

Cuốn 1

LỤC-MÃU-ĐO'N

Người dịch : TRẦN-VĂN-BÌNH

Tứ-vọng-dinh, Hoa-bích-Liên bắt khi

LỤC - MÃU - ĐƠN

Người dịch : TRẦN-VĂN-BÌNH

Hồi thứ nhất

Lạc du-kích đến nhậm huyện Định-hưng.

Truyện này thuật lại đời nhà Đường, lúc Châu tặc Thiên là Võ hậu trị vì, tại quận Dương châu xứ Quảng lạng, có một người tên là Lạc Long, tên chữ là Đăng Văn, võ nghệ cao cường, anh hùng xuất chúng; vốn là võ tể sĩ xuất thân, đang làm chức Du kích (1). Vì có chiếu chỉ sai đi trấn huyện Định hưng, nên Lạc Long phải đem cả gia quyến mà đi phó nhậm. Lạc phu hơn được bốn mươi tuổi, sanh có một trai, vừa đặng mười ba tuổi, mặt vuông tai lớn; diện mạo khôi ngô, tư chất thông minh, sức lực hơn người. Hai ông bà cùng công tử như ngọc báu trên tay, đặt tên là Tàn Hầu, tên chữ là Hoảng Huân. Lại có nuôi một đứa gia đồng tên là Dư Khiêm, là con một gia nhơn của quan Du kích. Rủi bị cha mẹ mất sớm theo ở với ông bà Du kích. Dư Khiêm lại đồng tuổi với Lạc công tử. Lạc du kích thấy đứa trẻ này mà thương xót, vì trên không cha mẹ, dưới thiếu anh em, trợ trợ một mình không ai thân thích nên cho theo công tử mà học hành kinh sử, giảng võ tập quờn, ngoài mặt thì có danh phận thầy với tớ, trong nhà như thể anh em. Dư Khiêm mặt vuông, tai lớn, lưng gấu, vai hùm; sức mạnh khôn cùng, tay chơn vạm vỡ, hay tra thấy máy, chẳng chịu ở yên. Nghe đàm phứ, luận thi, thì nhẩn mặt nhịu mày nói khó, bằng nhắc đến đánh roi múa võ, thì hơi tay uốn cẳng rống tra; nên hay

(1) Du kích là chức quan võ cai quản toàn binh một phủ hay là một huyện, có chỗ kêu là Tổng binh, để mà bắt kẻ gian, kẻ cướp.

tập võ múa quờn, chẳng chịu đọc thơ viết chữ. Tuy mười ba tuổi mặc dầu, mà có gan có trí lắm. Lạc phu như muốn kiếm câu mắc mớ mà hỏi va, va trả lời như nước chảy ; cho nên người ta có cho tên riêng là : Đa bào chuyên Dư Khiêm (Dư Khiêm nhiều gan ruột).

Từ ngày Lạc du kích đến nhậm huyện Định hưng, thì tư bề trộm cướp vắng hơi, khắp huyện danh đồn náo nức ; cứ giữ việc ít ngày diễn tập binh mã một lần, còn nhân dư thì giờ thì truyền nghề cho công tử và Dư Khiêm ; hưởng phước an nhàn, chuyên lo việc nước. Cũng có nhiều chỗ nghe tiếng ngài là một đấng võ nghệ siêu quần, còn quờn tốt chúng, nên đến xin học với ngài đông lắm.

Trong huyện Định hưng có một người phú hộ, họ Nhậm tên Chánh Thiên, tên chữ là Oai Viên. Người này mặt đen như lọ chảo, mắt lộ tợ khu tô, tướng mạo dữ dằn, tay chơn kích cộm. Lúc mười bốn tuổi thì cha mẹ chết, anh em, chị em không có ; may nhờ có một người gia dịch già già giữ gia sản, mời thầy đến dạy tiểu chủ như học sách. Ai dè cậu này lánh ưa cỡi ngựa cầm cung, chẳng chịu đọc thơ tập viết, nên văn chương chữ nghĩa gì thì học lấy có mà thôi ; chỉ thích tìm kiếm mấy thầy nghề võ để tập đánh quờn múa roi. Đến chừng được hai mươi tuổi, râu mọc xồm xoàm, đỏ hoe đỏ hoét, lại thêm mặt mũi đen thui, coi rất dị kỳ, nên họ đặt hiệu riêng là Thại Uất Trì (là ông Uất trì Cang sống lại). Cũng bởi hình dạng xấu xa, cho nên ít chốn mỗi manh, đã quá hai mươi mấy tuổi, mà chưa được nàng mà phần. Nhưng mà lòng Chánh Thiên cũng chẳng lo việc vợ chồng, chỉ quyết lấy cái nghề võ để lập nghiệp. Lăn lư qua ngày, tác gần ba chục. Ban ngày thì múa roi biêu ngựa, đánh võ đi quờn, ban đêm thì bóng quanh hình cỡi, gối nghiêng nệm chích. Chừng ấy sức nhớ lại chữ : « Như duyên », mới là động lòng cho chớ ! Có câu rằng : « Đới lạnh mới sanh lòng trộm cướp ; ấm no rồi nóng việc là dâm », là vậy đó. Ngày kia Nhậm chánh Thiên đi với ít người bạn hữu đặng vô xóm thanh lâu, cho toại chí tìm hoa kiếm liễu, hòng

bổ khí gối quạnh ninh côi. Chẳng ngờ, rượu chẳng say người, người say rượu; hoa không mê khách, khách mê hoa. Một ngày một lăm, càng bữa càng ưa. Chừng đó Chánh Thiên đã ngựa quen đường cũ đi, bướm bắt bông xưa khó bỏ. Bữa nọ Chánh Thiên vào chốn Yên hoa mà thưởng xuân, bèn gặp được nàng Hạ thị. Nàng này dung nhan phải thể, ăn nói khôn lanh, thấy Chánh Thiên là bực phong lưu lại cự phú trong huyện Định hưng, nên nàng đem hết nghề riêng hầu hạ hết tình, làm cho Chánh Thiên thắm ý vừa lòng, say mê hết sức. Rồi lâu ngày, duyên gặp gỡ ra duyên cá nước, nghĩa qua đàng thành nghĩa keo sơn; Chánh Thiên dốc lòng tính cuộc trăm năm, nên phí bạc ba trăm lượng, cậy người nói với bà trùm mà chuộc Hạ thị ra, đem về làm vợ.

Thiệt là :

*Cũng muốn cưới đi về làm vợ,
Không dè mời quỉ phá nhà chay.*

Nguyên nàng Hạ thị cha mẹ mất sớm, còn một người anh ruột là Hạ thế Lại, tên chữ là Quốc Ích, khi Hạ thị vào phường Yên hoa, thì Thế Lại cũng ở chung một phường, lo việc dọn tiệc rượu, đãi nước trà, dâng mà độ hồ khẩu. Đến chừng Hạ thị từng lương rồi, thì mỗi đêm ngày Hạ thị hằng to nhỏ với Chánh Thiên, khuyên ra tay tế độ mà vớt kẻ trầm luân, dâng đem anh mình về ở chung một nhà, để sai xử theo hàng phục dịch, cho trọn niềm cốt nhục đồng bào, lại còn thêm khoe khoang tài cán của Thế Lại, giỏi dẫn khôn lanh, hay chữ thạo toán. Chánh Thiên nghe nói nghĩ rằng : « Tình chồng vợ là thân yêu, chuyện gia đình còn nhiều việc, chi bằng ta đem anh về, trước là vừa ý vợ hiền, sau nữa giữ gìn gia đạo. » Bèn trả lời cùng Hạ thị rằng : « Thôi; ta nghe lời hiền thê, để ta vờ về nhà, trước là cho quân giữ việc nhà, sau nữa khỏi thả trôi ở luống. » Hạ thị cảm tạ ơn chồng, đoạn Chánh Thiên dạy gia đình qua vờ Thế Lại về nhà, từ đó anh em vui vẻ.

Chẳng khác nào :

*Mời rước beo tơ vào cửa trước,
Thêm kêu hạm đối tới nhà trong.*

Chàng Hạ thế Lại, vóc mình ngũ đoan (thấp) cơ xảo bá bang, mở miệng lựa tiếng gian, châu mày sanh kế quỷ, ít ăn ít nói, chẳng nhằm cuộc trá chảng phân phó, giả dạng giả hình, không gặp chuyện gièm không nói thốt; ngoài mặt như trang quân tử, trong lòng quá bức tiểu nơn. Chấn ư của cái, chẳng kẻ xấu xa, dầu gặp chuyện gì rất bại lý hại nơn mà có tiền, thì va cũng bậm gan làm được. Từ ngày vào phủ Nhậm phú hộ mà ở thì giữ cách khiêm nhường, dè lòng cẩn thận, cho nên người trong phủ dầu trên dưới lớn nhỏ, cũng đều ư và khen. Ở được hơn một năm trời, thì va đã hiểu rõ tánh nết chí ý của Chánh Thiên. Lúc nào Chánh Thiên đi khỏi, thì va lên em là Hạ thị, trốn ra ngoài vầy ba hiệp bốn rữ đánh bài bạc, làm như vậy đã thường.

Lời xưa thường ví :

Cờ bạc thần tiên còn nói dối,

Thua tiền thế tục há không gian ?

Thế Lại thua hoài, nên tiền công một năm mười hai lượng bạc, đều lãnh trước đem nường hết, sau lại nói gạt em, xin bạc sắm vớ giấy quần áo, hoặc khi một lượng, khi hai lượng, cũng đều bỏ vào sông ráo cạo. Bởi Hạ thế Lại tiểu vận chưa thông, thần tiên chẳng độ, nên mười sông thua hết tám, dầu Hạ thị có cho đồng nào, thì anh ta cũng cúng sạch vào sông bài hết, thêm thiếu nợ lung tung, chúng đòi đã nột ý. Muốn hỏi mọi nói với em rề mà xin tiền, lại sợ lời đầu ló dít. Tính tới toan lui, hết phương cùng kể, túng quá bèn sanh tề, đến ăn cắp đồ chơi, nào là cổ ngoạn, (1) nào là thạch bình, (2) để trong thư phòng của Nhậm phú hộ, anh ta ton vào tay áo, đem ra thế trả cho mấy chủ nợ, còn dư thì gầy sông khác, cũng thua hết.

Nhậm chánh Thiên cũng biết có mất đồ vật hoài, mà không nghi cho Thế Lại. Bởi người là phú gia tử đệ, chẳng đếm chi chuyện nhỏ mọn, nên Thế Lại được trốn dung hoành chẳng kể. Bữa nợ rũi sông, chơi quá tay thua

(1) Cổ ngoạn là đồ chơi như khi đá, voi sành, cây san hồ gia.

(2) Thạch bình là đồ đựng nước bằng đá.

chịu hết ba ngàn đồng tiền điều lớn, (lỗi bốn lượng bạc), về nhà ngồi khoanh tay rě, ngẫm nghĩ không biết chọt đồ chi cho đủ trả. Đương toan tính, xảy thấy dưới bàn có đồ một cái huỳnh bằng đồng có bốn cẳng, (đồ đồ lửa động un) nặng ước hơn ba mươi cân, mới nghĩ thầm rằng : « Có khi vật này nó xúi ta trả nợ đây be ! » Bèn xách quách cái huỳnh đi bán, tính trong bụng làm sao bán có mặt nào cũng được bốn năm lượng bạc, trả nợ thua rồi cũng còn dư, mà gây sòng khác. Mặc và đi và tính, quên sự gì hết, vừa đến cửa ngoài, bỗng đâu Chánh Thiên đi viếng bạn hữu trở về đứng đầu, nhưng mà cậu ta chưa thấy, cứ lầm lủi đi thẳng. Chánh Thiên bèn kêu hỏi : « Vậy chờ anh xách cái huỳnh đồng của tôi đi đâu đó vậy ? » Thế Lại nghe hỏi hoảng hồn, (bởi vì trong lòng đương tính mưu gian trá, trước mặt gặp người khó nói năng), lật đặt đồ cái huỳnh xuống, mắc cỡ xẽn lên ; giây lâu gượng trả lời rằng : « Cái huỳnh này cẳng nó hư hết ; nên tôi tính xách lại dâng thợ đúc cho họ hàn lại, để dành tiết Đồng thiên mà dùng, chờ có xách đi đâu. » Chánh Thiên coi mời Thế Lại thì sanh nghi, bèn bước lại nắm cái huỳnh dử lên, thấy bốn cẳng còn y hiện, song cũng chẳng nói chi, đi thẳng vào nhà, xét lại trong phòng thì đồ vật mất hết nhiều món lắm. Tánh Nhậm chánh Thiên thuở nay khảng khái đã quen, nay thấy việc tồi tệ như vậy, nín không dặng, bèn cho kêu Thế Lại vô mà mắng nhiếc một hồi, mắng những là : « Quân không hàng, không phàm, ăn của người, trộm cắp của người ; loài chẳng nghĩa, chẳng nhơn, mang ơn chủ, phũ quên ơn chủ. Phải mi là người dung kẻ này, ta chẳng nói chi, cái này mi vốn thân thích bà con, sao không biết nghĩ ? Đã quên liêm sỉ, sanh thói gian tà ; nếu ta không vị mặt vợ nhà, ắt bắt giải lên quan trừng trị. Từ nay về sau, cạo mày, bôi mặt sẽ tới nhà ta, giấu tích, ăn hình chớ vào Nhậm phủ. Như còn léo hánh, cậy ta đập chưởng chơi, khá kíp xa dời, kéo dề làm dơ tặc đất. » Nói rồi nạt nhàu chủ chàng, biểu : « Đi cho rảnh ! » Hãy còn hơi giận hăm hăm, đi tuốt vào sau một nước.

Nói về Hạ thị thấy chồng đã đuổi anh mình, thì cũng động lòng cốt nhục, sao cho khỏi khóc trộm thương thầm, nhưng nghĩ lại : « Tại anh vô doan, ăn ở sinh sự. Bây giờ đi ra ngoài rồi, thì tứ cố vô thân, biết đâu đùm đậu ; ví chẳng khác như : Muông lạc chữ bơ vợ thôn già, chim xa rừng chiu chít đồng hoang. » Nghĩ rồi giọt lụy khôn ngăn, song sợ chồng nên phải nín.

Còn Hạ thế Lại đã ra khỏi cửa Nhậm phủ rồi, chàng ăn năn chưa lỗi thì chớ, lại thẹn quá sanh cừu ; rửa thầm trong bụng rằng : « Nó đã chẳng nghĩ tình em rề anh vợ thì thôi, nó lại nhiều điều sỉ nhục ; không còn thể diện, chẳng chút kiêng dè. Trước mặt gia nhơn, mang những tiếng : Cạo mảy, bôi mặt, coi đường nô lệ, nhiều điều : Trộm của phản tâm. Xấu hổ vô hồi, chịu làm sao thấu ! Bớ Nhậm chánh Thiên này ! Tao nói thiệt : Mày không biết tao là oanh oanh liệt liệt một tên Hạ thế Lại sao ? Như chẳng được phát tích thì thôi, bằng có ngày nào được may mắn hiển vang, thì tao cũng báo mảy tan nhà nát cửa cho mày coi ! »

Ấy là :

*Thầm tính trong lòng toan báo oán,
Tiêu nhơn dạ hiểm biết đâu lương ?*

Đây nói về Nhậm chánh Thiên đuổi Thế Lại rồi, hằng mộ tài danh ông Lạc du kích, nên sắm lễ vật đến mà thọ nghiệp với người. Du kích thấy Chánh Thiên hình dung quái dị, nghĩ trong lòng, biết chắc làm sao ngày sau cũng nên tột lương đồng của nước nhà nên hết lòng giảng dạy. Lại thêm Nhậm chánh Thiên học tập siêng năng, còn quờn ham hố. Du kích lấy làm vui mừng lắm, rằng được học trò đẹp mắt, nào có tiếc chi công. Nội học trò của ông Du kích dạy cũng đông, song có hai trò thích ý, thứ nhứt là Nhậm chánh Thiên, thứ nhì là Hồ Liên. Hồ Liên này tên chữ là Viết Thương, người ở tỉnh Sơn đông, huyện An huyện, làng Hồ gia hồi ; hay cầm một cây roi sắt, nên người ta kêu là Kim tiên Hồ Liên (Hồ Liên roi vàng). Lúc trước ông Du kích ở Quảng lăng thì Hồ Liên tìm

đến mà học võ nghệ ; học luôn ba năm, rồi quora thông thạo, rồi từ giã thầy về quê hương (sau cứu Lạc công tử).

Đến nay ông Du kích dạy được Chánh Thiên càng nhớ Hồ Liễn không cùng, ngày đêm nhắc nhở. Bởi Chánh Thiên siêng năng cần mẫn, nên Du kích cũng thương yêu lắm, cho ở chung học với Công tử, ăn đồng bàn, ngủ chung chiếu ; Dư Khiêm hầu hạ chẳng rời. Hai bạn tình ưa ý hiệp, tuy là thế huynh, (1) thế đệ mặc dầu, song cũng như đồng bào cốt nhục.

Ông Du kích đến nhậm tại huyện Định hưng đã được chín năm, tuổi vừa năm chục ; thỉnh linh nhuộm bệnh, nằm liệt trên giường. Công tử và Dư Khiêm, đêm chẳng dám nằm, áo không mở dải, sớm cơm tối thuốc, lo lắng tự bề ; còn Chánh Thiên thấy thầy mang bệnh mê mết, lòng rất lo rầu, nỗ náo về phủ, cũng ở đó giúp giùm với Công tử, ngày đêm thang thuốc, cho hết lẽ học trò.

Nào ngờ bệnh ông Du kích một ngày một nặng, uống thuốc chẳng thuyên, bói bùa chẳng hiệu. Quả thiệt : « Diêm vương định sổ canh ba chết, Người thế khôn cầm đến rạng đông. » Ông Du kích từ ngày mang bệnh đến nay đã nửa tháng, biết trong mình chịu không nổi, qua canh ba, kêu vợ con lại đầu giường mà trối rằng : « Ta có một việc tâm phúc, hai mẹ con phải nhớ lấy, là hồi ta còn ở Quảng lăng, có kết hôn (kết sui) với quan tổng binh họ Quế ; con gái người tên là Quế phụng Tiên. Từ ấy nhân nay, ta thiên nhậm Định hưng, ảnh thi Quí châu phó lý ; trời Nam đất Bắc, hai ngã không thông ; mai sau dựng việc vợ chồng, phải nhớ kiếm tìm người cũ. » Trối chưa dứt lời, dăm đã chận cổ. Ôi ! Một giãc Nam kha hồn đã biệt, trăm năm tuổi thọ xác còn đây ! Đã trả nợ trần, vội về quê kiển !!!

Phu nhơn và Công tử thương xót khôn cùng, khóc than bất tỉnh. Còn Chánh Thiên và Dư Khiêm, cảm nghĩa chủ, ơn thầy, tràn trề giọt lụy ; mua đồ tậu liệm, liệu biện quách

(1) Thế huynh, thế đệ là chữ kêu anh em học một thầy, một dòng.

quan ; thọ chể cư tang, cho vẹn này ơn nọ nghĩa ; bày nghi đặt tế, ngô trọn đạo tở ơn thầy. Di cửu (dời quan tài) đề trung đường, sớm cũng chiều đứng như thuở sống, làm tuần cầu siêu bạt, tiếng kinh cầu kệ độ vong linh. Cũng bởi : Sáng tối dường như thoi mau thoát thoát, tháng ngày như nháy lệ vo vo. Bảy thất (bốn mươi chín ngày) đã qua, vài trăng đã mãn.

Khi ấy Thái phu nhơn và Công tử có hay tin rằng trong Kinh đã bỏ quan Đa kích mới, ít ngày nữa sẽ tới nhậm huyện Định hưng, thì mẹ con bàn tính cùng nhau. Phu nhơn nói : « Nếu tân quan đến nhậm, thì sao cho khỏi mình phải dời ở chỗ khác. Mẹ tính phò linh cửu trở về quê hương, thì tiện việc hơn là dời đi dọn lại, hao phí nhiều bề. Nhưng ngặt một nỗi đường trường diệu viên, cách trở đồ giang. Đây mà về tỉnh Nam (Quảng lạng) không phải sớm đi mà chiều tới, cực khổ phận con, sầu lo nỗi mẹ. » Nói rồi bèn rơi lụy. Công tử thấy vậy thưa rằng : « Trong ý con tính như vậy : Bảy giờ phải mượn một căn nhà ngoài, trước di linh cửu cho có sở ; sau đó đặc lần lần mình sẽ dọn, thì khỏi chộn rộn trở ngại chi hết. » Lúc mẹ con đang bàn luận, thì có Nhậm chánh Thiên ở đó. Nhậm chánh Thiên đợi hai người phân trần vừa rồi, bèn đứng dậy thưa rằng : « Lời thế đệ phân cũng phải, nhưng mà hôm nay tôi có ý sẵn lòng đợi cho thế bá mẫu và thế đệ tỏ ra, tôi mới dám nói : Nguyên từ thuở Tôn sư đến nhậm chốn này, tôi vào thọ nghiệp đã được mấy năm ; nhuần gọi gió xuân, thăm dầm mưa hóa , ơn sâu chưa trả, ai dè thầy cỡi bạc chơi tiên, nghĩa trọng lăm đèn, quyết chí trở cặm xe (1) đáp thảo. Nèn tôi dốc lòng di linh cửu Tôn sư và rước Sư mẫu cùng thế đệ lại phủ tôi mà ngụ đỡ, ít, lâu rồi sẽ hồi hương. Vả chăng bèn phủ tôi rộng rãi, dễ ở an hơn mượn nhà người, khó hề chuyện vụn. Trước là được đền ơn thầy trong muôn một, sau là vầy nghĩa bạn ích năm ba (2). Vốn

(1) Cặm xe là tích quăng chốt xe đặng cặm khách.

(2) Muôn một: Muôn phần kẻ có một chút đỉnh; bạn ích năm ba: Ba bạn có ích, năm bạn có nhơn.

tôi chắc ý thiết tha, xin Sư mẫu cùng em đừng nghi ngại.» Mẹ con Lạc công tử nghe Chánh Thiên nói, cũng từ chối năm ba phen mà không đặng, túng phải sửa sang đồ đạc, dời linh cữu và chuyển dọn gia tư về ở chung một phủ với Chánh Thiên. Từ ấy Chánh Thiên dọn một căn phòng cho Thái phu nhân ở, một căn trung đường để linh cữu, một căn nhỏ cho Đư Khiêm ; còn một căn thờ phòng cho Công tử thì kể thờ phòng của Chánh Thiên. Các cửa phòng đều thông đồng với nhau hết, ở ngoài thì ngăn bít cửa hông ; chưa một cái cửa cái, đặng qua lại vô ra như một nhà vậy. Mỗi ngày thì Chánh Thiên biếu Hạ thị qua chuyện vãn với Thái phu nhân, còn mình và Công tử thì có lúc ăn chung mâm, có đêm nằm chung chõng. Ngày tập võ, đêm luận văn ; trầu mếu như chí thân, dầu yêu đương ruột thịt.

Bữa nọ nhằm tiết Quý xuân (tháng ba), anh em mời rủ nhau đến gò Đào hoa mà ngoạn cảnh.

Nguyên tại huyện Định hưng, ngoài thành phía Tây chừng mười dặm, có một chỗ kêu là gò Đào hoa. Chỗ ấy hằng đến tiết tháng hai, tháng ba, thì hoa đào đua nở, đẹp đẽ vô hồi, cho nên kêu là gò Đào hoa (Đào hoa ử). Thuở nay đến tiết Quý xuân, thì thiên hạ các xứ đâu đâu cũng đua nhau đến đó, mà thưởng hoa. Cho nên : Đập điều nữ tú nam thanh, kẻ đua chơi bộ, người giành thưởng hoa. Hiếm hiếm sơn trân hải vị, ê hề mỹ tửu danh trà ; đầy mấy hàng kẻ bán người buôn, chật các chỗ chiêu thường rước khách.

Nói về Nhậm chánh Thiên bữa nọ đương ngồi sự nhở lại cảnh trời xuân mát mẻ, đồng lòng vầy bạn thưởng hoa, bèn hối gia đình sửa soạn đồ ăn và trà rượu xong xă, rồi qua rủ Công tử và sai vợ đến với Thái phu nhân đồng đi đến gò Đào hoa mà ngoạn thưởng. Nhậm chánh Thiên đi chuyến này, phải chẳng dắt Hạ thị theo thì còn khá, bởi dắt theo nên khiến ra : « Cửa lạ đời người toan chước độc, oán thăm mong trả linh mưu sâu. »

Hồi thứ hai

Gò Đào-hoa, Vương công-lữ chơi xuân.

Nhậm chánh Thiên và Lạc hoằng Huân cùng gia quyến đi đến gò Đào hoa xem thưởng một hồi, rồi đó đi chọn một nhà tiệc (tửu đình) sạch sẽ, biểu gia đình quấy đồ vào đó. Trong ấy bàn ghế sẵn sàng, sắp bày yến tiệc, bà Thái phu nhân và Hạ thị một tiệc, Lạc công tử và Chánh Thiên một tiệc, còn Đur Khiêm thì bồi tiệc.

Bởi vì chỗ thắng địa ấy là phần ba đệ nhất, thiên hạ đồ hội, nên mấy tay quyền lợi hay sắm sẵn những là nhà mát, nhà tiệc, nhà ngụ, nhà tắm, dựng cho mướn mà lấy lời; trong ấy dọn đủ các món dùng trong nhà tiệc; cứ một ngày thì thuê liền nhà một lượng bạc.

Đang lúc các người ăn uống rượu rót vài từng, đồ ăn ít món, bỗng nghe ngoài đàng có tiếng thanh la. Mấy người bên đề tiệc chạy ra mà xem, thì thấy một đám người ta, đang vây coi mười mấy người trai vạm vỡ, đều ăn mặc đồ Sơn đồng. Trong ấy lại có một bà già ước sáu mươi tuổi, mặc đồ vải xanh, với một đứa con gái ước mười sáu, mười bảy tuổi, mặc áo lằng màu lục đậu, quần lằng màu khói nhan, đi một đôi giày nhung đỏ, lại với một ông già tay xách đồng la và đi và gióng.

Lạc công tử thuở nay chưa từng thấy, bên đây lại hỏi Chánh Thiên rằng : « Này Thế huynh ! Không biết bọn đó nó làm cái gì vậy há ? » Chánh Thiên nói : « Thế đệ chưa biết hay sao ? Bọn đó kêu là bọn Hát chấp (hát đạo, chánh chữ là tổ bà hi, Tàu kêu : Chỗ bã hi). Thuở nay Thế đệ ở bên Nam trung chưa từng thấy nên lấy làm lạ, vậy thì kêu bọn nó lại hát cho mình coi chơi. » Đur Khiêm nghe nói mừng quá chạy tuốt ra đường vạch người xô chúng vào kêu : « Bớ ông già đánh đồng la ! Ông Phú hộ cho đòi. » Ông già ấy lật đật chạy lại thì lễ với Đur Khiêm mà thưa rằng : « Chẳng hay chú kêu tôi dựng biểu múa hát chơi phải không chú ? »

Dư Khiêm nói : « Phải. Vậy mà ông biết múa hát cái gì ? Hát mấy thứ ? Ăn tiền bao nhiêu ? Nói phứt cho mau đừng tới vào bữa với ông Phú hộ, kéo người đứng đợi. » Ông già Sơn đồng nói : « Tôi hát đây là khác hơn họ mọi lần đó. 1. Hát chạy ngựa múa võ (tàu mã thoại võ) mười tám món, thượng mã múa chín món, hạ mã múa chín món, đều là múa mười tám món binh khí thiết. 2. Biểu ngựa đánh quờn, lòn vòng cho sai. 3. Leo dây đứng trên múa võ (thề nhuyền sách thoại võ). Như muốn chơi cho đủ hết, thì tính gộp giá bốn chục lượng. Còn chơi riêng ra thì cứ môn múa võ là hai lượng. Như có chơi hai thứ nói sau đó thì phải tám lượng. Vậy chẳng hay chú ư chơi món nào ? » Dư Khiêm nói : « Vậy thì ông hãy đứng đó đợi tôi vào bữa lại đã, coi ông chủ tôi dạy chơi món nào. » Đoạn vào thưa lại các việc cho công tử và Chánh Thiên nghe, Chánh Thiên nói rằng : « Thứ múa võ mười tám món binh khí; anh em mình đã từng thấy rồi, để biểu nó làm hai cách sau đó, có khi ngộ hơn. » Công tử nói : « Thôi ! Chuyển hát này để cho em làm chủ, chịu ra tiền cho. » Chánh Thiên cười rằng : « Thề đệ khéo thì thôi ! Một khách nữ nào hai chủ ! Để tôi bao hết. » Dư Khiêm nghe rõ rồi, chạy riết ra kêu ông già mà nói : « Ông kia ! Chủ tôi biểu ông hãy đem đồ lại gần nhà tiệc mà hát, ngài dặn hát thứ : Biểu ngựa múa võ và leo dây đánh quờn, chớ mười tám món múa đồ binh khí thì nhảm rồi ; hãy làm mau đi, đừng coi cho sớm. » Ông già lật đặt hối bọn gánh hát dắt ngựa lại gần nhà tiệc, bày cuộc ra chơi. Lập trường xong rồi, bọn ấy dắt một con ngựa Bắc thảo sắc bạch, có một đốm đen trên lưng, kêu là ngựa « Ô văn cái tuyết », thẳng một bộ yên mới tinh hảo, trên đầu yên có gắn một cái vòng thau lớn, dựng để khi múa võ, nhảy qua thót lại trong vòng ấy. Dẹp dọn xong, ông già Sơn đồng bèn đề đồng la xuống, lấy một cây hỏa bã (đuốc chề dầu) dài cán, cầm quờ qua quờ lại, đi bốn phía rao rằng : « Xin các ông, các bà, mấy cô, mấy cậu, mấy chị, mấy anh, ai có coi hát thì hãy đứng dang ra cho xa, để rộng đường bêu ngựa, kéo một hai khi đụng chạm mích lòng. »

Rao đôi ba lần rồi, để hỏa bã xuống, lấy đồng la giống xèng xèng mà kêu rằng : « Cuộc liệc xong rồi, con hãy ra mà tỉ võ cho các quí quan xem. » Gái ấy bèn đứng dậy, cỡi áo lằng dài ra, thì thấy trong mặc một cái áo cụt màu hoàng anh, nịt cái yếm tam bằng nhiều xanh, có một sợi dây lưng nhiều đỏ, đi một đôi giày điều nhỏ, bề dài chừng ba tấc, đầu bời tóc vền vang, trâm cài lược giắt, tai đeo đôi kim nhĩ (vòng tai) tròn trịa như vòng, hình vóc cân phân không cao, không thấp; ăn bận rõ ràng, mặt mày tươi tốt.

Có bài thơ khen nhan sắc nàng ấy như vậy :

*Tóc mây, mây liễu, nét xuân sơn,
Lằng với Hằng Nga cũng phải hờn,
Nước úp thành nghiêng vì má phấn.
Cá chìm nhận rớt bởi da trơn.
Lâm phàm Tây Tề dung khôn sánh,
Xuất thế Vương Tường sắc khó hơn.
Vẻ dạng Nghê Thường màu lột đậm,
Lạnh lùng xem tỏ thấy hơn hơn.*

Nàng ấy nai nịt xong rồi, thẳng lại sửa yên ngựa, gióng dây cương, nắm lông gáy cho ngựa đứng chững chàng, rồi chằng cần bước lên chun đứng, vỗ tay một cái, nhảy đứng sừng trên lưng ngựa, tay mặt cầm roi, tay trái nắm cương, quí hai gối xuống yên, đánh ngựa chạy sai như bay, buông cương đứng sừng dậy, làm một cách kêu là : Đồng tử bái Quan âm, (con nít lạy Phật) quí xuống đứng lên, bốn phương lạy đủ, day qua xây lại coi vững như trồng ; ai nấy đều vỗ tay khen ngợi vô cùng. Bêu ngựa giáp một vòng rồi, làm một cách kêu là Thương lý tàn thân, (ăn mình tránh giáo), né qua tràng lại, ngựa chằng quăng người , nhảy tới thối lui, người không rời ngựa ; lòn thót qua vòng, rất nên tuyệt diệu. Giáp một vòng rồi, bèn thêm một vòng nữa, làm một cách : Khương Thượng điều ngư, (Thái công câu cá) ngồi chồm hồm một bên yên cho ngựa sai, roi ngựa giã cần câu, ngồi xuống đứng lên như giật cá, lăm yên lăm bàn thạch, chồm qua sụt lại lĩ phăng giềng. Bêu đủ ba vòng, xuống yên ngồi nghỉ. Đến cuộc múa trên dây, dây giăng cao một với, xa cũng

đặng năm lần. Nàng này đứng dậy thắt dây lưng lại từ từ, rồi nhảy thót lên dây, đứng chững chàng dường như chim đậu, hai chân chạy lịa, tay múa tứ tung; đầu tới đầu lui, chẳng khác trên đất bằng đánh võ; hoặc qua hoặc lại, dường như đường nơi thẳng đi quờn; ai ai coi cũng mê man, người người vỗ tay khen rộ.

Lạc công tử thấy hay, cũng ré lên khen rằng: « Tám lạng bạc đáng cho, mấy món tài khó học. » Còn Chánh Thiên thì nói: « Chẳng hồ nữ trung hảo kiệt, thiệt là đáng thưởng mười phần. » Bởi Chánh Thiên tiếng nói dường chuông, khen la như sấm, làm cho nàng ấy day mặt lại mà ngó, (hồi đó còn đứng trên dây) thấy trong nhà tiệc hai vị quan nhơn; một người tướng mạo đường đường, mắt sao da tuyết; một người hình dung lạ lùng, râu đỏ mặt đen; khiến nên nàng ấy thấy Công tử, gái nhắm trai quên mối, các nghề trở hết dạng khoe tài; trai dòm gái quên thời, chẳng ớt tiếng khen hay khen giỏi.

Cũng bởi:

Nhơn duyên đã định trăm năm trước,

Nên khiến hai lòng gặp gỡ nay.

Trong cuộc chơi xuân đây, trong nhà tiệc bên kia cũng có hai người đang ngồi uống rượu. Một người là Công tử họ Vương tên Luân, chữ đặt là Kim Ngọc, vốn con quan Lại bộ thượng thư Vương hoải Nhơn trong triều và là cháu ruột của Lễ bộ thị lang Vương hoải Nghĩa. Vì cha và chú thăng nhậm về Kinh, nên để Công tử ở lại phủ đường, đặng tìm thầy học nghiệp. Vương công tử này tướng mạo tư văn, mặc may đề đạm, nhưng mà có một tài háo sắc hơn người; hề gặp gái xinh sắc đẹp, toàn lo cách thể dặng gian dâm; không kể óc đầu, chẳng kiêng tội lệ. Lại thêm gia tư giàu mạnh, dòng dõi con quan; trong phủ nuôi mấy vị giáo đầu (thầy nghề võ) với năm ba chục quân tử sĩ (du côn). Phàm gặp vợ con ai lịch sự, bất luận sang hèn, hề muốn thì làm kể cho được, nếu ai trái ý chống cự, thì dắt bọn giáo đầu và quân tử sĩ tới nhà bắt ngang; lại đánh người

đó cho như tũ, phá cửa đập nhà, chường nào chịu lời vợ con ra mà tự thuận xin lỗi mới nghe cho ; bằng không thì bị phao lang, bắt giải lên huyện Định hưng, vô một lá đơn, thì quan huyện đánh đòn ba chục roi chẳng thiếu, đã đánh rồi còn phải dắt đến phủ Công tũ, dâng Công tũ nghiệm lần roi mới dặng.

Thiệt là :

Con quan ngang quá ghê,

Công tũ dữ hơn cua.

Cả thành đều sợ oai va, khắp huyện thấy kiêng danh hẫu ! Dầu ai cũng phải sợ đỡ va, có một mình bọn Chánh Thiên, Lạc công tũ và Đur Khiêm thì va còn kiêng một chút.

2. Còn một người thứ hai là Hạ thể Lại. Từ ngày bị bên Nhậm phủ đuổi ra, thân sơ thất sở, lưng trống tay không ; thả nổi thả trôi, kiếm ăn đắp đổi, đã nửa năm trời, áo chẳng kín lưng, cơm không no bụng. Cũng may lúc trước va có quen với một người đạo sĩ tại miếu Thành hoàng, mới tấp vào đó mà dung thân. Thầy đạo sĩ cũng biết va thất thời, lưng không bụng đói, nên cho ăn cho mặc, dựng phòng biếu viết xâm thi (1) cấp viết cấp nghiên, hầu có dạy sao thủ thiếp (là kiểu chữ đề mà đồ bóng). Ở đó được nửa năm, vận thời gần phát đạt. Xui ngày kia Vương công tũ vào xin xâm, Hạ thể Lại hầu chực dựng chếp xâm thi.

Công tũ xin xâm rồi, Thể Lại chếp đưa cho Công tũ một tờ xâm thi, o bề tường chữ sắc sảo. Công tũ xem tường chữ cả khen, và coi ý vị xâm thi thì chẳng hiểu chi hết, nên mượn Thể Lại bàn giùm. Thể Lại vẫn biết Vương Luân công tũ là con quan Lại bộ thượng thư, lại là bậc cự phú chốn Định hưng, nên trổ hết các tài đua mị xưa nay ra, dựng có bộ nưng Công tũ. Ấy là : « Mượn cơ bản xâm mà bộ đỡ, lấy lời đua nịnh dựng đưa hơi. » Bàn những việc trúng tâm, nói những điều hiệp ý. Lời như đòn lưu thủy, nói như giọng sáo kèn. Hiền hơn mà gặp tiểu hơn, giây phút

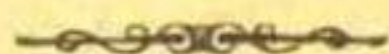
(1) Xâm thi là thơ xâm, theo đời nay hễ xin xâm có bài thơ, coi đó thành suy mà bàn việc nên hư.

đẹp lòng thuận ý, đồ quĩ được gần đồ quĩ, một hồi ưa mắt sướng tai. Công tử rất yêu tài, mới đem chàng về giúp việc. Về ở với Công tử được ba năm, hai chàng như một rập, xứng thầy xứng tớ, hễ đi đâu như cặp bài trùng. Phải trống phải đòn, bảo hại chúng hơn liều thuốc độc. Cho nên ngày nay đi chơi nơi gò Đào hoa mà thấy nàng múa dây bêu ngựa đó.

Khi Vương Luân công tử thấy nàng múa dây bêu ngựa này dung nhan đẹp dễ, tuổi ước chừng mười lăm, mười sáu, lại tài cán hơn người, thì xem không nháy mắt, ngó muốn rớt tròng. Ba hồn đã bay bổng trên không, bảy vía đã theo nàng múa võ. Coi một hồi, bèn hỏi Thế Lại rằng : « Chẳng hay con đó con ai, mà nó làm tôi chết điếng vậy anh ? » (Sở là Công tử kính Thế Lại mà kêu bằng anh, còn Thế Lại kêu Công tử là Đại gia ông lớn, Ngài, vãn vãn.) Thế Lại thưa rằng : « Ngài mới thiệt là Công tử con nhà quan cho chó ! Thật thà đến sức, cho đến đổi một đứa con gái hát này, mà nhìn không ra gốc tích. Phàm những bọn trêu dây, múa võ, hát chập, múa bóng, mà đưa con gái ra, là cố ý cho dễ trải đạo các phủ, các huyện, mấy xóm, mấy làng, lấy đó mà làm bìa cho trợn tiếng, kỳ trung là buôn hàng ban đêm cho nhem, dặng kiếm tiền cho nhiều đó mà thôi ! » Công tử nói : « Tôi chưa rõ bọn con đó nó ở ngụ ngoài thành hay là trong thành ? Phải chi biết được chỗ nó ngụ, tôi muốn ngày mai gặp mặt nó một phen cho phỉ chí. » Thế Lại nói : « Tôi có nghe hồi chiều hôm qua họ nó : Có bọn hát chập lại ở tại tiệm họ Mã, ở ngoài thành phía Tây, trong đó có một con bảnh quá mà lại tuổi còn măng nữa. Chắc có khi bọn nó đây chẳng sai. Nay Công tử có thêm mối, thôi, chịu cực đề mai tôi lại đó, kêu nó cho ngài dùng một bữa, có khó chi, dễ như ó xốt sế sế, sáo bắt cào cào ; nó trong tay mình, đi đâu cho khỏi mà phòng sợ ? »

(Xem tiếp tập 2).

LỤC - MÃU - ĐƠN

Vương Luân nghe nói cả mừng bèn nói : « Anh Hạ ơi ! Từ thuở nay chỗ gò Đào hoa của mình đây, thiếu gì đàn bà con gái qua lại cũng thường, song tôi coi chưa vừa con mắt đứa nào hết. Kỳ quá ! Bữa nay sao rất may, tôi coi xứng ý được hai đứa. » Hạ thề Lại hỏi : « Hai đứa nào ? » Vương công từ nói : « Là con múa võ trên dây đó. » Thề Lại hỏi : « Còn đứa nào nữa ? » Vương Luân lấy tay chỉ qua nhà tiệc bên kia mà nói : « Kia kia ! Con mà ngồi kế bà già sồn sồn đó, vậy anh chưa thấy nó sao ? » Thề Lại day mặt ngó qua, rồi biến sắc, cười chuôm chim nói rằng : « Ngài khéo nói điều thì thôi, tưởng là ai chớ còn con đó nó là em ruột của tôi đó ngài. » Vương công từ cả mừng nói : « Ác tệ dữ không ! Tôi với anh làm bạn đã lâu, chưa nghe anh nói có em, bữa nay nghe qua mới rõ. Vậy chớ cô ấy bây giờ có chồng ở đâu ? » Hạ thề Lại lấy tay chỉ mà nói : « Đó, người ngồi ngoài tiệc ngoài mà mặt đen râu đỏ đó, là em rể của tôi. » Vương Luân nhăn mặt nhàu mày nói rằng : « Mặc phong cho anh đi chớ ! Thiệt anh bất nhưn quá ! Sao mà đem cô em đường hoa tợ ngọc, gã chỉ cho đứa mặt lọ râu tôm, con mắt thời lồi, cái mình đen hắc. Ấy chẳng là oan uổng cô em lắm sao ! Vả tôi với anh tri kỷ lâu ngày, phải để gã cho tôi làm bé, chẳng khá hơn nó mười phần. » Thề Lại nói : « Ngài chớ giận lắm tôi tội nghiệp : Vì tôi với người đó là giao hậu trước, còn tôi với ngài mới gặp sau, nên phải vậy. » Vương Luân cười mơn, nói : « Nè anh Hạ ! Anh thuở nay thiệt có tài cán, hãy làm làm sao cho tôi với em anh hiệp mặt một lần, thì tôi trọng tạ ơn anh vô cùng. » Thề Lại lật đật đứng dậy che miệng Công tử mà rằng : « Ngài nói nhỏ vậy ngài !

Chớ khá cho họ ở bên nghe được mà khó lòng. Vậy ngài thuở nay chẳng biết anh Nhậm chánh Thiên hay sao ? Nội huyện Định hưng này đều kêu va là Thái uất Trì, tánh nóng như lửa đốt, lại tốt chúng anh hùng ; nếu nghe được lời này, ắt họa gây chẳng nhỏ. » Vương Luân nói : « Xưa nay anh không nghe họ nói : Mặt sắc như trời lơo, lòng dâm tợ biển sâu. Tôi bữa nay mà thấy mặt cô em, thì thần hồn đã xiêu lạc, dầu cho năm phương ngũ đạo, mười cửa Diêm la tôi cũng chẳng sợ, huống chi là Chánh Thiên. Thôi, bây giờ tôi tính hun gió cô em ít cái cho thỏa tình. » Nói rồi day mặt giò miệng qua bên kia cho ngay Hạ thị mà làm bộ hun lia hít lia, như khi ăn ong, Thế Lại ngăn cản chẳng được, đề cho Công tử ra bộ chẳng khác chi mèo kia thấy mớ lom lom, ngó bướm nọ nhìn hoa chớp chớp bay.

Thiệt là :

Nát cửa hại nhà từ đấy.

Tiền cứu hậu hận thuở này.

Hồi thứ ba

Giành bọn hát Hoảng Huân xúi Dư-Khiêm.

Còn nàng Hạ thị ở bên kia, liếc mắt dòm qua thấy một người diện mạo còn tơ, mặt mày đẹp đẽ, ngồi uống rượu với anh mình, thì trong lòng đã cố tâm lều nhào hoài, nên mới thấy Công tử ngó mình mà làm bộ nhảy nhót, (cũng vì cái tánh hoa đào cũ, nên khiến ra tình rước bướm xưa). Khi ấy trong lòng Hạ thị đã ba phần mộ phong tư của Công tử rồi, bởi vậy tuy miệng nói chuyện với Thái phu như, mà mắt tổng tình cùng Vương công tử.

Còn Chánh Thiên thì mắc cụng chén với Lạc công tử, ơ hờ nào có hay chi ! Có một mình Lạc công tử ngó thoáng qua đã thấy hai đảng sanh nguy, nhân khư mi lai nên vội nổi xung thiên, giận vỗ bàn một cái rầm, hét lên một tiếng rằng : « Tức chết đi mà thôi ! » Rồi xô bàn đứng dậy, chén ve đồ đặc ngã lăn bễ nát. Chánh Thiên giật mình ngó lại hỏi : « Công tử làm gì mà giận dữ vậy ? »

Vì sao mà Lạc công tử hét lên và xô bàn như vậy. Bởi làm vậy : Nhà tiệc phía bên này, thì Chánh Thiên ngồi ngoài ngó vô, còn Công tử ngó ra, nên liếc thấy bên kia Vương Luân múa tay đưa chén, chót mồm láy mắt, dòm qua mà ghẹo Hạ thị, nên nổi xung thiên vô bàn hét lớn, rồi hồi tâm nghĩ lại việc vô bằng cớ, dẫu nói cũng chẳng ích chi cho anh mình, nên kiềm lời nói trở mà trả lời với Chánh Thiên rằng : « Tôi buồn quá ! Thôi, để việc đó về nhà tôi sẽ thuật lại cho thể huynh nghe, chớ ở đây không nên nói. » (sau cũng bỏ qua). Nói rồi day lại biên Dur Khiêm rằng : « Mi ra kêu ông già Sơn đông đó, biên thôi, dẹp hát đi, dặn ông mai sớm lại phủ Nhậm phú hộ, ở chỗ lầu số bốn, đừng ta trả bạc cho, bởi vì ta buồn lắm, muốn về cho sớm. » Dur Khiêm ra nói với ông già mọi điều, ông già liền dọn dẹp đồ đạc, rồi hỏi Dur Khiêm rằng : « Không biết Nhậm phú hộ nào ? Có phải Thại uất Tri Chánh Thiên chăng ? » Dur Khiêm nói : « Phải. » Ông già nói : « Thuở nay tôi nghe đồn danh vọng của ông ta mà chưa biết mặt, sẵn dịp chú về thưa lại giùm với ông ta rằng : Mai có Hoa chấn Phương qua viếng. » Dur Khiêm gật đầu rồi về. Đoạn ông già hỏi con cùng bọn hát thâu góp các đồ nghề. Người con gái ấy dọn dẹp xong rồi lại kể bên tai bà già mà nói nhỏ rằng : « Này má ! Hồi nãy con đương múa trên đây, ngó thấy trong nhà tiệc có một người trai còn xuân, mặt vuông tai lớn, lưng gấu, vai hùm, vóc cao trượng hai, oai phong lắm liệt. Con từng thấy người thể đư muôn, xét chàng ấy anh hùng có một, đó má. » Bà già nghe qua cũng coi mọi thể con mình nó trầm trở người này, thì đã hiểu nó lura trúng ý nó rồi, bèn lại nói nhỏ với chồng (là ông già) các chuyện con gái đã thuật lại hồi nãy. Ông già mừng thầm, ngầm nghĩ rằng : « Người mặt đen râu đỏ là phú hộ Chánh Thiên, còn người lịch sự trai đó là ai chưa biết ? » Bèn hồi thăm người bốn địa, thì mới rõ là Lạc hoảng Huân, con quan Lạc Long du kích ; thanh xuân hai mươi một tuổi, chưa định tơ hồng còn mang áo trắng, (là còn tang và chưa thi đậu) ; ở chung cùng Nhậm phú hộ là học trò của cha, nên kết làm thể

huynh, thế đệ. Hối rõ căn do, ông già mừng lắm, tính với vợ rằng : « Thôi, để mai lão qua viếng ông Phú hộ, rồi thừa dịp lão sẽ cậy ông làm mai giùm, có khi nhứt cử mà lưỡng tiện. »

Nguyên ông già này là họ Hoa, tên Viễn, chữ kêu Chấn Phương : người ở tỉnh Sơn đông, huyện Ân huyện, làng Khố thủy. Vốn là chủ trại ăn cướp bộ, có danh trong tỉnh Sơn đông sáu phủ ; tỉnh Hà nam tám phủ, cho đến tỉnh Trục lệ tám phủ, đều nghe danh kính sợ. Cho nên các kẻ đi đường qua mấy tỉnh mấy phủ trước đây, hoặc đi xe, đi ngựa các đồ hành lý đều phải có cặm một cây cờ hiệu đề chữ Hoa, thì dầu nghỉ đêm chốn rừng hoang, pha tuồng qua trường rậm, cũng chẳng ai dám đá động một món rác nào, bằng chẳng có, thì không tiện ; vì các nẻo đường đều có lập liệm cơm của ông, có đề hiệu chữ Hoa, vào đó nghỉ thì mua một cây cờ, kêu là Bào biểu kỳ (cờ hiệu giữ đồ) có mất ông chịu bồi thường cho.

Còn bà già ấy họ Ba, cũng là tay chúa đoàn nữ trại (ăn cướp bộ) ; trong tỉnh Sơn đông kêu bà là « Cọp nái » (mẫu đại trùng) cả thấy mười chị em đều là lục lâm hương mã : (ăn cướp chốn rừng xanh).

1. Là bà Ba nái nái, 2. Ba Long, 3. Ba Hồ, 4. Ba Bưu, 5. Ba Báo, 6. Ba Nhơn, 7. Ba Nghĩa, 8. Ba Lễ, 9. Ba Trí, 10. Ba Tín, cả thấy đều võ nghệ siêu quần, muôn người chẳng dám cự, duy có một mình bà Ba nái nái này giỏi hơn hết.

Thuở còn xuân, cha mẹ mất rồi, bà làm đầu đảng đi đón đường thâu tiền mãi lộ ; gặp ông Chấn Phương đương bào biểu cho thương khách đi ngang đó. Hai người bèn đấu võ với nhau, trọn một ngày một đêm sức cầm đồng, nên mới kết nghĩa vợ chồng, hai đảng nhập làm một. Sanh sản cũng nhiều mà nuôi khôngặng, chỉ còn một gái út là nàng Hoa bích Liên, vừa mười sáu tuổi. Nàng này văn chương tốt chúng, võ nghệ hơn người : giáo, đao, gươm, kích, không thứ nào chẳng toàn nghề ; cung, ná, roi, khiến món nào cũng đều thiện kỹ ; cho nên vợ chồng nàng nưu như trứng mỏng, trọng quá ngọc.

vàng. Lại nằng lập chí chọn tài lang, chẳng khứng vầy duyên cùng tục hớn, bởi vậy hai ông bà mới giả chước bày nghề hát chập, rảo tìm hào kiệt anh hùng ; đi đã khắp bốn phương mà chưa vừa ý gái. Nay nghe đồn tại huyện Định hưng, gò Đào hoa là thắng địa, thiếu gì giai nhơn tài tử, phú quý phiến ba, nên đến đây bày nghề, may gặp Lạc công tử đẹp ý con mình, vợ chồng đều mừng thăm. Ấy cũng tại : « Nhơn duyên trặc treo nhiều cơn biển, căn nợ kip chầy mấy thuở lời. » Dứt chuyện, Hoa chấn Phương và đi và tính, mai qua cậy Phú hộ làm mai.

Đây nói về Vương Luân công tử còn đang trầm trở nhan sắc Hạ thị, xảy nghe bên nhà tiệc hết lên một tiếng lờn, rồi nghe xô ghế rầm rầm, dường như sấm sét vang tai, Vương công tử giựt mình thôi lều nhàn với Hạ thị, ngó lại thấy con gái hát đó cũng thôi hát, bọn hát thì dọn đồ, chẳng hiểu ý gì, bèn day lại hỏi Thế Lại rằng : « Vầy chớ anh có hiểu ý gì làm sao mà cuộc đang vui, rồi rùng rùng dẹp hết vậy anh ? » Thế Lại cười mà rằng : « Công tử chưa rõ, để tôi nói cho rành. Người la hét đó là Lạc công tử tên là Lạc hoẵng Huân, anh em bạn với em rể tôi. Bởi nó có ý, nên ngó thấy ngài làm cách chọc em tôi nó mới giận, xô bàn, đá ghế, la hét biểu về, trong ý nó hiểu cơ cảm hết, mà chắc nó không dám nói với Phú hộ đâu. Ngài nhớ lại coi có quã không ? Hồi nầy tôi can ngài biểu đừng ló mặt chúng biết, ngài không nghe. Bầy giờ chúng nó biết rồi, nên văng ngang hết chơi nữa, lại bàn ghế nó đã xô nhầu, hát múa nó đã đi rảo. Có phải là tại nơi ngài không, bầy giờ còn đâu cho vui nữa ? Tôi đã nói : Bọn đó chẳng nên chọc, chọc nó như chọc ong, nay mấy việc không xong, cũng tại ngài hết thấy ! » Vương công tử nghe mấy lời Thế Lại nói khích, mắc cỡ lắm, nên giận mà rằng : « Nói vậy chúng nó biểu hát đặng, còn ta biểu không đặng hay sao ? Nó đã không muốn chơi, để ta kêu chơi nữa, coi nó làm gì ta cho biết. » Bèn day lại ngó bốn đứa thủ hạ, là Vương Năng, Vương Đức, Vương Phước, Vương Lộc bốn tên nầy là tay trong của Vương Luân và,

biểu chúng nó rằng : « Bốn đứa bây đi với gia đình, chạy theo kêu bọn hát chập lại, nói tao biểu chúng nó phải hát múa cho đủ các nghề nói hồi này, là hai mươi món cho ta xem. Rồi ăn bao nhiêu bạc tao trả hết thấy. »
Mấy người gia đình vâng lời, chạy theo kêu Chấn Phương mà nói rằng : « Bớ lão già kia ! Khoan đi đã, ở bên Vương Lại bộ thượng thư Công tử cho đòi chúng bây lại múa hát cho ngài coi, trong mình bây có nghề chi, món chi giỏi thì phải bày ra chơi cho hết, rồi ngài trả bạc cho đủ số. Hát múa cho Công tử coi không phải dễ đâu ! Nếu bây làm biếng làm nhác, hát đối múa sơ, đừng có lơ mơ, một đồng không trả, mà lại còn bị đòn rằn khác. Hãy đi cho mau nó ! »

Hoa Chấn Phương nghe mấy điều ỷ thị thể, trong lòng mười phần chẳng vui, song nghĩ nếu bây giờ chẳng đi theo chúng nó mà hát, thì phải bị rầy rà khó lòng, và lại để trễ đến mai, khó bề đi viếng Phú hộ ; nên dần lòng giận giận trả lời rằng : « Mấy cậu về trước, tôi cũng theo sau. » Bèn quay trở lại theo bọn Vương Năng.

Nói về Lạc công tử và Nhậm chánh Thiên đang sửa soạn đi về, mới ra khỏi nhà tiệc, chẳng ngờ lại gặp bọn hát ấy đi rồi sao còn trở lại thì lấy làm lạ, bèn biểu Đur Khiêm ra coi có sự làm sao. Đur Khiêm dầy mặt ngó ra rồi nói rằng : « Thưa Công tử, tôi biết rồi ! Biết rồi, bốn đứa đi trước đó là thủ hạ của Vương Luân công tử, người ăn tiệc bên nhà tiệc bên kia đó ! Có khi chúng nó thấy Công tử biểu vắng tức, nên nó ỷ thế có tiền mà kêu bọn hát đó lại, nhứt là biểu hát nữa, nhì là kiếm điều quở trách bọn hát chớ có chi đâu ! » Lạc công tử nghe tới tên Vương Luân công tử ở nhà tiệc bên kia, thì sự nhớ chuyện khi này, giận theo luồng gió dậy, ghét phát trận đông qua, trợn mắt đứng mảy, biểu Đur Khiêm rằng : « Mi hãy qua bên mà dắt đại bọn hát đó lại nói rằng : Bên mình hồi này mới hát có hai lớp, hãy còn mười tám lớp đánh võ chưa hát, bây giờ còn sớm, bên này muốn chơi nữa ; để chơi đã thêm rồi, thì bên hãy chơi. Như chúng nó ở bên có nói điều chi mi đập lủ chớ chết đó cho ta, rồi ta sẽ tính với thằng Vương Luân. »

Đur Khiêm thuở nay là cộp bị khai, nghe chủ muốn thả bổng thì mừng biết đường nào, mới tỉnh thăm rằng : « Ta lâu ngày ngựa quá, vái cho bọn nó cựa, mình làm một xừ cho đả ngựa. » Bèn vội vàng chạy ngang qua bên kia, đứng cản đường lại mà kêu : « Bớ ông già Hoa gì đó ! Chũ tôi biểu ông qua bên này, hát nối thêm nữa cho đủ lớp. Ông đi cho mau ! » Hoa chấn Phương nói : « Hồi này chú biểu thôi chơi, bây giờ bốn cậu này kêu qua đây hát. Vậy thì để tôi ở bên này hát ít lớp rồi sẽ qua. » Nói chưa dứt lời thì Vương Năng xen vào, thì lễ với Đur Khiêm mà nói : « Tôi kính chào chú hèn lâu không gặp. » Đur Khiêm giận hằm hằm, trả lời gằn như vậy : « Cam lỗi, cam lỗi ! » Vương Năng nói : « Này chú ! Tôi nghe ở bên biểu thôi chơi, nên Công tử của tôi mới sai đi kêu lão này lại múa hát, như ở bên muốn chơi nữa, thì xin để tôi vào bầm với Vương công tử hay đã, đừng hát chơi ít lớp rồi thì ở bên hát nữa muốn gì mà chú phòng vội ! » Đur Khiêm nói : « Đừng có nhiều chuyện nà ! Bên này người ta kêu hát trước, hát mới có hai lớp, còn mười tám lớp nữa chưa hát, họa là để bên ta hát rồi, bên sẽ hát đó chẳng ? » Miệng nói tay dắt lão Hoa hối đi, còn con mắt thì ngó bọn thù hạ Vương công tử. Bọn ấy vẫn biết Đur Khiêm lợi hại, làm thỉnh trở vào, không dám hó hé.

Nói về bọn Hoa lão đi đến chỗ hát hồi này, đề đồ xuống bày cuộc tiệc lại, dọn dẹp một khoảnh đất trống, làm chốn chiến trường giã đặng đánh võ. Đur Khiêm vào thưa tự sự với Chánh Thiên và Lạc công tử hay, rồi dắt nhau trở vô nhà tiệc mà coi đấu võ.

Phen này là đánh võ, Hoa chấn Phương và Ba Long hai người đều cầm trường thương (giáo dài mà đấu võ) múa trên hai đường, dưới hai đường, bên tả bốn đường, bên hữu năm đường, sáu đường lẫn thiệt là hay lắm. (Múa cách ấy gọi là : Mai hoa thương).

Có bài thơ khen :

*Múa thương cách xảo ít ai bằng,
Không thấy hình người chính thấy lân.
Trước mặt ví như chòm tuyết bủa,
Sau lưng dường thề đám sao giăng.
Na Tra thần thú không bì kịp,
Dực Đức kỳ công tưởng khó ăn.
Rất đời nay coi còn khiếp vía,
Huống gì ra trận trở tài năng.*

Hai người múa mấy đường trường thương rồi, thiên hạ khen rộ ... Đây nói về bọn Vương Năng bị Dư Khiêm giành bạn hát dất đi mất, muốn cự e chẳng lại, vào báo sợ phải đòn, tính toán trong lòng, bèn sanh một kế. Trở vào nhà tiệc lấy mắt láy Hạ thế Lại một cái. Thế Lại hiểu ý, đứng dậy kiêu Công tử rằng muốn đi ngoài ; ra hỏi bọn thủ hạ rằng : « Sao mấy đứa bây kêu được bọn hát đó hồi nào, mà bây giờ mới vô vậy ? » Vương Năng nhăn mặt nói : « Bốn anh em tôi vưng lời Công tử đã kêu được bọn hát, đi mới nửa đường, chẳng ngờ gặp thằng Dư Khiêm là gia nhơn của Lạc công tử, nó muốn làm dữ, mặt giận hằm hằm, ra đón đường, chặn giành phứt bọn hát dất qua bên kia rồi. Ông Hạ tướng công ôi ! Ông cũng biết thằng chết bầm đó chớ ! Nó là Đa bảo chuyên Dư Khiêm, hung hăng mạnh bạo lắm, bốn đứa tôi không dám cự, sút miếng phải nhường cho nó. Nay chúng tôi về đây, không dám cho Công tử hay, sợ ông nổi nóng quở anh em tôi : Sao mà bốn đứa làm không lại một. Bởi vậy nên vào đây, nhờ Tướng công làm ơn bày chước chiặng cứu mấy đứa tôi với. » Thế Lại ngầm nghĩ một chập rồi nói : « Thôi ! Mấy anh em bây đừng vào nhà tiệc, đi tẻ chơi đi, để mặc ta liệu kế. Vả bây giờ đây, lão già đang trở lại múa thương tử vô kia kia ! Công tử chắc không hiểu, tưởng đầu múa cho mình coi ! Như không nhớ thì thôi, bằng nhớ mà kêu đến mấy anh em, thì cứ làm thỉnh dừng vô. Chừng ấy để mặt ta toan liệu mà trả lời thế cho ! Chớ các anh em bây chẳng nên chọc tức bên kia, hễ chọc chúng nó như chọc quỷ sứ của Diêm vương, thấy

chết nhiều hơn thấy sống.» Bốn anh em Vương Năng tạ ơn, rồi tản đi hết. Thế Lại trở vào, xá Công tử rồi ngồi tự nhiên. Vương công tử nói : «Bọn hát này hay thiệt, anh coi lão già Sơn đông đó ; tuổi hơn sáu chục, mà cách múa thương rất xảo, tôi coi chẳng kém Dục Đức Trương Phi.» Thế Lại nói : « Tôi nhắm sức mạnh của lão kia (Ba Long) cũng bằng Na Tra Thái tử. »

Đây nói về Hoa chấn Phương múa đủ bảy mươi hai đường thương rồi nghỉ. Ba Hồ bèn nhảy vào trường, tay cầm một cây roi sắt múa, dang trước dăm, dang sau dờ ; bèn tả đánh, bèn hữu che ; chỉ nghe tiếng gió vo vo, chẳng thấy mình người hờ chồ, thiệt cũng là một cách múa roi tuyệt kỳ.

Có bài ca khen rằng :

*Đã từng trăn rền, nên roi mười tám mắt,
Để giúp kẻ anh hùng, phòng sau ngira tướng giặc
Ai rủi bị sa nhảm, gân xương e cũng đứt,
Bốn phía gió không thông, dưới trên mưa khô rất.
Lui tới tể đôi dưng, trước sau chia tám mắt,
Biến hóa bảy mươi hai, kỳ tài nên quả quắt.
Roi huơ tợ sét bay, người đứng đường núi sắt,
Kẻ xem thấy hết hồn, bực thạo khen hay gắt.
Bằng hỏi kẻ múa roi : Sơn đông là quê vức,
Ở tại Khô thủy thôn, cũng thiệt dòng quan chức.
Hèm chưa gặp vận thời, nên ẩn mình chịu cực.
Vốn tên Hồ họ Ba, nhị gia trên Sơn tặc.*

Ba Hồ múa một hồi, hết thấy ai coi cũng đều khen lạ. Nhậm chánh Thiên và Lạc công tử xem rõ cả đẹp, rồi nghĩ rằng : « Thuở nay mình tưởng những bọn hát võ là quân giang hồ, múa bảy il đường võ nhánh (là nghề võ hát bội đánh đó), đi sơ vài miếng thương bông (là múa thương có một đầu cho kêu vo vo dễ nghe, chớ trong mình coi trống lỗng), dặng kiếm tiền độ hồ khẩu, cũng là bán thuốc gạt người ; chẳng ngờ mấy lão này thiệt là võ nghệ siêu quần, chẳng thua chúng ta học tập. » Nghĩ rồi bèn dạy Dư Khiêm rằng : « Người chạy ra mời mấy lão đó lại đây, và biếu thôi hát, múa bảy nhiều cũng đủ biếu, hễ món này hay thì món khác

cũng hay, nghề đó giỏi nghề nào cũng giỏi. Mời vào nhà tiệc
đặng hai ta hỏi thăm. » Dư Khiêm ra dặn như lời, và mời
Hoa chấn Phương cùng mấy người hảo hớn. Vãng cuộc chơi,
Hoa chấn Phương và mấy anh em họ Ba vào nhà tiệc ra
mắt Nhậm chánh Thiên và Lạc công tử. Phán ngôi chủ
khách rồi mời ngồi, Hoa chấn Phương hỏi : « Chẳng hay
hai ông; ông nào là Nhậm phú hộ, ông nào là Lạc công tử ? »
Chánh Thiên nói : « Tôi đây là Nhậm chánh Thiên. » Công
tử nói : « Còn tôi đây là Lạc hoẵng Huân. » Chấn Phương
đứng dậy nói : « Hôm qua lão phu mới đến đây, kể mặc hát
nên thăm hai ngài không được, xin miễn chấp ; chớ lão phu
có nghe đồn danh vọng của hai ngài vang tai đường sá, lão
phu ngưỡng mộ không cùng ! » Chánh Thiên nói : « Chúng tôi
đâu dám chấp. Hôm nay chúng tôi coi mấy đường thương và
đường roi của các ông mùa đó, thì mới hân là đứng anh
hùng hào kiệt, chớ chẳng phải như các bọn bán thuốc dấm
đánh võ mọi lần, nên kính tài mà dọn bày một tiệc hèn mọn,
mời các vị anh hùng, trước vui chơi ít chén, sau chúng tôi
hỏi thăm các ông ở xứ nào, phũ nào và quý danh tôn tách ? »
Hoa chấn Phương nói : « Lão phu họ Hoa tên Chấn Phương,
quê ở tỉnh Sơn đông, huyện Ân huyện, làng Khổ thủy. Còn bốn
người này đều là em vợ tôi, tên là : Ba Long, Ba Hồ, Ba Báo,
Ba Bưu, cũng ở một chỗ với lão phu. » Chánh Thiên hỏi : « Vậy
có phải ông là Khổ thủy phổ Hoa lão tiên sanh đó chẳng ? »
Chấn Phương nói : « Phải, chính tôi. » Chánh Thiên nói : « Tôi
nghe đại danh của ông lâu lắm, song chưa biết mặt, nay trời
khiến gặp tại đây cũng là cái duyên giải cẩu (tình cờ gặp gỡ) đó !
Vậy chẳng hay người con gái mùa dây bêu ngựa hồi này là ai
vậy ? » Chấn Phương nói : « Con ấy tên Hoa bích Liên, là con út
của lão phu. Còn người đồn bà đó là Sơn kinh (1) của lão phu. »
Chánh Thiên nói : « Cơ khổ thì thôi ! Phải không hỏi thăm
thì chúng tôi đã mang lỗi rồi đó. Vậy xin cho mời bà lão và
lệnh ái (2) vào nhà tiệc, đặng chung vui với Thái phu nhưn

(1) Sơn kinh là vợ, kêu theo cách trên non.

(2) Lệnh ái là kêu tặng con gái người.

cùng chiết thê (1) cho phỉ dạ. » Chấn Phương và các em nghe nói, vội vàng lại làm lễ Phu nhưn cùng Hạ thị rồi ra kêu Ba nại nại và Hoa bích Liên vào ra mắt Thái phu nhưn cùng Hạ thị, chia tiệc hai bên, ăn uống vui vẻ, chuyện vãn những phép giáo dao gươm kích, thông suốt các nghề, đàm luận những tài roi, gậy, giã, chùy, ròng chuyên mỗi món. Ấy là : « Tình hoài ý hiệp nghe quên mối; dạ xứng lòng ưa uống mắt say. » Nhắm chừng bóng ác xế đoài Tây, chủ khách giã nhau về chốn ngụ.

Hồi thứ tư

Hoa chấn-Phương cậy Chánh-Thiên làm mai.

Đây nói về Vương Luân không hay Dư Khiêm giành bọn hát nên cùng Thế Lại ngồi coi Ba Hồ múa roi một hồi, thì khen ngợi vô cùng, nói với Thế Lại rằng : « Thiệt bọn đó múa thương múa roi hay hơn hết, tôi sánh với hồi nầy bêu ngựa múa dây ít ngộ, nếu nó múa cho đủ lớp, hát mười món, đến mai mình trả tiền và thưởng thêm cũng đáng. » Thế Lại cứ cười chum chim. Giây lâu Vương công tử dòm ra, thấy bọn hát đẹp đồ, rùng rùng kéo rào vô nhà tiệc bên kia hết, mới lấy làm lạ bên kêu : « Vương Năng, Vương Năng. » Đồi ba lần không thấy ừ hữ. Thế Lại coi mời Công tử muốn kêu Vương Năng mà hỏi việc hồi nầy, thì vội vả hỏi Công tử rằng : « Thừa ngài muốn kêu nó làm chi ? » Công tử nói : « Tôi muốn kêu chúng nó dựng sai ra hồi bọn hát đó ; vì có nào biểu chúng nó hát múa mười tám lớp vô mà mới múa có hai lớp, lại vắng ngang đi rồi lại rùng rùng kéo vào nhà tiệc bên kia mà ngồi ăn uống với lũ ấy ? Tôi muốn biết duyên cớ làm sao mà múa có hai lớp, hay là chúng nó khua mép ; thuộc có bấy nhiêu đó mà thôi, thì mình trả tiền hai lớp cho nó, còn như chúng nó làm thái, biết đủ mà không chịu múa hết hay là nghe lời ở bên thôi múa, thì ta không trả nữa đồng điệu, lại biểu bày trẻ bắt chúng nó mà giải cho quan trị tội ! » Thế Lại nghe

(1) Chiết thê, chiết kinh, là kêu vợ, mấy tiếng nói đó là khiếm nhượng.

rồi cười ngất nói rằng : « Ngài trả cũng không trả nó cũng không dám léo lại đây mà đòi. » Vương công tử hỏi : « Sao vậy ? » Thế Lại nói : « Vậy ngài có hiểu này giờ nó múa hai lớp cho ai xem đó không ? » Công tử nói : « Anh nói sao lạ, vả mình biểu bốn đứa ở nhà kêu lại múa, thì nó múa cho mình coi chứ ai ? » Thế Lại nói rằng : « Bây giờ tôi nói thiệt với ngài, từ này giờ nó múa đó là múa cho Nhậm chánh Thiên và Lạc công tử coi, bởi vì hai người đã sai Đur Khiêm giành lại đứng múa cho họ xem. Nói thì nói, chứ họ ra tiền mình coi, không hay hơn là mình ra tiền cho họ coi sao, đã khỏi tốn hao, lại khỏi mất công giành đi giật lại cho khó lòng. Bụng ngài thế nào ? Chớ tôi tra coi thép lắm đó ngài. » Vương công tử nghe mấy lời Thế Lại nói xóc, giận lòi con mắt, tức nghẹn ngang hầu, giậm cẳng kêu trời rằng : « Giận chịu sao cho thấu ? » Rồi nói : « Ta tưởng là ai kia, chớ thằng Hoảng Huân là thằng khốn kiếp, nó bắt quá là một con quan Du kích, mà dám cả gan muốn lấn hơi với ta đường ấy sao ? Dầu cho quan hiện nhâm Đề đốc cũng phải kiêng ta, lựa là nó mà dám làm nhục ta trước chốn đô hội. » Bên đây lại hồi kể tùy tùng : « Nào những mấy đứa gánh đồ, mấy đứa khiêng kiệu, mấy đứa theo hầu và quân thủ hạ đâu ? Bầy xúm qua bên nhà tiệc kia, áp đánh nhau mấy thằng trong đó cho tao. Bất kỳ ai bầy cũng đánh hết, như vậy ta mới người giận cho. » Hạ thế Lại lật đật chạy ra can rằng : « Xin công tử bớt giận. Ngài nghĩ lại mà coi, vả chẳng ngày nay trong nhà tiệc ấy có Chánh Thiên là đệ nhất anh hùng, Hoảng Huân lại đương kim hào kiệt, còn thằng Đur Khiêm là sức cọp, lại thêm bốn lão già là bầy hùm, động đến nó nhai xương, phạm nhầm thì vỡ mặt dễ chơi sao ? Dầu cho ngài kêu hết nội quân tử sĩ và mấy vị giáo sư, tôi nhắm đánh chưa lại một thằng Đur Khiêm, huống chi cựa hơn mười tướng cọp. Hãy dẫn lòng mà chịu đừng nóng nảy làm chi. » Công tử nói rằng : « Nói như anh vậy, để cho nó khi mình rồi trở trở chịu nhục sao ? » Thế Lại thưa : « Xin ngài nghe lời này : Non sông còn có cơn giao mặt, người thế nào không lúc đối đầu hay sao mà phòng vội. »

Ngày tháng còn dài, oán thù còn trả. Nay tuy sút thế thua va ngày khác dùng mưu trừ gã, há nào chịu nhục với đứa chết bầm, đâu dễ nhịn thua thứ quân mặt kiếp. Tuy tôi chưa bằng Bắc cung Ỗ tài cao, cũng có kẻ của Trương tử Phòng. chút đỉnh đó ngại ! » Công tử nói : « Ấy là báo cừu trả hận việc hãy còn đông dài, bây giờ phải tính trước kẻ gì mà gỡ xấu ? » Hạ thế Lại nói : « Bây giờ có một kẻ, trông lại dễ như chơi, có hai chữ mà thôi, tại nơi ngài nghe hay không nghe. » Công tử hỏi : « Chữ gì ? » Thế Lại nói : « Ở trên thì chữ rút ở dưới thì chữ êm. » Công tử cười gằn nói : « Ừa, nó trông phu ta cũng trông phu, há để ta đi sợ nó à ! Nay nó đã khi ta thì chớ, ta không thêm nói với nó thì là độ lượng đại hơn rồi, ta có về thì đi rõ rõ ràng ràng, phải sợ ai mà anh biều rút êm ! Vậy chẳng phải là sợ nó quá bội hay sao ? » Thế Lại thưa : « Công tử còn có chỗ chưa rõ, ý tôi biều rút êm không phải là sợ nó mà trốn, số là làm vậy : Bây giờ đây ngoài nhà tiệc đông tai nhiều mắt, chúng đều biết bọn hát đó là của ngài kêu mà bị chúng nó giành. Nay ngài bỏ qua không nói đến, lại mau mau lên kiệu ra về, người biết điều thì nói : Cha chả ! Công tử đó bụng dạ tốt quá, độ lượng đại hơn ! Còn kẻ không biết điều thì nói : Cơ khổ cho vi con quan hiện nhậm Lại bộ thượng thư, danh giá như sấm dậy, mà nhịn thua với con quan Du kích chết rồi ! Còn như chúng ta muốn cự, nếu cự với bọn nó không lại, thì bị chúng chê thêm. Cho nên tính rút êm là làm cho vẹn thể diện của ngài và toàn danh giá của quan Lại bộ, há dám làm xấu cho ngài chẳng là tội tể lắm ! » Mấy tiếng Thế Lại nói làm cho Vương Luân đại khoái trong lòng, bèn dặn mấy đứa gia đình rằng : « Tao với Hạ tướng công đi bộ chơi một chập, rồi đi luôn về phủ ; chúng bây ở đây chơi một lát, rồi sẽ dắt ngựa khiêng kiệu thùng thẳng về sau. » Dặn rồi hai đứa dắt tay nhau ra đằng nhỏ phía sau nhà tiệc, lén lén rút êm về. Còn bọn gia đình một lát cũng kéo đi rảo.

Đây nói về Lạc công tử mãn tiệc ra về, bởi trong lòng không vui, nên chẳng uống rượu nhiều, còn Nhậm chánh

Thiên mắc nghe ông Chấn Phương thuật các nghề múa roi, đánh giã, nghe đẹp lỗ tai, uống không ngớt miệng, cho nên quá chén say mềm ; về nhà đã tối, chúi vào phòng ngủ dụi, quên mấy chuyện xô bàn, không nhớ hỏi han chi hết. Lạc công tử thấy vậy cũng ém phứt việc đó đi. Nhậm chánh Thiên sáng ngày thức dậy rửa mặt xong rồi, bèn ra nhà khách cho mời Công tử đến mà nói rằng : « Từ hồi hôm qua, tôi gặp lão Hoa chấn Phương đến nay, hãy còn mơ tưởng mấy chàng roi ông giã, các ngọn giáo ông phàn, thể thể tinh thần, nghề nghề tuyệt diệu ! Hèn chi bên Sơn đông họ đồn Khô thủy phổ Hoa lão tiên sanh là đại hảo hơn thiệt phải lắm ! » Lạc công tử nói : « Thế huynh khen phải quá ; song le em nghĩ lại không phải một mình lão Hoa giỏi mà thôi, lại thêm em vợ giỏi, con gái tài. Ấy là : Hào kiệt buổi này khó kiếm, anh hùng đời loạn khôn tìm, một chỗ mà sanh mấy bậc tài hơn, trên thế ít ai bì kịp. » Chưa dứt chuyện luận bàn, xảy có gia đồng vào báo nói : « Ngoài cửa có năm người đồn ông, hai người đồn bà và mười mấy người gánh bao, xưng rằng người ở Sơn đông, họ Hoa, xin vào ra mắt Phú hộ và Công tử. » Hai người bèn sửa sang áo mào ra tiếp.

Chánh Thiên lại biểu gia đình vào thỉnh Hạ thị ra tiếp mấy người nữ khách. Hạ thị bèn ra tiếp mẹ con Hoa bích Liên vào nhà trong, rồi qua mời Thái phu nhơn đến, dọn một tiệc đãi đằng theo phe nữ, còn Chánh Thiên và Công tử ra rước bọn Hoa lão vào nhà trước, phân ngôi chủ khách ngồi xong, dạy đem trà nước thết đãi. Hoa chấn Phương nói : « Hôm qua tại gò Đào hoa gặp hai ngài cũng là chút duyên gặp gỡ, giải cấu tương phùng, thủy bình hội ngộ ; lại thêm mong ơn thương đến, thết đãi bọn tôi, nên bữa nay trước là qua viếng cho biết phủ ngài, sau lại tạ ơn tấm lòng hạ cố. » Chánh Thiên nói : « Nãy giờ hai đứa tôi đương trầm trồ khen ông và bốn vị hiền linh cự (em vợ), tốt bậc anh hùng, rông nghề thao lược, dạn muốn rủ nhau qua chỗ ngụ mà tìm, ai dè may quá sức may, khiến cho các ông đến tề phũ, thì là thêm sáng cả nhà,

càng sang bốn vách, há dám chịu mấy lời khiêm tạ của ông ! » Hoa lão bèn ra kêu mấy đứa tùy tùng rằng : « Bầy hãy khiêng mấy bao đồ vô đây. » Khi sắp đặt xong rồi, Hoa lão đứng dậy thưa với Chánh Thiên và Công tử rằng : « Thưa hai ngài, vả chúng tôi đường xa xứ lạ, nay gặp hai ngài, chẳng biết lấy chi mà làm lễ ra mắt, chỉ có đồ thờ sẵn, là bột mì ít bao, bánh Hồ Hồi (1) ít gói, với vài bao kén, kính dâng cho hai ngài, xin thương tình mà nhậm lấy thảo. » Chánh Thiên đứng dậy trả lời rằng : « Quý khách đến cửa gai, thì như sao phước soi nhà bạc ; ấy là đại quý cho anh em tôi, lẽ nào dám lãnh của lễ hậu trọng dường ấy ! Anh em tôi xin kính lại. » Chấn Phương nói : « Vật quý gì đồ ấy, song là đồ thờ sẵn ở bên xứ tôi, dùng chút đỉnh mà làm lễ kính, có chi mà gọi rằng quý ! Như hai ngài chẳng nhậm, ấy là bỏ bụng tôi ; thì tôi xin cáo từ, không dám tới đây nữa. » Khách năn nỉ, chũ chối từ đôi ba phen, cực chẳng đã Chánh Thiên phải dạy kẻ gia đình thâu đồ lễ đem cất. Mọi sự an bày, thì kẻ dọn tiệc rượu ; chẳng bao lâu năm mùi đã đủ, bảy món sắp đều, phân làm hai tiệc. Bên Đông thì đãi Hoa Chấn Phương, Ba Long, Ba Báo, Nhậm chánh Thiên bồi tiệc. Bên Tây thì đãi Ba Hồ, Ba Bưu, Lạc công tử bồi tiệc.

Tiệc trên rượu rót vài tuần, đồ ăn ít món, Hoa lão bèn đứng dậy khều Chánh Thiên dắt ra ngoài sân rồi nói rằng : « Nay tôi có một chuyện tâm phúc, xin lời trước với ngài, chuyện này không dám cho Công tử hay, nên mời ngài ra ngoài mà tỏ, chẳng biết ngài có bằng lòng nghe và khứng giúp tôi chăng ? » Chánh Thiên nói : « Xin lão tiên sanh hãy phân cho rõ, có việc chi mà ngại. » Chấn Phương nói : « Lão phu chồng vợ tuổi đã tri thiên (sáu chục tuổi) chỉ có một đứa gái út, thuở nhỏ nó đã học hành văn chương chút đỉnh, lớn lên lại tập võ múa roi, mười tám món binh khí cũng rành một ít. Từ khi nó thạo nghề văn nghiệp võ rồi, thì lập chí muốn chọn kẻ anh hùng hào kiệt, đặng hầu sửa tráp nưng khăn, không màng nơi tục tử dung

(1) Bánh Hồ Hồi là bánh hộp bên Hồ Hồi.

phu, chẳng chịu xe tơ kết tóc. Nay mười sáu tuổi, chưa định chỗ nào. Cho nên ý vợ chồng tôi cũng chiu lòng con, mới bày cách múa coi hát chập, châu lưu các tỉnh các làng, ngỏ đề chọn bực đồng sàng, cho dễ kiếm người khoái tuế ; danh kêu đi hát, mà thiệt kén rẽ. Chỗ nào con tôi nó vừa lòng, vợ chồng lão già không đòi bọng. Bởi vậy nên dạo khắp mấy châu, mấy quận, kiếm chưa ra chỗ dựng Trức bình, ngày nay đến huyện Định hưng, Đào hoa ũ (gò Đào hoa) ấy là nơi phụng liễn chẳng ! Mới khiến cho con lão xem thấy Lạc công tử mà phải lòng. Còn vợ chồng lão phu cũng coi dạng Công tử thì : Tuổi thanh xuân thêm khí khái, toàn tướng mạo lại oai nghiêm, chẳng phải tầm thường, hẳn đáng tôi lương đồng. Vốn tôi cũng sắm sửa trang liêm đủ các món, lại thêm vàng bạc hai chục muôn, nguyên đem bồi giá (bù cửa) mà cho con, quyết kiếm một chàng cho xứng rẽ. Nay cúi xin ngài làm ơn giúp sức, cho hai đảng phụng sánh với loan, thì vợ chồng lão hũ mang ơn, muôn thuở trời cao biển rộng đó. Không biết ý ngài có đành giúp lão phu chẳng ? » Chánh Thiên nói : « Hề quân tử giúp người nên việc tốt, tôi què hèn hăng mộ việc làm ơn ; nhưng ngặt vì tôi có nghe đã lâu, rằng thế đệ của tôi đã định sinh (giao hôn) với con gái quan Tổng binh quận Quí châu, nàng ấy họ Quế tên Phụng Tiên. Chớ chi mà chưa có lời giao ước cũ, tôi cũng ráng sức chấp kha (làm mai) cho ngọc thành (xuôi việc) cùng lão tiên sanh đó. » Chấn Phương nghe nói Công tử đã định sinh rồi, thì trong lòng buồn bực, đứng ngẫm nghĩ một hồi, tưởng thăm trông bụng rằng : « Nếu như vậy thì là trái lời ước nguyện của con ta rồi ! » Song nghĩ lại : « Trai năm thê bảy thiếp, gái chính chuyên một chồng , tư la dầu kết, ấy cũng là duyên, phải mỗi tơ hồng cần gì chọn tránh ; thôi, ta đưa nó làm bé Công tử hay hơn, không lẽ nào mà chàng chẳng chịu. » Bèn nói với Chánh Thiên rằng : « Tuy Lạc công tử đã định sinh rồi mặc lòng, song le, xưa đã từng ba vợ bốn hầu, nay đề chàng năm thê bảy thiếp ? Không hại gì, xin ngài gắng vó giúp nên công, lão nguyện đưa con làm vợ bé cho Lạc công tử đó. »

(Xem tiếp tập 3)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Đoạn dắt nhau vào tiệc, một hồi Nhậm chánh Thiên kêu Công tử ra ngoài, tỏ hết mấy lời của Hoa lão cầu thân cho Công tử nghe. Công tử nói: « Anh ôi! Ai đời nào có thấy, trái lẽ như vậy chẳng? Cha định hôn lời hầy còn đây, con bao nỡ vội quên lời đó, vợ lớn chưa cưới về đến ngõ, vợ bé đã vội kiếm đề trong nhà. Trước lỗi đạo mẹ cha, sau rồi giềng chồng vợ. Huống chi tang chế hầy còn tỏ rõ, dám dấn tính việc hôn nhen! Chuyện này em chẳng ưng lòng, anh phải nói giùm mà từ chối. Biếu kiếm nơi khác cho phụng loan vậy hội; đừng trông đây mà Nguru nữ lỗ làng, Thiệt là em giữ dạ đá vàng, đừng nói nữa nhọc công bản tính. » Chánh Thiên thấy nói chuyện không xuôi, bèn trở vô kêu Hoa lão ra ngoài thuật lại những lời của Lạc công tử đã nói. Hoa lão buồn biết chừng nào, bèn trở vào tiệc, uống sơ ít chén, rồi vội vã kiêu về. Nhậm phú hộ và Lạc công tử cầm lại chẳngặng, không biết làm sao phải đưa ra ngõ. Bọn Hoa lão đề huề thẳng về chỗ ngụ. Ấy là: « Tưởng chắc ngọc lành đưa khách quý, ai hay rủi dấp lộn về không. » Đi dọc đường, mấy em vợ xúm hỏi thăm, thì ông Chấn Phương nói: « Ôi thôi! Chuyện ngõ mười phần được chín, nào hay hóa cuộc dở dang. » Bèn đọc hết các chuyện Chánh Thiên và Lạc công tử cho mấy em vợ và vợ nghe, ai nấy cũng thua buồn, than thở và đi và tiếc.

Về vừa đến cửa quán ngụ, thì thấy một bọn người ta đang đứng ngoài hàng ba, la mắng om sòm, nghe họ nói như vậy: « Từ sớm mai cho đến bây giờ mà chưa về! Nếu bọn mình về thì chắc bị chũ đánh mắng! Cũng tại chũ quán

này báo hại, nói với mình chắc chắn một lát bọn ấy về, hại cho mình đợi từ sớm mai cho đến bây giờ, là đứng bóng ! Tại nó hết thầy, thôi, mấy đứa mình xúm lại đập nó một hồi cho đã giận ! » Nói rồi áp lại muốn đánh chủ quán. Xảy thấy trong bọn đó có một người lại can rằng : « Các anh chớ nóng mà đánh nó làm chi tội nghiệp ; mình e là e chuyện rước đó không xong, dẫu đợi tới chiều tối đồ đèn cũng phải đợi. Vậy hãy an tâm chờ nữa, đừng làm thiệt hại nó làm chi. » Mấy người kia mới chịu đang ra. Lúc ấy tên chủ quán day mặt ra thấy bọn Hoa lão bước vô, vùng niếm lớn rằng : « Nam mô A di đà Phật ! Cứu mạng vương bồ tát đã về đây rồi ! May dữ a ! »

Hồi thứ năm

Bên vương-phủ mẹ con ra sức mạnh.

Chủ quán thấy Hoa chấn Phương về thì mừng rỡ niệm Phật và chạy ra nói lia lịa với ông rằng : « Ông ác tệ quá ! Nói với tôi đi một lát rồi về liền, làm sao để đến nửa ngày mới trở lại ? » Chấn Phương nói : « Tôi qua bên lâu số bốn, mắc bị ông Nhậm phú hộ ngài cầm lại uống rượu chơi, nên bây giờ mới về. » Chủ quán nói : « Ô' trông bây giờ có Hạ tướng công và bốn cậu ở bên phủ Lại bộ Vương công từ sai qua đặng mời ông. Ông đi chừng một chập, kể họ lại chờ đến bây giờ. Ôi ! Họ đợi hết hơi hết sức, phải ông không về, thì tôi cũng mang khốn với họ. » Hoa chấn Phương vô đến hàng ba, xem thấy năm người đang giận hằm hằm, ngồi cằn rằn với nhau. Hoa chấn Phương nhìn biết có bốn người là bọn Vương Năng kêu hát hôm qua, còn chưa biết mặt Hạ thể Lại. Bốn người thấy Chấn Phương vô, bèn đứng dậy nói : « Dữ ác không ! Mấy đứa tôi vưng lời công tử qua mời các ông đến phủ mà chơi một bữa ; làm đợi chờ hơn nửa ngày, nên đã phát nóng ! » Chấn Phương nói : « Cơ khổ thời thôi ! Tôi cam chịu lỗi. » Rồi chỉ người bịt khăn be mà hỏi : « Chẳng hay cậu này là ai ? » Vương Năng nói : « Ông này là Hạ

Vương công ở bên tôi đó. Tên ông là Thế Lại. » Thế Lại nghe hỏi, liền vội vàng đi lại gần Hoa chấn Phương, vòng tay xá một cái rồi nói : « Kính chào Hoa lão tiên sanh ; tôi là người giúp việc cho Vương lại bộ công tử. Chủ tôi e sai mấy anh này qua thỉnh các ông lâu rồi, sợ có gay trở điều chi chẳng, nên dạy tôi qua với ông. Tôi đợi hơn nửa ngày rồi, nay gặp Đại gia về đây, thôi xin thỉnh luôn qua Vương phủ, kéo công tử ngài đợi ngẩn ngơ, có khi trông đã mỏi mắt. » Hoa lão nghe qua ngẫm nghĩ rằng : « Cái nghề hát chập là cái kế chọn rẽ cho con mình, chí quyết cày Nhậm phủ họ làm mai, té ra nay chuyện bất thành, trong bụng mười phần thối chí, có tưởng gì cuộc hát múa nữa đâu. » Nên kiểm điều từ chối mà trả lời với Thế Lại rằng : « Rủi quá ! Tôi mới được tin bên xứ tôi : Trời mưa dầm dề, ruộng nương bị ngập. Vả tôi có ít mẫu ruộng tại xứ, nên lo sợ khôn cùng, tính bữa nay trở về thăm nhà và thăm ruộng, vì đi đã lâu ngày. Cảm phiền với Vương công cùng bốn cậu làm ơn trở về kiểm lời hay mà bẩm đại giúp với công tử, rằng xin tha lỗi cho tôi kéo tội nghiệp, để cho tôi về bên ít bữa thăm nhà, xong rồi tôi sẽ trở qua, dâng vào phủ thăm viếng mấy ngài và bái hầu công tử, cùng bày cuộc què hèn chơi một bữa cho công tử xem. Tôi không dám nói dối đâu, nhờ ơn mấy ngài bẩm giúp. » Thế Lại nói : « Lão tiên sanh nói cái gì vậy ? Vả lại tiên sanh nghe tin bên xứ mưa dầm, ngập lúa, chẳng qua là người ta đồn, đâu có thiệt đi nữa, tiên sanh về xứ có cứu đảng chẳng ? Sao vội về dữ vậy ! Tiên sanh nghĩ coi : Hôm trước tại gò Đào hoa, công tử tôi cho với một lần, rồi bị thằng Đur Khiêm là gia tướng của Lạc công tử nó giành phứt đi, phải chi hồi đó không có tôi khuyên giải Vương công tử, thì ngài dễ chịu thua đâu, sao sao cũng hóa ra việc tranh cạnh, có khi đến bữa nay chưa xuôi. Hôm nay Vương công tử lại sai anh em tôi qua với tiên sanh một phen nữa, mà tiên sanh lại kiểm điều thối thác, ấy là hậu bên kia, mà bậc bên này, sao cho khỏi Vương công tử ngài trách móc, chừng ấy tôi e tiên sanh không chớ mà gỡ lỗi đó. Nên nay tôi khuyên tiên sanh nghe

lời tôi, ở nán lại chừng nửa ngày, qua đó chơi một lát rồi sẽ trở về xứ, có muợn gì mà ngại. »

Hoa chấn Phương nghe Thế Lại nói mấy lời rất có lý, thì tưởng rằng : « Bốn biển năm sông đều bậu bạn, người đời gặp gỡ chỗ nào không ? Vả lại Vương lại bộ công tử cũng là bậc hào họ danh giá, mình chơi với y, có xấu hổ gì ! » Nghĩ rồi bèn biếu vợ con và mấy anh em sắm sửa qua bên Vương công tử.

Đầy xin cắt nghĩa cho rõ vì làm sao mà Thế Lại đến quán chờ mời cho được bọn Hoa chấn Phương mới nghe ? Sở là hôm qua tại gò Đào hoa va với công tử đều rút êm về ngõ sau, đến phủ thì trời còn sớm, dọn tiệc ăn uống nữa. Vương công tử là tay hụi bươi thì vớ bông, hết cam ăn đến quít, lại thêm có uống ít chén rượu xoàng xoàng, nhớ chuyện « sắc » cũ, bèn nói với Thế Lại rằng : « Anh tính kế nào cho tôiặng gặp em anh một chuyến, thì tôi không tiếc gì một ngàn lượng bạc đền công. Việc đó tính được cùng chăng, đều tại nơi anh hết thấy. » Thế Lại vốn là một đứa tham của hơn mạng sống, nay nghe được câu ngàn lượng tạ ơn thì nào có kể chi lễ, nghĩa, liêm, sỉ, bốn chữ ấy đều thả trôi theo giọt nước ; bèn nói với Công tử rằng : « Trọng thưởng chi hạ, tắc hữu đồng phụ (nghĩa là : Hễ có ban thưởng cả, thiếu gì kẻ đồng phụ) ; song tôi e các chuyện được rồi mà ngài quên lời nói trước thì lúc đó tôi biết tính làm sao ? » Vương công tử rằng : « Tôi thưở nay chẳng hề nói dối đâu ! » Thế Lại nghe hứa chắc chắn, bèn nói : « Nếu được như vậy tôi cũng thũng thẳng tìm kế sắp cho tận lực, đặng có cơ hội cho ngài gặp em tôi một chuyến. Trước là đền ơn báo bạc bấy chầy, sau nữa nhờ ngài giúp đỡ. Bây giờ đây tôi tính đến mai lập thể, kêu con múa dây bên gò Đào hoa đó cho ngài vui một bữa chơi ; ấy là giải khát, không biết ý ngài chịu chăng ? » Vương công tử nghe nói mừng lắm, nên sáng ngày ra mới sai Vương Năng qua phía Tây môn, nơi quán cơm họ Mã, đặng kêu bọn hát. Thế Lại sợ e có điều chi ngăn trở như hôm qua chăng, mới xin đi theo đặng kêu cho được về Vương phủ rồi sẽ lập kế, lại chắc ý

mình đi chuyển này, như bọn Hoa lão cổ sanh chuyện mà lờ chối không đi, thì mình lấy oai thế Lại bộ công tử mà dọa chúng nó. Chờ va chưa rõ lão Hoa chán Phương là một tay ưa diệu thuận không ưa cứng cỏi, chịu ngon ngọt chẳng chịu ngang tàng. Dầu cho Hoàng đế chôn ngai vàng, nói không phải ông cũng không chịu nhận, huống chi là Lại bộ công tử. Bởi Thế Lại lấy lời ngọt diệu và nói lảm ông mới chịu đi.

Đi một chập đến cửa Vương phủ. Thế Lại biểu bọn Vương Năng mời mấy người ấy vào nhà ngoài ngồi nghỉ, đợi đợi va vô thừa cùng công tử. Công tử hỏi : « Sao mà lâu vậy, bây giờ mới về ? Hại tôi mong chờ quá ! » Thế Lại nói : « Xin ngài miễn chấp, tôi qua đến quán họ Mã đợi lâu lắm, lão Hoa mới về, lão nói rằng : Mặc qua viếng Nhậm phú hộ và Lạc hoàng Huân, và bị họ cầm uống rượu nên về trễ. Tôi nói : Công tử cho mời đến Vương phủ chơi. Lão nói : Muốn sửa soạn về xứ, vì nghe tin bên nhà, trời mưa nước lụt ngập lúa hết. Tôi năn nỉ quá sức mới cầm lại được, đã dắt bọn đó qua bên này, bây giờ còn ngồi ở nhà ngoài ; tôi phải vào đây thưa lại với ngài, coi muốn chơi cách nàoặng cho họ bày cho sớm. » Vương công tử nói : « Ồi ! Anh khéo giả ngợ thì thôi ! Đẽ chẳng biết ý tôi ; có quyết hát múa gì đâu ? Chĩ muốn cho được con đó mà nói chuyện một hồi cho khỏe, thì cũng đủ rồi ! » Thế Lại nói : « Nếu vậy thì phải dùng kế này mới được. Bây giờ biểu trẻ dọn một tiệc rượu nhà ngoài cho bọn đờn ông ăn uống, để bọn Vương Năng coi đấi ; còn trong nhà khách dọn một tiệc dựa cửa buồng, rồi cho tên Vương Long ra mời hai mẹ con vô, nói dối rằng : Đại nương (vợ công tử) cho mời vào nhà khách, trước là ăn tiệc, sau múa cho Đại nương coi ; thì nó phải vô chớ chạy đâu cho khỏi ! Có khó chi đâu mà ngài phòng lo ! » Công tử vỗ vai Thế Lại mà khen rằng : « Túi trí của ta đây ! » Bèn dạy các kẻ gia đình cứ làm y kế.

Khi hai mẹ con Bích Liên bước vào đến cửa nhà khách thì thấy kế cửa phòng dọn bày hai tiệc ; một tiệc bên Đông, một tiệc bên Tây, không thấy đờn bà, chỉ thấy hai người

đòn ông đang đứng giữa hàng ba mà chỉ chỗ tính toán chỗ đó. Nhìn thì biết một người là Hạ thế Lại. Còn người kia thì đầu đội mào Công tử, chơn đi giày nhung, mình mặc áo đồ dài, tay cầm cây quạt trắng; dưới cây quạt có treo túi, lại buộc một cái vòng Bạch ngọc thạch cầm phẩy tới xoang qua, làm bộ phong lưu đáo để; thì mẹ con kẻ chắc chàng ấy là Vương công tử. Đom khắp tư bề, thấy chỗ đó chẳng có đòn bà con gái bèn đứng dừng lại, không chịu bước vào. Vương công tử chợt thấy liền kêu Thế Lại mà nói: « Anh Hạ thấy không? Hai người đó vô đến đây rồi, sao vùng đứng lại? » Thế Lại nói: « Tôi biết rồi! Ấy là cái miếng cũ của mấy con phẩn đầu, (con diếm) hề gặp nhằm chỗ sang trọng thì nó làm hơi, làm thái cho mình ngỡ nó là lương gia xữ nữ, (con gái dòng trình) đứng dề mỗ túi. Còn đi tới rồi mà đứng lại làm tuồng sợ ngợ, là nó muốn cho Công tử lại mà tiếp rước nó chứ gì! Vậy thì ngài ra dắt tay nó mà rước vô; ấy cũng là một cuộc hưởng nước nhứt đó. » Vương công tử nghe lời bèn bước ra trước cửa, đến gần nai mẹ con mà nói rằng: « Hôm qua tại gò Đào hoa, tiểu sanh thấy cô nó bèn ngựa múa dây, món nào cũng giỏi, trong lòng rất ái mộ khen biết chừng nào, cho nên bữa nay biểu bày trẻ mời qua chơi một chặp, cho thỏa cái lòng khát mộ của tiểu sanh. Xin chớ từ nan, hãy vào dự tiệc. » Bích Liên nghe nói hai tiếng tiểu sanh, phùng phùng đỏ mặt. Còn Ba nại nại thì đã ba phần chẳng vui; lại nghe rõ mấy điều nói đó, biết thế nào Công tử này cũng thả trêu ra chớ chẳng không, bèn hỏi Công tử rằng: « Nghe nói Đại nương cho mời, nên mẹ con tôi mới dám vào đây. Bởi phủ đường của ngài rộng lớn lắm chẳng biết Đại nương ở chỗ nào, xin chỉ giùm đừng mẹ con tôi ra mất. » Hạ thế Lại hót nói: « Bà lão chưa biết ngài này là Lại bộ Vương công tử hay sao? Hôm qua tại gò Đào hoa, thấy tài nghệ của lệnh ái xuất chúng, dung mạo hơn người, nên về khát tưởng cả đêm, ngủ không an giấc, mới cho bọn tôi qua mời. Còn bây giờ nói Đại nương mời, là nói cho có mí đó mà thôi! » Vương công

từ tiếp nói : « Mời qua mà hát chơi, cũng là nói ý ; chẳng qua là tôi mộ tư dung của linh ái lắm, muốn biết một lần cho thỏa tình mơ ước ; bạc tạ ơn cũng trọng, cho rõ mặt nở mày, tiểu sanh nào phải như ai mà phòng hà tiện. » Và nói và ngó Bích Liên, thấy mặt đỏ tị màu hoa vông, lòng chỉ mộ đỏ đà bắt bướm. Ngỡ là Bích Liên làm màu mắc cỡ, nên rẽ lại gần nữa mà nói : « Như cô mi chẳng trách, thì vào tiệc với tôi, uống vài chén cho vui, ngộ đôi đàng chuyện vãn. » Miệng nói còn tay thì kéo tay Bích Liên. Chừng ấy Bích Liên giận dưng lửa dậy, hét lớn lên rằng : « Cha chả ! Khá khen thẳng khốn to gan, dám lại nắm tay ta mà giỡn cợt ! » Nói rồi xắn tay dõm đánh Vương Luân, còn Ba nại nại xốc tới dặng đánh Hạ thế Lại. Xảy có vài đứa gia nhơn chạy ra ngăn cản. Hai cậu thấy thế thần hai mẹ con làm dữ, bèn tính thế chạy dài ; cẳng vọt như nai, chạy dòng như chuột. Vào sau bình phuông đóng phứt cửa lại, rồi trốn qua thờ phòng, kéo cửa kín mít.

Ba nại nại và Hoa Bích Liên thấy mấy người cản trở cho Vương, Hạ hai chàng lầu thoát, trong lòng càng thêm giận, đánh đập chúng nó một hồi. Thiệt là : Đụng tới tay bà, nắm sát đất, phạm nhằm chơn chị, mặt dòm trời. Mấy đứa gia đình đó cự sao cho lại hai mẹ con, nên đứa thì té nghiêng, té ngửa, thẳng thì sưng mặt, sưng mày, chạy Đông, trốn Tây, không còn một đứa. Hai mẹ con lục kiếm Vương Luân với Hạ thế Lại, thì thấy mấy cửa phòng đóng chặt biết là trốn đi rồi, bèn trở ra chỗ dọn tiệc, một cẳng đá nhào bàn ghế, giựt bốn chơn cầm lấy làm roi, nào bần, đập thoi tan nát, nào đồ, nào đạc, đánh bề sạch trơn, rượt chúng chạy như đông, đánh riết ra nhà khách. Tại sao mà mẹ con Hoa Bích Liên hành hung dưng ấy, mà trong Vương phủ làm thinh, không ai dám cự ? Cũng vì tại Hạ thế Lại chắc ý rằng Bích Liên là con hát như mọi lần, hề nhiều tiền thì dễ dỗ, mới để cho các vị giáo đầu, mấy người tử sĩ, chòm ba lũ bầy dặt lên gò Đào hoa mà ngoạn thưởng, nên ở nhà im lìm như vậy.

Hai mẹ con đánh đồn ra cửa ngoài, Hoa chấn Phương nghe ở trong có tiếng động, bèn đứng dậy coi, thấy hai mẹ con mỗi người cầm một cặp cẳng ghế, bèn lật đặt hỏi : « Vì có nào mà sanh ra chuyện vậy ? » Hai mẹ con đọc hết đầu dây mỗi nọ cho ông rõ. Hoa chấn Phương nghe rồi giận trợn mắt đứng trăn, nói không ra tiếng. Mấy anh em họ Ba và bọn Vương Năng không biết ắt giáp gì, cũng chạy lại hỏi. Một hồi Hoa lão bèn tỏ hết các việc lại cho mấy anh em nghe. Nghe chưa dứt chuyện thì bốn anh em đã đá nhào bốn đứa gia đình của Công tử nằm giờ tám cẳng, lại đập ngang bụng, đưa tay dợm muốn thoi. Bọn Vương Năng la khóc kêu rằng : « Trăm lạy các ông tha mấy đứa tôi kéo oan khức lắm ! » Vả chần : « Chúng tôi không hay không biết việc chi hết, cứ lo dài đẳng mấy ông ở ngoài này, chuyện trong phủ sanh sự là tại Hạ thế Lại và Công tử bày mưu lập kế làm sao, chúng tôi có biết gì mà ông lại giết oan tánh mạng. Xin tha mấy tay sai bày kiếm hai người chủ chốt, kéo tội nghiệp lắm các ông ôi ! » Hoa bà thấy vậy khoát tay lạy mắt, tỏ ý biểu đừng đánh, bèn kê tai nói nhỏ với Hoa lão rằng : « Sớm mai này mình đã qua Nhậm phủ mà nghị thân, việc ấy tuy chưa xuôi, hãy còn có chỗ dợi, để cho Lạc công tử mãn tang phục rồi, mình sẽ qua cậy Nhậm phú hộ nói giúp một phen nữa. Ấy là gặng gan làm việc khó, mấn chí ắt nên công. Nền nay mình gây ra việc mà đánh chết bọn của Vương Luân, chi cho khỏi liên lụy đến Nhậm chánh Thiên, lại sao khỏi mịch lòng Lạc công tử, họ đàm luận chúng ta là quân dữ, dám bạch nhứt sát nhọn, thì hư chuyện cầu thân, ắt khó bề nói nữa ! » Chấn Phương nghe rõ, bèn kêu mấy em biểu : « Thôi, tha chúng nó đi, đánh làm chi đồ khốn ! » Anh em họ Ba chỉ mặt mấy đứa gia đình của Vương công tử mà hăm rằng : « Tao muốn đưa bày về âm phủ, rồi sau phá ồ Vương Luân, bắt Thế Lại lột da, mới là đã giận, ngặt anh tao lấy lòng từ bi, mà biểu chúng ta phóng xá cho chúng bày đó. Sau đừng sanh bụng chó, mà chết bỏ thầy, gặp chúng ta như gặp tướng Chuộng Quì, đừng lý lắc mà

chết tươi lữ quỉ ! » Nói rồi bèn giở chơn cho mấy đứa dậy, rồi kéo nhau một đoàn ra về quán ngụ.

Còn bọn Vương Năng, ối thôi, mình mẩy tèm tèm tèm ướt, mặt mày điển ngất điển xanh, tưởng là hồn xuống Uôn từ thành, nhưng mắt thấy mình còn trên Vương phủ, mới hay bọn đó đã đi rồi, lồm cồm chỗi dậy chạy vô nhà khách, thấy bàn ghế cái hư cái bể, chén ve lóp nát lóp lẩn, đầy sàn như thể họ xia giàn, nhà khách hóa ra nhà bị bão, bèn chạy vào sau bình phong, đi mấy cửa phòng thấy đều đóng chặc; vô kêu mở cửa, trong ấy lặng tăm. Biết là Vương công tử đã kinh tâm, hân lại Hạ tướng công sảng vía, bèn kêu lớn rằng : « Bớ Hạ tướng công và Công tử ! Bọn nữ tặc nó đã đi mất, tôi là Vương Năng mới lên vô đây ; mở cửa ra coi ở ngoài này biết nó phá nhà như là quĩ phá. » Thế Lại và công tử nghe tiếng rõ là Vương Năng, và lóng tai nghe ở ngoài hết động địa, mới dám ló đầu ra mở cửa. Chạy ra nhà khách coi, thấy mấy món gia trân cổ ngoạn, bị đập bể nát tọt bầm tương; những đồ ghế vắn bàn dài, đá tanh bành như rải củi. Xảy nghe dựa mé hàng ba có tiếng rên la chói lói, đồng chạy lại xem thấy Vương Long đang rên và nói : « Cẩng con gái cứng hơn cẩng cộp, đá vào đùi té sắp xuống đây ; lại đập thêm một đập sếu bánh chè, gãy hai cái xương giò lòi thịt mỡ, nên đi hết được, nằm vạ mà rên. » Vương Luân bèn dậy khiêng vào buồng, rước thầy điều trị, rồi dậy lại nói với Thế Lại rằng : « May phước hai đứa mình chạy giỏi, phải xoang nhằm nó cũng rồi đời. Không dè dữ tợn thế này, mình tính làm sao mà trả oán bữa nay cho được ? » Thế Lại nói : « Không hề chi đâu ngài, bữa nay trời đã gần tối, để mai sớm mình sẽ kêu hết thầy nào gia đình, nào từ sĩ, cùng mấy vị giáo sư, khí giới côn, hèo sắm cho đủ hết rồi biếu chúng nó kéo rốc qua cửa Tây thành, vây quán họ Mã, chỗ bọn nó ngụ đó, ráp đánh nó cho nhừ, bắt được đứa nào, thì xiềng đứa này, giải quách đến huyện đường mình vào một lá đơn, nói bọn nó đánh người phá phủ, dẫu cho nó có giỏi bực nào, cũng bị chuyễn này mà khốn kiếp.

Chứng đó chúng nó mới biết oai thế thủ đoạn của ngài, phạm nhầm thì bị khó đề ! » Vương công từ nghe qua, khen hay khen giỏi, bèn dạy các kẻ gia đình y kế mà làm, đợi đến rạng đông kéo qua vậy bắt. Ối ! Ấy cũng tỉ như : Mình làm chuyện quấy không cho rằng quấy, đã quấy mà mình xúi quấy thêm.

Đây nói qua việc Nhậm chánh Thiên và Lạc công tử đưa Hoa chấn Phương về rồi, liền vào dự tiệc. Chánh Thiên bàn tính với Công tử rằng : « Nay mình đã thọ ơn Hoa lão đem cho ít món lễ vật, không biết thế đệ lính lễ nào mà đáp lễ lại cho được ? » Công tử nói : « Có khó chi đâu ! Vậy thì mai này anh em mình qua chỗ ngụ mà viếng ổng, mình phải đem bạc theo ít gói mà kính cho ổng, gọi là lễ tiên hành (đưa đi đường), thì là bánh sáp đi, bánh chù lại, lễ nào ổng chẳng nhậm tình hay sao ? » Hai đảng tính xong đợi sáng ngày đi viếng.

Bữa sau, hai anh em dậy sớm, dùng ít món lót lòng, hồi Đur Khiêm thắng ba con ngựa, đặt đi theo với hai người mà xuống Tây thành. Đur Khiêm vâng lời. Đoàn ba người ba ngựa thẳng xông. Đi vừa đến cửa thành, bỗng thấy đầy dăng có hơn cả trăm người tráng lực đều cầm khi giới, bắt dăng kia kéo dài đi lại cửa thành. Chánh Thiên bèn dừng ngựa lại, hỏi Công tử và Đur Khiêm rằng : « Chẳng biết đám gì đi đâu mà đông dữ vậy ? » Đur Khiêm nghe hỏi chẳng đợi chần chờ, vùng nhảy xuống ngựa, trao giây cương cho Chánh Thiên mà nói : « Xin ngài cầm giùm cương ngựa cho tôi, để tôi chạy coi thử. » Nói rồi chạy vo lại đón đầu đám đông đó. Chưa đợi đi lại gần, trông coi thấy trong ấy có Vương Năng, nên cậu ta vội vã chạy lại gần thì lễ rồi hỏi : « Này Vương huynh ! Vậy chớ công tử sai mấy anh đi tả đám nào ? Ai phạm lệ đó mà kéo rảo tụi đi phạt đông dữ vậy ? Cha chả ! Khí giới rần rần, quân gia rộ rộ, oai thế đông đa ! Xin cho tôi biết người phạm lệ là ai, tội gì mà bị phạt ? » Vương Năng đáp lễ rồi nói : « Đur thúc ôi ! Chú còn chưa hiểu, cũng bởi cái đám hát của lão Hoa đó, hôm qua nó đến Vương phủ mà chơi, ai ngờ

chúng nó lại vu oan cho Công tử thì giỡn cợt chọc ghẹo con gái nó; nên mẹ con nó đá bàn đập ghế, làm bể chén, đĩa, mâm, ve huyền thiên bắt tạn. Đả vậy lại còn đập Vương Long sếu đuôi, đá lọi xương ống quyển, bây giờ dậy đã không nổi, nửa chết nửa sống, còn đương kiếm thuốc chạy thầy. Chú nghĩ coi có đáng phiền chăng? Cho nên Vương công tử tôi giận, sai mấy giáo sư, cùng hết thầy gia đình thủ hạ kéo qua quán họ Mã, đánh bắt chúng nó, dâng trời giải lên quan. Như chú có dư công, đi tiếp với anh em tôi mà bắt nó; trước là giúp xóm giềng mình, sau trị mấy quân nghịch mạng.» Dư Khiêm cười rằng: «Việc ấy cũng xong, ngặt tôi đi đây có Nhậm phú hộ và Công tử theo nữa. Hai ông thấy mấy anh dắt đi đông lắm, nên đứng đợi, sai tôi đi hỏi thăm; đề tôi về báo cho hay, sẽ theo mấy anh em ứng tiếp.» Nói rồi chạy vo về thuật hết đầu đuôi gốc ngọn cho Chánh Thiên và Công tử nghe. Lạc công tử nói: «Vả chẳng bọn Hoa chấn Phương là người lạ quê xa xứ, không lẽ nào dám cả gan lớn mật mà phá phũ đập đồ! Chẳng qua là cái thằng Vương Luân đó nó ỷ thế con quan, hề thấy gái người thì ghẹo chọc, cho nên bọn Hoa lão là hảo hớn, thấy vậy chẳng phục lòng, mới đánh người phá phũ. Nay mình chẳng nghe chẳng biết, không thấy không hay thì thôi, chớ thấy nghĩa chẳng làm nào phải đồng cảm, gặp nghèo không cứu há anh hùng? Lại thêm Hoa lão với bọn ta đã kết làm tri kỷ, lẽ nào để vậy cho đánh? Ngày sau có lúc gặp nhau, cũng nở mày nở mặt.» Bởi hai người bày chước cứu, mới khiến ra: «Mỗi oán xưa kia vừa mới dứt, cái cừu buổi nọ bỗng liền thêm.»

Hồi thứ sáu

Cửa Tây-thành Dư Khiêm can Vương Năng.

Lạc công tử nói rồi, Chánh Thiên gật đầu khen phải, bèn kêu Dư Khiêm lại dặn rằng: «Mi hãy ra đón bọn đó lại mà nói với nó rằng: Ông Phú hộ của tôi nói: Công tử của mấy anh không chọc ghẹo con gái người ta, ai dám đập đồ phá

phủ. Vả mấy người đó là bọn hát chập, bắt quá thì đi hát dạo mà kiếm tiền, lấy lời lành mà giữ phép, không lẽ nào dám khi dễ đến con quan Lại bộ Thượng thư. Còn Công tử của mấy anh là bực trên thuở nay ; giờ tay chúng thấy cúi đầu, lạy mắt, người đều né mặt ; nếu không ức họ, họ dám đầu gây sự đường ấy. Đến nay biểu chúng nó cho ta xin, hãy đi về đi, để bọn bắt đó bình yên. » Đur Khiêm phụng mạng trở lại, cứ nói mấy điều đó cho bọn Vương Năng nghe. Vương Năng cười mà rằng : « Đur thúc nói sai rồi , vả mấy đứa tôi là tay sai, cứ biểu sao hay vậy. Như hai ông ở bên mà muốn giải vây cho bọn hát này thì phải qua Vương phủ mà nói với Công tử và Hạ tướng công, chừng nào có lệnh dạy về, chúng tôi mới dám. » Đur Khiêm nghe nói gật đầu, trở lại thưa với Phú hộ và Công tử. Chánh Thiên cả giận nói : « Trong thế chúng nó tưởng ta sợ Vương Luân sao ? Vây thôi thế đệ hãy xuống ngựa đi bộ với ta vào Vương phủ. » Rồi dạy lại biểu Đur Khiêm : « Mi hãy dắt ba con ngựa lại ngay cửa Tây thành đứng áng đó, đừng cho bọn nó đi qua, nói đợi hai ta vào phủ nói chuyện với Vương Luân, không được sẽ hay. Bằng có thằng nào cãi lời, ta cho phép mi đập chết nó cho ta. » Dặn rồi mới đi.

Đur Khiêm nghe nói chuyện đánh đập thì mừng bằng ai cho vàng vậy, vội vã dắt ba con ngựa để đứng một hàng ngang, chặn cửa Tây thành. Còn mình thì xắn áo vo quần đứng mây trợn mắt hét rằng : « Mấy đứa bấy khoan đi qua đã ! Để chờ hai ông chủ tao chừng nào biểu tao cho qua tao mới cho ; bằng cãi lời tao, thì tao không dung thứ. » Mấy đứa gia nhon và giáo sư của Vương Luân cả trăm mà không đứa nào dám rụt rịt. Chẳng những là sợ Đur Khiêm lợi hại, còn e Lạc công tử với Chánh Thiên võ nghệ siêu quần ; nên lạy mắt nhìn nhau, cứ một bề đứng đó.

Vương Năng biết việc không xong, bèn sai vài tên chạy giỏi, rút về ngã sau mà báo cho Vương công tử hay. Hai đứa đó đã thuộc đường mòn, lại thêm chạy giỏi, chạy riết một hồi, đã về đến phủ ; thấy Nhậm chánh Thiên và Lạc công tử chưa tới,

bèn vào thư phòng. Đến nơi, thấy Vương công tử và Thử Lại đang toa rập làm đơn vô huyện mà cáo gian bọn hát. Công tử ngược mặt ngó thấy hai đứa thờ bảo hễn mà chạy vô, công tử bèn hỏi: «Sao mà về mau vậy? Bầy đừng có làm thiệt hại tánh mạng chúng nó mà trốn đi nghe!» Hai đứa quì thưa rằng: «Chúng tôi đi ra chưa khỏi thành.» Vương công tử hỏi: «Sao mà chưa ra thành, còn đợi chừng nào?» Hai đứa thưa rằng: «Phụ họ Chánh Thiên và Lạc công tử sai Dư Khiêm cản đường, bây giờ hai người lại đi đến phủ mình đặng nói với hai ông mà xin lỗi cầu hòa; họ hãy còn đi đằng sau, hai đứa tôi chạy đường tắt về trước thưa cho hai ngài hay.» Vương công tử nghe qua cả giận, nói: «Cha chả! Hai thằng khốn này nó cả gan dữ be! Có lý nào hôm bên gò Đào hoa đã giựt trượt bọn hát, ngày nay còn định thế giải vậy. Khi đề ta bức này, nó chưa kiêng oai mõ! Để hai đứa nó qua đây ta không chịu cho hòa, coi chúng làm gì ta cho biết?» Thử Lại ở một bên Công tử thấy nói vậy, bèn cười mà rằng: «Theo ý tôi nghĩ, nhơn tình phải liệu làm cho sớm, đừng để muộn rồi hết chỗ mong.» Vương Luân nói: «Trong thế anh Hạ tướng hai đứa đó nó qua nói giảng hòa đặng làm nhơn tình; giặc chừng tôi không chịu, rồi nó dám chặt đầu tôi hay sao mà anh sợ lắm vậy?» Thử Lại nói: «Ồi thôi! Ngài có khứng tình thì mấy đứa gia đình của mình nó cũng về hết, bằng không một lát nó cũng rút về. Bởi bọn Nhậm chánh thiên nó đã cho thằng liều mạng một là Dư Khiêm đứng giữ cửa thành, thì bọn gia đình của mình đứa nào dám đi tới đâu? Nếu không trở về, ở đó mà đứng địch thế với Dư Khiêm sao?» Đoạn kể tai nói nhỏ Vương Luân rằng: «May phước lắm đã! Ngài đừng thêm giận làm chi, thiệt hai vị hĩ thần qua cửa mình hay lắm!» Vương Luân nói: «Rõ ràng hai vị hung thảo, sao anh nói hĩ thần kỳ vậy?» Thử Lại giở miệng bên tai Vương Luân mà nói: «Ấy là cái dịp may cho ngài gần em tôi đó, nên mới gọi là hĩ thần.» Vương Luân hỏi: «Sao mà gọi dịp may?» Thử Lại

Nói : « Là vậy : Thuở nay Chánh Thiên với ngài như mặt trời cùng mặt trăng , luy gần đây gan tấc, chớ tình xa cách thể đất trời. Bữa nay ai xui khiến cho hấn đến đây, rất dễ bề làm quen lắm. Vả chẳng Chánh Thiên là một vị Phú hộ, lại tốt đứng anh hùng, khó lấy của mà động lòng, khó dùng oai mà phục dạ. Chi cho bằng đề hấn và Lạc công từ đốn đây, ngài làm bộ hết dạ cung cung kính kính, bước vào bày tiệc đãi đằng ; giả mời chuộng chuộng ra ra, bợ đỡ cho va xúng ý. Thì ngày nay va dùng tiệc của mình, lẽ nào ngày sau không mời mình mà đáp lại ? Chừng ấy đây qua đó lại, qua qua, lại lại mình đã quen dàng, đây giả đó chơn, giả giả, chơn chơn nào ai soi thấu. Chừng tôi được năng tới lui bên Nhậm phủ, mà tùy cơ trò chuyện với em nhà. Nếu bằng không dụng chước ấy ra, thì muốn gặp em tôi rất khó. Chẳng khác chi, bắc thang ý muốn lên trời, mặt nước mà toan mò nguyệt; nên hồi nầy tôi mới nói : Như tình chẳng liệu làm cho sớm, đừng đề muợn rồi hết chỗ mong, là vậy đó ! » Vương công từ nghe rõ đôi giận làm vui khen rằng : « Thiệt người ta kêu anh Hạ là tú trí phải lắm, đáng khen ! » Hai đảng đương đàm đạo, bỗng đầu kẻ giữ cửa vào báo : « Có Nhậm, Lạc hai ông đến viếng còn ở ngoài cửa, xin mời ngài ra nói chuyện. » Vương công từ nghe rõ, bèn sửa sang áo mào ra tiếp rước, ra đến cửa cái, liền vòng tay thì lễ nói rằng : « Tôi kính chào nhị vị sang đến hàn gia (nhà hèn), xin thỉnh cả hai ngài vào phủ nội dùng trà, rồi sẽ phân trần ấm lạnh. » Hai người lật đật đáp lễ, Nhậm chánh Thiên nói : « Nầy ngài, xin miễn chấp ! Cũng có việc cần chúng tôi mới dám sang quí phủ, bởi vì chúng tôi đi ngang cửa Tây thành, có gặp mấy đứa gia nhơn của ngài, tay cầm khí giới, chẳng biết đi đâu, tôi hỏi lại đuôi đầu, chúng nó nói rằng : Bọn lão Sơn đông vô phép nên phạm tội với ngài, mới sai chúng nó đi bắt đem về trị tội. Ngài ôi ! Chúng tôi nghĩ lại bọn hát đó, bất quá là quân giang hồ, bán nghề độ khẩu, còn ngài là đường đường công tử, phiệt duyệt gia phong, nỡ đi câu chấp làm chi với người hạ tiện. Lại có lời tục ngữ nói : Gặp chỗ

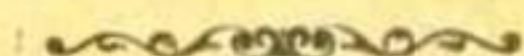
«dung người, người mới sợ ; nhằm cơn tha chúng, chúng càng
lên. Cho nên anh em tôi mới dám cả gan qua đây mà
khuyên giải. Như ngài có nhậm lời anh em tôi cầu giải hòa,
thì xin dạy một lời, bằng không đừng anh em tôi về cho rồi.
Vô chi cho rộn ràng, mất công mất linh ngài khó lòng. »
Vương công từ vỗ tay cười hã hã nói rằng : « Nhị vị nhơn
buyah khéo thì thôi ! Dầu chuyện chi cho lớn bằng trời đi nữa,
nhị vị nhắn qua một tiếng, em cũng an lòng bỏ hết, huống lựa
là chuyện nhỏ nhoi vặt vạnh, lại làm nhọc quý giá sang đây, lẽ
nào em đi dám từ chối chẳng nghe lời hay sao ? Nay nhị vị
chẳng qua lộ phủ thì thôi, chớ qua đến đây rồi, không lẽ để
nhị vị đứng đây mà nói chuyện vớ ! Vậy em kính mời vào nội
phủ mà dùng trà với em ít chén, em mới yên lòng, chớ nay
nhị vị sang đây rồi về liền, thì là nhị vị bỏ bụng em ; lại e
người thế họ nói em khi bạc người, lại bốn sên tiệc một tiệc
trà mà không dám đãi nhị vị. Ấy là bạc đãi người chòm xóm ;
hậu trọng kẻ qua đường ; miệng thế phi thường, em sao khỏi bị
trách ! Lại thêm thuở nay lòng em tưởng mộ danh vọng nhị
vị đường sấm Xuân sao Đầu, núi Thái non Châu ; hém vì không
có dịp dựng bài hầu, may mắn bữa nay màặng gặp gỡ ; lòng
mừng phới phở, vui biết dường bao ! Nhị vị nữ tình nào bỏ
bụng em sao đáng ? Thôi ! Khá xin ở nán, vào phủ mà chơi,
một chập một hơi, rồi về nào có muộn. » Nhậm phú hộ và
Lạc công từ nghe rõ mấy lời Vương Luân nói thấy thấy đều là
nhằm lý, êm ru trơn lơn dễ nghe, thì trở buồn làm vui mà
trả lời rằng : « Phải chi chẳng có chuyện cần, hai tôi nào dám
qua đây mà làm rộn ngài, xin miễn chấp. Nay ngài thương
đến, chúng tôi há dám từ nan, mà vội về sao phải. » Nói rồi thì
Vương Luân dắt tay Nhậm, Lạc đi thẳng vào cửa; đoạn dạy
đại biểu một đứa gia đình rằng : « Mi chạy ra cửa Tây thành
mà truyền cho mấy đứa nó hay biểu phải trở về; vì Nhậm, Lạc,
hai ông đã xin tội cho bọn hát, nên ta tha cho chúng nó hết
thầy. » Dặn xong bèn dắt tay Nhậm, Lạc vào cửa thứ hai. Phen
này Hạ thế Lại lật đặt chạy ra nghinh tiếp, Chánh Thiên thấy
mặt bèn hỏi : « Anh cũng ở đây sao ? » Thế Lại nói : « Phải. »

«dung người, người mới sợ ; nhằm cơn tha chúng, chúng càng
khên. Cho nên anh em tôi mới dám cả gan qua đây mà
khuyên giải. Như ngài có nhậm lời anh em tôi cầu giải hòa,
thì xin dạy một lời, bằng không đừng anh em tôi về cho rồi.
Vô chi cho rộn ràng, mất công mất linh ngài khó lòng.»
Vương công từ vỗ tay cười hã hã nói rằng : « Nhị vị nhưn
huynh khéo thì thôi ! Dầu chuyện chi cho lớn bằng trời đi nữa,
nhị vị nhần qua một tiếng, em cũng an lòng bỏ hết, huống lựa
là chuyện nhỏ nhoi vặt vạnh, lại làm nhọc quý giá sang đây, lẽ
nào em đi dám từ chối chẳng nghe lời hay sao ? Nay nhị vị
chẳng qua tệ phủ thì thôi, chớ qua đến đây rồi, không lẽ để
nhị vị đứng đây mà nói chuyện vớ ! Vậy em kính mời vào nội
phủ mà dùng trà với em ít chén, em mới yên lòng, chớ nay
nhị vị sang đây rồi về liền, thì là nhị vị bỏ bụng em ; lại e
người thế họ nói em khi bạc người, lại bốn sên tiếc một liếc
trà mà không dám đãi nhị vị. Ấy là bạc đãi người chòm xóm ;
hậu trọng kẻ qua đường ; miệng thế phi thường, em sao khỏi bị
trách ! Lại thêm thuở nay lòng em trông mộ danh vọng nhị
vị đường sấm Xuân sao Đầu, núi Thái non Châu ; hém vì không
có dịp dựng bài hầu, may mắn bữa nay màặng gặp gỡ ; lòng
mừng phới phở, vui biết dường bao ! Nhị vị nữ linh nào bỏ
bụng em sao đáng ? Thôi ! Khá xin ở nán, vào phủ mà chơi,
một chập một hơi, rồi về nào có muộn.» Nhậm phủ hộ và
Lạc công từ nghe rõ mấy lời Vương Luân nói thấy thấy đều là
nhằm lý, êm ru trơn lỏn dễ nghe, thì trở buồn làm vui mà
trả lời rằng : « Phải chi chẳng có chuyện cần, hai tôi nào dám
qua đây mà làm rộn ngài, xin miễn chấp. Nay ngài thương
đến, chúng tôi há dám từ nan, mà vội về sao phải.» Nói rồi thì
Vương Luân dặt tay Nhậm, Lạc đi thẳng vào cửa, đoạn dạy
đại biểu một đứa gia đình rằng : « Mi chạy ra cửa Tây thành
mà truyền cho mấy đứa nó hay biểu phải trở về ; vì Nhậm, Lạc,
hai ông đã xin tội cho bọn hát, nên ta tha cho chúng nó hết
thầy.» Dặn xong bèn dặt tay Nhậm, Lạc vào cửa thứ hai. Phên
này Hạ thế Lại lật đặt chạy ra nghinh tiếp, Chánh Thiên thấy
mặt bèn hỏi : « Anh cũng ở đây sao ? » Thế Lại nói : « Phải.»

Vừa đến nhà khách, phân ngôi chủ khách, ngồi lại uống trà. Vương Luân day lại nói với Chánh Thiên rằng : « Tôi với anh vốn là đồng lân, xưa rày hằng trông mến oai danh. Nay trời khiến anh đến đây, chẳng khác chi sao Đâu chói sáng căn nhà, bỏ lúc cửa Thiềm luống ngóng. Sự may ấy chẳng biết lấy chi sánh kịp. » Chánh Thiên nói : « Vưng mấy lời kính trọng, tôi chẳng xiết đội ơn. Lòng anh có tưởng đến em, em cũng trông như vậy. » Vương Luân giả dò không biết Lạc công tử nên day lại hỏi : « Thừa anh ! Chẳng hay quý vị này là ai ? » Chánh Thiên nói : « Người ấy là Lạc công tử lên Hoảng Huân, vốn là thế đệ của tôi đó. » Vương Luân làm bộ đứng dậy chấp tay mà nói : « Nếu vậy ngài này là Lạc công tử, cơ khổ thì thôi, nhưng xin miễn chấp, miễn chấp. » Bốn người chuyện vãn một hồi, Chánh Thiên và Lạc công tử đứng dậy sớm muốn kiến về. Vương Luân cười lớn nói rằng : « Lễ nào hai anh qua đây, rồi lại mau mau về sao phải ? Hay là ché em chịu không nổi một tiệc rượu đặng đãi hai anh chẳng ? » Chánh Thiên nói : « Hai đứa tôi ý muốn kiêu từ xin anh để khi khác, rảnh việc sẽ qua chơi trót ngày. Bữa nay về còn có chuyện muốn đi thăm chỗ khác. » Vương Luân rằng : « Hai anh khéo kiếm cớ thôi thúc thì thôi ! Phải có việc chi cần kíp mấy đời mà hai anh qua đây ! Đã qua đến nhà em, thì hãy vị tình em mà ở nán lại một chập uống ít chén nói chuyện chơi cho vui, mới thiệt là tình tang tử (lối xóm), mới thiệt là bạn chi lan. Vốn em có dạ sẵn sàng, hai anh nữ tình nào phụ rày cho đành sao ? » Nói rồi bèn nắm tay Nhậm, Lạc mời ngồi, lại dạy gia đồng dọn tiệc. Nhậm, Lạc, hai người thấy Vương Luân nắn nắn quyết một, mời đãi ân cần ; ăn nói phải nho phong, lễ nghi đều trúnng cách. Chẳng thấy mời kiêu hãnh, không nghe tiếng dọc ngang, thừa thốt chừng chàng, thì quyết là người hảo ý, bèn nghĩ thầm trong bụng rằng : « Dầu có trễ đến mai mình sẽ xuống thành mà đưa lão Hoa cũng được. » Nên hai người mới chịu ở lại.

(Xem tiếp tập 4)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Giây phút tiệc đã dọn xong, chia ra bốn dòng, phân ngôi chủ khách ; Nhậm chánh Thiên ngôi trên, kế đó là Lạc công tử, đến Hạ thế Lại, rốt hết Vương Luân. Chén thù, chén tạc, ăn uống giây lâu, Vương Luân đứng dậy nói rằng : «Tôi có một lời tâm phúc muốn thưa với hai ngài, không biết có đành nghe theo hay chẳng?» Nhậm, Lạc, hai người đều nói : «Có điều chi xin Vương huynh dạy, nhằm phải thì hai tôi nghe theo luôn. Có hề chi mà phòng ngại.» Vương Luân nói rằng : «Thuở xưa ba kiệt (tam kiệt) là Lưu, Quan, Trương, tình cờ một buổi gặp nhau, bèn kết nghĩa anh em, sống thác chẳng rời, trước sau không đổi. Nay bọn ta đây tuy chẳng dám theo người thuở trước, song ý trời xui khiến mới gặp nhau. Em thuở nay hằng ngưỡng mộ hai anh, gặp lúc hội lành, ý tôi muốn bắt chước đời xưa, bốn đứa mình kết nghĩa anh em, thề đồng sống thác ; chẳng biết ý hai anh khứng chẳng ? » Nhậm, Lạc, hai người đều nói : «Bữa nay hai đứa tôi vầy hiệp với hai anh đây, cũng là thiên duyên hội ngộ, sau trước một lòng ; đã gọi thăm giao, phải cần gì lập lời thề với Thần minh ? Một tiếng nói ra, cũng rằng tri kỷ. » Vương Luân nói rằng : «Tuy vậy mặc lòng, thói thường thuở nay, lòng ai thì nấy biết, sao mà chắc đặt sau khỏi miệng khỏi lăm ? Sợ lâu phai lợt, nên tôi muốn bây giờ chúng ta lập lời đoan thệ nguyện với Thần minh, hết thảy đề tước danh, cùng niên canh chữ ký, sau ai biến cải, có thánh có thần. Người đưng mà ra kẻ chí thân, khác họ mà coi như cốt nhục : Đó chẳng là hay hơn sao ? » Nhậm, Lạc, hai người từ chối hết được, tưng thế phải chịu. Vương Luân bèn dạy gia đình, lập bàn hương án, vọng cáo thánh thần; vàng bạc, giấy tiền, hương hoa trà

hỏa. Bày tế xong rồi, Vương Luân bèn lấy một trương giấy đỏ, mượn Thế Lại viết tờ thẻ như sau này :

« Triều đình có phép luật, làng xóm có ước nghi ; phép
« luật rằng thiên hạ cho phục tụy, ước nghi dạy xóm giềng
« cho hiệp chí. Bào Quang xưa xưng nghĩa khí, liệt quốc
« còn truyền ; Đào viên sau kết thề nguyên, ngàn thu noi dấu.
« Sự lịch tuy là cũ, người đời nay còn mộ cao phong, bốn bạn
« tôi đồng lòng, noi kẻ trước toan vầy nghĩa hiệp, lấy tin lành
« giao liếp, trước sau như Yến bình Trọng chẳng nao, đừng thã
« lý gieo đào, gìn giữ khỏi thơ Cốc phong đề thẹn. Chĩ thề non
« hẹn biển, nguyện vái đất trời. Thủy chung lời gắn lấy lời,
« sớm tối dạ hằng dặn dạ. Vây nên : Tam hương dâng trà quả ;
« vọng vái cùng Thiên địa thần kỳ ; duyên nước bèo kết
« nghĩa lan chi, tình bầu bạn ra niềm cốt nhục. Dầu những
« việc buồn vui gấp rút, dầu những cơn hoạn nạn nguy yên,
« thấy chia nhau chung chịu vui phiền, đều một mực trước
« sau chẳng đổi. Thẻ chẳng thấy khó hèn mà bội, thẻ
« chẳng cho nghèo túng mà vong. Bốn bạn tuy tên họ
« chẳng đồng, tấc lòng nguyện đá vàng không chạy.
« Trên trời soi thấy, dưới đất chứng minh, các đấng Thần
« linh, thấy đều soi thấu. Sau ai sanh lòng xấu, thì địa lục
« thiên tru. Chứng chiếu tình ngu, phục di căn cáo. »

Dưới tờ thẻ ký tên : Nhâm chánh Thiên, Hạ thế Lại, Vương Luân và Lạc hoảng Huân ; đều có biên tuổi tác ngày sanh mỗi người.

Đại Đường, năm tháng ngày giờ
cụ vãn.

Chẳng bao lâu văn thệ làm xong, ghế bàn đặt sẵn, bốn bạn đồng quì nguyện hương. Thế Lại đọc văn thệ rồi, vái lạy xong xuôi, đổi văn dọn dẹp. Các cuộc thề nguyên xong, bốn anh em bèn vào dự tiệc. Phen này chia thứ lớp như vầy : Nhâm chánh Thiên anh cả ngồi trên, thứ nhì Hạ thế Lại, thứ ba Vương Luân, thứ tư Lạc hoảng Huân. Bốn anh em vầy vui phỉ chí. Uống dặng ít tuần rượu, Chánh Thiên bèn nói :
« Ngày nay chúng ta cảm tình Vương hiền độ trọng đãi, vậy

mai tôi cũng bày một tiệc mọn, thỉnh chư đệ sang tề phũ chung vui, vậy mới phỉ lòng, xin cho đẹp dạ. » Lạc công tử nói : « Mai này về phần đại ca dài, vậy để một phần em. » Thế Lại cũng nói : « Thôi đến tía kia về phần tôi dài. » Vương Luân cười mà rằng : « Cảm lời Đại ca và chư huynh đệ, để tôi phân ngay một lời, xin miễn chấp. Vả chăng Lạc hiền đệ thì là khách ngụ bên Nhậm đại ca, còn Hạ hiền huynh là người nội gia của em, nhắm lại hai đảng khó bề dọn tiệc. Vậy thôi thì xin nhường phần dài nhường lại cho em và Đại ca ; hễ bữa nay phần em, đến mai phần Đại ca, đắp đôi chia phần, để việc cho hai hiền huynh đệ. Chẳng phải em khoe miệng, dầu cho dài bằng như thế ba năm, sức em chịu cũng khăm, huống chi là một hai tiệc. » Chánh Thiên nói : « Lời Vương hiền đệ phân phải lẽ lắm, ấy là xác luận thâm đàm, mới phải tương tri hảo hữu. Vậy thì mai này chư hiền đệ chờ quên, sao sao cũng qua cho sớm. Hãy còn một việc, tôi nói ngay ra, xin Vương hiền đệ chờ chấp. Vả thuở nay lỗi tai tôi hằng nghe họ đồn : Vương hiền đệ những là lòng sâu bụng hiểm, khắc bạc ý oai, cậy thế hiếp người, nói năn xác xược. Hôm nay tôi mới biết Vương hiền đệ là : Nói năn thông thái, tánh ý hiền hòa, biết vật biết người, biết quấy biết phải ; thiệt là khí tượng trượng phu, có sẵn tình hình quân tử. Nên tôi mới rõ lời tục nói : « Tai nghe đâu được chắc, mắt thấy mới là tin. » Thì mấy chuyện họ đồn đó là vu oan cho hiền đệ biết bao nhiêu ! » Vương Luân nói : « Đại ca cũng từng biết câu : Hàm oan khôn chỗ tỏ, rốt việc mới hay lòng. Đó là cái điều họ đàm luận cho em như vậy đó. » Bốn người đều cười rùm, ăn uống chung vui, nói năn ngả ngón hết nghi hết ngại, thêm dầu thêm yêu, uống rượu rất nhiều, mà chưa mãn tiệc.

Nói qua Đur Khiêm, mần giảng ngựa đứng ngăn binh sói, trợn mắt beo phòng đợi tin hồng ; trông cho có gió có dòng (là có đánh), động có lâm hùm lâm cọp. Ai ngờ một chập bọn Vương Năng riu riu kéo nhau về, còn cậu mình

thì trơ trơ đứng chờ chực. Một lát thấy chúng đi rốc hết, thì mới nghĩ rằng : « À phải ! Trong thế hai ông qua bên nói với Vương Luân công tử, khi hẳn nghe theo lời rồi hay sao, mới cho đòi quân đó về hết. Còn mấy thằng lỗ báo này, nó ghét hơi ta, nên không cho ta biết. Lại hai ông ở một ngày một trưa, mà chưa chịu ra về. Thôi ! Ta cũng chẳng đại gì mà ở đây làm cách trời trồng, đứng hoài cho đất dẽ. Ta dắt luôn bảy ngựa tuốt theo bọn nó coi ra làm sao ! Không lẽ nhìn đói cho nhọc lòng, vào đó kiếm chuyện nói cho có rượu, ta mới nghe ! » Tính xong, bèn dắt ngựa thẳng vào Vương phủ.

Đi vừa đến cửa, thấy bọn gia nhơn của Vương Luân rùng rùng chạy ra nghinh tiếp. Mấy đứa này vẫn biết Đur Khiêm tánh nết táo bạo lại hay sanh chuyện, nên phải chịu lòng mà đỡ va : Đứa thì kêu Đur đại thúc, đứa thì chào Đur huynh, kẻ dắt ngựa vào tàu cho ăn cỏ, kẻ mời luôn vào tiệc dâng uống chơi. Đur Khiêm thấy chúng nó bỏ lỏ ba la đường ấy, thì cũng vui lòng, bèn hỏi : « Vậy chờ mấy anh em có biết công tử tôi và Nhậm phủ họ làm gì bên này lần vậy không ? » Bọn gia nhơn mời Đur Khiêm ngồi, dọn rượu dãi dẳng xong xă, rồi mới nói : « Đur đại thúc chưa hiểu hay sao ? Nhậm, Lạc, hai ông đã kết nghĩa, thế nguyên làm sanh tử chi giao với Vương công tử và Hạ tướng công rồi ; nên ở trong phủ dự tiệc. Nay Đại thúc vào đây cũng may lắm ; từ này về sau chúng tôi với Đại thúc lại càng thân thích hơn nữa. Hãy ăn uống chơi cho vui, chừng nào các ông về sẽ kêu ; ấy là : Trên vui thì dưới cũng vui, còn có điều chi nghĩ ngại. » Đur Khiêm nghe mấy lời ấy rồi, miệng tuy ăn uống, song lòng những nghĩ thầm : « Không biết chữ mình và Phủ họ kết nghĩa làm chi với quân mặt người lòng thú, là Vương Luân ; thấy của quên nghĩa, là Thế Lại ! Bây giờ dĩ lỡ rồi, không lẽ mình dám cầu, lại ở đây trước mặt người nhà nó, đầu khá hở môi. Thôi ! Mình cũng rõ nó rồi, ấy miệng mặt mà lòng dao ; để vậy lờ con ta sẽ giải khuyển hai ông đang phòng bị thì hay hơn. » Nghĩ rồi, bèn nói : « Thiệt mấy ông kết nghĩa cùng nhau là điều may lắm đó các anh. » Hết thấy cười khà, ráp bày ăn uống.

Khi trong nhà khách bốn vị huynh đệ, uống đã đỡ say Nhậm, Lạc hai người, tỉnh bề cáo thối. Vương Luân bèn truyền triệt rượu dọn cơm, ăn uống xong xă. Chánh Thiên đứng dậy cáo từ và nói : « Xin nhớ mai qua, tôi sẵn lòng trông đợi. » Vương Luân rằng , « Đại ca chờ ngại điều chi hết, hễ bạn mình thì vậy, nếu đợi mời đợi ba phen, chẳng là ra cuộc khách khứa ? Đề mai sớm tôi với Hạ huynh qua chẳng dám sai lời. » Nói rồi thì Vương, Hạ hai người đưa Nhậm, Lạc ra cửa, đã có Đur Khiêm chực sẵn, thẳng ngựa hoàn thành, bèn giã nhau lên ngựa.

Đang lúc đi đường, Nhậm, Lạc hai người và đi và nói : « Xưa rày hai đứa mình, những nghe họ đồn Vương Luân là gian ác, hung hăng, ngang tàng, ỷ thị, nay thấy và ăn ở một cách khiêm nhường, nói năng đủ phép, thì mới rõ : « Miệng người thêu dệt, lời thể thị phi, rất nên sợ thay ! » Đây chỉ có một mình Lạc công tử còn nghi thăm chút đỉnh, chờ Chánh Thiên kể chắc Vương Luân và Thế Lại là người tử tế. Hỡi ôi ! Mạc tin trực trung trực, tu phòng hơn bất hơn ; bởi Chánh Thiên tánh chẳng dặt dề, nên sau bị nhiều điều hoạn họa. Bàn luận một hồi thì đã đến phủ. Chánh Thiên nhớ sự việc Hoa lão, lại thấy trời còn sớm bèn sai Đur Khiêm đi lại quán cơm họ Mã, dò tin ông Hoa chốn Phương coi còn đó không, đang mình luôn dịp lại thăm, đưa ông lên đường trót thể. Sợ đến mai mắc việc, mà trễ nãi nữa chẳng ? Đur Khiêm vưng mạng, đi một chập trở lại nói : « Tôi hỏi thăm chủ quán họ nói bọn ông đã cật gánh lên đàng, hồi mới bưng tưng, đã về Sơn đông rồi. » Nhậm, Lạc hai người nghe qua lấy làm tức mình quá, buồn ý rủ nhau về Thờ phòng an nghỉ.

Nói về Vương Luân, đưa hai người về rồi thì trở vào phủ, ngồi nói với Thế Lại rằng : « Anh Hạ thiệt bày kế hay quá ! Hôm nay tôi cũng nhờ nghe lời anh mà giao hảo với chúng nó được rồi; vậy không biết chừng nào tôi với cô em xáp mặt ? Đặng như vậy, tôi sẽ trọng thưởng anh cho đáng công. Không biết anh dùng kế nhiệm đó gấp hay là hoãn ? » Thế Lại

nói : « Việc này phải gấp chẳng nên hoãn. Vậy thì đến mai mình qua Nhậm phủ dự tiệc ; thì mọi việc ắt xong. Tôi nghĩ lại Chánh Thiên là tay mê chén, lại thêm thô lỗ chẳng có trí trung, dễ dụ như chơi, hề say thì trúng kế. Còn Lạc hoảng Huân cũng mê rượu, song va uống có chừng, lại tánh ý dễ dặt, khôn lank tính tuổ lắm ! Tôi muốn làm sao dặng cho Hoảng Huân va cụp độ, mới dụng được kế sâu. Nếu va tỉnh táo như thường, ắt là kế chúng ta bị khó dễ. » Vương Luân nói : « Anh tức trí đa mưu, thì tính liệu chước gì, cho va say cụp dặng mình đề lập mưu thì tính thử coi ? » Thế Lại cúi đầu nhắm mặt, ngâm nghĩ một hồi, lòng bèn sanh kế, nói rằng : « Hay lắm ! Hay lắm ! » Bởi Hạ thế Lại tính cái kế đó, nên khiến ra : Vợ chàng Trương về tay chàng Lý, người giàu có ra mặt khó hèn.

Hồi thứ bảy

Hạ thế Lại, đem em cho chúng cưới.

Vương Luân hỏi kế với Thế Lại. Thế Lại nói : « Muốn làm kế nhiệm, muốn tính chước sâu, thì đến mai này Công tử với tôi qua bên dự tiệc, trong cơn ăn uống, mình sẽ bày một kế kêu là hành lệnh (tục kêu là cách đánh tửu). Tôi vốn biết Nhậm chánh Thiên là đứa dốt nát, dễ làm cho va cụp độ lắm ; còn Hoảng Huân chưa rõ trong lòng va thế nào ? Vậy thì trước hết tôi với ngài phải sắp đặt một cách hành tự lệnh (đánh tửu hạng lệnh bảnh chữ), hoặc một chữ nói chia ra hai chữ, hoặc hai chữ ráp nhập làm một chữ trong mỗi câu nói, phải cho nó một tên người xưa, hay là một tích xưa, câu rồi phải hiệp vắn với câu trên. Như thế ấy mà chưa hạ nổi Lạc hoảng Huân, thì mình bày cách xai quyền (đánh tửu lấy dấu bằng ngón tay, như Quăng đông hay đánh tửu bảy giờ vậy, cách đó đánh ngũ canh, thập nhị thời lệnh, bát tiên vân vân, hay hô : Hoạt xoài, sẩy huây vân vân). Tôi với ngài cứ coi thế gặt đầu, lặt đầu, mở mắt nhắm mắt mà làm ám hiệu, thì mình mấy thuở thua. Tuy Hoảng Huân có giỏi bực nào, cũng

mắc kể chúng ta, rồi mình cứ ra lệnh phạt mỗi lần ba chén lớn, bắt quá chừng năm ba lần, và cho giới uống bực nào cũng phải mệp sườn, say bết. Còn ngài uống chấm chút ca kỳ với nó cho quá canh một, rồi dầu không say cũng già đồ say, úp mặt vào ghế làm bộ buồn ngủ mỗi mệt. Chừng ấy tôi sẽ dùng kế.» Vương Luân nghe qua cười ngất, khen giới bên biểu Thế Lại dạy mình tập cách hành tự lệnh cho quen, tập đã nhuần nhả, lại tập đánh tấu xai quyền cho thiệt thuộc, rồi mới về phòng an nghỉ. Rạng ngày Vương Luân thức dậy sớm, chải gỡ giới mai xong xă, cùng Thế Lại dùng ba miếng tráng miệng, tập lại cách đánh tấu cho thiệt nhuần; rồi đổi thay áo mảo, ăn mặc đàng hoàng, hối gia đình khiêng hai cái kiệu; cái lớn Vương Luân ngồi, cái nhỏ Thế Lại ngồi, đồng thẳng chỉ qua Nhậm phủ. Chẳng bao lâu đã đến cửa ngoài, người giữ cửa chạy vào thông báo. Nhậm, Lạc hai người lật đặt ra nghinh tiếp, vào nhà khách hai đàng hành lễ, chủ khách chia ngôi, mời ngồi xong xă. Chánh Thiên nói: « Hôm qua ở bên phủ hiền đệ, mắc vui nên quá chén, về thăm rượu ngũ mệ, mới dậy trễ chừng này, đang rửa mặt nghe tin nhị hiền đệ đến, lật đặt vội ra nghinh tiếp, xin đừng chấp trách, sao chẳng sớm tiếp nghinh. Cáo lỗi chư đệ huynh, tha tội tôi thất kính. » Vương Luân nói: « Đại ca cùng mấy em đã kết nghĩa, thôi đừng cần lễ phép làm chi, đã gọi tương tri, há đi chấp nhứt? Từ rày về sau, xin đại ca đừng ngại, mà buông tiếng khiêm nhường, hề tưởng nhau như thịt như xương, thôi bỏ việc nói phép nói tắc. » Chánh Thiên nghe nói cả mừng, rồi dạy lại biểu gia đình mau mau pha trà và đem ít món điểm tâm, dâng chư huynh đệ lót lòng, chậm chậm một giây sẽ bày tiệc rượu. Gia đình vâng lời dọn vài món, bốn người ngồi lại dùng trà. Vương Luân bên hỏi: « Thừa đại ca cùng Lạc hiền đệ, cho trẻ ở nhà nó vào bẩm với Lão bá mẫu cùng Tàu lâu hay, đừng em vào ra mắt. » Hoảng Huân nói: « Rất mong ơn huynh trưởng hậu tình, vì gia mẫu tác cả tuổi cao, có khi nghĩ chừng này chưa dậy, cho em xin lỗi! » Vương Luân nói: « Còn Nhậm tàu

tàu ở đâu, đề em xin ra mắt ? » Chánh Thiên nói : « Tiện nội mấy bữa rày khó ở, trong mình hãy chưa yên ; xin hiền đệ chịu phiền, đề khi khác tôi biếu nó ra tạ lỗi ; đặt ra tình bằng hữu, cũng như nghĩa ruột rà, sum hiệp một nhà, lẽ đâu trốn tránh ? » Vương Luân nói : « Nếu vậy. Bá mẫu thì chưa dậy, Tàu tàu lại ở mình, em chẳng dám vô tình, vậy xin Đại ca cùng Lạc hiền đệ thay mặt cho em bẩm lại cùng Bá mẫu và Tàu tàu rằng : Em kính bái vậy ! » Nhậm, Lạc hai người đều nói : « Cám ơn. » Uống trà một chập rồi, Hạ thế Lại đứng dậy nói : « Cáo lỗi với Nhậm đại ca cùng chư huynh đệ, cho tôi xin phép dặng vào nhà trong thăm em tôi một chút, vì lâu ngày gặp mặt, lại nghe nói về mình ; tôi xin vào thăm viếng cho phỉ tình, giây phút sẽ ra dự tiệc. » Ba người đều khen phải. Thế Lại mới đi thẳng vào nhà trong, đến phòng Hạ thị, anh em gặp nhau, chỉ xiết mừng rỡ, bèn ngồi lại nói chuyện. Hạ thị nói : « Một phen cách mặt, đã tròn hai năm, không thông nhân cá dạng tâm ; em luống ngày đêm lo lắng. Hôm qua mới được tin phu quân em nói : Anh bây giờ làm môn khách bên phủ họ Vương, em mới bớt lòng trông, mừng cho anh phát tích. Không biết anh làm khá chăng ? Liệu chừng khi chắc định dư ; gần gửi bức quan tư, ắt dễ bề xây dựng há ! » Thế Lại nói : « Từ ngày lưu lạc, tưởng phận thôi rồi ; cũng may mắn nhờ Lại bộ Thượng thư Vương công tử, người thấy anh thất vận, bèn mở dạ từ bi, đem anh về đãi làm cánh làm vậy ; ở đó đã hơn hai năm rồi ; nói cho phải, no cơm ấm áo cũng đối ơn người, điều dư đã bạc tiền thiệt là không có. Anh cũng lăm le qua mà viếng em một chuyến, ngặt ngại bụng Chánh Thiên, tánh va khó dễ, nên anh ít dám qua mà thăm em. Hôm trước tại gò Đào hoa, anh ngó thấy em bên nhà tiệc muốn men qua mà hỏi thăm, ngặt thẹn thường việc củ. » Thế Lại nói vừa dứt lời, Hạ thị chặn hỏi : « Vậy chờ bữa hôm anh ngồi ăn tiệc với cậu nào đó vậy ? » Thế Lại nói : « Người ấy là Vương Luân công tử đó ! Bây giờ đang ở trước nhà khách nói chuyện và uống trà với Chánh Thiên và công tử Hoảng Huân. » Hạ thị nói : « Không biết con mắt

anh coi ý tứ cậu Công tử Vương Luân thế nào ? Chớ em nhầm lại bữa hôm thì định đeo cậu này đã lịch sự lại hay huy hoác lắm ; không phải như phường rít róng, thiệt là tốt bụng phong lưu. Sao anh chẳng tìm chước chi hay, dặng kiểm chác chút đỉnh bạc tiền, rồi lo gia thất, sanh phượng lập nghiệp, chẳng hơn là ở luống cửi người ? Nếu chẳng liệu như vậy, một mai mà có bước chơn ra thì cũng giờ hai bàn tay trắng. Chừng ấy mới biết chui đút vào đâu ? » Thế Lại nghe Hạ thị nói thì ngẫm nghĩ thầm : « Trong thế con này hôm bữa tại gò Đào hoa, nó xem vờ ý Vương công tử, nên mới khen lịch sự, và nói biết xai tiền. » Nghĩ rồi bèn nói : « Em tính thế nhầm ý anh lắm, quả là Vương công tử thiệt là người đại độ phong lưu ; để anh chẳng muốn lập thân, ai lại không tham tiền bạc ; nhưng để chờ cơ hội, rồi sau sẽ hồi han. Bây giờ đây có một chước kiểm bạc ngàn, mà chẳng dám cùng em tỏ vẻ. » Hạ thị nói : « Vả tôi với anh là tình máu thịt, một mẹ sanh ra, có việc chi mà phòng ngại nghi, nói phứt cho em nghe thử ? » Thế Lại nói : « Em ơi ! Cựe chẳng đã anh mới dám phàn, xấu mặt muôn phần, xin em chớ giận. Số là : Hôm trước Vương công tử gặp mặt em tại gò Đào hoa rồi về nhà, tư tư tưởng tưởng, nhắc nhở hình dung, phách hồn giả đơ. Người cậy anh năm bảy lần, năn nỉ đến sức, nằng nằng quyết ý biểu anh làm thế gì cho người gặp mặt em một phen, thì đáp ơn anh bạc ròng ngàn lượng. Anh chối từ hết sức, mà người cũng đánh đeo, anh nghĩ lại phần anh cũng muốn giúp người, song khó bề đến phủ mà dò thử ý em, nên phải lập thế, hôm qua dẫn hai đứa đó kết nghĩa cùng anh và Vương công tử, thế nguyên làm sanh tử chi giao, dặng cho dễ bề tới lui qua lại ; khỏi điều ngại ngại, dễ việc kể mưu. Bởi cơ ấy nên anh vào đây, cúi xin em tưởng nghĩ một cha một mẹ, thương tình anh của em, giúp việc ấy cho toàn thành ; ấy là anh không nhà mà có nhà, không cửa mà có cửa thì cũng nhờ em, mang ơn muôn thuở, nhờ cậy tay em. Nếu sẩy chuyện này, bề anh hết kê. » Hạ thị nghe Thế Lại nói mấy lời : Mặt phấn hóa

ra màu ửng đỏ, lòng hoa phút đã bũa tơ vàng; lấy áo che miệng, cười chúm chím mà rằng : « Anh khéo kiếm chuyện nói bậy thì thôi ! Việc ấy há việc chơi, nói sơ sẩy lão lợ nổi đó vạ hay được, thì mười thầy cũng nát, lựa là hai anh em mình. » Thế Lại thấy mọi em mình vừa chịu, bèn nói : « Em chớ lo, anh đã sắp đặt an bài rồi, anh cùng Vương công tử toa rập với nhau bày cách đánh tửu, ép cho hai chàng say cụp độ; đề đến canh khuya, bọn nó ngủ say mê, anh với Vương công tử cũng giả đồ say, úp mặt vào bàn dối ngủ. Coi chừng người vắng tiếng, anh lén dắt vào trong, cho hai đảng hội ngộ chốn loan phòng, ngoài cửa đề mặc anh coi giữ. » Hạ thị nghe qua chịu không chịu, mà từ không từ, day mặt làm ngơ, chỉ nói : « Việc này khó quá ! » Thế Lại thấy trong phòng vắng vẻ, bèn qui gối xuống năn nỉ rằng : « Em ôi ! Chuyện bề ngoài phú thác mặc anh, điều trong trường cậy nhờ tay em đó. Sau anh dầu giàu có, đâu quên nghĩa của em. Vậy thì đêm nay em phải lập thế mà gạt mấy con a huờn cho nó xa ra, việc ngoài cửa đề anh thám thính. » Hạ thị nói : « Anh hãy dậy đi, kéo đề người ngoài ngó thấy, ắt là chẳng tiện. Vì vô đây chuyện vẫn nầy giờ, mau ra trước kéo người ta nghỉ ngại, việc nầy dầu hoại, hai mạng không còn. Muốn tính chước vòng tròn, ở đây chỉ lâu lắc. » Nói rồi bèn bỏ đi lảng. Thế Lại hiểu ý em mình đã thuận tình, liền chỗi dậy cười hê ha, rồi đi thẳng ra nhà khách. Đến chỗ tiệc bèn cáo lỗi rồi ngồi, lại lấy mắt cò máy với Vương Luân, hai đảng hội ý cả mừng, giữa tiệc nào ai tỏ dạ.

Một lát Nhậm chánh Thiên nói : « Ngồi không nói chuyện vĩa, không thú vị gì, chỉ bằng đem rượu, uống chấm chút cho vui, đợi đồ ăn dự tiệc. » Mấy anh em đồng khen phải. Chẳng bao lâu chén ve sắp đặt, ngồi lại uống chơi. Phên nầy chia bốn ngôi, thứ nhứt : Vương Luân, 2. Lạc công tử, 3. Thế Lại, 4. Chánh Thiên, ngồi lại bằng yên, uống vừa ít hiệp. Kể đồ ăn có rồi, dọn tiệc sớm mai, sảo sảo vài tuần rượu, chuốc

sơ sơ ít chén đã xong. Chừng chín nồi cơm, tiệc vui đã mãn. Xong xuôi trà nước ai nấy rửa ra, kể kiếm cuộc đánh cờ, người mượn điều xem tranh vẽ, chuyện trò kia nọ, bóng ác đã chinh. Kể dọn tiệc chiều, tiệc này rất trọng hơn sớm mai, bày bố đầy nhà khách, có đủ sơn trân hải vị, thiếu gì rượu cúc trà lê, sắp dọn ở hồ; phân ngôi như trước. Chánh Thiên mời các anh em dùng tiệc. Uống đặng vài tuần rượu, Vương Luân bèn nói : « Thừa liệ vị huynh đệ miễn chấp, vì tánh em có một tật hèn là : Hễ khi nào uống rượu thì ưa đánh lữ, hành lệnh, hoặc ra xai bằng ngón tay, hoặc ra lệnh bằng chữ, thì mới uống được nhiều, bằng uống rượu buồn hiu, cách á tửu (1) vài ly thì em đã say hoặc. Không biết liệ vị có ai ưa chơi cách đó chăng ? » Chánh Thiên nói : « Cách đó vui chớ ! Vậy thì xin chọn một người làm lệnh đài (đề ra lệnh) đặng hành lệnh thưởng phạt mới xong. » Vương Luân nói : « Xin đại ca ra lệnh, cho chư đệ làm theo, anh lớn tuổi hơn, làm chức lệnh đài phải lắm ! » Chánh Thiên nói : « Không nên đâu ! Cái phép trong tiệc : Nhứt tịch hữu nhứt tịch chi lễ, nhứt nhứt hữu nhứt nhứt chi trường. Tôi bữa nay đài liệ vị tại nhà tôi, tôi có phép nào làm lệnh đài ? » Vương Luân nói : « Nếu vậy Lạc hiền đệ là quý khách, đại ca là chủ tịch, nay đại ca nhường thì Lạc hiền đệ chớ ai ? » Lạc công tử nói : « Cũng chưa trúng cách ! Vả chăng : Triều đình mặc ư trước hương đăng mặc ư xỉ ». Nay đại ca từ, thì phần lệnh đài về nhị ca chớ ai ? Chớ em đâu dám vượt bậc. » Hạ thế Lại nói : « Lạc hiền đệ nói trúng phép, vậy thì Vương nhị ca chớ khiêm từ ; hãy ra lệnh bây giờ, đặng uống chơi cho sớm. » Vương Luân nói : « Vậy thì em cam lỗi với liệ vị huynh đệ. » Bèn châm rượu đầy bốn chén, mời mỗi người uống một chén, lại biểu lấy thêm ba cái chén lớn, châm đầy rượu tràn rồi nói : « Phàm ra lệnh tại em, hễ cứ ai nói trúng thì khỏi phạt uống. Như ai nói không trúng thì phải phạt uống thể cho

(1) Á tửu là rượu cầm, chỉ nghĩa uống rượu làm thành chim bìm đó thì mau say và ít vui nên kêu là á tửu.

người nói trúng. Bằng ba người đều nói trúng, thì chén ai nấy uống, giao mỗi lần phạt là ba chén đầy. » Giao ước xong rồi, lại nói lớn rằng : « Nay, tôi ra một cái tự lệnh là : Một chữ nói chia ra hai chữ, phải nói bốn câu tục ngữ, trên dưới cho hiệp vần, bằng sáu lệnh định phân, phạt uống ba chén lớn. »

Vương Luân ra rằng : Chữ **xuất** trên dưới là hai hòn non (chữ sơn), đều có đá cục với đá hòn. Không biết non trên sanh đá cục, hay là non dưới hóa đá hòn ? »

Hạ thế Lại đáp : « Chữ **bằng** hai bên là hai cái thàng (chữ nguyệt), đều có mưa nhuần cùng hạn hạn. Không biết thàng kia có mưa nhuần, hay là thàng nọ thì hạn hạn ? »

Lạc công tử đáp : « Chữ **hỏi** trong ngoài là đôi cái miệng (chữ khẩu), đều có uống ăn và nói chuyện. Không biết miệng ngoài mặc uống ăn, hay là miệng trong đang nói chuyện ? »

Qua đến phiên Chánh Thiên, thì va nói : « Tôi ít chữ lắm ! xin chịu thua, đành chịu phạt. » Nói rồi uống luôn ba chén lớn. Ba người đồng nói : « Lệnh đó rồi, vậy xin Lệnh đài ra món khác. » Vương Luân nói rằng : « Bây giờ ra hai chữ mà nói nhập lại một chữ, nói luôn bốn câu ; mấy câu phải có ba tên cổ hơn, câu rồi chữ chót phải hiệp vần với câu đầu. Như sáu cũng phạt y lệ ba chén lớn. » Nói rồi châm rượu đầy, sắp trên bàn sẵn sàng.

Vương Luân ra lệnh rằng : « **Diễn**, **Tâm** hiệp lại nó là chữ **Tư**. Pháp Chiêm hỏi Trương Sư : « Vậy chờ Quân Taoại ở đâu bây giờ ? » Đáp : « Bỏ phở thờ từ, mang bệnh tương tư. »

Thế Lại đáp : « **Hòa**, **nhứt** hiệp lại nó là chữ **Hương**, Phu nhơn hỏi Hồng nương : « Vậy chờ Oanh Oanh sao vắng ra chường ? » Đáp : « Đang ở ngoài vườn, van vãi thấp hương. »

Lạc công tử đáp : « **Nữ**, **cang** nhập lại, nó là chữ **Gian**, Dương Hùng hỏi Từ Cang : « Vậy chờ Thạch Tú đi đâu biệt ngàn ? » Đáp : « Còn ăn hậu đảng, toan chước bắt gian. »

Đến phiên Chánh Thiên thì va cũng nói : « Tôi dốt nát đáp không đặng, xin chịu thua. » Nói rồi cũng nhậu ba chén lớn, coi bộ đã xinh xoàng. Lạc công tử thấy vậy nói rằng : « Vả chẳng trong cuộc chung vui, chúng ta đồng hỉ lạc, song ra

tự lĩnh thì Đại ca dốt, ắt phải bị thua hoài, ấy là hẹp lượng lắm ; xin Lĩnh đài bày cách khác. » Vương Luân và Thế Lại cũng muốn kiếm thế mà phạt Lạc công tử cho cụp độ , nay nghe nói đổi cách lại, thì càng mừng lắm, bèn đáp rằng : « Lạc hiền độ phân phải lắm, vậy thì chúng ta đổi cách khác. »

Hồi thứ tám

Đưa tớ trung, vì chủ bắt dâm-bôn.

Vương Luân nói : « Thôi bây giờ bày cách xai quyền (là đánh tầu bằng bầu tay). Thí dụ trong bàn tay thì năm ngón, cách đánh tầu là Ngũ canh. Tôi làm Lĩnh đài hô trước ; như hô nhứt canh là một, thì các anh đưa tay ra một ngón cho liền, ai trễ và sai thì bị phạt ; còn hô canh hai thì đưa hai ngón, canh ba đưa ba ngón, vân vân. » Chánh Thiên và Lạc công tử đều chịu. Ai ngờ phen này trúng kế của hai đứa quỷ đó rồi, hai đảng cứ láy mắt gặc đầu, nên đánh trúng luôn luôn. Còn Nhậm, Lạc hai người bị thua, uống đà mê mết. Uống cho đến hết canh một, Nhậm chánh Thiên say, nhào ngửa Lạc công tử cụp, gục lên gục xuống. Chứng Thế Lại láy mắt với Vương Luân, hai đảng cũng giả đồ say, úp mặt trên bàn ôm ghế đối ngũ. Nhậm, Lạc hai người nhướng mắt dòm qua thấy vậy cũng tưởng khách đã say mê mết, mình cũng mê mết đan, kéo ghế lại vật ngang, nghèo đầu nằm ngũ thẳng. Một cặp Hạ thế Lại, tai nghe hơi ngáy pho pho, biết là hai chàng thiệt ngũ, bèn đứng dậy lại gần thăm coi chắc chắn, rồi đi ra ngoài phòng khách, thấy bốn đứa quân gia bên Nhậm phũ, đương chầu chực dâng trà đem rượu. Thế Lại bèn nói : « Mấy thằng điên này còn đứng làm chi đó ? Sao không đi ăn uống kéo khuya ? » Mấy đứa quân gia thưa : « Vì các anh bên Vương phũ mắc ở sau uống rượu, sợ hai ngài kêu gọi không có ai, nên chúng tôi phải ở đây chầu chực. » Thế Lại nói : « Đồ điên ở đâu ! Bây giờ trong tiệc chủ khách gì đều say nhào nằm ngũ sạch trơn, còn ai mà kêu nữa, cầu đến canh ba biết đã tỉnh chưa ? Thôi, bây giờ hãy đi uống rượu đi, có kêu

biểu cái gì tao nói giùm cho. » Mấy đứa nghe mừng quýnh, đều thưa : « Cảm ơn Hạ tướng công. » Rồi chạy vo vào nhà sau dự tiệc ráo.

Hạ thế Lại gặt dặng mấy đứa quân gia đi rồi bèn sẽ lên tuốt vào phòng Hạ thị, dòm ngó tứ phía chẳng thấy người ta, trong lòng vui mừng phơi phở, đi đến cửa phòng gặp Hạ thị đang ngồi xem đèn một mình. Thế Lại bèn hỏi : « Nè em ! Mấy đứa a huân đi đâu vắng ? » Hạ thị cười chúm chím mà nói : « Thì anh biểu tôi kiếm chước gặt bọn nó đi, tôi đã nghe theo lời anh, cho nó đi ngủ rồi, còn hỏi gì nữa ? » Thế Lại nói : « Như vậy càng tốt lắm. » Nói rồi liền chạy miết ra nhà khách, thấy Nhậm, Lạc hai cậu còn đang tè mè chết già, bèn lại vỗ Vương Luân một cái nhẹ nhẹ. Vương Luân day đầu xem thấy Thế Lại ra dấu chỉ lại phía sau, liền ngụ ý hiểu liền, vội vã chỗi dậy, sẽ lên đi theo Thế Lại, vào đến cửa phòng Hạ thị. Hạ thế Lại nói : « Đã đến chỗ rồi, vậy thì ngài hãy vào đó mà thưởng hoa, để tôi ở ngoài cửa mà xem bóng. Việc ấy khá tua chông chông, đừng có dằn dả. Chừng ngài ra đi, có tôi chực sẵn. » Dặn dò rồi bèn đứng nép một bên cửa ngoài dặng coi chừng. Đoạn Vương Luân đi thẳng vào phòng Hạ thị. Hạ thị thấy bóng bèn đứng dậy, làm thói hổ người, lấy tay che miệng, chúm chím mỉm cười, mà mời Công tử ngồi. Vương Luân liếc xem dung mạo Hạ thị, mặt ngọc mây ngài, má hồng hường đỏ. Ví với khi tại gò Đào hoa thì mười phần đẹp đẽ hơn, ngó riết một hồi : Ôi thôi ! Lửa giục phừng phừng lừng dậy, lòng dâm phơi phơi khôn ngăn, choàng tay ôm đại lấy nàng, phò thẳng vào phòng tình tự. Ví chẳng khác : Một chàng là phong lưu nam tử, trai đa tình mà gặp gái đa tình ; một nàng là thị sắc nữ tinh, gái hảo thủ mà gặp trai hảo thủ. Trong trướng đã bày đồ khí cụ, mặc dầu đảo phụng diên loan, chốn màn thêu sắp cuộc truy hoan, phỉ chí chiền văn mộ võ. Cuộc vui khôn xiết tỏ, xin dẹp chuyện ân tình, nói chi hai tốp chưng hình, còn hãy mê man cúc ngộ.

Đây nói về Đur Khiêm, tuy là lỗ mãng, song thô trung hữu tuệ (trông vụng mà có khôn). Nền từ ngày Nhậm, Lạc hai người giao hảo với Vương, Hạ, thì thường có ý buồn mà không dám nói, lại bữa nay cũng nghe hai ông chủ mình mời Vương Luân và Thế Lại mà đãi tiệc nữa. Va vốn là tay trong của Lạc công tử nên việc yến tiệc giao cho mấy đứa quần gia. Còn va thì đi dạo ra chợ, chơi trót ngày cho đến chiều, kiếm bậu bạn vầy đoàn, vào phố lâu đánh tửu. Vả chẳng bọn ngoài thành đều từng phục va hết, nên kẻ mời ít chén, người đãi vài ve, uống đã đề mê, đấu canh hai mới mãn cuộc. Ồi thôi ! Say đi xiêu tó, lẫn ngõ mà về, phần trời cũng đã khuya, bước chơn mở đường mới đi đến cửa Nhậm phủ, mấy đứa canh cửa hỏi : « Đur đại thúc về đó sao vậy ? » Đur Khiêm nói : « Phải đa ! » Rồi trợn mắt ngó thấy hai cái kiệu đề ngoài, bèn hỏi : « Cha chả ! Hai ông đó bữa nay cũng độ giai dư, đến chừng này mà chưa về há ? » Thằng canh cửa nói : « Đề không ! Tôi mới nghe đánh tửu om sòm, bây giờ chừng nửa tiệc. » Đur Khiêm nghe nói, mau mau men vào nhà khách thấy ông Nhậm, ông Lạc : Kề lặt nghiêng ngửa dụi ; người gục sắp ngáy pho. Dòm lại Vương, Hạ hai người đều đi mất biệt.

Đur Khiêm ngẫm nghĩ nói rằng : « Mê ! Trong thế hai cậu này làm quá bộ : Nhứt thì mưa ! Nhì thì mắc xông ! Nền rủ nhau đi kiếm cầu tiêu, dặng có « xuất cung » rồi đó ! Ể ! Thấy kẻ họ ! Mình lo lấy phận mình : Bây giờ cũng đã hươm hươm, đi tuốt về phòng ngủ cho khoẻ giấc ! » Nói thầm rồi, đi riết về phòng. Mà cái phòng va ngủ thì đang chữ thập với phòng Chánh Thiên ngủ, nên phải đi thẳng ngang qua cửa phòng Hạ thị. Vì mắc say quá, chơn thì bước thấp, chơn thì bước cao, va khạc ồ ồ, đi nghe đui đui. Bối cớ ấy, nên Hạ thế Lại hay dặng, chạy đứng nép trong bóng tối, chỗ phía phòng ngoài, đợi cho Đur Khiêm đi qua khỏi.

Đur Khiêm đi đến cửa trong, lúc ấy nhằm lúc Hạ thị đang lẩn khiến mùa thuận, Vương Luân đang phóng giáo đâm lao, tiếng dậy ầm ào, thẩu ra cửa ngõ. Đur Khiêm tuy

say mặc dầu, chớ trong lòng còn tỉnh táo. Nghe vậy vùng đứng lại lóng tai, và dòm vô coi lại cho rõ ràng, thì quả là : Bóng đèn hạnh tối tăm, tiếng chày sương nện nguyệt, bèn nghĩ rằng : « Cái mới lạ cho chớ ! Thì-hồi nầy mình vô nhà khách, thấy Phú hộ ngài còn nằm vui với công tử. Ủa kỳ ! Hai ông còn đương giấc mộng hòe, mà ai dám vào đây trộm phẩn, » Lại thêm đèn đuốc gì tối dăm, tiếng cười giỡn vang rân, nghĩ đi xét lại ngại ngần, nghiệm thét một hồi ra mỗi, liền nói : « Ồi ! Biết rồi ! Hèn gì ngoài tiệc không thấy hai cậu Vương, Hạ. Phải ! Phải ! Vương Luân là thằng mặt người lòng thú, Thử Lại là đứa thầy của quên thân, chắc chắn thằng nầy nó thọ thưởng của Vương Luân, nên lập kế đem em cho chúng cời. Hèn gì nó bày mưu kết ngời, dặng làm thân thiết với hai chủ ta, dặng để lại dễ qua, có đem mời đem mỗi. Chắc rồi ! Chắc rồi ! Nhứt là bữa nay bọn nó đem thuốc mê bỏ trong rượu, rồi ép hai ông uống say mê, dặng cho nó dễ dặt dè, vào trong phòng mà cời ngựa đố ! Nếu nó chẳng gặp ta thì thôi, chớ gặp ta đây, thì là cái số nó khiến chết về tay ta. Vậy bây giờ ta phá cửa phòng ra, vào đó trời gian phu cùng dâm phụ ; coi chúng nó chạy đâu cho liết. » Bèn dợm muốn phá cửa, rồi nghĩ lại rằng : « Ể ! Bậy ná ! Làm vậy sao được ? Việc làm chẳng nên lỗ mãng. Vả trong phòng thì tối tăm, mình phá cửa thì động kêu. Nếu thằng gian phu hay dặng trước bốn đào, còn con dâm phụ nó níu ta mà bắt tội. Chừng ấy mình dầu đòi chối, ai dễ chịu tin ? Ta là gia đình của Lạc công tử, sao dám vào phòng Hạ thị ? Phải bị ! Phải bị ! Không xong ! Không xong ! Hề dâm bốn khối lỗ thì vô vẻ, còn cướp trộm có tang mới rằng gian. Thôi thôi ! Chuyện người đừng gánh nặng mang, chi bằng về phòng mình ngủ thì hay hơn. » Tính rồi đi ít bước, rồi lại nghĩ rằng : « Nói vậy sao phải ? Vả chẳng Nhậm phú hộ với công tử ta là anh em thiết nghĩa, cũng như kẻ đồng bào, hai người đã trọn thâm giao, đó có việc như đây có việc.

(Xem tiếp tập 5)

LỤC - MẪU - ĐƠN

Nay mình thấy công cuộc của Phú hộ. Vợ thất tiết đem tình ác nghiệt, còn thằng Vương Luân : Bọn vô tình sanh bụng chó heo. Há làm thỉnh bỏ lảng sao đành ? Nỡ mặt lấp tai ngơ sao phải ? Thôi, thôi trở lại, chớ cõng đầu ! » Rồi, nhón gót ngó trước sau, dòm thấy trong phòng tối mịt, bèn nghĩ : « Phải chi trong ấy có đèn, ta vô phút bắt đi dễ ợt, chớ tối tăm như vậy, nếu vô thì bắt liện, chỉ cho bằng mình chạy thẳng ra nhà khách, đánh thức ông Nhậm phú hộ dậy, nói cho ông rõ, dầu đây mới nhợ, biểu ông đi bắt, mình ở ngoài liếp tay. Dầu cho nó có chạy hay, khỏi đó mắc đàng cũng bị. » Tính rồi dợm muốn đi, bỗng chút nghĩ lại nói : « Thế đó cũng chưa xong ! Bậy nữa ! Bậy giờ mình ra nhà khách, mà kêu cho được ông Phú hộ thì lâu lắm, mắc ông say cụp rồi, mê man sảng tịch, có kêu được ít nữa cũng vài giờ, thì hai đứa đã vui sướng ngất ngơ, rồi mở cửa đưa đi tuốt luốt. Chừng đó tay ai nẩy vuốt, chuyện có ra không. Hề vu cáo tội đồng, lấy chứng đầu mà gỡ. Thôi ! Phên này tính quyết đa ! Mình đến đây dĩ lỡ, đứng ngay cửa ta chờ, nó có lơ mơ, ra ta thộp óc, lựa phải tính nhăng. » Bèn đứng ngay trước cửa phòng, trằn trằn như kỳ lân đá !

Còn Hạ thế Lại, khi thấy Dư Khiêm đi ngang ; bay hơi men phức mũi, đi bộ rệu rơ công giò, biết là va uổng đã say mò, nên ít sợ cũng là đánh trống ngực ; nom dòm theo thấy va đi ngang đến cửa phòng Hạ thị, sao đứng dừng lại, rồi bước lui ít bước, thì ngỡ là : « Va say ngã tới xiêu lui. » Thế Lại nghĩ như vậy nhưng còn ngại lắm, nên vái : « Vong hồn tía má có linh cho thoát nạn trận này, xui giục cái ông Thái tuế say, qua cho khỏi cửa đừng nghe đừng gặp. » Vái lắm

thăm liệng, trông cho công tử mau rồi mà chưa biết Đur Khiêm chặn cửa.

Đur Khiêm đứng lâu một hồi mới căng, rồi ngồi xuống nghĩ, và nói rằng : « Tao cũng gắng gan mà đứng đây đặng coi thằng gian phu này bay đằng nào cho biết ! Chờ ông phú hộ hết say ổng về đây, tao sẽ thưởng mấy ít đấm. » Nói rồi day mặt ngó ra mái hiên, thấy có cái ghế, bèn chạy lại lấy, đem bắt cản ngang cửa phòng Hạ thị, ngồi dựa mình vào cửa, mừng quá, khoái chí lắm, bèn la lớn rằng : « May dữ a ! Tao ngồi cứng tại đây ; tao đố thằng gian phu chạy đâu cho khỏi ? » Bỗng tiếng Đur Khiêm la lớn, phần thì say, nên như tiếng cộp rền, trong ngoài đều vang dậy. La vừa dứt, bỗng nghe một tiếng : « Châu ôi ! »

Quả thiệt :

*Con mẹ gian dâm gan mặt nát,
Thằng cha phòng đặng phách hồn bay.*

Hồi thứ chín

Bày chước gian, Hạ thị ghẹo em chồng.

Khi Đur Khiêm la như vậy, thì Vương Luân và Hạ thị hoảng kinh hồn vía, chồi dậy rộn ràng, giường màn gì bất đếm, khua động om sòm.

Còn tiếng la, châu ôi đó, là tiếng Hạ thể Lại. Nhon vì hồi sơ sơ, Thể Lại có nom rình Đur Khiêm, thì thấy va đi lui đi tới rồi trở lại trở qua chỗ cửa, cũng ngỡ là va say ngã tó nên đi xà bè, nay nghe la : « Gian phu chạy đâu cho thoát. » Thì Thể Lại giò run lập cập, hồn vía lên mây, té sụm xuống ngạch cửa, thiếu chút nữa lợi giò, may mắn xuống nhằm bàn tọa, đau quá mới la hoảng : « Châu ôi ! » Vậy mà cũng quên sự đau, mắc lo sự chết, nên ráng chờ đây, đứng nghĩ rằng : « Phen này mình, Công tử và em mình chắc là mười phần không kể một, bị con ma say nó hại rồi ! Nay nó ngồi trấn cửa đặng đón bắt Công tử và em ta, còn ta nó chưa động đến, vậy thì ta cũng nên rút tuốt có khi xong ! » Tính rồi nghĩ lại rằng : « Không xuôi ! Nếu mà thằng ấy nó la nữa, thì trong nhà đều hay, chắc chạy đằng trời không khỏi ! Chi bằng ta

mau tẩu thoát.» Ngâm nghĩ vừa rồi dợm chạy, xảy nghe tiếng ngáy pho pho, bèn dừng chơn đứng lại, lỏng tai lễ lỉnh, quả là hơi thở Đur Khiêm. Song còn e già ngủ, muốn lại kêu Vương công tử mở cửa chạy trốn, sợ nổi làm động chúng hay ; lưỡng lự một hồi, bèn làm gan, men lại chỗ Đur Khiêm ngồi cách vài thước, sễ lên lấy một cục gạch nhỏ, nhắm Đur Khiêm liệng đũa, nghe trúng nhắm về một cái thịch, song không thấy nhúc nhích, mới chắc ý là Đur Khiêm ngủ mê, bèn chạy riết lại gần phía cửa hông, lấy tay gõ cửa song vài cái nhẹ nhẹ. Vương Luân và Hạ thị đang lúc kinh hãi run en, điển hồn sáng phách, lặng nghe sao vắng tiếng Đur Khiêm, chỉ có hơi thở pho pho. Hạ thị là tay lanh lợi, đang toan tính mưu chước cứu Vương Luân, xảy nghe ngoài song có tiếng gõ cửa, thì biết chắc là anh mình bày chước biểu ra. Hạ thị nghĩ một hồi được kế : Bởi cửa song ấy là hai tấm ván nguyên đồng hai bên hai cái móc, ỡ trong mở ra được ; nàng bèn nhấc cái bàn rửa mặt lại ngay cửa song, đứng lên sễ lên mở hoác ra : Vương Luân leo lên lỗ cửa, nhảy thót ra ngoài được rồi, Hạ thị cứ việc đóng cửa song lại, dẹp ghế để y như cũ. Các việc xong rồi, mới đốt đèn lên, thay áo đắp mền nằm nghỉ ; trong lòng nghĩ lại càng oán Đur Khiêm, mới nói thầm rằng : « Cái thằng trời đánh ! Ta che mi ngồi đó giữ cửa hoài cho giới, để chập nữa lão lộ nổi về gặp mi, coi mi nói làm sao cho biết nghe ! » Nói rồi trùm mền già ngủ.

Vương Luân ra được cửa song, thì có Thể Lại để huế chạy thẳng ra nhà khách, làm tường tình tảo kêu hết thấy gia đình, soạn kiệu đốt đèn thẳng về Vương phủ. Khi lên kiệu ra đến cửa mới dặn mấy đừa giữ cửa bên Nhậm phủ rằng : « Đêm nay khuya khoắt, ta và chủ của mi đều đã say vui, ông ngủ mê man, còn nằm tại liệc. Vậy đến khi ông thức dậy, thì mấy đừa mi thưa giùm, rằng : Ta xin lỗi kiêu về kéo khuya, mai sáng sẽ qua chịu tội. » Dặn rồi dạy kiệu đi thẳng.

Đây nói về Đur Khiêm tuy bị rượu mê tâm, ngồi thăm gio một hồi, hơi men dậy kéo đem đôi mắt, cho nện khoanh

tay ngũ mết. Nhưng mà trong bụng còn nhớ mình có việc, nên chường một giờ sức nhớ lại, vung thất kinh mở mắt ra, mới mắng mình rằng : « Cái đồ chết bầm ử đầu ! Chỗ này mình làm việc gì đây, mà dám cả gan ngủ vùi vậy há ? » Vội vàng day lại ngó chỗ lỗ cửa song, thì thấy bóng đèn giới ra sáng suốt, mới ăn năn chắt lưỡi than rằng : « Ác nghiệp cho cái ngũ lạ lùng dữ a ! Mình nhắm mắt một hồi, thẳng dâm phu nó đã vượt tuốt, còn mình bây giờ ngồi chết ở đây mà làm cái gì ? Rủi Nhậm đại gia vào đây gặp mình, ông hỏi đêm khuya mà ý chỉ mình ngồi tại cửa ông ; phí gian tặc đạo, (không phải gian dâm thì là ăn trộm) thì mình biết sao mà đáp ? Cháu ôi ! Ông thần rượu hại ta lớn lắm ! Thôi ! Thôi ! Đã lỡ việc rồi, ấy cũng may cho hai đứa nó. » Nói rồi bèn nhắc cái ghế để lại chỗ cũ ; xăm xăm chạy thẳng lên nhà khách, xem thấy Nhậm, Lạc, hai ông hãy còn mê man giấc mộng, mới chạy thẳng ra cửa cái, thì hai kiện đã đi rồi ; hỏi lại kẻ giữ cửa, thì mới hay Vương, Hạ, hai chàng đã đi lâu rồi, dấm ngực tức mình, trở vào nhà khách.

Đang că giận, bèn lại vỗ kêu Nhậm, Lạc, hai người thức dậy. Nhậm chánh Thiên giật mình chỗi dậy sờ sệt hỏi : « Vương hiền đệ đã về rồi sao ? » Đur Khiêm nói : « Họ ních đã no nê, cái gì cũng ních ráo, còn ở làm chi mà không về ? » Chánh Thiên nói : « Vậy thì thôi ! Trời hãy còn khuya. Lạc hiền đệ cũng nên về phòng an nghỉ. » Lạc công tử nói : « Thuở nay em chưa hề bị cơn nào say như bữa nay ; vậy từ này sắp sau anh em ta phải rán lần nết rượu. » Nói rồi, biều Đur Khiêm cầm đèn đi trước, hai người theo sau ; đi đến cửa phòng Chánh Thiên ; Chánh Thiên bèn từ giả vào cửa, còn Công tử và Đur Khiêm về phòng mình. Khi Chánh Thiên vào cửa phòng rồi, bèn đóng cửa lại, thấy Hạ thị trộm mền mà ngủ, mới hỏi : « Bậu ngũ sao bậu ? » Hạ thị bèn giã chước Hồ Cơ học đòi Đắc Kỳ, vờn vai một cái rồi nói nhựa rằng : « Ý ! Ngũ một giấc ngon đã nửa ngày thẳng thết. » Chánh Thiên cời áo, khăn, rồi cũng chúi vào nằm nghỉ, Hạ thị coi mọi Chánh Thiên chẳng chút

gì nghi nan, thì biết là không hiểu việc mình, mới yên lòng ngủ thiệt.

Còn Dư Khiêm cầm đèn đưa Công tử qua đến phòng ngủ, trong lòng còn tức giận, nên để cây đèn trên bàn nặng tay, dần nghe cái đập. Công tử lấy mắt tròng va một cái, rồi bỏ qua. Dư Khiêm lại rót một chén trà ấm ấm, bưng đến trước mặt Công tử, để trên bàn một cái cân, rồi nói : « Đại gia dùng trà ! » Cái chén trà lắc lia đồ tưới, thiếu chút nữa mà bể. Công tử cũng lấy con mắt tròng va, rồi thôi. Dư Khiêm còn nói dần như vậy : « Từ rày về sau, ngài có nhậu rượu, hãy nhậu ít ít vậy đã ! » Lạc công tử nghe đặng tiếng cốc cân này, dường như lời cô bác dạy con cháu một thứ, bèn cả giận mắng Dư Khiêm rằng : « Thằng súc sanh ! Mi uống rượu ở đâu đã say mềm đường ấy, mà còn làm phách khuyển bảo ta ? » Dư Khiêm nói : « À phải ! Ngài nhậu say rồi hư việc, chớ tôi uống rượu có say vui cũng chẳng hại chi. » Công tử giận hỏi : « Mi nói ta say rồi hư việc, mà hư việc gì đó ? » Dư Khiêm nói : « Hay a ! Không hỏi tôi thì thôi, chớ hỏi thì tôi nói róc kéo tức bụng này lắm. Từ hồi ngài và Nhậm đại gia nhậu cụng độ ngũ vui đó, cái thằng Hạ thổ Lại nó là thằng thú, đồ rùa hôi (1), nó thừa dịp đem mối cho em gái, nó dắt Vương Luân vào phòng Hạ thị. Ôi ! Hai đứa đó nhơn ở ngoài ngài say vui, mặc sức trong phòng chúng nó giỡn đà no nóc... ! » Dư Khiêm vừa nói đến đây ; Lạc công tử nghe qua trọn mắt hét rằng : « Thằng súc sanh ! Mi uống rượu khùng ở đâu, cho say chí tử, bây giờ mi về đây kiểm chuyện nói điên, sao không đi ngủ cho rãnh ? »

Dư Khiêm bị Lạc công tử mắng một hồi, nín giận làm thinh, lui ra khỏi cửa phòng rồi lăm bằm nói : « Ờ ! Ông tưởng ta nói bậy, thôi ! Từ rày về sau, để mà coi chúng nó sẽ làm nghiêng sông đổ biển, chừng đó mặc sức ăn năn, không can chi đến mình phòng sợ. Cũng tại mình theo lẻo,

(1) Rùa hôi, là chữ ô qui, tục Tàu hay dùng tiếng ấy mà kêu mấy bọn không biết xấu hổ ; như đề vợ hoặc chị em gái cho người yêu ấp, vãn vãn.

ngõ ông với ông Chánh Thiên là tình bạn, hễ xấu lá thì xấu nem, mình mới thưa lại cho ông hay, đừng có ngăn ngừa gì giữ. Ai dè đâu ông lại mắng mình nói điên và đuổi đi ngủ. Thôi ! Ngủ thì ngủ ! Tuyết trước cửa nhà ai nấy quét, sương nóc nhà người chớ quân chi. » Và đi và nói lên một hồi rồi về phòng ngủ thẳng.

Còn Lạc công tử tuy đã ngăn ngừa Dư Khiêm không cho nói lắm, song trong lòng nghĩ lại : « Dư Khiêm thuở nay là đứa ăn nói thiệt thà chẳng hề láo xược, xét kỹ lại thì việc nó nói đó chắc có. Bởi vậy Vương Luân chẳng từ già mà về, ấy là một điều khá nghi. Vả lại Vương, Hạ hai chàng đều không phải người tốt. Nhưng vậy việc có hay không cũng chẳng nên quân đến làm gì, cứ ngăn cấm Dư Khiêm đừng cho nó nói lậu ra, bay tiếng Nhậm đại ca mà nhờ danh hồ mặt, để ta thỉnh thoảng khuyên anh tuyết giao với hai chàng thì hay hơn ! » Ngâm nghĩ như vậy, rồi cời áo đi ngủ.

Đầy nói qua Vương Luân và Thế Lại về đến nhà, rồi vào thư phòng. Vương Luân ngồi yên rồi, trong lòng sự nhớ chuyện khi nãy, ngực nhảy thình thịch, mới day lại nói với Hạ thế Lại rằng : « Húy ! May không chết hụt rồi anh ! » Thế Lại nói : « May quá đôi may ! Nếu bữa nay mà thắng chết bầm Dư Khiêm đó, nó không có say thì chúng ta còn gì tánh mạng ? » Vương Luân nói : « Đêm nay tuy ta thoát khỏi nạn rồi, mai này sao khỏi rầy rà, việc ta với lĩnh muội đã lời chành, biết chừng nào cho gặp lại được ? » Thế Lại nói : « Tuy thế thì chắc vậy đó, song theo ý mọn của tôi nghĩ, còn có một chỗ hiệp được, là vậy : Vả Dư Khiêm là tớ của Lạc công tử, đến khi va tình rạn rồi, thì trước hết sao người cũng học lại với Lạc công tử, sau mới dám tỏ cùng Chánh Thiên, tôi liệu Lạc hoẵng Huân là người dè dặt, quyết làm sao và chẳng chịu bày chuyện xấu của Chánh Thiên, e hồ han danh tiếng. Vậy thì mai sớm ngài hãy sai một kẻ gia thần cho lánh đi qua bên Nhậm phủ đừng dọ coi mảnh lời của Chánh Thiên thế nào ? Như im lìm nghĩa là vô sự, thì mình sẽ mời

Nhậm, Lạc, hai chàng qua dự tiệc sớm mai, như Lạc công tử rõ biết việc này, thì va sao cũng kiếm cớ từ chối không đi, còn Nhậm chánh Thiên chắc là đi qua đây chẳng ngại. Đều khi Chánh Thiên qua thì ngài lo đãi đằng va, còn tôi thì thừa dịp ấy lên qua Nhậm phủ, vào phòng em tôi, tôi sẽ bày kế nhiệm như vậy, như vậy... thì hiệp cả đời cũng được, lựa là một hai phen. » Vương Luân nghe nói khen ngợi vô cùng, hai chàng sắp đặt xong rồi mới lui vào phòng mà nghỉ.

Rạng ngày Vương Luân dạy kêu Vương Năng là đầy tớ ruột mà dặn rằng : « Người hãy qua Nhậm phủ, rồi phải làm như vậy, như vậy.. » Vương Năng lãnh mạng, thẳng qua Nhậm phủ, đến cửa nom nghe tin tức, thấy cửa mở hoác như mọi lần, người im lìm như cũ, không chuyện chi lạ, mới vào chường mặt với kẻ giữ cửa, thì lẽ rồi nói rằng : « Bên Vương công tử dạy tôi đến đây đặng thỉnh Nhậm, Lạc, hai ngài, qua dùng tiệc sớm ; ở bên Vương công tử đã sửa soạn hoàn thành, dặn tôi đi mời cho kịp. » Kẻ giữ cửa nói : « Ông cửa tôi và Lạc đại gia có khi bây giờ chưa dậy đâu ! Song không hề gì, Vương huynh hãy về trước, hơi nào mà đợi ? Bởi tôi chắc Vương, Nhậm, Lạc, ba ông là thân thiết lắm, có lẽ nào mà không đi ? Anh hãy về thưa lại, lát nữa hai ông thức dậy, tôi sẽ thưa giúp cho anh. »

Wương Năng tạ ơn, rồi về thuật các việc cho Vương, Hạ hai người nghe. Vương, Hạ, cả mừng, sửa sang đãi tiệc.

Còn Nhậm chánh Thiên ngủ cho đến vừng đông cao ló, mới tỉnh giấc nồng, dậy rửa mặt vừa xong, kẻ gia đình vào thưa : « Bên Vương phủ cho mời ông và Lạc đại gia qua dự tiệc sớm mai. » Nhậm chánh Thiên nghe rồi, bèn dạy gia đình vào nhà sau với Lạc công tử, đặng đi với mình qua Vương phủ. Công tử hay tin, bèn kêu Đur Khiêm biếu ra thưa lại với Nhậm đại ca rằng : « Ta hôm qua bị say quá, nên bữa nay còn dật dờ bản thần đi không được. » Đur Khiêm ra thưa y như vậy. Chánh Thiên nghe nói, lật đặt vào phòng Lạc công tử mà thăm, thì Lạc công tử giả dạng lờ đờ, nằm dài nhắm mắt, Chánh Thiên thấy vậy mới nói : « Nếu em đi không được

thì anh phải đi một mình, chớ biết sao ? » Nói rồi day lại dặn gia đình rằng : « Bay ở nhà phải nấu canh giải rượu (1), đem vào đây cho Lạc công tử dùng. » Dặn rồi trở ra, thẳng lên kiệu đi qua Vương phủ.

Khi đến cửa thì Vương Luân chực sẵn, chạy lại nghinh tiếp và nói : « Uả ! Sao Lạc hiền đệ không đi ? » Chánh Thiên nói : « Cũng bởi hôm qua uống say quá, nên bữa nay Lạc hiền đệ trong mình bẽ nghề dậy không nổi, có lời kiếu lỗi với Vương hiền đệ. » Vương Luân nói : « Em hồi hôm cũng say quá bộ, chẳng dè úp mặt vào bàn, mà hồn đã đi chơi, đến chừng giựt mình thức dậy, thì thấy đại ca và Lạc hiền đệ còn ngủ, em không dám kinh động, hèn lâu mới rủ Hạ hiền đệ rút êm về ; em lại e đại ca thức dậy bắt lỗi, nên có trao lời với mấy kẻ quân gia bên qui phủ, dặn chừng đại ca dậy sẽ trả lời giùm, mà không biết mấy đứa đó có thừa lại với anh không ? Nay em xin lỗi. » Chánh Thiên cười rồi nói : « Tội thất tổng của tôi, xin hiền đệ dung thứ. » Hai người cười cười nói nói, kẻ nhau đi vào nhà trước, chia ngồi chủ khách, ngồi lại uống trà ; nói chuyện hàn huyên, tỏ điều trung khúc. Còn Hạ thế Lại ngó thấy một mình Chánh Thiên qua phủ, bèn ẩn mình vào cửa phòng, đợi hai người ngồi trò chuyện yên bài, và mới tốc thẳng qua Nhậm phủ. Đến cửa các kẻ gia đình đều biết là anh ruột của nhũ mẫu, nên không ai ngăn trở, để cho va đi thẳng vào phòng Hạ thị. Khi ấy Hạ thị vừa mới thức dậy, đang rửa mặt gỡ đầu, chợt thấy Thế Lại bước vô, lật đặt tét vén tóc mây, nhăn nhó mày nguyệt nói hơi gằn giận rằng : « Tôi đã nói với anh hoài, chuyện đó không phải chuyện chơi. Hôm qua anh hại tôi, thiếu chút nữa còn gì tánh mạng ! Bữa nay bên Vương phủ hội yến ý gì anh lại sang đây ? » Thế Lại nói : « Phải ! Bữa nay hội ẩm, song có một mình Chánh Thiên qua, còn Lạc hoàng Huân công tử kiếm cớ không đi, nên anh phải qua đây bày kế, số là chắc sao thẳng Đur Khiêm nó cũng học sự hồi hôm đó với

(1) Tỉnh tửu thang : là canh giải rượu ; trong sách thuốc có chỉ, dùng một vị Cát căn nấu thịt mã ăn, và uống nước canh ấy thì hết say.

Hoảng Huân hay rồi, nhưng mà va là người kỹ lưỡng, nên chẳng hở mồi với Chánh Thiên, vậy va mới giả chước từ chối ở nhà. Anh liệu chẳng sớm thì muộn sao va cũng thuật chuyện ấy với Chánh Thiên, đề ai lấy thúng úp voi, mấy kẻ dùng the che mắt, nếu sự này phát giác, thì họa đến bọn ta không nhỏ ! Huồng chỉ chủ tớ nó là anh hùng, mà lại rõ thông việc kín ấy, lại ở chung một nhà, dường cặp dính đảm mắt của bọn ta, muốn làm điều gì cũng khó. Bởi vậy anh mới tính chước cho em như vậy : Để một chập nữa, nhắm chừng Hoảng Huân thức dậy, em sẽ qua thư phòng va, trước là giả thăm lom, sau sẽ kiểm lời điều cốt, ấy là chước : Dùng miếng mồi thơm đem nhữ cá, cá chẳng ưa mồi sớm tranh câu. Sao sao va cũng sợ hèm nghi, ắt chẳng dám ở lâu chung một nhà, phải đi xa cách. Có phải là : Chẳng cần gì đuổi mà đi, sợ nời ở chung mang hổ. Chừng chủ tớ va đi rồi, mặc sức cho Vương công tử dễ bề qua lại. Anh chắc chừng ấy : Vạn sự toại tâm, bá vô cấm kị đó em ! » Hạ thị nghe nói mấy điều cả mừng, vưng chịu, lại căn dặn rằng : « Anh có về thì xin phải nhớ trả lời với Vương công tử rằng : Pim căn dặn ông sao sao cũng dần lòng làm gan, đừng có hồi hộp run sợ, e sanh bệnh mà báo hại cho em buồn lòng. » Thế Lại tạ từ, về đến Vương phủ, lên lạy Vương Luân ra ngoài, kể tai tỏ hết tự sự và thuật các điều em mình đã dặn vắn vắn, làm cho Vương Luân nghe rồi mừng quính quí. Đoạn Hạ thế Lại vào nhà khách ra mắt Chánh Thiên, cũng kiểm chuyện nói đã là việc say hôm qua đó. Xong rồi, ba người ngồi lại ăn uống.

Nói về Lạc hoảng Huân công tử, từ khi Chánh Thiên đi ra khỏi rồi, mới chời dậy rửa mặt xong xuôi, ngồi nghĩ lại việc hôm qua trong lòng buồn bã, khoanh tay than thở, mối căng biến dòi. Kể một chập Đư Khiêm đem đồ ăn lót lòng, dùng sơ sài ba miếng, song trong lòng cũng không nguôi, suy đi nghĩ lại việc Nhâm đại gia, ngồi không an chỗ. Lát bát đến bữa cơm mai, Công tử chẳng ăn, cứ nằm dài suy nghĩ. Còn Đư Khiêm thì dùng ba miếng dần bụng, rồi ra cửa thả

xích phê đi mất, có một mình công tử trong phòng, buồn quá, mới lấy một cuốn truyện « Đông Châu Liệt Quốc » dở coi nhảm lúc : Tề Tương công, huynh muội thông gian là hồi truyện nhắc lúc nước Tề chúa Tương công anh em ruột lấy nhau, coi qua càng thêm giận, thoát nghe tiếng giày khua ngoài cửa phòng, day mặt ngó ra, thấy là Hạ thị đại tâu (1).

Hồi thứ mười

Lạc-bà trối Hoảng Huân đem nạp Nhậm Thiên.

Lạc công tử lật đặt quăng truyện đứng dậy chào rằng : « Thừa ! Hiền tâu tâu đến đây có việc chi ? » Hạ thị chúm chím cười và hỏi : « Thúc thúc sao không đi qua Vương phủ mà dự tiệc, ở nhà coi truyện sách gì đó ? » Công tử nói : « Cũng vì hôm qua em say quá, bữa nay hơi còn cháng váng trong mình không yên, nên đi với anh không đặng. » Hạ thị nói : « Ác tệ thì thôi ! Vậy mà tôi không hay thúc thúc hôm qua bị say, phải chi biết trước, tôi nấu một chút canh giải rượu đem lại cho thúc thúc giải thì mau lắm. » Công tử nói : « Cảm ơn Tâu tâu hậu tình, canh giải rượu em đã có dùng hồi nãy. » Hạ thị bước trở vào gần bên ghế Công tử, vói lấy cuốn truyện cầm coi, thấy khúc : Nàng Văn Khương nhờn việc cầu thân chẳng toại mà gây ra bệnh, năng bèn thông gian với anh nàng là Tề Tương công. Coi rồi bèn day lại cười miễn chi với Công tử và nói : « Đó ! Thấy không thúc thúc, lời xưa nói ít lắm : Hề trai đứng tuổi phải toan cưới vợ, gái lớn không lo gã lấy chồng. Bởi đề quá thì, nên xui ra việc anh em ruột hòa gian với nhau, mà làm cho ra tội diệt luân hại lý, ấy có phải lại chẳng gã cưới sớm mà hóa ra chẳng ? Thì điều lỗi đó làm cho cha mẹ chạy đầu cho khỏi trách ? » Lạc công tử thấy mòi Hạ thị đeo đuôi trên hoa, tỏ ý chẳng đi ra, cứ bện bên mình mãi, nên cúi đầu ngó xuống mà thưa : « Phải. » Và nói : « Xin Tâu tâu hãy đi về, kéo e có khách đến. » Hạ thị lấy tay che miệng mỉm cười mà rằng : « Này, Thúc thúc ! Từ khi qua ở nhà

(1) Đại tâu, là chị dâu lớn, vợ anh cả, anh hai, vân vân.

tôi đây đã hai năm trời, tôi chưa hề khi nào nói chuyện dặng lâu ; nay may gặp lúc vắng người, tôi muốn cho Thúc thúc dạy thêm tôi chút đỉnh, ý gì Thúc thúc lại hỏi về, hay là Thúc thúc giận ghét chỉ tôi lắm chăng? Này tôi hỏi : Năm nay Thúc thúc đã hai mươi một tuổi rồi, ý sao mà chưa cưới vợ ? » Công tử nói : « Từ tôi theo tiên nghiêm (1) phó nhậm là hồi mười hai tuổi, thì nhằm khi chưa đúng tuổi cưới vợ, đến cơn thành lập (mười chín, hai mươi tuổi) thì từ Định hưng mà qua Dương châu, là nơi quê vợ cách xa ngàn dặm, kẻ góc biên người ven trời, kể bị việc sao đời vật đổi, tiên nghiêm tạ thế, từ mẫu cao niên, em phải chịu hình côi bóng quạnh, chớ biết làm sao ? » Hạ thị lại nói : « Tôi hỏi Thúc thúc, như ngày vắng thì Thúc thúc đàm việc văn, luận việc võ, nhóm bè bạn, hội anh em, ấy là khối sự đìu hiu ; còn lúc đêm khuya Thúc thúc gối chiếc mát, mền lạnh tanh, bóng cô độc, nằm một mình, há chẳng lắm điều hiu quạnh ? Không biết trong lúc ban đêm quạnh quẽ, vắng vẻ như thế, Thúc thúc tình cảnh dường nào, hé ? » Lạc công tử nghe mấy lời Hạ thị nói leo việc điều cột trắng hoa, thì nổi giận sứa sứa, trợn mắt ngó ngay Hạ thị mà nói lớn rằng : « Ô Tầu tầu ! Từ xưa trong lễ có nói : Chị dâu với em chồng, chẳng nên thông việc nói hỏi, song đời nay ít ai giữ được. Dẫu có hỏi nói sự gì, thì cứ theo lẽ chánh mà thôi , cái này này việc Tầu tầu hỏi đó là chánh đáng lắm, phải chăng ? Em nó cho Tầu tầu biết : Lạc hoẵng Huân nào phải như ai, sanh tánh ngay lành, chẳng ưa gian vạy ; mấy đời những điều phi lễ mà lay động động lòng ? Chị có nghĩ rằng phận chị là chị dâu, thì phải giữ điều then thường làm trọng. » Nói rồi day mặt háy một cái rồi ngó vào vách. Nguyên Hạ thị thiệt không lòng ghẹo chọc Công tử, song vắng kẻ anh dạn, làm cho hai đảng hèm nghi li gián đó mà thôi. Nay bị Lạc công tử lấy lời ngay mà trách một hồi, vùng tia tai đỏ mặt, mắc cỡ trở ra một nước, và đi và nói thầm rằng : « Thứ đồ vô nghĩa vô tình, không biết ai khinh ai trọng ; mình lấy lời ngon

(1) Tiên nghiêm : cha mình đã qua đời.

tiếng dùi mà hỏi nó, nó lại trả lời xằng lè như xằng ghè xằng hũ. Trối thầy mi ! Miễn là mi trúng kế ta mà đi cho rảnh, cho dễ chuyện tư tình, kéo ở đây gay mắt. » Đoạn về đến phòng an nghỉ, tính toán kế chước đuổi ong, đừng có dứt tình hàng nhận.

Lạc công tử thấy Hạ thị ra rồi, ngồi một mình trong thư phòng nghĩ lại mười phần buồn bực hơn nửa, nghiệm trong trí rằng : « Ta muốn đợi thế huynh ta về đây, đừng đem việc này thừa lại cho anh rõ. Nhưng mà thất thế diện của anh mình. Bằng chẳng nói ra, lại e Hạ thị đã có lòng dâm dăng thì sao khỏi năng lại qua, chà lết, ràng rịt khó lòng. Ồi ! Tính thế nào cho xong bây giờ ? » Suy đi nghĩ lại một hồi, nói thầm rằng : « Có một điều này khi xong, là đề đợi một hai ngày coi thư quang cảnh hai vợ chồng anh ra làm sao, rồi mình sẽ chọn ngày phò linh cữu trở về Duy dương, ấy là thượng kế ! »

Đầy nói qua việc Nhậm chánh Thiên ở bên Vương phủ ăn uống cho đến đầu canh hai, thì đã say mềm uống nửa hết được, mới từ tạ lên kiệu mà về. Chừng đến nhà thì đi thẳng qua thư phòng hỏi thăm Lạc công tử rằng : « Vậy chờ em bây giờ đã bớt chưa ? » Lạc công tử thưa : « Cám ơn Đại ca, em bây giờ khá hơn hồi sớm mai. » Chánh Thiên lại nói : « Hôm nay anh dự tiệc bên Vương phủ, thiệt Vương hiền đệ tử tế hết sức đãi thiết ân cần, trái lòng cung kính, nhắc nhở em hoài, chẳng cơn nào ngớt. » Hai người nói chuyện một hồi, Lạc công tử thấy Chánh Thiên có hơi say, bèn kiểm điều từ giả. Chánh Thiên về đến phòng Hạ thị, thấy nàng đắp áo mà nằm, mặt có sắc buồn, thở dài than vắn, bèn hỏi : « Vì cớ chi nàng không được vui vậy ? » Hạ thị cố ý làm bộ nhăn mày thở ra, rồi nói : « Ông bữa nay coi bộ say rồi, thiếp đâu nói ra cũng không ích gì ; đề đến mai sáng ông tỉnh rượu rồi thiếp sẽ tỏ hết sự tình cho ông rõ. » Chánh Thiên vốn tính nóng nảy, nghe vậy nổi xung tâm, bèn nói lớn rằng : « Ta tuy say mặc dầu, chờ trong lòng cũng còn tỉnh táo. Chẳng cần gì đề đến mai, nói phứt cho ta nghe thử. » Hạ thị nói : « Ý thiếp

vẫn biết tánh ông nóng như lửa đốt, thiệt quã vậy rồi ! Bằng nói chuyện này ra, sợ ông nghe rồi chịu sao cho thấu ? Lại thêm ông đã xoảng xoảng, sức yếu nhót làm chi cho dặng người ta, mà phòng biều nói cho vội ? » Chánh Thiên nghe mấy lời ấy, dường như lửa chề thêm dầu, nước sôi thêm củi, trợn mắt hét lớn rằng : « Hãy nói thoảng đi, sợ việc gì mà ngăn sau đón trước ? » Hạ thị nói : « Ông khoan nóng đã ! Việc này không phải chơi ! Số là : Sớm mai này ông đi qua bên Vương phủ rồi, thiếp ở nhà có nghe Lạc thúc thúc bị rượu say mà sanh bệnh ; ông nghĩ coi, không lẽ ông đi khỏi mà thiếp làm ngơ sao phải, nên thiếp phải ráng qua phòng va mà thăm cho toàn tình hữu nghị (1). Ai có dè Lạc thúc thúc là kẻ mặt người lòng thú, thấy vắng vẻ không ai, bèn buông lời trêu ghẹo. Thiếp là tình nghĩa chị dâu em chồng, có lẽ nào đem lời nói bậy như vậy ? Vả nói : Từ hồi đó đến giờ về ở chung nhà mình hai năm tròn, là cố ý lần lữa thừa dịp mà ve thiếp, tình riêng sắp sẵn, nếu không vậy thì va đã về Dương châu lâu rồi, khổn gì mà ở góa đã hai năm nay ; bữa nay già chước say rượu lừ đừ là kiếm cớ dặng ở nhà chờ cơ hội. Y ! Cái người làm sao mà vô lễ đến đời ! Va nói bấy nhiêu đó, rồi chạy lại nắm tay thiếp. Thiếp kinh hồn la hoảng ! Va sợ người trong nhà hay được, nên không dám làm lung, mới chịu buông thiếp ra. Ủy mẹ ôi ! May phước lắm, không thôi đã thất danh bị nhục với em ông rồi ! » Nói rồi còn làm bộ thút thít mắng những là : « Súc sanh ! Vô loại ! »

Chánh Thiên nghe qua mấy lời ấy, ối thôi ! Hừng trên mặt lộ bay hơi khói, trợn cặp mắt hùm đồ lửa than ; hét lớn mắng rằng : « Đứa thất phu ! Hồi đứa thất phu ! Ta những tưởng ơn thầy dạy bảo, nên nuôi dưỡng mi, hậu đãi mi cho trọn niềm giáo hóa, ai dè mi sanh lòng lang dạ thú, quá đứa thất phu, ngoài mặt giả quân tử ôn nhu, trong bụng thói tiểu nham nhàm hiểm mà khi ta dưng ấy, ghẹo chị dâu thế này ! Ta quyết với mi, thề một còn một mất ! » La mắng một

(1) Nghĩa anh em,

hồi, đứng dậy chạy vào phòng, rút thanh gươm bán cầm tay, lóc thẳng qua phòng Công tử, đặt tìm mà chém cho đã giận.

Có bài thơ rằng :

Những lời bèn gói đủ tin sao ?

Chợt lưỡi đàn bà bèn quá đao !

Giềng mối luồn thương còn đứt đứt,

Huống hồ bậu bạn với đồng bào.

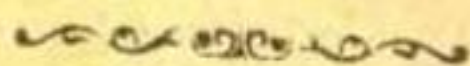
Chánh Thiên chạy qua đến phòng, gặp Lạc công tử vùng hét lên rằng : « Hồi đũa thất phu ! Sao mi dám khi ta thái thậm ? » Nói rồi giơ gươm nhắm ngay mặt Lạc công tử mà chém. Lạc công tử lạnh mắt, liếc thấy thế chẳng xuôi, bèn né mình tránh khỏi, rồi hỏi : « Ớ Thế huyuh ! Làm cái gì lạ vậy ? » Chánh Thiên nói : « Đũa thất phu ! Mi làm việc gì xấu thì mi chán biết rồi, còn già bộ hỏi có làm chi nữa ? » Nói rồi chém xuống một gươm thứ nhì, Lạc công tử cũng né khỏi, muốn mở miệng kêu : « Đại ca ... » Thì Chánh Thiên chém bồi một gươm nữa. Cũng may Công tử võ nghệ tinh thông, thừa thế chỗ không, nhảy phóc ra ngoài phòng phía Đông, đứng gần hầm than cũ, mới nghĩ thầm rằng : « Có khi việc này tại Vương, Hạ, hiệp mưu với Hạ thị, nó muốn ly gián anh em ta đây, nhưn lúc anh say nó vu oan giá họa cho ta vậy khác, anh thì lạnh nóng, lại đang cơn say có hiểu gì giả thiệt, ôm giận mà qua giết ta. Bây giờ dầu ta nói thế nào đi nữa, anh cũng không rõ được, cũng không lẽ ta cự với anh, thôi nện thua kiếm chốn lánh mình, kéo mắc kể mà hư tánh mạng. Song chỗ này eo hẹp lắm, lại thêm anh say, sức giận đang nồng, nên kiếm đến chỗ này mà chém ta, thì cũng đang khó tránh. Chi bằng ta thừa thế nhảy ra vách phòng, kể đây có hai cái phòng chẻ mái nhà thấp thấp, ta thót lên đó ẩn mình, dầu anh có nhảy lên cũng là khó nhảy. » Tính rồi thừa thế nhảy tuốt lên mái phòng chẻ đứng đó. Còn Nhậm chánh Thiên, cũng bởi bị rượu ôn tâm, chơn đi sai bước, thêm đương giận nên cặp mắt chói hào quang, coi không rõ ràng chém đũa chặt bậy, nên Công tử mới tránh khỏi ba lần gươm độc. Chánh Thiên chạy ra tìm khắp

thấy Công tử hãy còn, mới an lòng hết sợ, bèn hỏi lớn rằng :
« Chuyện chi khi không mà ông Nhậm rớt chêm Công tử
làm vậy hử ? Nói phứt cho Khiêm nghe, đừng Khiêm theo thử
sức ! » Lạc công tử nghe hỏi bèn nhảy xuống nắm Đur Khiêm
rồi dắt về phòng, thuật hết các việc, và nói rằng : « Hạ thị có ý
dâng hoa, ta chẳng gheo nguyệt, nên gây ra các việc, là tại nó
thọc mách với Đại ca, người mắc say nên không rõ chánh tà,
xách gươm báu qua đây mà cố sát, may mạng ta chưa bạc,
không thôi tồn xuống suối vàng. Khiêm ôi ! Việc tuy là ta chịu
ức oan, song tình huynh đệ mi đừng làm xích mích. Để anh
bớt nư giận và hết say rồi, ta sẽ trả lời với anh. » Miệng
thì nói, còn tay thì nắm cứng Đur Khiêm lại, Đur Khiêm nghe
qua trợn mắt cộp, đứng mây mù, hét lớn rằng : « Trời
ôi ! Ai đời có thấy : Vợ ở nhà lấy chúng, mình chẳng
biết ngấu ngừa, nghe những tiếng thêm thừa, mà vu
oan cho bằng hữu, đầu cho mẹ tữu, cũng nghĩ ân
tình, có đâu nổi trận lôi đình, nghe lời vợ xách gươm chém
bạn ? Ngang quá ông Sở Hạng, không kể có Đur Khiêm ! Vậy
xin Công tử hãy buông tôi ra : Tôi quyết đi tìm, giết người
bất nghĩa. Công tử hãy buông tôi ra mà, tức quá ! Tôi gặp ông
nói cho rạn lẽ, và cho vài búa biết chừng ! Đừng bỏ tánh
cứng vợ, và hay nghe lời vợ. » Lạc công tử thấy Đur Khiêm hăm
hăm quyết đi, thì can rằng : « Khiêm ôi ! Người giận cũng
phải, song việc ấy không nên, vả chẳng ta với anh là tình
nghĩa giao hảo mấy năm dư, chưa hề xích mích. Nay anh say
nghe lời gièm siểm, gây ra giận dữ cừu hờn, đầu bây giờ mình
không nhận, mà để đôi co với anh, thì anh say có biết chi là
phải quấy ? Nếu để mi đi ăn thua với anh, thì : Mấy năm tình
nghĩa nặng non cao, một phút phú cho giòng nước chảy. »
Và nói và rơi lụy. Đur Khiêm thấy vậy mới chịu động lòng,
vuốt giận ngồi xuống làm thinh.

(Xem tiếp tập 6)

LỤC - MÀU - ĐƠN

Khi Chánh Thiên xách gươm chạy ra nhà khách, đảo soát không gặp Công tử, thì tưởng rằng : « Có khi thằng súc sanh này nó thấy ta làm hung, nên chạy tuốt qua phòng Sư mẫu mà trốn rồi. » Bèn xách gươm riết qua phòng Thái thái. Đến nơi thấy Thái thái ngồi đương cầm cuốn kinh « Quan Âm cứu khổ », kẻ đèn mà tụng. Thái thái nghe động, day lại thấy Chánh Thiên ; hơi giận hằm hằm, đứng xem đảo đạc, mà tay có cầm gươm, liền đứng dậy hỏi : « Ủa Hiền khế ! Đêm khuya đến đây có việc chi chẳng ? » Lúc này Chánh Thiên đã giảm say rồi, nên nghe Thái thái hỏi, thì chạnh đến niềm thầy trò, nghĩa anh em, mới quì gối buông gươm, rùng rùng lụy nhỏ, mà thưa hết các việc Hạ thị đã học lại, rồi nói : « Chẳng giấu chi Sư mẫu, môn sanh mà xách gươm qua đây, là quyết tìm đưa thất phu Hoảng Hoàn giết nó cho rồi, để làm chi uơnhuốc ? » Thái thái nghe nói cũng ngỡ là Lạc công tử có lỗi thiệt, nên trong lòng sợ hãi, mới năn nỉ với Chánh Thiên rằng : « Hiền khế ôi ! Xin giảm cơn giận dữ, để mụ tỏ vài lời. Vả thằng súc sanh Hoảng Hoàn nó cũng biết lễ nghĩa nào phải không ? Dầu nó có trốn đâu đi nữa, không lẽ nó bỏ mụ ở lại một mình ? Thôi, mụ cũng chịu lỗi với Hiền khế, đừng đảo soát làm chi cho mệt, thêm mang tiếng thị phi. Để nó về đây, mụ trối nó lại dần qua cho Hiền khế ; dầu tha dầu giết, lòng mụ chẳng bình con ; dầu mất dầu còn, cái thứ đồ hư ai kể ? Xin Hiền khế hãy về, chấp nữa mụ kiếm nó dắt qua lập tức. » Chánh Thiên nghe nói, rưng rưng giọt lụy, bái mà thưa rằng : « Sư mẫu ôi ! Môn sanh giận là giận cái đứa thất phu không biết nghĩ, nó khi thì môn sanh, đêm thối chẳng lành, học làm chuyện xấu, chờ

môn sanh nào dám quên ơn Sư phụ, Sư mẫu bao giờ ? Nay Sư mẫu đã dạy, thôi thì đến chừng nó về, Sư mẫu hãy la dứt nó, đừng nó bỏ thói cũ, thì cũng là đủ, lựa phải dặt tới môn sanh làm chi cho nhọc lòng Sư mẫu. » Nói rồi từ tạ ra về, đi dọc đường mắng to mắng nhỏ, những là : « Đồ súc sanh ! Quân bội nghĩa ! » Về đến phòng, sự giận cũng còn, hơi say chưa hết, nên vật ngang lên giường, nằm dài nín lặng.

Lạc công tử biết Chánh Thiên đã về phòng rồi, mới đi với Dư Khiêm qua phòng Thái thái. Thái thái thấy mặt cả mắng : « Đồ súc sanh ! Mi dám cả gan làm những việc thương luân hại lý. » Lạc công tử quì xuống tỏ hết đầu đuôi những việc Hạ thị qua phòng ghẹo cột vắn vắn. Dư Khiêm lại nói thêm những sự đêm hôm qua bắt hụt dâm bôn. Thái thái nghe qua cũng rõ là Công tử chịu hàm oan, song nói rằng : « Mi cũng biết chán rồi, Thế huynh của mi và Hạ thị hậu đãi chúng ta, dâng cơm ba bữa, trọng dưỡng muôn phần, ta được ấm thân, mi thêm khỏe bước, may may chưa báo được, cao thâm hầy còn mang ơn ; đầu nay cho mi oan khức mười phần, phải cần răng mà chịu. Nếu mình tỏ hết các việc cho Nhậm hiền khế hay, thì Hạ thị không nỡ mà chôn xác, có phải là : Chuyện vô cớ mà hại người sao chắc, điều xấu xa mà bia tiếng sao đành ? Chi cho bằng ta tính như vậy : Trói mi dần đến môn đình, đầu tha giết cho tròn chút nghĩa ! » Dư Khiêm nghe Thái thái nói, đầu lòng không được, trợn trắng mắt lên ; còn công tử khóc ròng, quì mà thưa rằng : « Nay bài nhi nghe theo lời mẹ dạy cũng phải, chỉ e thế huynh đang lúc giận, lại lạnh như lửa đốt, thấy mặt bài nhi rồi, chẳng đợi lời thưa tiếng thốt, thì đã quơ gươm giết dao, rúi chém xuống một đao ; con bị trói lấy chi đỡ gạt, có phải là chết ứ chết oan phận con đó mẹ ! » Dư Khiêm nghe nói bèn ó lên rằng : « Công tử hãy vững bụng đừng lo, nghe lời lão Thái thái đi ! Có tôi theo với, dầu có bề gì Khiêm nguyện thử búa. Như ông Nhậm có lòng hạ cổ thì chẳng nói làm chi, bằng nửa tiếng sân si thì không đủ cho Khiêm đối địch. Há đưa cổ cho chúng chém tron hay sao mà sợ ? » Thái thái trông Dư Khiêm rồi

Từ rày em chớ chấp, lòng anh chẳng nghi nan, giữ gìn nghĩa cũ cho toàn, bỏ mấy việc rồi đừng nhắc, khuyên em vị mặt mưa chớ chấp nê, bởi anh uống thuốc mê nên quá say dĩ lỡ. » Nói rồi quì trước mặt Thái thái xin lỗi và khóc ròng. Công tử thấy vậy ngậm ngùi than thở, nín giận thưa rằng : « Cám ơn thế huyah có dạ hải hà, em cũng từ rày chừa lỗi. » Lạc thái thái cũng đứng dậy xin lỗi Chánh Thiên. Chánh Thiên đáp lễ, rồi dạy lại biểu mấy đứa a huờn, dọn tiệc đãi Thái thái và công tử. Lạc thái thái và công tử đều đứng dậy tạ rằng : « Chúng này đã khuya, cho mẹ con tôi kiếu. » Nói rồi từ giã ra về. Chánh Thiên cầm lại không đựng, phải theo đưa về phòng, rồi qua phòng công tử nói chuyện già già một hồi, mới trở về phòng mình. Vừa bước vô thì Hạ thị tiếp nói rằng : « Thiếp dám khen cho ông hậu tình ! Chuyện lớn bằng trời mà bền như cục đất. Ấy là ông dung túng cho loài thú loại cầm, vậy mới gọi là tròn ân tròn nghĩa đó hé ! » Chánh Thiên nạt rằng : « Ôi ! Giết người bắt quá đâm cùng chém, bắt lỗi thì trối với quí. Nay em ta nó đã biết nước lồi rồi, và Sur mẫu trối nó đem cho ta trị tội, vả ta mang ơn thầy thâm trọng, chưa trả phĩ mấy lòng, nếu bữa nay mà anh em ta chẳng dung, thì các kẻ thường như họ coi ta ra gì ? Có phải họ trách ta là : Đứa thánh phụ ngôn, hoải cốt nhục (1) vô ơn bạc nghĩa với thầy, cho nên ta lấy lời phải mà răn nó, sau nó biết lỗi mà ăn năn thì đủ rồi, vậy năng từ rày về sau chẳng nên cố chấp, cứ giữ lệ dàng cơm cấp áo, mưa dầm khiếm khuyết, thì hay hơn các việc mà thôi ». Nói rồi trở vô phòng mà ngủ thẳng.

Rạng ngày Chánh Thiên dậy sớm, bèn cho gia đình qua mời Lạc công tử qua ăn lót lòng, dựng có sửa soạn tiệc rượu mà đãi Vương Luân, Thế Lại (Cũng chưa chịu bỏ, bị tiệc mà hại to).

Từ khi Lạc công tử bị Thái thái trối dặt qua chịu lỗi, cho đến lúc về phòng ; tuy mắc hàm oan nức bụng, song vì mẹ dạy phải dằn gan, lặn lội cả canh trảng, buồn rầu thâu đêm lụng ;

(1) Nghe lời vợ, trái anh em.

chứa hờn đầy bụng, nào có ngũ yên, hết năm ngựa rồi năm
nghỉêng, tính mưu này suy chước nọ, đang có trở về Duy
dương (tỉnh Dương châu), mới nghĩ rằng : « Đại ca thì còn
say còn tỉnh, lúc ghét lúc thương, bị vợ yêu mà sanh sự
ghen tương, bỏ tình nghĩa đã có lòng nghi hoặc. Dầu ảnh
bây giờ còn bụng chắc, sợ lâu không biết ý đường nào ?
Phải toan bề cất cánh bay cao, mới tránh khỏi lần tên mũi
đạn. » Tính thầm vậy rồi ngồi trông cho sáng, đang phò linh
cửu về quê, xảy lóng tai nghe gà đã gáy sáng. Chững mới sức
nhớ lại : « Sáng này thì nhằm phiên Đại ca mình đãi Vương,
Hạ đây ; vậy thì sao khỏi mời mình qua bồi tiệc ; mà mình
đại há ngồi chung với loại thú cầm sao ? Cũng không lẽ trước
mặt ảnh mà mình từ chối. Thôi, sẵn dịp hôm qua, mình già
luôn bữa nữa, đang ở nhà cho êm, mà tính phượng ẩn mật. »
Tính rồi mới kêu Đư Khiêm vào, dặn nhỏ rằng : « Mi phải
ở nhà cho thường, đừng đi chơi nữa, đang sửa soạn mấy cái
kiệu và kêu nhưn phu trước cho sẵn, sửa sang yên ngựa
cho xong, đang thừa dịp tiện về Duy dương, chờ khá lâu
tình mà đại ca ta cầm cọng. » Đư Khiêm lãnh mạng trở ra ;
thì kể gia đình vào mời Lạc công tử, công tử cũng già dạng
trong mình chẳng yên, nằm dài mà nói với gia đình rằng :
« Phiên người về thưa lại với đại ca ta : Hôm nay ta chứng
củ hóa nhiều hơn, nên uống ăn không được, xin miễn chấp. »
Gia đình về thưa y lời ; Chánh Thiên cũng nghi Lạc công
tử hôm qua làm bậy xù, nên bữa nay mắc cỡ mà kiểm cỡ
từ chối, nên không ép làm chi. Bèn sai gia đình qua Vương
phủ mời hai ông Vương, Hạ, còn mình ở nhà lo sắp đặt
tiệc rượu. Chẳng bao lâu Vương, Hạ, hai chàng đã men đến
ngỗ. Chánh Thiên ra nhà khách, phân ngôi ngồi xong, dâng
trà mời uống. Vương Luân mới hỏi : « Bữa nay sao Lạc
hiền đệ không thấy lại ? » Chánh Thiên nói : « Ối ! Sớm
mai tôi có cho mời, mà va cũng nói bị sặt sừ hoải, nên qua
không được. Vậy tôi cũng không cần ép uống. » Vương
Luân nghe mấy lời ấy, thì hiểu Chánh Thiên có ý khi dễ Lạc
công tử đôi ba phần rồi ; trong lòng biết tại kẻ Hạ thị mà

ra thì lấy làm đặc chí. Còn Thế Lại sợ lố mồm, nên bữa nay cũng không vào phòng thăm em nữa. Ba người ăn uống, nói cười, rất nên vui vẻ !

Khi ở bên Chánh Thiên đang ăn tiệc, Lạc công tử lên qua phòng Thái thái tổ các việc mình muốn phò linh cửu về quê hương vân vân... Thái thái nói : « Con tính như vậy sao phải ? Trước hết phải cho thế huynh của con hay, sau sẽ mướn nhơn phu. Chớ chưa tỏ với người, mà mình mướn trước, thì đến khi hay rồi cầm ở lại, có phải là tiền sở phí nhơn công đều bỏ hết chăng ? Lại thêm mang tiếng chẳng tốt. » Công tử thưa : « Mẫu thân nói cũng phải, song con e chưa tiện. Bởi vì nếu mình cho anh hay, thì chắc anh không cho về ; theo trí con nghĩ chỉ cho bằng lên biểu Dư Khiêm thuê kiệu phu, mướn nhơn công cho sẵn ; đồ đạc dọn cho hoàn thành, đợi bữa nào anh qua Vương phủ dự tiệc, mình lên đường, chẳng cần từ giả, thì anh có hay đâu mà phòng cản trở. Dầu sau có hay sự mình chẳng từ mà đi, có trách móc cũng không hại gì ? Vậy mới khỏi trễ nãi. Vả lại mình chẳng cho anh hay mà đi lên, thì họa may anh hồi tâm mà xét sự oan ức. Nếu chẳng làm như vậy thì cái danh trong sạch của con luống chịu điều như nhuộm, lại con thêm hồ thẹn với kẻ gia nhơn. Ấy là : Muốn lánh vòng thị phi, tua trước giữ thân danh, ở đây lâu e chuyện chẳng lành, ra khỏi cửa họa may anh ăn năn mà biết điều phải quấy. » Thái thái gật đầu khen phải, rồi biểu Dư Khiêm làm y như lời.

Khi mẹ con Lạc công tử bàn tính đó là ngày hai mươi lăm tháng ba, chọn đến ngày hai mươi tám thì khởi trình. Trong ba ngày ấy, hễ Chánh Thiên qua Vương phủ thì công tử cứ giả bệnh không đi. Còn Vương, Hạ có qua Nhậm phủ thì đổi đau từ tiệc. Nên Chánh Thiên thấy vậy cũng xa lần với công tử. Thiệt là : « Kẻ có ý, hồ vào nơi tiệc rượu, người vô tình, ngờ là việc hòa gian ; hai người xưa như ngọc như vàng, nay linh lãng đường mây đường nước. » Còn Hạ thị thì cứ trông cho bọn Lạc công tử đi ra khỏi nhà cho mau, dặng đề.

bề tư sự. Song chẳng dám cãi lời chồng, cứ dâng cơm dâng nước, mà bữa sớm bữa trưa, khác lạ hơn xưa, chẳng bằng hồi trước. Còn Lạc thái thái với công tử ngậm sầu dần thấm, ăn nhần trọn ba ngày. Bữa hai mươi tám nhằm phiên Chánh Thiên qua Vương phủ hội yến. Dư Khiêm hay tin, mới kêu kiệu phu, công nhơn, sắp đặt ngựa xe, dọn đồ đạc, rồi vào thưa cho Thái thái và công tử hay. Hai mẹ con đồng qua phòng Hạ thị mà từ giả. Hạ thị làm bộ kinh hãi hỏi rằng : « Bữa nay mới hai mươi tám, mà Sư mẫu và Lạc thúc thúc đi gấp quá? Xin nán đợi phu quân tôi về, cũng chẳng muộn chi! » Thái thái nói : « Đáng lẽ mụ phải đợi hiền khế về, đợi từ giả tạ ơn, rồi sẽ lên đường, mới là đủ phép. Song đã chọn ngày xuất hành và mượn nhơn phu lỗ rồi, sợ e hiền khế cầm lại khó lòng. Bởi mụ muốn đem linh cửu về quê đặt an táng, còn phải qua Tích giang tìm Quế phụng Tiên đặt nghinh hôn cho trẻ ; nên mới gấp như vậy. Cấm phiến quý nương thay mặt trả lời với hiền khế, mụ mang ơn vô cùng, sau sẽ toan đền đáp. »

Hạ thị nghe nói mừng rỡ chi xiết, bèn tùy cơ mà nói rằng : « Nếu Sư mẫu và thúc thúc quyết chí khởi trình, thiếp đâu dám cản ? Song vị tình trước sau, xin mời một tiệc gọi là tiễn biệt. » Nói rồi truyền a huờn dọn cơm, mời ngồi ăn uống xong xă, rồi dạy gia đình phá cửa ngăn, đem linh cửu của Lạc du kích lên xe, hai đảng từ giả, ấy là : Kê mừng mắc kể lòng vui vẽ, người lai lia tình lụy nhô sa ! Ra khỏi cửa thì Lạc thái thái ngồi kiệu lớn bốn người khiêng, mấy đứa a huờn ngồi kiệu nhỏ, hai chục người gánh rương thùng đồ đạc. Còn Dư Khiêm và công tử thì cỡi ngựa, kẻ trước người sau, theo xe linh cửu, cứ theo đường cái thẳng về hướng Nam (Duy dương). Khi Lạc công tử đi rồi, thì Hạ thị mới sai gia đình, lớp sửa tô vách cửa lại, lớp qua báo cho Chánh Thiên hay.

Nói về Chánh Thiên đang đánh tửu với Vương, Hạ, nghe gia đình báo tin ấy, liền buông chén mắng rằng : « Đồ khốn kiếp ở đâu ! Sao hồi người ta chưa đi, chúng bây không cho ta hay sớm, để đi rồi mới báo tin, uống cơm nười bây, một

lũ vô dụng ! » Vương Luân, Hạ thế Lại nghe tin bọn Lạc công tử đi rồi, mừng ngồi không vững, lại thấy Chánh Thiên quở gia đình, liền thừa thế can rằng : « Chúng tôi nghe Lạc hiền đệ ở bên quý phủ đã hơn hai năm, đại ca lại dãi va cắt hậu, đáng lẽ gì có đi về quê hương, cũng cho hay trước ít bữa hoặc tạ ơn, hoặc từ giã mới phải là người biết điều, tri ơn tặc báo mới đáng cho chờ ! Cái này va mang ơn người chẳng đáp, ra nhà người không từ ; hai em lấy đó mà xét, thì chắc là Lạc công tử cũng có làm điều chi quấy phép, nên va mới trốn đi, sợ thẹn mặt với đại ca, lên đi êm cho bớt hổ. Nói thì nói vậy, chờ đời này trong thế gian, cũng không thiếu chi người bội ơn như vậy, đại ca há tiếc làm chi ? » Chánh Thiên chau mày nói : « Hoảng Huân là thằng khốn, tôi có tiếc bao giờ ? Ngặt vì tôi thọ ơn của Sư phụ, dạy biều mấy năm, nên gắng nuôi Sư mẫu cho trọn niềm đệ tử. Nay Sư mẫu về xứ, tôi chẳng được nữa tiếng phân trần, cùng vài bước đường đưa đón, tôi lấy làm tức mình và hổ thẹn đó thôi ! » Vương Luân nói : « Phàn như đại ca cũng phải ! Nhưng mà nghĩ lại, đại ca thọ ơn của Sư gia, thì hai năm phụng dưỡng Sư mẫu, ngày dâng cơm ba bữa, thêm châu cấp muôn phần ; ấy cũng đủ đáp ơn, há gọi là bạc nghĩa. Nay Sư mẫu chẳng từ đại ca mà về êm, ấy là lỗi lớn ; còn đại ca có hay đầu mà phong tiểu tống, ấy là lỗi nhỏ ; như ý em nghĩ, trách là trách Lạc hoảng Huân là người bạc hãnh ; từ rày về sau chúng ta có gặp va, quyết không thêm ngó đến. Vị làm chi mấy người bạc nghĩa, chơi làm gì với đũa vong ơn, cắt chiếu chia phần, chẳng cần nhắc nhở. » Chánh Thiên bị mấy lời Vương Luân nói dốt, thì từ đấy về sau : « Ôi ! Người bạn thiết đời ra cừu oán, kẻ vô lương coi thế thâm giao ; bởi nghe tiếng ngọt ngào, sau mới hay cay đắng. » Từ ngày ấy đến sau đây qua đó lại, tình ý thiết tha, nay lại mai qua, uống ăn vui vẻ.

~ Một ngày kia Vương, Hạ hai chàng qua Nhậm phủ dự tiệc ; Hạ thế Lại và Vương Luân có ý ép Chánh Thiên uống say vui vắn, cho đến đôi đi té nhào vào ghế, hôn theo mấy ông men. Thế Lại mới lập kế với Hạ thị mà đuổi

mấy kẻ cận thân trong nhà đi hết ; rồi dắt tuốt chàng Vương vào trướng vẽ, hiệp cùng nàng Hạ đẳng tình tang, đầu lòng đảo phụng điền loan, mặc sức bể đào nếm hạnh ; nhắm chừng Chánh Thiên bớt say thì lại dắt ra nhập tiệc. Vương, Hạ hai người cứ thế đó làm hoài, còn Chánh Thiên thì mông ham vui bị say mãi. Lâu ngày chầy tháng, nội Nhậm phủ đều hay, song Hạ thị hễ có gian thì có ngoan, lại thêm bình nhứt đãi mấy người thủ hạ đều rộng rãi, nay biết mình làm chuyện quấy, nên bom ngọt mấy kẻ gia nhơn, nào thịt nào rượu, nào bạc nào tiền, thưởng ban đủ hết. Hễ là : Rượu hay hương mặt khách, của hay động lòng người ; cho nên mấy kẻ gia nhơn cứ đánh chữ làm thình, mặc dầu ai phải quấy ! Cao hay : Bình nhứt có ơn riêng, trong ai nở thối lòng tìm vết, ngày nay thêm hối lộ, ngoài bao đánh vạch lá bắt sâu. Nghĩ mà thương bấy cho Chánh Thiên, trơ trọi một mình, hết ai làm tâm phúc.

Cách ít ngày Vương Luân thấy mọi nhơn tâm bèn Nhậm phủ đều a ý với mình, bèn lấy ra một ngàn lượng bạc tạ công ơn cho Thế Lại. Thế Lại bèn nói : « Tôi nay không nghiệp, mà lại không nhà, ngài có thưởng của ấy, tôi biết dụng vào đâu ? Ý tôi muốn ngài tạm cất đó, rồi biên lai cho tôi ba chữ rằng : Ngài thiếu một ngàn lượng của tôi. Đợi chừng nào ngài về kinh viếng Đại lão gia thì cho tôi theo với,ặng tôi lấy bạc đó đem năn nỉ với Lão gia lo giúp cho tôi một chỗ tiền trình (1), chẳng cần lớn nhỏ, miễn cho được một chức, thì rất đội ơn ngài. Được như vậy có phải là : Dầu cho tiền linh cha mẹ tôi ở Cửu tuyền, cũng là vinh hạnh một ít. » Vương Luân cười và khen Thế Lại có trí lo xa, rồi tức thì làm một cái giấy thiếu Thế Lại hai ngàn lượng bạc giao cho Thế Lại cầm, rồi mới nói : « Nay tôi với linh muội đã hiệp nhau rồi đó, song chưa đặng vui cho trót đêm, tôi muốn đến mai này, mời hết hai vợ chồng Chánh Thiên qua đây dự tiệc, rồi dắt thẳng linh muội ra sau vườn hoa, giấu trong phòng trống. Đợi chừng đến tối sẽ nói dối với Chánh Thiên rằng : Tiên nội (2) cầm

(1) Quan chức.

(2) Vợ nhà.

lĩnh muối ở lại sáng sẽ về; thì sao sao Chánh Thiên cũng chịu ra về một mình. Chừng đó có phải là : Tôi với lĩnh muối được vui về cả đêm chẳng ? » Thế Lại khen phải.

Bữa sau Vương Luân sai gia đình qua thỉnh vợ chồng Chánh Thiên lại dặn rằng : « Mi phải nói cho vên khéo ! Đại nương bên này ngưỡng mộ danh giá Nhậm đại nương lắm, muốn mời qua cho biết mặt và dự tiệc sau huê viên, nên đã sắp đặt sẵn sàng, trông người dờ gót ngọc. » Gia đình vâng lĩnh qua Nhậm phủ thưa y như vậy, rồi trở về. Còn Chánh Thiên nghĩ rằng : « Ta với Vương hiền đệ là đồng minh bằng hữu (1) lẽ đâu đem dạ hèm nghi. » Bên hồi Hạ thị rằng : « Minh hãy sửa sang trang điểm, lên kiệu mà đi theo ta, kéo Vương đại nương người dờ. » Nói rồi lên ngựa đi trước, Hạ thị lòng mừng phơi phơi trang điểm mau mau, trâm ngọc giắt đầu, giày điều mang căng, áo quần nhũ nhón, hương xạ xức giồi; lên kiệu mới ngồi xong, bên kêu hai con a huồn tằm phúc mà dặn rằng : « Thu Cúc, Hạ Liên ! Ta qua Vương phủ dự tiệc, hai đứa bây ở nhà coi sóc và phải làm như vậy, như vậy . . . sau ta phò trợ cho bây, đừng quên lời dặn. » Hai con a huồn vâng lĩnh, Hạ thị thúc kiệu khiêng qua Vương phủ. Đi chuyến này ! Ôi thôi ! Mèo đói gặp mồi, mặc sức leo trèo nhảy múa ! Cá khô được nước, phỉ tình lặn lội đua bơi ! Gây ra họa lớn tày trời, cũng tại nàng ngồi trên kiệu đó !

Đây nói về Lạc công tử mắc phò lĩnh cứu, nên không đi được mau, mỗi ngày đi chừng vài ba chục dặm đường, phần thì người ta đông, nên mỗi lần nghỉ đêm, thì phải kiếm phòng cho rộng mới tiện, từ khi ra khỏi cửa Chánh Thiên đi đã mười bữa, mới đến địa phận tỉnh Sơn đông. Đi đến đó thì mặt trời đã gần lặn, (chỗ này là địa phận phủ Nam định, huyện Ân huyện thuộc giáp giới Sơn đông, có một phu đầu (chợ lớn) kêu là « Khổ thủy phổ », Dư Khiêm mới nói với Công tử rằng : « Tôi liệu chừng chúng ta đi ráng một chập nữa cũng được vài dặm đường nữa mới thiết tối, song tôi e

(1) Anh em có thể.

đang trước không chỗ nào rộng mà đình đồ ; chi bằng chỗ này là thị tứ, chẳng thiếu chi khách phòng rộng rãi, hãy nghỉ đỡ đêm nay, rạng ngày sẽ đi sớm. Không biết ý Công tử chịu không ? » Công tử nói : « Trời lúc này đã nực, người đi cũng mệt rồi, ý ta cũng tính như người, tạm ở đây cho tiện. » mấy người xem thấy có cái tiệm lớn kể đó liền gánh đồ đạc vào phòng còn linh cữu tạm treo ngoài ngõ, bởi quan tài không phép đem vào tiệm. Sắp đặt an bài rồi, chủ tiệm dắt mấy người lên phòng từng trên ngồi nghỉ. Một lát, tiểu nhị lật đặt pha nước rửa mặt và châm trà đem lên. Mấy người rửa mặt và uống trà xong xă, Lạc công tử kêu Dư Khiêm biểu nói với tiểu nhị dọn cơm cho thái thái ăn. Đến đồ đèn thì tiểu nhị bưng ra một mâm cơm đồ ăn thường, và một hồ rượu để trên bàn mời thái thái và công tử dùng bữa tối. Mới vừa bưng chén, bỗng đầu ngoài cửa bước vào một ông già, kêu lớn tiếng rằng : « Lạc đại gia ! Hèn lâu mới gặp ! » Lạc công tử day mặt ngó ra.

Quả là :

*Nắng lâu mừng mưa ngọt,
Xíc lạ gặp người quen.
Vội vã chạy ra chào,
Nói cười nên vui vẻ.*

Hồi thứ mười hai

Hoa-chấn-Phương xuống Định-hưng giúp bạn.

Nguyên ông già này là Hoa chấn Phương, ngày trước có gặp Lạc công tử tại gò Đào hoa, nay hai đảng gặp nhau, xiết chi mừng rỡ. Công tử vội vã thi lễ và hỏi : « Hoa tiên sanh ở đâu, sao thỉnh linh mà gặp ? » Chấn Phương day qua thi lễ với thái thái, rồi đáp lễ với công tử mà nói rằng : « Lạc đại gia còn chưa rõ, tiệm này vốn của lão lập ra, hàn xá (1) ở tại rừng Toan lão, cách đây tám chục dặm. Nay nhưn dịp rảnh rang, qua tiệm xem xét công việc. Khi lão đi vừa đến ngõ, thấy có linh cữu để ngoài, thì lão hỏi trẻ nhà nó nói : Có

(1) Hàn xá : là nói khiêm rằng nhà của mình.

FILE DÀNH ĐỂ QUẢNG CÁO

KÍNH THƯA QUÝ ĐỌC GIẢ!

ĐỂ TẠO ĐIỀU KIỆN CHO CHÚNG TÔI XÂY DỰNG
THƯ VIỆN SÁCH XƯA ĐỌC BẰNG FILE HÌNH SCAN
ĐƯỢC PHONG PHÚ, ĐẦY ĐỦ, ĐA DẠNG HƠN.

VỚI ĐỀ ÁN "THƯ VIỆN SÁCH XƯA" CHÚNG TÔI
CHÂN THÀNH KÊU GỌI QUÝ ĐỌC GIẢ ỦNG HỘ,
ĐÓNG GÓP KINH PHÍ BẰNG CÁCH NHẤN TÍN VÀO
ĐẦU SỐ 8689 HOẶC CHUYỂN KHOẢN:

CTY TNHH QC TRÍ

SỐ TK: 007.100.412.0213

TAI: NGÂN HÀNG NGOẠI THƯƠNG VIỆT NAM
CHÚNG TÔI CHÂN THÀNH CẢM ƠN !

ADMIN: NGUYỄN HỮU VY

Địa chỉ liên hệ: 18/161C Trần Quang Diệu, Phường
14, Quận 3, Tp.HCM

Điện thoại: 084.873073978 - 084.8.62750927
084.1677.744.447

Góp Quỹ Phát Triển Timsach

Soạn Tin:

QTS <Username> gửi 8689

Mọi sự đóng góp của quý đọc giả dù là tinh thần hay vật chất luôn là nguồn
động lực giúp chúng tôi quyết tâm xây dựng website www.timsach.com.vn
trở thành một nơi cung cấp nguồn tri thức đầy đủ hơn cho quý đọc giả! Rất
mong nhận được sự chia sẻ đóng góp ý kiến nhằm xây dựng website ngày
một hoàn thiện hơn! Chân thành cảm ơn!

một vị công tử, phò linh cữu Tiên nghiêm, lỗi trời nghĩ đỡ một đêm, dựng ngày mai có dờn gót. Lão bèn sực nhớ lại, hồi lúc gặp ngài tại Định hưng nơi nhà Nhậm phú hộ, cũng biết chẳng chầy thì kíp, ngài cũng trở về Nam mà an táng, nên lão nghĩ chắc là ngài, chẳng dè thật quả, cha chả ! Vui rất đôi vui ! » Nói rồi, truyền liêu nhị dọn đồ ăn sơ sài, kíp dọn tiệc thượng trần thết đãi. Tiểu nhị vưng lỉnh dọn liệc vừa xong, Chấn Phương bèn mời thái thái và Công tử ăn uống một hồi. Chấn Phương mới hỏi đến việc nhà Nhậm phú hộ. Lạc công tử than dài mà rằng : « Ôi ! Công việc ảnh rất nhiều, dè huớ huớ rồi tôi sẽ thuật lại. » Chấn Phương nghe qua lấy làm hồ nghi, song thấy thái thái có hơi mệt, cho nên không dám nói chuyện nhiều, dè đợi công tử dùng cơm rồi, sẽ phán cho tẻ mỗi. Thình lình ngó ra thấy có Đur Khiêm, bèn kiêu công tử rằng : « Xin cho lão ra mừng Đur đại thúc một chút, lát nữa rồi sẽ lại vào nói chuyện. » Bèn đi lại mái phía Tây, gặp Đur Khiêm đang sắp đặt đồ hành lý. Đur Khiêm trực thấy Chấn Phương, bèn chạy lại bái và nói : « Úy ! Dữ ác không ! Hèn lâu mới gặp ông ! » Chấn Phương đáp lễ mà rằng : « Phải bữa nay lão không đến đây, thì đại gia đi tuốt mất. May quá ! May quá. ! » Đur Khiêm nói : « Từ khi gặp ông tại Nhậm phủ, rồi kể dờn gót ra về. Ngày sau chủ tôi và ông Nhậm, hai người, qua chỗ ngụ tìm ông mà thăm viếng, không dè đại gia đã về xứ. Từ đó đến nay, ôi ! Công chuyện biết sao mà kể, cũng tại ông mà gây ra, nói cho hết đầu đuôi, ba ngày chưa dứt chuyện, thừng thừng chờ tôi dọn đồ rồi, sẽ thuật hết đầu dây mối nhợ ! » Chấn Phương nghe vậy càng thêm nghi, nhưng mà thấy va mắc lằng xằng, không lẽ hỏi cho hết chuyện, bèn kiêu qua phòng công tử. Vào đến phòng, dạy trù phòng nấu cơm sốt và đồ ăn cho ngon đem lên cho thái thái và công tử dùng. Thái thái, công tử và Đur Khiêm dùng cơm xong rồi, công tử bèn mở rương lấy mền chiếu cho thái thái nghỉ. Đur Khiêm đây điệm đồ đạc, còn tiểu nhị nấu một bình

trà ngon đem vào phòng thái thái, rồi mới dọn dẹp bàn ghế. Các việc xong, ai nấy đều nghỉ. Có một mình Hoa chấn Phương và công tử còn thức.

Hoa chấn Phương đợi một chập, liệu thái thái đã yên giấc, mới dắt công tử vào một phòng riêng, phòng ấy dọn dẹp sạch sẽ, sắp đặt vén khéo, trong treo đủ danh nhưn cổ họa, có sẵn đồ tư bừa văn phòng, rõ ràng kỹ cẩn lư đồng, ánh chổi bình sơn gấm vẽ, công tử thấy phòng ấy sắm sửa hơn phòng khách ngụ, thì lấy làm lạ. Chấn Phương nói : « Ấy là phòng của lão nghĩ đó ! Như có lão qua thì tiểu nhị mới mở cửa, bằng không thì đóng luôn luôn. » Và nói và dắt công tử vào, mời ngồi trên ghế cầm thạch, trên bàn có bày 12 thứ rượu, đồ ăn mỹ vị, khác về hàng buôn. Hai người thù tạc một hồi, rượu vài tuần vừa cạn. Chấn Phương hỏi : « Hồi này lão hỏi thăm gia sự Nhậm phú hộ, vì ý gì ngài than dài thở vắn ? » Công tử đáp rằng : « Từ thuở ra đường tìm ông, đi nửa chừng xảy gặp tộp gia đình, vác dùi côn gươm giáo kinh kinh, rằng : Chúng nó tìm ông mà đánh. Tôi cùng Nhậm đại ca hỏi, chúng nó tỏ những lời gay gắt, nghe nhiều sự trái tai, tôi và Nhậm đại ca mới vào Vương phủ cả hai, khuyênặng đặng hòa các việc. Đó rồi Vương Luân và Hạ thế Lại, bày mưu dâm tặc, lập kế liên minh, lòng gian chước dối khó thông tin, kẻ quĩ mưu tà toan hãm hại. Từ đó về sau, nay qua mai lại, đây tặc đồ thù : cũng ngờ bạn văn nhu, ai dè lòng cầm thú ! Hạ thế Lại nó là thằng xấu, dắt Vương Luân cùng nàng Hạ thông gian, bị Dư Khiêm hay việc hành tàng ngồi chặn cửa, mắc say mà bắt bực, còn tôi và đại ca tôi, rủi sa đà chén cúc, nên hai đảng mờ một hồn mai. Việc dâm hôn khởi lỗ nó chạy dài, nó về toan kế cho chia lìa linh nghĩa. Tôi xét loài độc địa không muốn kết thâm giao, ngày sau giả chước rằng đau, để anh Nhậm một mình qua Vương phủ. Ai ngờ : Thằng Thế Lại là loài cầm thú, nó trao lời cho Hạ thị lập mưu. Tôi vừa đang coi truyện Xuân thu, kể Hạ thị sang qua gheo nguyệt. Tôi lấy lời chơn thiệt, mà khuyên giảng chị ta, ai dè dàu : Tôi lại Nhậm đại ca tôi về, nó gièm siểm với đại ca,

rằng tôi sanh lòng dâm loạn. Bởi đại ca chưa hẳn, vì đang lúc còn say, xách gươm báu trên tay, qua chém tôi trước cửa ; may thôi chút nữa, thì đã rồi đời ! Cùng đang tôi phải nhảy khời, lên mái nhà trú ẩn đỡ. Rồi đại ca tôi, kiếm tìm tử mô, qua học chuyện với mẫu thân, cho nên mẹ tôi dạy trối mình mà dắt đến qui nơi này, chịu sỉ nhục cúi đầu xin lỗi. Trời ôi ! Uế oan lắm đời ! Xấu hổ muôn phần ! Bởi vậy nên tôi về Duy dương tính chước toàn thân, bỏ Nhậm phủ tôi bèn đi lên. Ông ôi ! Chết thân này còn thẹn, chừng nào rửa nỗi oan ! Lòng thương anh đau mấy đoạn can tràng, dạ giận chị xốn đôi tròng ứa lụy, đây ông ! » Hoa chấn Phương nghe nói, vô ghẽ nghiêng răng hét lớn rằng : « Tức chết đi thôi ! Hèn gì Dư Khiêm nói công chuyện tại lão mà gây ra, thì phải lắm ! Nghĩ lại giận quá ! Hồi đó bọn gia nhơn của lão nó phá phủ của thằng Vương Luân, họ cũng muốn đào bới hang ổ nó cho rồi, song lão nghĩ lại mình là người ra đường chẳng nên gây việc dữ, lão mới năn nỉ ý ôi, họ mới chịu thôi. Ai dè lão sắp lượm về rồi, chúng dám hành hung thế ấy. Thiệt Vương Luân là thằng quấy, Thế Lại là đứa nhẩn, tội lệ kẻ không ngăn, rẽ tóc đếm còn chưa hết lời ; nhưng mà hãy thôi ! Cũng đừng hờn vội, hãy ăn uống cho vui. Chuyện đó để mặc lão toan lo, xin ngài hãy dẫn lòng, uống cạn chén cho thoả tình cứu biệt. » Hai đảng bèn dứt chuyện vãn, ăn uống đàm đạo với nhau, rất nên xúng đẹp !

Nên có bài thơ rằng :

*Khách ngụ bạn hiền gặp gỡ đây,
Ngàn vàng khôn chác một đêm này.
Gan trung mặt nghĩa tri giao nặng,
Chí đồng lòng cương đạo đức dày.
Ý hiệp muốn lời nghe chẳng mồi,
Tình ưa mấy chén uống cho say.
Hôm nay dựng tổ trung tình cũ,
Mới biết vầy vui chẳng hẹn ngày.*

Hoa chấn Phương nói : « Lạc đại gia ôi ! Tuy ngài ăn ác đương thiện là việc của nhơn nhơn quân tử xưa nay, nhưng

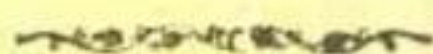
mà phải chi hồi ngài đi đây, ngài ráng tỏ một ít điều cho Nhậm đại gia người hiền. Ví dầu người chẳng tin cho lắm, thì cũng lo đề phòng ; cái này ngài đề im lìm, thì ông đâu có biết gian phu dâm phụ mà ngăn kỵ, tôi e cho ông đề người không gìn giữ, có ngày tánh mạng cũng không còn, kể chi việc vợ con e hại lây thân phận. » Công tử nghe Hoa chấn Phương nói mấy lời, rơi lụy thở ra mà rằng : « Ồi thôi ! Việc đã lỡ rồi, không lẽ bây giờ tôi bỏ mẹ tôi và linh cữu của Tiên nghiêm mà trở lại nói cho anh hay. Nếu có điều chi sơ thất, thì hai việc thấy không kham, tại tôi giận tam xam, hóa ra điều lỡ dở. » Nói đến đây công tử càng buồn, tuôn rơi nước mắt, Hoa lão thấy vậy mới khuyên rằng : « Việc đời phải có lớn có nhỏ, xử thế phải xét gần xét xa ; vả bậu bạn là bực chết trong đạo ngũ luân, còn cha mẹ là sanh thành nghĩa cả, há đi nở bỏ ơn lớn mà theo nghĩa nhỏ, trọng bậu bạn mà khinh người thân hay sao ? Thôi thì ngài phò linh cữu cứ việc về Nam, phần ông Nhậm đề lão lo bảo lãnh. Cũng bởi lão gây sự mà hóa ra việc cừu hờn, xui điều trái phải. Nay nở đánh đề vậy mà coi, sao sao lão cũng lo phương trừ hại. Song từ ngày ngài đi đến nay là mấy bữa rồi, không biết ông tánh mạng đường nào ? Đề rồi lão ráng xuống Định hưng một phen, đặng thăm Nhậm đại gia, như ông không hệ gì, lão sẽ thuật lại với ông. Lão nói thiệt : Thằng gian phu, con dâm phụ vạch đất mà chun mới khỏi tay già, chớ chạy đàng trời cũng không khỏi lão ! Chừng ấy Nhậm đại gia mới tỏ rõ, việc ngài hết ức oan. Chẳng phải lão không gan, già nói đâu có đó. » Lạc công tử tạ ơn, rồi ngồi lại uống rượu và hỏi : « Ông tính chừng nào xuống Định hưng ? » Hoa lão nói : « Cứu người như chữa lửa, há trề nải ngày giờ. Đề lão tính toán cho xuôi việc nhà, hoặc ngày mai không thì bữa mốt. » Chuyện văn một chấp, đã hết canh ba, Lạc công tử mới già từ vào phòng mà an giấc điệp. Còn Hoa lão đi ra dặn kẻ trong tiệm, phải làm một con heo và một con dê, cùng các món tế nghi, đặng dâng sáng tế vong linh Lạc du kích. Những mông chộn rộn lo toan, mặt trời đã hừng mọc. Khi mẹ con

Lạc công tử thức dậy, thấy Dư Khiêm vào bẩm rằng : « Hoa lão gia đã dọn đồ lễ đề trước linh cửu của ông, xin mời bà và Công tử ra chứng minh cho ông cúng. » Lạc công tử lật đặt ra đến trước linh cửu, thì thấy : Nhu mao (đê), Canz liệp (heo) sắp dọn đôi bàn, hoa quả, hương đèn, đề chong một dây. Hoa lão thấp nhang quì lạy, công tử châm rượu khấn cầu ; cúng điện một hồi lâu, mới kim ngân phần hỏa. Xong việc cúng điện, công tử muốn từ giả đứng lên đang cho sớm, song Hoa lão cầm ở lại đứng dài đằng buổi sớm mai. Tiệc này trọng hậu hơn lúc ban đêm : Chũ khách uống say mèm, gia đình đều no nóc. Khi mãn tiệc Lạc công tử biểu Dư Khiêm lấy bốn lượng bạc, đứng đèn công cho đầu bếp, Hoa lão không chịu lấy, nói : « Ngài khéo thì thôi ! Làm khách lạ chẳng phải người quen hay sao ? Tiền bạc sự nhỏ nhen, nghĩa tình là thâm trọng ; lão thiết không đòi bọng, ngài tưởng lão như ai ? Nay mắc đi linh cửu của Linh tiên công về Nam là sự gấp, chớ chi mà huân, tôi dám cầm ngài trót một năm, coi có tiền xài hay chẳng ? Nay lão tính một chước vòng tròn hơn, là : Lão sai một người trong tiệm, theo hộ tổng với ngài, đưa cho đến Huỳnh hà, rồi sẽ trở về Khổ thủy. Từ đây đi đến bến dò Huỳnh hà bao nhiêu sở phí, để mặc lão toan dương. Qua khỏi Huỳnh hà rồi, từ đó về Duy dương, về phần ngài liệu biện. Xin ngài yên lòng. » Nói rồi kêu một đứa gia đình tám phúc, dặn nhỏ các việc hộ tổng công tử vân vân. Lạc công tử bèn đáp rằng : « Ông quá trọng, cho kẻ đưa đường, còn giúp tiền lộ phí, sau cho đành dạ tiểu sanh ? Việc ấy tôi không dám chịu. » Hoa lão nói : « Ngài chưa rõ việc, từ đây cho đến Huỳnh hà, thì còn về đất Sơn đông, đường lắm chỗ gai chông, tiệm nhiều tay hương mã (1). Nếu mà người mặt lạ, thì sao khỏi rủi may, cho nên lão sai kẻ quen này theo đưa ngài cho tiện. Còn lộ phí tiền phòng, tiền cơm chi chi, từ đây cho đến Huỳnh hà, bất kỳ tiệm nào cũng đều quen với lão, nên lão mới dám bao, xin ngài đừng nghi ngại. » Công tử thấy nói hết lời, mới từ giả lên đường, còn nhìn nhau bịn rịn.

(1) Hương mã : ăn cướp, ăn trộm.

(Xem tiếp tập 7)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Còn Hoa lão đưa công tử vài dặm đường, rồi thẳng về sơn trại, từ tiệm Khô thủy mà lại Toan táo làm là chỗ Chấn Phương ở, thì đi ngựa nửa ngày mới tới nhà. Hoa nại nại (vợ Hoa lão) ra mừng, và hỏi thăm bẽ sanh lý? Hoa lão bèn thuật chuyện gặp Lạc công tử tại tiệm... Hoa bà liền nói: «Cái lão già chết bầm ở đâu? Ông gặp Lạc hoàng Huân sao chẳng cầm người ở lại? Cũng tại chàng báo hại làm cho trẻ tương tư. Bây giờ cũng còn lữ đừ, thuốc men gì đã tở mở. Ông thiệt là quái gở, không mời thẳng về đây, cho trẻ thấy mặt mày, vui lòng mà hết bệnh. Đề cho họ đi rồi, còn về đây học lại làm chi?» Hoa lão nói: «Mụ này rồi quá! Hèn gì họ nói: Đàn bà hay nói bưng, không xét lẽ cao sâu, là vậy đó! Này mụ! Phải chi một mình Lạc công tử với thái thái về quê hương, lão mấy thuở đề đi không rước lại; ngặt vì người ta mắc phò linh cứu gấp về, dặng lo bề an táng. Nếu ta cầm cọng cho lâu ngày, thì quan cứu chừng nào mới táng?» Hoa bà nghe nói bèn hỏi: «Ông có hỏi Lạc công tử chừng nào trở lại, và chừng nào thành hôn cho trẻ chẳng?» Chấn Phương cười rằng: «Bữa nay có cơ hội dễ như chơi. Nén lão về nói cho mụ mừng!» Hoa bà hỏi: «Cơ hội gì mà dễ và may mắn lắm vậy?» Hoa lão mới đọc công việc Chánh Thiên lại, rồi nói: «Bữa nay lão muốn sửa soạn xuống Định hưng dặng cứu Chánh Thiên về đây, thì chắc làm sao ông cũng vì ta mà làm mai cho trẻ.» Hoa bà nghe thuật hết các việc, rất nên mừng rỡ, Hoa lão bèn sai bốn người tâm phúc, chia làm bốn ngõ, đi thỉnh Ba Long, Ba Hổ, Ba Báo và Ba Bưu. Bởi em vợ của ông Hoa chấn Phương cả thấy chín người, chia thủ chín trại, tính luôn vợ

chồng ông, cộng là mười một trại, xung quanh cách nhau ước có một trăm dặm. Nếu sai một người đi sao cho kịp, nên phân mỗi người đi mỗi trại, cho khỏi mất ngày giờ. Trong chín người em vợ ông Hoa, duy có bốn người này võ nghệ tinh thông, tánh tình cần thận, nên ông mới sai đi thỉnh.

Còn Hoa bà vào phòng tổ cho Hoa Bích Liên hay các việc. Bích Liên nghĩ thầm rằng : « Nhậm chánh Thiên và công tử là anh em tin cậy, nay cha mình cứu ông, sao sao ông cũng mang ơn, mà ráng sức giúp mình cho xong bề đôi lứa. » Nghĩ vậy nên bịnh tương tư cũng giảm thuyên một ít.

Rạng ngày, bốn anh em họ Ba đều tựu đủ. Hoa lão dọn tiệc thết đãi xong rồi, mới thuật chuyện mình muốn cứu Chánh Thiên và vân vân ... Lại nói : « Từ đây xuống Định hưng kẻ có một ngàn dặm đường, không lẽ đi không về rồi. Nên ta mời tính với các em, trước là cứu người làm ơn, sau nữa coi có dịp nào tiện, sẽ kiếm bề sanh lý cho các em dùng. » Anh em họ Ba đều khen hay. Hoa lão bèn chọn những kẻ thũ hạ lanh lợi kỹ lưỡng và có võ nghệ cho ròng, lựa định mười tên, mới sửa sang hành lý, lại đem theo các món đồ nghề để dành ứng dụng. Bữa sau ăn cơm sớm rồi, Hoa lão và anh em họ Ba với mấy vị anh hùng cộng là mười lăm người, chọn mười lăm con lừa (1) trắng lực, đồng lên tọa lý thẳng chỉ Định hưng. Đi phen này làm cho : Dân chúng Định hưng gan mặt ồ ! Cả thành văn võ phách hồn bay !

Hồi thứ mười ba

Hoa chấn Phương thức tỉnh Nhậm chánh Thiên.

Hoa chấn Phương và anh em họ Ba ra khỏi rừng Toan táo đi trót nửa ngày mới tới Định hưng. Đi đây nhằm trung tuần tháng tư, khi đến thành phía Tây, muốn vào tiệm họ Mã. Song Hoa lão nghĩ lại rằng : « Mình đi đây là muốn làm việc kín mà mình mới đi cách chỗ này vừa một tháng, bây giờ trở lại sao khỏi họ biết mặt ? Chi bằng kiếm chỗ khác ngụ ở

(1) Trong nguyên bản đề là con la, là con ngựa lai lừa, sức mạnh lại đi mau lắm : song tiếng nói bất nhã xin kêu lại là con lừa.

thay hơn ! » Tỉnh rồi bèn đi trở qua phía Nam. Đi một đôi
xây thấy một tòa miếu võ, biển đề : « Viêm Đế thánh quán. »
Miếu này ở chỗ một mình rộng rãi, buồng the cũng nhiều.
Mấy người đồng tỉnh vô đó mà nghỉ. Hoa lão bèn vào bái Đạo
sĩ mà rằng : « Chúng tôi là viễn khách đi có chuyện trong
thành, nay lỡ chơn xin Đạo sĩ mở lượng từ bi cho ngụ nhờ
đây ít bữa, rồi sẽ nạp tiền hương khói. » Nói rồi lấy năm chỉ
bạc trao cho Đạo sĩ. Đạo sĩ mừng quýnh, mới lật đặt dọn dẹp
ba căn phòng sau, và ba cái trại củi dựng để mấy con lừa.
Chấn Phương trao tiền cho Đạo sĩ mua cỏ cho ngựa ăn. Dọn
dẹp xong rồi, Đạo sĩ mới hỏi : « Chẳng hay mấy ông ăn chay
hay là ăn mặn ? Như ăn chay thì ăn chung với tôi ; còn ăn
mặn thì lại phía buồng bên kia, có một chỗ để nấu đồ mặn có
sẵn chảo nồi lò bếp rất tiện việc cho mấy ông. » Hoa chấn
Phương mừng rỡ nói rằng : « Chúng tôi đều ăn mặn, nấu
nướng tùy tiện, xin nhờ ông làm ơn mua giúp đồ ăn thì đủ. »
Đạo sĩ nói : « Chuyện ấy tôi giúp được. » Bèn lấy bạc đi mua
đồ ăn và mua cỏ.

Hồi mấy người vào miếu thì trời đứng bóng đã ăn cơm
sớm rồi, nên ai nấy không đói. Hoa lão bèn nói với mấy em
rằng : « Bây giờ còn sớm phải ở lại đây mà nghỉ, để ta vào
thành qua Nhậm phủ, đăng thăm dò coi thử thế nào ? » Anh em
họ Ba nói : « Anh đi hãy về cho sớm, mấy đứa tôi ở đây sửa
soạn nấu cơm, chiều đợi anh về sẽ ăn luôn thề. »

Hoa chấn Phương đề nguyên ý phục như hồi mới xuống,
đi thẳng vào thành, lại Nhậm phủ đứng ngó mông một hồi,
thì thấy : « Cảnh tượng tiêu điều hơn tháng trước, phong
quang buồn bức kém ngày xưa, dấu xe ngựa kiệu đều thưa,
tiếng nói bóng người quạnh quẽ. » Đứng đó độ chừng nửa
giờ, không thấy một người thấp thoáng. Hoa lão thấy vậy
rất nghi, đi tuốt vào cửa cái, chợt thấy một người gia đình
đang ngủ ngồi dựa cửa. Ông liền vỗ vai anh ta một cái, kêu
rằng : « Tỉnh dậy ! » Người ấy giật mình mở mắt hỏi : « Ai
đó ? Chú nào ở đâu lại đây ? » Hoa lão nói : « Ta là người ở
Sơn đông. » Người ấy đứng dậy nhìn kỹ rồi hỏi : « Ông có

phải là Hoa lão tiên sanh chăng ? Tôi nhớ mấy hồi đó ông có đến Nhậm phủ một lần thì phải ? » Hoa lão nói : « Phải đã ! Hồi đó lão lại đây thăm Nhậm gia một lần, thiết đãi ƠN NGÀI hậu đãi, nên nay qua tạ ƠN. Vậy chẳng hay ngài có ở nhà chăng ? Lại trong nhà bữa nay sao vắng vẻ ? » Gia đình nói : « Nhậm gia có hay ở nhà đâu mà phòng hỏi ? Hồi sáng đã qua Vương phủ hội yến rồi. » Hoa lão hỏi : « Vậy chẳng hay Vương phủ nào ? » Gia đình đáp : « Vương phủ là bên phủ Lại bộ thượng thư Vương Luân công tử, ấy là người bạn thiết của ông tôi mới kết đó ! » Hoa lão hỏi : « Vậy chớ có đại nương ở nhà chăng ? » Gia đình đáp : « Đi khỏi đã năm ngày rồi, mà chưa về phủ. » Hoa lão hỏi : « Hay là đại nương về thăm nhà hay sao mà lâu vậy ? » Gia đình đáp : « Không phải đâu, Đại nương tôi cũng qua phở yến bên Vương phủ nữa. » Hoa lão hỏi : « Ủa lạ ! Phở yến gì mà ở luôn năm ngày đêm không về ? » Gia đình nói : « Ông đã rõ ở đâu ! Số là : Bạn hữu của ai thì khác, chớ bạn hữu của chủ tôi là thân mật hậu thiết lắm ! Ban đầu hai ông qua qua lại lại luôn vậy cho được nửa tháng ; rồi sau thì đám nữ quyền cũng là hậu trọng nửa mới kỳ chớ ! » Hoa lão hỏi : « Vậy chớ Vương đại nương có qua lần nào chăng ? » Gia đình nói rằng : « Vương đại nương chẳng hề qua được, vì tôi nghe nói bà ấy có tật chột đùi, nên đi xa không được, bên này đại nương tôi thỉnh thoảng, mà bà không thấy qua, muốn mời đại nương tôi ở bên chơi cho vui tôi chắc là : Phe đàn ông tình ưa, phía đàn bà ý hiệp, nên mới thân hậu như thế. » Hoa lão hỏi : « Bữa hôm trong phủ này đông đảo, ý gì nay lại vắng tanh ? » Gia đình đáp : « Nội phủ này bọn tôi được mười người, song hai anh thì theo đại gia tôi qua Vương phủ, còn lại mấy người thì biết Nhậm gia đi khỏi, cứ việc thay phiên nhau mà đi chơi hết, ông cứ lệ canh một mời về, nên bọn tôi giữ lệ, hễ chiều thì tự lại. » Hoa lão nghe đủ chuyện, rồi nói : « Nếu vậy đại gia không có ở nhà, thôi để tôi kiêu về. » Gia đình hỏi : « Chẳng hay Lão sư tàm ngụ tại đâu, đừng Nhậm đại gia về, tôi thưa lại ? » Hoa lão nói : « Lão mới về đến đây, chưa tìm chắc chỗ nào dùm đậu. Như

Nhậm đại gia cố về thì đừng nói gặp lão. Đề lão qua thăm thì tiện việc hơn. » Nói rồi bèn lui gót. (Bởi sao Hoa Chấn Phương giấu chỗ ngụ ? Là vì sợ sợ lậu việc mình, làm hại đến Đạo sĩ). Lúc đi dọc đường, ông mới nghĩ rằng : « Hèn gì phải, từ khi Lạc công tử và Dư Khiêm xa Nhậm phủ rồi thì Vương Luân với Hạ thị mặc sức múa gậy rừng hoang cho nên già chước vợ nhà chột đuôi, mời Hạ thị qua bên, đừng giấu sau phòng, thừa cơ dạ chiến. (1) Còn Chánh Thiên thì tánh ngay thẳng thật thà lại thêm ưa say rượu, không hân già chơn, ngờ bợn nghĩa nhờn, đâu dè mưu trá ! Nay lão chẳng qua đến đây thì thôi, chớ qua đây thì phải bắt gian phu dâm phụ mà rửa thẹn cho Lạc công tử, cho hiện diện quả tang, đừng cứu Chánh Thiên hậu hoạn ! Hồi nầy kể gia đình nói với lão hết canh một Nhậm gia mới về ; thôi lão tính đề chừng ấy, lão sẽ lên qua rủ Chánh Thiên đi với lão đừng xem cho tường lặn. » Bàn tính một hồi, đã về đến miếu.

Nói tắt việc Hoa lão ăn uống xong, bèn dặn anh em họ Ba và mười người tâm phúc rằng : « Nay chúng ta đi đây, dốc làm việc gấp, nên tiền sở phí ít ỏi. Đêm nay ta tính kể rồi xuống thành dựng hiệp với Nhậm chánh Thiên mà bắt dâm dâm bôn. Vậy các em hãy ở đây mà chờ ta, chừng lối hết canh ba, thì ta khắc ký tiếp ứng. » mấy anh em họ Ba đều vâng lời và nói : « Tiền phí lộ đề mấy em lo, miễn là tĩ phu làm cho thành việc. » Dặn rồi Hoa lão mới đổi đồ y phục, phen nầy ông Chấn Phương mặc một cái áo xanh chàm, dây lưng xanh quần xanh, giày xanh, mang một cái gùi cũng bằng vải xanh, dải buộc chơn cũng xanh, trong dải buộc chơn thì giắt hai con dao bẩy, hề xữ quần thì dao không lộ cán.

Trong gùi vải xanh ấy, Hoa lão có đề ba món đồ nghề kê ra sau nầy :

1. Một cái « Liên hoa đồng là ống đồng có vắn khu ốc, hề tháo ra thì vẫn chừng sáu tấc, mà trong ấy có sáu khúc, hề ráp lại thì dài ba thước ; đề thồi đèn, và thồi thuốc bột « Kê minh đoạn hồn hương ».

(1) Dạ chiến : đánh giặc đêm.

2. Kê minh đoạn hồn hương, là thuốc bột mùi thơm nặc mũi, hề lấy một chút để vào ống đồng thời bay ngang qua mũi người nào đó, thì liền nhảy mũi như thoa « hồn linh đơn » vậy. Hề nhảy mũi rồi thì người đó tự nhiên nhào xuống ngủ mê như chết, mất hồn cho đến gà gáy sáng mới tỉnh, nên kêu là Kê minh đoạn hồn hương.

3. Bấc tường sách, là dây để leo vách tường, dây ấy bằng tơ dài cỡ hai trượng, hai đầu có hai cái móc sắt, ước năm tấc bề cong. Hề khi nào muốn lên vách tường cao, thì quăng một đầu móc lên trên, rồi leo sải theo mấy cái gút mà lên. Còn khi muốn xuống, dùng thứ dính cầm tay, chầm theo dây mà tuột xuống. Thứ này có hai tên ; một thứ kêu là : Bấc tường sách, một thứ kêu là Đẳng sơn hồ (1). Mấy đẳng giang hồ (2), mấy tay thượng lương quân tử (3) đều có sắm nó, nên gọi là đồ nghề. Song Hoa chấn Phương có tài hơn cả thầy, lên cao tít như cánh chim bay, xuống thấp dường như hòn đạn liệng ; trong mình nhẹ nhuyền, đi chẳng động chun, xươg chũ trại cũng ưng, đáng làm cha ăn trộm.

Hoa lão đi đến thành đã hết canh hai, cửa thành đã đóng, mới dùng phép phi thăng hồi nầy, thót lên mặt thành, rồi nhảy xuống lần theo hàng cái. Chẳng ngờ mấy nẻo hàng, trong thành cửa ngõ đều đóng hết, nên ông phải nhảy lên nóc nhà, rón rén núp bóng đi thẳng vào Nhậm phủ. Đến nhà khách ngó mông tứ phía, chẳng thấy bóng người, xây nghe ngoài mái hàng ba, có hơi ngáy pho pho, Hoa lão mới lên lại. Đêm ấy nhằm hai mươi tháng tư, nên có trăng mờ mờ, ông ngó thấy quả là : Anh lọ đang say nằm hóng mát, cộp mun mắc thuốc ngũ chinh chông. Ông mới coi bốn phía vắng người, tuột xuống lại lấy tay xô Chánh Thiên vài cái. Chánh Thiên trở mình qua hồi nhự nhự rằng : « Ai đó ! Làm gì vậy ? » Đoạn ngủ nữa. Hoa lão thấy vậy gặc đầu mà nói : « À ! Hèn

(1) Đẳng sơn hồ : cộp treo non.

(2) Giang hồ : ăn cướp.

(3) ăn trộm.

chỉ phải ! Chúng lén trộm dầu còn chẳng biết, khiêng quăng xuống nước có hay chi ! Lừa là những việc thị phi, cúp bình thiếc lấy gì mà hiểu được ! Say làm chi quá vậy Chánh Thiên ôi ! » Bèn lấy tay vỗ mạnh Chánh Thiên một cái bốp. Chánh Thiên giật mình thức dậy nhẩy trái khỏi giường hơn bảy bộ, vùng la hoảng : « Có ăn trộm ! Có ăn cướp ! » (Trúng tủ) Hoa lão nói nhỏ : « Nhậm đại gia đừng có kinh hải, lão là Sơn đông Hoa chấn Phương đây ! Chớ phải thiệt cường hơn thì ngài tánh mạng cũng không còn, lừa là tiền bạc. »

Chánh Thiên ngược nhẩy thình thịch, mắt ngó chẳng chẳng ; tuy là bóng nguyệt sáng trưng, mắt mờ ờ xem chưa tỏ rõ, nghe tiếng nói thiệt là lão Hoa, bèn hỏi : « Thiệt Hoa lão tiên sanh đó sao ? » Hoa lão nói : « Phải. » Chánh Thiên nghe rõ mới tỉnh hồn, bước lại gần thì lễ rồi hỏi : « Ác tộ thì thôi ! Ông đến hỏi nào ? Đêm khuya lại đây, thế cũng có việc gì dạy bảo ? » Hoa lão nói : « Ngài chớ thình trượng, hãy ngồi xuống đặng lão phu bày tỏ ? Lão qua hỏi đúng ngo, đến quí phủ hèn lâu, không biết ngài đi đâu, lão mới về chờ đó, suốt đêm qua quí phủ, cứu tánh mạng cho ngài, xin chớ hỏi đông dài, đề cứu rồi sẽ biết ! » Chánh Thiên nghe nói lấy làm lạ, liền hỏi : « Văn sanh thuở nay chưa làm chuyện gì phạm phép, cho đến đến đổi tánh mạng tương quan ? Lão Tiên sanh gọi cứu mạng cho Văn sanh, xin nói rõ kẻ còn nghi hoặc ? » Hoa lão hỏi : « Vậy chớ Lạc công tử bây giờ ở đâu ? » Chánh Thiên nói rằng : « Thôi ! Ông hỏi làm chi cái thẳng khinh bạc đó. » Hoa lão nói : « Hỏi ôi ! Người phải mà vu oan rằng dựa quấy nên mình mới mắc chúng khinh khi ! » Bèn tỏ hết các việc Vương Luân, Hạ thị thông gian, Dư Khiêm bắt hụi làm sao, Lạc công tử trối mình chịu tội làm sao, và việc lên về Duy dương, đọc hết đầu đuôi cho Chánh Thiên nghe. Chánh Thiên nói : « Ông khéo nghe lời Lạc hoàng Huân nó kiểm chuyện đặng che đậy sự xấu của nó ! Dầu nó chữa mình cách nào cũng tránh không khỏi tiếng khinh bạc. » Hoa lão nói rằng : « Tôi cũng biết chắc : Nói ra mấy thuở ngài tin, cho nên đêm hôm tôi mới lên đến đây, đặng cho ngài biết hiện

hữu sự oan của Công tử, sự gian dâm của Hạ, Vương. Tôi cũng biết lệnh Phu nhưn ở bên Vương phủ đã năm ngày đêm rồi. Bây giờ đây là lúc hai đang đang nhập cục. Tôi nghĩ lại : Ngài là người võ nghệ siêu quần, nhảy cao đá lẹ, nên tôi muốn ngài theo tôi qua Vương phủ,ặng tôi bắt giùm đám dâm bôn, coi có quã là Vương Luân nó có ngũ chung với nàng Hạ hay không thì biết ? Nếu chẳng vậy, thì ngài cứ nghỉ cho Lạc công tử hoài. Ví bằng không có, lão nguyên cam đoan, chúng cứ rõ ràng mới tin lời lão. » Chánh Thiên nghe hết các lời Hoa lão nói có cớ, mới đem lòng tin, bèn vội vã nói : « Vậy thì tôi với ông đi thử coi. » Nói rồi dợm chạy đi, Hoa lão nắm Chánh Thiên lại rồi nói : « Ngài mặc đồ như thế, thì làm sao lên nóc nhà cao ? Hãy thay đổi đồ đi đã ! » Bởi Chánh Thiên mặc đương diện đồ lớn, qua dự tiệc bên Vương phủ rồi về say nhè, để luôn vậy nằm ngũ, nay nghe Hoa lão thuật việc xoi gạn, nên vùng đi đùa, quên thay đồ khác. Nhờ ông Hoa nhắc lại mới nhớ, không thì cũng mặc đồ lớn mà đi bắt dâm bôn. Chánh Thiên vào phòng thay đổi áo xiêm, lưng đeo gươm báu, chơn mang giày êm, ra đi với Hoa chấn Phương.

*Những ngõ lủ gian hồng tới số,
Hay đâu người thật phải mang tai.*

Mới vừa ra khỏi nhà bỗng thấy bên hướng chánh Nam chói lòa ngọn lửa, khói bay mịt trời. Hoa lão nói : « Không biết lửa phát tại đâu, đề lão xem cho biết. » Đoạn thót lên mái nhà, coi rồi nhảy xuống nói : « Không xong ! Lửa này phát tại thành Nam, ngay miếu Viêm đế, là nơi chỗ lão phu ở ngụ. Vậy thì ngài hãy nán đợi tôi một hồi, tôi về thăm một chút sẽ trở lại. » Chánh Thiên nói : « Bây giờ dả canh ba, chờ lão sự trở lại đây thì trễ việc ; đi vô Vương phủ sao được ? Thôi, những đồ hành lý của ông, rủi có bị hỏa tai, tôi xin thường đủ số. Đề đi với tôi cho sớm, kéo trễ nải mà hóa ra hư việc. » Hoa lão nói : « Số là ngài chưa rõ ý tôi, chớ chi mất hết đồ hành lý tôi có tiếc chi, ngặt một bọn đi đây là mười lăm người, đều cỡi mười lăm con lừa, tôi đề bọn họ và mấy con

toạ kỵ ngoài miếu Viêm đế. Nếu chẳng may xảy lửa, thì cả bọn hồng giò. Vả chẳng giống lửa ấy mỗi con giá đến một hai trăm lượng bạc, nên lão tính phải trở lại coi thử. Nếu như chẳng việc gì, lão trở về lập tức. » Chánh Thiên nói : « Nếu vậy lão sư có đi thì mau mau trở lại, tôi thức mà chờ. » Hoa lão thót lên mái nhà, chạy bay ra thành. Còn Chánh Thiên ngồi một mình tại giường mát, mới xét kỹ lại các việc ông Hoa học đó. Nghĩ càng thăm, thăm càng nghi, xét muốn lấy đầu đâm phụ gian phu ; xốn xang ngồi thăm đứng rầu rui tới một mình buồn lại giận, chấp tay đi thờ thần, ngóng chờ đợi ông Hoa, qua lại chỗ hàng ba, đi mỗi rồi ngồi nghỉ.

Nói về Hoa lão đi đến phía thành Nam, thì thấy cửa mở mới nghĩ rằng : « Có khi người đã báo quan nên mở cửa thành chữa lửa ! » Bèn nhảy xuống thành, coi lại rõ ràng là lửa phát cháy tại miếu Viêm đế, lửa ấy rất nên dữ tợn ; ngọn lửa cất cao nhờ hơi gió, gió mượn thể lửa, lửa càng hung, nghe tiếng ùng ùng khói tàn bay mịt. Hoa lão chạy lại gần miếu mà coi thì thấy ước vài trăm người chữa lửa. Seng kiểm tiếm bốn phía, chẳng thấy dạng người mình, và nghĩ thầm rằng : « Lẽ nào mười bốn anh em, mà không chạy thoát một người sao ? » Trong lòng đương hồi hộp, chạy kiểm tư bề. Bỗng nghe tiếng khầu hiệu (1) trong bụng mới mừng, lóng nghe cho rõ.

Hồi thứ mười bốn

Vương, Hạ rập mưu làm công việc động trời.

Hoa lão nghe rõ, thì tiếng khầu hiệu ở phía Đông bắc trong đám rừng rậm, cách miếu chừng vài lần tên. Ông bèn chạy riết vào rừng, thì thấy mấy em và mười người làm phúc đang dắt mười lăm con lừa, mỗi con đều chở một cái rương lớn, xúm vây nhau mà ngó mông. Hoa lão bèn hỏi : « Các người chở giống gì đó, và làm đám nào đầu vậy ? » Anh em họ Ba thưa rằng : « Hồi anh đi rồi, mấy đứa tôi

(1) Khầu hiệu, khêu họ là tiếng hú, hí, vãn vãn.

còn vậy tiệc nữa, mới bàn tính cùng nhau ! Không lẽ một lần xuống đây một khó, đi không về rồi sao được ? Hễ là : Gặp giếng ngọt nở ngồi chịu khát, vào non châu há trở về không ? Nền mấy đứa tôi nghĩ : Vương Luân là con quan Lại bộ, chú va là Thị Lang ở ngoài Đông kinh, thì mặc sức mua quan bán chức, chẳng thiếu chi vàng khối bạc thoi, chắt chừa của quanh tài, dập dồn đồ bất nghĩa. Vả lại hồi đó chúng tôi đã có đến phủ va một lần rồi, biết chắc năm căn lầu phía sau ắt dinh thiên vàng bạc, nên nay tung dấu theo anh mà phòng hờ, đừng chột đồ của nó chơi cho bõ ghét. » Nói rồi day chỉ mười lăm cái rương mà cười rè và nói : « Tự này giờ chờ anh lâu quá. » Hoa lão hỏi : « Đã hay vậy, cớ sao trong miếu Viêm để bị cháy mà lại bọn người ra đây ? » Anh em họ Ba cười ngất rồi nói : « Lửa ấy mấy em dụng kế, dựng cho dễ bôn đào. Bởi vì hồi mấy đứa tôi cướp đồ của Vương Luân ra về Miếu thì vừa hết canh hai, sợ e đạo sĩ và mấy kẻ trong miếu họ hay phong phanh, thì thế nào sáng ngày Vương Luân cũng biết mất đồ, chi cho khỏi va báo quan, tra hạch ra thì bọn mình khó đề. Nên dùng mưu quĩ quái, phải đốt Miếu vua Viêm, lo chữa lửa ai có lo kiếm tìm, nhem tai mắt lại nhem bề đào thoát. » Hoa lão nói : « Nếu vậy, mấy người làm cớ tác; cho hư hại miếu chùa ; của Vương Luân bắt ngải mình giựt cũng đành, chớ miếu đạo sĩ vô cớ mà mình làm hại người sao đáng. » Ngẫm nghĩ một hồi lâu rồi nói : « Thôi ! Lỡ việc rồi, vậy muốn ém chuyện, chúng ta hãy lấy của ấy mà sùng tu miếu khác, còn lại bao nhiêu hãy chia nhau. » Mấy người tính toán một hồi, bỗng nghe canh đã điểm bốn. Thì lúc này trong thành nghe inh ỏi tiếng la chữa lửa, ròn ràng người ngựa vang rân, Hoa lão bèn hỏi : « Mấy người mau mau bướm về trại cũ, đề ta kịp trở lại thành, giúp việc Nhậm gia cho xong, rồi ta theo sau họ về. » Anh em họ Ba nói : « Anh nói vậy sao được ? Vả chẳng đảng Sơn đông thì mấy đứa tôi thạo rồi, còn từ Trục lệ cho đến giáp giới Sơn đông thì hơn sáu chục dặm, mấy đứa tôi còn lạ lẫm lắm ! Chĩn e đảng sá mà chẳng có anh theo, gặp trắc trở ắt là

mang họa lớn. » Hoa lão nói : « Khốn kiếp thay ! Bởi ta có hẹn với Nhậm gia, để ra thành coi chừng lửa một chút, rồi sẽ trở lại đi với người, nên người còn đứng ngoài hàng ba mà đợi. Bây giờ nếu ta theo bọn người, thì chẳng là thất tín lắm ? » Ba Long nói : « Anh phản như vậy sao phải ? Vả chẳng từ đây về đến địa phận Sơn đông thì còn sáu chục dặm đường, bọn ta bây giờ đi đến tảng sáng thì đã tới quán. Đó rồi anh có sợ thất tín thì trở lại với ông, có trễ thì đứng bóng cũng tới ; đêm nay không bắt được, đêm khác có muện gì ! Cái thứ : Cá mè mỗi ai đuổi mà phòng nghi ; chim mền cội ai xô mà phòng động. Việc mình là việc trọng, chuyện người là chuyện khinh. Có đầu mình trước chẳng bình mình, không lẽ bỏ mình lo chuyện họ. Còn như ông họ, vợ lấy cậu Vương, đã hơn nửa tháng rông, nào phải một ngày, một buổi. Dầu cho giận dữ, ông cũng dần gan. Thôi ! Bọn mình kíp vội lên đường, dẹp chuyện đó đêm sau hãy bắt. Tôi xin anh, bây giờ khuya khoắt, êm thắm dễ đi, nên đề trễ chầy, khó toan dờn gót. » Hoa lão thấy nói lắm, nghĩ một hồi cảm lòng không dậu, phải cấp roi theo sau căn hậu, thẳng về Sơn đông. Nguyên Hoa chấn Phương là Sơn tặc có danh trong ba tỉnh, Hà nam, Trục lệ, Sơn đông ; ba chỗ ấy bất luận là Mã khoái, Bộ dịch, hề nghe danh ông thì ghê mình rợn ớn. Cho nên dầu đi đường rủi gặp tốp lính bắt quá họ chào ông rồi thôi, chớ không dám đá động chi hết. Còn bọn họ Ba tuy là anh dũng, song ăn cướp hậu sanh, có danh trong một tỉnh Sơn đông mà thôi ; nên sáu chục dặm đường Trục lệ không dám đi, mới nói rúng ép cho ông đưa. Ấy cũng bởi : Sở nàng Hạ, chàng Vương còn dính cựa, khiến Nhậm gia, Hoa lão mới sai lời ; cho hay mạng lý bởi nơi trời, tục ví người ngay hay mắc nạn.

Đấy nói qua việc Nhậm chánh Thiên, khi Hoa lão đi rồi thì thơ thần ngồi nghĩ, chờ ông Hoa canh một, tột canh ba trần trọc gần xa, nóng gan nóng ruột, cũng ước muốn đi một mình thì e có chướng nan mình, vô bằng khả cứ (không chứng khó tin.) Còn đợi ông thì ngó mòng khắp xứ, chưa trời đã rạng đông

giận dấm ngực vỗ hông, mắng lăm bằm lộp bộp, nhưng là : «Lão già chết đốt, khéo đến gạt ta, ông già nói ma, thiệt là đồ khốn ! Nói đi đến nơi về đến chốn, trông một khắc chắc một giây, chờ hết canh này, rồi sang canh khác. Ta sau có gặp ông, ta thị ông như đồ cóc rác, ta coi như đũa chết rồi. Thôi ! Bây giờ đã hừng trời, ở đợi làm chi cho mệt ! » Và lăm bằm và trở vào phòng, để nguyên đồ mặc hồi hôm, nhào xuống đánh thiệp theo ông Hoa thẳng óng. Chớ chi ông Nhậm không ngủ thì còn khá, bởi ông ngủ nên mới sanh ra : Ôi ! Biển oan thăm thăm theo cơn ngủ, gia biến toi bời tại giấc mê !

Số là : Hồi ngày nàng Hạ thị đi dự tiệc bên Vương phủ thì có kêu hai con A huân là Hạ Liên, Thu Cúc (lũ bù nhìn cái) mà dặn : Hễ có động tĩnh chút gì thì tuốt qua thông báo. Dịp rủi cho Chánh Thiên ; trong lúc Hoa lão bàn tính tại hàng ba, thì hai con voi xé đó, là kẻ có tình rình người vô ý, chúng nó nghe rõ hết, lúc ấy muốn qua Vương phủ cho cấp kỳ mà thông báo, song mắc ông Nhậm thơ thẩn ngoài hàng ba hoài, nên phải chờ cho đến sáng ông ngủ quên rồi, mới thừa dịp chạy tuốt qua Vương phủ. Gia đình bên Vương phủ đều biết hai con chim lịnh của bà, nên chẳng ai ngăn hỏi, để chúng nó đi thẳng vào phòng riêng. Lúc ấy Vương Luân đã dậy rồi, ra nhà trên trò chuyện với Hạ thế Lại, còn nàng Hạ thị mới dậy rửa mặt, đang trang điểm, thoát thấy hai con chim lịnh, thì giựt mình buông khăn rơi phấn vì lòng sợ, quăng lược ném gương bởi bụng e. Hễ là : Tánh tợ cong ghe, không ngấm nước nó cũng đã lạnh trước ; mới đánh bò cạp mà hỏi : « Hai đũa bày, qua... sớm... vậy chớ ở... bên có... việc... gì lạ... không ? » Hai đũa cũng hơi hải đáp rằng : « Bà ôi ! Phien này chắc chết, hết kẻ cho bà ! Chuyện đó đã bùng xòa ! Họa này không trốn tránh ! Lạc công tử từ ngày cắt gánh về dọc đường, xây gặp ông Hoa, là cái... ông gì... mà già già, hồi tháng trước đem con đi hát dạo, học các điều ráo cạo, đọc gốc ngọn sạch trơn. Ông Hoa bên thừa dịp đầu hôm, qua Nhậm

phủ hồi nào không biết. Nhậm gia nằm hừng nguyệt, ông đánh thức giấc hòe. Tại ông già thọc mách tò le, chúng tôi những nói chừng mắng lên. Ông bày cho Nhậm gia những là : Mài gươm cho bén, xăn áo cho tròn, đôi vớ giày dặng leo nhảy cho dòn, theo với ông mà bắt bà cùng công tử. Hai người nhảy thữ, tôi coi khỏi nóc nhà. Ủy ông ! Ủy cha ! Hoảng hồn ! Hoảng vía ! Chững hai đứa tôi : vái van tứ phía, cầu khẩn huyền thiên ! Xin cho bà và công tử bình yên, may linh nghiệm không thôi đã chết rụi ! Minh may mà họ rụi, kể lừa cháy Nam môn thánh, tại miếu vua Viêm đế ; lão Hoa sợ mất mấy con tọa kỵ, (lừa) mới kiêu ông dặng lão Hoa đi thăm tin rồi sẽ trở lại. Bà ôi ! hồi đó hai đứa tôi muốn lên chạy qua báo tin cho bà hay, song mắc sự khó như vậy : Nhậm gia cứ thơ thần chốn tiền đình mãi, nhưng mà cũng may ! Đợi Hoa lão hèn lâu không trở lại, đến chun trời ánh dọi, mặt biển đỏ lôm, ông thua buồn vào trướng ngủ mòm, tớ mới dám qua đây bày tỏ. Chuyện này quá ngộ, không phải chuyện chơi, toan chước chi cho vẹn vẽ mà ỡ đời, chớ phát giác ắt không còn tánh mạng. Nay hai đứa tôi thông tin cho bà hầu, xin bà kíp kíp cho chúng tôi lui, sợ lâu vắng mặt hai tôi, ông thức dậy hay mà lậu việc. » Nói rồi hai đứa dợm bước ra. Hạ thị nghe rõ đầu đuôi : Hỡi ôi ! Gương mặt hoa vùng tái ngắt, điểm môi son đượm bông xanh lè ! Té ngựa xuống trướng the, tay chơn đều phát lạnh, run en mà kêu rằng : « Bớ... Hạ Liên ! Thu Cúc... ! Hai đứa mi mau mau kêu... Hạ... Vương, hai ông vô cho mau rồi bày hãy về... ! » Hai đứa đồng vưng lịnh. Vương Luân xảy thấy hai đứa bước vào thì hỏi : « Trong thế hai đứa bày ! Sớm sớm qua đây kiếm đại nương dặng xin tiền bánh đó chẳng ? » Hai đứa nói : « Bà tôi cho với hai ông vô nói chuyện, vì có việc gấp. » Hai đứa thưa rồi chạy bay về Nhậm phủ. Vương Luân, Thế Lại thấy hai con a huộc mặt mày xanh diễn bộ tướng kinh hoàng thì nghĩ rằng có chuyện lạ, nên Hạ thị mới cho kêu, vội vàng chạy đến phòng thêu, thấy Hạ thị mặt như sắc đất, rưng rưng đôi mắt nằm chết giấc trên giường ! Xưa một vùng

quốc sắc thiên hương ! Nay hóa dạng hoa xâu liễu ỹ ! Hạ thị
thiếp thấy hai chàng vào, bèn chờ dậy nói mếu máo rằng :
« Cũng tại hai ông báo hại, tánh mạng thiếp không toàn, chết
ức chết oan trời ơi đất hỡi ! Việc kin nhem nay đã lời mỗi,
lão lộ nỗi đã hiểu cơ quan, hai người phải tính cho an, chờ
thiếp về đây chắc chết ! » Bèn đọc hết các việc rồi khóc rống
lên, Vương Luân và Thế Lại nghe mấy chuyện nàng Hạ thuật
lại, chẳng khác chi : Sấm nổ vang tai hồn vía hoảng ! Tơ vạy
trong ruột rồi núi xe ; người khoanh tay chặt lưỡi mặt xanh
lè, kẻ run gỏi nhả mây hình điện ngất. Tính chưa ra kế
sách, liền thấy lũ gia đình vào báo rằng : « Năm cái kho sau
phía hậu thành hồi hôm bị cường nheo ăn cướp, đánh lấy
đồ quý trọng, vàng bạc vét sạch trơn. Đàng hung đồ tuy chưa
có sát nheo, nó thiệt giỏi hơn là yêu quái ! » Vương Luân
nghe báo càng rầu thêm, chặt lưỡi than rằng : « Cho hay
phước chẳng đến hai lần, mới biết họa đi hằng đủ cặp ! »
Than rồi dợm ra sau lầu đứng coi tình sự ra thế nào cho
biết, ai ngờ : Cậu Vương vừa dợm căng muốn đi, nàng Hạ
bồng niu tay kéo lại, rồi khóc rằng : « Vương công tử ôi !
Vương công tử ! Việc gần chết không lịnh cho xong
chuyện, ấy là ông bỏ vạ cho người ; cửa mắt rồi dầu kiểem cũng
hao hơi, khéo kiểem chước lịnh mình cho mất mẻ ! Thương
tình chung thì bày kế chi vạ vè, nghĩ lợi tiện thiếp thì
lập chước gì cho bình yên. Chờ thiếp về bây giờ chắc là hồn
xuống chốn huỳnh tuyền, chết tại tay chàng hắc hơn (1), đó
ông ôi ! » Vương Luân bị mấy lời Hạ thị than thĩ, thì dừng
chơn lại, trợn mắt mèo rơi lụy, xụ mặt thổ than dài, suy
nghịem nghĩ hoài mà chưa ra kế. Bỗng đâu Quận sư quạt mo
là Hạ thế Lại chạy lại vỗ Vương Luân một cái rồi cười mà
rằng : « Em cũng chờ đeo sầu, ngài hãy đừng rơi lụy, việc là
đại hỉ, chẳng phải việc thâm ưu. Hai ông bà đừng có lo rầu,
hề túi trí xòa ra thì Hạ ! Hạ ! (2) » Vương Luân hỏi : « Anh
phân cái gì rất lạ ! Rõ ràng là đại họa, sao anh nói quá kỳ !

(1) Người có nước da đen

(2) Hạ là mừng.

vui sướng nổi gì, mà không cho rầu rĩ ? » Thế Lại cười rằng : « Tuy ngài tiền tài hao phí, song quả diễm có phước được thêm người ! » Vương Luân hỏi : « Thêm người là người nào ở đâu ? » Thế Lại nói : « Muốn dùng kế quỷ, phải lập mưu sâu ! Vậy thì hồi hôm này mình bị mất cửa trong năm căn lâu, phải làm tờ cớ chiêu khai cho gia bội số, rồi trong phúc cáo mình làm khai chỉ danh Nhậm chánh Thiên là chủ oa và đầu đảng. Còn để một mình tôi xuống huyện Định hưng đem năm mươi lượng bạc lo lót với tốp Mã khoái, đăng thỉnh Tôn tri huyện qua Nhậm phủ mà xét đồ tang. Vậy khi tôi bước ra đảng, thì kịp đưa em tôi về Nhậm phủ, giấu ít món gia trân châu báu, về bên rồi lựa chỗ kín mà làm tang. Còn trên kiệu thì : Giấu theo ít vóc lụa hàng, thừa dịp tiện để trong nhà cho có cớ, chừng Huyện quan đến chỗ, xét trong phủ quả tang, có phải là : Đầu Chánh Thiên mà có năm miệng rõ ràng, đến chừng đó khó bề chạy án. Rồi thì quan trên lên án, của tang quan thâu, định tội va là đại đạo thì chắc bêu đầu. Còn xá muội vẫn là người chứng thì nào có tội chi, chừng đó tôi sẽ lập kế đem về trong nhảy mắt. Thôi thôi ! Tôi nạp tờ tức khắc, ngài mau lấy bạc ra đây, mưu đó chớ chầy, sợ lâu lâu sự ! » Vương Luân nghe rồi, trở buồn làm vui, cười lớn mà rằng : « Thiệt là họ ví không lầm, hề độ lượng lớn mới đáng người quân tử, lòng dạ hung mới ra mặt gian hùng ! Anh thiệt là mưu kế lạ lùng, hay khiến cho tôi suy chẳng thấu. » Khen rồi vội vả sao giấy cáo nài và tờ cớ y như nào Hạ thế Lại làm, đoạn dạy gia đình lấy năm mươi lượng bạc trao cho Thế Lại. Thế Lại hỏi Hạ thị kịp về. Hạ thị nhún mày mà rằng : « Anh bây giờ biểu tôi về, mà không bày kế, chỉ thị là giết tôi đó ! Xưa nay anh không biết tánh ý lão lộ hay sao ? Tánh nóng quá ông Trương, cộc cằn hơn lão Uất, nếu tôi về bất nhứt, thì lão đập tan xương ; lại thêm đương lúc đồ chinh trưng, chắc ăn sống tôi không cần giã ! Bởi vậy nên tôi , chẳng dám về. » Thế Lại nói : « Em khéo nhắc thì thôi ! Hề là bắt gian thì quả tang, dám bôn thì có cặp. Nay một mình em về, đầu Chánh Thiên có nóng thế gì, cũng không dám làm

điều vô cớ. Còn miệng em cho trơn mỡ, liếng nói nhỏ ngọt như đường; nước mắt nhiều thì là thuốc cứu ương, điệu hạnh khá thì là bùa mê mạt, om bóp chàng cho gặt, giây lát lính đến nhà xét quả tang rồi, nắm chóp chàng va, thì em khỏi lo chi sự chết. Như em còn nghi, thì hãy làm như vậy.... như vậy.... chắc là vô sự. » Hạ thị nghe rõ mới lên kiệu thẳng về Nhậm phủ.

Còn Hạ thế Lại, diện đồ cạo hột, đổi dạng nhà quan, sắm sửa xuống huyện đảng, trước tìm người Mã khoái.

Trong tốp lính Mã khoái, thì có tên Dương Cán làm đầu cho nên hễ nha môn vừa mở cửa, thì người đã sớm hầu, Hạ thế Lại liền chúc rằng : « Mừng Dương huynh đi hầu. » Dương Cán vẫn nghe Thế Lại là môn khách của Vương công tử thì cũng trọng kính nên lật đặt đáp lễ mà hỏi : « Hạ tướng công đi đâu sớm dữ vậy ? » Thế Lại nói : « Tôi đi kiếm anh có chuyện cần kíp. Vậy xin hãy lại quán rượu rồi sẽ tỏ ít lời kín kín. » Hai người dắt lại tiệm ngồi, rồi bảo trẽ bưng ra một đĩa đồ điểm tâm và một bình trà ngon, hai đảng mới ăn uống. Giây lâu Dương Cán mới hỏi : « Hạ tướng công kiếm em có chuyện chi ? » Thế Lại móc túi lấy tờ cớ và tờ cáo nài đưa cho Dương Cán coi. Dương Cán coi thấy chữ danh Chánh Thiên là cường đồ đại đạo, chủ oa thì kinh hãi mà rằng : « Hạ tướng công ! Chẳng hay Chánh Thiên nào ? hay là Thại uất tri Nhậm phú hộ ở lâu sở bốn đó chẳng ? » Thế Lại nói : « Va đó chớ ai ! » Dương Cán lắc đầu nói rằng : « Hay là Chánh Thiên nào khác đâu chẳng ? Chớ Chánh Thiên này, xưa nay ở tại Định hưng không có nghe danh gian giáo, y là nhà phú hào, lòng nhờn đạo, ưa giúp khó, hay thương nghèo ; trượng nghĩa sơ tài, kính người yếu vật, nội huyện đều biết mặt, khắp phủ thấy nghe danh ; ấy là bậc hùng anh, thiết là trang hào kiệt. Có khi Vương công tử ngai nghi lắm, Hạ tướng công phạm đến chỗ này không phải đề ! »

(Xem tiếp tập 8)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Thế Lại cười chúm chím nói rằng : « Dương huynh nghĩ lại coi ; không lẽ điều vô cớ, mà Vương công tử ngài dám khai gian. Ngài là Lại bộ thượng thư công tử há chẳng rõ câu : Vu phần tội đồng hay sao ? Từ xưa nhân nay , hễ đáy biển bao sâu đo cũng thấu, lòng người mấy tắc ý khôn dò. Cho nên ai có biết bụng ai, mà phòng đảm chắc. Nay Vương công tử sai em đến đây mà tìm anh, chẳng qua ngài biết anh là anh hùng võ đồng lại thêm việc bắt bớ về phần anh, cũng bởi ngài e tàu lậu phong thịnh mà lũ cường nham đào thoát, lại sợ việc mất công cho anh, nên ngài có gởi riêng cho anh năm chục lượng bạc dâng xài chơi, dâng hững chí giúp người cho xong việc. » Nói rồi móc năm chục lượng bạc có phong giấy đỏ, đưa cho Dương Cán. Ấy là : Thần tiên hay sửa nết, mặt bạc dễ thay lòng ! Dương Cán chẳng thấy gói bạc thì thôi, nay thấy rồi mới nghĩ rằng : « Chánh Thiên tuy là thiệt thà, đầu Vương công tử có vu oan cho và mặc lòng, hễ chỉ danh thì mình bắt, oan trung trời kệ thấy ai ; miễn giúp cho người nên việc. » Tính rồi bèn nói với Hạ thế Lại rằng : « Việc này là việc mọn tôi đâu dám thọ ơn của công tử, xin tướng công vì tôi mà bầm lại bạc ấy tôi xin từ ! » Thế Lại nói : « Nếu mà Dương huynh từ chối, ấy là phụ lòng công tử lắm ! Xin tính giúp cho xong, sau tôi bầm lại với ngài, sẽ đền ơn trọng. » Dương Cán nói : « Cực chẳng đã tôi quyền thâu đỡ bạc này ; xin tướng công hãy vì em thưa với công tử rằng : Em ráng hết sức khuyên mã, cho toại chí Vương công tử. Thôi thì tướng công hãy chờ tôi vào bầm. »

Dương Cán vào đến nha môn, thì Tôn trí huyện đã thẳng đường, Dương Cán bèn trình đơn cáo nài và tờ cớ cho ngài

xem. Tôn tri huyện xem thoáng qua thấy đơn nói tài chủ là Vương Luân, thì mặt đổi sắc buồn vì việc của con quan Lại bộ, nếu mình không bắt được đũa gian, thì chắc có nhiều điều trắc trở. Khi coi tột đơn cáo thấy chữ danh đầu đăng là Nhậm chánh Thiên, bèn hỏi Dương Cán rằng : « Người có biết tên bọm này nhà nó ở đâu chẳng ? » Dương Cán thưa : « Tên bọm đó là Nhậm chánh Thiên phú hộ, ở lâu số bốn trong thành này, tôi có dọ rồi, bây giờ đây đồ tang cũng chưa chia, vậy thỉnh ngài kíp đi xét mà bắt chớ để dần dà, chúng nó phi tang, lúc cường nơn tể hết thì e càng thêm nhọc lòng ngài và mất công tôi thêm nữa. » Tôn tri huyện khen phải, liền lập tức dạy lính lệ cho vờ Trần bộ tá (1) lão gia đồng đi với mình qua Nhậm phủ xét tang bắt bọm. Nguyên Dương Cán là người cai quản lính Mã khoái, việc bắt bọm về phần va lo, nên khi đó lật đật ra nói với Thế Lại rằng : « Các việc đã xong, nhưng tôi hằng nghe Nhậm chánh Thiên là anh hùng võ dũng, e bọn tôi bắt chẳng được. Tôi nghe bên Vương phủ có nhiều thầy võ, xin anh nói với công tử cho tôi mượn ít người đặng tiếp tay với tôi cho chắc việc. » Hạ thế Lại nói : « Chuyện đó dễ ợt ! Đề tôi giúp anh mười tên, đến tại ngã ba đường trước chùa Quan Đế chờ anh, sẽ theo ứng tiếp. » Nói rồi về phủ thưa lại cho Vương Luân hay ; và cho mười tên thầy võ ra ngã ba đường, hiệp với tốp Mã khoái của Dương Cán, đồng kéo qua Nhậm phủ.

Ngán thay ! Gian nịnh ngồi thơ thới, oan bầy anh hùng bị trói trắng.

Hồi thứ mười lăm

Vương Luân cáo gian, Chánh Thiên bị bắt.

Đây nói việc Hạ thị khi lên kiệu về đến phủ, thì đi thẳng ra phía sau lầu, lựa mấy chỗ hóc hẻm mà nhét đồ bằng vải. Còn đồ quý báu mấy món trong mình, cũng lấy ra giấu kĩ càng thầy thầy. Rồi mới dẫn gan làm tỉnh đi vào phòng mình, thấy Chánh Thiên mặc võ phục nằm ngũ li bì, mới

(1) Quan Bộ tá, là quan phó Tri huyện.

buộc lại gần, thổ thê giọng Điêu thuyền đẩy đưa lời Giả hậu nói rằng : « Ý ác tệ quá ! Thiếp mắc đi khỏi, không ai thay đồ cho ông, làm đề mặc đồ này mà ngủ ngất, coi tuồng nực nội quá chừng ! » Và nói và vuốt ve mang mền một bên Chánh Thiên. Chánh Thiên sức tỉnh giấc, mở mắt thấy Hạ thị trước mặt : Ôi thôi ! Cặp mắt cộp chớp lòa như lửa nháng, đôi mày hùm đứng sừng tợn chồi tre, hét lên một tiếng rằng : « Đồ tiện nhơn (1) cha chả ! Trong thế mi đã đã sức sướng vui, bữa nay mới buông tha về đó ! » Hạ thị giả dạng sợ hãi khép nép thưa rằng : « Thiếp mắc chị Vương đại nương cầm cọng, nên ở bên hết ít ngày, thiếp đòi về hoài về hũy, song chỉ cầm mai cầm mối. Thiếp ráo lời phản thốt, bữa nay mới cho về. Thiết tình chị Vương đại nương ai chẳng say mê, thiếp từ lăm nên về mới được, đó ông ! » Chánh Thiên nạt rằng : « Đồ tiện nhơn ! Khen cho mi lớn mặt, mi với thằng Vương Luân làm việc tốt dữ a ! Còn dám về đây chối hết ! Lão khầu cho mi quá sức ! Rồi đây mi sẽ coi ta. » Hạ thị rơi nước mắt khóc ròng. (Cái khóc này họa là có khi thoa ớt trước khoe mặt sao chớ ! Thấy thương thương nhiều chị khóc chạy án hay lắm) cho nên sự khóc đó là : Khóc cứu mạng. Hèn gì phải : Nước mắt nữ nhi bèn khoe mặt, lộ tai nam tử phải ngoài tai, nói năn châu lụy vẫn dài, thì quyết lắm điều gay trở ! Khi ấy Hạ thị khóc lăm tức lăm tưới mà rằng : « Ủy trời ôi ! Oan ức thay ! Không biết thứ quân trời đánh ở đâu, nó ăn đầu mèo, treo đầu chó, nói ra gió, thốt thành dông ; kiếm những chuyện khi không, dám đặt điều lão xược ; hùm mà tha, sấu mà rượt thứ quân gieo họa hại người, không kể đất chẳng kiêng trời, dám thêu dệt cho ông nghi thiếp. Oan ức này tội nghiệp ! Những đứa đó mặt đời ! Trời hỏi trời ! Xin đơm bụng thiếp ! » Chánh Thiên nói : « Đồ tiện phụ, hãy nín đi ! Phen này mi hãy giữ hồn, ta tạm dung lánh mạng cho mi đó ! Để rồi thũng thảng coi có toàn thân hay chăng ? » Và nói và giận hăm hăm, đi thẳng về thư phòng một nước. Khi

(1) Tiện phụ là tiếng máng con hư con khốn.

ấy hai con tở phân chủ là Hạ Liên, Thu Cúc, đưa thì pha nước, đưa thì soạn khăn, đem qua thờ phòng cho Chánh Thiên rửa mặt. Chánh Thiên rửa xong, mới ngồi một mình trong thờ phòng khoan tay suy nghĩ. Bởi có làm sao mọi lần Chánh Thiên nóng như lửa đốt, nay lại hiền làm vậy : Một là không rượu ôn tâm, hai nữa không có tang án thì dám đầu giết vợ ? Nếu làm lỡ dở, sao khỏi tội tình, chi bằng chờ lúc thâm canh, có nghi án thì khảo tra cho ra án. Chừng ấy khâu cung đã hãn, mặc dầu giận nợ ra tay ; nên nín lúc này về phòng toan kế. Đang khi suy nghĩ, bỗng hơi rượu bay qua, day mặt ngộ ra, thấy hồ rượu bay hơi thơm phức. Trong lòng ao ước, cơn rượu giục thêm, với tay lấy lại xem, thấy đầy nhóc một hồ rượu hãm. Nghĩ thầm một chập rồi nói : « Mẽ ! Ai đem lại đây ? » Mau tay rót ra một chén ực phức rồi khoan tay nghĩ nữa ! Ôi ! Tưởng đi tưởng lại một hồi, hồ rượu năm cân ráo cạo. Sớm mai bụng đói, lại thêm bị rượu hãm, cho nên : Một lát thần mien vào phá động, đôi hồi tưởng hủ kéo năm ngay ! Làm cho chóng mày chóng mặt, rớt phải nhào ngbiêng chết già ! Thấy chuyện như vậy, có người vịnh bài thơ giải tầu rằng :

*Gương này soi chút hơi ngộ hơn !
Nết rượu từ từ kéo chết thân !
Xổ sếp gia cang men ít lượng,
Đập đầu danh giá nấp vùi cùn.
Vợ cho chúng lấy còn mưu hại,
Bạn phải người gièm hết nghĩa hơn.
Phải rõ mùi thơm là thuốc độc,
Khuyên ai tua khá giảm lần lần.*

Nguyên hồ rượu hãm năm cân ấy là kể của Thế Lại dạy Hạ thị trong khi lên kiệu, nên nằng về nhà dặn hai con tở phân chủ, hễ đem đồ rửa mặt thì bày rượu ấy trước mặt Chánh Thiên. Bởi thuở nay mấy tay đắm rượu hay nói : « Thà cắt cổ chẳng tha đồ rượu. » Huống gì Chánh Thiên là tở say, ngộ thấy hủ rượu không nhào vào mà chết sao được ? Hễ phục được rồi, thì trước là : Gỡ họa cho Hạ thị, sau là : Thừa dịp hãm say đề trời, lừa cơn cộp

ngã dễ khiêng. Cho bay những giống men riêng, nó vật anh hùng ngã tốt. Lúc này hai quan Huyện, dẫn quân lính đến gần Nhậm phủ. Dương Cán bẩm rằng : « Xin hai ngài hãy đình trú tại đây một chập, để tôi nom vào phủ độ coi động tĩnh thế nào, rồi sẽ tức tức ra báo. Chớ mình vào một lần, e đáng cường nhra nó toan dự bị. Bởi Chánh Thiên là anh hùng, va hay sớm ắt khó bắt. » Tôn tri huyện nói : « Vậy người hãy đi cho kịp. »

Dương Cán thẳng qua Nhậm phủ, mấy kẻ giữ cửa đều biết Dương Cán là tay đầu mục lính Mã khoái, nên thi lễ hỏi rằng : « Dương đại ca đi đâu vậy ? » Dương Cán đáp lễ và nói : « Ta có một việc muốn vào cậy Nhậm đại gia giúp, song chưa biết chừng này ngài dậy hay chưa ? » Kẻ giữ cửa nói rằng : « Ngài đã dậy rồi nhưng mà hồi này ngài uống hết một hồ năm cân rượu bầm, nên bây giờ đã bất tỉnh, nằm dựa ghế mà ngủ vui. Như đại ca có việc cần kíp thì để tôi vào kêu cho ! » Dương Cán nghe nói mừng lắm vội vàng trả lời rằng : « Cảm ơn chú ! Tưởng ngài thức thì tôi vô, ngài còn ngủ thì để lát nữa tôi sẽ lại, chuyện cũng không gấp gì. » Nói rồi xâm xuôi trở ra, bẩm các việc cho hai quan Huyện nghe. Đoạn truyền lính lệ đều cầm khi giải áp lại vây Nhậm phủ. Tôn, Trần hai ông ngồi kiệu đi vô trước, còn kẻ tùy tùng cầm khi giới cỡi ngựa theo sau, bất luận gặp tên nào, đều trối méo cả thấy. Đi vô đến cửa ngăn, hai ông bèn xuống kiệu. Dương Cán mới lại bẩm rằng : « Bây giờ hai ngài hãy dắt bọn lính lệ đứng kiểm soát đồ tang, còn để cường nhra về phần tôi lục bắt. » Đi cách thớt phòng chừng ít bước, thì nghe tiếng ngáy pho pho, hơi men nồng nực, Dương Cán mới dạy mấy thầy nghề võ, phải đứng đứng ngoài cửa thớt phòng mà ứng tiếp, còn mình và mấy tên lính võ đồng dùng hai cây móc sắt, thừa thế Chánh Thiên nằm, móc vào hai bên trái vế rồi hô : « Giật ! » Mười tên lính đồng nắm cán câu sắt, đàn thần lực giật đại. Chánh Thiên giật mình mở mắt la : « Ai làm gì mà đau dữ vậy ? » La chưa dứt lời thì đã té nhào dưới ghế. Thương ôi ! Hai trái vế lưng hơn năm tấc, mắc ngạnh câu dây

đưa không ra ; một đàng thì sợ sỗ hùm ngầy, cứ việc giết cho tận lực, còn một đàng thì hai đùi đã nhừ, nằm mẹp mà rên. Thấy vô mười tên, leo cỡi trên lưng rồi trối ké. Đã vậy mà còn sợ sứt Chánh Thiên, nên kẻ dùng thước sắt đập hai bên cùi chỗ máu chảy đầm đề ; người lấy trái chùy dằn đôi phía sườn sưng vung xung. Hại thay ! Thước đánh như mưa bắc không ngừng, chùy xuống tợ đạn sa chằng ngọt ! Òi thôi ! Khi xưa cật gấu lưng hùm, nay hóa ra da nhẵn thịt nứt. Đánh ước chừng chín nồi cơm, Chánh Thiên đã mòn hơi chết giấc. Dương Cán thấy yếu sức rồi, mới chịu tha và nói : « Thôi, lấy xiềng sắt xiềng rún nó lại. »

Còn Tôn, Trần hai quan Huyện, cầm hai cuốn sổ cứ xét món gì biên món nấy, từ trước phủ đến sau lâu, thấy thấy biên niêm lại hết. Nguyên Nhậm chánh Thiên là Phú bộ đứng bậc nhì trong huyện Định hưng, trong nhà thiếu chi đồ cồ ngoạn tràn châu, ngọc ngà vàng bạc đều bị Vương Luân tải chủ chiêu khai trong đơn đó, nên biên tịch làm của tang ; còn những vật nhỏ nhoi bị mấy chú tham lam, họ thủ tiêu hết bọn. Quan bộ tá là Trần lão gia nhắm bề chớ cũng vừa ghe, nên ông tính bề buồm trước, để cho Tôn lão gia ở lại đó. Đoạn Tôn lão gia dạy bắt hai con a huân (mèo phăn chũ) và tặc phụ là Hạ thị với mấy đứa gia đình, truyền trối ké dắt vào nhà môn hầu thăm. Còn Nhậm chánh Thiên tay chơn gần gãy, đi hết được rồi, nên Dương Cán dạy lính lệ vác một tấm cửa bốn năm lên đó, bốn người khiêng về huyện.

Quan Tôn tri huyện thẳng đường, dạy khiêng chánh đàng là Nhậm chánh Thiên vào, mới hỏi : « Nhậm chánh Thiên, mi tự đăng bao lâu ? Nội bọn là mấy đứa ? Đánh cướp phủ Vương công tử, mấy tên bợm phải kể ra ? Khai thiệt tình chớ có dối lời, đừng ăn giấu ta dụng hình mà khổ ! » Chánh Thiên nghe hỏi trợn mắt hùm nạt lớn rằng : « Đồ mốc xì ! Cường đạo là ai mà mi hỏi ? » Tôn lão gia giận dạy lính : « Hãy bạt tai nó coi nà. » Lính dạ một tiếng bạt chơi vài chục cái, Tôn lão gia lại hỏi : « Chánh Thiên, mi là cường đạo rõ ràng, có đủ đồ tang chứng, sao còn chạy án

hã ? » Chánh Thiên hét lớn mắng rằng : « Mi quả ư cường đạo, mi lại nói cho ta, hồi nãy đây, mi dắt một lũ quân gia, ban ngày dám cướp đồ Nhậm phủ, lục rương mở tủ, vét bạc lấy vàng, mi là cường đạo rõ ràng, mi là đầu đảng chớ ai đầu đảng mà phòng hỏi ? » Tôn lão gia giận dạy lính bạt tai vả miệng ; lính lệ cứ vả miệng bạt tai hơn vài chục cái. Song Chánh Thiên mắng cũng còn mắng ; Tôn lão gia giận dạy lính kẹp. Kẹp đủ ba độ, mắng lại thêm nhiều ; dạy đánh hai chục hèo, đánh rồi Chánh Thiên còn mắng thêm nữa ! Và mắng và nói rằng : « Bớ ô quan ! Ta bữa nay liêu một khúc thân đờn cho bày hành, đầu cho bày có chặt đứt làm hai đoạn đi nữa, miễn là lỗ miệng ta còn, thì cứ ô quan ta mắng mãi ; cho bày làm gì thì làm, chớ hai chữ cường đạo mà biểu ta khai thì chắc chớ kiếp khác. » Nói rồi nhắm mắt làm thính, đề mặc người đánh khảo.

Tôn lão gia nghĩ rằng : « Minh dùng đủ đồ hình cụ mà cường đạo chẳng chịu khai, nếu quá tay e bỏ mạng người, sợ sau khó dễ. » Bèn truyền quân ngừng tay dần tặc phụ vào nhà tra hỏi. Lính ra dẫn Hạ thị vào. Hạ thị giả chước than thầm rằng : « Trời ôi ! Tám mươi kiếp hồng nhan, thì mang điều bạc mạng ! Chồng hiền lương khó kiếm, quân trộm cướp báo đời ! Bây giờ làm lụy đến đàn bà, phải ra trước mặt quan quân, đã sợ sệt lại thêm xấu hổ ! » Và nói lấp đáp và đi theo lính ra đại đường, quì xuống mà bẩm rằng : « Trước mặt lão gia, phạm phụ là Hạ thị làm lễ. » Tôn lão gia hỏi : « Hạ thị ! Mi có biết việc chồng mi ăn cướp của Vương Luân công tử chăng ? Đêm ấy đi đánh nội đảng là mấy người ? Phải cứ thiệt khai ra đừng giấu mờ mà bị khổ ! » Hạ thị bẩm rằng : « Trăm lạy quan trên đặt rõ, phận bèn cứ việc bày ngay, trên đầu có thánh thần, tiện thiếp đâu dám dối ? Vả từ chồng thiếp là Nhậm chánh Thiên kết nghĩa cùng thiếp đến nay đã được ba năm, ban đầu tôi mới về nhà chồng, chừng được hai tháng, thì chồng tôi đi đâu không biết, ước vài tháng đem về vàng bạc châu báu và đồ nữ trang y phục không biết bao nhiêu ! Thiếp thấy vậy thì hỏi của ấy ở đâu mà có ? Th

Ông nói : Ra ngoài bán buôn, tảy mốt mới được nhiều vàng bạc châu báu như vậy, còn đồ nữ trang quần áo, là đồ mua sắm đặng đem về cho thiếp. Thiếp nghe nói vậy thì trong lòng đã nghĩ thầm, vả chăng hồi ông đi thì tay không, về lại nặng túi, của cải nhiều vô số, ắt là chẳng phải của bán buôn. Nghĩ vậy chớ mới về nhà chồng đôi ba tháng, nào dám nghĩ chồng cho quyết. Từ đó về sau ông cứ hoặc ba tháng, hoặc năm tháng, đi một lần, lần nào về cũng đầy đầy của cải. Đến chừng sau hể lâu lâu cách một vài đêm thì thiếp thấy ông dắt về một ít người lạ mặt đến nhà, coi bộ mấy kẻ ấy tay chơn vạm vỡ, mày mắt đảo xiêng ; thiếp mới nghĩ quyết là bọn gian, sợ cho chồng sau có tội, nên thiếp mới để đêm hôm thanh vắng, mà khuyên giải ông rằng : Hể sâu ăn cải hay chết theo bẹ cải, người ham tiền hay bị lụy về tiền, mấy đời đũa nghịch thiên, mà làm nên gia nghiệp, bao thuở quân trộm cướp, chạy sao khỏi rạc rạc, phép nước chảy tràn, hình quan chực bó ; nay mình đã giàu có, thôi nghiệp củ xin chưa ; hể là ăn cắp thì tay ư, chơi dao sao khỏi phạm. Song ông ác tệ lắm ! Đã chẳng nghe khuyên thì chớ, lại chưởi mắng dút la ! Sau hể thiếp mở miệng ra, thì ông cứ bặt tai sưng mặt. Từ ấy nhân sau, thiếp nghĩ lại : Người dữ khó nói êm, thà làm cảm cho tiện, tội ai nấy chịu, hơi sức nào can gián cho bị đòn ; thà mặc ẩm ăn ngon, nường nấu qua ngày qua buổi. Mỗi đêm hôm qua đây, không biết ở đâu lại một tốp chín mười người lạ mặt, nói rằng là bạn hữu của ông. Ông hỏi thiếp dọn rượu chè cơm nước cho mấy người ấy ăn, thì thiếp cũng ngỡ mấy người ấy ăn uống với ông đang nhà trước, nên vào phòng nằm nghĩ. Đến chừng nửa đêm bỗng nghe có tiếng người xạo xự. Thiếp lóng nghe mấy người ấy nói : Cửa này đề chia làm tám phần. Lại có một người khác nói : Tính vậy sao đặng ? Thôi ! Đề chia hai phải hơn. Nghe như vậy rồi lời cũng ngu quên. Chẳng dè đến sáng ngày nay, mà việc bùng xòa thế ấy ! Trăm lạy quan lớn, xin nghiệm điều ngay vậy, cho liện thiếp nhờ ơn. Phận bọt bèo gặp lúc tai nạn, vì chồng phải hổ han mây

mặt, đến nay là vợ giặc, tội lệ há than van. » Nói rồi day mặt qua bên Chánh Thiên làm bộ khóc mướt mà rằng : « Tội cho ông thì thôi ! Chẳng nghe tiếng khuyên can, tham quá vác bấy giờ ra thân thể ấy ! Hồi nào thiếp khuyên ông không kể, cũng vì không chịu nghe lời. Trời hỡi là trời ! Giờ để mình ông chịu tội ! Sao ông không khai cho mau, tên họ mấy ảnh hồi hôm, đừng lão gia bắt đến nha môn, ăn chung để tội riêng sao đành dạ ? Thương ôi ! Nay da thịt của mẹ cha là trọng cả, để cho đến đời bị đánh bị hành ! Xề nát tan lảnh, thiếp thấy vậy chịu làm sao cho thấu ! Giờ biết mưu chi mà cứu, trời hỡi trời có hay ! Họ ăn uống cho sướng thay, lại để ông mang khổ ! » Nói rồi lại day mặt lại ngay quan Huyện, lạy nhô rờn rờn mà bẩm rằng : « Trăm lạy quan lớn ! Ngài là gương minh nguyệt, ngài cũng tể thanh thiên, dưới ngời viết độ oan khiên, trên án tờ khai cửa Phật ! Xin tha thiếp đòn bả khờ khật, chưa từng thấy mặt quan, Xin bắt bọm rũ gian, mà dựng hình răn chúng. Thiếp đội ơn dung túng, bằng biển cả non cao ; thiếp cảm nghĩa rộng bao, lý cha sanh mẹ đẻ ! »

Chánh Thiên nín nghe mấy lời Hạ thị khai, rồi cười gằn mà nói : « Ta cảm ơn nàng hết sức, mấy lời khai rất thiệt thà ! Ta nói thiệt, phen này đầu hôn xuống Diêm la thì thôi ! Bằng có dịp nào được gió thanh mây tổ, khỏi chốn oan hình, ta sẽ đền ơn cho con đảm phụ một ngàn lần dao, cả muôn lưởi gươm, cũng chưa vừa ý ! »

Tôn lão gia dạy dần bọn gia nhơn và hai con tở phần chữ vào, thì chúng nó khai rằng : « Bọn tôi là đứa tở, đầu thấu việc chữ nhà, đầu ông tôi có tính chước cướp của người ta, thì thắm tối kín đáo, chúng tôi đầu rõ được. Việc ấy xin hỏi bà chủ mẫu của chúng tôi họa là có biết cùng chẳng, chờ bọn chúng tôi không rõ. » Hạ thị rước nói rằng : « Trăm lạy Quan lớn ! Rất đời là vợ chồng đầu ấp tay gối với nhau, mà ông còn không cho thiếp rõ, huống chi mấy đứa gia nhơn. Xin ông nghiệm xét ra ơn, kéo mấy đứa hèn tội nghiệp ! » Tôn lão gia nghe Hạ thị khai có lý, bèn lấy tờ cơ và đơn cáo

nài ra xem, thì đúng với lời Hạ thị, nên dạy giam Chánh Thiên vào ngục, và đòi bà Quan mai (1) dạy đem nàng tặc phụ là Hạ thị, về mà giữ lấy, đừng chờ kết án sẽ hay. Còn mấy đứa gia đình, a huân đều tha hết. Tôn lão gia dạy đòi Hương lân và Hương bảo đến mà quở rằng : « Chúng bây là chức trách trong xóm, sao a ý với đảng gian, không dọ coi bọn nó tụ hội tại đâu, đừng đến nhà xuất thú, bữa nay ta đã bắt được đứa cường đồ, bây còn chưa hay đến. Có phải là chúng bây dưỡng ác, cố ý đồng tình, đồ khỏi tội hình, ym ần loài trộm cướp. » Hương bảo bầm : « Trăm lạy Quan lớn ! Tôi thì mắc lo bề làm ăn, sớm đi tối về ; còn Chánh Thiên là bực cự phú, trong huyện này đều nghe danh ; tôi cũng ít năng qua lại. Dầu cho va sanh tâm làm quấy đi nữa, ai đời thấy phú hộ mà ăn cướp bao giờ ? Rất đối người trong nhà còn chưa rõ cơ quan, huống chi tôi là Hương bảo ở xa lắc, có lẽ nào mà rõ được ? » Còn Hương lân thì bầm : « Trăm lạy quan lớn ! Xin xét việc Chánh Thiên người ở một xóm với chúng tôi, bình nhật thiệt là tử tế, cũng không mời gian trá, lại chẳng tánh tham lam. Còn Vương công tử bị ăn cướp hồi đầu hôm, lảng sáng ra thì bắt bớ ; phải chi lâu cách năm ba ngày gì, chúng tôi biết được chút đỉnh tình tộ thì lý nào không báo đến quan. Thiệt là chẳng ý dung gian, bởi việc tình cớ khó biết. Xin quan lớn xét, mà dung chúng tôi nhờ. » Tôn lão gia nghe rõ, gặc đầu nói phải, bèn dạy tha ngay. Còn đồ tang niệm đề vào kho, chờ tái thăm sẽ phát hồi nguyên chủ.

Khi Tôn tri huyện vào nhà trong, thì gặp một người bước đến bái mà đưa lá thiệp (2). Quan Huyện giở ra xem là của Vương Luân công tử trong ấy nói : « Xin ngài cho phép Hạ thế Lại là môn khách của tôi, lãnh em là Hạ thị về nhà, chừng nào có việc tra xét sẽ đến. » Tôn tri huyện lẽ nào chẳng chịu nên giao Hạ thị cho anh là Thế Lại bảo lãnh đem về. Thế Lại dắt Hạ thị về cho nhập cục với Vương Luân.

(1) Quan mai : là bà mai của quan đặt, để bán đứng dân bà con gái phạm tội.
(2) Lá thiệp : Miếng giấy có biên tên họ.

Phen này hết sợ ai bắt buộc, không kiêng kễ dữ rình ; hai người vui vẻ phỉ tỉnh, thương hại cho ai oan khức !

Đầy nói về Hoa chấn Phương đưa mấy anh em họ Ba đến giáp giới Sơn đông thì đã hết canh tư, nghỉ ngơi một hồi, trời rạng đông bèn giã từ bọn mình rồi trở xuống Định hưng. Đường đi ấy và đi và về cộng một trăm hai mươi dặm, bởi trong mình có việc, nên vó ký không ngừng. Đến huyện Định hưng, trời đã quá buổi, mới nghỉ lại hồi hôm qua, trong miếu bị lửa, thì là phía thành Nam, nay mình qua bên cửa Bắc, kiếm tiệm nghỉ đỡ một lát. Tính xong bèn vào thành phía Bắc, mượn một căn phòng chõ, mua một ống khóa riêng, đề hành lý vào trong, rồi dùng sớ ba hột cơm, khóa cửa lại thảng riết qua Nhậm phủ. Và đi và nghĩ : « Chắc sao bữa nay Nhậm gia ngài cũng ở nhà, không qua Vương phủ. Có khi hôm ông đợi mình không được sao sao cũng phiền. Ồi ! Nói điều gì đi nữa, mình cũng cam tâm, vì có việc mới ra thất tín. » Đi đến cửa cái, day mặt dòm vô thấy niêm tờ giấy trắng, khóa ống khóa đồng ; dấu mới dấu phong, hồ còn ướt rượt. Bèn hoảng hồn kinh tâm nói thầm : « Mẽ ! Lạ dữ phải chơi ? Mới hôm qua này tuy là phủ ông vắng người, mà còn kẻ qua người lại. Ý chi cách có nữa ngày đêm, mà gây họa gì lớn vậy ? Cho đến nỗi niêm nhà đề chữ đỏ, ấy là việc quan hệ vô cùng ! » Đứng nghĩ một hồi, dặng chờ có ai qua hỏi thử ; té ra không ai dám lại. Tức mình ông mới chạy ngang qua tiệm bán hàng xén bên kia, gặp người đầu gia đương lui cui tỉnh sồ. Hoa lão vội vàng thi lễ, người đầu gia đáp lễ rồi hỏi : « Lão tiên sanh muốn mua vật chi trong tiệm tôi chăng ? » Hoa lão nói : « Tôi không mua vật gì hết ! Song xin chú làm ơn cho tôi hỏi thăm một chuyện ; chẳng hay chỗ nhà bên kia đó, có phải là của Phú hộ Nhậm chánh Thiên chăng ?... » Nói chưa dứt lời người ấy liền trợn mắt dòm ông Hoa kỷ lưỡng, rồi lấy tay khoát khoát mà nói nhỏ rằng : « Ông hãy mau mau đi cho rồi, đừng hỏi làm chi ? Dầu phải cùng không cũng là vô ích ! May cho ông hỏi tôi, phải ông hỏi người khác, chắc là mang khổ ! Chuyện

thiệt không phải chơi, ông hãy đi đi, đừng ở đây hồi nữa, e sanh chuyện khó lòng ! » Hoa lão sững sốt nói rằng : « Ủa sự gì lạ dữ vậy ? Chú hãy làm ơn nói cho tôi biết. » Người ấy lắc đầu và nói : « Châu ôi ! Ông già kỳ quái ! Ông đứng đây hồi hoài, làm hại đến tiệm tôi tội nghiệp lắm ! » Hoa lão nói lớn rằng : « Cái đó mới đại kỳ cho chớ ! Tôi là kẻ đi đường, vốn không làm điều chi tồi tệ, hồi thăm chú một hai lời nói, mà liền lụy họa gì ? Xin hãy nói đi, có sao mà sợ ? » Người ấy than dài, rồi cứ làm thỉnh lắc đầu, khoát tay biểu đi cho khỏi ; Hoa lão năn nỉ năm ba phen không được, bèn nổi giận hét lớn rằng : « Thiệt chú không phân cho tôi rõ, nè tôi đứng cho trót ngày nay, coi chú nói hay không cho biết ? »

Hồi thứ mười sáu

Đến Nam-lao, Hoa-chấn-Phương cứu Chánh-Thiên.

Người trong tiệm ấy, bị ông Hoa đứng cổ lì, hồi hoài, túng phải nói phở rằng : « Bèn đó là phủ Nhậm chánh Thiên, vậy chớ ông không thấy giấy niêm phong ngoài cửa, sao còn hồi lắm chi, xin ông làm phước mau đi, đừng lớn tiếng chúng hay khó dễ, bề ông thì chẳng kể, sợ báo hại tiệm tôi... » Hoa lão nghe chưa cùng chuyện đã nổi nóng hét lớn rằng : « Tôi cũng không phải là người sát như, phóng hỏa, ăn cướp, cường đồ, có án chốn này mà chú phòng sợ liên can, nên không dám nói ? » Người ấy nhân vậy nói rằng : « Trời ôi ! Tôi với ông không phải hồi trước gieo oan kết họa chi mà nay phòng báo ! Chẳng kiểm người khác hồi thăm nhè tôi mà hồi mãi ! » Nói rồi bèn thuật những việc Vương Luân khai ăn cướp, làm sao mà bắt Chánh Thiên, Hạ thị làm chứng cho chồng ; Hương bảo, Hương lân bị quở, niêm nhà giam ngục các tích đủ đầu đuôi. Lại nói : « Thiệt may phước cho xóm tôi lắm ! Tuy chưa bị giam, chớ lạy người cũng đã sôi trán ! Bởi vậy khi nãy ông hồi chuyện đó, tôi sợ tội lây mà không dám nói. » Hoa lão nghe vừa rồi, đứng lịn thình đôi mắt hùm già, nghẹn cứng cổ nữa lời không nói, một hồi vùng hét lên rằng : « Hồi Vương Luân thất phu !

Mi khi không gieo họa cho người lành, thì tội ấy biết bao xiết kể. » Người trong tiệm nghe ông kêu xách khoé Vương công tử mà mắng, bèn thất kinh hồn vía, tái ngắt mặt mày, run lập cập chơn tay, xá xá ông Hoa mà nói : « Trám lạy ông Thái tuế, đừng hại mạng tôi tội nghiệp ! » Hoa lão thấy mới sợ sệt mới mỉm cười hỏi : « Vậy chớ chú có biết Nhậm đại gia bị họ hành hình ra thế nào chăng ? » Người ấy run rẩy mà thưa rằng : « Ông Thái tuế ôi ! Việc đó tôi nghe nói, hồi lính qua bắt ông Nhậm thì họ đã móc sườn thịt đùi, trói kẻ lòi ức, dằn hai bên thanh cật, đánh gần gãy ba sườn, khổ lắc léo đau tột xương, hai tay chơn đều sưng húp, đi đã hết được, phải bỏ lên ván cửa mà khiêng. Chừng đến Huyện đường tôi có đi coi, thấy khảo tra tẩu loạn, nhưng là : Vả miệng bạt tai bốn chục cái, kẹp ba độ móp ống chơn, đánh hai chục cón, chết giấc đòi ba bận . . » Hoa lão hỏi : « Chịu hình nặng như thế, mà ông Nhậm có khai điều chi chăng ? » Người ấy nói : « Trời ôi ! Phải tôi chịu vậy, giống gì nữa cũng khai, không biết ông đó làm sao quá gan ! Khảo kẹp thế gì cũng không hầy hấn ! Cứ tiếng ô quan ông mắng, chẳng hề khai báo nửa lời ! Quan Huyện hết khảo tra, tưng thế giam vào ngục, đợi mai này khảo tra nữa. » Hoa lão nghe rồi cười lớn mà rằng : « Thiệt là hảo hớn ! Vậy mới đáng bạn ta ! » Đoạn xá chú trong tiệm mà nói : « Cám ơn. » Rồi đánh đàn xa đi thẳng. Người đầu gia trong tiệm thấy ông Hoa đi xa rồi, mới niệm : « Nam mô Phật ! Vị Hung thần ác sát nay đã ra khỏi tiệm rồi ! » Bèn vào tiệm lấy giấy tiền vàng bạc ra ngoài cửa đốt xỏ xui, đưa ông đi cho tốt.

Khi Hoa lão về đến chỗ ngụ, thì khoanh tay ngồi nghĩ rằng : « Mình dốc lòng xuống cứu ông Nhậm cho khỏi hậu hoạn, bị mấy đứa địch đầu nó cướp của Vương Luân làm cho ông mắc vòng lao lý. Té ra cứu đầu chưa thấy, thấy gieo họa cho người. Bây giờ chúng nó đi hết rồi, một mình lão có muốn cứu ông thì lấy ai giúp sức ? Như trở về Sơn đông mà qui chúng nó lại, thì trễ nãi ngày giờ, đến sáng mai ông Nhậm chắc phải mang khổ ! » Nghĩ đi nghĩ lại một hồi rồi nói : « Việc

tại mình gây họa, mình phải xử cho xong, thôi thì liều một mạng già, dặng cứu người mới phải ! Vậy đêm nay lúc canh ba, ta sẽ lén vào phá ngục mà cứu ông. » Nhứt định rồi, bèn kêu Tiểu nhị lại, bảo mua giùm vài món đồ ăn và một hồ rượu tốt, mới đem vào phòng tự châm tự chước uống hết hồ rượu, qua giường nằm nghỉ một hồi cho khoẻ tinh thần. Kể đến bữa cơm chiều, Chấn Phương ăn xong xỏ, đi dạo một hồi, về phòng đóng cửa nằm nghỉ cho đến hết canh một, lóng nghe các phòng khách hãy còn kẻ đánh tửu, người chuyện trò, đèn đuốc sáng lòa, chưa ai chịu ngủ. Qua đến canh ba, lóng nghe lặng vắng tiếng người, đuốc đèn tắt hết, Chấn Phương liền chỗi dậy, soạn đồ y phục và đồ nghề như đêm hôm trước. Trong lòng nghĩ rằng : « Mình đi ra cứu ông Nhậm, rồi không lẽ trở về đây được. » Mới gói hết đồ thập vật, dồn vào guôi mang sau lưng, khóa phòng lại, ra khỏi cửa cái, thót tuốt lên nóc nhà, đi riết đến chỗ vắng người. Nhảy xuống cứ theo nẻo hẻm mà thẳng ra thành. Lựa chỗ vắng vẻ để guôi xuống, dùng dây « Sác tường sách » leo lên đầu thành, đi thẳng vào ngục huyện Định hưng, thì mệt đã thở dốc. Mới đứng lại nghỉ, xem ra bốn phía khám ngục huyện thiên, không biết chỗ nào giam Chánh Thiên. Còn đương bàn tính, bỗng đầu nghe tiếng giống canh ba dùi inh ỏi, Hoa lão bèn nằm mọp theo máng xối rình coi thấy người lính canh : Một người đánh mõ, một người đánh mã la. Hoa lão ngấm nghĩ rằng : « Nếu ta muốn rở ông Nhậm ở khám nào ? Phải trị trước hai người này mới được ! » Tính rồi bèn đi nom theo, thấy hai người đi đến cửa khám chỗ bàn thờ Chúa ngục, ngồi lại mà lìm dim ! Hoa lão mới nói thầm : « Ấy là sốbây đã đến kỳ chết ! Cựe chẳng dă ta mới làm ! » Bèn lấy ống mai hoa đồng, bỏ thuốc « Đoạn hồn hương » vào, rồi ngậm một liều giải được là thuốc giữ mình cho khỏi ho ben tăng hắng, đưa ống đồng ngay trên gió, trước mặt hai người canh phu, thổi ra một hơi, hai chàng đều nhảy mũi, té nhào xuống đất, nằm dụi mè man ! Hoa lão mới nhảy xuống, rút dao ra cho mỗi người mỗi dao, đưa hồn theo ma trốt ! (Ông Hoa

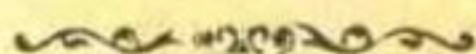
làm ác như vậy là bởi sợ hai người này còn sống, sáng ra lậu sự chi cho khỏi truy hỏi, thì mấy chỗ ngục khác kinh động, nên mới giết cho bất tích.) Giết xong rồi, ông mới cầm mã la già dạng đánh đi rảo theo các ngục. Đến chỗ khám tối xây nghe tiếng rên : « Ý ôi ! Nhức chết ta đi ! » Hoa lão lóng nghe quã là tiếng Chánh Thiên, thì mầng quính quảng mới đứng lại rờ cửa đung cái ống khóa lớn. Lúc ấy đã canh tư một chuyền, ông bèn gióng mã la bốn dùi lừa lúc hơi rên chưa dứt, đang sức giựt ống khóa gãy lọi làm hai khúc, rồi gióng canh như trước, thừa dịp xô cửa bước vào, rờ lưng lấy đèn ló ra soi. Thời may ngục ấy là « khám tối » hai bên tường kín mít nên ánh đèn chẳng dội ra ngoài, lại cũng nhờ ngục ấy giam có một mình Chánh Thiên, nên không ai hay hết thấy. Lúc này Chánh Thiên dưới chơn mang xiềng, hai tay mang gông, đầu cột dây sắt treo nhóng lên rường, đang rên hi hi, mắt nhắm lụy tuôn lai láng. Hoa lão thấy vậy lụy rơi đầm dề, dấm ngực mà mầng mình rằng : « Cũng tại ta là thằng lão thất phu đáng số ! Hại người ta cho đến đời này ! Khen chắc gan không chịu tiếng gian tà, thương tím ruột những hình này khổ nọ, bởi chịu khảo tra quá bộ nên ra thân thể tồi tàn, e ngày mai mà tái thẩm một phen, ắt táng mạng không trông còn sống. » Than rồi, mới kê tai kêu : « Nhậm đại gia ! Hỡi Nhậm đại gia... » Chánh Thiên giựt mình mở mắt hỏi : « Ai đó vậy ? » Hoa lão nói : « Lão là Hoa chấn Phương đây ! » Chánh Thiên nói : « Hoa tiên sanh làm sao mà đến được đây ? Có chức gì hay cứu giúp tôi với ! » Hoa lão nói : « Lão đến đây cũng đã lâu, mắc tìm ngục của ngài nên trễ nãi. Vậy ngài hãy dẫn gan chịu đau một giây phút, đừng rên rĩ làm chi, để cho lão dùng phương cứu khỏi. » Nói rồi bèn rút đao ra, đao này rên róng thứ thép tốt, nên kêu là « thuần cương đao » chặt dây sắt treo đứt ra, làm hai đoạn. Rồi kê vai cồng Chánh Thiên ráng sức chạy ra khỏi ngục, chạy một hồi đến vách thành cao vọi, nhắm bề thoát lên không nổi, mới đứng lại nghỉ hơi. Thời may thấy dựa cửa khám lớn có một tấm ván, Hoa lão mới đề Chánh Thiên xuống, lại

na lấm ván đem dựng xiên theo vách, rồi công Chánh Thiên bước xuống theo ván, nhảy thót lên mặt thành, bước chuyễn theo mái nhà, đi tìm chỗ để guồi hồi nãy. Đến chỗ đó rồi mới nhảy xuống đề Chánh Thiên ngồi yên, thì một đà thờ dốc, cả mình tháo mồ hôi. Còn Chánh Thiên thì mím môi chịu đau, không dám cựa cựa. Hoa lão lóng nghe đã canh tư ba chuyễn, gần sang canh năm, mới nói với Chánh Thiên rằng : « Thời, ngài hãy tạm nghỉ tại đây một chập, đừng lảo vào Vương phủ, giết phứt gian phu dâm phụ, báo cừu cho ngài mới vừa dạ lão. » Chánh Thiên nói : « Ông tính vậy rất hay. Song đề tôi tại đây, e chút nữa có quân gia tìm kiếm, thì tay chơn công róng, biết chạy đâu cho khỏi ? » Hoa lão nói : « Lão đã tính rồi, khi lảo vào ngục cứu ngài, thì lão đã giết hai người canh, hồi canh tư. Đến bây giờ đã giao canh năm, mà trong ngục chẳng nghe tiếng la lẫn mỗ, thì chắc là mấy người canh canh năm cứ việc ngủ, có ai đàn phòng giao canh, dầu cho chúng nó có hay, cũng là sáng trượt, chừng biết canh phu bị giết, phạm nhưn vượt tù, thì cũng rộn ràng một lúc, tra xét các khám, rồi mới tri hô báo quan. Các việc đã xong thì ít nữa cũng vài giờ có chạy kiếm đến đây, trời đã nửa buổi. Xin ngài hãy yên tâm ngồi đỡ tại đây, lão đi một hồi rồi trở lại. » Nói rồi vụt nhảy lên mặt thành, thoát thoát qua phía thành Tây, nhắm ngay phủ Vương Luân cứ nóc nhà đi riết. (ông Hoa nóng ruột làm điều gì cũng không tính tể, cho đến đôi đề Chánh Thiên mang gông mắc xiềng mà quên bẽ !) Qua đến Vương phủ thì ông đứng lại, thững thững lần theo từ nóc nhà, đi đủ mười căn nhà mà không biết cái nào của Vương Luân và Hạ thị ngũ, mới ngồi xuống ngẫm nghĩ rồi nói : « Cũng là tại ta hay nói lớn lối ! Hồi nãy trước mặt Nhậm gia khoe mép bắt gian phu, dâm phụ như chơi, đến bây giờ lở vời, biết nó đâu mà kiếm ? Nếu về không thì đỡ, bằng ở cũng khó thay ! »

(Xem tiếp tập 9)

LỤC - MÀU - ĐƠN

Vừa nghĩ một hồi, ngoài xuống thấy có phòng trống gần chỗ hàng ba, mới bò xuống ăn mình dựa máng xối, lóng nghe trong phòng giữa có tiếng xăm xì, rõ là một tiếng đàn ông nói chuyện với tiếng con gái. Hoa lão cả mừng mò vô cho cận, nghe tiếng đàn ông và đàn bà thì thầm tình tự với nhau. Hoa lão nghe rõ, kể chắc là Vương Luân đang tư tình với Hạ thị, lòng mừng bằng được ngọc, tay vội rút ống đồng, nhắm ngay song dựa cửa mừng, thổi đoạn hồn hương vào trống ! Một chập nghe hai người đều nhảy mũi, lâu lâu rồi trống mái lặng khe, hết gáy tò te nữa ! Hoa lão nghĩ rằng : « Minh bây giờ vô cửa phòng chánh của nó cũng được, mà e động dạng phòng ngoài, bèn rút dao nghề, cạy vài miếng bông sành (là bông làm bằng sành để dựa vách cho thông hơi gió) cho trống rồi đút đầu chun vô, với mở két cửa song ra, dẹp ghế bàn rửa mặt lại một chỗ rồi mới lấy đèn ló rọi coi, quả là : Một cặp ếch đánh đeo, hai con sam ôm cứng ! Cởi hai người úp mặt với nhau, nên ông xuống một dao, cắt hai đầu một lượt, rồi gút tóc hai cái đầu lại xách nhảy ra song, nhắm thành Bắc chạy tới, mừng nở gan lớn đại. Khi đến trước mặt Chánh Thiên, ông mới bỏ hai cái đầu xuống mà nói : « Mừng cho ngài có phước, lão báo được cừu rồi. » Chánh Thiên nói : « Cám ơn lão sư nhọc lòng, vậy cho tôi thấy gian phụ, dâm phụ, coi mây mặt ra thế nào ? » Ông Hoa lật đật lấy đèn ló rọi cho Chánh Thiên xem. Chánh Thiên xem qua rồi nói : « Châu ôi ! Không phải đầu Vương, Hạ, ông đã giết lầm người khác rồi ! » Hoa lão nghe quá, tay buông đèn ló rọi, mắt ngó tròn tròn, mừng mình chẳng nên thân, làm việc gì cũng gấp, rồi thuật các chuyện hai đứa nói

xăm xỉ trong phòng... và bởi nóng nãy không coi cho kỹ. Đoạn lại nói với Chánh Thiên rằng : « Thôi giờ đã nửa canh năm, việc lại thêm lờ đờ, bằng trở vào mà tìm cho được gian-phu, dâm phụ, thì trời sáng khó lòng, mạng số nó chưa đến phần, mới có người chết thối. Song hai cái đầu này, không biết bây giờ bỏ đâu ? Nếu bỏ đây thì làm hại cho kẻ ở xóm gần đây, vô cang mà bị tội, sao cho khỏi trừ rửa chúng ta ! » Tính một hồi day ngó đang trước, thấy chỗ thành Tây, ở trên có làm cái lầu thành cao vọi, ông mới nói : « Tính như vậy có khi xong ! Ta đem hai cái đầu này treo tại cửa thành, ắt là : Trên chẳng đụng trời, dưới không đụng đất, thì chẳng liên lụy đến ai ! » Nói rồi bèn xách hai cái đầu đi lại cửa thành nhẩy tuối lên, đứng ngay trên đầu con kỳ lân, bằng sành, xây trên nóc lầu, với tay núm sợi dây sắt là sợi dây để treo yết thị, hoặc cờ, hoặc lồng đèn, rồi máng hai cái đầu vô đó, tòn ten như họ treo dừa khô vậy ! Lúc Hoa lão treo hai đầu đó là hồi rạng đông nhứt, gần cửa thành có một chú bán rau cải, nghe gà gáy thúc, thì chắc một lát nữa mở cửa thành, nên dậy sớm, sửa soạn rau cải, đặt gánh xuống chợ cho sớm mà giành mỗi hàng, xăm xúi đi xuống thành Tây, thì chưa mở cửa, mới đề giỏ cải đó, kiếm chỗ đi tiểu, day dóm lên cửa thành, thấy ba chớp ba nháng có một người ló ra thụt vô chỗ dây sắt, bèn la hoăng rằng : « Trời ôi ! Không xong ! Có người ta thắt cổ trên lầu thành, đây nè ! » Hai bên xóm nghe la, mấy người thức sớm, chạy bu lại coi. Còn ông Hoa nghe động máng đại hai cái đầu vào đó, rồi đi riết lại chỗ khuất tịch, đặt bễ xiềng, mở gông cho dễ.

Khi lối xóm tự lại hỏi chú bán cải : « Có gì mà la ? » Chú bán cải ngó lại kỹ cang rồi nói : « Điều này mới lạ cho chớ ! Hồi nãy tôi thấy rõ ràng một người cao lớn, treo tòn ten trên dây sắt, nay lại biến mất đâu rồi, bây giờ treo hai cái gì dòng dừa đó, giống in là đầu người ta ! Mấy anh coi thử phải không. » Mấy người xúm lại gần cửa thành xem tỏ rõ, vùng la lớn rằng : « Không xong rồi ! Các anh em ơi !

Quả là hai cái đầu của ai bị chém ở đầu, máu còn chảy ròng ròng, mà đem treo tại đó ! » Lúc ấy trời đã sáng, mấy người lính canh cửa thấy vậy, chạy vào huyện phi báo.

Đi vừa đến nha môn thì thấy những là : Cai đánh trống, bầy thối kèn, đang tập binh chọn rộ, tên lính canh hỏi ra mới rõ : Hồi canh tư hai tên canh phu bị ai giết, lại cướp mất đại phạm là Nhậm chánh Thiên, nên hội binh lại, đóng bốn cửa thành để tra xét đứa cướp tù giết lính. Quan Tôn tri huyện đang được tin cướp tù giết lính, mới vừa sai làm nã, kể Hương bảo và lính canh vào bẩm rằng : « Ngoài cửa Tây thành có treo hai cái đầu tên đó ! » Tôn lão gia hãi kinh; sai binh lính phủ vây bốn phía thành, xét tra cho kỹ, nhưng mà kiếm khắp lâu, tìm khắp quán, lục cùng bụi, xét cùng bờ; trót một hai giờ, không ra lông tích !

Ấy là :

Anh hùng cướp ngục đã đầu mất !

Luống uổng công người dạy xét tra.

Hồi thứ mười bảy

Thấy thủ cấp, gian phu, dân phụ mất vía.

Nói về Hoa chấn Phương treo hai thủ cấp trên Tây môn, thấy chúng hay nên vội vã buộc Nhậm chánh Thiên vào sợi dây nghề mà thông xuống trước, đoạn nhảy bốc theo, mở dây cho Nhậm chánh Thiên rồi công mà chạy. May nhằm tiết trời nắng, nước hào dựa thành không bao sâu, Hoa chấn Phương nhảy ngang khỏi hào, chạy được ít dặm thì trời đã sáng rồi. Hoa chấn Phương sợ người ta ngó thấy Nhậm chánh Thiên thì bất tiện, nên đem vào chỗ vắng, soạn y phục mình cho Nhậm chánh Thiên thay đổi, lấy khăn trùm cho Chánh Thiên, giả đồ là người có bệnh rồi mới công mà chạy miết. Khi đến chợ thì kiếm chước mà nói rằng : « Người này là bằng hữu của tôi, bởi mang bệnh giữa đường, nên tôi phải ráng công cho tới chợ. » Đoạn mượn vó, đem về Sơn đông.

Nói qua Tri huyện Định hưng là Tôn lão gia, sai quân đi tập nã kẻ cướp ngục và sát nhơn, song kiểm hoài tới đứng bóng chẳng hề ra mối, không lẽ đóng cửa mà xét hoài, từng phải khai thành cho thiên hạ qua lại ; rồi sai quân Mã khoái dẫn binh cầm trát đi đáo soát khắp nơi, buộc phải tìm cho ra kẻ sát nhơn cướp phạm ; lại truyền đem hai cái thủ cấp trên Tây môn xuống, bảo quân canh giữ và rao cho người khỗ chủ (1) biết, đừng tìm đến đó mà nhìn đầu, nếu có ai đến nhìn thì lập tức phải báo cho quan Huyện hay, đừng ngại cật hỏi và truy nguyên, mà bắt kẻ hung đồ. Còn dân canh bị giết, thì ngài biếu vợ con đem thầy về, cho năm lượng bạc thăm liệm mai táng. Các việc xử sơ sịa đã xong.

Nói về Vương Luân chờ dậy ở trong phòng Hạ thị, sai mời Hạ thế Lại ăn lót lòng, chuyện trò cười nói. Xảy thấy gia tướng vào thưa rằng : « Nghe đồn hồi canh tư, không biết ai vào ngục giết dân canh và cướp Nhậm chánh Thiên đến sáng lại thấy trên Tây môn có treo hai cái đầu, máu me đỏ tươi, mặt mày tái ngắt, coi cho kỹ là một cái đầu con gái, một thủ cấp đờn ông. Việc này làm vỡ lở cả thành, nhộn nhàn khắp huyện. Tôn lão gia sai quân Mã khoái, đi lục xét không ra, đến bây giờ còn đóng cửa thành mà kiểm. » Vương Luân nói : « Chắc là dám dâm bôn, bị chõng nàng ấy giết, song giết rồi thì bỏ, sao lại treo tại cửa thành Tây ! Còn điều này nghĩ chưa ra, không biết ai cướp Nhậm chánh Thiên, thiệt rất nên lạ lùng lắm. » Hạ thế Lại nói : « Tôi chắc là Hoa chấn Phương ở Sơn đông cướp ngục. Bối đêm trước ông rữ Nhậm chánh Thiên đi bắt, thấy lửa cháy mới chịu lui về, sau hay Nhậm chánh Thiên bị cầm ngục, nên nửa đêm đến giết canh phu mà cướp tù. » Vương Luân nói rằng : « Hoa chấn Phương khi trước đi hát tại đất Đào hoa, song không biết ở về huyện nào, mà sai người đi bắt. Dầu bắt không được, thì ta biếu quan Huyện viết thư cho quan tỉnh Sơn đông, tìm khắp nơi cũng phải ra mối. » Xảy thấy hai đứa A huộc chạy tới,

(1) Khỗ chủ : Chủ bị khỗ, bị người giết gia quyến mình.

thở hào hên và thừa rằng : « Ông ơi ! Không xong rồi ! Đêm nay không biết ai giết đi năm và một người đờn ông, đều lấy mất hai đầu, bỏ thây nằm một chỗ ! »

Vương Luân và Hạ thế Lại nghe qua đều kinh hãi, chạy vào phòng mà xem, thấy quả như vậy, coi lại thiệt là thằng Vương Hồ là đày tớ mình ; Vương Luân nổi giận nói rằng : « Đày tớ lớn mật, dám lấy vợ bé chủ nhà ! Chết đã đáng số. » Nói rồi đi với Hạ thế Lại, đồng trở về phòng, Vương Luân muốn sai gia tướng đi nhìn hai đầu ấy, kéo đề nhiều người thấy xấu xa, Hạ thế Lại can rằng : « Không nên không nên, xin đại gia đừng nóng giận, thiệt may phước cho xá muội và đại gia lắm ! » Vương Luân, Hạ thị đồng hỏi rằng : « Chuyện chi mà may phước ? » Hạ thế Lại nói : « Chắc là lão Hoa chấn Phương quyết đi giết em tôi và đại gia, mà giết lầm hai người ấy. Đến khi đem hai thủ cấp cho Nhậm chánh Thiên xem, thì coi lại không phải nên mới treo tại Tây môn mà khoe tài. » Vương Luân nghe nói rờn ớn; hỏi rằng : « Bây giờ hai cái đầu ấy, mới tính làm sao ? » Hạ thế Lại nói : « Có khó chi, nay lĩnh thiếp ở phương xa, không có cha mẹ, còn thằng đày tớ cũng dễ xữ, Vậy đại gia hãy sai người đi mua quan tài, nói rằng : Có bà già ở trong nhà mới chết. Rồi đem thọ đường về, liệm hai người đồng quan đồng quách đem ra đất cúng mà chôn, và xuất tiền bạc cho nội nhà, cấm chúng nó đừng nói lậu. Bên kia quan Huyện đợi năm ba ngày, trời nắng hăm hơi, hai cái đầu phải thúi, thì sao cũng biểu chúng chôn. Hễ vô chủ thì không ra án mạng. Nếu đại gia sai người đi nhìn thì chẳng những là mắc án mạng, mà lại thiên hạ hay sự đày tớ lấy chủ nhà, e mang tiếng không tốt. » Vương Luân khen phải nên y lời.

Thiệt bốn năm ngày hai thủ cấp thúi hết, không có kẻ chủ đến nhận. Tôn lão gia khó chịu, truyền quân lính đem chôn, lại nói rằng : « Chắc là đám nào tha hạt, đó đem vu họa cho mình, chớ không phải là người tại huyện. » Nhờa vì thuở nay quan sở tại không muốn chác chuyện nhờa

mạng trộm cướp, cũng trông nói lấp cho rồi, còn mình thì cứ sai quân đi bắt người cướp ngục hoài.

Nói về Lạc hoẵng Huân từ ngày cách mặt Hoa chấn Phương, đi tới bến đò Huỳnh hà nhưt nhưt sự phí lộ, thì nhờ có Hoa chấn Phương bao hết. Hoa chấn Phương có sai một người đem tiền bạc đi theo mà lo việc bữa ăn chỗ ngủ. Khi ấy tới bến Huỳnh hà, Lạc hoẵng Huân đưa hai lượng bạc cho người ấy mà nói rằng : « Xin người về thưa lại với Hoa lão gia rằng : Ngày sau tôi sẽ tìm đến tạ ơn. » Người ấy giã từ lui gót.

Còn Lạc hoẵng Huân qua khỏi sông Huỳnh hà, đi rất lâu mới tới Quảng lăng. Có gia tướng nghinh tiếp bộ linh cữu vào đề giữa căn nhà. Nội gia thân đồng lạy, rồi dọn cơm cúng và ăn uống nghỉ ngơi.

Bữa sau rước thấy làm siêu độ. Xảy thấy gia tướng thưa rằng : « Có Từ đại gia đến. » Lạc hoẵng Huân nghinh tiếp vào nhà. Từ đại gia nói : « Hôm qua linh cữu cậu về, và mợ với biểu đệ hồi hương, thiệt tôi không hay mà nghinh tiếp, xin cam lỗi mười phần, sớm mai này mới hay tin, nên đem lễ mọn đến tế. » Lạc hoẵng Huân nói : « Hôm qua mới về, các việc chưa an nên chẳng kịp đến viếng anh, phận em đáng tội. » Từ đại gia đem lễ vật đến tế, rồi ra mắt mợ. Lạc thái thái thấy Từ đại gia mặt vuông tai lớn, tướng mạo dềnh dàng, thì mừng thầm nói rằng : « Khi vợ chồng qua xa cách thì cháu còn thơ ấu, cách ít năm mà đã cao lớn, mạnh mẽ không biết chừng nào. » Từ đại gia nói : « Khi trước mợ đi thì cháu mới mười một tuổi, nay đã thành nhon, nếu cháu mà không về đây, gặp ngoài đường quên lững. » Lạc hoẵng Huân nói : « Thiệt ngày tháng thấm thoát, tính cách nhau đã sáu năm rồi. » Đoạn dọn tiệc rượu thiết đãi Nguyên. Từ đại gia đây là Từ Linh, hiệu chữ là Tòng Bằng, ông cha đều ròng võ nghệ. Từ tòng Bằng là cháu Lạc lão gia kêu bằng cậu. Từ nhỏ mồ côi cha mẹ, khi Lạc lão gia chưa phó nhậm thì bảo bọc như con, đến khi đi phó nhậm cũng muốn đem theo, ngặt gia tài Từ

tòng Bằng lớn lắm, của tiền ba vạn có dư ; nếu đem theo thì không ai coi giữ, cho nên để một người gia tướng già ở nhà với Từ tòng Bằng mà giúp việc, và rước thầy dạy học hành. Từ tòng Bằng thông minh, học đâu nhớ đó, đến mười tám tuổi vào thi đậu võ sanh. Nội xứ ấy thấy Từ tòng Bằng văn võ kiêm toàn, hình dung minh mẫn, đều giành nhau mà gả con. Nay nghe linh cữu cậu về mới đem lễ tế.

Từ ấy sắp sau, anh em qua lại, khi tập võ, khi luận văn, thiệt bằng lòng hiệp ý lắm.

Cách bốn tháng, Lạc hoẵng Huân thương nghị với mẹ rằng : « Xin chọn ngày lành mà mai táng. » Lạc phu hơn khen phải. Đến ngày đã định thì Từ tòng Bằng cũng tới lo việc tổng chung. Từ ấy sắp sau anh em thường lai vãng.

Ngày kia Lạc thái thái nói rằng : « Mẹ con ta đi không bao lâu, bây giờ coi xứ này lạ hết, nhiều nhà giàu trở nên cùng khổ, hiếm nhà nghèo lại đặng giàu sang ! » Lạc hoẵng Huân thưa rằng : « Lời xưa nói : Trước trước sau sau đều biến cải, giàu giàu khó khó cũng xây vắn. Không lẽ khó ba đời, chưa chắc giàu ba họ. » Dư Khiêm thưa rằng : « Bà với cậu luận không lầm, tôi nhớ lời cổ ngữ nói : Nhà không nghề làm ăn, dầu của kho cũng hết. Cho nên nhà làm ăn dầu nghèo cũng khá, nhà ăn chơi dầu thanh cũng suy. » Lạc thái thái nói : « Phải ! Nay lão gia đã qua đời, công tử tuy ăn ở không cũng ấm no, song lại e ngày sau phải thiếu thốn... » Dư Khiêm thưa rằng : « Đại gia làm công tử, không lẽ đi sanh phương. Tôi xét lại nội ba ngàn lượng bạc cũng đủ làm ăn, để tôi đi cho vay, đại gia cầm sổ, cứ cho hai phần lời, tôi ở không đi đòi cũng đặng. Tính chắc một năm có lời đặng sáu trăm, chi dụng hai chục miệng ăn cũng không tới nỗi thiếu. » Lạc thái thái khen rằng : « Tính như vậy thì hay lắm. Ta có bạc vốn cũng đặng ba ngàn lượng, ta giao cho người đi sanh phương. » Dư Khiêm phụng mạng đi cho vay. Ai nấy nghe đồn đều đến hỏi tiền đông lắm. Hễ mỗi nào Dư Khiêm chịu cho thì Lạc hoẵng Huân mới khứng, bằng Dư Khiêm không chịu thì thôi.

Đến khi tới ngày, Dư Khiêm đòi vốn lời đủ hết. Từ ấy sắp sau, ngày nào Dư Khiêm cũng đi sớm về tối, uống rượu như hũ chìm, song Lạc hoẵng Huân nghĩ công lao không nỡ quở trách.

Ngày kia Từ tông Bằng qua nhà Lạc hoẵng Huân nhằm tiết Trùng dương (1), anh em xem bông cúc mà uống rượu. Xây thấy Dư Khiêm đi chơn cao chơn thấp, bước tới bước lui. Từ tông Bằng cười và nói rằng : « Coi Dư Khiêm bữa nay về sớm quá ! » Lạc hoẵng Huân nói : « Anh không biết chứng con quỷ đó hay sao ? Bữa nay nó say cúp rồi, nên mới về sớm. » Dư Khiêm bước vào, bái Từ tông Bằng mà rằng : « Thưa Từ đại gia mới đến. » Từ tông Bằng nói : « Ta đến đây đã nửa ngày rồi, người bữa nay thiệt về sớm lắm ! » Dư Khiêm thưa rằng : « Chẳng dám nói giấu Từ đại gia, bữa nay tôi gặp bằng hữu ép uống say, nên mới về sớm. » Từ tông Bằng nói : « Say quá thì vào phòng mà ngủ. » Dư Khiêm thưa rằng : « Từ đại gia đương uống rượu với chủ tôi, tôi phải giữ phép đứng hầu, lẽ nào dám đi ngủ. » Từ tông Bằng nói : « Ta tới lui thường thường, không phải là khách mà người thù lè. » Lạc hoẵng Huân cười gằn nói rằng : « Sao không nhắm cái tướng mình gằn chết, lại còn nói hầu ai ? Họa là anh em ta hầu người mới phải, sao chưa đi ngủ cho rồi ? » Dư Khiêm không dám cãi lời, bái rồi đi ngả xiên ngả tó vào phòng.

Dư Khiêm đang nằm chưa ngủ, xây nghe tiếng sặc sặc, ngó lên thấy mập mờ như có con chó nhảy ngang qua ! Dư Khiêm hét vang như sấm, rằng : « Súc sanh chạy đâu đó ? Ta quyết bắt cho đập mi. »

Khi ấy Từ tông Bằng đương uống rượu với Lạc hoẵng Huân nghe Dư Khiêm la lớn, không hiểu có gì, đồng chạy vào mà hỏi.

Hai anh em chạy vào phòng, thấy Dư Khiêm chơ dậy, xắn tay áo muốn chạy. Lạc hoẵng Huân nạt lớn rằng : « Thất phu ! Làm thế gì vậy ? » Dư Khiêm thưa rằng : « Có một con

(1) Trùng dương là trùng cửu, mồng chín tháng chín.

tiếng mới chạy ngang qua phòng, nên tôi dậy rượt theo bắt nó ! » Lạc hoảng Huân nói : « Đừng có nói ma, say *đường* *đà* không vững, còn muốn đuổi theo yêu tinh, không sợ té bể đầu mà chết sao ? Hãy nằm xuống mà ngủ. » Dư Khiêm không dám cãi chũ, phải xỏ tay áo mà nằm.

Hồi thứ mười tám

Khoe tài giỏi, trèo cao nhảy thấp.

Còn hai anh em trở ra nhà khách. Từ tông Bằng cười rằng : « Thằng Khiêm chiêm bao thấy quỉ ! » Lạc hoảng Huân cũng cười rằng : « Rượu chẳng nên uống quá độ, say sưa hại biết chừng nào ! Tôi khi ở phủ Định hưng bị say sưa một tiệc, mà chúng khi dễ mười phần, đến nay còn giựt mình, không dám uống quá chén. » Từ tông Bằng hỏi : « Ai dám khi dễ biểu độ ? » Lạc hoảng Huân thuật hết các chuyện Vương Luân, Nhậm chánh Thiên, cho đến sự Hoa chấn Phương hậu đãi vân vân, rồi nói rằng : « Hoa chấn Phương từ khi hứa đi cứu thế huynh, đến nay hơn nửa năm rồi, không hay tin tức ! Ấy cũng tại một tiệc rượu quá say, mà gây nên mười phần rất thẹn, lại còn nhiều chuyện khuấy rối trí khôn cho tôi nữa. » Mới nói tới đó, xảy nghe người ta la lớn om sòm ngoài đường, hai anh em không rõ chuyện chi, đồng chạy ra xem thử.

Lạc hoảng Huân bước ra khỏi cửa ngõ, hỏi thăm duyên cớ. Mấy người coi đồng trả lời rằng : « Con mã hầu (1) của Loan ngự sử bứt dây xích, nhảy lên nóc nhà, mới chuyền qua nhà ông, ai nấy đều ngó thấy, nên trâm trở mà chỉ cho nhau. » Lạc hoảng Huân cười và nói với Từ tông Bằng rằng : « Nói vậy thì Dư Khiêm say ngó lên ốc lậu, thấy bóng con khỉ nhảy ngang qua, nên ngổ là yêu tinh, mới xăn tay áo ! Thôi, anh em mình trở vào uống rượu, hơi nào lo chuyện thiên hạ làm chi ? » Hai người trở vào, uống vài tuần rượu, Từ tông Bằng liền kiêu lui về. Lạc hoảng Huân đưa ra khỏi cửa.

(1) Mã hầu : khỉ giữ ngựa. Bởi tục Tàu nuôi ngựa, thì có nuôi con khỉ giữ ngựa, thì ngựa khỏi bệnh « phong ».

Bữa sau Lạc hoẵng Huân cơm nước xong xă, sửa soạn đi qua nhà Từ tông Bằng vừa ra thấy Từ tông Bằng bước vào ngõ, và cười và nói : « Nghe nói tại nền Bình sơn, chùa Quan Âm, bông cúc tây đua nở, thiên hạ coi dập dìu, ta đã sai người dọn tiệc tại nền Bình sơn, nên đến với biểu đệ đi chơi một bữa. » Lạc hoẵng Huân mừng rỡ nói rằng : « Như vậy thì mình không cỡi ngựa làm chi, đề đi bộ mà coi phong cảnh. » Từ tông Bằng hỏi : « Có Dư Khiêm ở nhà chăng ? Biểu nó đi theo luôn thể. » Lạc hoẵng Huân nói : « Bữa nào rặng đông nó cũng đi sớm, có ở nhà đâu cho đến bây giờ. » Từ tông Bằng nói : « Nó không có ở nhà thì thôi, mình hãy đi cho sớm. »

Khi ấy hai anh em ra đi ngõ Tây môn, cách nửa dặm đường thì tới Tứ vọng đình, mà thiên hạ đứng đã chật đàng, không hiểu coi chuyện chi đông quá ! Hai anh em đi tới không dặng, nghe thiên hạ nói rằng : « Nếu không phải người ấy, thì ai dám trèo cao ? » Có người trả lời rằng : « Người ấy thiệt là có danh võ nghệ, mới dám xúng tãi. » Người khác nói : « Tứ quá ! Họ đứng án đàng trước mình coi chẳng rõ ràng ! » Có người bàn luận rằng : « Chẳng những mười lượng bạc dầu đặt một trăm lượng, mình cũng không dám lên cao ! » Lạc hoẵng Huân nói : « Chắc là Dư Khiêm làm phách chuyện chi đây chẳng sai ! » Hai anh em chen lẫn đến Tứ vọng đình ngó thấy mã hầu ở bên dãy phố phía Nam, nhảy lên Tứ vọng đình. Ai nấy đồng nói lớn rằng : « Dư đại thúc ! Nó đã nhảy lên nhà mát rồi ! » Lạc hoẵng Huân ngó lên thấy Dư Khiêm ở trần trụi trụi, đứng trên nóc phố bên Nam, đương nhảy lên Tứ vọng đình, coi bộ như hung thần, theo bắt con khỉ. Lạc hoẵng Huân nổi giận nói rằng : « Xin anh đứng đây, đừng tôi kêu nó xuống đánh ít bạt tai cho biết chừng, kéo nó hay làm phách. » Từ tông Bằng can rằng : « Chẳng nên ! Chẳng nên ! Cây thì có da, người thì có mặt. Bởi nó khoe tài bắt dặng, nên mới lên cao, nếu mình đánh nó trước mặt người ta, thì thất thể diện nó tội nghiệp. Vả lại ngu huynh bấy lâu có nghe tiếng Dư Khiêm võ nghệ siêu quần, song chưa thấy tài cao thấp, thừa dịp này coi thử thế nào ? » Lạc hoẵng Huân sợ mịch lòng anh, nên không

dám cãi. Từ tông Bằng nói : « Vậy thì biểu đệ đi theo, đừng ngu huynh vào tiệm rượu quen, mượn ghế ra đứng coi nó bắt đặng hay không ? » Nói rồi làm y như lời.

Đoạn anh em lên ghế cao đứng trước cửa tiệm rượu, ngó lên thấy Đur Khiêm nhảy qua phía Nam, mã hầu thót qua phía Tây. Đur Khiêm bị nóc lâu án khuất, không biết con khỉ núp chốn nào. Mấy người đứng dưới ngó thấy nói lớn rằng : « Đur đại thúc ! Con khỉ nhảy qua phía Tây kia kìa ! » Đur Khiêm nhảy qua phía Tây, thì con khỉ đã thót qua mái Bắc ! Đur Khiêm cũng không thấy nữa, cứ việc kiếm hoài, mấy người đứng dưới cũng cứ việc chỉ luôn luôn. Đur Khiêm nhảy theo con khỉ đã nhiều lần, làm như cút bắt ! Bởi mã hầu nghề nhảy hay lắm, xây đảo xung quanh, còn Đur Khiêm là sức người, dầu nhảy hay thế nào, cũng không kịp nó ; vả lại thêm cái nóc nhà mát quá cao án khuất, ở bên này không thấy ba phía, nên Đur khiêm đổ mặt tía lai, hết gân xuất hạn, ngật hứa lở rồi, không lẽ chịu thua mà mang xấu, phải ráng sức theo hoài, chớ cũng rõ biết bắt không đặng nó !!

Khi ấy Từ tông Bằng và Lạc hoẵng Huân ngó thấy Đur Khiêm như vậy, lấy làm nóng nảy mười phần ! Xảy nghe tiếng lạc reo vang, hai anh em ngó lại, thấy năm người đàn ông cỡi năm con ngựa, và sáu người đàn bà cỡi sáu con ngựa đồng chạy tới rần rần, song bị thiên hạ đứng chận đàng, nên không ngỏ mà giục ngựa. Lạc hoẵng Huân xem rõ, liền bước xuống ghế chạy vào tiệm mà ẩn mặt. Từ tông Bằng lấy làm lạ, chạy theo hỏi : « Vì cớ nào mà trốn ? » Lạc hoẵng Huân nói : « Mười một người ấy, tôi biết mặt bảy người. » Từ tông Bằng hỏi : « Bảy người nào đó ? » Lạc hoẵng Huân nói : « Năm người đàn ông ấy thì ông già đi trước là Hoa chấn Phương, còn bốn ông sồn sồn là Ba Long, Ba Hồ, Ba Bưu, Ba Báo là em vợ của Hoa chấn Phương ; sáu người đàn bà kia thì bà già hơn hết là Ba nại nại, vợ của Hoa chấn Phương, nàng nhỏ hơn hết là Bích Liên con gái Hoa chấn Phương. Còn bốn người đàn bà trung niên là ai thì tôi không biết. » Từ tông Bằng nghe rõ, nổi giận nói rằng :

« Thiệt chú vô tình lắm ! Thường khi chú có thuật chuyện. Lúc hộ quan tải cậu về nửa đường, có ghé tại nhà Hoa chấn Phương, người cúng lễ và hậu đãi, đến khi chú về, người ta còn đem sớ phí theo đưa cho tới mé sông Huỳnh hà. Như vậy thì Hoa chấn Phương có ơn với chú, nay chú gặp người, đáng lẽ rước về trọng đãi mới phải, không tổn hao bao nhiêu mà ăn mặt giấu mình. May tôi với chú là anh em con cô cậu, bề nào quấy phải thì nói, không lẽ bỏ nhau. Phải có kẻ bằng hữu thấy chú bạc tình, thì chúng tuyệt giao dứt nghĩa ! » Lạc hoẵng Huân đáp rằng : « Anh nói như vậy sao trúng ý tôi, bởi có chuyện kín anh chưa rõ. » Từ tông Bằng hỏi : « Chuyện chi kín, chú cắt nghĩa cho rành ? » Lạc hoẵng Huân nói rằng : « Khi trước Hoa chấn Phương có đến nhà Nhậm chánh Thiên, cậy làm mai nàng Hoa bích Liên cho tôi, tôi nói đã có nơi rồi, Hoa chấn Phương chịu cho con làm bé, tôi nói còn đại tang, không dám luận việc hôn nhơn, Hoa chấn Phương không dám nói nữa. Nay chắc tìm đến tôi mà nói chuyện ấy, nên tôi sợ ra mặt, chắc từ hôn không dựng nên phải ăn mặt, há sợ tổn hao sự thết đãi ? » Từ tông Bằng nói : « Sự ưng chẳng là tại mình, nào ai ép dựng. Nếu ăn mặt thì là phi lễ dư mười, bạc tình thứ nhất. » Lạc hoẵng Huân nói : « Anh luận phải lắm ! Tôi chắc bữa nay Hoa chấn Phương đến viếng nhà tôi. Như vậy thì anh em mình bãi sự coi nền Bình sơn, để đón rước người về thết đãi. » Từ tông Bằng nói : « Ông Hoa và mấy người cũng chưa đi đâu, vậy chúng ta nán coi Dur Khiêm bắt khỉ ra thề nào, và sẽ coi chừng mà nghinh tiếp. » Nói rồi anh em lên ghế đứng coi như trước, ngó thấy mười một ngựa ấy còn ngừng, vì không đường ruồi tới. Hoa chấn Phương kêu rằng : « Tránh đường ! Tránh đường ! » Chẳng ngờ thiên hạ mắc chăm chỉ coi bắt mã hầu, nên làm bộ giả điếc ! Hoa chấn Phương hỏi lớn rằng : « Thiệt các người không chịu tránh đường hay sao ? » Ai nấy đồng nói : « Xin các vị chịu phiền đi vòng ngõ khác, bởi anh em chúng tôi ăn diêm tâm hồi canh năm, đi coi đến đứng bóng, bỏ bữa cơm sớm mai, kiếm một chỗ đứng chẳng

đề gì, tránh sao cho dặng ? » Hoa chấn Phương nói : « Tại các người không tránh đường, ngựa đạp nhằm ai nấy chịu. » Ai nấy đồng nói lớn rằng : « Khéo dọa hăm con nit nên ba, chớ ai sợ mà nhát, có gan thì đạp thử coi chơi ? » Hoa chấn Phương ngó lại nói lớn rằng : « Quay ngựa lại chừng nửa dặm, rồi đồng nhảy sải cho họ coi. » Mười người kia đều y lời quay ngựa lại. Bởi cớ ấy khiến nên :

*Khách Bắc xông gan tể ngựa,
Người Nam mất vía tránh đường.*

Hồi thứ mười chín

Thập-tự giai, (1) anh hùng đua ngựa.

Khi ấy mười một ngựa quay lại xa xa, Hoa chấn Phương đảo ngựa lại chạy trước bon bon, mười người sau cũng giục ngựa theo như tên bắn. Ai nấy sợ chết, rùng rùng tránh vệt hai bên và mắng rằng : « Đồ ăn cướp ở đâu, không sợ mắc thường như mạng, ai đời thiên hạ đông như hội, mà nó dám giục ngựa chạy như tên. May mình tránh lệ chơn, chớ không thì đã giáp mặt. »

Còn mười một ngựa chạy tới Tứ vọng đình mới ngừng lại. Hoa chấn Phương ngó thấy Dư Khiêm bắt khỉ không dặng, hơi thở hào hển, hạm xuất dầm dề, coi lại cho kĩ là gượng bắt kéo chúng cười, nên không dám xuống. Hoa chấn Phương day lại nói với gia quyến rằng : « Coi bộ Dư đại thúc bắt con khỉ ấy không dặng, chúng ta chẳng gặp thì thôi, đã ngó thấy thì bắt giùm mới phải. » Mười người đồng nói : « Phải, song không biết con khỉ ấy của ai, mình lẽ nào bắt giùm cho họ ? » Hoa chấn Phương nói : « Đề ta hỏi lại coi của ai ? » Liền hỏi lớn rằng : Con khỉ của ai đó ? » Xảy thấy hai người trai ngồi bên phía Bắc có gia đình hầu hạ, người nhỏ hơn hết đứng dậy hỏi rằng : « Ông hỏi khỉ của ai làm chi ? » Hoa chấn Phương nói : « Tôi hỏi thăm

(1) Thập tự giai, nghĩa là đường chữ thập, (ngã tư). Tàu đọc chữ giai là chữ cái, như Quảng tổng cái, vân vân.

cho rõ, bắt con khỉ ấy có tiền thưởng hay là bắt giúp? » Người trai nhỏ trả lời rằng : « Triều đình còn không cày ai làm giùm, lẽ nào mà chẳng có tiền thưởng, đã có định giá rồi : Ai bắt được thì thưởng mười lượng bạc. » Hoa chấn Phương nói : « Thưởng có mười lượng, ai bắt làm chi cho mất công, nếu chịu lên sổ bạc, thì tôi cho người bắt nó tức thì. » Người trai lớn tiếp lấy mà nói rằng : « Không hề gì, hãy biểu người nhảy lên bắt đi, ta sẽ tùy theo sức người mà thêm bạc. » Hoa chấn Phương nói : « Nếu định giá bạc thưởng cho rành, thì tự ý muốn biểu người nào của tôi lên bắt cũng được. » Người trai lớn chỉ Hoa bích Liên mà rằng : « Nàng nhỏ ấy mà bắt được con mai này, ta đành thưởng gia bội là hai chục lượng bạc. » Hoa chấn Phương nói : « Ngặt không có chỗ nào mà cột ngựa. » Người trai lớn nói rằng : « Có khó chi, trẻ bây lấy chìa khóa này, đem mở căn phố không-bên kia, cho các người đem ngựa vào đó. » Gia tướng vâng lời, Hoa chấn Phương nhốt ngựa xong xã. Nguyên người trai lớn ấy là Loan Anh, tên chữ Ngọc Phương, vốn là con trai quan Ngự sử Loan thủ Lễ mới mười bốn tuổi mà tánh ở khinh bạc gian hiểm. Còn người trai nhỏ gọi là Huê Đa Sĩ, tánh hay bợ đỡ kẻ giàu sang, nên Loan ngọc Phương đẹp ý, rước về nuôi dưỡng trong nhà, hằng tùy tùng hầu hạ.

Khi ấy Hoa chấn Phương đem gia quyến vào phố, để đồ hành lý và buộc ngựa xong xuôi, thấy bàn ghế sẵn sàng, ai nấy đồng ngồi xuống. Hoa chấn Phương nói với Hoa bích Liên rằng : « Con phải chịu khó đi bắt giùm con mai cho Đur đại thúc, trước là thiên hạ biết tài, sau nữaặng hai mươi lượng bạc. » Hoa bích Liên nghe cha nhứt định sai mình chuyện ấy, thì nghĩ thầm rằng : « Cha mình khó lòng quá, bữa nay đi nghị việc hôn nhơn, sao lại sai làm việc trái ? Nếu có Lạc công tử tại đó thấy mình nhảy thót lẽ nào người chẳng chê thăm, e việc hôn nhơn chẳng tiện, còn như không vâng lời thì lại lỗi với mẹ cha ! » Nghĩ lời

càng thêm buồn, song phải gượng dạ. Vợ Hoa chẩn Phương thấy con cháu mây gượng dạ, ngỡ là con còn bệnh nên bần dưng, liền ngó chồng mà nói rằng : « Trong thế khi mấy chục năm nay, ông chưa từng thấy bạc, nên con bệnh mới khá, mà ông sai việc hiểm nghèo ? Nếu bắt cho đặt mã hầu thì con đã hoãi mình, bạc ấy e uống thuốc không đủ ! » Nguyên khi nầy Hoa chẩn Phương có ý muốn khoe tài con, nên hứa bắt mã hầu mà lấy tiếng, nay nghe vợ trách thì ăn năn, sợ con trở lại bệnh cũ, liền thở ra than rằng : « Ta thiệt là người lỗ mãng, quên sự bệnh của con ! Nếu nay đổi người khác e chúng nó chê con mình bất tài, thiệt khó liệu quá ! » Nói rồi ngồi ngẫm nghĩ làm thinh.

(Nguyên khi trước Hoa bích Liên thấy Lạc hoảng Huân không hứa việc hôn nhơn với mình, thì rầu buồn sanh bệnh. Đến khi Hoa chẩn Phương cũng Nhậm chánh Thiên về, nuôi dưỡng thuốc thang trông cho mau mạnh, đặt cây đi làm mai kéo con mình đau tương tư không dứt. Chẳng ngờ ông mai năm vạ hoãi, gần nửa năm mà chưa lành mạnh. Hoa chẩn Phương thấy vậy phải cây Nhậm chánh Thiên viết thơ, rồi năm vợ chồng và Hoa bích Liên đồng đi đến Dương châu tìm Lạc hoảng Huân mà trao thơ ấy. Trước khi Hoa bích Liên nghe cha bàn soạn đi Dương châu, thì bệnh mười phần giảm hết chín rưỡi ; nên bà ấy nói rằng con mình đau mới khá, vân vân).

Khi ấy Hoa chẩn Phương ngẫm nghĩ rồi nói với vợ rằng : « Thôi, ta hứa lỡ rồi, đề đến trước mặt người chủ mã hầu mà từ, nói con mình bệnh mới khá, e ráng sức không nên xin cho sai người khác. » Người vợ nói : « Thì ông hãy thương nghị cho xong. »

Hoa chẩn Phương liền bước lại nói với Loan ngọc Phương rằng : « Tôi không phải nuốt lời nói, bởi con tôi đau mới khá, phải cho một người với nó thì bắt mới đặt, bằng không, xin đổi một người khác. » Loan ngọc Phương chưa kịp trả lời, Huệ đa Sĩ nói hốt rằng : « Nếu có người pầy lực, thì thưởng mười lượng bạc mà thôi. » Loan ngọc

Phương nói nhỏ với Huệ đa Sĩ rằng : « Miễn có nàng ấy đứng ta xem cho mãn nhãn, bớt mười lượng bạc làm chi ? » Rồi day lại nói với Hoa lão rằng : « Như nàng ấy có đi bắt thì thôi, chẳng hề bớt bạc thưởng. » Hoa chấn Phương nói : « Phải. » Liên trở lại thnật chuyện với vợ rằng : « Người chủ không chịu đòi kẻ khác, song cho một người giúp sức với con, chẳng biết ai bằng lòng lên lầu mà ví cho nó bắt ? » Hoa bà nói : « Ông đã chịu lỗ, thì tôi phải giúp sức chớ ai ? » Mẹ con đồng cời áo dài, lấy khăn lau, nịt áo chẹt xong xă, rồi mua đồ ăn lót lòng. Hoa bích Liên thưa rằng : « Xin cha mua cho tôi một mớ trái cây, để mà nhữ nó. » Hoa chấn Phương y lời mua rồi đưa cho con. Hoa bích Liên bỏ những trái cây vào túi, Hoa bà cũng bỏ vào túi ít trái, Hoa chấn Phương giao đồ hành lý và mười một con ngựa cho bốn em cháu giữ, rồi biếu bốn em vợ đi theo mình đứng dưới Tứ vọng đình coi mã hầu nhẩy phía nàoặng chĩ giúp.

Khi ấy Hoa chấn Phương đi trước nói lớn rằng : « Xin các vị tránh đường cho rộngặng chúng tôi đi bắt mã hầu. » Ai này nghe nói tránh đường, mấy bà con đi qua rồi, thiên hạ đồn tới coi đông hơn khi trước.

Hoa chấn Phương đi tới, thấy Dư Khiêm còn ráng sức rượt mã hầu cầm chừng, Hoa chấn Phương vẫn biết Dư Khiêm ưa lời nói thù phụng nên kêu lớn rằng : « Tôi chào Dư đại thúc ! Sá chi đồ nhỏ mọn mà Dư đại thúc phải nhọc công ? Chẳng những một con, dầu mười con bắt cũng phải hết. Vậy xin mời Dư đại thúc xuống đây đàm đạo, tôi sẽ biếu cháu nó bắt giùm cho. » Dư Khiêm đương mệt, bắt hoài khôngặng, muốn xuống lại sợ chúng cười, nên tới lui chẳng tiện. Nay nghe Hoa chấn Phương kêu tới, liền ngó xuống hỏi rằng : « Ủa Hoa lão gia đến hồi nào ? » Và hỏi và nhẩy đại xuống, chạy lại mừng rỡ lăng xăng, hỏi rằng : « Nói vậy có đủ mặt các ông, các bà và cô nữa ; tôi không hay nên mua búa trước cửa Lỗ Ban. »

(Xem tiếp tập 10).

LỤC - MÃU - ĐƠN

Hồi thứ hai mươi

Tứ-vọng-dinh, tài-nữ bắt mai.

Hoa chấn Phương nói : « Sà chỉ con mã hầu mà đại thúc phải bắt cho mệt, cắt cổ gà lưa phải dao phay ! Tôi lâu gặp đại thúc, xin đàm đạo cho phí tình đề tiểu nữ bắt thế cho cũng đáng. » Nói rồi biểu rằng : « Thôi con hãy lên bắt thế cho chủ. »

Hoa bích Liên vưng lệnh, nhảy một cái lên đứng trên lầu, ai nấy đều khen rằng : « Thiệt nhảy nhẹ như bay coi như pháo xẹt ! » Con khỉ ngó thấy giựt mình thót lên từng thứ nhì, Hoa bích Liên nhảy tiếp theo nữa, phía sau Hoa bà nhảy lên từng thứ nhứt, ai nấy đều khen rằng : « Tuổi tác đường ấy mà khí lực không suy, thiệt là mẹ ăn cướp ! » Hoa chấn Phương thấy hai mẹ con nhảy lên rồi liền biểu bốn em và Đư Khiêm, đi với mình, sáu người đứng vây xung quanh Tứ vọng dinh mà chỉ chọc. Còn Hoa bích Liên đứng trên từng thứ nhì, lấy trái cây trong túi áo quăng ra chừng một nắm. Con khỉ thấy trái cây quăng gần bên mình thì lượm mà ăn. Ăn gần hết, Hoa bích Liên quăng thêm một nắm nữa, con khỉ đương đói liền lượm ăn thêm. Hoa bích Liên men men lại vừa đến, con khỉ đã nhảy thót qua phía Nam, bị nóc nhà án ngang, Hoa bích Liên không thấy nó. Bà Long đứng nói lớn rằng : « Nó chạy qua phía Nam rồi. » Hoa bích Liên lần qua phía Nam, cũng quăng trái cây như nó, nó cũng lượm mà ăn, song giữ thể thần : Tay bốc lia độn vào gò má, con mắt lảo liên. Hoa bích Liên nhảy lại, thì nó thót qua phía khác. Phải chi con

khỉ ấy không bị Dư Khiêm làm cho nó nhát, chắc Hoa bích Liên đã bắt được rồi.

Lúc này Hoa chấn Phương và Dư Khiêm đứng dưới phía Bắc, ngó thấy con khỉ liền nói lớn rằng : « Nó đã chuyền qua phía Bắc. » Hoa bích Liên tính kể dụ nó lên thì dễ bắt hơn, vì hễ thấy nó nhảy phía nào, thì mình nhảy theo phía ấy mà chụp. Nghĩ rồi liền vãi trái cây trên nóc, con khỉ nhảy thót lên lượn nhai. Hoa bích Liên thấy nó ngồi trên nhà phía Đông bắc, liền qua đó mà chụp đầu. Con khỉ tưng nghể nhảy thót khỏi đầu Hoa bích Liên. Hoa bích Liên nhảy dựng theo chụp nó, nằm dặng một giò, thì chơn Hoa bích Liên đã sa xuống nóc, rúi nhảm chồ mục, nên sụp một lỗ, Hoa bích Liên và con khỉ đồng lọt xuống ! Ai nấy la lớn rằng : « Ôi thôi rồi ! Nàng ấy sụp xuống lâu, chắc phải giập xác ! » Hoa bích Liên bị sụp hãi kinh, liền buông con khỉ, mà vờ không kịp ! Xảy nghe tiếng nói lớn rằng : « Lúc này không cứu mạng, còn đợi chừng nào ! » Tiếng nói vừa dứt, thì có người nhảy lại húng Hoa bích Liên, ôm trum trúm trong lòng mà ngồi. Còn con khỉ khộng ai đỡ, nó đã nát thây. Ai nấy đồng nói lớn rằng : « May có anh hùng, không thì nàng ấy cũng giập xương như con khỉ đó. » Khi Hoa chấn Phương nhảy lại, thì người ấy đã bồng con mình rồi, coi lại là Lạc hoẵng Huân, bèn vội vả tạ ơn rằng : « Nhờ ơn đại gia cứu mạng con tôi. » Và nói và rờ lỗ mũi Hoa bích Liên, không còn hơi thở ! Hoa chấn Phương vùng khốc òa nói rằng : « Trời ôi ! Con tôi đã tắt hơi rồi ! ! » Lạc hoẵng Huân nói : « Xin đừng làm động cô nương, bất quá hết hồn, chớ không phải chết thiệt, hãy làm tỉnh giây phút, ắt cô nương tỉnh lại chẳng sai. » Hoa chấn Phương y lời, lấy tay đỡ đỡ môi con, lẳng lặng mà nghe còn hơi thở như sợi chỉ, mừng rỡ chạy ra nói với vợ rằng : « Có Lạc đại gia đỡ con, nên còn hơi phượng phất, sao chưa xuống mà săn sóc nó, còn đứng trên nhà mát làm chi ? » Hoa bà khi thấy con sụp, thì đứng chết đần mà run ! Nay nghe như vậy, mới tỉnh hồn nhảy xuống, chạy lại kêu con rằng : « Bích Liên ! Bích Liên ! May có Lạc đại gia cứu con,

bằng không thì đã giập xương, còn chi mà kể ! » Lạc hoẵng Huân thấy Hoa Bích Liên chưa tỉnh, nên không dám để xuống, cứ ngồi ôm cho có hơi người, sợ động tới mà giựt mình, nên không dám cựa cựa, mồ hôi ra đã ướt đầm. (Phải theo thể thường thì họ giựt quần khi mới té).

Giây lâu Hoa Bích Liên thờ đặng. Hoa bà mừng rỡ kêu rằng : « Bích Liên ! Bích Liên ! Con hãy tỉnh lại ! Lạc đại gia đỡ con hơn một buổi, mồ hôi ướt hết cả mình, con phải ráng tỉnh lại, cho Lạc ăn ngon nghỉ tay. »

Khi ấy Hoa Bích Liên vừa tỉnh nghe mẹ nói như vậy, thì ngỡ là mẹ kiểm chước mà dỗ mình, chớ có lẽ nào Lạc công tử hờm sẵn mà húng, song biết mình không phải nằm dưới đất, dường như có người ôm, liền mở con mắt hí hí mà coi, thiệt ngồi trong lòng Lạc công tử, liền nhắm con mắt lại giả đồ chưa tỉnh, dựa vào mình Lạc hoẵng Huân, trước khi Lạc hoẵng Huân nóng việc cứu người nên túng quyền bỏ kính không sợ thất lễ, nay thấy như vậy, hổ mặt cúi đầu.

Thiệt là :

*Tuy chưa chung gối cho vừa ý,
Miền dặng kẻ vai cũng thỏa tình.*

Lạc hoẵng Huân thấy vậy then mặt, liền nói với Hoa chấn Phương rằng : « Hoa lão gia, lệnh ái đã tỉnh dặng ba phần, xin mượn võng đem về nhà tôi, sẽ lo thuốc thang điều trị. » Hoa bà liền kê miệng vào tai con mà nói nhỏ rằng : « Con ôi ! Chấn này đóng mắt nhiều tai, nếu để cho người thấy như vậy, thì bất tiện lắm ! » Hoa Bích Liên làm bộ mới tỉnh, mở con mắt rồi ngồi vung dậy. Lạc hoẵng Huân liền buông tay, Hoa bà đỡ con lên võng, mượn người đưa đến Lạc phủ. Hoa bà và bốn em dâu đi theo, còn Hoa chấn Phương lại đòi tiền thưởng.

Khi Loan ngọc Phương thấy Bích Liên và con khi té xuống, thì nghĩ thầm rằng : « Vì hai chục lượng bạc, nàng nhan sắc thác oan, bề nào mình cũng thương y số. » Tới khi

thấy Lạc hoẵng Huân cứu Bích Liên sống lại, thì Loan ngọc Phương đem bụng bắt lương, nói với Huê đa Sĩ rằng : « Ta muốn bắt con khỉ hai chục lượng, nay con khỉ té giập xương mà chết, tội gì lại trả tiền ? » Huê đa Sĩ nói : « Phải, đề chừng nào họ đòi tiền, mình sẽ cắt nghĩa. »

Đến lúc Hoa chẩn Phương tới đòi bạc thưởng, Loan ngọc Phương và Huê đa Sĩ đồng nói : « Khi trước muốn bắt sống con khỉ hai chục lượng bạc, nay con khỉ té xuống mà chết, còn đòi bạc nổi gì ? » Hoa chẩn Phương cười gằn nói rằng : « Con tôi té xuống, may có Lạc đại gia đỡ, bằng không thì phải chết rồi. Con tôi chụp nó, bởi súp chơn nên phải buông, nếu nhà chắt thì bắt sống đã dặng. Ước như con tôi chết thì tôi cũng lãnh hai chục lượng bạc thưởng mà thôi, không lẽ bắt thường nhưn mạng cho được. Bề nào cũng phải thưởng hai mươi lượng bạc mau mau. » Loan ngọc Phương nói : « Con khỉ ta giá một trăm lượng, ta chẳng bắt đều thì thôi, còn đòi bạc gì nữa ? Như tính cho ra lẽ, thì nhà người phải thối lại cho ta tám chục lượng mà bắt thường con khỉ cho ta. » Huê đa Sĩ lại tiếp nói lớn rằng : « Người là nhà quê, nên chẳng biết oai danh Công tử, còn nài nạnh làm chi ? Thôi thôi, người chẳng biết thì ta không chấp, nói thiệt cho người hay ; đi mau mau kéo sanh sự. » Hoa chẩn Phương nói rằng : « Ta chẳng sợ đâu mà dọa hăm ! Dầu Thái tử mượn ta, ta cũng đòi liền đủ số. » Nói rồi tay tả thộp Huê đa Sĩ, tay hữu kéo Loan ngọc Phương.

Thiệt là :

Một tay cầm Nhứt Vạn, (1)

Năm ngón xách Tam Thiên. (2)

Khi ấy các gia tướng của Loan phủ thấy Hoa chẩn Phương muốn đánh chủ mình, đồng áp lại hét lớn rằng : « Thất phu lớn mặt, dám kéo chủ ta ! » Và nói và xấn tay áo.

(1) Nhứt Vạn là hiệu riêng của Loan ngọc Phương.

(2) Tam Thiên là hiệu riêng của Huê đa Sĩ.

thấy Lạc hoẵng Huân cứu Bích Liên sống lại, thì Loan ngọc Phương đem bụng bắt lương, nói với Huệ đa Sĩ rằng : « Ta mượn bắt con khi hai chục lượng, nay con khi té giập xương mà chết, tội gì lại trả tiền ? » Huệ đa Sĩ nói : « Phải, đề chừng nào họ đòi tiền, mình sẽ cắt nghĩa. »

Đến lúc Hoa chấn Phương tới đòi bạc thưởng, Loan ngọc Phương và Huệ đa Sĩ đồng nói : « Khi trước mượn bắt sống con khi hai chục lượng bạc, nay con khi té xuống mà chết, còn đòi bạc nổi gì ? » Hoa chấn Phương cười gằn nói rằng : « Con tôi té xuống, may có Lạc đại gia đỡ, bằng không thì phải chết rồi. Con tôi chụp nó, bởi sự chon nên phải buông, nếu nhà chắc thì bắt sống đãặng. Ước như con tôi chết thì tôi cũng lãnh hai chục lượng bạc thưởng mà thôi, không lẽ bắt thưởng hơn mạng cho được. Bề nào cũng phải thưởng hai mươi lượng bạc mau mau. » Loan ngọc Phương nói : « Con khi ta giá một trăm lượng, ta chẳng bắt đền thì thôi, còn đòi bạc gì nữa ? Như tính cho ra lẽ, thì nhà người phải thối lại cho ta tám chục lượng mà bắt thưởng con khi chụp ta. » Huệ đa Sĩ lại tiếp nói lớn rằng : « Người là nhà quê, nên chẳng biết oai danh Công tử, còn nài nạnh làm chi ? Thôi thôi, người chẳng biết thì ta không chấp, nói thiệt cho người hay ; đi mau mau kéo sanh sự. » Hoa chấn Phương nói rằng : « Ta chẳng sợ đâu mà dọa hăm ! Dầu Thái tử mượn ta, ta cũng đòi tiền đủ số. » Nói rồi tay tả thộp Huệ đa Sĩ, tay hữu kéo Loan ngọc Phương.

Thiệt là :

Một tay cầm Nhứt Vạn, (1)

Năm ngón xách Tam Thiên. (2)

Khi ấy các gia tướng của Loan phủ thấy Hoa chấn Phương muốn đánh chủ mình, đồng áp lại hét lớn rằng : « Thất phu lớn mặt, dám kéo chủ ta ! » Và nói và xấn tay áo.

(1) Nhứt Vạn là hiệu riêng của Loan ngọc Phương.

(2) Tam Thiên là hiệu riêng của Huệ đa Sĩ.

Hồi thứ hai mươi mốt

Vì chàng rề chánh, nên phải cầu thân.

Khi ấy bốn anh em họ Ba và Đur Khiêm đều trợn mắt mà ngó, ý quyết xông vào. Huê đa Sĩ con mắt lanh lăm, ngó thấy như vậy liền lấy Loan ngọc Phương mà nói rằng : « Lão gia đừng làm thẳng tay, chẳng qua lời nói chơi, sao lão gia ngờ là thiệt ? Lẽ nào không thương bạc y lời ? » Loan ngọc Phương biết ý liền nói tiếp rằng : « Lũ gia tướng hãy dãn ra, chẳng nên vô lễ. » Các gia đình vàng lịnh thối lui. Bốn anh em họ Ba và Đur Khiêm cũng không bước tới. Hoa chấn Phương nói rằng : « Ta thấy nói ngạnh nên nóng giận, nay đã chịu bạc thương thì thôi. » Nói rồi liền buông tay, Loan ngọc Phương nói : « Tôi nghe đồn người phương Đông tánh ngay thẳng thiệt thà, nên nói thử cho biết, thiệt quả như lời. » Nói rồi truyền gia đình đưa hai mươi lượng bạc. Hoa chấn Phương lãnh tạ nghi (1), rồi đi với bốn anh em và Đur Khiêm đồng về Lạc phủ.

Còn Loan ngọc Phương bị nắm tay đau quá, lại thêm bị mắng nhiều điều, nên nói với Huê đa Sĩ rằng : « Chúng ta về nhà, lựa mấy đứa gia tướng tài năng, tối ra vây lão già này, đánh một hồi mới đã giận. Nhắm chừng lão già ấy đêm nay chắc ngủ ngoài thành. » Huê đa Sĩ thưa rằng : « Không dặng dàu ! Khi này gia tướng mình ứng tiếp, tôi lấy làm toại chí mười phần, song ngó thấy phe nó có bốn người lưng nách cao lớn mạnh bạo hấn hoi, và Đur Khiêm đều ngó lờm lờm, muốn xông vào hỗn chiến, nên tôi mới lấy công tử, nói xuôi cho xong việc, không thì bị đánh mềm xương. Đur Khiêm là gia tướng Lạc hoảng Huân, Lạc hoảng Huân lại đỡ nàng ấy, chắc là có quen lớn thân thích với Lão già, nên Đur Khiêm mới bình vục phe ấy. Đã quen thuộc với nhau, chắc là vờ về Lạc phủ, không lẽ ở ngoài thành. Nếu luận việc tranh đấu, thì nội nhà mình không ai cự lại Đur Khiêm, bởi Đur Khiêm là anh hùng xứ này có tiếng, lại người chủ là Lạc

(1) Tạ nghi : lễ thương.

hoảng Huân cũng đại tài nữa. » Loan ngọc Phương hỏi : « Nếu vậy thì phải chịu nhục mà nhịn nó hay sao ? » Huệ đa Sĩ thừa rằng : « Đại gia muốn rửa hờn cũng không khó, lời xưa nói :

*Mạnh bạo hời còn người mạnh bạo,
Anh hùng cũng có kẻ anh hùng.*

Trong thiên hạ thiếu chi người hào kiết, há phải một mình Đur Khiêm là mạnh hơn hết hay sao ? Nếu đại gia không tiếc tiền bạc, thì đi thỉnh anh hùng các nơi, chừng ấy báo thù mớiặng. » Loan ngọc Phương nói : « Chừng sắp đặt xong, thì lão già ấy đã về xứ rồi ! » Huệ đa Sĩ thừa rằng : « Tuy lão già ấy về rồi, song phe đảng nó là Lạc hoảng Huân và Đur Khiêm ở đó, mình báo thù cách vách cũng xong. » Loan ngọc Phương túng phải y kế trở về chờ bây giờ nhằm bề báo thù lão già ấy không đặng !

Nói về Lạc hoảng Huân và Từ tông Bằng về nhà trước, biểu gia đình dọn tiệc sẵn sàng, và thừa cho mẹ hay các việc. Lạc thái thái cũng cảm nghĩa Hoa chấn Phương khi trước, nay nghe tin ấy, liền dẫn tử tất ra cửa ngõ mà đón. Giây phút thấy Hoa bà và bốn người em dâu, theo võng Bích Liên tới cửa, Lạc thái thái nghinh tiếp vào nhà, và nhắc sự cũ tạ ơn hậu đãi. Lại sai tử tất nấu nước gừng đem ra, Hoa bà đỡ Bích Liên dậy, cho uống vài hớp. Hoa Bích Liên mở mắt hỏi rằng : « Chẳng hay đây là chốn nào ? » Ai nấy nghe nói đều mừng rỡ nói rằng : « Mạnh rồi ! Mạnh rồi ! » Hoa bà nói : « Đây là Lạc phủ. » Lạc thái thái nói tiếp rằng : « Nếu vậy cô nương đã tỉnh, đây là nhà cửa tôi. » Hoa Bích Liên thừa rằng : « Tôi mới vừa tỉnh hờn, làm lễ chưa đặng, xin thái thái rộng dung. » Lạc thái thái nói : « Cô nương hãy nghĩ cho khỏe. » Hoa bà nói : « Bởi con hôn mê nên không hay, nếu Lạc đại gia chẳng cứu, thì con đã nát thịt tan xương. Hãy nghĩ cho khỏe, rồi tạ ơn thái thái. » Lạc thái thái nói : « Đã quen lớn còn tạ ơn làm chi ? Song lúc cô nương sắp chơn, thừa ư con tôi đứng gần đó ấy cũng là trời khiến. Đợi cô nương khỏe hãy tạ ơn trời là phải hơn. » Nói

rồi truyền tử tất đồ Bích Liên nằm nghỉ trên giường, rồi mời năm bà đãi trà nước. (Ấy là Bích Liên có trí, làm che miệng thế gian, chớ đã tỉnh hồi dựa trên mình Lạc hoẵng Huân, ước chừng đi cũngặng.)

Nói về Hoa chấn Phương và mấy anh em đến ngõ, Lạc hoẵng Huân và Từ tông Bằng đồng nghinh tiếp. Hoa chấn Phương hỏi : « Chẳng hay con tôi ở đâu ? » Lạc hoẵng Huân thưa rằng : « Ở sau hậu đường, với bà thân tôi chớ không ai lạ. Vả lại lão gia và bà thân tôi là người cố cựu, xin đi ngay vào đó cũng vô can. » Hoa chấn Phương nói : « Vậy thì mấy anh em tôi vào ra mắt thái thái luôn thể. » Nói rồi đồng đến hậu đường, ngó thấy Hoa Bích Liên đã ngồi dậy uống trà, Hoa chấn Phương mừng thầm, hỏi vợ rằng : « Con đã lấy tạ ơn Lạc đại gia rồi chưa ? » Hoa bà nói : « Nó mới tạ ơn thái thái, đợi ông về hãy tạ ơn Lạc đại gia. » Hoa chấn Phương mời Lạc hoẵng Huân ngồi cho con lấy. Lạc hoẵng Huân từ chối hoài. Hoa chấn Phương túng phải tạ ơn thế ! (Cha vợ tạ ơn chàng rể) !

Khi ấy Lạc hoẵng Huân mời khách đôn ông ra thính đường, *trà nước xong xă*. Hoa chấn Phương chỉ Từ tông Bằng mà hỏi Lạc hoẵng Huân rằng : « Đại gia đây là ai ? » Lạc hoẵng Huân thưa : « Biều huynh tôi là Từ tông Bằng. » Hoa chấn Phương đứng dậy bái và thưa rằng : « Bấy lâu tôi nghe tiếng ông tại đất này, ngày nay mới gặp. » Từ tông Bằng đáp lễ và thưa : « Lâu nay tôi nghe xá biều đã nhắc ơn nghĩa lão gia, và thuật chuyện anh hùng khí khái, tôi muốn tìm cho biết mặt, bởi đường xa nên chưa kịp đến nhà. Nay gặp mặt thỉnh linh, đã phĩ tình mơ ước. » Lạc hoẵng Huân hỏi gia đình dọn hai tiệc, trong đãi khách phụ nữ, ngoài đãi khách đôn ông.

Lúc ăn tiệc Lạc hoẵng Huân thưa rằng : « Khi trước lão gia hứa cứu Nhậm thế huynh, sau tôi không thông tin tức, chẳng hay nay thế huynh tánh mạng ra thế nào ? » Hoa chấn Phương thuật hết các việc, duy có giấu hai điều không phải,

là: 1. Sự anh em họ Ba trộm của Vương Luân; 2. Sự mình đã nói thất tín làm cho Nhậm chánh Thiên trông hết sức. Giấu hai sự ấy cho khỏi lời chê mà cầu thân.

Hoa chấn Phương thuật chuyện như vậy rồi nói rằng: « Nhậm đại gia bị bệnh dầy dứa, đến nay mà chưa thiệt mạnh. » Lạc hoảng Huân và Từ lòng Bằng đồng khen rằng: « Nếu không có lão gia ra sức anh hùng cướp ngục, thì Nhậm thế huynh tánh mạng chẳng còn, thiệt là ơn tái tạo ! » Hoa chấn Phương nói: « Bởi Nhậm đại gia còn bệnh, phải mạnh thì cũng đi thăm. Người có gởi một phong thơ theo đây. » Nói rồi mở gói lấy thơ dâng cho Lạc hoảng Huân. Lạc hoảng Liâu khai thơ thấy như vậy:

Trước thăm sự mâu thọ khương,
Sau viếng thế đệ an hảo.
Hò phận vợ lòng lang dạ cáo,
Đủ cho em sự ức điều oan.
Anh thiệt thà không xét kỷ cương,
Em dầy chắc mới đi vội vã.
Nghĩ ơn ấy nát thân khó trả,
So tội anh xẻ thịt mới vừa.
Ghê Sơn đóng anh tỏ việc sau xưa,
Nén Hoa lão người cứu cơn ly tiết.
Bệnh nặng khó qua đèn nghĩa thiết,
Đường xa khôn đến tạ ơn cao.
Ơn tình nghĩ đến càng đau,
Tội lỗi nghĩ thêm thêm hồ.
Nén cây bạn vàng đến tỏ,
Ngỡ nhờ lượng biển rộng dung.
Sau này xin tỏ sự thủy chung,
Trước khi đã bày lời mai chước.
Ngạ Hoàng với Nữ Anh một lượt, vợ vua Thuấn
rõ ràng;

Cam Phi cùng Mê thị hai nàng, hầu ông Lưu minh bạch
Chánh thức thánh hiền còn có sách,
Thiếp thế hào kiệt há không đôi?
Ơn tình này trời định phải rồi.

Tài sắc ấy duyên vầy đẹp bấy.

Anh em há khiến nhau điều quấy ?

Kính quyền xin xét lẽ lòng thành.

Xin vị tình, chớ phụ khách mây xanh.

Cho trọn nghĩa, đừng chấp người chơn thấp.

Lạc hoẵng Huân xem thơ rồi, rõ là việc nghị thân, thì châu mày ủ mặt ! Từ tông Bằng thấy vậy không biết trong thơ nói làm sao, liền bước lại hỏi rằng : « Biểu đệ cho ta xem thử ? » Lạc hoẵng Huân trao thơ, Từ tông Bằng xem rồi nghĩ rằng : « Việc này không lẽ nói trước mặt hai người ! » Nghĩ rồi trả thơ cho Lạc hoẵng Huân và nói : « Xin uống rượu ăn cơm, còn việc chi tối sẽ thương nghị. »

Đen mầu uộc, Lạc hoẵng Huân bước ra sau. Từ tông Bằng nói với Hoa chấn Phương rằng : « Nhậm thế huynh gửi thơ làm mai là sự tử tế lắm, song xá biểu đệ hay chấp kinh không từng quyền, thùng thảng tôi giải khuyên mới dặng. » Hoa chấn Phương mừng quá nói rằng : « Nhờ ơn Từ đại gia tính giúp cho nên việc. » Kế Lạc hoẵng Huân bước ra chuyện vãn như cũ, Từ tông Bằng kêu ra ngoài mà nói riêng rằng : « Xin biểu đệ đừng chấp kinh, nay đã mẫn tang, việc nghị hôn đã phải lắm. Nghĩ lại người chẳng nài ngàn dặm tìm đến, thiếu chút nữa nàng ấy bỏ mình, biểu đệ cứu nàng muôn mặt đồng thấy, lẽ nào còn gả cho ai ? Nay có thơ Nhậm thế huynh làm mai, không phải biểu đình thế tái thú ; (1) nàng ấy bằng lòng làm thiếp, thì thuận mười phần, biểu đệ chẳng nên từ, e mang tiếng phụ tình vong ngãi. » Lạc hoẵng Huân châu mày than rằng : « Chưa cưới vợ chánh, mà hứa tiểu tình, e thiên hạ chê em, nói cứ lo việc thế thiếp, thì em hồ thẹn mười phần ! » Từ tông Bằng nói : « Người hữu tình tìm đến nghị thân, thiệt thương em lắm ; nếu em chấp nhứt như vậy, e mất lòng người, bề nào cũng chịu mới phải. » Lạc hoẵng Huân nói : « Tôi bây giờ nhứt định không dám hứa, chừng cưới vợ chánh rồi sẽ hay, cũng không lấy làm muộn. »

(1) Thôi đành này, cưới đành kia.

Khi ấy Từ tông Bằng thấy việc chưa xuôi, liền trở vào nói nhỏ với Hoa chấn Phương rằng : « Xá biểu đệ nói quyết như vậy, song tang chế đã mãn, không bao lâu cũng qua làm rỗi bên Hàng châu, chừng trở về sẽ tính việc lĩnh ái. » Hoa chấn Phương nghe nói việc còn lâu lắm, thì chẳng lấy làm vui, song Lạc hoẵng Huân nói phải lý mười phần, không chỗ nào trách đặng. Và lại chuyện ấy nhắm cũng sẽ đến, xét chẳng trề chi, liền nói nhỏ rằng : « Lạc đại gia phân cũng phải, tôi chẳng dám nài, song việc vợ chánh xong rồi, xin đại gia tính giùm sự liễu nữ. » Từ tông Bằng nói : « Chừng ấy Nhậm thế huynh cũng mạnh rồi, chúng tôi sẽ làm mai việc này cho lĩnh ái. » Hoa chấn Phương tạ ơn.

Đến giờ thán dọn cơm chiều, ai nấy đều ăn uống. Trong lúc dự tiệc đồng giăng võ luận văn, chẳng hề nói động tới việc hôn nhơn nữa. Lúc mãn tiệc, Từ tông Bằng liền kiêu lui về, bởi trong nhà không ai, nên ở đêm chẳng tiện. Lạc hoẵng Huân truyền dọn phòng khách, cho các vị nghỉ ngơi.

Rạng ngày, Từ tông Bằng qua sớm, ai nấy đồng ăn đồ điểm tâm. Hoa chấn Phương thấy việc chưa ~~liền~~ liền kiêu xin về, Lạc hoẵng Huân cảm hoài Hoa chấn Phương túng phải nán ở lại đôi ngày rồi kiêu quyết. Lạc hoẵng Huân dọn tiệc tiễn hành, và đưa trình nghi. (1) Hoa chấn Phương không lãnh, từ tạ lui về Sơn đông.

Hồi thứ hai mươi hai

Muốn có tiền cưới vợ, nên đi thích khách.

Nói về tại đất Kim lăng, huyện Kiến khương, có hai anh em ruột họ Bộc, người anh tự Thiên Bàng, (2) tên Vạn Lý ; người em tên Hành Vân, tự Thiên Điều. Hai anh em giỏi võ nghệ, mà bởi mồ côi cha mẹ, nên đi dạo khắp nơi. Bộc thiên Bàng đi dạo qua phủ Trấn giang, trấn Long đàm có một người thương tài hứa gả con, và biểu kêu người em là Bộc thiên Điều về ở theo nữa. Bởi Bộc thiên Bàng hoang

(1) Trình nghi ; trình là đường đi, nghi là lễ đưa về đường.

(2) Chánh chữ bạng là chim đại bàng, tục đọc bạng đã quen.

đàng quen nết, không lo việc làm ăn, cứ chơi bời mãi nên ông già sợ không nghề nghiệp, mới nói với Bộc thiên Bằng rằng : « Người đời phải có nghề làm ăn mới đặng, người cứ đờ hì hoài thì sao nên ? Nay tuy ở chung với ta bề nào cũng no ấm, e đến sau tự riêng, không nghề sanh lý, thì khổn khổ mười phần, chẳng lẽ con ta theo người mà nhịn đói cho đặng. Nay ta nói hẳn cho người nghe, nếu làm sao mà có một trăm mười lượng bạc, đặng sắm nữ trang y phục cho con ta, thì ta mới chọ hoa chúc, bằng không, dầu con ta tới ba mươi tuổi, ta cũng nuôi hoài. » Bộc thiên Bằng thấy ông nhạc nói hẳn như vậy, thì nghĩ thầm rằng : « Minh đã hai mươi bốn tuổi trên đầu, mà không tiền cưới vợ. Nay người có lòng thương mà hứa gả con, người giàu có muốn phần không phải tham một trăm mười lượng bạc, bắt quá buộc mình cho có nghề nghiệp mà thôi. » Nghĩ rồi thưa rằng : « Mai con đi lo sanh lý. » Nói rồi lui ra tính rằng nghe đồn đất Dương châu nhiều nhà giàu, tính mai qua đó mua võ mà kiếm tiền, hoặc một năm hoặc sáu tháng, kiếm đặng số bạc sẽ trở về, một là ông gia mình biết tài năng, hai nữa xong bề đời lú. Bằng không thì chắc là : Gám treo heo nhịn đói, cơm có chó không ăn, mắt hẳng ngó mặt trắng, tay khó vịn nhánh quế !

Rạng ngày Bộc thiên Bằng giả từ ông nhạc, qua đất Dương châu, tìm đến trường diễn võ, ở tại đó mua quờn mà kiếm chác. Nhiều người coi đều khen giỏi, song thưởng tiền vừa đủ ăn cơm.

Nói về Huê đa Sĩ từ khi vâng lời Loan ngọc Phương, hẳng đi kiếm tay trắng sĩ. Ngày kia đi xóm về nửa đường, gặp Bộc thiên Bằng đương mua quờn hay lắm, Huê đa Sĩ thấy tướng cao lớn, coi bộ gọn gàng, thì khen thầm rằng : « Người này chắc thắng Dư Khiêm. » Nghĩ rồi về thuật chuyện cho chủ nghe. Loan ngọc Phương đương kiếm hào kiệt không ra, nay nghe có kẻ anh hùng, lòng mừng khắp khởi. Tức thì sai gia tướng với Bộc thiên Bằng về nhà, mời ngồi rồi hỏi rằng : « Tráng sĩ tên họ là chi, ở đâu mà

đến đây, sở trường nghề chi đó ? » Bộc thiên Bàng thưa rằng : « Tôi họ Bộc tên Vạn Lý, tự Thiên Bàng, quê ở đất Kim lăng, huyện Kiến khương, mười tám môn binh khí đều thiện nghệ. » Loan ngọc Phương nói : « Ta muốn thương nghị với người một việc, chẳng biết người làm đặng hay chẳng ? » Bộc thiên Bàng thưa rằng : « Xin đại gia cắt nghĩa nghe thử. » Loan ngọc Phương nói : « Tại thành này có con trai ông Lạc du kích là Lạc hoằng Hoàn, tên ấy tánh kiêu hãnh, lại có đứa đầy tớ là Đư Khiêm dữ tợn mạnh bạo lắm, nó khi dễ chúng ta đã nhiều lần ; ta chẳng dám cự với nó. Nếu người dám đặng Đư Khiêm một đấm, hoặc đá đặng Đư Khiêm một đá, ta đều thưởng một trăm hai chục lượng bạc, đấm hoặc đá cũng vậy, cứ mỗi cái một trăm hai chục lượng, đặng mấy đấm mấy đá, thì nhờ mà tính tiền, ta chẳng hề trễ thiếu một lượng. » Bộc thiên Bàng nghe nói, mừng rỡ nghĩ thầm rằng : « Như vậy thì đá một đá cũng đủ tiền cưới vợ, thôi một thôi khi sắm đặng con hầu ! » Nghĩ rồi thưa rằng : « Không phải tôi khoe tài, thiệt đi thi võ đã hai tỉnh, mà chưa chịu sút một người, Song không biết Đư Khiêm ở đâu, đặng tôi đi tìm nó. Lại còn ngại một nỗi, sợ tôi đấm đá nhiều quá, mà đại gia quên lời giao ước, thì tôi biết tính làm sao ? » Loan ngọc Phương nói : « Xin tráng sĩ đừng ngại, nếu đấm nó tới mười cái, về đây ta thưởng một ngàn hai, chẳng hề quên lời hứa. » Huệ đa Sĩ nói : « Bây giờ quá ngọ rồi, đi kiếm cũng không gặp nó. Vậy thì để mai sớm tráng sĩ đến giáo trường, cứ múa quờn như cũ. Bữa nào rạng đông Đư Khiêm cũng đi ngang qua đó, thấy ngựa nghề sao cũng ghé coi, ta sẽ chỉ cho người biết. Người dụng lời nói khích chắc Đư Khiêm thi võ chẳng sai. May mà người đấm đặng nhiều thôi, thì chắc gánh bạc không nổi. » Nói rồi truyền gia tướng dọn tiệc đãi đằng.

Rạng ngày Bộc thiên Bàng từ giã Loan ngọc Phương, rủ Huệ đa Sĩ đi theo mình đến giáo trường. Bộc thiên Bàng múa quờn, song hôm qua rạng tinh thần mà kiếm tiền, nay lại làm bộ yếu ớt mà gạt chúng.

Một chặp Đur Khiêm với hai người bằng hữu đi ngang qua đó. Huê đa Sĩ nói lớn rằng : « Đur đại thúc đã đến đây, vậy Đur đại thúc coi thử người múa quờn cao thấp, chớ tôi không hiểu, tưởng người này là thứ nhứt việc quờn. » Đur Khiêm bước tới đứng xem. Bộc thiên Bàng ngó thấy Huê đa Sĩ nháy mình, và nói mấy lời ấy, thì biết có Đur Khiêm đến coi, liền đứng chống nạnh nói lớn rằng : « Ta nghe đồn tại thành Dương châu có mấy vị anh hùng, nên tìm đến đấu tài cho biết, coi thử ba mặt, hay là ba đầu. Té ra đến đây đã ba ngày, không thấy một anh hùng thí võ ; nếu vậy thì có danh che miệng thế, không sức sánh người tài ! »

Ai nấy nghe tiếng xức, đồng nói với Đur Khiêm rằng : « Đur đại thúc, nó khi xức mình võ nhơn, sao không đấu lực cho biết sức ? » Đur Khiêm nói : « Những kẻ múa côn múa quờn kiếm tiền, thường nói như vậy, mình chẳng nên chấp nhứt tranh đua. » Bộc thiên Bàng thấy Đur Khiêm mở miệng, liền cả tiếng nói khích rằng : « Ta chẳng phải như kẻ múa võ mà kiếm tiền đâu ! Thiệt có ý đua tài hào kiệt đã sẵn lòng thử sức anh hùng. Nếu ai thiệt giỏi thì đấu lực cho xức tay, bằng kẻ không tài chớ cầu danh mà uổng mạng. Bối có câu rằng : Đấu tài không vị mặt, ra trận chẳng dung tình. Người không tài thì lấy trí khiêm nhường mà lánh trước, nếu khoe danh mà vào trường thí võ, e cho tiếng cũ trôi sông ; ấy là lời nói thiệt ! » Đur Khiêm nghe tiếng kiêu và khích như vậy, nổi giận nói lớn rằng : « Đừng có khinh anh hùng, ta quyết đánh quờn với người cho biết sức ! » Bộc thiên Bàng hỏi : « Chẳng hay anh hiệu chi ? » Đur Khiêm đáp : « Ta là Đur Khiêm. » Bộc thiên Bàng nói : « Nếu anh thiệt có tài sẽ thí võ, bằng còn non nớt, xin đừng đấu lực mà mất lòng. Chớ tôi gặp nhiều người có danh, mà ra trận u đầu giáp mặt. » Đur Khiêm giận quá và cời áo và hét lớn rằng : « Người đừng khi thiên hạ võ nhơn, tại Dương châu đây há không người hào kiệt ? » Nói rồi ra miếng xông vào, Bộc thiên Bàng dụng thế cự lại. Đấu quờn đặng mười mấy hiệp, Bộc thiên Bàng thấy Đur Khiêm sức mạnh và biết !

đủ miếng, thì khen thầm rằng : « Hèn chi Loan công tử nói Dư Khiêm là mạnh bạo tài năng, mới chịu trọng thưởng như vậy ! » Song tham tiền nên liều mạng. lừa khi Dư Khiêm day qua liền đá sau lưng một cái. Dư Khiêm lảo con mắt, tránh qua một bên, Bộc thiên Bàng đá hụt. Dư Khiêm thúc một cái nhằm sườn bên hữu Bộc thiên Bàng, Bộc thiên Bàng ngã lăn, la : « Châu ôi ! ! »

Khi ấy Dư Khiêm nhảy đập giò Bộc thiên Bàng, và giã tay và mắng rằng : « Thất phu ! Lăn sao cho khỏi ? » Dư Khiêm mới giã lên, Bộc thiên Bàng kêu lớn rằng : « Xin anh hùng bớt trận lôi đình, mà đừng tôi làm phước, nếu anh đánh tôi có tí tích, thì mặt nào trở lại Nam kinh ! » Dư Khiêm nói : « Người là người đão xứ, ta cũng rộng dung ; thôi, chờ dậy mà sửa sang y phục lại ! » Nói rồi ra đi với bằng hữu.

Còn Bộc thiên Bàng xăn lên chờ dậy, dù quần áo lui về Loan phủ, thưa với Loan ngọc Phương rằng : « Dư Khiêm thiệt anh hùng, tôi đánh không lại nó. Xin đại gia chỉ chỗ nó ở, đêm nay tôi làm thích khách, giết Dư Khiêm và Lạc hoằng Huân. Một là rửa hờn cũ cho ông, hai nữa trả thù riêng của tôi. » Loan ngọc Phương nói : « Lạc hoằng Huân là con Lạc du kích, tuy quan Du kích qua đời, song gia tài cũng còn khá : Vách tường đã cao, cửa ngõ lại chắc, huỳnh hôn đã gài then, người làm sao mà lên vào cho được ? » Bộc thiên Bàng thưa rằng : « Vách tường cao bực nào, tôi nhảy cũng khỏi, xin cho tôi mượn bữa kiếm, đến tối sai người đem tôi tới ngõ thì xong. » Loan ngọc Phương nghe rõ thì mừng thầm, liền nói nhỏ với Bộc thiên Bàng rằng : « Nếu người giết được hai người, thì ta thưởng năm trăm lượng. » Nói rồi truyền dọn rượu cơm thết đãi.

Đến canh một, Loan ngọc Phương trao gươm báu cho Bộc thiên Bàng, và sai người lên dẫn đến cửa Lạc phủ, rồi mới trở về. Còn Bộc thiên Bàng ngó thấy cái nhà không lấy làm cao, liền thót lên óc. Ngó xuống thấy Lạc hoằng Huân đương đi ra đi vô trong nhà cửa. Bộc thiên Bàng mừng rỡ nghĩ thầm

rằng : « Coi bộ người này chắc là Lạc hoẵng Huân, nó tới số mới dạo nơi nhà cầu, mình khỏi mất công khoét vách vào phòng ngủ. » Nghĩ rồi nhảy đại xuống.

Khi ấy Lạc hoẵng Huân đang đi thơ thẩn lối nhà cầu, xảy thấy ngọn đèn chao một cái, dường như có người ở trên cao nhảy xuống nên nổi gió, liền ngoái ra sau lưng, thấy một người lạ giơ gươm chém mình ! Lạc hoẵng Huân hãi kinh nhảy trái, Bộc thiên Bàng chém hụt, bị Lạc hoẵng Huân đá một cái nhào đầu ! Lạc hoẵng Huân nhảy đứng trên lưng mà nạt lớn rằng : « Loài ăn cướp, ban đêm dám đến hại ta ! »

Nói về Đur Khiêm đang ngủ, nghe chủ la lớn, giật mình chồm dậy; chạy lại xem thử chuyện chi. Thấy Lạc hoẵng Huân đang đứng trên lưng người nào không biết, Đur Khiêm liền lấy đèn rọi thử, nổi giận mắng rằng : « Thất phu ! Ta cứu hạn chi với người mà người đi thích khách, sao không nhớ ơn ta tha người khỏi chết, trong lúc thí võ ban ngày ? Người là đứa vong ân bạc nghĩa, còn để sống làm chi ? » Nói rồi giật gươm của Bộc thiên Bàng, muốn chặt thủ cấp, Bộc thiên Bàng la lớn rằng : « Xin anh hùng thứ tay làm phước. Tôi không phải ăn cướp, cũng chẳng phải cứu thù. Bởi vì người ta muốn giá trọng, tôi tham của mới đi. » Lạc hoẵng Huân căn Đur Khiêm rằng : « Người đề cho nó dậy, dặng ta hỏi thử căn do, nó nói thiệt thì tha, bằng khai gian sẽ giết cũng không muộn. Nhắm nó chẳng tài cán chi mà chạy cho khỏi tay mình. » Khi ấy Lạc thái thái ở sau phòng, nghe a huân báo tin rằng : « Đại gia bắt dạng thích khách ! » Lạc thái thái dẫn a huân ra, thì thấy Bộc thiên Bàng đã chồm dậy. Bộc thiên Bàng nghe a huân nói có thái thái đến, liền lạy thái thái rồi lạy Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm, đoạn mới thưa hết việc mình, rồi nói rằng : « Tuy vậy mặc lòng, song tội ấy tôi đổ sao cho khỏi ? Ngửa trông thái thái lượng biển, đại gia lấy lòng nơn, Đur đại thúc mở lưới Thành thang, mà tha loài cầm thú. » Lạc thái thái nghe rõ liền nói : « Nếu người muốn kiếm tiền mà cưới vợ, thì phải lo phương thể làm ăn, lẽ nào tính

kế hiểm nghèo, mà dám làm người thích khách ? » Nói rồi day lại khuyên con rằng : « Mẹ đã sáu mươi, cũng nên làm phước, cho nó một trăm hai chục lượng bạc giúp xuôi việc hôn nhân, họa may trời thêm tuổi cho mẹ. » Lạc hoằng Huân vâng lời lấy một trăm hai chục lượng bạc, giao cho Bộc thiên Bàng.

Bộc thiên Bàng đã mừng khỏi chết, lại thêmặng của, liền lạy thái thái với Lạc hoằng Huân và Dư Khiêm, rồi thưa rằng : « Tôi làm điều phạm tội, đã nhờ ơn không giết, lại thêm giúp bạc cho xong việc lưã đôi, thiệt ơn lớn bằng trời, nghĩa sâu tợ biển. Ngày sau đại gia đến tộ xứ (1), vợ chồng tôi sẽ đền ơn. » Nói rồi liền từ giã. Lạc hoằng Huân biểu Dư Khiêm mở cửa, Bộc thiên Bàng ra về.

Lạc thái thái nói với con rằng : « Chắc là Loan ngọc Phương giận Hoa chấn Phương đòi hai chục lượng bạc, nên nó giận lây tới con. May trời có con mắt, mới bắtặng đưa giao, nếu nó không hết cừ thù, thì còn sauh sự nữa. Mẹ muốn cho con đi tị nạn thì hay hơn. » Bởi cớ ấy khiến nên :

*Sợ họa đến con đành cách biệt,
Đền ơn cho rẻ phải vương tròn.*

Khi ấy Lạc hoằng Huân thưa rằng : « Chẳng hay mẹ khiến con đi tị nạn phương nào ? » Lạc thái thái nói : « Lời xưa có nói rằng : Oán thù nên mở không nên buộc. Chẳng khá báo cừu nó làm chi, nay tang khó đã mãn rồi, con cũng nên lo nhập nhoái (2). Vậy thì mai con với Dư Khiêm sửa sang đi Hàng châu, thừa dịp này mà lánh đặng dữ. » Nói rồi trở về phòng.

(1) Tộ xứ : Xứ tởi. Chữ tộ là xưng mình (lời nói khiêm).

(2) Nhập nhoái : Chánh chữ là nhập chế, nghĩa là làm rẻ, ở theo vợ.

(Xem tiếp tập 44)

Nhà in TÍN ĐỨC THƯ XÃ xuất bản

25, đường Sabourain, 25

SAIGON

Điện thoại : 20.678

LỤC - MẪU - ĐƠN

Hồi thứ hai mươi ba

Con thảo xừ xa vầy hảo-hơn.

Rạng ngày Lạc hoẵng Huân cho mời Từ tông Bằng đến thuật chuyện hồi hôm. Từ tông Bằng nói : « May biểu đệ ngó thấy, bằng không thì bị hại rồi ! » Lạc hoẵng Huân thuật mấy lời mẹ thương nghị, Từ tông Bằng nói rằng : « Tính như vậy xong lắm ; một là tị họa, hai nữa huân hôn. » Lạc hoẵng Huân nói : « Tuy là lưỡng tiện mặc lòng, song tôi đi xa không ai săn sóc gia mẫu ! » Từ tông Bằng rằng : « Xin biểu đệ an lòng, đi cho xuôi việc. Còn cụ mẫu ở nhà có ngu biểu huynh tới lui thăm viếng, thay mặt thần hôn. » Lạc hoẵng Huân tạ ơn, rồi thương nghị với mẹ coi ngày xuất hành. Lạc thái thái sắm sanh nữ trang chút đỉnh, bởi đường xa đem nhiều chẳng tiện, sắm chừng ít gói mà thôi, còn bao nhiêu thế bạc vải chực lượng.

Đến ngày đi, có Từ tông Bằng tới đó. Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm từ tạ Lạc thái thái, rồi mượn gánh đồ hành lý theo đưa. Đi ngang nhà Từ tông Bằng, ghé lại ăn tiệc tiễn hành, rồi Từ tông Bằng theo đưa đến mé sông, mới trở lại.

Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm xuống đò, qua khỏi Dương châu, mượn cước phu (1) vác đồ, qua đến mé đại giang. Xảy thấy một chiếc thuyền lớn chèo đến, mấy người dưới thuyền ấy thấy Đur Khiêm đương biểu cước phu dọn đồ hành lý xuống đò nhỏ, thì nói rằng : « Gió lớn như vậy, thuyền nhỏ qua sông saoặng ? Để biểu họ gánh đồ xuống thuyền tôi. » Chũ đò nhỏ ngó lại, thấy chiếc ghe ở Long đàm, liền cười và

(1) Cước phu : Kẻ gánh vác mượn.

nói xuôi rằng : « Như vậy thì may lắm, chớ gió nầy lôi chẳng dám đi. » Mấy người bên thuyền lớn, liền dọn đồ hành lý xuống, Đur Khiêm nói : « Ta chẳng luận thuyền lớn, thuyền nhỏ, miễn đưa qua sông lập tức, đừng trễ thì thôi. » Mấy người bên thuyền lớn nói : « Phải. »

Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm xuống thuyền lớn rồi, thì trời đứng bóng, gió thổi mạnh hơn. Đur Khiêm hỏi : « Sao không chèo qua sông cho sớm ? » Mấy người đồng nói rằng : « Để chúng tôi ăn cơm trưa ba hột rồi sẽ lui thuyền. »

Giây phút người trong thuyền hăm nước pha vào thau đem cho Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm rửa mặt. Xong rồi bưng ra một bình trà ngon và hai cái chén như ngọc. Đur Khiêm rót một chén dâng cho chủ. Lạc hoẵng Huân uống trà mùi thơm ngát mũi, hơi khoẻ cả mình, liền ngó Đur Khiêm mà khen rằng : « Thiệt là chiếc đồ lớn, cách dọn dẹp rất sang, đãi bộ hành một bình trà cũng quý ! »

Giây lâu kẻ trong thuyền bưng một mâm chín món nóng hổi, là : Gà quay, giò nướng, cá chiên, tôm luộc, cua làm nham, Lạp xưởng, canh, gỏi, nem. Lại bưng một mâm nhỏ, sáu món đồ ăn, là : Trứng gà, canh, cá kho, đồ xào, thịt quay nước mắm thấm. Có một người bưng hai chén cơm, hai đôi đũa ; lại có kẻ bưng một cái xách cơm bằng chì và rượu, đem ra mời rằng : « Xin đại gia và đại thúc dùng bữa cơm trưa. » Lạc hoẵng Huân ngó Đur Khiêm mà nói rằng : « Hồi sớm mai mình dùng diêm tâm rất nhiều, bây giờ chưa biết đói, nên lính qua sông rồi sẽ lên quán ăn cơm. Nay người đã ra công nấu nướng hết đãi mình, không lẽ từ chối. Nếu mình không dùng, thì mấy người dưới thuyền ăn sao hết đồ ấy. Thôi, vị tình một bữa, qua sông rồi sẽ trả vài lượng tiền cơm. » Nói rồi ăn tiệc uống rượu xong xă. Mấy người dưới đò, kẻ đem trà ngon, người thì bưng mâm đi rửa. Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm uống nước rồi thì trời đã xế.

Đur Khiêm coi chừng mấy người dưới ghe ăn uống vừa xong, liền hỏi rằng : « Sao không lui thuyền cho sớm ? » Bọn chèo nói : « Xin đại thúc xem thử mà coi, gió bây giờ mạnh

hơn khi này, vả lại ngọn gió độc, không phải gió thường, còn sông này mình mong không phải sông nhỏ. Đợi một đôi giờ cho lặng gió, thì qua sông có mấy hồi ; Đại thúc đừng nên nóng nảy. » Đur Khiêm nghe nói bước ra mui đứng nhắm thử, quả thiệt cuồng phong, nên không dám hỏi nữa.

Đến mặt trời lặn, bạn chèo bưng ra sáu món đồ ăn mời dùng tiệc tối, Lạc hoẵng Huân nói : « Mời ăn cơm trưa còn no chưa đói, song vị tỉnh dọn lữ, phải dùng ít nhiều. » Nói rồi ăn lẩu lẩu với Đur Khiêm, mãi tiệc bạn chèo đem một bình trà ngon rồi dọn dẹp. Đur Khiêm nói : « Trời đã tối sao chưa tính qua sông, còn đợi chừng nào nữa ! Để đêm khuya tối lắm, qua sông saoặng ? » Các bạn chèo thưa rằng : « Xin đại thúc đừng lo việc ấy, chúng tôi sợ gió chớ chẳng sợ ban đêm, miễn lặng gió canh nào, thì lui thuyền canh nấy. » Nói rồi bưng một chum đèn thau, gắn một cây đèn cầy sơn đỏ rất lớn, phồng chừng thắp sáng một đêm. Thắp đèn rồi, bưng một mâm chín đĩa đồ ăn uống rượu : Gà quay, thịt nướng, khô mực, cá gỏi, tôm nướng, trứng gà chiên, trứng vịt luộc, rau ghém và trái cây ; lại có một bầu rượu lớn, hai cái chén ngọc và một xách nước, mời uống rượu cho vui. Lạc hoẵng Huân, tính thầm rằng : « Mình không lẽ chối từ, bắt quá thưởng ít lượng bạc. » Nghĩ rồi ngồi uống rượu với Đur Khiêm. Đur Khiêm thưa rằng : « Đêm nay bề nào qua sông cũng chưa đặng, thế phải ngủ dưới đò, song xét lại ghe đò không lẽ vốn liếng bao nhiêu, mà đãi khách trọng thể như vậy ? E nó có tính mưu chi độc mà giết của giết người chẳng ? Vậy xin đại gia uống rượu ít ít, để cho tỉnh mà giữ mình. Đồ hành lý chẳng nên giao cho chúng nó, lấy khi giới đề dựa một bên, nếu quả chiếc đò tử tế, thì mai qua sông sẽ trả ít lượng tiền rượu tiền cơm, bằng chúng nó là lũ bất lương, nhắm mấy tên bạn chèo, cậu cháu mình vò tay cũng hết. Vậy mình phải giữ trước mới xong. » Lạc hoẵng Huân y lời, uống ít chén rượu, rồi kêu bạn chèo bưng mâm. Đur Khiêm nói : « Đây chắc là đến sáng qua sông mới đặng ! » Bạn chèo trả lời rằng : « Đợi lặng gió thì chúng tôi

lui tức thì, như đại gia và đại thúc, có muốn ngồi thì ngồi chơi mà đợi một lát, bằng mỗi mẻ xin nằm mà nghĩ, nệm gối mềm mùng đã sẵn sàng. » Đur Khiêm nói : « Ta đi có việc gấp, nếu lạng gió thì lui, chẳng nên trề nài. » Bạ chèo thừa rằng : « Chúng tôi biết lui lựa phải căn dặn. » Đur Khiêm lấy hai gói đồ hành lý để hai bên, rút song kiếm để dựa bên Lạc hoẵng Huân, lấy cặp búa đồng dựng trong cửa, rồi đóng cửa thuyền lại, và nghĩ rằng : « Dầu có làm hôn, cũng phải phá cửa mà vào, mình nằm dựa cửa nó làm chi cũng không đặng. »

Hai người nằm hồi lâu đều ngủ quên, đến rạng ngày mới thức dậy. Đur Khiêm thấy sáng, mở cửa ngó ra, liền kêu chủ mà nói rằng : « Đại gia hãy ra ngoài xem thử, rõ ràng không phải bến hôm qua ! » Bạ chèo cười rằng : « Qua sông hồi nửa đêm, đại thúc không hay nên lấy làm lạ ! » Đur Khiêm ra xem rõ, thiệt quả như lời, liền bước vào thừa lại. Lạc hoẵng Huân nói : « Bã qua sông rồi, thì người mời người cầm sỏ vào đây, đặng tính luôn tiền cơm tiền rượu. »

Khi ấy Đur Khiêm ra nói như vậy, người cầm sỏ cười rằng : « Dầu đại thúc trả nhiều, tôi cũng gọi là ít, như lời đòi ít, đại thúc cũng gọi là nhiều. Vậy thì xin đại gia và đại thúc đi theo lên nhà ông chủ dò, cũng không bao xa, thà đến đó tự ý ông chủ dò định giá, chớ chúng tôi không dám tự chuyên. Vả lại tại đó có sẵn nhiều chiếc dò dọc để đưa hộ hành các nơi, muốn muốn đi đâu cũng dễ. » Lạc hoẵng Huân nghe nói cũng phải, liền đáp rằng : « Như vậy cũng đặng, ngặt không người khiêng hành lý cho ta. » Người cầm sỏ nói : « Có khó chi, để tôi biểu lũ bạ chèo nó khiêng giùm và dẫn đường luôn thể, lẽ nào để đại thúc ra sức hay sao ? » Lạc hoẵng Huân nghe nói phải thể cũng bằng lòng, liền bước lên bờ rồi từ giả. Bạ chèo khiêng đồ đi trước, Lạc hoẵng Huân mang gươm đi giữa, Đur Khiêm xách búa theo sau. Đi gần nửa giờ mà chưa thấy tới. Lạc hoẵng Huân hồ nghi hỏi rằng : « Nhà ông chủ còn xa lắm hay sao ? » Những người khiêng đồ nói : « Gần tới ! gần tới ! Còn hai ba dặm nữa

mà thôi. » Đi qua khỏi một hòn núi rồi, mới thấy xóm nhà lớn. Mấy người khiêng đồ chun vào cửa ngõ. Lạc hoằng Huân và Dư Khiêm theo sau, ngó thấy nhà khách rất lớn, có bảy tám mươi người lưng nách dừ tợn, ngồi nói chuyện om sòm, không thèm chào khách. Lạc hoằng Huân đứng dừng lại, nói nhỏ với Dư Khiêm rằng : « Nếu chủ đồ thì đưa rước bộ hành, không lẽ bộ hành mà dừ dẫn như vậy, chắc là tôi ồ ăn cướp rồi, chẳng khá bước vào mà khốn ! » Dư Khiêm nói : « Đồ hành lý của mình nó đem vào nhà, không lẽ bỏ mà lui gót. Đến thế này, phải liều thân sanh tử, chừng nào lời đó sẽ hay. » Nói rồi đồng đi thẳng vào trong, mấy mươi người dừ tợn ấy cũng không cản.

Khi ấy hai người vào cái nhà thứ nhì, thấy đồ hành lý để đó, mà bạn chèo khiêng đồ hồi nãy, không có một người. Thấy sẵn một cái ghế trường kỷ để giữa, hai cái ghế dựa để hai bên. Dư Khiêm thưa rằng : « Xin đại gia hãy ngồi đây, đợi chủ đồ ra sẽ tính. » Lạc hoằng Huân ngồi xuống, còn Dư Khiêm đứng ngó chừng nhà sau.

Giây phút thấy hai người bạn ở sau nhà bước tới, Dư Khiêm liền hỏi rằng : « Sao ông chủ đồ chưa ra ? » Hai người ấy vào đi và nói rằng : « Chủ tôi mới dậy, đương rửa mặt gỡ đầu, đợi một lát nữa sẽ ra khách. » Nói rồi đi thẳng ra ngoài. Đợi cả buổi mới thấy tên bạn khác lộ ra, Dư Khiêm nổi nóng nói lớn rằng : « Từ xưa đến nay mới thấy chủ đồ làm cách như ông lớn ! Ta nói thiệt cho người biết, nếu không ra mặt mà tính sỗ, thì ta quấy gỏi đi tuốt bây giờ. » Người ấy nói : « Chủ tôi ăn điểm tâm rồi sẽ ra khách. » Nói rồi cũng đi xuôi ! Lạc hoằng Huân muốn bỏ mà ra, ngặt không ai gánh hành lý !

Đợi đến đứng bóng, nghe nhà sau có một người hỏi lớn rằng : « Ghe cá bữa nay nó có đông cá hay không, bây ? » Nghe tiếng trả lời rằng : « Bẩm ông, hồi rạng đông nó có chở cá tới, cân nặng ba mươi tạ mà thôi ! » Người ở nhà sau lại nói : « Dùng sao cho đủ bữa cơm trưa ? Vậy thì bày biếu

lũ đầu bếp làm thịt thêm chín chục con gà, một trăm mười con vịt, kéo thiếu bữa ! »

Khi ấy Lạc hoằng Huân nghe lóng, kinh hãi nghĩ thầm rằng : « Cha chả ! Hơn khẩu mấy trăm, mà ba chục tạ cá dùng không đủ một bữa ăn, phải phụ thêm hai trăm gà vịt ! »

Xây thấy một người quảy cái bàn toán bằng đồng, con toán lớn bằng ngón chơn cái, đem đề trên bàn kêu một cái rồn ! Mấy người tài phú ốm yếu ở trong nhà ấy, thì hai tay đầy mồ hôi nhúc nhích cái bàn toán ấy !

Còn một người vác cái cân tiêu ly bằng đồng, dài hơn hai thước, đem đề dựa bàn toán. Ai có số đo cho mấy, giắt cân tiêu ly ấy sau lưng đi cũng không nổi !

Lại có hai người khiêng cái kềm bằng sắt rất lớn, nó là kềm chứa đoàn, phỏng sức nặng tới sáu tạ ! Cái kềm ấy thế cho cái kẹp, nếu bộ hành nào trả tiền không đủ, thì chủ đồ kẹp mà thâu !

Khi ấy chúng nó khiêng kềm đem dựa vách, máng quai vào vách cốt thép, dàn giá đồ trạn xong xă. Xảy nghe tiếng kẻ ở nhà trong nói rằng : « Lão gia ra khách. » Lạc hoằng Huân và Đur Khiêm đứng dậy ngó chừng, thấy một ông già ngoài sáu mươi tuổi, mình cao một trượng ba thước, nước da trắng muốt tiếp với râu mày, đầu đội cái mũo nỉ, trước mũo đính một hạt châu lớn, phỏng nặng hơn một lượng, chiếu sáng như gương, mặc áo lót màu huyền huân, lại vắt vai một cái áo rộng lót, trong sô đồ, ngoài địa lá cam, dưới chơn mang đôi vớ gấm, không buộc dải, để đùn đồng trên đôi giày chấn khoa, đi xốc ra ngồi dựa mình trên ghế, không thêm chào hỏi bộ hành. Mấy người bạn chèo khiêng đồ hồi ban mai, đều đứng khoanh tay hầu hạ. Chủ đồ hỏi : « Mấy người bộ hành xuống đồ hồi nào, đãi đằng làm sao, cắt nghĩa cho ta suy tính ? »

Hồi thứ hai mươi bốn

Gái say phòng thắm viếng anh-hùng.

Hỏi dứt lời thì bạn chèo chỉ Lạc hoằng Huân và Đur Khiêm mà thưa rằng : « Có hai vị này mà thôi. Hồi đứng bóng hôm

qua xuống đò, chúng tôi có pha một thau nước rửa mặt và một bình trà. » Nói mới tới đó, chủ đò ngồi dậy kéo bàn toán lại bỏ một con toán. Bạn chèo thưa rằng : « Bữa cơm trưa chín món đồ ăn. » Chủ đò bỏ thêm ba con toán nữa là bốn. Bạn chèo thưa rằng : « Ăn cơm rồi, uống một bình trà ngon. » Chủ đò bỏ thêm một con toán nữa là năm. Bạn chèo thưa rằng : « Bữa cơm chiều sáu món đồ ăn. » Chủ đò chổng thêm ba con toán nữa là tám. Bạn chèo thưa rằng : « Cơm rồi, uống một bình trà ngon nữa. » Chủ đò chổng thêm một con toán nữa là chín. Bạn chèo thưa rằng : « Tiệc rượu tối chín món đồ ăn, và một bình trà ngon nữa. » Chủ đò gia thêm ba con toán nữa là mười hai. Chủ đò lấy con ba nhơn với mười hai, thành ra ba mươi sáu, rồi nói rằng : « Tính nội tiền rượu, thịt, cơm, nước, là ba trăm sáu chục lượng bạc, chớ không tính tiền đò và tiền công bưng xách làm chi. » (Tính nhơn ngãi như vậy, cũng hết đồ hành lý, nếu tính cho đủ, thì bất xác bộ hành ! Trách chi lời ngạn ngữ rằng : Thuyền gia là cha ăn cướp ! Mấy chiếc đò dọc, quá ăn cướp cạn, nó thấy bộ hành nào nhiều của, thì bỏ thuốc độc, hoặc xông mê mà liệng xuống sông, đến rạng ngày mấy người bộ hành lạ, ngỡ người ấy đã lên hồi canh ba, canh tư, không ai truy nguyên sự oan ức. Long đò công án rất nhiều sự như vậy. Ghê thay !)

Khi ấy Lạc hoẵng Huân cười chúm chím, nói với Dư Khiêm rằng : « Ông bác tuy niên kỷ, mà tánh còn vui, hay nói giã ngộ. » Chủ đò trợn mắt nói lớn rằng : « Tưởng nói chơi sao ? Đó là vị linh ông, chớ như người khác thì ta tính tiền nhiều nữa, hà chịu bỏ tiền đò và tiền công khiêng gánh hay sao ? » Lạc hoẵng Huân nghe nói hần, nổi nóng đáp rằng : « Tuy hậu đãi hai bữa cơm và một tiệc rượu, cũng không tới giá này ! May là tôi, nếu kẻ bộ hành khác ít tiền, thì bạc đâu mà trả cho đủ số ấy ? » Chủ đò nói : « Có can chi, nếu họ không đủ tiền bạc, thì lấy đồ hành lý, cứ y thì giá (1) mà khấu trừ. » Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm nghe nói hơi

(1) Thì giá : Theo giá đương thì, giá bây giờ.

chủ trại, thì noi trợn lời đình nhẩy đến trợn mắt và hét lớn rằng : « Lão thất phu ý đông khi ít, cậy thế hiếp người ! Hãy coi thử thầy trò ta, có dễ hiếp thì hiếp ? » Chủ đồ ngó gia tướng mà quở rằng : « Có kẻ lạ mặt, lẽ thì bây phải đem binh khí cho ta dự phòng. Nay họ muốn làm lung, không lẽ ta đánh đấm đánh cú cho đặng ? Thôi thôi, ta quyền đỡ cái ghế nghi này, làm binh khí mà đỡ gạc ! » Nói rồi kéo vạt áo vạt vai, một tay xách cái ghế nghi bằng tre, sức nặng dư sáu tạ, múa men nổi gió vùn vụt, đỡ trên đánh dưới, giá trước ngăn sau, xây bên tả, day bên hữu, múa thét thấy tư bề những ghế bao phủ, chớ chẳng thấy người ! (Thiệt là chủ trại chớ không phải chủ đồ).

Chủ đồ múa một hồi rồi để ghế nghi xuống mà nói rằng : « Cái ghế này bắt quá đỡ mình, chớ đánh ai cho đặng ? Cái kèm này coi khá hơn ! » Nói rồi nhẩy lại vách, lấy cái kèm lớn múa chơi một hồi, càng gọn gàng hơn cái ghế nữa !

Còn Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm ngó thấy như vậy, nói thầm rằng : « Lão tặc tuy già mà anh hùng độ nhứt ! Chẳng những là vậy cánh nó hiệp lực mà thôi, một mình lão tặc, mình cũng đủ chết hết ! »

Giây phút chủ đồ múa rồi, đem kèm móc lại chỗ cũ, liền cười chúm chím bước lại nắm tay Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm mà nói rằng : « Xin Lạc đại gia và Dư đại thúc đừng cười sức già yếu đuối. » Lạc hoẵng Huân lấy làm lạ hỏi rằng : « Tôi thuở nay chưa quen với ông, sao ông biết họ tôi ? » Chủ đồ nói : « Tuy tôi chưa quen mặt lòng, rõ tôi cảm ơn ông rất nặng. » Lạc hoẵng Huân giựt mình hỏi rằng : « Chẳng hay lệnh tế là ai ? » Chủ đồ nói : « Thắng Bộc thiên Bàng đi thích khách, ông không nhớ hay sao ? » Lạc hoẵng Huân hết nghi liền hỏi rằng : « Khi trước tôi tình cờ gặp lệnh tế, thiệt chưa hỏi công việc cho rành. Vậy xin ông tỏ đại danh tôn tánh ? » Chủ đồ nói : « Chỗ nhà cầu đàm luận chuyện tư sao đặng ? Xin mời vào nhà khách trong, tôi sẽ thưa hết mọi

điều chung thủy. » Lạc hoẵng Huân còn hồ nghi nên lần lựa, chủ dò biết ý dụ dục, liền cười mà nói rằng : « Xin đại gia đừng nghi ngại. Nếu tôi quyết lòng giết người mà lấy cửa, thì đêm hôm đã ra tay, dầu hai vị anh hùng bực nào, nữa đêm đóng cửa thuyền rồi, bạn chèo lên rút chỗ chêm, cho nước vô ghe chìm hết trong khoan cã thảy. » Lạc hoẵng Huân nghe nói cũng phải, lại ngẫm nghĩ rằng : « Ông này thiệt anh hùng ; đang trước bảy tám mươi tráng sĩ, nếu quyết lòng giết mình mà lấy cửa, thì ra sức có mệt chi ? Lựa phải mời vào nhà trong đàm đạo mà dụng kế ? » Nghĩ rồi làm gan đi với ông già, Dư Khiêm cũng theo bảo hộ chủ. Cách hai cái nhà cầu nữa, mới tới nhà khách trong, Lạc hoẵng Huân thấy nghi tiết nghiêm trang, đồ chưng rực rỡ, nhà đáng bực phong hầu. Chủ dò mời ngồi đàm đạo, kẻ gia đình dâng trà ngon, chủ dò thết đãi đủ lễ. Lạc hoẵng Huân uống trà rồi hỏi rằng : « Xin lão gia cho tôi biết đại danh tôn tánh ? » Chủ dò nói : « Tôi họ Bảo tên Phước, tên chữ là Tự An. Nguyên khi trước tôi là người ở tỉnh Kim lăng, huyện Kiến khương, nay tôi về ở ngụ tại đây, tuổi đã sáu mươi mốt ; vợ mất phần hơn mấy năm nay, còn để lại một đứa con gái, tên là Kim Hoa, nay mới mười bảy tuổi vô nghệ cũng thông. Song con một nên không nỡ gả xa, phải tính phương bắt rể. Tôi thấy thằng Bộc thiên Bằng ăn nói biết điều, nên hứa gả cho nó, lại nuôi nó ở trong nhà mà coi ý tứ nó luôn thể ; chẳng ngờ nó làm biếng làm nhác, hay dạo hay chơi, không biết nghề nghiệp làm ăn chi hết, nên tôi phải buộc nó kiếm choặng một trăm mười lượng bạc mà sắm nữ trang y phục thì tôi mới cho thành hôn. Kỳ đó nó đi múa quờn mà kiếm tiền bên Dượng châu, bị loài gian nhơn là Loan ngọc Phương mướn đánh Dư đại thúc, cứ một đám thì thưởng một trăm hai mươi lượng, Cái thằng oan gia nó không hỏi đi hỏi lại cho rõ Dư đại thúc là người thế nào, nghe mướn giá trọng liền chịu bực. Đến khi thí võ không lại Dư đại thúc thì hổ thẹn tởm lui. Bởi nó tham của mướn nhiều, mới liều thân làm thích khách, bị đại gia bắtặng, đã không xử tội, lại giúp bạc lo

« cho xong việc hôn nhơn. Ông ấy lớn bằng trời, trã biết chừng nào cho hết ? Khi tiểu tể về dưng bạc và thuật chuyện như vậy, tôi tức thì sai người đi thám thính, nghe tin đại gia tính đi qua Hàng châu chiêu thân. Ý tôi nghĩ chắc là đại gia phải đi ngang qua đây, muốn đón rước về thết đãi, lại e đại gia không chịu ghé, nên phải dụng kế đưa dò. Khi tôi mới ra mắt không dám nói rành, phải kiếm cớ mà thử chỉ khi đại gia và đại thúc. Thiệt hai vị can đảm dị thường, mình ở trong hang hùm, chẳng bày sắc sợ, lại quyết chí tranh đua, thiệt tiếng đồn chẳng dối ! Con tôi mới hoa chúc vài ngày, vậy tôi xin dâng tiệc rượu mừng đại gia lấy thảo. »

Khi ấy Lạc hoẵng Huân nghe rõ, mới hết hồ nghi, liền hỏi thăm rằng : « Bộc cô gia bây giờ ở đâu ? » Bảo tự An nói : « Tôi có nghe tin triều đình mới bổ một ông Tri phủ đi ngồi phủ Gia hưng, người ta nói ông ấy cũng là đảng gian thần, song chưa lấy làm chắc, nên tôi mới sai tiểu tể đi thám tin, kéo lăm mà hại người trung ngãi. Nó đi đã gần hai ngày rồi, có lẽ mai này cũng trở lại. Tôi không dám giấu đại gia, tự thuở nay, những quan nào theo đảng gian thần, hoặc mới đi phó nhậm, hoặc mãn việc hồi hương, nếu đi ngang qua đây, thì không còn một mạng. » Nói rồi ngó ra sau lưng Lạc hoẵng Huân, thấy Dư Khiêm đứng hầu mãi ! Bảo tự An cười ngất nói rằng : « Đại thúc thiệt là người trung nghĩa ! Tôi đã nói rành các việc, mà đại thúc còn đứng kèm một bên ! Thiệt là khờ quá, muốn đứng cho rục chơn hay sao ? Hãy ra đằng trước mà uống rượu với họ, không phải là Hồng môn dạ yến, đừng hồ nghi phó hội Giang đông. Hơi sức nào đứng hầu cho mỗi căng ! » Dư Khiêm nói : « Không hề gì, tôi đứng ba ngày cũng được. » Bảo tự An nói : « Để tôi bảo trẻ nó mời đại thúc ra trước uống rượu, song cứ nói chuyện cho vui, đừng luận việc đánh quờn đánh gậy ; bởi mấy tay ấy cường bạo lắm, không phải người văn, khi đại thúc mới bước vào, thấy mặt họ cũng đủ biết. » Nói rồi biểu người dắt Dư Khiêm ra nhà ngoài uống rượu. Lạc hoẵng Huân hỏi : « Khi lão gia mới bước ra, có nói ba chục tạ cá dùng sao đủ một bữa. Chẳng hay nội gia

quyển hơn khâu bao nhiêu ? » Bảo tự An nói : « Cơm đã dọn xong, xin đại gia ngồi mâm, tôi sẽ trả lời chuyện ấy. » Bảo tự An đãi Lạc hoằng Huân vài tuần rượu, liền ép ăn cơm, và nói rằng : « Ba chục tạ cá thiệt nội gia quyển tôi dùng không đủ một bữa ăn. Tôi không dám giấu ông, tôi hồi hai chục tuổi, thì đã làm nghề nghiệp giang hồ, có mười mấy chiếc thuyền lớn, và ít chục chiếc thuyền nhỏ, tính những kẻ ở dưới các thuyền ấy, cộng chừng tám chục người, đều đi tua các nơi, ít khi gom lại một chỗ. Nếu ở nhà cho đều mặt, thì ba chục tạ cá sao cho đủ một bữa ăn ? Còn tại nhà đây, cha con tôi, và gia quyển cộng bốn mươi hai người, với một trăm tên thính sai (1) ngồi đằng trước, chúng nó hằng ở đó mà chục việc sai cắt, không dám vắng mặt. Hiệp cộng số hơn khâu, thường thường có một trăm bốn mươi hai miệng ăn, lẽ nào dùng tới ba chục tạ cá ? Đó là lời nói theo khi đủ mặt, cho đại gia lạ tai. » Lạc hoằng Huân hỏi việc cồ kim, Bảo tự An nói xuôi chảy hết, luận lẽ lợi hại nghe cũng thông. (Đó là ăn cướp sông, không phải ăn cướp cạn !)

Khi ấy Lạc hoằng Huân nghĩ thầm rằng : « Tiếc thay người này gặp đời loạn, phải chi nhằm lúc thanh trị, tài đáng bậc đại thần ! » Cơm nước xong xong, Lạc hoằng Huân xin kiêu đi Hàng châu. Bảo tự An nói : « Đại gia chẳng đến nhà tôi thì thôi, chớ đã vào đây, xin đừng vội vã, đầu mười bữa nữa tháng tôi sẽ đưa qua Hàng châu, cũng không trễ việc nhập nhoái. Xin nán đợi rỗi tôi về, đặng vợ chồng nó tạ ơn kéo tước. » Lạc hoằng Huân nói : « Nếu tôi ở đây trì hoãn, không lo đi Hàng châu, e nhà huyền trông đợi. » Bảo tự An hỏi : « Chuyện ấy có khó chi ! Xin đại gia viết một phong thư, nói tôi cầm đại gia ở đây chơi ít bữa, sau sẽ đưa qua Hàng châu. Rồi tôi sai trẻ đem thư ấy qua Dương châu, thì thái thái an lòng không ngại. » Lạc hoằng Huân không lẽ từ chối, vì thấy người cầm cộng thiệt tình, vả lại nếu cố từ, e người cười mình nóng việc hôn phối ! Túng phải viết thư, một phong

(1) Thính sai : tay sai, cũng như sai nha của quan.

gửi thăm mẹ, một phong gửi thăm anh, đều đưa cho Bảo tự An. Bảo tự An kêu một người thính sai, dặn rạng mai đem thư qua Lạc phủ.

Khi ấy Lạc hoẵng Huân hỏi : « Lão gia có biết Hoa chấn Phương ở Sơn đông chăng ? » Bảo tự An nói : « Hoa chấn Phương là Hạng địa hương mã, (1) còn tôi là Giang hà thủy khấu. Nếu ai dưới đèn mới lên bờ, mà đi ngổ nào, thì tôi thông tin cho Hoa chấn Phương. Còn bộ hành nào nhiều hành lý sẽ đi ngang qua sông nào, Hoa chấn Phương bỏ tin cho tôi hay trước. Bởi cơ ấy, chẳng những quen biết mà thôi, thiệt là bạn thiết. » Lạc hoẵng Huân thuật chuyện Hoa chấn Phương anh hùng nghĩa khí, vân vân. Bảo tự An nói : « Tai anh Chấn Phương thuở nay tôi phục lắm. »

Đến chiều đãi tiệc tối xong xă, Lạc hoẵng Huân đã say xin đi nghỉ. Bảo tự An truyền dọn thư phòng cho Lạc hoẵng Huân an nghỉ, còn đồ hành lý để trong căn phòng trống một bên, khóa lại chắc chắn, rồi hỏi gia tướng rằng : « Bày dọn cho Đur đại thúc ngủ chỗ nào ? » Gia tướng thưa rằng : « Kể bên căn phòng Lạc đại gia. Đur đại thúc đã say, ngủ đã mê mệt. » Bảo tự An nói : « Thôi, ta cũng đi nghỉ. » Nói rồi vào nhà trong. Khi ấy Bảo kim Hoa đương uống rượu lại phòng loan, thấy cha liền đứng dậy hỏi rằng : « Thưa cha, chẳng hay Lạc công tử còn thức hay ngủ ? » Bảo tự An nói : « Mới vào thư phòng, chắc cũng còn thức. Thiệt Lạc hoẵng Huân vô nghệ tinh thông, lại thêm tài mạo kiếm toàn, nên Hoa chấn Phương nhiều phen nghị thân, muốn gả con làm thiếp. Chẳng những Hoa chấn Phương như vậy, nếu con chưa có chỗ, cha cũng không chịu bỏ Lạc hoẵng Huân. Thôi, con đi ngủ kéo khuya, cha về phòng nghỉ ngơi cho sớm. » Nói rồi đi thẳng về phòng mình.

Còn Bảo kim Hoa nghe nói cũng ức lòng, vì thuở nay chưa thấy anh hùng lại tốt tướng mạo, vả lại sợ ngày mai Lạc hoẵng Huân kiêu đi, thì khó nổi thấy mặt người hào

(1) Ăn cướp bộ, lá cướp cạn.

kiệt uổng biết chừng nào ; song nghĩ mình là gái có chồng, không lẽ ra mắt bây giờ che đậy ! » Nguyên Bảo kim Hoa ban đầu buồn sự chồng đi khỏi, nên uống rượu giải khuây, nay thêm một việc tức mình, uống thêm ít chén nữa, chẳng ngờ say đã quá chén. Lời tục nói không lầm, thiệt : Tửu năng loạn tánh, say quá rồi thì mất trí khôn, tính việc chi cũng ít trúng. Vả lại tửu nhập tâm như hổ nhập lâm, càng hăng hơn khi tỉnh, nên nghĩ rằng : « Đề mình đến phòng Lạc công tử, mà coi lên ra thế nào, dẫu công tử có hay, thì mình nói đến xin đấu võ cho biết sức. Bây giờ ai nấy đều ngủ hết, mình nhắm lại cũng chẳng ai hay. » Nghĩ rồi lên đi qua thềm phòng.

Hồi thứ hai mươi lăm

Đánh võ, phòng-thờ đuổi khách.

Nói về Bảo kim Hoa đến thềm phòng, thấy cửa đã khép, không có lỗ hở mà ngó cho thấy Lạc hoẵng Huân, muốn trở về thì sợ mai khách đi, khó nỡ thấy người tài mạo ; song phận mình là gái có gốc, lẽ nào xô cửa mà vào, nên đứng ngoài tới lui chẳng tiện.

Còn Lạc hoẵng Huân, trước khi mới vào phòng, ngồi nghĩ chuyện ban ngày, còn giữ mình vờ mặt, nói thăm rằng : « Nếu mình khi trước không cho Bộc thiên Bàng số bạc ấy, thì ngày nay mình đã bị hại rồi ! Từ đây sắp sau, đi phượng xa phải phòng mấy chiếc đồ cho lắm. Song Bão lão thiệt là người biết điều, ăn nói thông thạo ! » Nghĩ rồi bước xuống khép cửa, sắp sửa cỡi giày vớ ra mà ngủ. Xảy nghe tiếng xô cửa một cái rầm, cánh cửa khoát vô mạnh quá ! (Ấy là con ăn cướp, bị tướng men hành ! Bối dấn lòng không động mảy động cửa !)

Khi ấy Lạc hoẵng Huân kinh hãi hỏi rằng : « Ai xô cửa đó ! » Bảo kim Hoa nói : « Tôi đây ! » Lạc hoẵng Huân nghe tiếng con gái, thì kinh sảng rụng rời, nghĩ rằng : « Nghe nói Bão lão có một người con gái, còn bao nhiêu đều là gia thần. Nay chuyện chi mà tới nửa đêm, thiệt khó bàn lắm ! » Nghĩ rồi mới nói rằng : « Ta đã sửa soạn đi ngủ, mà còn đến làm

chi ? » Bảo kim Hoa ngửa ghế nói rằng : « Tôi là Bảo kim Hoa, nghe tiếng đồn đại gia là anh hùng, nên đến thử tài cho biết sức. » Lạc hoẵng Huân nghe nói con ông chủ nhà, nên chẳng dám trách, liền sửa giày xóc áo, bước ra mở thêm cánh cửa nữa, Bảo kim Hoa bước vào ngó thấy Lạc hoẵng Huân cao một trượng hai, mắt Thuần mày Nghiêu, vai hùm lưng gấu, trong lòng thiết khen thầm !

Còn Lạc hoẵng Huân thấy Bảo kim Hoa, chẳng thấp chẳng cao; không ốm không mập, mày xanh như lá liễu, mặt trắng tợn bông lê, miệng cười có duyên, má hồng như nhuộm. Bảo kim Hoa bước vào nói với Lạc hoẵng Huân rằng : « Chiết phu nhờ ân nhân giúp cửa, vợ chồng tôi chẳng dám quên ơn, nên mời ân nhân về đây mà lạy tạ. Vậy xin đại gia ngồi, đừng tôi làm lễ. » Lạc hoẵng Huân can rằng : « Chẳng nên ! Chẳng nên ! Bởi khi trước tôi mới quen với Bộc huynh, nên không rõ dám cưới ngày nào mà đi lễ hạ, bấy nhiêu cũng đủ lỗi rồi. Nay lại cảm ơn lão gia đãi đằng, tôi hăng tạc dạ. Vì chi sự giúp mấy lượng bạc mà gọi là ơn, xin đừng nói chữ báo tạ. » Lạc hoẵng Huân phân chưa dứt tiếng, Bảo kim Hoa đã lạy rồi, Lạc hoẵng Huân túng phải đáp lễ.

Bảo kim Hoa lạy rồi ngồi lại nói rằng : « Thiếp đến đây, một là tạ ơn Đại gia, hai là xin thử võ nghệ, chẳng hay đại gia nhậm lời chăng ? » Lạc hoẵng Huân nói mở rằng : « Lão gia anh hùng đệ nhất, cô nương võ nghệ tinh thông. Lễ nào tôi dám múa búa trước cửa Lỗ ban, đánh cờ cùng Lý Bí ! » Bảo kim Hoa ngửa ghế nói tới rằng : « Tôi nghe tiếng Đại gia đã lâu, xin đừng khiêm nhượng. » Và nói và liếc khắp thư phòng thấy cặp đoản côn dựng bên cánh cửa. Bảo kim Hoa bước lại, xách cặp đoản côn đưa cho Lạc hoẵng Huân một cây, mời ra nhà cầu thí võ. Lạc hoẵng Huân hết lời từ chối, Bảo kim Hoa cứ việc ép hoài, ấy là có ý muốn một huê, một thắng cho Lạc hoẵng Huân biết tài kéo dề chẻ mình là vợ dứa dờ. Còn Lạc hoẵng Huân thấy nàng ấy thách hoài, nếu cố từ, sợ mang tiếng bắt tài với nhi nữ. Bởi có ấy nên hai người ra nhà cầu thí võ.

Thiệt là :

Tráng sĩ nữa đêm phang thực nữ.

Thuyền duyên dưới nguyệt thử anh hùng !

Thí võ một hồi lâu, không phân thắng bại. Bảo kim Hoa mắc say rượu nên cầm đồng, nếu thiệt mạnh thì Lạc hoẵng Huân cự sao cho lại, nên Lạc hoẵng Huân khen thầm rằng : « Không trách chi Bảo lão khoe con võ nghệ tinh thông, phải mình dễ người nó là nữ lưu thì đã bị thương tích ! Chắc nàng ấy lên cha đi thi võ, nếu mình đánh cầm chừng cho lóe sáng, chỉ cho khỏi chúng luận bàn ! Vậy thì mình thừa cơ chấm tay nàng ấy nhẹ nhẹ, cũng đủ mắc cỡ lui về, một là khỏi thất danh, hai là khỏi bị dị nghị. » Nghĩ rồi đánh một hồi nữa, thừa cơ chấm đầu còn vào cườm tay nàng ấy, thiệt là chấm sơ nhẹ nhẹ, không quyết tâm trọng thương. Chẳng ngờ Bảo kim Hoa bị say, lừa con mắt không thấy mà đánh, lại nhảy vọt tới mà tránh, khác nào đưa cườm tay mà chọi với đoản côn ! Nghe một cái cắc, đau quá buông roi, và rên và chạy ! Còn Lạc hoẵng Huân kinh hãi nói lớn rằng : « Tôi cam lỗi, tôi cam lỗi ! » Ăn năn trách mình rằng : « Mình xoàng xoàng làm nhăng, đâm nhẹ quá nặng ! Nếu mai cha nàng hay sự ấy, tánh cứng con thì sao khỏi phiền mình ! » Nghĩ rồi xách cặp đoản côn vào thư phòng, dựng dựa chốn cũ, rồi đóng cửa buồng lại, ngồi trên giường than thở một mình.

Nói qua Bảo kim Hoa và chạy và vò cườm tay, vào phòng coi lại đã sưng húp ! Xung quanh nổi đỏ, chính giữa bầm đen ! Mới nổi giận mắng rằng : « Súc sanh không biết phải quấy ! Ta bắt quá thí võ mà chơi, nó cố ý đâm ta nặng quá ! Nếu ngày mai chúng hay sự ấy, thì danh tiếng ta mấy năm trước đều chảy về biển Đông ! Chi bằng thừa dịp này giết phứt nó đi, còn chi nữa mà bán rao nhiều chỗ. » Nghĩ rồi rút song kiếm đi liền.

(Nguyên Bảo kim Hoa mồ côi mẹ hồi nhỏ, trong lúc bảy tám tuổi đi học cho đến mười ba tuổi, việc văn đã sảo thông, song tuổi lớn rồi, không lẽ đi học nữa, nên ở nhà rèn tập nữ công. Còn Bảo tự An là thủy khấu giang hồ, nên nhiều kẻ

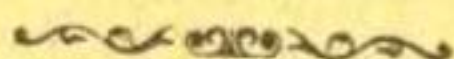
anh hùng đến hầu dưới trướng ; những kẻ đến đầu như vậy, đều là ăn cướp sát nhân, tội tù vượt ngục, nhiều tay võ nghệ cao cường. Khi mới vào ra mắt, thì Bảo tự An hỏi : « Ròng nghề món binh khí nào, phải thử tài trước mặt. » Bảo kim Hoa thấy miếng nào thì học miếng nấy, những kẻ mới đầu đều mua lòng chú trại, nên gắng chí dạy nòng. Bởi có ấy nên Bảo kim Hoa học rút các thế hay, mười tám món binh khí đều ròng lăm. Nay vì thần men ăn con mắt, mới bị chúng đâm, lòng không phục, nên đi báo oán.

Khi ấy Bảo kim Hoa xách gươm hăm hở đi tới. Lạc hoẵng Huân đương ngồi thiền nảo trên giường, nghe tiếng giày bước đến, biết không phải đòn ông, trong lòng hồ nghi nói rằng : « Chắc con a đầu không phục, muốn tái chiến với mình đây ! » Xảy nghe tông cửa một cái rầm, cánh cửa đã gãy. Bảo kim Hoa xách song kiếm lướt vào mắng rằng : « Thất phu, dám đánh ta ! » Nói rồi giá gươm chém đại. Lạc hoẵng Huân lấy bừa kiếm ra đỡ, và đánh và chạy ra nhà cầu. Lạc hoẵng Huân nghĩ rằng : « Mình thiệt rủi ro tới nước ! Nếu mình vị tình thì uổng mạng, bằng ráng giết nó chết, mai lại đề gì ! » Thấy Bảo kim Hoa đánh giá, Lạc hoẵng Huân cứ đỡ mãi. Đánh tới hết canh ba, Lạc hoẵng Huân nghĩ thầm rằng : « Ở đây gần phòng Dư Khiêm lắm, nếu thắng quỉ ấy giết mình thức đây, chầy là trợ chiến, giết nàng ấy chẳng sai, chỉ bằng mình ra phía trước, nàng ấy hồ mặt chắc không theo. » Nghĩ rồi liền thối lui ra trước. Bảo kim Hoa cứ đuổi tới hoài ! Lạc hoẵng Huân tính rằng : « Mình nhảy lên nóc nhà mà trốn, chắc nó hết theo. » Tính rồi nhảy lên mái nhà, lần lên tới nóc. Bảo kim Hoa nói : « Thất phu biết nhảy cao, ta há nhảy theo không đặng hay sao ? » Nói rồi nhảy lên đánh nữa. Lạc hoẵng Huân nhảy luôn mấy nóc nhà. Bảo kim Hoa cũng chuyền theo bèn gót.

(Xem tiếp tập 12)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Hồi thứ hai mươi sáu

Xem trăng, non thăm gặp thầy.

Lạc hoảng Huân ngó xuống thấy có hòn núi gần gần, dưới chơn núi có cỏ rậm, lính nhảy xuống đám cỏ ấy mà núp, thì nàng ấy hết tìm, nghĩ rồi nhảy đại xuống. Bảo kim Hoa muốn nhảy theo, song lại nghĩ rằng : « Nó núp trong cỏ thì thấy mình, chớ mình ngó vô không thấy nó, nếu mình đi ngang qua, nó chạy ra chém một gươm, thì mình đỡ sao cho kịp ? » Nghĩ rồi nói rằng : « Thôi, ta dung thất phu toàn mạng. » Nói rồi nhảy xuống sân vào phòng.

Còn Lạc hoảng Huân ngó thấy con gấu cái đi rồi, mới bước ra ngoài nghĩ rằng : « Muốn về thơ phòng mà ngủ, lại sợ nó tìm tới đánh liều, chi bằng sẵn trăng tỏ đi dạo non xanh, đến sáng sẽ về từ giả Bảo lão, mà đi lập tức. »

Khi ấy Hoảng Huân đi dạo xung quanh chơn núi, không gặp một người, ngó thấy xa xa bên hữu có ít căn nhà, dường như chùa miếu, song ban đêm xem chẳng rõ ràng ; ngó lại phía tả thì là nhà Bảo lão, đếm cho kỹ thiệt là mười bảy cái nhà cầu, cất nối nhau xa lắm ! Lạc hoảng Huân kinh hãi than rằng : « Thiệt Bảo lão là nhà giàu lớn ! Ban ngày ngỡ là đi vào tới chỗ đãi rượu, thì hết nửa phần nhà, nào hay còn dài quá ; hèn chi Bảo lão nói : Nhưn khẩu trường trụ (1) một trăm bốn mươi hai người, mà sức nhà này ở ba trăm cũng không chật ! » Xây nghe gió thổi vo vo, hơi bay khét khét ! Giây phút có một con cọp vện, cặp mắt thoi lò, chạy

(1) Trường trụ : Ở thường.

vào rừng tòng một nước ! Lạc hoảng Huân xem thấy dùng mình, than rằng : « Núi này có cạp dữ, may nó không thấy mình, phải gặp cũng mất công thí võ. Một mình nó, ta chẳng hề sợ, e khi bằng hữu nó tiếp nhau, không lẽ một mình mà trừ ba cạp. » Xảy thấy một người tay cầm nạng sắt, chạy tới như tên bay ! Lạc hoảng Huân nghĩ thầm rằng : « Người lương thiện không lẽ xách khí giới chạy nửa đêm, chắc các cha lục lâm thì phải. Thế nó thấy ta đứng một mình, nên lướt tới đập mà giật gói. » Và nghĩ và rút song kiếm ra. Đến khi tới gần, Lạc hoảng Huân coi lại người ấy trên đầu không tóc, con mắt có sao, biết là thầy chùa, không phải ăn cướp. Sãi ấy chấp tay hỏi rằng : « Chẳng hay tráng sĩ ở đâu ? Vì có chi nửa đêm đến đây, sao không sợ thú dữ ? » Lạc hoảng Huân đáp lễ, rồi bạch rằng : « Trưởng lão đã biết núi này có ác thú, sao dám đi nửa đêm ? » Hòa thượng nói : « Bần tăng là sãi ở núi Ngũ đài. Cách ba tháng trước, ba anh em bần tăng đồng đi lên núi viếng thầy là Hồng Liên trưởng lão, vừa đến đây nghe đồn núi này có ba con cạp dữ, hay bắt người ta, bần tăng động lòng từ bi, muốn ra công cứu nạn, nên biều hai vị sư đệ đi trước, một mình bần tăng ở nán lại đây, quyết trừ thú dữ, mà cứu dân lành. Từ ấy đến nay, ngày đêm nào cũng đi rình mà không gặp cạp. Hồi này tôi ở trong chùa Tam quan, thấy một con cạp đi về phía Nam, lòng mừng nhảy ra, đâm nhằm nó một nạng sắt, nó nhảy nài chạy riết, tôi ráng sức đuổi theo. Không dè gặp tráng sĩ tại đây, xin cho biết đại danh tôn tánh ? » Lạc hoảng Huân nghe nói, biết là sãi thánh đánh cạp, không phải đáng dữ giật đồ, liền bái và bạch rằng : « Tôi họ Lạc tên Tân Hầu, tự Hoảng Huân, quê ở Dương châu. » Rồi chỉ nhà Bảo tự An mà nói rằng : « Tôi ghé thăm nhà bạn hữu tôi đó, bởi có cơ nên mới dạo núi này. » Hòa thượng hỏi : « Năm trước tôi có nghe ông Lạc du kích, nhậm tại tỉnh Bắc trực, huyện Định hưng, cũng là quê quán ở Dương châu, không biết có bà con chi với tráng sĩ chăng ? » Lạc hoảng Huân nói : « Thiệt

là tiên công (1) của tôi đó. » Hòa thượng bái và nói rằng :
« Té ra Lạc công tử đến đây, mà bản tăng không biết,
cam tội thất kính mười phần ! » Lạc hoằng Huân nói :
« Như vậy thì con cọp mới chạy vào rừng lòng này, chắc
là nó bị trưởng lão rượt khi này. » Hòa thượng mừng rỡ nói
rằng : « Nếu vậy, xin công tử cầm phiến đứng đây, để bản
tăng vào bắt nó, sẽ trở ra đàm đạo nữa. » Nói rồi xách nạng
sắt, nhảy đại vô rừng.

Khi ấy Lạc hoằng Huân ngẫm nghĩ rằng : « Thuở nay
nghe đồn Hồng Liên trưởng lão có ba người học trò, đều là
hảo hớn, không dè nay gặp tình cờ ! » Xảy nghe gió thổi tới
nửa, ngó thấy con cọp hồi này ở trong rừng nhảy ra, Hòa
thượng xách nạng sắt theo đuổi.

Giây phút nghe gió thổi dừng dừng, có hai con cọp khác
chạy tới. Lạc hoằng Huân kinh hãi, sợ hai cọp tiếp theo, chắc
Hòa thượng phải lụy. Chẳng ngờ có một ông sãi khác cũng
xách nạng sắt đuổi theo, hai cọp học vang như sấm, một thầy
trượt tới như bay. Một con cọp nhảy vào đám cỏ chỗ Lạc hoằng
Huân núp khi trước mà trốn, Lạc hoằng Huân mất vía nghĩ
rằng : « May mình leo lên non, nếu ở chỗ cũ chắc là phải
chết ! » Kể ông sãi ấy rượt con cọp kia vừa kịp, song chỗ ấy
chật, mà cán nạng rất dài, nên đập không dặng. Sãi ấy nhắm
ngay sườn cọp mà phóng, cọp liền bắt cây nạng, sãi ấy nhảy
lại đám một đám nhắm sườn. Cọp buông nạng chụp sãi, sãi
trở khỏi, cọp chụp bên tả thì trở bên hữu, cọp vờ bên hữu
thì trở bên tả. Giảng quay một hồi cọp đuối sức, sãi tròng
ngang ra sau đập cổ cọp, thoi bốn năm đám, cọp chết nằm
ngay ! Sãi ấy vội vàng tháo cây nạng, đi kiếm con cọp đã
trốn trong đám cỏ, cọp liệu bề trốn không khỏi, túng phải
nhảy ra mà chạy, và chạy và học. Sãi ấy rượt theo, phóng
nạng sắt nhắm đuôi cọp, cọp đau quá mang nạng sắt mà chạy,
sãi ấy cứ việc đuổi hoài.

Lạc hoằng Huân thấy vậy kinh hãi khen rằng : « Hòa
thượng một mình đập hai cọp, không nhường sức Biện

(1) Tiên công cũng như tiên nghiêm : cha chết rồi.

Trang. Trong thiên hạ anh hùng nhiều lắm, rất đôi trong nữ nhỏ, mà còn có hai vị thánh tăng, hà huống cả và thiên hạ ! Từ này sắp tới, mình chẳng nên xưng tiếng anh hùng. Tiếc thay không đụng làm quen với ông sai này, làm đạo một hồi chớ toại chi ! »

Giây phút ngó thấy ông Hòa thượng khi trước, một tay cầm nạng sắt, một tay kéo lết con cạp lớn, bước lại nói rằng : « Bần tăng nhờ ơn công tử chỉ giùm, bắt mới đụng con cạp cái, xin bước xuống mà xem. » Lạc hoảng Huân lại gần, thấy thấy cạp lớn bằng con trâu nước ! Xem hình thù dữ tợn, thì dùng mình mà bạch rằng : « Nhờ có oai đức của thầy, bắt mới đụng nó, nếu người phạm chắc bị nó ăn rồi ! » Hòa thượng nói : « Mô Phật ! Bần tăng nhờ ơn Bồ tát phò hộ, ba tháng nay rình lắm mới gặp đây. Song bởi còn hai con, không biết chừng nào mới trừ diệt. » Lạc hoảng Huân bạch rằng : « Khi này thầy vô rừng, giây phút có một vị Hòa thượng còn trai, đuổi hai hùm tới nữa, đã giết diệt một con, còn một con bị thương chạy dòng, Hòa thượng trẽ đương đuổi. Tức vì không biết thầy ấy hiệu chi ! » Hòa thượng mừng rỡ nói rằng : « May lắm ! May lắm ! Nay nó gặp diệt cặp hùm ấy, bần tăng rất bằng lòng, bỏ hành từ này sắp sau khỏi lo mắc họa. » Lạc hoảng Huân bạch rằng : « Trưởng lão biết thầy ấy hay sao ? » Hòa thượng nói : « Nó là đệ tử của tôi. »

Xây thấy sai nhỏ gánh hai con cạp đem về, Hòa thượng mừng rỡ hỏi rằng : « Huỳnh Bang ! Người bắt diệt rồi sao ? » Huỳnh Bang quăng gánh cạp xuống, bái thầy và bạch rằng : « Nhờ oai sư phụ, tôi bắt diệt hai con, phải chi con cạp cái nó ra, thì tôi cũng đập luôn thề, để mất công kiếm lâu ngày ! » Hòa thượng nói : « Ta đã đập chết con cạp cái, thầy bỏ kia kia ? » Huỳnh Bang nói : « Mô Phật ! Từ này sắp lên hết lo việc cạp nữa. » Hòa thượng nói : « Có Lạc công tử đứng đó. » Huỳnh Bang bạch rằng : « Chẳng hay Lạc công tử nào ? » Hòa thượng nói : « Lạc công tử là con Lạc du kích lão gia, trăm

Huỳnh Định hưng. » Huỳnh Bàng liền ra mắt. Hòa thượng hỏi : « Công tử đã làm bạn với Bảo cư sĩ, sao nửa đêm đi dạo chốn này ? » Lạc hoằng Huân túng phãi thuật chuyện lại. Hòa thượng nói : « Chùa Tam quan cũng gần đây, xin mời vào đàm đạo. » Lạc hoằng Huân vâng lời.

Khi ấy Hòa thượng vác hùm đi trước, Huỳnh Bàng vác cọp theo sau, Lạc hoằng Huân đi chót.

Giây phút đến cửa chùa, Hòa thượng quăng cọp xuống, lấy chìa khóa mở cửa mời Lạc công tử bước vào. Huỳnh Bàng gánh cọp ra sau chùa, rồi ra vác cọp cái vào trong liền đóng cửa lại. Hòa thượng bêu Huỳnh Bàng lấy mười chén gạo mà nấu cơm và dọn đồ chay, mời công tử ăn hăm hút một bữa. Lạc hoằng Huân bạch rằng : « Thầy là người tu, tôi là kẻ tục, tôi chưa cúng tiền hương nhiều ít, lẽ nào dám chịu đãi đằng. » Hòa thượng nói : « Cối gạo và đồ ăn đều của Bảo cư sĩ cúng hết, không phải của chúng tôi mà chối từ. » Lạc hoằng Huân bạch rằng : « Thầy đã trông tôi, tôi đâu dám chẳng vâng. Song có ba người mà thôi, nấu chi cho tôi mười chén gạo ? » Hòa thượng nói : « Đây là ăn lót lòng, kéo thức khuya xót ruột. Nếu ăn cho thẳng bữa, thì một mình Huỳnh Bàng cũng chưa no. » Lạc hoằng Huân nghĩ thầm rằng : « Chắc Tiết nhưn Quý đầu thai làm Huỳnh Bàng, nên ăn quá nhiều, sức mạnh cũng dữ, hèn chi bắt bùm một cặp như săn chồn ! » Nghĩ rồi bạch rằng : « Xin thầy cho tôi biết pháp hiệu ? » Hòa thượng nói : « Bền tăng là Tiêu An, nhị sư đệ là Tiêu Kế, tam sư đệ là Tiêu Nguyệt. Còn tiểu đồ chưa có đặt pháp hiệu, nó là họ Huỳnh, mà tốt đa thịt lắm, nên kêu là Huỳnh Bàng, (1) không bao lâu cũng đặt pháp danh cho nó. »

Nói về Dư Khiêm qua canh tư mới tỉnh rượu giật mình nói rằng : « Đáng tội chết ! Đáng tội chết ! Mới tới nhà người lạ, mà uống say như vậy, chắc chúng nhiech mình là bọm ghiền rượu ! Không biết chủ mình đã ngủ hay chưa, đề là

(1) Bàng nghĩa là mập.

«oi thử!» Nói lập giáp rồi lồm cồm ngồi dậy, đi tới căn phòng của chủ nhà, thấy đèn thấp sáng trưng, cửa buồng trống lờng lờng! Bước vào không thấy chủ, ngỡ là còn uống rượu với Bảo tự An, liền bước vào chỗ chủ ăn tiệc ban ngày, thì đèn tại nhà khách đã tắt! Đur Khiêm kinh hãi nói rằng: «Lạ này! Không biết đi đâu mà kiếm hoài chẳng được!» Và nói và trở vào phòng, thấy hai cái võ gươm để trên giường. Đur Khiêm mất vía than rằng: «Ôi thôi! Không xong rồi! Bảo tự An không phải người lành, lấy lời tử tế mà gạt ta đi riêng, chờ ban đêm vào phòng thích khách, cho nên chủ ta rút gươm mà cự, song một người đánh chẳng lại đông, chắc đã bị hại!» Nghĩ rồi hét lớn rằng: «Bảo tự An thất phu! Ra đây cho mau! Mi giả mặt nhơn nghĩa, mà trong lòng tính những mưu gian, gạt ta đi uống rượu quá chén, đặt ban đêm bày lén hại chủ ta. Mau mau đem trả lại cho y nguyên, bằng không thì ra đây đánh với ta ba hiệp.» Cứ xách búa ra phía sau, đi lên đi xuống kêu réo hoài như vậy. Người sau có làm bài thơ khen Đur Khiêm như vậy:

Kiếm không động chủ nổi hành hung,

Bac quân mình sa trước miệng hùm!

Nghĩa bộc như vậy xưa ít có;

Đur Khiêm can đảm đáng anh hùng.

Khi ấy Bảo tự An đương ngủ, nghe la ó om sòm, giật mình chồm dậy hỏi rằng: «Ai kêu réo ta chuyện chi đó?» Đur Khiêm nói: «Bảo tự An thất phu! Dậy cho mau đánh cùng ta ít hiệp! Ta thề một còn một mất với ngươi!» Bảo tự An nghe biết tiếng Đur Khiêm, thì kinh hãi nghĩ rằng: «Chắc thằng này có cơn thời phải! Khi mình đi ngủ, thì nó đã say vui, sao bây giờ dậy nửa đêm mà sân si thì vụ!» Nghĩ rồi mặc áo bước ra hỏi rằng: «Đur đại thúc đã ngủ, sao còn chờ dậy làm chi?» Đur Khiêm nổi nóng hét lớn rằng: «Đừng làm bộ không hay, đã hại chủ ta rồi, còn nói hơi không biết! Giới ra đây đánh với ta ít hiệp, ta nguyện nhứt tử nhứt sanh!» Bảo tự An nghe nói cũng hoảng, mở cửa đi coi và hỏi thăm, Đur Khiêm giờ búa chém đại, Bảo tự An nhảy nài!

Thiệt là :

Kiểm chủ biệt tằm liễu một mạng !

Nghe tin vắng bạn mất ba hồn !

Hồi thứ hai mươi bảy

Tự-An kiểm bạn nơi chùa Phật.

Khi ấy Bảo tự An đi tay không, chẳng có vật chi mà đồ gạc, bị Dur Khiêm bồ đại, tưng phải nhảy trái mà nói rằng : « Đại thúc hãy bớt giận, thiệt tôi không hay chuyện chi hết, xin cắt nghĩa cho rành. » Dur Khiêm nói : « Người gạt ta uống rượu say đi ngủ trước, thì chủ ta còn ăn tiệc với người. Nay ta kiểm chủ ta không đặng, chắc là người đã hại rồi, đừng làm bộ không hay không biết. » Nói rồi xách búa rượt theo.

Xảy thấy Bảo kim Hoa cầm song kiếm, trong phòng nhảy ra nạt rằng : « Súc sanh đừng vô lễ ! Chủ mi đã đánh nhằm cườm tay ta một gậy, nay người lại muốn giết cha ta ! Đừng có hành hung, ta bắt người cho biết mặt ! » Nói rồi xông vào hỗn chiến. Bảo tự An nghe nói nghĩ rằng : « Chắc là con này say rượu lắm, nên bây giờ còn sặt sừ, thế chắc hồi hôm nó say, lên đến ép Công tử thí võ, nên bị đánh một gậy, nó không nhịn cứ việc đánh nhảy, Công tử là người biết điều, phải nhịn thua ăn mặt. » Nghĩ rồi, đứng xa xa bái Dur Khiêm và thưa rằng : « Chuyện ấy thiệt tôi không hay, xin đại thúc dung tình thứ tội, đề tôi đi kiểm đại gia. » Nói rồi chỉ Kim Hoa nạt lớn rằng : « Con khốn này thiệt lớn gan, tại mi sanh sự, bây giờ còn vô lễ nữa sao ? Hãy lui về phòng kéo mà chết ! » Dur Khiêm thấy Bảo tự An chịu lỗi và Bảo kim Hoa cũng thối lui, nên Dur Khiêm thôi đánh.

Bảo tự An mới hỏi con rằng : « Hồi nầy mi nói Lạc đại gia đánh nhằm cườm tay mi làm sao, hãy thuật chuyện cho ta rõ ? » Bảo kim Hoa giận hằm hằm nói rằng : « Con nghe đồn Công tử là anh hùng thượng thủ, nên thí võ cho biết tài, chẳng ngờ Công tử cố ý đánh con sưng cườm tay, đến bây giờ còn bầm tím ! Con nổi giận lấy song kiếm đánh ít hiệp, Công tử

bại tàu chạy ra ngoài núi rồi. Con đương giận chuyện ấy chưa nguôi, Đur Khiêm sức sanh lại muốn làm dữ ! Để con trước giết đây tớ, sau sẽ chém chủ nó. » Nói rồi muốn dõm xông vào đánh nữa. Bảo tự An nạt lớn rằng : « Con khốn chưa chịu vào phòng, còn đợi chừng nào nữa ? » Bảo kim Hoa muốn đánh, song sợ mất thể diện cha mình, nên không dám xông tới. Bảo tự An nói : « Lạc đại gia là anh hùng, song không nỡ đánh thẳng tay với con gái, há thua người mà chạy hay sao ? Ta vẫn nghe núi này có ba con cọp dữ, bắt người ta không biết bao nhiêu, nếu đại gia có rủi ro lẽ nào, thì ta tính làm sao choặng, còn mặt nào mà giao tiếp với anh hùng ! Cũng tại mi sanh sự ! » Bảo kim Hoa biết lời bèn trở vào phòng.

Đur Khiêm nghe nói núi ấy có ba hùm dữ, chắc nó đã xé phay chủ mình, nổi giận xung thiên hét lớn rằng : « Rõ ràng tay mưu lợp với nhau, còn nói gì nữa ? Ta quyết sanh tử với người ! » Bảo tự An năn nĩ rằng : « Xin đại thúc suy đi xét lại : Nếu tôi có lòng giết người cướp của, thì trong lúc đại thúc say vui tôi đã làm hại, đợi chi tỉnh dậy mà rầy rà ? Vậy xin để cho tôi đi kiểm đại gia, kéo trề nãi e khi bị khốn. Nếu kiểm không được, thì đại thúc sẽ mắng và chém giết cũng đành. » Đur Khiêm nói : « Thôi, ta cũng y lời, dung cho người đi kiểm. Chừng nào chủ ta về đây mà mình bị thương tích thì sẽ hay ! »

Khi ấy Bảo tự An kêu hai mươi tên thính sai hạng nhứt, đem khí giới đi theo mình lên núi, mà tìm Lạc hoẵng Huân. Chia nhau đi kiểm khắp nơi, không ra tông tích ! Ai nấy đều kinh hãi, Bảo tự An nghĩ rằng : « Dầu bị cọp ăn cũng còn dư một hai chút ; dầu ba hùm chia tay hết, cũng còn vấy máu dọc đường, không lẽ cọp ăn tới song kiểm ! Nói thì nói vậy, chớ Lạc đại gia là anh hùng hào kiệt, lẽ nào cự chẳng lại hùm, đến đôi mắt thấy biệt tích ! » Và nghĩ và kiểm hoài tới rạng đông, lần đến Tam quan tự. Bảo tự An nghĩ ra nói rằng : « Phải rồi ! Phải rồi ! Thầy trò Tiêu An mấy tháng nay đêm nào cũng rình cọp, nếu gặp đại gia đi dựa núi nữa đêm, thì cũng hỏi thăm

duyên cớ. Minh hãy vào đó dò tin, chắc sao Tiêu An cũng biết, miễn chỉ giùm thì mình kiểm dạng. » Nghĩ rồi lại gõ cửa, Huỳnh Bàng đương nấu cơm, Tiêu An chạy ra mở cửa, thấy Bảo tự An bộ mặt buồn nghiêm và bước đến hỏi thăm rằng : « Đêm nay thầy có gặp người nào đi tại núi này không ? » Tiêu An hỏi lại : « Hay là kiểm Lạc công tử đó chăng ? » Bảo tự An rất mừng, nói : « Phải ! Phải ! » Tiêu An nói : « Lạc công tử đương uống nước trà trong phương trượng. » Bảo tự An đi với bọn thính sai vào chùa, Lạc hoằng Huân bước ra nghinh tiếp, Bảo tự An nói : « Tiểu nữ thất lễ, phạm tội mười phần, tôi lo lắng gần chết ! » Lạc hoằng Huân nói : « Tôi đi xem trăng, gặp thầy trò Trưởng lão vờ vào chùa đãi cơm nước, nên chưa kịp về, làm cho Lão gia giựt mình, tôi cam chịu tội. » Bảo tự An nói : « Tôi sợ là sợ ba con hùm dữ trong núi này. » Lạc hoằng Huân thuật chuyện hai thầy trò bắt ba hùm. Tiêu An nói : « Thầy trò tôi rình ba tháng rồi, nhờ ơn Phật mới trừ diệt. »

Giây phút dọn cơm chay đãi đằng. Bảo tự An vị linh ăn ba miếng, rồi nói rằng : « Vậy thì tôi xin mời hai thầy trò qua nhà tôi ăn mừng một tiệc. » Tiêu An nói : « Thầy trò tôi ăn chay đã lâu, e ngồi tiệc chẳng tiện. » Bảo tự An nói : « Chuyện ấy tôi rõ biết, sẽ biếu dọn riêng một tiệc chay. Còn tôi xin ba con hùm này, làm thịt mà đãi Lạc công tử. » Tiêu An chỉ ba thầy cạo cho chúng khiêng về, rồi đồng hè theo qua Bảo phủ. Lạc hoằng Huân và đi và nghĩ rằng : « Không lẽ Dư Khiêm say tới chết. Lẽ nào ai nấy đều đi kiểm vỡ lở, mà không có nó đi theo ? » Khi gần đến nhà thấy Dư Khiêm đương múa búa ngoài cửa ngõ, nhảy xoi xói như tôm ! Lạc hoằng Huân nói : « Thằng khốn này mới sớm mai đã uống rượu đã say, thế nó đánh lộn với ai đó ? » Bảo tự An nói : « Hồi khuya tôi nhảy nai, phải trở không kịp ắt bị Dư Khiêm bữa sọ ! » Nói rồi thuật chuyện lại, rồi cười rằng : « Chắc là không thấy đại gia về, nên múa men làm dữ

đó ! » Lạc hoẵng Huân nói : « Tôi chịu lỗi mười phần, để đánh đòn trị tội nó. » Bảo tự An nói rằng : « Tôi tuy mới quen với đại gia, song thiết thiết ngãi, chẳng hề chấp nhứt đầu. Và lại Đur đại thúc thiết lá trung nghĩa vô song, can đảm đệ nhứt. Chẳng phải tôi nói phách, đầu cho người ba mặt sáu tay, tới nhà tôi cũng mất vía, mà Đur đại thúc chẳng sợ, quyết liều mình báo cừu cho chủ, thiết trung nghĩa trên đời ! Thôi, xin đừng quở phạt chú ấy làm chi, hề thấy đại gia về, thì chú ấy thôi chừởi thôi nhảy nũa chớ gì. »

Nói về Đur Khiêm đương làm quĩ, thấy chủ đi gần tới liền bỏ búa khoanh tay ! Bảo tự An đi tới trước, nói với Đur Khiêm rằng : « Đur đại thúc ôi ! Nay đại gia đã về, xin dung mạng già kéo tội nghiệp ! » Đur Khiêm bái và thưa rằng : « Tôi nóng nảy nghi nan, tội chết mười phần đã đáng. » Nói rồi đi theo vào nhà khách, Bảo tự An truyền dọn hai tiệc đãi đằng.

Khi ấy Lạc hoẵng Huân hỏi thăm rằng : « Cái núi này không lớn gì, ở gần mé sông nhiều người hái củi, lẽ nào ba hùm dữ ở yên ? » Bảo tự An nói : « Nguyên ba năm trước có chiếc ghe đốn củi, đem theo một con cạp cái có chửa, ấy là cạp nuôi đã dạn rồi, không dè nó trốn trong rừng, chủ kiếm hoài không được. Sau con cạp cái có chửa ấy đẻ ra hai con, dùng sức rồi mới bắt chúng nhơn hơn mấy tháng. Nay Hòa thượng trừ tiết thú dữ, công đức vô cùng ! » Xảy thấy gia đình thưa rằng : « Hoa chấn Phương và năm người nào lạ, cỡi sáu ngựa đi xa xa, cũng gần tới cửa, trong năm người ấy có một vị râu đỏ mặt đen. » Bảo tự An cười ngất nói rằng : « Hay lắm ! Hay lắm ! Bữa nay là ngày hội anh hùng ! Chẳng hay Hòa thượng có biết Hoa chấn Phương ở Sơn đông chẳng ? » Tiêu An nói : « Tôi nghe tiếng đã lâu, song chưa gặp mặt. » Bảo tự An nói : « Lạ quá ! Không biết người râu đỏ mặt đen là ai ? » Lạc hoẵng Huân nói : « Như đi với Hoa lão gia, thì chắc là thế huynh Nhậm chánh Thiên chẳng sai. » Bảo tự An nói : « Phải rồi ! Phải rồi ! Vậy xin Hòa

thượng ngồi đây, đừng tôi với đại gia đi nghinh tiếp.» Tiêu An nói rằng : « Hai vị đã nghinh tiếp, lẽ nào thầy trò tôi lại ngồi đây ? » Nói rồi đồng đứng dậy.

Hồi thứ hai mươi tám

Chấn-Phương tìm rẽ tại chằm rồng (1)

Nói về Hoa chấn Phương và mấy anh em ngó thấy Bảo tự An, Lạc hoẵng Huân, và hai Hòa thượng đi ra, thì cả thấy đều xuống ngựa. Hai bên chào hỏi vui mừng. Duy có Nhậm chánh Thiên với Lạc hoẵng Huân, hai người nắm tay nhau, rung rung nước mắt !

Khi vào nhà khách, đãi trà vừa xong, Hoa chấn Phương nói với Lạc hoẵng Huân rằng : « Hôm trước tôi cùng Nhậm gia đến thăm thái thái, thái thái nói Lạc đại gia đi Hàng châu, chừng anh em tôi kiều về, thái thái cầm ớ đãi đằng, có mời Từ đại gia dự tiệc. Kể tối lại, đừng thơ nói rằng : Đại gia còn ở chơi nơi Bão phủ, nên chúng tôi tìm đến đây đàm đạo cho phỉ tình. » Lạc hoẵng Huân nói : « Tôi đi ngang qua đây, nhờ ơn Bão lão gia hậu đãi, cầm tôi phải nán vài ngày, thiệt không dè lão gia sang chơi mà nghinh tiếp, nên cam thất lễ mười phần. » Lúc ấy còn mấy người lạ, cũng đều tỏ họ bày tên, và nói chuyện cùng nhau rất nên vui vẻ.

Giây phút gia tướng thưa rằng : « Thịt cạp đã chín rồi, tiệc mặn đã xong xả, cỗ chay dọn cũng chững lẽ, xin lão gia mời các vị ăn uống. » Bảo tự An thỉnh hai sãi ngồi bên cỗ chay, còn bao nhiêu đều dự tiệc mặn. Uống vài tuần rượu, gia tướng bưng hai mâm thịt cạp đem lên. Hoa chấn Phương hỏi : « Chẳng hay làm sao mà có thịt này ? » Bảo tự An nói : « Hồi hôm con nhờ tôi lên thí võ với Lạc đại gia, Lạc đại gia nhượng thương, nó thừa thắng đuổi nà, Lạc đại gia nhẩy ra chơn núi, nhằm lúc thầy trò Tiêu An hòa thượng đương đàm ba con cạp, gặp Lạc đại gia bên đem về chùa.

(1) Chằm rồng, long đàm : chằm là cái hồ, cái biển hồ.

Tam quan. Khi chúng tôi đi tìm, thấy Lạc đại gia ở chùa ấy, bèn rước hết về đây mà đãi tiệc. Nay dâng món ngon vật lạ, khen cho cái lỗ mũi lão Hoa có tài, biết mà tìm tới ! »
Mấy người đồng cười và nói : « Thịt cạp tốt hơn thịt bò, thịt dê, giầu sao cho dâng ! » Hoa chần Phương cười rằng : « Vậy mới biết người có hiểu cùng ta, sấm vật lạ để dành mà kiến biểu. » Ai nấy nói nói cười cười và ăn thịt cạp. Nhậm chánh Thiên và Lạc hoằng Huân dùng chút đỉnh, Hoa chần Phương và năm người em vợ làm hết hai mâm, phải rồi thêm hai mâm nữa ! Ấy là : Ăn thịt hùm như cạp ! Té ra ba con cạp, bị nội nhà Bảo tự An ăn một bữa khỏi hăm !

Khi mãn tiệc, Hoa chần Phương nắm tay Bảo tự An dắt ra ngoài mà nói rằng : « Tôi đến đây với Nhậm chánh Thiên, là có ý cậy người làm mai Lạc hoằng Huân cho con gái tôi là Bích Liên. Nhờ tiếng lão-huynh nói vô cho nên việc. » Bảo tự An liền hứa, vô mời Lạc hoằng Huân ra ngoài, có Nhậm chánh Thiên đứng đợi. Hai ông mai cứ nói vô hoài... Lạc hoằng Huân nói rằng : « Khi trước tôi đã trả lời rồi, đợi xong bề chánh thất, sẽ tính việc tiểu tình. Nay phải nhắc làm chi cho mất công nhọc sức ? » Nhậm chánh Thiên nói : « Thế đệ chưa rõ, chớ Hoa tiểu thơ cảm ơn em cứu mạng tại Tứ vọng đình, thế trọn đời không chịu nơi nào, quyết sửa tráp nưng khăn cho thế đệ. Sau nghe thế đệ không chịu, Hoa tiểu thơ thất tình phát bệnh mê man, cứ nói như mới cả đêm rằng : Biết chừng nào đền ơn cho trọn ? Bởi có ấy, nên vợ chồng Hoa lão đồ rằng : Đợi ngu huynh mạnh rồi, cậy làm mai chắcặng. Hoa tiểu thơ cũng biết ngu huynh với thế đệ tuy là dị tánh, nhưng chẳng khác đồng bào (1), thế nói cũng đặc lời, giúp thìặng việc, nên Hoa tiểu thơ an lòng, bình một ngày một giảm. Nay ngu huynh trong mình đã mạnh nên đi với anh em Hoa lão, đến qui phủ làm mai lần thứ nhì. Bởi hay tin thế đệ ghé đây, mới bốc theo mà thương nghị. Xin em xét lại, hứa lời kéo mất lòng người. » Bảo tự An là ông mai

(1) Dị tánh : khác họ. Đồng bào : chung một cái nhau. (Anh em ruột, một ông mẹ cũng như đẻ song thai).

ở Định hưng huyện, ra thế nào, cắt nghĩa cho ta rõ? Nếu có công thì ta thưởng, không chịu yếm tài, bằng có lỗi thì ta răn, chẳng cho tự tánh.» Hoa chấn Phương cười rằng: « Con lóng tai mà nghe cho rõ.» Nói rồi thuật lại kĩ càng.

Khi ấy thầy trò Tiêu An nghe rõ đầu đuôi, thì khen Hoa chấn Phương rằng: « Thiệt ít ai nghĩa khí như vậy, xét không lẽ tài năng thế ấy! » Bảo tự An ngó Hoa chấn Phương cười gằn mà rằng: « Cứ theo lời ấy nói cho trùng câu: Thiệt ít người can đảm như vậy. Song ta xét lại, có gốc không ngọn, đặt trước mắt sau, lẽ thì đánh vài chục bạt tai mới đáng tội.» Hoa chấn Phương hỏi: « Sao người chê ta có gốc không ngọn, đặt trước mắt sau? Cắt nghĩa cho ta thông thì ta chịu phép, bằng nói phi lý, ta cũng bạt tai hai chục cái cho trêu hăm.» Bảo tự An nói rằng: « Người hãy xuống đất đứng vòng tay, nghe già dạy dỗ. Luận sự giết lầm hai mạng, ban đêm tâm tối, cũng chẳng trách người. Song đã giết lầm rồi, thì ráng giết choặng Hạ thị với Vương Luân mới phải.» Hoa chấn Phương nói: « Người biết có một, ta rõ tới hai. Bởi khi treo hai thũ cấp trên Tây môn, thì đã rạn đông nứt. Nếu đi giết gian phu, dâm phụ, ắt là chúng phải hay. Phận ta chẳng sợ chi, lo cho Nhậm đại gia đương bệnh, còn ở trong thành, chạy sao cho khỏi? Nếu bị quân bắt lại, có phải là đổ án cho Nhậm đại gia chăng? » Bảo tự An nói: « Đừng lảo khầu kiếm cớ chữa mình! Càng nói, nghe càng phi lý! Như xét sự cứu Nhậm đại gia là trọng, còn việc giết Vương Luân, Hạ thị là khinh, nên phải lo trốn cho mau, kéo trời sáng chúng bắt là phải. Ta hỏi người: Từ ấy đến nay hơn nửa năm, sao người chẳng qua huyện Định hưng, giết gian phu, dâm phụ, mà rứa hờn cho Nhậm đại gia? Làm dạng như vậy mới gọi là có thủy có chung, có gốc có ngọn. Chớ người điếm nhiên mà ngó, chẳng qua là: Từ khi cướp ngục sắp sau, bị quân binh tập nã, người nhõ gan không dám tới huyện Định hưng, dầu lớn sức cũng khó giết nàng Hạ thị. Già bắt tội như vậy, có đáng hay không? »

Luân đi hậu bồ Tri phủ tại phú Gia hưng. Nay Vương Luân dẫn một người ái thiếp là Hạ thị đi phó nhậm; còn a huân, thể nữ, và gia quyến cũng đặng vài mươi người. Hồi rạng đông còn ở Dương châu, chắc chiều nay ghe ấy đến sông này, tôi phải về thăm cho cha hay trước. » Nhậm chánh Thiên nghe nói : « Ái thiếp Hạ thị. » Tức thì đỏ mặt phừng phừng : Một là hồ người, hai là giận dữ !

Còn Bào tự An khoải chí, ngó Hoa chấn Phương mà cười rằng : « Hoa chấn Phương, người đã thấy oai lực của già chưa ? Mới tính đi thăm tin, nó làm tới nạp mạng, già khỏi mất công đi. Bây giờ lo bắt nó trị tội gia hình, phen sau sẽ ra tay vào nhà lấy của ! » Rồi day lại nói với Bộc thiên Bằng rằng : « Nhậm đại gia là bằng hữu với già, Lạc đại gia là ân nhân của trẻ, một khách tới nhà, lựa là hai chữ dãi, một mình ta cũng đủ, người khỏi sửa sang. Vậy thời người chịu khó ra mé sông, đợi chúng nó xuống dò ra tới giữa dòng, sẽ tháo lù nhận nước cho chết hết, trừ ra Vương Luân và Hạ thị, thì bắt sống đem về đây, cho Nhậm đại gia trị tội. Cũng như người đáp nghĩa cho Lạc đại gia ít nhiều, vì Lạc đại gia với Nhậm đại gia là anh em thiết nghĩa. » Lạc hoẵng Huân với Nhậm chánh Thiên nghe vậy đồng căn rằng : « Bộc cô gia (1) mới về chưa kịp nghỉ mệt, bây giờ sai đi nữa, chúng tôi chẳng ăn lòng. » Bào tự An nói : « Không hề chi, xin anh em đừng ngại. »

(1) Cô gia : dượng (kêu xưng).

Hồng Đức
ĐIỀU DẠY KHUÊ TỬ CHOI TÍN

(Xem tiếp tập 13)

Nhà in TÍN ĐỨC THƯ XÁ xuất bản

25, đường Sabourain, 25

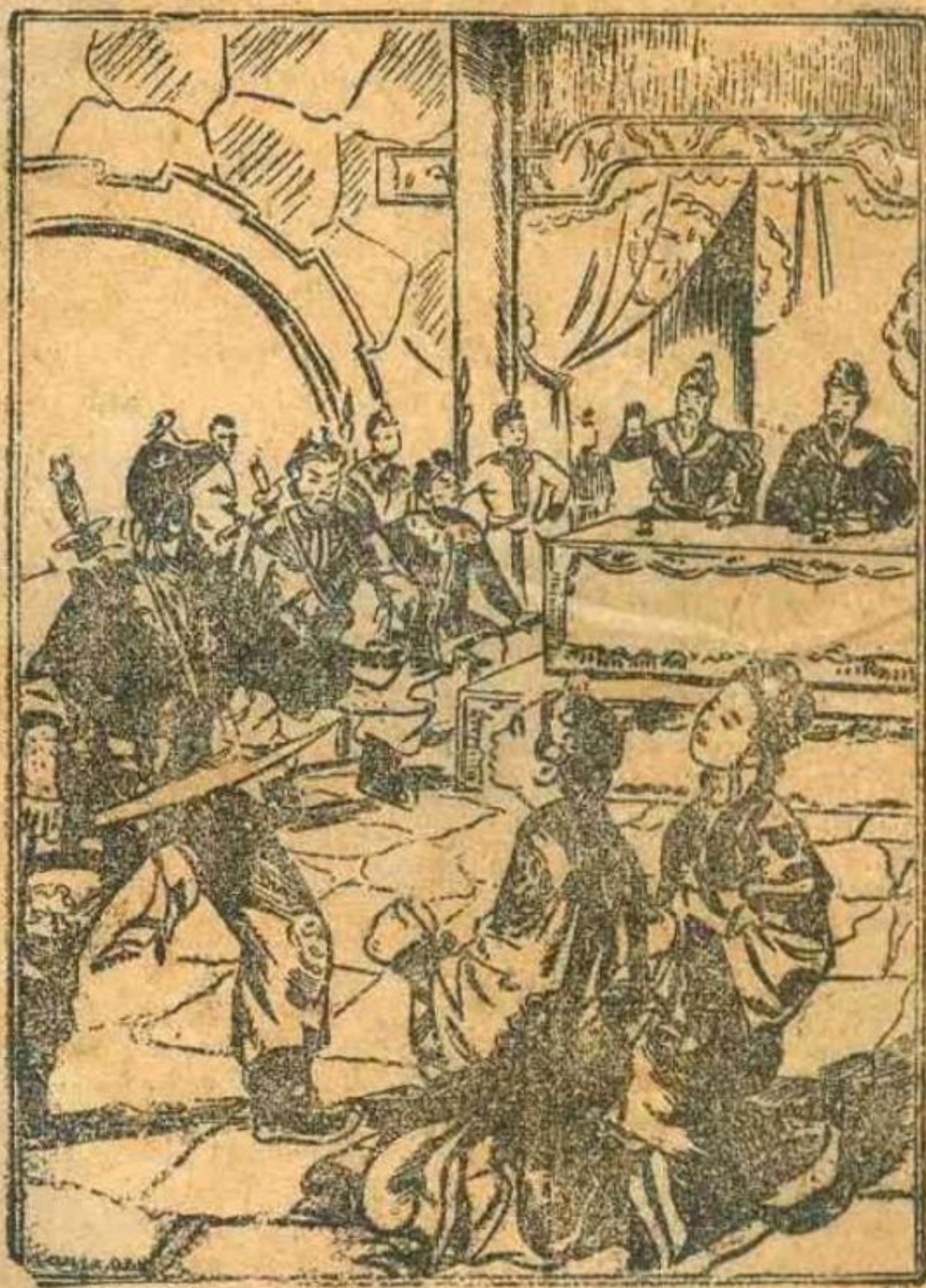
SAIGON

Điện thoại : 20.678

Cuốn 2

LỤC-MẪU-ĐO'N

Người dịch : TRẦN-VĂN-BÌNH

Hoa-lão trại, Bảo-tự-An tra án

LỤC - MÃU - ĐƠN

Hồi thứ hai mươi chín

Hoảng Huân cứu tiết phụ.

Lúc mãn tiệc, Bộc thiên Bằng sữa sang ra đi, Bảo tự An kêu lại nói rằng : « Còn một chuyện này, ta phải cắt nghĩa cho người rõ, vì bề quân tử có lỗi thì chịu trước mặt cũng không hổ thẹn gì. Vậy người đã hay sự hồi hôm con Kim Hoa nó thí võ với Lạc đại gia chăng ? » Nói rồi thuật chuyện lại, thuật hết các việc rồi lại nói tiếp rằng : « Thà con Kim Hoa lỗi thì ta nói cho người hay, mới ngả lể Lạc đại gia là người phải, Bảo kim Hoa là gái hư. Nếu không tỏ sự lỗi của con ta, e sau vợ chồng bày rầy rà. » Bộc thiên Bằng nghe nói vợ hư, càng thêm hổ người, cúi đầu đi một nước.

Có bài thơ khen Bảo tự An như vầy :

*Con làm trái lẽ chẳng hề bình,
E về sau hay hóa bất bình.
Quấy phải chi bằng phân giáp mặt ;
Ông gia như vậy mới công bình.*

Ai nấy đều khen Bảo lão không bình con, cũng nên sánh với Đường đại Tông đời trước, (1) chẳng hề nịch ái bất minh.

(1) Đời Đường, vua Đại Tông sanh đặng Thặng Bình công chúa, lớn đưa cho Phò mã Quách Ái, là con trai Quách tử Nghi. Thặng Bình công chúa nói lán lướt, Phò mã Quách Ái máng vợ rằng : « Mi ý cha làm Thiên tử đó sao ? Cha ta muốn làm Thiên tử lại khó gì ? Song nhắm chẳng sang chi, nên không thèm làm Thiên tử. » Thặng Bình công chúa về tâu lại với cha rằng : « Phò mã ăn nói hèn hào như vậy... » Đường đại Tông phán rằng : « Tại con không rõ, chớ nó nói như vậy là phải lắm. Bởi bình quyền về cha nó hết, nếu cha nó muốn làm phàn, thì cha còn cơ nghiệp ở đâu ? » Phò mã Công chúa vài lời, rồi biểu trở về với Phò mã ! Quách tử Nghi hay sự ấy, đến quí lạy chịu tội, vì dạy con không xong. Vua phán rằng : « Không làm ngậy làm diếc, sao phải ông gia bà gia ? Sự con tở nói trong buồng thê, trăm chẳng hề nghe tới. »

Còn Bộc thiên Bàng vô phòng trò chuyện với vợ, thấy trời chiều sợ trễ công vụ, phải đình tư sự ra đi.

Bảo tự An thấy rề đi rồi, thì chắc là bắt đảng gian phu, dâm phụ. Bởi có ấy nên ai nấy tiệc chiều đều ít uống rượu. Bảo tự An cũng chẳng ép nài. Thấy trò Tiêu An già từ về Tam quan miếu, còn bao nhiêu đều ở lại nghỉ ngơi.

Bữa sau ăn điểm tâm ban mai, tới trưa dự tiệc. Trong tiệc rượu, Bảo tự An vượt râu nói rằng : « Rề tôi cũng gần về, không bao lâu sẽ tới. Hoa chấn Phương ! Nếu rề ta bắt gian phu, dâm phụ về đây, thì việc đã xong hết phần nữa, duy còn thiếu lấy sản nghiệp lại cho Nhậm đại gia mà thôi. Vậy thì người phải sửa sang đặng lát nữa lạy lần vài lạy, chờ lấy sản nghiệp xong sẽ lạy thêm hai lạy nữa thì lễ tất. » Hoa chấn Phương nói : « Ta có đánh cuộc hôm qua, chẳng hề chối cãi, song theo lời giao ước, người đến huyện Định hưng mà làm xong việc ấy thì ta mới chịu thua, chớ ngày nay nó tới mà nấp mình, thì người có tài năng chi, ai khốn gì mà lạy ? » Bảo tự An nói : « Bộ miệng nói leo lẻo, kiếm chuyện mà chữa mình ! Chưa bắt đảng gian phu, mà nó đã nói lớt ! Thiệt cũng nên làm thịt con lừa già này cho rảnh ! » Nhậm chánh Thiên thưa rằng : « Hai ông giúp việc cho tôi, nên mới đoan thế. Bên nào thua tôi cũng lãnh phần mà lạy tạ ơn mới phải chớ. »

Xây thấy Bộc thiên Bàng về lời, Bảo tự An hỏi : « Việc ấy ra thế nào ? » Bộc thiên Bàng thưa rằng : « Hồi hôm tôi đợi tới canh ba không thấy chúng nó đến. Tôi sai người đến Dương châu thám thính, thì họ trở về báo rằng : Vương Luân có ông chủ ruột ở cửa Nam kinh, nên cơm nước rồi, bọn nó đi qua ngõ Nam kinh, thăm bà con, rồi đi quanh qua phủ Gia hưng luôn thể. Bởi vậy nó không đến ngõ này mà trông đợi vô ích, nên tôi về thưa lại cho rảnh. » Bảo tự An nghe nói, hề thẹn trăm bề, buồn châu mai châu mày, ngồi làm thinh làm thế !

Hoa chân Phương liền kêu mà nói rằng : « May ta chưa lay người, phải chi lay lỡ rồi, thì bắt người lay lại một vốn ba lời, hai lần tám lay, mà có khi ta chưa bằng lòng. » Bảo tự An nói : « Người đừng có ngạo ta, bởi miệng nói ra thì tay làm cho nặng ; chẳng qua là chúng nó chưa tới số, còn sống gượng ít ngày, chớ hồn nó ta cầm trong tay như thường, không lẽ lấp cánh lên trời cho khỏi. Bây giờ lão Hoa về mà lo công việc ta nói hôm qua đó, để Nhậm đại gia ở lại cùng thầy trò Lạc đại gia với anh em Bộc thiên Bàng, có mười đứa tráng sĩ tùy tùng, chia ra làm hai phe, ngồi hai chiếc thuyền tới Gia hưng phủ. Ta biết phủ Gia hưng rành lắm, phía bên tả cửa nhà, có cái am Phổ tế rộng lắm, các người tới bến Gia hưng, lên lên am ấy mà tá túc, đợi nửa đêm sẽ ra tay, bắt gian phu, dâm phụ và lấy đồ lễ nhuyển mà chỡ về. Vừa khừ vừa hồi nội trong mười bữa. » Nói rồi ngó Nhậm chánh Thiên mà dặn rằng : « Xin Nhậm đại gia miễn chấp, ấy là lời nói thiệt tình, nếu lên thành Gia hưng, xin che mặt kéo nhiều người ngó thấy, sợ e lậu sự khó lòng. »

Giây phút cơm dọn xong rồi, đãi đằng đủ mặt. Hoa chân Phương và bốn người em vợ già từ rằng : « Tôi có việc cần cấp, xin kiếu anh em, sau sẽ về ghé nữa. » Bảo tự An cũng không cầm. Hoa chân Phương dặn Nhậm chánh Thiên rằng : « Chừng Nhậm đại gia đi việc Gia hưng xong rồi, nếu về trước xin nói cho nội nhà tôi hay rằng : Ít ngày tới về cũng tới. » Rồi day lại nói nhỏ nhỏ bên tai rằng : « Xin về chớ tỏ thiệt cùng con Bích Liên, chỉ nói với nó rằng : Việc đã hứa xong rồi, đương coi ngày cưới. Còn mưu kế tôi làm, cũng đừng nói lậu cho Lạc công tử hay mà bề việc. » Nhậm chánh Thiên gật đầu. Hoa chân Phương dặn nhỏ Bảo tự An rằng : « Hễ chuyện Gia hưng xong rồi, thì biểu Nhậm đại gia về Sơn đông đừng đề ở đây, e người nói lậu sự thì Lạc hoàng Huân hay đặt nghi nan. Bởi hồi anh bày mưu, có Nhậm chánh Thiên nghe một hai tiếng. » Bảo tự An gật đầu. Còn Lạc hoàng Huân thấy chúng nói nhỏ với nhau thì nghĩ là tính việc trộm cướp.

chốn nào, nên dặn nhau tư sự, chớ không dè bày kể hại mình.

Khi anh em Hoa chấn Phương đi rồi, Bảo tự An truyền mười tên thính sai dọn chiếc thuyền lớn, đem những đồ vật thực, ước sức ăn nửa tháng cũng còn, vì có ý sợ thiếu giữa đường, đi mua chúng biết.

Bữa sau năm vị anh hùng và mười người thính sai, đều chia nhau xuống hai chiếc thuyền lớn, thuận buồm xuôi gió đi tới ngoài Bắc môn, cuốn buồm gieo neo tại đó. Năm vị anh hùng đem theo ít tên thính sai, còn bao nhiêu đều ở dưới thuyền. Các người lên bờ, đi tới phía bên tả nha môn có một kiền chùa rộng lắm, trước cửa treo tấm biển ba chữ vàng : « Phổ tế am ». Năm vị anh hùng đi với mấy kẻ thính sai vào chùa, thấy chùa rộng minh mông, trên có lầu cao mà ít sãi lắm ; có một vị Hòa thượng, và một cặp tiểu tăng trên hai mươi tuổi ; lại có một thầy đạo sĩ nấu ăn.

Bộc thiên Bàng liền lấy ra ba lượng bạc, đưa cho đạo sĩ mà nói rằng : « Tôi cúng ba lượng bạc, nhang khói trong chùa. » Lại lấy năm chỉ bạc đưa cho đạo sĩ mà nói rằng : « Năm chỉ này kính tiễn trà nước cho thầy. Xin bạch quá Hòa thượng cho chúng tôi ngụ đỡ ba căn sau trên lầu. Cơm nước tôi mua ngoài quán đem vô, chẳng dám dùng của Tam bảo. » (1) Đạo sĩ mừng thầm nhậm lễ, dắt các anh hùng vào bạch với Hòa thượng. Hòa thượng thấy nhiều bạc thì vui vẻ nói rằng : « Mồ Phật ! Chùa tôi trường trai, chẳng hề sát sanh hại mạng, cũng không nấu đồ mặn trong trú phòng. Như các ông có ngụ đỡ, bữa tăng cũng chẳng hẹp chi; song phải mua đồ chín mà dùng, chẳng nên nấu đồ mặn trong chùa mà mang tội. » (Sợ các sãi nhỏ ngã ngang !) Các vị anh hùng nói phải. Bộc thiên Bàng làm bộ hỏi rằng : « Bạch quá Hòa thượng, chẳng hay quan Phũ ở đâu mới đến nhậm đây ? » Hòa thượng nói : « Nghe đồn quan phũ họ Vương, người ở đất Bắc trư. Bần tăng là kẻ tu hành, không hỏi thăm việc trần thế, nghe

(1) Tam bảo là của chùa. Của thập phương cúng kiếng làm hương hỏa chùa.

lóng có bảy nhiều ấy mà thôi. » Bộc thiên Điều nghe rõ Vương Luân vào phủ rồi, trong lòng mừng lắm. Hòa thượng truyền hai sai nhỏ, lên lầu quét dọn ba căn sau, sửa sang mùng chiếu cho tử tế.

Mấy anh em lên đó, sai Dư Khiêm đi mua rượu đem về, uống rượu rồi, đều nằm mà nghĩ. Nhắm chừng Vương Luân mới tới, dọn đồ đạc chưa an, chắc canh ba mới ngủ, nên mấy anh em chưa dám ra tay sớm, nằm đợi nửa đêm sẽ hay. Còn Lạc hoẵng Huân nằm gần cửa sổ, nhắm hai mươi thàng mười, lúc quá canh một, trăng tỏ như ban ngày. Lạc hoẵng Huân mở hai cánh cửa ra hóng mát, ngó thấy nhà ở gần chùa, có một người đèn ông vạm vỡ, đứng sau hè ngó khắp Đông, Tây, sau lưng có buộc một gói lớn. Lạc hoẵng Huân nghĩ chắc là ăn trộm rình nhà ấy.

Giây phút có một người con gái chạy ra, nói nhỏ với người ấy, Lạc hoẵng Huân nghĩ thầm rằng : « Không phải ăn trộm, chắc là kẻ gian phu. Song ăn trộm hay là gian phu cũng không can chi mà bần luận. » Nghĩ rồi nằm xuống nghĩ ngợi.

Qua canh hai, nghe tiếng đèn bà la lớn rằng : « Chết đi mà thôi ! Xin Hương lân cứu mạng ! » Lạc hoẵng Huân ngồi dậy hỏi rằng : « Các ông có nghe hay không ? » Mấy người kia hỏi chuyện chi, Lạc hoẵng Huân nói : « Hồi nãy tôi ngó thấy một đứa mạnh bạo, đứng sau nhà ấy dòm hành, tôi ngờ là ăn trộm. Giây phút có đứa con gái trong nhà chạy ra nói nhỏ với tên ấy, tôi mới rõ là gian phu. Bây giờ nghe tiếng truy hô, chắc nó là gian phu cường đạo. Dầu nó là đứa gian thì trộm của, giận một điều ỷ mạnh giết người. » Bộc thiên Bàng nói : « Chuyện mình trọng lắm, hơi nào lo-riệc chúng làm chi ? » Lạc hoẵng Huân nghe lời nằm xuống.

Giây phút nghe tiếng đèn bà ấy la lớn rằng : « Đòi nào cháu dám dè thiểm dàu ! Xin cô bác hai bên cứu mạng ! Nếu trễ chắc súc sanh nó giết tôi ! » Lạc hoẵng Huân ngồi dậy nói rằng : « Lẽ nào không cứu mạng tiết phụ ? » Bộc thiên Điều cản trở không được, Lạc hoẵng Huân mở cửa nhảy qua nóc nhà, rồi nhảy xuống sân, chạy vô thấy tên ấy đương

cởi một người đòn bà lửa thề, nàng ấy lăn lộn ré la. Lạc hoảng Huân nổi xung, đá tên ấy nhào đầu xuống đất. Kế Dư Khiêm tiếp theo, nhảy đạp trên mình tên ấy mà dẫm. Còn người đòn bà chờ dây mặc y phục lại.

Bỗng thấy Nhậm chánh Thiên, Bộc thiên Bàng tiếp tới, người đòn bà ấy lay Lạc hoảng Huân, mà thưa rằng : « Chẳng hay ân nhân ở đâu đến đây cứu mạng, dầu thác tôi trả cũng chẳngặng ơn này, xin cho tôi biết họ tên, khắc bài vị mà thờ sống. » Lạc hoảng Huân nói : « Ta không cần dùng việc ấy, người hãy thuật chuyện cho ta nghe, vì cớ nào mà sanh sự tôi bại ấy ? » Nàng ấy thưa rằng : « Tôi là Tu thị, chồng tôi là Mai Cao, cũng có học hành ít nhiều, hai vợ chồng tôi đồng một tuổi, nay tôi đã hai mươi hai tuổi. Tháng mười năm ngoái chồng tôi bất hạnh qua đời, để chút con thơ nên hai tuổi, là đứa nhỏ nằm trên giường đó. Còn thẳng sức sanh này là cháu chồng tôi, nó là Mai Thao, nay nó sanh tám hăm hiếp tôi, tôi không chịu mới hô hoán lên, nhờ các ông cứu mạng. »

Dư Khiêm nghe nói chưa dứt, nổi giận mắng Mai Thao rằng : « Mi là đứa loạn luân, cũng như loài cầm thú, sống làm chi cho nhờ danh nhớp kiếp, đánh tôi chết cho nát thịt tan xương. » Nói rồi dẫm như bằm mằm ! Mai Thao chịu không nổi, năn nỉ rằng : « Xin anh hùng dung mạng, tôi không phải hăm hiếp hiểm dân, thiệt có một việc riêng, tôi xin thú thiệt. » Lạc hoảng Huân nói : « Dư Khiêm khoan đánh đã, để nó nói nghe thử vì cớ nào ? » Dư Khiêm bước xuống, Mai Thao bị dẫm như dầm lươn, gân gãy xương sống, lồm cồm hơn nửa giờ mới dây dặng, quì lay thưa rằng : « Xin các ông nghe cho rõ : Tôi mồ côi cha mẹ, không nghề nghiệp làm ăn, cứ theo điểm đàng cò bạc kiếm chác. Hôm trước tôi rủi thua hết vài lượng, bị chúng kéo lôi. Tôi nghĩ lại thiệt tôi tuy goá bụa mặc lòng, song tiền bạc của chú tôi để lại cũng khá, nên tôi đến năn nỉ vay hỏi, thiệt tôi không chịu giúp giùm, túng nghề tôi phải làm ngang, mở rương mà kiếm. Thiệt tôi hô hoán ồm sòm, tôi sợ làng xóm bắt

tội, nên phải dè xuống mà bùm miệng, chỗ không phải có ý chi, tại thiếu tôi vu oan cho nặng tội. Các ông tin điều ấy làm chi ? » Lạc hoẵng Huân nghe cũng hữu lý, liền trách rằng : « Nếu người hỏi bạc không dặng, thì lạy lục khấn cầu, lẽ nào thiếu người bền lòng chắc dạ ? Sao lại làm điều phi lễ, bẻ khóa lật rương, lại dè thiếu xuống đất ! » Tu thị nói : « Xin Ân gia (1) đừng tin lời xảo trá, bởi nó thất thế, nên kiếm cớ chữa mặt. Nay nó bị đánh, chắc là cừu oán càng sâu, nếu Ân gia về rồi, e nó giết mẹ con tôi chết. » Nói rồi bỗng con khóc mũi !

Lạc hoẵng Huân nghĩ rằng : « Nếu tha thẳng quĩ này ra, chắc mẹ con Tu thị phải khổ, bằng giết nó chết, thì mai có án mạng chẳng sai. Hai lẽ tới lui không tiện. » Xảy nghe có nhiều người gõ cửa và hỏi : « Làm thế gì hồ hoán nửa đêm, phải cắt nghĩa cho rõ ? »

Hồi thứ ba mươi

Thiên-Bàng rượt vấn-quan (2).

Đur Khiêm liền bước ra cửa ngõ hỏi rằng : « Các người là ai đó ? » mấy người ấy nói : « Chúng ta là Hương bảo làng này, vì tâu quan mới đến nhậm, e dân canh không dặng kĩ càng nên sai chúng ta tuần du xem xét. Chúng ta mới nghe truy hồ, nên đến đây tra vấn. » Lạc hoẵng Huân nghe rõ, mừng rỡ đáp rằng : « Hương bảo đến đây xong lắm, ta giao Mai Thao cho Hương bảo làm tội, thì mẹ con Tu thị dặng an. » Nói rồi liền Đur Khiêm mở cửa, bốn năm người bước vào. Lạc hoẵng Huân thuật chuyện lại, Hương bảo nói : « Nó là đồ súc vật, làm hư phong hóa trong hương lân. Đề giao nó cho tôi đóng trãng, mai sẽ giải vào huyện trị tội. » Nói rồi hỏi dân làng lại kéo đầu Mai Thao ra khỏi cửa, Hương bảo từ giã đi theo. Lạc hoẵng Huân với mấy vị anh hùng cũng kiêu, Tu thị lạy lục cảm tạ thừa rằng : « Xin Ân công cho tôi biết tên họ. » Lạc hoẵng Huân thấy hỏi lắm, liền nói

(1) Ân gia : trọng hơn chữ ân hơn, vì người ơn nhẹ hơn ông làm ơn.

(2) Vấn quan : quan tra vấn, quan xử kiện.

tằng: « Ta là Lạc hoằng Huân, ở Dương châu, ngũ trong chùa, nghe la nên tiếp. » Xảy nghe trống trở canh năm, mấy anh em từ giã về chùa. Bộc thiên Bàng nói: « Bây giờ chúng chờ dậy rồi, làm không nên việc, phải nán chờ đêm khác mới xong. » Ai nấy đồng nói phải, đều nằm xuống nghỉ ngơi.

Khi mấy người đi rồi, Tu thị kêu con a huân là Lão Mai chờ dậy, biểu hăm nước cho mình tắm gội, thì đã nửa canh năm. Tu thị lên trang thấp nhang lạy vái rằng: « Xin trời Phật thánh thần bảo hộ cho Lạc lão gia thi đậu và hưởng phước lâu dài. » Rồi lại thắp hương bàn thờ chồng, khước mà vái rằng: « Nếu không có Lạc ân công cứu mạng, thì thiếp đã mang nhờ. Thiếp nhắm Lạc ân công ngày sau chắc vinh hiển, thiếp biết lấy chi đền ơn cũ cho xứng. Vậy xin vong linh ráng phò hộ mà đền ơn cũ cho người. » Vái vừa dứt lời, thấy ngấm ngấm đau bụng. Tu thị nghĩ rằng: « Chắc là bị súc sanh đè mình xuống đất, nên cảm hơi lạnh mà đau. » Nghĩ rồi đi lại giường mà nằm, kêu Lão Mai chà tay trên bụng, một hồi vùng bứt ra nước, Tu thị lấy làm lạ lòng! Đau thét một hồi để ra một đờn nhỏ chừng năm sáu tháng, đờn nhỏ đã chết bao giờ! Tu thị kinh hãi, không biết thai ấy ở đâu! May không ai ngó thấy, có một mình con Lão Mai mà thôi. Tu thị biểu con Lão Mai bỏ thây đờn nhỏ vào thùng đi tiểu mà bùng ra, cho nó hai trăm đồng tiền điếu, dặn đừng sơ lậu cho ai hay.

Nguyên con Lão Mai là đờn đầy tớ ruột, nay đã hai chục tuổi lại sanh sự tư tình với Mai Thao, nên hậu tình với trai, mà bạc tình với chủ. Thường khi hai đờn núp lên, Mai Thao nói với Lão Mai rằng: « Nay tuy ở như vợ chồng, song cũng thuộc về trăng gió. nếu thiêm hay ra sự ấy, thì khó nổi ở đời. » Lão Mai nói: « Lời tục rằng: Voi biết voi, ngựa biết ngựa, thiếp là con gái, biết bụng đàn bà, chủ thiếp tuổi trên hai chục mà thôi, khó giữ tiết một đời cho dặng, tuy là sợ xấu mà thũ tiết, chớ lẽ nào không muốn trăng hoa. Minh bấy làm thói ba nài, may dặng cớ luôn cặp ngựa. Nếu chủ tỏ như một, thì còn ai nói ai, hai đờn mình muốn ngang nào được ngang nấy, chẳng nên núp lên, nghe tiếng tăng háng cũng liết

hồn. Vả lại chủ thiếp sẵn gia tài nếu thuận với mình, thì mình lấy của bao nhiêu cũngặng. » Mai Thao nghe nói cũng vừa tai, bởi con Lão Mai nó bày mưu như vậy, nên lúc Mai Thao bị đánh bị đập, thì nó giả ngu chớ thiệt đương lên khóc thăm, vì không biết làm sao mà giải cứu tình nơn choặng. Nay nó thấy Tu thị dễ, lòng mường biết chừng nào ; đợi Tu thị ngu quên rồi, đi kiếm Mai Thao mà thông báo.

Còn đám Hương bảo ấy là một lũ bằng hữu của Mai Thao, Mai Thao đã dặn chúng nó trong lúc ban ngày rằng : « Đêm nay ta tính vào hỏi bạc của thiếp ta, nếu thiếp ta không cho, thì ta làm ngang giựt bạc. Vậy thì mấy anh em giả làm Hương bảo đi tuần, ở ngoài nghe động tịnh. Nếu trong nhà hô hoán, thì anh em vào giả dạng, mà khuyên giải thiếp ta. » Mấy thằng điếm ấy y lời, nên lúc Mai Thao bị đánh, thì chúng nó mạo làm Hương bảo, vào giả bắt mà cứu đi, dắt về nhà uống rượu.

Rạng ngày Mai Thao từ giả về nhà, mới đi nửa đường, thấy con Lão Mai và chạy và hỏi rằng : « Sao mình đi về được ? » Mai Thao thuật chuyện Hương bảo giả cho nó nghe, Lão Mai mừng rỡ, mà trách rằng : « Đã lập kế hay, sao chẳng nói cho tôi biết trước ? Bao hại tôi ngỡ thiệt Hương bảo bắt mà nạt, nên đêm nay ngồi đứng không an, trông cho mau sángặng kiếm mà thăm viếng. Chẳng ngờ nay đã khỏi họa, mà lại có chuyện may như vậy : Chủ tôi chuyển bụng đẻ ra một đứa con chừng năm sáu tháng, song đứa ấy chết rồi, chủ tôi dặn đừng sơ lậu, biểu đứng trong thùng đi tiêu mà bỏ đi, thì thường tôi hai trăm đồng điều. Nên tôi đi kiếm mình,ặng hỏi coi có mưu chi mà làm ra họa cho chủ chăng ? » Mai Thao mừng quá nói rằng : « Chắc bữa nay ta lấy cơ này, hại con khốn phải chết. Ta khai xã cho thằng đánh ta hồi hôm, là đứa tư tình của nó, mình phải giữ thầy con nhỏ làm tang, nó chối sao choặng ? Ngặt không biết thằng đá ta đó tên họ là chi, mà đi báo huyện ! » Lão Mai nói : « Sau chủ tôi hỏi, nó có xưng lên là Lạc hồng Hoàn ở Dương châu, đêm nay ngủ tại am Phồ tế. » Mai Thao nói : « Xong lắm ! Xong lắm ! Mình hãy về mà giữ cái thầy,ặng ta đi báo huyện. » Mai Thao chạy tới huyện,

lấy dùi trống đánh một hồi, các nha lại chạy ra hỏi rằng : «Cớ chuyện chi oan, mà dám đánh trống ? » Mai Thao nói : «Thiễm tôi là Tu thị goá chồng đã một năm, hồi hôm đẻ ra một đứa nhỏ đã chết. Tôi đến bắt tội thiễm tôi, vì sự chữa hoang dễ lạnh, chẳng ngờ có thằng tư tình với thiễm tôi là Lạc hoảng Huân, quê ở Dương châu, nay ngụ tại chùa Phổ tế, nó chạy lại đánh tôi gần chết, bầm mình như cá bị dầm , tôi túng phải năn nỉ nhiều lời, nó mới buông cho tôi chạy. Vậy tôi phải liệu mình đánh trống mà cáo với lão gia, xin mấy thầy bầm lại cho lão gia hay, sai người hỏa tốc đến bắt Lạc hoảng Huân tại chùa, nếu trễ, e nó trốn mất. Ấy là sự hư phong hóa, nó ỷ mạnh hiếp tôi, nên không lẽ bỏ qua, việc ức tôi lắm. »

Khi đó Tri huyện bước ra, nha lại bầm y như vậy. Tri huyện là Ngô lão gia sai hai tên lính, lãnh hồ phù đến chùa Phổ tế mà bắt Lạc hoảng Huân và Hòa thượng chùa ấy, lại sai tốp khác đến bắt Tu thị và con đây tờ gái, và truyền đem thầy đứa nhỏ tới nha môn.

Nói về hai công sai đến chùa nói chéo véo, Dư Khiêm muốn thưởng ít bạc tai. Lạc hoảng Huân can rằng : « Ngay gian tới quan mới biết. Nếu mình không đến, thì mắc lý rõ ràng, lạ gì cửa nha mà không dám tới ? Ai hiếp dặng mình hay sao mà sợ ? » Nói rồi đi theo công sai, thấy Hòa thượng đã bị chúng dẫn đi đằng trước.

Giây phút công sai đòi các nhơn phạm tới. Ngô tri huyện truyền đòi gian phu Lạc hoảng Huân lên hầu. Lạc hoảng Huân giữ theo phép nước, vào quì lạy vững vàng. Ngô lão gia hỏi : « Người tư tình với Tu thị hồi nào, phải khai cho thiệt ? » Lạc hoảng Huân bầm rằng : « Tôi ở Dương châu, Tu thị ở Gia hưng, cách hơn mấy trăm dặm, làm sao mà tư tình cho dặng ? Hôm qua tôi mới tới Gia hưng, ngụ tại am Phổ tế, hồi hôm vào lúc canh ba, tôi nghe Tu thị hô hoán rằng : Cháu hãm hiếp thiễm dàu, xin Hương lân tiếp cứu kéo chết ! Tôi sẵn lòng cứu mạng làm trọng, không luận lạ quen, liền chạy đến nhà thấy một đứa đờn ông cỡi trên mình Tu thị, Tu thị thì lửa thề, nằm vùng vầy rề la. Tôi

đá gian phu nhào xuống, hỏi ra mới biết nó là Mai Thao, cháu chồng muốn hãm hiếp dâu. Kế Hương bảo nghe rầy rà chạy đến, bắt Mai Thao kéo đi, tội bèn về am Phổ tế. Còn các việc chi nữa, thì tôi không hiểu. » Ngõ lão gia cho đòi Mai Thao lên quở rằng : « Mi muốn loạn luân, sao đồ án cho người khác ? » Mai Thao bẩm rằng : « Ấy là lời Lạc hoẵng Huân nói chữa mình, mà vu oan cho tôi. Xin ông cứ sự thái hoang mà xử, vì có đẻ đặng một đứa con, tang tích còn sờ sờ tại đó, gian phu còn chối làm sao cho đặng ? »

Khi ấy Ngõ lão gia đòi Hòa thượng lên mà hỏi rằng : « Người là sãi tu hành, sao còn chứa gian phu trong tự ? Ta hỏi thì người phải khai cho thiệt, sẽ giảm tội năm phần. Vậy chờ Lạc hoẵng Huân ngụ đã mấy ngày, cho bao nhiêu tiền bạc ? » Hòa thượng tâu rằng : « Tôi là sãi tu hành, có đâu làm chuyện quấy. Nguyên họ Lạc đi một phe hơn mười người, mới ghé ngụ chùa tôi, hồi giờ ngộ hôm qua, vốn là người lạ nên tôi không biết ngay gian, song hề người tử tế vô chùa, tôi phép nào dám đuổi, chờ tôi không hiểu sự tư tình chi hết. » Ngõ lão gia đòi Tu thị hỏi rằng : « Người tư tình với Lạc hoẵng Huân đã bao lâu thì phải khai cho thiệt, nếu chối thì bị kẹp khảo bây giờ. » Tu thị bẩm rằng : « Tôi mới ngủ mơ màng, Mai Thao lên vào làm hôn, tôi không thuận với nó, nó kéo tôi nhận xuống đất, lột y phục muốn ép liễu nài hoa. Tôi hô hoán lên, nhờ Lạc ân công tiếp cứu. Nguyên Lạc ân công với tôi là người lạ, lẽ nào có sự tư tình. Xin lão gia xét lại. » Ngõ lão gia đòi Lão Mai lên và hỏi rằng : « Chũ mẩu người thông gian với ai thì người cũng biết ; phải cứ thiệt khai ngay. » Lão Mai bẩm rằng : « Khi chủ tôi còn, thì bằng hữu tới lui rất nhiều, tôi không biết cho hết. Từ khi chủ tôi mất, có một người kia tới lui thường, xưng là anh cô cậu với bà chủ tôi, chờ không có người nào khác. » Ngõ lão gia chỉ Tu thị mà hỏi rằng : « Người còn chối nữa thôi ? » Tu thị bẩm rằng : « Chắc là Mai Thao dạy nó nói như vậy, xin lão gia xét lại kẻo oan. » Ngõ lão gia hỏi : « Chồng người mất đã một năm, ai lấy

người sanh thai ra đó, sao còn chối cãi làm chi ? » Tu thị bầm rằng : « Thiệt tôi không tư tình với ai, không rõ vì cớ nào mà có thai lạ lắm ! » Ngô lão gia nổi giận quở rằng : « Lẽ nào thủ tiết một mình, mà sanh con đặng ! Nếu không kháo kẹp, thì người chẳng chịu khai ngay. » Tức thì truyền kẹp ba lần, Tu thị chết giấc đủ ba thứ, tỉnh lại cũng cứ nói hoài như vậy.

Ngô lão gia, liền hỏi Lạc hoẵng Huân rằng : « Người thiệt tư thông với Tu thị hồi nào, khai thiệt thì ta chàm chể. đứng trước phu chẳng nên chối, mà để sự thâm khổ cho đờn bà. » Lạc hoẵng Huân cũng cứ khai y theo lời trước. Ngô lão gia đòi Hương bảo đến hỏi rằng : « Người hồi hôm có bắt Mai Thao chăng ? » Hương bảo bầm : « Tôi không hay vụ ấy. » Lạc hoẵng Huân nói rằng : « Hồi hôm không phải ông này, có năm sáu người tôi không biết mặt, vào xưng là Hương bảo rồi dẫn Mai Thao đi, lại nói : Mai sẽ giải đến cho lão gia trị tội. » Ngô lão gia nổi giận hét rằng : « Nghe dối trá mấy lời, ngay gian cũng đủ biết. Nếu không tra kẹp, chắc người chẳng chịu khai ngay. » Nói rồi truyền đem roi mà kháo.

Xây thấy một người mạnh bạo, xông vào giựt roi, xốc lên mắng rằng : « Quan mắc ôn vụ vạ cho người ngay còn để làm chi nữa ! Quyết giết một đũa vô dụng, mà cứu trăm họ dân lành ! » Tức thì có năm sáu người mạnh bạo, ở đầu phía ngoài, cũng đồng lên tiếng nói rằng : « Phải ! Phải ! » Rồi tràn vô đánh tả đập hữu, xô ghế đồ bàn, kẻ bẽ căng ghế làm roi, người lấy dùi côn giáo cái xông tới, đồng phá nhạ môn.

Ấy là :

*Quyết dùng oui thế hiếp người lành,
Nên gặp anh hùng làm thói dữ !*

Hồi thứ ba mươi mốt

Nghe lời khích, Bảo-tự-An đến Gia-hưng.

Bọn người đánh phá nhạ môn đó là ai ? Chẳng ai đầu lạ, ấy là bọn Bộc thiên Bàng với Đur Khiêm. Khi ấy Bộc thiên Bàng với Đur Khiêm xông lên trước, mấy tên thỉnh sai và Bộc thiên Diên kéo theo sau. Nhậm

Thánh Thiên cũng ra sức. Dư Khiêm đá sai nha nhào lết, quân binh vỡ chạy như ong. Bộc thiên Bàng hét lớn rằng : « Chẳng giết gian quan cho rảnh, còn đợi chừng nào ? » Ngô lão gia thất kinh, chạy ra sau đóng cửa ! Bộc thiên Bàng lính lui về Long đàm sẽ toan kế khác, nếu lâu sợ đại binh đến vây, nên nói lớn rằng : « Các anh em chưa chịu lui cho sớm, đợi nó đóng cửa thành hay sao ? » Ai nấy y lời, đồng chạy vào chùa Phổ tế, lấy đồ hành lý, đi thẳng xuống thuyền, dân sự thấy mấy người ấy như thiên thần, nên không ai dám cản. Mấy anh em xuống thuyền, chèo về Long đàm một nước.

Hơn nửa ngày Ngô lão gia không dám ló ra nhà khách, nhờ có một tên lính núp trong hóc, nghe các anh hùng vắng tiếng, còn bọn nha lại rên om, thì sẽ lên ngó chừng, coi thiệt chúng đi mất, mới dám kêu mở cửa, mời lão gia ra ngoài. Ngô lão gia hỏi : « Còn sót tên nào ở đó chăng ? » Tên lính bẩm rằng : « Chúng nó đi đã xa lắm. » Ngô lão gia sửa sang áo mào, ra khách hỏi rằng : « Lữ quân hoang nó đi ngổ nào, chúng bây có thấy hay chăng ? » Có người ngó thấy liền bẩm rằng : « Chúng nó đi ra cửa Bắc. » Ngô lão gia nói : « Lạc hoảng Huân ở Dương châu chắc nó trốn về xứ. Ta sẽ sai người chạy giầy bắt nó như chơi. Còn tiên cáo, bị cáo đi đâu hết, sao nha lại không đòi ? » Có tên nha dịch nằm dưới đất và rên và bẩm rằng : « Châu ôi ! Bẩm ông, tôi bị nó đá, té nhảm cạnh ghế bể đầu rồi, nên dậy không nổi ! » Kẻ thì nói : « Bị nó đánh gãy giò, nên đi không dặng ! » Đứa thì la : « Bị nó đập gãy tay, chống không dặng dậy sao cho nổi ! » Ngô lão gia truyền quân mạnh đỡ các nha dịch bị thương dậy, rồi cho mỗi người hai lạng bạc, biểu thang thuốc cho mau lành. Đoạn sai quân đòi Tu thị lên, mà dỗ rằng : « Người tư tình với Lạc hoảng Huân hồi nào, phải khai cho thiệt, thì ông phạt cách nhẹ nhân cho người, bao nhiêu tội đều đổ cho Lạc hoảng Huân hết thảy, vì nó là đứa hung hoang, muốn hãm hiếp ai cũng dặng. Nếu người còn nói giấu, thì bị kẹp khải bằng mười, chắc là thác oan mạng. » Tu thị bẩm rằng : « Lạc hoảng Huân là người lạ, thuở nay

« Không quen biết với tôi, mà tôi khai xán xã sao dặng ? »
Ngô lão gia nổi giận, truyền tra khảo như xưa. Tu thị bị kẹp chết giấc ba lần, cứ khai như cũ.

Ngô lão gia hết phép, tra hoài chẳng ra án, không lẽ giết người ta. Vả lại không lấy được khẩu cung, làm án Lạc hoẵng Huân cũng không dặng, bèn nghĩ rằng : « Kẹp thầy chùa có khi ra mối. » Liên đòi Hòa thượng hỏi rằng : « Người chứa kẻ dữ trong chùa bề nào cũng có tội. Ta xét lại lũ ấy đã dặng ăn cướp chẳng sai, chúng nó ngụ tại chùa, lẽ thì người biết rõ. Hoặc là gian phu hay là cường đạo, người cứ thiệt khai ngay, tội ấy về Lạc hoẵng Huân, ta tha người về tự. Nếu người còn giấu, chắc là bị khảo mà rồi đời. » Hòa thượng bầm rằng : « Thiệt bọn ấy ghé hòm qua, còn làm nghiệp gì tôi chẳng hề biết. » Ngô lão gia nổi giận, truyền quân kẹp ba lần, Hòa thượng cũng khai như cũ !

Khi ấy Ngô lão gia truyền giam Hòa thượng, còn Lão Mai thì cho Mai Thao lãnh về. (Gởi trứng cho ác !) Giao Tu thị cho mai quan giữ gìn, truyền quân lấy ống tre bô thây dừa nhỏ vào ngàn rươi, đập nát lại để trong làm tang, đợi bắt dặng Lạc hoẵng Huân sẽ xử lại. Phán phát xong xă ngồi nghĩ rằng : « Sự phá nha môn, chúng đều hay, nhắm giấu thượng ti cũng không dặng ! » Nghĩ rồi bèn đi đến phủ.

Nói về Vương Luân thấy Ngô tri huyện ra mắt, liền hỏi rằng : « Chẳng hay quan Huyện đến có việc chi ? » Ngô tri huyện bầm rằng : « Ti chức có gặp một cái án khó xử lắm : Gian phu là Lạc hoẵng Huân ở phương xa, phe nó hơn mười tên, vào phá nha môn, đánh quân gia mang bệnh. May ti chức chạy khỏi, phải chậm chạp thì tánh mạng chẳng còn, nên tôi bầm cho đại hơn hay, định lẽ nào xin dạy ? » Vương Luân nghe nói Lạc hoẵng Huân, thì dùng mình mọc ốc ! Giã dò không biết mà hỏi rằng : « Lạc hoẵng Huân ở tại chốn nào ? » Ngô tri huyện bầm rằng : « Lạc hoẵng Huân quê ở Dương châu. » Vương Luân nói : « Dương châu không cách bao xa, phải chạy tở bắt nó. Nếu bắt Lạc hoẵng

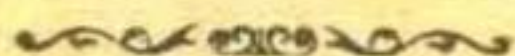
Huân đăng, thì ra mỗi chẳng sai. » Ngô tri huyện vàng lĩnh, từ tạ về dinh, sai người đem giấy qua Dương châu tập nã Lạc hoằng Huân cho đăng. Công sai lãnh giấy đi liền.

Nói về Bảo tự An ở nhà, ngày kia nói với con rằng : « Bữa nay ghe đi Gia hưng chắc về tới. » Bảo kim Hoa nói : « Tôi cũng trông ghe về, đăng coi Hạ thị ra thế nào, mà Vương Luân mê sa đến thế. » Bảo tự An nói rằng : « Cha có dặn bắt sống gian phu, dâm phụ về đây, thừng thắt mà tra, giết sanh cầm cho bỏ ghét. Nếu chém phứt thì nó chẳng khổ gì ! » Cha con đương nghị luận cùng nhau, xảy thấy gia đình vào báo rằng : « Bộc cô gia với mấy người đã về rồi. » Bảo tự An nói : « Ta cũng biết bữa nay họ về tới. » Bảo kim Hoa nghe nói rất mừng, quyết theo cha mà coi Hạ thị, mới theo tới nhà khách, ần mình nơi bình phong.

Còn Bảo tự An ra tới nhà khách, thì mấy người dưới thuyền lên tới rồi. Bảo tự An nghinh tiếp chào rằng : « Nhậm đại gia với Lạc đại gia, hai ông có khi mỗi một lần ! » Nói rồi hỏi thăm chàng rể : « Công việc ra thế nào ? » Bộc thiên Bàng thừa rằng : « Hôm trước thuyền tới Bắc môn, chúng tôi lên chùa Phổ tế, đợi canh ba sẽ ra tay, chẳng ngờ mới canh hai, cái nhà ở bên tả chùa bị cháu hãm hiếp thiếm dầu, nên tiết phụ hờ hoán lên, Lạc đại gia đi tiếp cứu, tôi căn không đăng. Rạng ngày thằng cháu chồng là Mai Thao nó đồ án cho Lạc đại gia là gian phu nó đi cáo tới huyện. Ngô tri huyện đòi tới, truyền kệp khảo Lạc đại gia, chúng tôi vào phá nha môn, Ngô tri huyện trốn mất, chúng tôi và Lạc đại gia chạy về đây, chưa kịp bắt Vương Luân và Hạ thị. » Bảo tự An nói : « Như vậy cũng nên khen, nếu để cho Lạc đại gia bị động tới mình thì các người chẳng phải là hảo hớn, ngày sau Hoa lão cười chết mà thôi. Nay tuy bắt không đăng gian phu, dâm phụ mặc lòng, song có công cứu Lạc đại gia, ta cũng không phạt tội. Ngặt một điều đã hơi ồ, chúng nó canh giờ rất nghiêm, nhắm thế làm gấp cũng chưa đăng. Vậy thì để lâu lâu cho người việc, các người sẽ đi một chuyến nữa, bắt gian phu, dâm phụ về đây. »

(Xem tiếp tập 14)

LỤC - MÃU - ĐOÀN

Bảo kim Hoa vùng cười ré sau bình phong, mà nói lớn rằng : « Không hổ phận mình dạn hơn cheo, mà chê người ta nhát như thỏ ! » Bảo tự An hỏi : « Ta nhát làm sao kìa ? » Bảo kim Hoa nói : « Hôm trước chê Hoa thúc không dám tới Định hưng mà thích chúng. Bây giờ sao thân phụ không dám qua Gia hưng mà bắt người ? Chi khác cheo già chê thỏ trẻ, thiệt là tướng dõ khích người hay ! Cha lại biểu đợi bình tĩnh sẽ sai người đi một lần nữa, ấy là xe pháo không dám qua giang hà, cứ nhủi chột đầu mà thể mạng ! Vậy sao gọi rằng : Không biết sợ ai ? Thiệt Nguơn soái có nghề tấn bình, chứ chủ tướng không tài cự địch. » Bảo tự An nói : « Nó thấy chồng mệt nhọc nên động lòng, mới nói nhiều lời như vậy, chẳng đợi Hoa lão kiêu ngạo, con ở nhà nó cười trước mới xấu cho ! Thôi thôi, mai cũng liều mạng già xuống phủ Gia hưng, thà chịu chết chẳng hơn bị nhục. »

Khi ấy Nhậm chánh Thiên và Lạc hoảng Huân thấy cha con dứl bần, liền giải khuyên rằng : « Ngày tháng còn dài, Lão gia chẳng nên vội vã, thà đợi cho bình tĩnh, đi một lần cũng chắc thành công, không gấp chi mà bôn ba như vậy ? » Bảo tự An nói : « Hai ông không rõ : Đền nhà ai nấy sáng, việc của mình mới tường. Tánh ý con tôi không phải hiểu thuận như con người ta, nếu tôi ăn trộm dê thì nó đi ra làm chứng, ngày nay nếu tôi không đi Gia hưng, chắc nó kiêu ngạo nữa tháng cũng chưa nín. Không lẽ tôi chịu lì, thà tôi xuống Gia hưng trước là giúp người thủy chung, sau cũng trốn nó luôn thể. Song căm phiền hai vị và Đur đại thúc theo chơi cho vui, chuyến này tôi đem thính sai cho nhiều, đừng bắt

đám gian đấm tra thử ngay gian cho biết. » Bộc thiên Bàng thừa rằng : « Tuy Tu thị chữa hoang dễ lạnh, mà kẹp khảo ba lần cũng không khai, cứ nói tự nhiên mà có ghen. Nhắm cho tra cũng không ra mỗi gian phụ. » Lạc hoằng Huân và Bộc thiên Điều cũng nói như vậy. Nhậm chánh Thiên tiếp rằng : « Xét lẽ thì Tu thị chắc không tự sự với ai, vụ này khó tra lắm, có giết thì Tu thị chịu chết, chớ không biết ai mà khai. » Bảo tự An cười rằng : « Lạc đại gia với Bộc thiên Điều đều chưa vợ, còn rề tôi tuy có vợ mà chưa gần gũi bao lâu. Nhậm đại gia cũng chưa từng có con, nên cả đám chưa rành việc ấy. Chớ tôi tự trai tráng đến già, kể là mười mấy mặt con, song nuôiặng một mình con tinh nhỏ. Lẽ nào ngừ một mình mà có ghen tới nổi sanh thai gọi là không lấy ai tự nhiên mà lớn bụng ! Nếu ai nấy không tin lời tôi nói, đề bắt về tôi tra vấn, Tu thị khai gian phụ cho mà nghe. » Nói rồi biểu Bộc thiên Bàng rằng : « Con chịu khó vào phòng nói với Kim Hoa rằng : Cha biểu nó sửa sang đồ lễ của cha, gói lại một gói,ặng ngày mai cha xuống Gia hưng. Anh em bây ở nhà coi sóc các việc, chớ chuyển nầy đã động ồ, không phải đề đâu. Vả lại Ngô tri huyện đã biết tên họ của Lạc đại gia ở Dương châu, chắc sai đến Dương châu tập nã. Vậy thì người phải ở dưới thuyền, đón công sai đi vấn thơ mà trừ nó, đừng cho tên nào đem giấy tới huyện Giang đô, phủ Dương châu. Nếu giấy tới Dương châu hay là Giang đô, chắc có Sai nha đến Lạc phủ làm cho Thái thái kinh hãi, thì tội ấy về ta. » Bộc thiên Bàng y như lời dặn.

Còn Bộc thiên Điều coi sóc việc nhà. Bảo tự An truyền dọn hai chiếc thuyền lớn, đồ vật thực chớ đầy, chọn hai chục thính sai hạng nhứt đem theo định ngày mai đi Gia hưng làm cho nên việc.

Nói về mấy chiếc đồ của Bảo tự An, thuở nay nghe nói công sai đi qua, thì đưa lập tức, không dám ăn tiền ấy là mua lòng phủ huyện. Từ Bộc thiên Bàng ra truyền như lời Bảo tự An đã dặn, các chiếc đồ không dám cãi lời. Giấy phút công sai đến kêu đồ, hồi mau mau làm bộ hăm hờ, đồ cũng làm

tuồng như sợ, chèo tới rước liền, đưa vừa nửa sông tháo lủ trấn nước, cho xuống làm phách với thủy long. Bởi cớ ấy nên Ngô tri huyện trông đợi hoài không thấy trở lại, phải viết giấy sai tên khác đi nữa, té ra cũng đem thơ cho Hà bá, chớ không phải chạy giấy qua Dương châu ! Tuy Dương châu không bao xa, mà đi hoài không tới !

Bây giờ nói qua thuyền Bảo tự An đến Gia hưng, không dám đậu chỗ cũ, phải đậu dựa Tây môn. Vừa lúc huỳnh hôn, Bảo tự An thay đổi đồ đen mà đi đêm, để các vật cần dùng trong túi áo, những là ruột gà, đèn ló, đồ xông mề, thuốc giải, vãn vãn ; cặp gươm vẫn có võ giắt trong hai ống quần, quai buộc trên dây nịt, hai chục thính sai cũng vậy, lên theo chũ trại vào thành.

Hồi thứ ba mươi hai

Bảo-tự-An ra sức trừ gian.

Khi ấy Bảo tự An nói nhỏ với các thính sai rằng : « Nếu chúng ta đi một đoàn, e đông đảo người ta nghi thì bất tiện, chỉ bằng mình đi một người một nơi, rồi cũng hội sau chùa Phồ tế cho đủ mặt. » Các thính sai vâng lời đi rã.

Còn Bảo tự An vào cửa chùa Phồ tế, thấy vắng tanh không kẻ vãng lai ! Bảo tự An đi thẳng vào nhà trù, gặp hai sãi còn trai, đương ăn cơm với đạo sĩ. Ba người ấy thấy Bảo tự An mặc đồ kỳ dị bước tới, thì giựt mình hỏi : « Ông ở đâu lạ, đến đây có chuyện chi ? » Bảo tự An đáp rằng : « Tôi ở Kim lăng, vì có quen với Hòa thượng, nên đến thăm ngạ, xin ba ông bạch lại. » Sãi là Bảo tự An biết Hòa thượng bị giam, nên nói nhận diện ; bởi có hỏi riêng Lạc hoằng Huân khi ở dưới ghe, nên mới tính kể như vậy.

Khi ấy ba người ngở thiệt liền mời ngồi, rồi nói rằng : « Ông đến rồi quá ! Bởi hôm trước Hòa thượng tôi mắc sự vu oan, bị quan tra khảo, bây giờ còn giam cầm trong đề lao. » Bảo tự An làm bộ thăm thiết, chắt lưỡi thở ra than rằng : « Tôi nghiệp quá ! Hòa thượng là người phước đức hay đâu

gặp việc rủi ro! Song Phật còn mang tám nạn, người sao khỏi tai ba. Các ông ráng niệm Phật cho thầy, họa may tiêu tai thoát nạn. » Đoạn lấy ba lượng bạc đưa ra nói : « Thôi, ba ông cất bạc này, mai mua vật thực vào dâng cho thầy mà bạch rằng : Có người thiết nghĩa với Hòa thượng, ở Kim lăng tìm đến viếng thăm, nghe nói thầy mắc họa gởi tai bay, nên kiến chút miếng ngon vật lạ. Nói như vậy, thì Hòa thượng biết tội. » Ba người nghe phân trúng lý, và thấy mặt ừ ừ, nên tin thiết mới thâu bạc ấy, rồi rót một chung nước trà, mời khách dùng giải khát. Bảo tự An tay bưng chén trà, làm mặt buồn và hỏi : « Chẳng hay thầy bị việc chi, mà đến nỗi bị quân gia hành phạt giam cầm ? » Đạo sĩ thuật chuyện lại. Bảo tự An hỏi : « Còn mấy kẻ như phạm bây giờ ở đâu ? » Đạo sĩ nói : « Tu thị thì giao cho quan mai gìn giữ, cầm ở tại nhà, Mai Thao thì lãnh Lão Mai, cũng đem về nhà Tu thị mà ở. Còn thầy đưa nhỏ mới đẻ, quan Huyện bỏ vào ống tre, ngâm rươi đây nút lại mà để trong kho, đợi bắt dặng mấy người phá nhà môn, sẽ đòi các như phạm đến mà tra vấn. » Bảo tự An nói : « Như vậy khi khác tôi sẽ tới thăm, bây giờ xin kiếu. » Nói rồi từ giã ra ngoài. Ba người đưa khỏi cửa chùa mới trở lại.

Còn Bảo tự An ra ngoài giây phút, rồi lên nhẩy vào chùa, lên lầu thấy các thính sai hội tề đủ mặt. Các thính sai mừng rỡ, tỏ ý đợi chờ. Bảo tự An nói nhỏ rằng : « Lũ quỉ chùa ngủ sớm, chớ nhà thế gian còn thức, mình phải đợi khuya sẽ ra lay. »

Đến nửa canh hai, nhà nào cũng ngủ hết, trừ ra một đôi chõ thức khuya mà thôi. Bảo tự An nói nhỏ rằng : « Mười bốn đứa ở đây mà đợi, sáu lên hạng nhưt theo ta. Hễ bắt dặng người nào thì giao cho các người ở trên lầu gìn giữ, chớ bắt hết sẽ hay. »

Nói rồi cùng với sáu lên thính sai, lên lên lầu Tu thị. Bảo tự An dặn sáu tên ấy ở trên lầu mà đợi, một mình lên xuống nhà cầu. Nghe có tiếng một người đòn bà khác nói rằng : « Gần hết canh hai rồi, nàng bảy ngủ đi, khóc làm

« chi vô ích ! Không biết chúng tôi mắc tội gì, mà bắt canh giữ tối ngày sáng đêm, không đặng nhắm con mắt ! » Bảo tự An nghĩ thầm rằng : « Chắc hai nàng này là quan mai, giữ Tu thị đặng sau sẽ phát mãi. » Nghĩ rồi thắp hương xong mẹ, cho khói bay vào cửa sổ, hai quan mai chúi xuống ngủ khì ! Song tiếng khóc bên giường kia chưa nín. Bảo tự An lần lại xông mẹ, nghe nháy mũi vài cái, rồi cũng mất khóc ! Bảo tự An rút gươm cạy cửa phòng, ló đèn lên mà rọi, thấy hai người đờn bà ngủ mẹ, muốn cắt cổ cho rảnh. Song nghĩ lại hai nàng ấy là quan mai, chúng sai đi thì phải giữ, không tội chi mà giết người ta. Rọi lần qua giường kia, thấy một người đờn bà chừng hai mươi tuổi, bận quần áo chệt bó mình. Nguyên Tu thị từ khi bị Mai Thao ám sát sắp san, thì mặt áo chệt bó luôn luôn mà giữ mình, còn quần áo lớn thì vắt bên màn, lại còn ôm đứa con cò ỡ truồng, đồng nằm trên nệm. Bảo tự An lấy quần áo lớn đắp cho hai mẹ con, lấy nệm chiếu cuốn hai người lại như liệm, rồi ôm ra đến dưới sân lầu.

Sáu tên thính sai ở trên lầu, thấy chủ trại ôm đồ tới, liền quăng hai sợi dây có vòng xuống. Bảo tự An lấy bó nệm chiếu ấy, đút vào vòng thắt lại. Sáu tên thính sai rút lên, mở vòng ra, rồi tháo chiếu nệm, lấy quần áo trên mình Tu thị, bận vào cho hai mẹ con. Bối lễ luật của đạo tặc rất nghiêm, đương lúc bắt người, không dám hăm hiếp, nếu phạm luật, thì chánh đang giết đi, nên mặc thêm quần áo cho Tu thị, mà chẳng điều chi.

Còn Bảo tự An ra phía nhà sau, nghe tiếng một người đờn ông nói rằng : « Đợi giấy tới Dương châu, bắt đặng Lạc hoẵng Huân, thì chắc Tu thị sẽ bị tra nữa, sao quan Huyện cũng bắt tội nó làm hư phong hóa, mà bán vào lầu xanh. Chừng ấy ta không cho nó lấy một món rác chi hết thấy, bắt quá bận nội quần áo trong mình mà thôi, còn bao nhiêu gia tài đồ vật, quan sẽ phú cho ta, bởi ta là cháu chồng, được phép ăn của chú, chừng ấy của cải mọi món về ta, mặc sức sắm cho mình ăn bận. » Nghe đứa con gái nói

rằng : « Bà chủ đãi tôi rất hậu, bởi tôi thương mình mà quên ơn nghĩa, làm cho bà chủ khổn khổ như vậy, thiệt chẳng an lòng. Mình không phải oan gia, thiệt là oan báo ! » Bảo tự An nghe hai đứa nói như vậy, thì biết là Mai Thao với Lão Mai, liền lấy hương xông mé, cho khói bay vào cửa sổ, nghe hai đứa nhảy mũi vài tiếng, rồi ngáy pho pho ! Bảo tự An cạy cửa vào phòng, ló đèn lên rọi, thấy hai đứa lả thễ, quần áo bỏ một bên, Bảo tự An lấy quần áo đắp cho nó, rồi lấy chiếu cuộn tròn hai đứa mà vác đến dưới lầu. Sáu tên thính sai cũng thông dây xuống, Bảo tự An trông bó ấy vào nài thắt lại. Sáu tên thính sai kéo lên mở ra, thấy tối tăm, cũng bận áo quần cho nó, rồi lấy dây bó nân từ người trước sau cộng là bốn bó.

Bảo tự An truyền mười người vác bốn bó ấy xuống thuyền, còn mười người theo mình đến kho Gia hưng, cạy ngói một lỗ lớn, biểu thính sai ở trên nóc mà chờ. Bảo tự An lấy dây buộc vào eo ếch mình, truyền thính sai dòng xuống. Bảo tự An quẹt chó lén, rọi khắp đông tây, thấy ống tre dựng trong hóc, liền lấy ống tre rồi rung dây. Các thính sai rút lên, Bảo tự An biểu thính sai rằng : « Thôi, mười đứa bây đem ống tre xuống thuyền đừng có lên nữa. Để một mình ta bắt sống gian phu, dâm phụ, mà vác xuống thuyền, ví dầu chúng hay, một mình ta cũng dễ chạy. » Dẫn rồi lên đến cửa phủ Gia hưng, leo lên khu dĩ, ngó xuống thấy đèn sáng giới, có bốn tốp quân canh, tốp đánh cờ, tốp uống rượu, tốp nói chuyện, tốp đánh bài. Bên phía tả treo cung tên, bên phía hữu dựng binh trượng ! Bảo tự An ngẫm nghĩ rằng : « Chắc Vương Luân sợ thích khách, nên canh nhứt rất nghiêm nếu động cho lũ này hay, khác nào ong vỡ ổ ! Dầu chạy khỏi mặt lòng, chớ bắt dâm phụ, gian phu khôngặng, chi bằng làm cho lũ này mê hết, thì bắt Vương Luân, Hạ thị như chơi. Bây giờ còn hai chục cây hương xông mé, mình đốt hết mà xông, tuy bốn năm mười người không mê hết một lượt, chớ cũng mê phân nửa, lâu lâu ngủ hết sẽ hay. » Nghĩ rồi lên nóc nhà, lấy chó lén đốt hương, sợ chó

lén cháy lớn ngọn, chúng thấy bất tiện, nên đốt vài cây hương, rồi dập chổi lén, thổi cây này mà mời cây kia.

Nguyên Vương Luân nghe tên Lạc hoằng Huân phá nha môn, liền thuật chuyện lại với Hạ thị. Hạ thị nói : « Một phe Lạc hoằng Huân, chắc quyết giết hai đứa mình, mới tìm tôi ; may bề chuyện trước là phước của mình, vậy thì từ này sắp sau, đêm nào cũng phải canh giữ cho nghiêm ngặt, cứ phân phiên, mỗi đêm nha dịch và quân lính cộng ba mươi người canh giữ, và mượn thêm hai mươi lính bên huyện, cho đủ năm mươi tên quân canh, như vậy trị thích khách mới đặng. » Vương Luân y lời, mỗi đêm thưởng mỗi tên quân canh ; một người một trăm đồng điều và một cân thịt, rượu thường có luôn luôn, cho phép ai muốn đánh bài, đánh cờ, hoặc chơi cách gì mặc ý, miễn là đừng nằm ngủ thì thôi.

Khi ấy có một tên quân canh đi ngoài mà tiểu tiện, nghe tiếng thổi vo vo trên nóc nhà, ngó lên thấy dạng có bóng người đen đen, tên quân ấy không động tới, lén vào lấy điều thương nạp thuốc đạn xong rồi, ra chỗ đi tiểu khi nấy, nhắm ngay bắn một phát vang tai ! Coi lại cái bóng đen đầu mất. Bốn mươi chín người trong nha môn giật mình đứng dậy hỏi rằng : « Bắn giống gì đó vậy ? » Tên quân nói : « Có một người ngồi trên nóc nhà đương thổi lửa, tôi bắn một phát hỏa hổ (1), không biết nó biến đi đâu ! Các anh hãy đem đèn đuốc ra mà rọi thử. » Nguyên Bảo tự An đương ngồi trên khu dĩ dóm thấy nhiều người thức, nên bước lên nóc nhà lấy hương mê hồn mà đốt, có ý sợ ngồi tại khu dĩ, trong nhà ngó thấy lửa, chẳng ngờ lên nóc nhà bị tên quân ra ngoài bắn thấy bóng ! Song thấy bóng đen đen chớ không thấy lửa, vì Bảo tự An giấu hương trong lòng, cúi đầu mà thổi.

Nói nhắc lại : Bảo tự An ngồi trên nóc nhà gần khu dĩ, (đầu đòn dông) đương thổi vo vo, xảy nghe tiếng pháo nổ, thì nghi là điều thương bắn mình, liền nằm sấp trên nóc, nên thuốc súng bay xót trên lưng ! Bảo tự An là nhà nghề, nhứt là sợ

(1) Điều thương là hỏa hổ dễ bắn chim ; nạp thuốc súng và đạn chỉ vào trong hoặc đá sỏi, ngoài có ngồi đốt như pháo.

điều thương lắm, song biết thế tránh, nên chẳng hề chi. Tuy vậy mà trong lòng kinh hãi, mồ hôi ra đã ướt mình, nghĩ thầm rằng: «May phước mình mọp mau, nếu chậm thì chắc chết!» Nghĩ rồi thủ thế nằm hoài không dám dậy, vì sợ nó bắn tiếp. Bởi có ấy nên tên quân bắn rồi, không biết biến đâu mất, mới biểu đem đèn đuốc ra. Bảo tự An tuy không dám ngồi dậy, song nghe quân biểu nhau như vậy, lên góc đầu lên mà ngó chừng, thấy nhiều người cầm binh trượng, có kẻ vác thang đem bắt mà leo lên, đèn đuốc sáng giới. Bảo tự An biết thế núp hoài không đặng, nên cạy ít tấm ngói, đợi tên quân leo thang gần tới nóc, Bảo tự An liệng ngói nhắm mặt, tên quân la một tiếng, liền té xuống thang! Ai nấy đồng la lớn rằng: «Thiệt thằng bợm cả gan, dám cạy ngói mà liệng chúng ta!» Tuy nói vậy, mà không ai dám leo lên nữa.

Lúc này Vương Luân nghe báo, truyền quân lính và gia tướng đồng ra ứng tiếp, khóa cửa thành thêm một sọt lòi tòi nữa, sợ cường đạo thoát ra.

Còn Bảo tự An nghe trống trở canh năm, thì nghĩ thầm rằng: «Chừng này chưa chịu trốn, còn đợi sáng cho chúng bắt hay sao?» Nghĩ rồi, cạy một đồng ngói hơn hai mươi tấm liệng mấy tên quân đứng dưới ngã lán, rồi thừa lúc nó hè hội với nhau, Bảo tự An nhảy ra khỏi nóc nhà này, chuyển qua nóc nhà khác mà chạy qua Tây môn. Khi ấy trời đã rạng đông, nhà nào cũng thức giậy ó vang rằng: «Ăn trộm chạy trên nóc nhà tôi đây nè!» Bảo tự An nhảy tới nóc nhà nào, thì nhà nấy cũng la như vậy. Bảo tự An nghĩ rằng: «Mình sợ nó vậy nên không dám xuống đất, song trời đã sáng, chuyển trên nóc nhà, chúng đều ngó thấy chan nhẵn, chỉ bằng nhảy xuống đất, có vách tường thì dễ núp hơn, chớ có đạo binh giữ cửa Tây môn, khó nôi nhảy xuống đó.» Nghĩ rồi rút hai cặp đao ra, nhảy đại xuống đất mà chạy vào đường hẻm, thì có quân lính đuổi theo! Bảo tự An chạy đã cùng đường, quân lính lẩn theo mãi. Bảo tự An ngó lại phía trước đường hẻm, cũng có quân thủ đông lắm, muốn nhảy lên nóc, thì thành cao quá, nhảy không tới! Lúc này nột quá, Bảo tự An liều mạng, quảy lại

già gươm hồi lớn rằng : « Ai có gan thì lại đây ! » Binh lính tuy đông, song chẳng dám theo cùng khẩu, vì sợ nó tưng thì liều mạng, chắc mình phải bị thương ; cũng không dám dùng điều thương, sợ bắn nhầm binh thủ. Bão tự An đứng cả buổi, hai đàng ngó mặt mà trừ.

Giây phút có tên lính nói rằng : « Hồi khuya nó lấy ngói liệng mình, bây giờ mình cũng leo lên nóc nhà, gỡ ngói liệng nó. » Ai nấy đều khen phải, bắt thang leo lên nóc nhà.

Hồi thứ ba mươi ba

Bão tự An giữa sông tra án.

Bão tự An nghe nói thì thất kinh, chắc là phải chết ! Ngó quanh quất thấy phía sau có đồng đá cao chừng ba thước. Bão tự An nhảy lên đó, coi nóc nhà bớt cao. Ráng sức bình sanh nhảy lên tới nóc nhà, ngó xuống các ngõ đường, thiên hạ đứng chen chơ không lọt. Bão tự An chắc mình phải chết, vì không ngõ mà chạy ! Ngó ra phía sau lưng thì là cái thành hà, Thủy quan (1). Bão tự An mừng thầm rằng : « Họa may mình khỏi chết. » Nghĩ rồi nhảy xuống thành hà, lăn đi dưới đất cái, men ra Thủy quan.

Khi ấy ai nấy đồng ré lớn rằng : « Cường đạo nhảy xuống thành hà rồi, bỏ câu móc mà kéo nó ! »

Còn Bão tự An đi dưới đáy sông, tới Thủy quan bị ván bưng cản lại, Bão tự An muốn nhảy vọt lên mà phóng qua, song sợ chúng bỏ câu móc kéo lại, tưng phải cạy ván mà chun ra, khỏi Thủy quan rồi mới chắc khỏi chết. Lợi lẫn xa xa, tính lên bờ mà chạy cho lẹ, vì khỏi thành rồi, mới lộ đầu lên ; vừa dợm nước, rủi nhằm chỗ ấy gần cầu tiêu có một người đương cầm gáo múc phần, ngó thấy dợm nước ngoài sông, ngỡ là con cá lớn, người ấy lẹ tay dõ gáo lên đập xuống một cái mạnh quá, đánh gáo nhằm cạnh trán Bão tự An lã da ! Bão tự An giận quá, muốn nhảy lên mà chém người ấy, song sợ chúng rượt khó lòng, tưng phải chịu thua lợi riết ra Bắc môn, tới chỗ ghe mành đậu

(1) Thành hà, là kinh đào vào thành. Thủy quan, cửa ải ngó thủy

Bảo tự An nhảy vọt lên thuyền, các thính sai mừng rỡ hỏi rằng : « Sao lão gia đi đường thủy ? » Bảo tự An khoát tay và nháy và nói nhỏ rằng : « Chúng bây đừng làm om, Nhậm đại gia với Lạc đại gia nhảy ra, ngó thấy bộ tướng như vậy, chắc là cười chết ! » Nói rồi lên vào lấy quần áo thay đổi xong xă, biếu đem nước trà uống vài chung, rồi hơ lửa cho ấm. Lấy kiến soi thử, thấy lỗ trán, tróc hết một miếng da, máu còn nhỏ giọt ; tức thì lấy thuốc hàn liền, rồi đội mào chụp lên cho khuất mới bước qua chiếc thuyền lớn, chun vào mũi. Nhậm chánh Thiên và Lạc hoẵng Huân nghinh tiếp chào rằng : « Lão gia về hồi nào ? » Bảo tự An thuật chuyện lại. Rồi dỡ mào ra mà cười rằng : « Thời vận bất thông, bị đồ mắc ôn nó đánh gáo nhắm trán lỗ hết một miếng da, mới đặt thuốc hàn cầm máu ! » Nhậm chánh Thiên bái và thưa rằng : « Vì việc của tôi, làm cho lão gia bị thương tích một nhọc. Dầu tôi nghiền xương nát thịt trà chưa đắng ơn dày. » Bảo tự An đáp rằng : « Hôm trước tôi đã tính, đợi lâu lâu cho yên, sẽ cứ sự mới đắng, bị Tiểu nữ nói khích, giận mà đi làm việc mất công. Song gian phu dâm phụ chẳng kịp thì chầy, cũng không khỏi bị tôi bắt sống ! Bề nào đi chuyển thứ ba cũng phải xong. »

Xã nghe các thính sai dọn tiệc, Bảo tự An truyền lui thuyền ra khỏi vài khúc sông, rồi cùng nhau yển ăm.

Nói về các quân lính móc hoài khôngặng, thì biết đã sảy rồi. Vương Luân truyền mở các cửa thành cho thiên hạ lai vãng. Xảy thấy Ngô tri huyện vào ra mắt. Vương Luân quở rằng : « Bồn phủ đêm nay ví ăn trộm hết hơi, quan Huyện bây giờ mới đến ! » Ngô tri huyện bẩm rằng : « Hồi khuya ti chức cũng bị ăn trộm, dỡ ngói vào kho, may mắt có một ống tre dựng thấy đứa nhỏ mà thôi, các món còn y nguyên hết thấy. Ti chức mắc truy nã ăn trộm mà khôngặng nên trễ sự tiếp bên này. » Nói vừa dứt lời, xảy thấy hai nàng quan mai, chạy vào bẩm rằng : « Đêm nay ăn trộm vào bắt mẹ con Tu thị, Mai Thao và Lão Mai mất rồi ! » Vương Luân nói : « Chắc cũng là một phe Lạc hoẵng Huân làm việc phi tang đó, quan

Huyện phải chạy giấy qua Dương châu mà bắt Lạc hoẵng Huân thì ra mới. » Ngô tri huyện bầm rằng : « Ti chức sai đi bốn lần, chẳng rõ vì cớ nào biệt tin, không thấy các công sai trở lại, cũng không thấy giấy Dương châu ? » Vương Luân nói : « Quan Huyện hãy sai năm đứa tài năng, đi một lượt thì chắc tới Dương châu. » Ngô tri huyện vâng lời, kiêu về viết giấy sai nữa. Còn Vương Luân thì truyền quân canh giờ nghiêm nhất hơn trước.

Đây nói qua việc Bảo tự An, khi ăn tiệc rồi, bèn nói rằng : « Thuyền đi chưa tới, nằm không cũng chẳng ích chi. Đề tra cái án này mà chơi cho giải muộn. » Lạc hoẵng Huân, Nhậm chánh Thiên đều khen phải. Bảo tự An hỏi : « Hai ông, ông nào làm Văn quan đặt tra vụ ấy ? » Hai người đáp rằng : « Lẽ nào anh em tôi dám tiếm ? Xin nhường Lão gia làm văn quan. » Bảo tự An nói : « Như vậy thì lão chiết phải vâng lời. » Nói rồi truyền hai chục thính sai gieo neo nơi khúc vắng. Bảo tự An ngồi giữa, Nhậm chánh Thiên và Hoẵng Huân ngồi tả, hữu, hai bên thính sai đứng hầu hạ. Bảo tự An truyền dẫn Tu thị hầu tra. Thính sai dạ một tiếng, dõ khoang ra, mở trói Tu thị. Tu thị kinh hãi năn nỉ rằng : « Xin các vị anh hùng dung mạng. » Các thính sai nói : « Không ai giết đầu mà sợ, đừng có la om mà chết bây giờ ! Hãy theo chúng ta đến cho lão gia tra vấn sự gian tình. » Nói rồi dẫn Tu thị qua thuyền. Tu thị ngó thấy ông già đội mào chừng sáu chục tuổi, không biết là ông quan chi. Còn Lạc hoẵng Huân là án công ngồi bên tả, và một người tiếp cứu hôm trước ngồi bên hữu. Tu thị không rõ là cớ gì, liền lạy thưa rằng : « Sương phụ (1) Tu thị ra mắt đại lão gia. » Bảo tự An nói : « Ta chẳng phải là văn quan, đây cũng không phải là công đường. Sự Lạc đại gia và Mai Thao ngay gian ta đã biết rõ, chẳng tra hỏi làm chi. Song hỏi ngươi một điều : Chồng ngươi chết đã giáp năm, sao lại chữa hoang để lạnh ? Ngươi phải khai thiệt cho rõ, kéo ta hồ nghi. » Tu thị thưa rằng : « Tôi không phải

(1) Sương phụ : dờn bà góa chồng.

con quan, song cũng hiểu tam tòng tứ đức ; chồng tôi là người ăn học, tôi cũng nghe đạo vị thánh hiền. Đã quyết ở thủ tiết với chồng, lẽ nào sanh tâm làm điều hổ thẹn như nhớp. Thiệt tôi không có tư sự điều chi, song không biết vì cớ nào mà có thai, thiệt lấy làm lạ lắm ! Xin Lão gia xét lẽ kéo oan. » Bảo tự An nói : « Ta đã sáu mươi tuổi có dư, đạo khắp trong mười mấy tỉnh, chẳng hề thấy ai không chồng mà có chửa bao giờ ! Ta đã hỏi em người không khai, phải kẹp mới ra án. » Tu thị cũng cứ nói như cũ. Bảo tự An nổi giận nói rằng : « Đem kẹp ra đây ! » Lạc hoảng Huân hỏi nhỏ Nhậm chánh Thiên rằng : « Nói vậy ông này cũng có sẵn kẹp nữa sao ? » Xảy thấy hai tên thính sai kéo hai bàn tay Tu thị bắt chắp lại, hai người hai bên cũng đưa bàn tay mình ra mà ép tay Tu thị ! Ấy là kẹp bằng ngón tay, không phải thiệp kẹp ! (Kẹp như cua !)

Khi ấy hai người ráng sức ép hai bàn tay lại, Tu thị đau quá khóc vang rằng : « Đau chết đi mà thôi ! » Bảo tự An làm oai hét lớn rằng : « Người lấy ai phải khai cho thiệt, bằng không chắc giập tay. » Tu thị khóc ròng thưa rằng : « Thiệt tôi chẳng hề lấy ai hết ! Xin Lão gia dung mạng kéo oan ! » Bảo tự An nạt lớn rằng : « Nó chẳng khai ngay, chúng bây hãy kẹp nữa ! » Hai bên thính sai ép rất mạnh. Tu thị chết điếng gần tắt hơi. Bảo tự An truyền nói tay, giây phút Tu thị tỉnh lại, cũng khóc mà thưa : « Thiệt tôi không lấy ai, biết đâu mà chi ? » Bảo tự An truyền rằng : « Bây hãy giam nàng này lại bên thuyền kia rồi dần Mai Thao đem cho ta khảo, sau sẽ tra nàng ấy một lần nữa thì xong. » Tu thị lay và khóc rằng : « Con tôi mới nên hai, khí huyết của chồng tôi để lại. Xin Lão gia làm phước, cho tôi xin cơm nời nó cầm thực, cảm ơn Lão gia như trời xanh. » Bảo tự An truyền thính sai đem cơm cho mẹ con Tu thị.

Giây phút dần Mai Thao tới, Mai Thao thấy Lạc hoảng Huân ngồi trên, kể chắc phen này phải chết, liền quỳ lạy năn nỉ rằng : « Xin Lão gia dung mạng. » Bảo tự An nói : « Cháu cũng như con, sao người dám sanh lòng muông cầu ? »

Mai Thao cũng nói như khi trước rằng : « Thiết mượn bạc chớ không phải loạn luân. » Bảo tự An hét lớn rằng : « Khảo nó mới khai thiết ! » Thính sai đề sắp Mai Thao xuống, rồi đấm trên bắp đùi như dầm lươn ! Mai Thao la lớn rằng : « Chết tôi đi các cậu ơi ! Xin Đại lão gia truyền thứ tay, đừng tôi khai thiết ! » Bảo tự An nói : « Thôi, để cho nó khai. » Khi ấy thính sai thôi đánh, Mai Thao khai rằng : « Tôi tất của thiểm tôi là con Lão Mai, có tư tình với tôi đã một năm. Vì thiểm tôi hay mà bắt tội, nên hai đứa tôi thương nghị với nhau rằng : Thiểm tôi góa bụa còn trẻ, chỉ cho khỏi nhớ điều trăng gió. Nó hẹn cùng tôi đêm ấy mở cửa phòng cho tôi vào ! Chẳng dè thiểm tôi không thuận, họ hoán lên, Lạc đại gia hay đến tiếp cứu. » Bảo tự An nói : « Như vậy Lạc đại gia không giết người, thì người đội ơn mới phải, sao rặng ngày người đi cáo Lạc đại gia là gian phu ? » Mai Thao thưa rằng : « Tại con Lão Mai chạy báo tin, nói : Đêm nay thiểm tôi mới đẻ một đứa nhỏ, nên tôi mượn cớ ấy vu oan cho Lạc đại gia mà trả thù sự đánh đập. Cái tội ấy đã đáng chết, xin Đại lão gia rộng lượng thứ tay. » Bảo tự An truyền dẫn Lão Mai ra, điếm mặt và mắng rằng : « Tại con khốn nầy sanh sự ! Hồi hôm ta ở ngoài phòng, nghe mi nói : Chủ mi hậu đãi, đáng lẽ thì mi đến ơn mới phải, nỡ nào vu oan giá họa cho người, quân bây hãy kẹp nó sưng tay cho bỏ ghét. » Thính sai đặc lệnh, kẹp luôn ba bận, Lão Mai đã giập tay chết giấc. Bảo tự An truyền giam lại, cho chúng nó ăn cháo cầm thực lấy sống mà thôi, các thính sai vâng lệnh, dẫn Mai Thao và Lão Mai trói lại bỏ xuống khoang.

Đến tối, Bảo tự An nói với Nhậm chánh Thiên và Lạc hoằng Huân rằng : « Nếu hôm trước Lạc đại gia ngụ xa, thì không hay vụ này mà cứu, như vậy thiết là Lạc đại gia cứu mạng Tu thị, nghĩa nặng ơn sâu, còn Tu thị bị quan tra nhiều phen, kẹp đau mấy cũng không khai xả, xét lại là người biết ơn nghĩa, không phải gái non gan. Vả lại Tu thị mới hai mươi tuổi, sạch sẽ mười phần, nay tôi quyết làm mai cho Lạc đại gia, phải dùng làm thiếp. Nhậm đại gia nhắm phải hay

chăng ? » Nhậm chánh Thiên nói : « Phải lắm ! Phải lắm ! » Lạc hoảng Huân hồ mặt thừa rằng : « Nếu bày ra việc này, thì nghĩa khí không còn một mảy, thiên hạ chê tôi chẳng phải người chánh trực, cứu Tu thị là có ý tư, tôi chịu chết chẳng hề chịu nhục như vậy. » Bảo tự An nói : « Lạc đại gia không dụng làm thiếp, tôi chẳng dám ép tình, song phải cho Tu thị hầu hạ Lạc đại gia một đêm, mà đền ơn tiếp cứu. » Lạc hoảng Huân lắc đầu không chịu. Bảo tự An làm ngang kéo Lạc hoảng Huân xô vào mui ghe kia, rồi đóng cửa lại.

Hồi thứ ba mươi bốn

Nhớ sanh thành, đau lòng khóc mẹ-già.

Nói về Tu thị đương bỗng con mà khóc, xảy thấy Lạc hoảng Huân nhào vô khoang, Tu thị vội vã đứng dậy hỏi rằng : « Chẳng hay Ân công đến đây chuyện chi ? » Lạc hoảng Huân mắc cỡ làm thinh, Tu thị hỏi nữa, Lạc hoảng Huân thở ra nói thiệt rằng : « Bào lão gia bày đặt làm mai, biểu ta dùng nàng làm thiếp, ta từ chối không chịu. Bào lão gia lại nói : Không chịu dùng làm thiếp thì thôi, phải để cho người ngủ với ta một đêm, mà đền ơn tiếp cứu. Nói rồi xô nhủi ta vào khoang mà đóng cửa lại. » Nói mới tới đó, Tu thị kinh hãi quì lạy, khóc và thưa rằng : « Thiếp là gái nhà lành, vợ người văn học. Khi chồng gần tắt hơi, nắm tay thiếp mà trời rằng : Đản bà lấy trinh tiết làm trọng, như có lòng tưởng tình chồng vợ ba năm nay, xin hiền thê ở vậy mà nuôi con, thì ta cảm ơn, ngậm cười nơi chín suối. Lời chồng tôi trời lại, tôi còn nhớ trong tai, nay Ân công cứu mạng, nghĩa trọng bằng trời, bai vai tôi gánh nặng, song việc ấy khó xử cho tôi lắm, vì không thuận với Ân công thì là vong ơn bạc ngãi, bằng tôi thuận với Ân công, thì lỗi đạo tam tòng với chồng tôi. Nếu lỗi đạo cũng không phải làm người, mà bạc thì khác chi loài thú. Hai lẽ tôi đều lỗi một, mặt nào còn sống trên đời, như Ân công ra ơn nuôi thẳng nhỏ này, như thí lột cơm cho mèo chó, thì vợ chồng tôi tuy ở chín suối cũng cảm ơn. » Vừa dứt lời liền lạy,

rồi mở dây lưng mà nói rằng : « Thà tôi tự ái mà thác, một là trọn tiết với chồng, hai là khỏi lỗi với ân công, vì người đã thác rồi, còn chi mà đáp ngãi. » Nói rồi lấy dây lưng thắt vòng, treo trên kèo mui đút cõ vào quyết tự ái.

Khi ấy Lạc hoẵng Huân nói : « Đừng, đừng tính cùng như vậy, tôi chẳng phải như kẻ quấy đầu ! » Bèn vội vàng bước lại mở dây, Tu thị hồ nghi Lạc hoẵng Huân cứu mà không cho mình trọn tiết chẳng, nên nổi giận nói lớn rằng : « Tôi đã lay tạ ơn rồi, sao còn dám lại gần, không biết giữ lễ. » Và nói và quào Lạc hoẵng Huân xề mặt !

Xây nghe Bảo tự An ở ngoài thuyền khen rằng : « Thiệt là người tiết phụ ! » Miệng khen tay mở cửa thuyền, Nhậm chánh Thiên chúi máu mặt cho Lạc hoẵng Huân, Bảo tự An nói : « Tôi cam chịu lỗi ! » Rồi day lại nói với Tu thị rằng : « Lạc đại gia không phải bực tầm thường, chẳng nhường Liễu hạ Huệ đời Châu, dầu lửa thề ngồi trong lòng, cũng không động tới, rất đời là Hoa chấn Phương có người con gái út mới lớn lên, dung nhan đẹp dễ, muốn gả cho Lạc đại gia làm thiếp, tìm tới nhà, cầu khẩn nhiều phen, mà Lạc đại gia còn chối từ chẳng chịu thay. Bởi ta biết Lạc đại gia chánh trực như vậy, mới dám cho thử năng, vì người còn xuân xanh, lại có ơn với năng, coi thử năng tính lễ nào cho biết ý. Ta với Nhậm đại gia ở ngoài nghe lóng : Nghe năng nói phải điện, quyết liều mình cho trọn tiết với chồng, lại tạ ơn và gởi con mà chết. Rất đời như Lạc đại gia tài mạo song toàn, có ơn cứu mạng, lại nhằm lúc năng cô thế, mà năng còn liều chết thay, sau Lạc đại gia không cho năng tự ái, năng còn nghi là chọc ghẹo, mà quào xề mặt mảy, như vậy thiệt là tiết phụ, lễ nào tự tình với gian phu mà có thai ! Song ta học hành còn non, không hiểu thai ấy vì đâu mà có, hồ nghi nên phải thử năng. Đến nay rõ người tiết phụ hàm oan, ta muốn nuôi năng làm nghĩa nữ, vì ta có một đứa con gái mà thôi, người đánh chẳng thì nói ? » Tu thị nghe qua mừng rỡ, lay và thưa rằng : « Như cha thương con xin thương tới cháu. » Bảo tự An nói : « Con đừng lo việc ấy, bề nào cha cũng nuôi hai mẹ con vuông tròn, lớn

lên nó se có gia sản. » Nói rồi kêu thính sai mà dặn rằng : « Từ này sắp sau chúng bây kêu Tu thị bằng Đại cô nương. Vì nó lớn tuổi hơn con Kim Hoa, nên phải nhường làm chị. Còn cái ống tre hãy cất cho kỹ, chờ gặp người thông thái độ nhứt, sẽ cậy xữ cái án này. » Nói rồi truyền kéo neo, chèo về Long đàm lập tức.

Khi thuyền đến Long đàm, Bảo tự An, Nhậm chánh Thiên và Lạc hoàng Huân đồng lên nhà, sai người khiêng kiệu xuống rước mẹ con Tu thị và thuật chuyện cho Bảo kim Hoa nghe. Bảo kim Hoa rước Tu thị vào hỏi thăm tên họ là chi. Tu thị nói : « Tôi họ Tu, tên Tổ Nương. » Bảo kim Hoa dặn a hườn, thế nữa kêu Tu thị bằng Tổ cô nương. Từ ấy về sau, chị em thương nhau như ruột.

Còn Bảo tự An truyền đem Mai Thao và Lão Mai ra sau vườn, bở dưới hầm đất, trong hầm có lót ván, và tấn ván xung quanh, trên có nắp đậy lại, rồi dẫn đá. Rồi dặn các thính sai rằng : « Cứ mỗi ngày các người cho nó ăn cháo cầm hơi. » Dặn rồi bước vào thư phòng, kêu kẻ tâm phúc hỏi rằng : « Ở nhà hôm nay có ai đến chăng ? » Kẻ tâm phúc thưa : « Hôm qua có Hoa lão ghé, dặn tôi chừng Lão gia về thì nói riêng lại rằng : Việc Ninh ba làm đã xong rồi, nói vậy thì Lão gia đủ hiểu. Bởi Lão gia đi với Nhậm đại gia, Lạc đại gia nên tôi chưa dám thưa, sợ e lậu sự, bây giờ vắng, mới thưa qua. » Bảo tự An nghĩ rằng : « Việc Ninh ba xong rồi, chắc Hoa lão qua Dương châu, không mấy ngày cũng có tin tới. » Nghĩ rồi trở ra thuyền dọn tiệc rượu thiết đãi. Mãn tiệc, Bảo tự An nói với Nhậm chánh Thiên rằng : « Tôi ngờ là bắt dặng dâm phụ, gian phu cho Nhậm đại gia đã giận, không dè đi Gia hưng hai chuyến mà chẳng thành công. Từ này sắp sau chắc chúng nó canh giờ càng nghiêm nhặt hơn nữa ! Phải đợi đôi ba tháng, tôi đi Gia hưng một lần nữa mới xong. » Nhậm chánh Thiên nói : « Tuy làm chưa nên việc, mà tôi cảm tình Lão gia đã nhiều, việc này tính vội lắm cũng chưa dặng. Còn khi trước Hoa lão gia có cậy tôi về báo tin, nay tôi xin từ giã về Sơn đông. »

(Xem tiếp tập 45)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Bảo tự An nói rằng : « Nói như vậy cũng phải, tôi chẳng dám cầm. Dầu có mặt hay không cũng chẳng hề chi, nếu tôi bắt dặng gian phụ, dâm phụ, thì cho mời đại gia tới xử đoán hẳn hoi. » Lạc hoẵng Huân nói : « Tôi ở chơi đã cả tháng, ngày mai xin kiếu lên đường, dặng đi Hàng châu kéo trề. » Bảo tự An nói rằng : « Hai ông đi hết một mình tôi buồn biết chừng nào ! Xin Lạc đại gia đình đôi ba ngày cũng không lấy làm trễ. »

Sáng bữa sau Nhậm chánh Thiên từ giã lên đường, còn Bảo tự An cầm Lạc hoẵng Huân ở nán ba bữa, Lạc hoẵng Huân không lẽ chối từ.

Đến ngày thứ nhì, trong lúc ăn cơm chiều, xảy có thính sai vào báo rằng : « Có một người tên Lạc Phát xưng là gia đình của Lạc lão gia, có chuyện cần cấp, xin vào ra mắt, hãy còn đứng ngoài ngõ, chờ lệnh đòi vào. » Bảo tự An biết Hoa chấn Phương đã làm vỡ lờ bên Dương châu, nên mới có tin ấy, liền hỏi Lạc hoẵng Huân rằng : « Phải Lạc Phát là bộ hạ của Đại gia chăng ? » Lạc hoẵng Huân nói phải, rồi sai Đư Khiêm ra coi như có thiệt Lạc Phát thì cho vào, Đư Khiêm vâng lệnh đi ra.

Giây phút Đư Khiêm, Lạc Phát đồng vào và khóc lớn ! Lạc hoẵng Huân liền hỏi chuyện chi ? Lạc Phát lay rồi thưa rằng : « Giờ Ngọ hôm qua dặng thơ bên Ninh ba : Quế thái thái nói trong thơ rằng : Đêm hai mươi có một lũ ăn cướp, vào không lấy của cải chi hết, giết Quế tiên thơ mà lấy đầu. Quế lão gia thương con quá, nên phát bệnh thổ huyết năm ngày mà mất. Thái thái xem thơ thấm thiết, tính sai người báo tin cho Đại gia hay, chẳng ngờ hồi hôm bị cháy nhà, chưa xong lửa thì Thái thái đã bị thiêu thành than ! Nèn

Từ đại gia sai tôi đem thư đến đây, xin Đại gia xem qua thì biết. » Nói rồi lấy thư đưa ra. Lạc hoằng Huân khi mới nghe vợ bị giết, thì thăm thiết vô cùng, sau nghe nói mẹ bị thiêu, ngã lăn ra chết giắc ! Dư Khiêm đỡ dậy, cả giờ mới tỉnh. Lạc hoằng Huân khóc rằng : « Mẹ ôi ! Mẹ nuôi con cực khổ muôn phần, trăm cay ngàn đắng, con chưa đền ơn đáp nghĩa, mẹ đã bị lửa về trời, thiệt nuôi con như vậy lấy làm vô ích ! Lúc lâm chung không gặp mặt, con mang tội bất hiếu vô cùng ! Rất uổng công sanh thành cục dục ! » Nói rồi cúi mặt khóc hoài !

Bảo tự An khuyên rằng : « Lạc đại gia than khóc làm chi cho quá, hãy hỏi thăm hải cốt thái thái ra thế nào, đại gia xem thử trong thư nói làm sao, chớ khóc hoài cũng vô ích. » Lạc hoằng Huân lau nước mắt, hỏi Lạc Phát rằng : « Vậy chớ hải cốt thái thái bây giờ ở đâu ? » Lạc Phát thưa : « Lửa cháy chưa bao lâu, Từ đại gia chạy qua cứu hỏa, ngó thấy thái thái bị thiêu cứu không khỏi, phần đại gia không có ở nhà, nên Từ đại gia sợ lửa tàn rồi, người ta ngó thấy hải cốt tồi tàn tội nghiệp, mới mua một cái ché sành mà đựng hải cốt. Phần thì nhà cửa cháy hết, không chỗ mà quàng, nên Từ đại gia xe ché sành để tại chùa Quan Âm. Song chưa rõ đại gia còn ở Long đàm, hay là qua Hàng châu, nên Từ đại gia trở về nhà, ngổ sai người đi tìm mà báo tin. Chẳng ngờ đi vừa mới tới Bình sơn đường, lại gặp họ Loan dương lập lời dài, chúng nó ngó thấy Từ đại gia đi ngang dưới lời dài, thì chúng nó kêu lên mà nói khích. Từ đại gia nổi giận, nhảy lên lời dài thí võ nửa ngày không phân thắng bại, chẳng ngờ Từ đại gia sập một cái té xuống lời dài, gãy chơn bên hữu, nằm mê dưới đất, chúng tôi vồng về nhà. Từ đại gia viết thư khôngặng, phải cậy thầy giáo viết dùm. Ăn cơm trưa rồi tôi đi liền, nên bây giờ mới tới. » Lạc hoằng Huân khai thư, thấy trong thư cũng nói y như vậy. Lạc hoằng Huân từ giã đi về chịu tang. Bảo tự An nói : « Linh cữu của thái thái, Từ đại gia đã quàng trong chùa, dầu Lạc đại gia về đêm nay cũng đợi ngày mai mới cử sự ; vậy để mai sớm về cử sự cũng không trễ ; xiu

ở lại mai sáng sẽ đưa qua sông. Nếu đi gấp qua sông ban đêm, sự rủi may không biết. » Lạc hoảng Huân lòng nóng bôn tang như lửa, song qua sông không dặng, nên chẳng biết làm sao, túng phải nán một đêm, nhớ mẹ khóc hoài không ngủ. Bảo tự An cũng ở trước cho có hạn, không nỡ vào phòng, cứ ngồi khuyên giải rằng : « Xin đại gia đừng tham thiết làm chi, tôi có một người bằng hữu, dặng bài thuốc tiên, gọi là đơn sa dược, thuốc ấy cải tử hườn sanh. Tuy thái thái đã bị thiêu thành than, Quế tiên thơ đã mất đầu mặt lòng, mà chắm thuốc tiên vào, thì cũng hườn hồn sống lại. Nếu có bằng hữu ấy tới, tôi sẽ cậy cứu thái thái và tiểu thơ. » Lạc hoảng Huân mừng rỡ nói rằng : « Dặng như vậy ơn bằng trời đất. »

Còn Dư Khiêm ngửa miệng bèn hỏi : « Nếu có phép hồi sinh, sao chẳng cứu Quế lão gia luôn thể ? » Bảo tự An nói suốt rằng : « Quế lão gia thổ huyết mà chết, khí huyết đã tuyệt rồi, cứu làm sao cho dặng. » Dư Khiêm nghĩ thầm rằng : « Thiết là đủ xuất đủ kỳ, càng nói nghe càng lạ ! Vậy chờ cắt đầu không mất máu, bị đốt lại còn huyết hay sao ? Huống chi thổ huyết mà chết, không mất thân thể chút nào, nghĩa gì lại cứu không dặng, song chẳng cải làm chi, đề tới đó thì biết chơn giả. » Bảo tự An nói với Bộc thiên Bằng rằng : « Mai người đưa Lạc đại gia qua sông, rồi theo luôn đến chùa, điều lễ thái thái mà tạ ơn cho bạc ngày xưa. » Bộc thiên Bằng nói : « Tôi cũng linh thừa với cha mà đi điều lễ. »

Bữa sau Bảo tự An truyền dọn đồ hành lý của Lạc hoảng Huân xuống thuyền. Bảo tự An đưa Lạc hoảng Huân khỏi cửa ngõ rồi trở vào.

Còn Bộc thiên Bằng đi với Lạc hoảng Huân một đôi, xãy thấy có người chạy theo như bay, kêu và nói rằng : « Bộc cô gia khoan đi đã, lão gia mời về nói chuyện gấp bây giờ ! »

Thiết là :

Sợ bạn dứt tình bày kể giả,
Thương người có hiếu tỏ lời riêng.

Hồi thứ ba mươi lăm

Tự-An kêu rề truyền kỳ kể.

Khi ấy Bộc thiên Bàng nói với Lạc hoẵng Huân rằng : « Vậy xin đại gia đi lần, tôi về coi biểu chuyện chi, sẽ chạy theo lập tức. » Nói rồi bái một cái, liền chạy về nhà. Bão tự An thấy rề về, bèn nói rằng : « Nguyên khi trước Hoa chấn Phương cầu thân không được, nên giận quá, tính đồ mười ba án nặng cho Lạc hoẵng Huân. Ta sợ Lạc hoẵng Huân chết thiệt thân tội nghiệp, mới bày kế cho Hoa chấn Phương lên bắt thái thái và Quế tiểu thư đem về Sơn đông, lo chi Lạc hoẵng Huân chẳng đến cầu thân mà rước mẹ và vợ. Còn cái thây bị đốt và sự cắt đầu, đều là giả mạo. Song Lạc hoẵng Huân không hiểu sự giả, cứ thương mẹ khóc hoài, nên nói cho con hay, đừng đi dọc đường kiếm lời khuyên giải, mà nhứt là đừng lậu sự ấy cho Lạc hoẵng Huân biết, vì sợ hư việc Hoa chấn Phương. Còn hai chục lượng bạc này, người đem theo mà điều tế. » Bộc thiên Bàng lãnh bạc, từ tạ chạy theo.

Khi Bộc thiên Bàng chạy tới, Lạc hoẵng Huân hỏi rằng : « Lão gia kêu lại biểu điều chi ? » Bộc thiên Bàng nói : « Hồi đi vội vàng không kịp đưa bạc, nên kêu lại trao hai chục lượng bạc dùng lễ tế thái thái cho rõ ràng. » Lạc hoẵng Huân nói : « Anh đi theo cũng đủ cảm ơn, lựa là phải tế phú (1). Bão lão gia thiệt tánh kỹ càng. »

Tới xẽ đến Dương châu, Lạc hoẵng Huân nói với Dư Khiêm rằng : « Nay đã quang thái thái tại chùa Quan Âm, Chúng ta chẳng về nhà làm chi vô ích. Hãy đi qua Nam môn ghé Từ đại gia trước, một là tạ ơn thâm hải cốt, hai là thăm chơn bịnh đã nhẹ chưa, ba là gửi đồ tại đó, rồi sẽ lên chùa bốn tang mà lo việc hiếu sự. »

Khi ấy Dư Khiêm đi mượn xe chở đồ trước, còn Lạc hoẵng Huân và Bộc thiên Bàng theo sau. Những kẻ đi đường ngó thấy Dư Khiêm về, thì mừng rỡ bàn luận với nhau

(1) Phú là lễ điều tục gọi là đi phúng.

rằng : « Nay có Đư đại thúc về đây, mai chắc đánh lòi dài, mai chúng ta ăn cơm sớm hơn bữa nay, đừng đi coi kéo tre. » Người kia nói : « Tánh Đư đại thúc nóng như lửa, nếu mai lên chùa sao cũng phải đi ngang lòi dài, thấy gay con mắt chắc đánh đại. Mai này chị ta ăn sanh nhựt, ta cũng nính mà đi coi, bắt quả bữa khác sẽ đi nguội. » Người nọ nói : « Sáng này cô tôi cũng đầy tháng, tôi cũng nính lại, mà đi coi với anh cho vui. »

Còn Đư Khiêm chờ đồ hành lý tới cửa họ Từ, vào thư phòng thấy Từ tông Bằng nằm ngửa trên giường, Đư Khiêm bước vào ra mắt, rồi thưa rằng : « Tôi và Lạc Phát chờ đồ vật vào đây, còn chú tôi và Bộc thiên Bằng đi sau cũng gần tới. » Từ tông Bằng hỏi : « Bộc thiên Bằng nào đó ? » Đư Khiêm cúi đầu nói nhỏ rằng : « Người thích khách khi trước là Bộc thiên Bằng, rể của Bảo tự An. Bởi cảm ơn Thái thái cho bạc ngày xưa, nên nay qua diện tế. » Từ tông Bằng biểu gia đình rằng : « Có khách tới, gia đình phải lo dọn tiệc đãi đằng, và chúng bây đem ghế ngay ra đây cho ta. »

Gia tướng đem ghế lại, Từ tông Bằng bảo rằng đỡ xốc dậy, bồng đề ngồi trên ghế mà khiêng ra nhà khách. Kế Lạc hoằng Huân, Bộc thiên Bằng đi tới. Lạc hoằng Huân bước vào thấy mặt Từ tông Bằng liền khóc ròng, quì lạy tạ ơn. Từ tông Bằng biểu gia đình đỡ dậy, cũng rơi lụy nói rằng : « Phận cháu thì phải lo cho mợ, ai đó mà phải tạ ơn, hãy ngồi đây thương nghị. » Bộc thiên Bằng nói : « Tôi bấy lâu nghe tiếng anh Từ, mà chưa gặp mặt. Nay đến phủ xin ra mắt. » Từ tông Bằng bái và nói rằng : « Tôi mắc đau chơn đáp lễ khôngặng, xin mời ngồi đàm đạo. » Bộc thiên Bằng ngồi ghế, còn Lạc hoằng Huân có đại tang không dám ngồi cao. Đư Khiêm biết trước, nhắc cái đôn cho chủ ngồi, Lạc hoằng Huân nói : « Tôi muốn bôn tang bây giờ. » Từ tông Bằng nói : « Chưa sắm đồ chế, bôn tang làm saoặng. Nếu em đến chùa, có bà con bằng hữu đến tế, thì mới tính làm sao ? Nay phải may hai bộ đồ tang, mai anh em mình đồng tới chùa mời phải điệu. » Lạc hoằng Huân nói : « Vậy thì Đư Khiêm đi

mua vải trắng, cho mau. » Từ tông Bằng nói : « Ở nhà thiếu chỉ vải trắng, biểu lấy vải cây ra đây, rồi kêu ít người thợ may lại cắt và may lập lức. » Dur Khiêm vàng lĩnh đi liền.

Giây phút gia đình dọn cơm và tiệc rượu đãi khách. Từ tông Bằng mời Bộc thiên Bằng uống rượu. Lạc hoẵng Huân có đại tang không dám dùng rượu thịt, ăn vài chén cơm lót lòng. Lạc hoẵng Huân hỏi thăm việc đã lời đài, Từ tông Bằng nói : « Ngu huynh đem linh cửu của mợ để trong chùa Quan Âm, mới trở về, đi ngang dưới lời đài, nghe tiếng trên lời đài nói lớn rằng : « Thiên hạ đồn tại Dương châu, có ba người võ nghệ giỏi, anh hùng trong xứ này, là Lạc hoẵng Huân, Từ tông Bằng, với Dur Khiêm. Nay Từ tông Bằng đi ngang qua lời đài, cúi đầu xếp đuôi, không dám ngó lên, như vậy thì chúng nó mạo danh chớ không phải thiệt giỏi. Em tính nó nhục mà đường ấy mà Ngu huynh thì tánh nóng, nên nhịn khôngặng. Bởi có ấy anh nổi giận nhảy lên lời đài, thì võ với chúng nó nữa ngày, không phân thắng bại. Rồi sẩy chơn té xuống lời đài, nên mới gãy giò mang bệnh. Về nhờ thầy thuốc băng bó mấy bữa rày, tuy đứng chưaặng, chớ cũng bớt nhức đau. Anh nghĩ lại Loan ngọc Phương lập lời đài, đi rước kẻ phương xa nói khích, nếu Loan ngọc Phương không nói, thì kẻ phương xa biết đâu mà khích mình ? »

Khi ấy Dur Khiêm đứng ngoài nghe nói giận đỏ mặt tía tai, đứng chơn mày, trợn con mắt mà thưa rằng : « Xin cho tôi đến phá lời đài mà rửa hờn cho Từ đại gia. » Lạc hoẵng Huân nói rằng : « Đừng có nói xàm, có đầu nóng này như vậy ! Đề lo việc đại sự, sau sẽ tính vụ ấy, cũng chẳng muộn gì. » Từ tông Bằng nói : « Phải, khi trước ta chẳng phải thua nó, bắt quá rủi súp té gãy chơn, nay việc Thái thái là trọng ; đề lo tang phục cho an, rồi đợi chơn ta mạnh như xưa, sẽ đánh với nó một lần nữa. »

Đến tối, thợ may nói : « Chúng tôi ngồi sòng cả ngày, tới đây giờ mà may chưa xong hai bộ tang phục. » Lạc hoẵng

Huân nói : « Phải ráng may đêm cho rồi, đừng rặng đông tôi đổi. » Dư Khiêm cũng xin cho đề tang, nên kêu thêm thợ dệt may thêm y phục.

Rạng ngày, ba bộ đồ tang may rồi Lạc hoẵng Huân, Từ tông Bằng và Dư Khiêm mặc vào, Từ tông Bằng bình chơn, nên phải ngồi kiệu. Còn thầy trò Lạc hoẵng Huân đi bộ vì có tang không dám cỡi ngựa hay đi xe, Bộc thiên Bằng cũng đi bộ với Lạc hoẵng Huân cho có bạn.

Khi ấy thiên hạ coi đánh lời dài đã chặt cứng, ngó thấy Lạc hoẵng Huân về tới, ai nấy đồng mừng rỡ nói rằng : « Người giỏi xứ mình về đây, lo chi thua chúng nó ! » Và nói và đón đường, báo hại Lạc hoẵng Huân đi khôngặng ! Dư Khiêm nổi giận giá tay nói lớn rằng : « Coi lời dài lại đó mà coi, sao dám đón đường thiên hạ ! » Ai nấy nghe nói kinh hãi, đều vệt đường trống trơn, Lạc hoẵng Huân đi trước, Bộc thiên Bằng với Dư Khiêm đi sau.

Khi đến chùa, các sãi ra ngoài nghinh tiếp Lạc hoẵng Huân đến trước ché, quì lạy dưới đất, khóc kể rằng : « Mẹ ôi ! Mẹ bấy lâu tu như tích đức, nào hay đau họa gởi tai bay, không dè chẳngặng thiện chung, thác cách thâm thiết ! Trời nổi khiến như vậy, con còn sống làm chi một mình ! » Dư Khiêm lạy khóc kể rằng : « Thái thái ở như từ đức hạnh, chẳng hề bạc đãi kẻ gia thần, phận tôi là nô bộc mặc lòng, thái thái cũng thương như cháu. Lúc tạ từ Thái thái mà dờn gót, Thái thái mạnh như thường, nay thầy trò tôi hay tin về bốn tang, không thấy mặt Thái thái. Trời phụ người lành như vậy, tức biết chừng nào. Phải chi Thái thái sức khỏe cho đại gia huân thú, biếtặng mặt dầu, băng bồ đề tên cho an lòng trẻ, chừng ấy Thái thái trăm tuổi cũng đành nằm nơi chín suối mà ngậm cười. Rủi thay ! Lúc lâm chung, tôi chẳng thấy thầy, con không gặp mẹ ! » Dư Khiêm khóc kể chừng nào, Lạc hoẵng Huân khóc mũi chừng nấy, Từ tông Bằng vào sau cũng khóc, song khóc mà không lạy không quì. (Vi đau chơn !)

Còn Bộc thiên Bằng tuy biết không phải thiệt mặc lòng, song thấy thấy trò khóc kể nhiều lời; cũng mủi lòng rơi lụy và giận thầm rằng: « Hai lão già yếu ở bất nhơn, hèn gì trời không cho có con trai cũng phải, đáng lẽ thì tu nhơn tích đức có đâu bày chước quỷ mưu thần, báo hại cho: Tớ kể chủ hết hơi, con khóc mẹ khan tiếng, ta muốn nói thiệt cho rảnh, song sợ cái ông già tuyệt tự hay đặng chắc ngày to! » Nghĩ rồi bước lại khuyên rằng: « Lạc đại gia bớt sự thăm thiết dần khóc cho mù con mắt, Thái thái sống lại đặng sao? » Từ lòng Bằng cũng khuyên rằng: « Biếu đệ phải làm khuấy đã, thân bằng hay em về, đều đem lễ điều tế, ta có dọn chỗ ngồi và biếu người bày tiệc thết đãi, em phải dậy mà chào người ta. » Lạc hoằng Huân y lời; các người thân bằng lễ điều xong xă.

Khi ấy Từ lòng Bằng nói: « Thôi, có bấy tám vị mà thôi, còn các người kia ở xa chưa đến, vậy thì mời anh em ngồi tiệc kéo trưa. » Bộc thiên Bằng nghĩ rằng: « Mình đem bạc theo mà điều tế, lễ nào chẳng lạy một lạy mà ngồi tiệc trước hay sao, bề nào cũng phải cúng lạy rồi ngồi ăn mới đặng, song chẳng biết cái thầy vô chủ ở đâu, mà có phước quá, mình biết mà phải lạy mới tức cho! Hai lễ tới lui đều khó liệu, thà chịu nhục mà bái vài lần ba lạy, nếu làm lơ thì có chín giận mười hơn. »

Hồi thứ ba mươi sáu

Lạc-hoằng-Huân vì tờ tới lời-đãi.

Bộc thiên Bằng ngẫm nghĩ rồi bèn đem bạc lại để trên bàn án mà nói rằng: « Tôi mắc ở xa xuôi, mua lễ vật không tiện, xin quyền hai chục lượng bạc thế lễ tế, và lạy ba lạy mà đền ơn. » Nói rồi muốn cuộc đại mà trừ nợ; Lạc hoằng Huân khiêm nhượng đáp rằng: « Tôi cảm ơn anh chẳng nài cách đồ cách giang đến đây cũng đủ phải, lựa là điều phúng làm chi, cùng chẳng đã, tôi mới phải lãnh lễ tế này, cho tôi xin đại lễ; như trường tình thì tiền lễ tiện hơn. » Từ lòng Bằng nói tiếp rằng: « Anh em tôi cũng xin quyết anh đừng dùng đại lễ, cứ theo thường lễ mà thôi. » Bộc thiên Bằng

cung cầu bắt giằn mà leo luôn thề, thấy khiêm nhượng làm bướng cho rồi, bèn nói rằng : « Hai anh nói cặn lời, tôi không dám cãi lịnh. » Nói rồi bái ba cái cảm chừng, liền lại ngồi cõ cảm khách.

Khi ấy Lạc hoẵng Huân giận thầm rằng : « Thất phu thiệt vô lễ ! Thấy mình nói khiêm nhượng, nó lại làm kiêu ! Nếu không vị tình Bào tự An, ta trả bạc lại, không thèm nói chuyện với nó làm chi, đặng mắc cở đi về cho rảnh. » Đur Khiêm cũng giận nói thầm rằng : « Thái thái cho một trăm hai mươi lượng bạc, nó có mà cưới vợ ; mới an chữ thất gia. Đáng lẽ phải khoe lấy một hồi, mới gọi là người biết phải. Có đâu xá ba xá mà trừ nợ cho đành ! Ngặt có đông người, không lẽ nói cho cặn tiếng. Đợi khách về ta sẽ đánh nó ba bạt tai, mới hết tức trong tim trong phổi. »

Khi ấy Đur Khiêm giận quá, chạy xuống nhà bếp mà ngồi, có Hòa thượng nhỏ bưng chén trà đưa cho Đur Khiêm và mời rằng : « Xin Đur thí chủ nhậu trà. » Đur Khiêm uống rồi đưa chén lại, và hỏi rằng : « Ba bữa rày có ai đến tế lạy Thái thái chăng ? » Tiểu hòa thượng nói : « Ba bữa rày không có ai đến tế lạy. » Đur Khiêm hỏi : « Không người nào tới viếng hay sao ? » Tiểu hòa thượng nói : « Hồi Từ đại gia trở về, chừng ăn rồi một bữa cơm, có năm người đi tới và cười và nói với nhau rằng : « Đây là linh cữu Lạc thái thái, chúng ta tế một độ tế cho rồi. » Tuy nói vậy mà không thấy lễ vật chi, đốt ít tờ giấy tiền, chớ cũng không lạy ! » Đur Khiêm hỏi : « mấy người ấy niên kỷ bao nhiêu, và ăn mặc ra thế nào ? » Tiểu hòa thượng nói : « Năm người ấy có một ông già chừng sáu mươi, còn bốn người sồn sồn, đều ăn mặc theo người Sơn đông cả thấy. » Đur Khiêm hỏi : « Hồi đốt giấy tiền vàng bạc, mấy người ấy có vái làm sao chăng ? » Tiểu hòa thượng nói : « Không vái chi hết, chỉ nói hai câu như vậy :

« *Nữq lịnh khất bà (1) sung mạng phụ,*

« *Trí sử thân nhi khóc giã nương.*

Thích nôm :

« *Muốn cho giũ ế dựa bà quan,*

« *Phải khiến con hiền khóc mẹ già.*

(1) Khất bà : vợ nãi, vợ tảo.

Dư Khiêm nghe nói, nghĩ thầm rằng : « Năm người ấy chắc là Hoa chấn Phương với bốn người em thì phải, lại ta nghiệm trong hai câu : « Khất bà sung mạng phụ, thân nhi khốc giả nương, thì chắc là không phải thiết hải cốt Thái thái trong ché. Vả lại hôm trước Bảo tự An nói : Có người bằng hữu học thuốc tiên, cứu Thái thái và tiểu thơ cũng sống đặng. Còn Bộc thiên Bằng bái ba cái mà không lay. Lấy ba cớ ấy mà suy, thì chắc là cái hải cốt nào trong ché ấy, chứ không phải Thái thái đâu. Thôi thôi, mình tính như vậy thì xong lắm, xô cái ché nhào hớt, coi Bộc thiên Bằng có nói chi chẳng ? Nếu nó làm thình, mình sẽ hạch hỏi nó thì rõ. » Nghĩ rồi chạy lên bùng ché, liệng xuống đất bễ tan ! Lạc hoẵng Huân nổi giận hét lớn rằng : « Súc sanh đáng chết ! » Và nói và kéo đầu Dư Khiêm mà đánh. Từ tông Bằng nói : « Đáng đánh lắm ! Thất phu vô lễ lớn mặt cã gan, đánh chết cũng chưa hết tội. »

Còn Bộc thiên Bằng biết Dư Khiêm đã hay sự ấy rồi, nên mới dám quăng ché bễ nát, liền bước lại nắm tay Lạc hoẵng Huân mà can rằng : « Lạc đại gia, nay Dư đại thúc quăng linh binh, đại gia giận cũng phải, song chẳng khá đánh lắm ! Tôi có việc riêng, xin cắt nghĩa cho rõ. » Lạc hoẵng Huân hỏi : « Nó làm như vậy tôi đánh nó oan ức hay sao ? » Bộc thiên Bằng nói : « Không phải thầy thiết đâu, ấy là hải cốt người khác. » Lạc hoẵng Huân, Từ tông Bằng nghe nói đều kinh hải hồi rằng : « Sự giả thiết, xin cắt nghĩa cho rành ? » Bộc thiên Bằng thuật hết các chuyện lại rồi nói rằng : « Bởi cớ ấy nên gia nhạc biếu tôi theo khuyến giải đại gia, kéo đại gia ưu phiền mà kém quý thể. Nếu quả thiết như vậy, lẽ nào tôi không khóc lạy, lại xá ba cái mà thôi sao ? » Lạc hoẵng Huân, Từ tông Bằng mừng rỡ hỏi Dư Khiêm rằng : « Sao người biết rõ sự ấy ? » Dư Khiêm thuật chuyện Tiểu hòa thượng mới nói vân vân. Lạc hoẵng Huân chắc mẹ sức khoẻ còn ở Sơn đông, liền đòi rầu làm vui, cười và nói rằng : « Hoa lão cứng con quá chừng, vì sự cầu thân không xuôi, làm ra

những điều báo hại ! » Từ tông Bằng cũng mừng, truyền dọn tiệc rượu đãi đằng. Ba người đều cời đồ tang mà đốt, biểu Đur Khiêm đem hải cốt ấy ra sau chùa mà dập.

Rồi đồng tựu vào tiệc, cùng nhau rượu thịt no say, ai nấy cũng nói : « Hoa chán Phương cung con, làm nhiều mưu kế cực khổ ! » Mãn tiệc rồi, thân bằng từ giã, Lạc hoàng Hoàn lấy ít lượng bạc cúng vào chùa ; và trả hai mươi lượng bạc lễ diếu cho Bộc thiên Bằng.

Còn Từ tông Bằng sai người dọn dẹp đồ đạc, kêu Đur Khiêm ơi, Đur Khiêm hỏi, mà không thấy trả lời ! Túng phải sai người đi kiếm.

Giây lâu những kẻ đi kiếm về trả lời rằng : « Đur đại thúc dương thí võ trên đài ! » Từ tông Bằng châu mày nói rằng : « Bộc huynh và biểu đệ ra coi chừng Đur Khiêm thắng bại cho biết, bề nào cũng đừng nhảy lên đài, để về nhà thương nghị mới đáng. » Lạc hoàng Hoàn tuy là chủ của Đur Khiêm, song xem đường cốt nhục, nay hay tin Đur Khiêm lên thí võ, thì lo sợ mười phần, nên vội vã đi đến đài mà xem thử.

Khi hai người đến đó, thấy Đur Khiêm đang ở trên đài thí võ với Châu Long ; coi bộ hai người đồng lực.

Giây phút Đur Khiêm đá nhằm sườn, Châu Long nhào hót, té xuống gần trước mặt Bộc thiên Bằng. Bộc thiên Bằng đá tiếp một cái như đá cầu, Châu Long té xuống rên om, chờ dậy không nổi ! Ai nấy đều rộ lên khen rằng : « Biết Đur đại thúc của mình thế nào cũng thắng trận mà ! » Đur Khiêm nghe chúng khen khoái chí, xẩm rầm nhảy xuống đài. Tức thì có một người nhảy lên nạt lớn rằng : « Thất phu chạy đi đâu ? Hãy thử sức với Nhị gia cho biết cao thấp. » Đur Khiêm nói : « Tự ý ! Tự ý ! » Nguyên người ấy là Châu Hồ, nhảy lên thoi đại Đur Khiêm, Đur Khiêm ra miếng đỡ rồi đánh lại.

Giây lâu Đur Khiêm ra miếng đá nhằm dạ dưới Châu Hồ một cái, Châu Hồ la lên một tiếng, té nhào xuống đài trước

mặt Lạc hoằng Huân. Lạc hoằng Huân cũng đá bồi một cái như đá cầu, Châu Hồ quên tên, la rằng : « Châu ồi ! »

Khi ấy Loan ngọc Phương thấy Châu Hồ nằm rên hoài rất nên hồ thẹn, liền sai gia tướng khiêng Châu Long và Châu Hồ đem về. Ai nấy đều khen rằng : « Dư đại thúc mình cũng thắng nữa, xừ Dương châu ta không hổ luôn luôn ! »

Dư Khiêm ở trên đài, nghe chúng khen hừng chí bèn hét lớn rằng : « Còn ai giỏi nữa chẳng ? Như ai giỏi thì hãy lên đây ? » Nói vừa dứt tiếng, xảy thấy một người cao cả trượng, mặt vàng như bịnh hậu, mình ốm như chàng hiền, nhảy lên nói rằng : « Hai người giỏi nhào hót hết rồi, còn trượng vô dụng này cũng lên giàn một lát, chừng nào ngã ngựa sẽ hay. » Dư Khiêm trong bụng nghĩ thầm rằng : « Bộ thắng này đau ban hơn mấy tháng mới khá, mặt không có chút máu, thiệt là huỳnh đăng tướng quân, để đánh chơi năm ba hiệp, mình sẽ diệt nó một bạt tai, cũng bay như tàu lá. » Nghĩ rồi hỏi tên họ, người ấy xưng là Châu Bưu. Tuy là em Châu Long, Châu Hồ mặc lòng, song nhỏ người mà to con mắt !

Dư Khiêm với Châu Bưu thí võ, Lạc hoằng Huân lắc đầu than rằng : « Thắng đặng hai người cũng là tốt mặt, đáng lẽ thì bước xuống cho rồi, hãy còn làm phách thách hoài đợi chúng đá nhào đầu cho mang xấu. Khi này muốn kêu nó, sợ thiên hạ chê cười. Nếu nó đứng nói khích thì có đâu người này tranh đua làm chi ? » Nói rồi cũng đứng coi, cho biết thắng bại.

Còn Từ tông Bằng tuy đi ra không đặng, song sai người thám thính, nghe thắng hai trận cũng mừng, sau nghe nói Dư Khiêm chưa chịu xuống đài, còn đứng nói khích nữa thì Từ tông Bằng lắc đầu than rằng : « Dư Khiêm háo thắng đợi cho mang xấu mới chịu về. » Đoạn sai người đi thám thính nữa.

Nói về Châu Bưu tuy hình thù như vậy, song mình có luyện rồi, muốn thành da đồng xương sắt, nên đánh nhằm ai một cái thì đứt gân gãy xương ; còn đánh đăm nhằm mình nó

thì đau tay mình, như đánh vô đá. Nội bốn anh em họ Châu, có một mình Châu Bưu là anh hùng đệ nhất. Khi ấy Dư Khiêm đánh hoài, Châu Bưu không thêm đỡ, cứ việc lùi vô. Dư Khiêm đá một cái, nó đâm đầu gối Dư Khiêm, Dư Khiêm la : « Châu ôi. » Liền sa xuống đất, lăn như viên đạn trong mâm, dẫy như cá trên thớt. Lạc hoằng Huân và Bộc thiên Bằng đỡ cũng không lại, Dư Khiêm đồ mồ hôi hột, và rên và lăn tròn, lăn cả công đất mới thôi lăn. Mấy người thám thính đỡ dậy khiêng về chùa Quan âm.

Nói về Loan ngọc Phương với Huệ đa Sĩ đồng ở trong đài ngó ra, thấy Châu Bưu đá Dư Khiêm xuống đài, lấy làm khoái chí, liền nói với Châu Bưu rằng : « Cái người mặt vuông đứng dưới đài là Lạc hoằng Huân, còn người đứng dựa Lạc hoằng Huân là Bộc thiên Bằng gạt ta mà lấy gươm bầu khi trước, hãy khích hai người ấy lên mà đánh cho bỏ ghét. »

Châu Bưu đứng ngoài nghe nói, liền kêu lớn rằng : « Bớ họ Lạc, phe người đánh phe ta nhào hết hai người, ta còn chẳng chạy, ta mới đánh ngã một mạng mà người sợ lắm hay sao, nếu người chẳng lên đài thử sức với ta, sao cho phải anh hùng hào kiệt ? » Lạc hoằng Huân sẵn lòng tính đề vào chùa mà thăm Dư Khiêm nặng nhẹ và bàn luận với Từ tông Bằng rồi cũng đánh trả thù, xẩy nghe Châu Bưu nói khích, thì nổi nóng cởi áo rộng ra, Bộc thiên Bằng thấy vậy liền khuyên giải mà không dặng, Lạc hoằng Huân hét lớn rằng : « Thất phu đừng ỷ mạnh, Lão gia đến đánh cùng người đây ! » Và nói và nhảy lên đài.

*Nóng lòng báo oán cho nó bực,
Đang mặt xưng hùng gọi lão gia.*

Hồi thứ ba mươi bảy

Xót bạn bị thương về lấy thuốc.

Khi ấy Lạc hoằng Huân lên đấu võ dặng hai chục hiệp, hai bên đồng lực như nhau, giây phút Châu Bưu già hơn

hồng, Lạc hoẵng Huân đá một cái, Châu Bưu cũng dấm đầu gối, Lạc hoẵng Huân ngã lăn như Đư Khiêm, Bộc thiên Bàng và mấy người thám thính lại đỡ, quyết khiêng về chùa Quan Âm. Châu Bưu nói khích rằng : « Họ Bộc sao không nhảy lên thử sức, muốn chạy hay sao ? » Bộc thiên Bàng nói : « Bữa nay nghĩ đã, ngày khác sẽ hay. » Mấy người thám thính khiêng Lạc hoẵng Huân về trước, Bộc thiên Bàng theo sau. Bộc thiên Bàng vào chùa, thấy Đư Khiêm cũng rên như Lạc hoẵng Huân vậy. Từ tông Bàng nói : « Tôi đã sai trẻ về đem ngựa vào chùa, vậy thì Bộc huynh lên yên, còn tôi ngồi kiệu, và mượn hai cánh cửa trong chùa, mượn tám người khiêng thầy trò Đư Khiêm về nhà luôn thể. » (Phải Bộc thiên Bàng lên lời dài chắc phải mượn thêm một cánh cửa nữa, báo tới mười hai người khiêng).

Đoạn kinh tương nội vụ tới nhà, Từ tông Bàng biểu vắt nước gừng trộn với máu dê, đem đồ cho hai người, hai người cũng mửa vọt ra hết.

Từ tông Bàng kinh hãi, biểu sắc nước sâm mà đồ, vì sâm nó cũng trị chứng đau nhức, uống vào cho khỏe và êm. Té ra đồ vào cũng mửa nữa ! Hai người và mửa và rên, mặt vàng như thoa nghệ, nhắm con mắt mà la rằng : « Chắc chết ! Chắc chết ! » Từ tông Bàng vén ống quần hai người, thấy đầu gối đều sưng húp có một đường xanh lè, như cái đinh nằm dài trên đầu gối.

Từ tông Bàng sai rước thầy ngoại khoa tới, coi rồi nói rằng : « Chết là bị đồ sắt phạm nhắm ! »

Ấy thiệt không phải đồ bằng sắt, tại tay chơn mình mây Châu Bưu luyện hồi nhô bằng nước sắt, như Phương thế Ngọc trong truyện Càn Long hạ Giang nam.

Khi ấy thầy ngoại khoa hốt hai thang thuốc, sắc rồi đem đồ vào miệng. Hai người đều mửa vọt ra, cứ kêu la như cũ, Từ tông Bàng khóc ròng nói rằng : « Uống thuốc không vô, ăn cơm không dặng, thì biết làm sao mà sống, chắc là hai mạng chẳng còn ! » Và nói và khóc.

Còn Bộc thiên Bằng thấy thầy trò Lạc hoàng Huân bị khổn chừng nào, càng giận ông gia chừng nấy, ngẫm nghĩ rằng : « Cũng tại ông gia mình bày kế độc, nếu không có việc kia thì thầy trò đã xuống Hàng châu, có đầu gặp lời dài, mà mắc họa như vậy, một ông già tuyệt tự, giết hai mạng không gươm ! » Nghĩ rồi nói với Từ tông Bằng rằng : « Ông gia tôi có thuốc hay lắm, đề tôi về Long đàm lấy thuốc, và thỉnh ông tới đánh lời dài. Tuy ông gia tôi già cả mặc lòng, Châu Bru ăn qua sao nổi ? Vả lại thuốc tới thì bệnh lành, xin Từ huynh đừng phiền muộn. » Từ tông Bằng tạ ơn rằng : « Như vậy thì anh em tôi cảm ơn lắm. Song mặt trời gần chen lặn, đề mai sáng sẽ đi. » Bộc thiên Bằng nói : « Cứu người như chữa lửa, nếu trì hoãn thì còn gì ? Vả lại Đại gia và Đại thúc còn thoi thóp (1) mà thôi, lẽ nào ngồi đây mà đợi sáng ? » Từ tông Bằng nói : « Bộc huynh luận rất phải, song cách sông lớn, nửa đêm khó nổi kều đồ. » Bộc thiên Bằng nói : « Đừng lo ! Đừng lo ! Dễ lắm ! Dễ lắm ! Tôi lợi hay hơn rái, bằng kều đồ khôngặng thì tôi lặn riết vài hơi. » Từ tông Bằng khen rằng : « Bộc huynh ở với bạn hậu tình, xưa nay ít có ! Trẻ dọn rượu cơm cho mau ! » Bộc thiên Bằng nói : « Dầu tôi là ma đói tám mươi năm, nay gặp chắt phụng khổ lân, nuốt cũng không xuống. » Nói rồi bái một cái, chạy như tên bắn.

Khi Bộc thiên Bằng tới sông, thì sợ kều đồ lâu lắc, nên cứ chạy dọc theo mé bờ, thiệt là : Lòng nóng chơn mau hơn ngựa, chạy từ hồi mặt trời lặn, hết cana một đũa tới bến đồ, và đi và kều đồ om sòm rằng : « Có ghe Long đàm đó chăng ? » Lúc này các thuyền thấy không có bộ hành, nên đã ngủ hết, xảy nghe la chối lói trên bờ, giống tiếng Bộc thiên Bằng lắm, liền hồi lớn rằng : « Ai kều đó ? » Bộc thiên Bằng nói : « Ta đây chờ ai ! » Và nói và nhảy đại xuống thuyền, thì mấy người ấy đương bận áo. Bộc thiên Bằng nhờ sào mở đoi và hồi lui thuyền cho mau. Ai

(1) Hoi hóp.

nấy thấy Bộc cô gia nóng nảy như lửa, không biết gặp chuyện chi, nên không dám hỏi, cứ việc trượng bừa và gay chèo. Thời may có gió Đông bắc thổi nà, một lát thuyền qua tới bến. Bộc thiên Bàng dặn rằng : « Các người đỡ thuyền tại đây mà đợi, lát nữa sẽ đưa ta qua sông. » Dặn rồi chạy như bay, tới cửa ngõ ngoài nhẩy thót qua không thêm kêu cửa. Tới cửa ngõ trong mới gõ cửa cộp cộp, trong nhà hỏi : « Ai gõ cửa đó ? » Bộc thiên Bàng nói : « Ta chờ ai ! » Trong nhà biết tiếng dượng, chạy ra mở cửa ngõ tức thì. Bộc thiên Bàng chạy u ra nhà sau một nước !

Khi ấy mấy tên thính sai cười ngất nói với nhau rằng : « Bộ nhớ vợ đời nào, nên chạy không kịp thờ ! » Nói rồi đóng cửa lại, trở vào trong thắp đèn.

Còn Bộc thiên Bàng vừa chạy vừa nghĩ rằng : « Nếu mình vô phòng ông gia xin thuốc thìặng, chờ mời thì vô chắc không đi, chi bằng vào thương nghị với vợ mình mà thỉnh nó. Như nó đi thì ông già nóng con cũng theo bảo họ chẳng sai, ấy là phăng dây thìặng cũ ! » Nghĩ rồi vào gõ cửa phòng. Bảo kim Hoa mơ màng hỏi : « Ai gõ cửa ? » Bộc thiên Bàng nói : « Đại bàng bay về ồ chờ ai ? » Bảo kim Hoa biết tiếng chồng, liền kêu A huân mở cửa. Thắp đèn rồi, ngó thấy chồng bước vào, bộ mặt buồn nguyền, bèn hỏi rằng : « Mình đi với Lạc hoẵng Huân qua Dương châu, sao nữa đêm lại sông mà trở lại ? » Bộc thiên Bàng ngồi thờ ra mà khóc. Bảo kim Hoa ngó thấy giọt mình, liền chờ dậy hỏi chồng rằng : « Chuyện chi mà bức thiết như vậy ? » Bộc thiên Bàng nói : « Không phải chuyện của ta. Bỏ nghe nhắc tới Lạc hoẵng Huân, nên động lòng rơi lụy. Nghĩ lại khi thầy trò mới ra về, sức mạnh như cộp, nay ăn cơm uống nước khôngặng, còn thờ thoi thóp mà thôi ! »

(Xem tiếp tập 46)

LỤC - MÀU - ĐÓN

Hồi thứ ba mươi tám

Vì con nói khích nên đến đưa lái.

Bảo kim Hoa hỏi : « Vì có nào vậy ? » Bộc thiên Bằng thuật chuyện đánh lời dài bị bệnh vằn vằn, rồi nói rằng : « Ta nghĩ lại, nhờ ơn người giúp bạc, vợ chồng mình mới được gặp nhau, nên ta hứa chạy về lấy thuốc, và thỉnh cha đến đánh lời dài dâng báo cừu. Song sợ ta thỉnh cha không đi, nên phải cậy mình thương lượng. » Bảo kim Hoa nói : « Sự cho thuốc là phải, sao lại hứa dâng lời dài làm chi ? Mà mình ăn cơm hay chưa đó ? » Bộc thiên Bằng nói : « Hai mạng gần tắt hơi, mình lòng nào mà ăn cơm cho được ? Từ lòng Bằng có dọn tiệc rượu, ta chưa uống đã say, chạy từ đồ đèn đến bây giờ mới đến nhà, biết mệt chớ không biết đói ! » Bảo kim Hoa nói : « Còn ai điên cuồng như vậy ! Mãng lo việc thiên hạ, mà không kể thân mình ! Nhịn đói mà chạy cả đêm cho phát đau, tới phiên mình ai cứu ? Sẵn đồ ăn bánh trái trên bàn, dùng đỡ lót lòng, đợi trễ nấu cơm sốt. » Bộc thiên Bằng nói : « Thôi ta ăn vài cái bánh này cũng đỡ lòng, mình mau mau đi cùng ta, thưa với cha cho xuôi việc. » Nói rồi lấy bánh và đi và ăn. Bảo kim Hoa cũng cảm ơn Lạc hoàng Huân, nên mặc áo đi với chồng. Bộc thiên Bằng cầm đèn đi trước, Bảo kim Hoa theo sau, đến phòng cha mà gõ cửa.

Bảo tự An nghe gõ cửa hỏi ai, Bộc thiên Bằng thưa rằng : « Con đi mới về. » Bảo kim Hoa nói : « Xin cha mở cửa. » Bảo tự An hỏi : « Con chưa nghỉ hay sao ? » Bảo kim Hoa thưa rằng : « Con mới thức dậy. » Bảo tự An mở cửa, rồi hỏi rõ ràng : « Chuyện chi gấp lắm, mà con về nửa đêm vậy ? »

Khi ấy Bộc thiên Bằng thuật chuyện cho cha vợ mình hiểu, vì cớ nào mà Đur Khiêm liệng ché đựng hai cốt già, vì làm sao mà đánh lời dài vắn vắn... rồi nói rằng : « Bởi cớ ấy nên Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm gần chết, tôi phải về xin thuốc cứu người. Tờ tông Bằng lại rõ cha với Lạc hoẵng Huân là người tri kỷ, nên kính lời thỉnh cha đến lời dài, dặng trừ con quĩ ốm là Châu Buru mà báo cứu cho thầy trò Lạc hoẵng Huân, làm như vậy thì lão gia càng thêm danh nghĩa đồng. » Bảo tự An cười gằn nói rằng : « Chắc Tờ tông Bằng có cậy người về xin thuốc mà thôi. Chớ ta từng nghe danh Tờ tông Bằng văn võ toàn tài, đức hạnh thứ nhất, lẽ nào không lấy lễ đi thỉnh ta, lại cậy chàng về mà rước ! Vả lại Châu Buru anh hùng đệ nhất, võ nghệ vô song, rất đời Lạc hoẵng Huân mạnh như rồng còn cự chẳng lại, Đur Khiêm sức hơn cạp còn đánh không đồng, huống chi ta tuổi tác già cả khí huyết suy hư, ví chẳng khác như cạp già, cạp sao lại trâu cở ? Họa là người khoe tài hay, cong lưng chạy về lấy thuốc và dụ ta đi đánh lời dài luôn thề, chớ Tờ tông Bằng biết ta mạnh yếu dường nào, mà dám cậy người đi thỉnh ? Ta xét lại : Ta vốn thiết không cầu không oán, người nữ nào làm quĩ làm yêu ? Ý người muốn gạt ta đem thầy bỏ tại Dương châu, mà người rửa hờn chi đó ? Thà lấy bao nhiêu thuốc thì lấy, rồi đi ra cho mau, đừng bàn luận việc đánh lời dài, ta chẳng hề mắc điểm đâu mà gạt, hãy đi ra lập tức, để cho ta ngủ kéo khuya. » Bộc thiên Bằng bị ông già nói nhảm sách, lại thêm xua đuổi om sòm, nên mắc cỡ cúi đầu lui gót.

Bảo kim Hoa đứng ngoài cửa phòng, nghe cha quở chồng nhiều lời, mà chồng làm thiuh không dám nói lại, tại đã đem lòng phiền trách, tới chừng nghe cha đuổi chồng, chồng cúi đầu bước ra, thì vội vã kéo lại mà nhểc rằng : « Tôi đã biểu đừng đi vô ích, một hai mình cũng đến năm nữ rước mời, chộc cho ông già nhiều chuyện ! Lạc hoẵng Huân không phải anh em bà con cật ruột chỉ với mình, người ta đi qua Ninh ba mà cưới vợ, tại ai cầm ở lại, làm mưu thần chước quĩ mà gạt người, đến nỗi than khóc bồn tang, về Dương châu mới

tội đã lỗi đại ngất ngư gần chết. Dầu Lạc hoảng Huân có thác oan xuống Âm phủ thì cáo ai chớ không phải kiện mình ! Tôi gì mà lo việc thiên hạ ? Tôi nói phải thì mình nghe lời, đừng thêm đem thuốc mà mệt nhọc, tội ai thì nấy sợ, cơm ai thì nấy ăn, hơi nào lo chuyện che nhửc đầu sanh bệnh, cái mạng mình đáng bao nhiêu biết không ? » (Bảo kim Hoa nói cách vách).

Khi ấy Bảo tự An nghe rõ, ngồi dậy nói lớn rằng : « Thôi thôi, ta đã biết tội rồi, tại ta lỗi với chồng con, nên con giận cũng phải ; sợ chồng con mang bệnh nhửc đầu, cái mạng trọng lắm ; chớ ta tuổi tác già cả, cái mạng không đáng một đồng tiền ! Ta đã phạm tội rồi, nhắm ở nhà chịu không nổi, thà liều mạng như củi mục, đến Dương châu mà đã lỗi đại, nếu bị Châu Bưu đánh chết, con nghĩ tình phụ tử thì mua một cái thọ xấu xấu mà chôn, đừng để thầy thi tời tàn, thiên hạ biếm nhẽ. Hồi nầy ta nghe Cô gia nó nói : Sự nầy cần cấp nên về lấy thuốc nửa đêm rồi cũng đi qua lập tức. Song ta sợ nửa đêm không có ghe thuyền chằng ? » Bộc thiên Bàng thưa rằng : « Tôi đã dặn một chiếc thuyền đậu dựa mé sông mà đợi. » Bảo tự An cười rằng : « Chắc là vợ chồng bày toa rập, làm mũ làm nhọt với nhau, dựng bắt ta đi lập tức, bằng không thì ghe thuyền đậu mà hờ sẵn như vậy ! » Bảo kim Hoa liền lấy những đồ lễ của Bảo tự An gói lại. Bộc thiên Bàng lo lấy thuốc và mang gói thể cho ông gia. Bảo tự An điếm hai mươi lén thính sai đi theo, và dặn rằng : « Chúng bây ở dưới lỗi đại ngó chừng ta, nếu thấy Châu Bưu đá ta nhào hót, thì chúng bây áp hứng cho mau, đừng để gãy tay gãy chơn, mang tật nguyên về già, lấy làm khó coi lắm. » Hai mươi thính sai đều nức cười, nói rằng : « Lão gia là anh hùng lẽ nào đến thế nầy. » Bảo tự An đáp rằng : « Các người chớ khá cười, vì lời thánh hiền nói : Nếu người không lo trước thì họa đến cũng gần. » Nói rồi, kêu Bộc thiên Điều mà dặn rằng : « Ta đi Dương châu, mau thì ba ngày, chậm chừng năm bữa, sao sao ta cũng trở về, nếu việc nhỏ thì người thương nghị với tâu tâu người, bằng đại sự phải báo tin cho ta biết. » Bộc thiên Điều vâng lời.

Bảo tự An dọn đồ xong xă, truyền hai tên thính sai xách hai cái lồng đèn lớn đi trước. Bảo tự An và Bộc thiên Bằng đi giữa, mười tám tên thính sai khác theo sau.

Khi ấy chiếc thuyền đậu dựa mé sông, những kẻ ở trong mũi dờn ra, thấy Lão gia đi tới, vội vàng nghinh tiếp. Bảo tự An, Bộc thiên Bằng và hai chục thính sai xuống thuyền lớn. Bởi Lạc hoằng Huân và Dư Khiêm số mau mạnh, nên khi Bộc thiên Bằng chạy về, thì trời gió Đông bắc, đến bây giờ trở ngọn Tây nam, gặp gió xuôi luôn luôn, nên qua sông mau lắm.

Đoạn thuyền lớn qua tới mé, mấy tên bạn chèo đi mượn những dò nhỏ đưa dọc qua Dương châu. Mượn bốn chiếc dò dọc là kẻ quen biết tin cậy. Tiền bạc trả xong rồi, nội bọn cộng hai mươi hai người đều xuống dò. Cứ sáu người một chiếc dò nhỏ, ba chiếc như vậy, còn chiếc sau có bốn người là : Bảo tự An, Bộc thiên Bằng với hai người thính sai thứ nhất. Bốn chiếc thuyền còn nổi hều, mà mỗi chiếc tới bốn chèo, nên đi mau lắm ! Mới canh năm ba điểm, thuyền đã tới Dương châu, song chưa mở cửa thành, nên lên chưaặng.

Hai mươi hai người trả tiền đồ xong rồi, ngồi đợi giây lâu mới rặng đông nhứt. Nãy nghe một tiếng pháo nổ, quân mở cửa thành, Bộc thiên Bằng dẫn đường hai mươi một người đi theo bên gót. Giây phút đến nhà Từ tông Bằng, Bộc thiên Bằng gõ cửa. Khi ấy nội nhà Từ tông Bằng còn thức, vì thầy trò Dư Khiêm rèn siết cả đêm nên ai nấy thức luôn đến sáng ! Gia đình nghe gõ cửa, liền hỏi ai. Bộc thiên Bằng nói : « Tôi về lấy thuốc bên Long đàm, đã trở lại bây giờ mới tới. » Gia đình vào báo. Từ tông Bằng mừng quá khen rằng : « Như vậy mới là bạn thiết, hết lòng giúp nhau trong lúc hiểm nghèo. » Và nói và lấy chìa khóa đưa ra, gia đình lấy chìa khóa ra ngoài mở cửa.

Bộc thiên Bằng, Bảo tự An và hai chục thính sai bước vào. Từ tông Bằng thấy có ông già cao phổng mười hai thước mọc, biết là Bảo tự An liền bái và thưa rằng : « Tô

mắc đau chơn nên nghinh tiếp lão gia khôngặng, cam chịu
tối mười phần, xin Lão gia và các vị anh hùng miễn chấp. »
Bảo tự An bái lại và đáp rằng : « Tôi đâu dám chấp. Hôm
trước tôi hay đại gia bị thương, tôi cũng muốn theo Lạc đại
gia đến viếng thăm, ngặt mắc nhiều việc vấn vương nên đi
khôngặng, phải sai tiểu tể thay mặt cho tôi. Hồi hôm nghe
tiểu tể về nói : Lạc đại gia và Đur đại thúc bị thương nặng lắm,
mà trong nhà tôi có phương thuốc rất hay, nên đem thuốc qua
và thăm luôn thể. » Từ tông Bằng tạ ơn rằng : « Cho thuốc
cũng đủ cảm ơn, lựa là Lão gia phải mang sao đội nguyệt đi
thăm, anh em tôi khắc cốt ghi xương hằng nhớ. » Bảo tự An
nghe những tiếng rên nơi hai cái chông bên kia, bèn hỏi rằng :
« Tiếng ai rên liên liên chẳng dứt, hay là Lạc đại gia nằm trên
giường đó chăng ? » Từ tông Bằng nói phải.

Bảo tự An bước lại, đỡ mền ra xem, thấy Lạc hoảng
Huân nhắm hai con mắt, mặt lợt màu vàng ; Bảo tự An kêu
hoài, Lạc hoảng Huân không lên tiếng, cứ nằm ngửa mà
rên ! Bảo tự An ngó bên kia, thấy Đur Khiêm cũng vậy. Bảo
tự An lấy thuốc bột trộn với dầu mè, đỡ mền vén đầu gối hai
người mà thoa thuốc, thoa rồi trum mền kín lại đặng
cho có mồ hôi thì mới nhẹ. Đoạn trở ra ngồi nói chuyện
với Từ tông Bằng rằng : « Thuốc này hiệu nghiệm lắm ; nếu
bị thương nhẹ, thoa thuốc chừng ăn rồi một bữa cơm thì thiệt
mạnh. Còn Lạc đại gia và Đur đại thúc bị thương nặng quá,
phỏng chừng ăn cơm mới dậy đặng, trịch con bóng thì mạnh
như người thường. Chẳng hay cái chơn của đại gia ra thể
nào ? » Từ tông Bằng nói : « Cũng đã hết nhức hết đau, song
còn khó đứng, nếu bước động thì nó nhức vô cùng ! » Bảo
tự An nói : « Sắn thuốc đây, đại gia thoa một chút luôn thể,
năm ngũ giây phút, phát hàn (1) thì mạnh liền. » Từ tông
Bằng nói rằng : « Nay lão gia và lệnh tể ở đây, để tôi ngồi hầu
chuyện, đợi xá độ mạnh rồi, tôi sẽ thoa thuốc thì lưỡng tiện. »
Bảo tự An nói : « Nếu thủ lễ cầm khách thì bệnh chậm lành ;
sao gọi là thiết nghĩa, miễn là các vị lành mạnh như cũ, đặng

(1) Phát hàn : đổ mồ hôi.

đi đánh lòi đai thì hay hơn, xin đại gia hãy thoa thuốc đi, sẵn rượu sẵn thịt đây, tôi cũng biết ăn biết uống, lựa là cùm khách làm chi ? » Từ tông Bằng nghe nói rất mừng, liền đáp rằng : « Nhờ ơn lão gia rộng lượng, lẽ nào tôi dám cãi lời. » Nói rồi biểu gia đình nhắc cái chông nhỏ để gần chỗ khách ngồi, và hối dọn thêm rượu thịt trên ghế, dặn gia đình coi hầu hạ, thay mặt cho mình. Dặn rồi lấy thuốc mà thoa, nằm xuống ngủ một giấc.

Còn cha vợ chàng rẽ ngồi ăn thiết tình. Giây phút Từ tông Bằng thức giấc, chờ dậy đi đứng như thường, không đau nhức chi hết ! Từ tông Bằng khen rằng : « Thuốc của Bào lão gia thiệt là thuốc tiên, thần hiệu độ nhứt ! Tôi bây giờ đi chạy như xưa, ước sức đánh lòi đai cũngặng nửa ! »

Khi ấy Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm đương ngủ mê, nghe Từ tông Bằng nói lớn tiếng, hai thầy trò giật mình chờ dậy. Từ tông Bằng, Bào tự An, Bộc thiên Bằng ba người đồng bước lại hỏi thăm. Lạc hoẵng Huân hỏi rằng : « Chẳng hay lão gia đến đây bao giờ ? » Từ tông Bằng thuật hết các chuyện vắn vắn. Lạc hoẵng Huân tạ ơn rằng : « Tôi có ơn nghĩa chi mà nhọc sức Bộc huynh về lấy thuốc nửa đêm, đến nỗi lão gia đội nguyệt mang sao lòi trị bệnh, ơn dày vô cùng, cũng như cha mẹ sanh một lần nữa ! » Dư Khiêm tạ ơn rằng : « Đợi chừng nào tôi đi đứng đặng sẽ lạy tạ ơn tái sanh. » Bào tự An nói : « Việc bằng hữu con đau đón bệnh hoạn, ai có phương chi giỏi thì giúp nhau, ơn ngãi gì mà phải tạ ? »

Giây phút Dư Khiêm nói : « Tôi đã hết đau hết nhức rồi để tôi tạ ơn lão gia, rồi đến đánh lòi đai mà liều mạng với con quỷ ốm ! » Lạc hoẵng Huân quở rằng : « Cũng tại người nóng nảy việc lòi đai, nên ta mới mang bệnh gần chết ! Nếu Bộc huynh không thương, lão gia chẳng cứu, thì đã rồi đời cả hai, còn chi mà báo cứu, còn gì mà liều mạng ? » Bào tự An nói : « Xin Dư đại thúc đừng nóng nảy, bề nào cũng đánh lòi đai, chớ bỏ qua sao đặng, song phải bàn luận cho phân minh ; bữa nay chắc không ai đánh lòi đai, bởi chúng nó

muốn báo oán sự bắt khĩ ngày trước, nên mới lập lời dài. Nay nó biết Lạc đại gia, Từ tông Bằng, Dư đại thúc đều bị thương rồi, thì chắc nó không đến lời dài nữa, lại thiên hạ cũng không coi như khi trước. Nay tôi đã đến đây, cũng liều mạng già mà báo oán cho anh em, đừng lấy tiếng lại, song chẳng nên đánh lén với nó, phải rao trước cho thiên hạ hay, đừng tự coi cho đồng đảo. Vậy thì đợi đến xế, cho Dư đại thúc đi chạy như thường, sẽ dạo ngang qua lời dài và trước cửa Loan ngọc Phương, làm cho chúng nó biết mình đi khiêu chiến, thì ắt là ngày mai có Châu Bưu lên lời dài. Rồi Dư đại thúc đi cùng các ngõ đường, cho thiên hạ hay rằng Dư đại thúc đã mạnh, và sẵn lòng đánh lời dài mà báo oán, thì ngày mai chúng ta đến lời dài, thiên hạ coi đồng như củ. » Từ tông Bằng khen phải, truyền đem đồ điểm tâm cho hai thầy trò ăn uống. Còn Từ tông Bằng ngồi cầm khách và hỏi rằng : « Chẳng hay xa đệ và Dư Khiêm bị vật chi đánh nhằm, mà độc đường ấy, xin lão gia cắt nghĩa cho mình. » Bảo tự An nói : « Không phải khí giới đàn, thiệt nó đâm bằng tay mà độc như vậy, ấy gọi là sa thủ : Phép luyện sa thủ cũng khó, từ khi còn nhỏ, dựng cút sắt trong thùng, hằng thọc tay vào thùng cút sắt mà dầm cho thấm, ban đầu còn dầm, lâu lại quấy lần cho quen tay ; tập như vậy lâu năm thì thành sa thủ. Nếu ai bị tay sa thủ đánh nhằm, thì độc bằng mười khí giới, như không có phương thuốc này mà trị, thì phải bại nửa năm. » Từ tông Bằng hỏi : « Lão gia hồi nhỏ có luyện sa thủ hay không ? » Bảo tự An nói : « Tôi hồi nhỏ cũng có luyện, song bây giờ đã già yếu rồi, sợ đánh không đặng chúng. » Kể dọn cơm trưa, ăn uống xong xă.

Khi ấy Dư Khiêm bước xuống đất, đi đứng như thường liền lay tạ ơn Bảo tự An và bái Bộc thiên Bằng, rồi nói rằng : « Bây giờ tôi xin phép đi dạo. » Bảo tự An nói : « Dư đại thúc mới mạnh, thủng thẳng mà đi, đừng đánh lời dài bất tử. » Dư Khiêm nói : « Tôi chẳng hề dám cãi lời. » Nói rồi ra khỏi cửa.

Đây nhắc lại : Từ khi Châu Bưu đánh Lạc hoẵng Huân, và Đur Khiêm bình rồi, thì Loan ngọc Phương vui lòng toại chí, biết nội nhà họ Lạc không còn ai tài nữa, chắc không có kẻ báo thù, nên biếu Châu Bưu, Châu Báo và Huê đa Sĩ đi về với mình mà điều trị cho Châu Long, Châu Hồ, lại truyền dọn tiệc ăn mừng cho Châu Bưu dặng thành công. Trong lúc ăn tiệc, Loan ngọc Phương rót rượu đưa cho Châu Bưu. Châu Bưu uống rượu rồi nói rằng : « Chẳng phải tôi khoe tài, thầy trò Lạc hoẵng Huân bị tôi làm dẫu nơi đâu gối, về nhà mang chứng bại mà thôi, lâu thì nửa năm, mau cũng ba tháng đi mới dặng. » Loan ngọc Phương nói : « Ta giận Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm mà thôi. Nay đã hạ hai đứa thất phu ấy, ngày mai chẳng lên đài làm chi. » Tiệc rồi lại kêu bọn hát tới hát cho Châu Bưu coi.

Khi ấy Huê đa Sĩ nói : « Xin đại gia chớ mừng vội, bình nhứt Lạc hoẵng Huân không chịu nhin ai, nay lẽ nào làm thình mà thọ nhục ? Vả lại phe đảng nó nhiều kẻ anh hùng, chắc cũng viện binh báo phục, e ít ngày có hào kiệt đến đây. » Châu Bưu nói : « Dầu cho nó viện người ba mặt sáu tay, chẳng lựa kẻ một vừa hai phải, tôi chẳng hề biết sợ bao giờ. » Loan ngọc Phương nghe nói mạnh mẽ nhiều tiếng, càng đem lòng kính trọng mười phần.

Đến xế bữa sau, gia tướng vào báo rằng : « Chúng tôi thấy Đur Khiêm đi ngang qua đây trợn mắt cọp lườm lườm, ngó vào nhà mình ba bốn bận, coi bộ mạnh bạo như thần, tướng hùng hảo quá cọp. » Loan ngọc Phương mắng rằng : « Đừng có nói bậy nà ! Bữa hôm qua nó lặn dưới đất hơn một căn nhà, ai nấy đều ngó thấy rõ ràng, nghe nó rên như sấm, lẽ nào nay đi đứng như thường ? » Châu Bưu nói : « Có khi nó chết rồi, nên hiện hồn đến đó chẳng ? » Quân giữ cửa nói rằng : « Lẽ đâu hiện hồn ban ngày, muôn người đồng ngó thấy ? Không phải tôi nói ma, nếu chẳng tin xin ra ngoài cửa ngõ mà ngó chừng, sao Đur Khiêm cũng trở về, không phải sợ ai mà trốn. » Loan ngọc Phương nói phải, liền đi với Châu Bưu ra gần cửa ngõ, ngó thấy Đur Khiêm trở lại, mạnh bạo như thường !

Khi ấy Loan ngọc Phương cười gằn nói rằng : « Hôm qua Tam tráng sĩ (1) nói : Lâu thì nửa năm, mau thì ba tháng, nó mới đi đặng như thường. Ai dè mới cách một đêm, nó cũng đi đặng ! » Châu Bưu nghe nói mắt đỏ, đỏ mặt tía tay, gượng gạo đáp rằng : « Ngày mai lên lời dài, tôi sẽ đánh nó chết cho rảnh ! »

Còn Dư Khiêm chiều trở về nhà, Bảo tự An nói rằng : « Dư đại thúc đi giáp vòng chưa ? » Dư Khiêm nói : « Tôi đi qua Loan môn (2) đã đòi ba bận, và đi gần giáp các nẻo đường. » Ai nấy đồng mừng rỡ nói rằng : « Vậy thì dọn tiệc, ăn mừng một bữa rồi nghỉ ngơi. »

Rạng ngày dùng điểm làm xong rồi, giây phút ăn cơm mai xong xă, Bảo tự An nói : « Hãy biểu gia đình coi chừng tới lời dài coi có đông đảo hay chăng ? »

Khi ấy gia đình về báo rằng : « Thiên đi dập diu như coi hội. » Bảo tự An nói : « Như vậy thì chúng ta đồng đến lời dài. » Từ tông Bằng truyền thẳng bốn con ngựa, Bảo tự An, Lạc hoảng Huân, Từ tông Bằng, Bộc thiên Bằng, đều cỡi ngựa, còn Dư Khiêm và hai mợi thỉnh sai thì đi bộ tùy tùng ; đồng ra Tây môn thẳng đến lời dài. Khi đương đi, ngó thấy một người con gái cỡi ngựa hồng, một người con trai cỡi ngựa đen, Bảo tự An sững sốt rụng rời !

Thiệt là :

*Biết trẻ hay hảo thắng,
Nên cha mới hải hờn.*

Hồi thứ ba mươi chín

Đánh lời dài cha con đều thắng trận.

Khi ấy Bảo tự An thấy Bảo kim Hoa và Bộc thiên Điều cỡi ngựa đi tới, thì kinh hãi nghĩ thầm rằng : « Con gái mình tánh hay hảo thắng, nếu mình đánh đặng Châu Bưu thì thôi, bằng thất cơ chắc nó nhảy lên dài thí võ ; e khi bị chúng đá nhào hốt, thì thiên hạ chê cười ! » Nghĩ rồi hối rằng : « Con

(1) Tam tráng sĩ : là tráng sĩ thứ ba, kêu tụng Châu Bưu.

(2) Loan môn : Cửa ngõ họ Loan.

với Bộc thiên Điều đều đi hết, lấy ai coi sóc việc nhà ? » Bảo kim Hoa chưa kịp trả lời, Từ tông Bằng, Lạc hoảng Huân đồng tiếp lấy mà nói rằng : « Không hề chi, cô đi chơi cho biết Dương châu, dầu ở một đời ngày, cũng chẳng thiếu chi người coi nhà mà sợ. » Nói rồi chào hỏi hai người. Bảo kim Hoa rằng : « Để tôi coi đánh lỏi đài ra thế nào, rồi sẽ thăm Đại nương (1) giấy lát. » » Bảo tự An trách Bộc thiên Điều rằng : « Người đi coi lỏi đài ta cũng không trách, song cho lâu lâu người theo mà làm chi ? » Bộc thiên Điều thưa rằng : « Tại lâu lâu một hai cũng đòi đi, tôi cần sao choặng. » Bảo tự An nói nhỏ rằng : « Đã tới lỗ thì thôi, song ta giao chị dâu người cho người giữ gìn, đừng cho nhảy lên đài mà thí võ ! » Bộc thiên Điều gặc đầu. Từ tông Bằng truyền gia tướng dắt ngựa gởi trong chùa, rồi Bảo tự An đứng bên tả với Lạc hoảng Huân, Từ tông Bằng, Bộc thiên Bằng và hai chực thính sai, còn Bảo kim Hoa đứng bên hữu, có Bộc thiên Điều tùy tùng mà giữ chầu.

Khi ấy Châu Bưu đứng trên lỏi đài nói lớn rằng : « Những thất phu đánh chưa chết và anh hùng lớn mặt, xin nhảy lên đài võ mà chơi. » Bảo tự An nhảy thót lên lỏi đài, nói hơi thối lui rằng : « Tôi tuổi cao tác lớn, bỏ cơn quờn đã lâu năm, e cự không lại tráng sĩ. Như tráng sĩ nói tay, thì tôi mới dám hầu một đôi hiệp. » Châu Bưu thấy Bảo tự An tuy cao lớn mặc lòng, song đã già rồi nhắm làm chi mình cũng không nổi, nên nói hơi khinh địch rằng : « Chẳng khá nói khiêm, đã lên lỏi đài còn biểu vị linh saoặng ? » Bảo tự An nói : « Bữa nay đánh khua chắc là vô vị lắm, phải ăn đảng ăn cuộc coi mới tinh thần. » Châu Bưu hỏi : « Đảng cuộc làm sao ? » Bảo tự An nói : « Ai thắng thì ăn năm trăm lượng bạc. » Châu Bưu nghe nói nhiều quá, nên chẳng dám ừ !

Loan ngọc Phương ở trong đài nghe đã rõ ràng thì ngẫm nghĩ rằng : « Nếu không chịu đảng cuộc, chắc là chúng chê cười. » Liền nói lớn tiếng rằng : « Ta dám đảng cuộc năm trăm lượng. » Nói rồi biểu gia đình nhắc bàn ra

(1) Đại nương : Cô lớn, (kêu tung vợ Từ tông Bằng).

trước, để mười cây bạc trên bàn. Bảo tự An mở ra xem thử, thấy cây nào cũng bạc tốt hẳn hoi, liền nói rằng : « Tôi mắc đường xa, nên đem theo không bao nhiêu bạc. Vậy thì để vật này thế chun cũng đáng, sau sẽ đem năm trăm lượng bạc tốt mà chuộc về. » Châu Bưu hỏi : « Người thế vật chi ? » Bảo tự An lột cái mào nhung để xuống và nói : « Tôi tình nguyện thế cái mào này. » Châu Bưu cười ngất mà rằng : « Té ra không phải ăn đàn, thiệt là nói giã ngộ ! » Bảo tự An hỏi : « Sao lại không phải ăn đàn ? Ai nói chơi với chú ? » Châu Bưu nói : « Nếu chẳng nói chơi, sao lại đem cái mào cũ mà thế ? Giá nó đáng mấy đồng, mà đòi thế năm trăm lượng ? » Bảo tự An nghe nói, liền cầm cái mào, chỉ trái mình châu trước mào hỏi rằng : « Cái vật này không đáng năm trăm lượng hay sao ? » Châu Bưu không biết giã thiệt, nên gượng gạo trả lời rằng : « Không lẽ tới giá ấy ? »

Còn Loan ngọc Phương ngó thấy hột mình châu chiếu sáng, biết giá đáng bạc ngàn, cầm năm trăm là phải lắm, liền sai người bước ra nói rằng : « Tam tráng sĩ chịu đi, cái mào đáng cầm lắm. » Hai bên giao ước xong xă, bạc và mào đều để trên bàn. Bảo tự An liền cỡi áo.

Khi ấy Bảo tự An thí võ với Châu Bưu. Châu Bưu khi Bảo tự An già cả, tính đánh chừng năm ba hiệp đang đà xuống đai cho rồi. Châu Bưu đánh hoài, Bảo tự An đỡ mãi, chẳng hề đánh lại, cứ nói như vậy : « Tôi đã nói trước với ông, biểu nới tay một chút, sao chẳng nhớ lời ? Bề nào tôi cũng chịu thua năm trăm lượng, xin đánh cầm chừng một hồi, dầu thua cũng đáng. » Lạc hoẵng Huân nói với Từ tông Bằng rằng : « Các vị ngó đó mà coi. Bảo lão gia có nghề đỡ không thấy đánh lại, làm sao mà thắng choặng Châu Bưu ? » Dư Khiêm cũng nói như vậy. Bộc thiên Bằng nói rằng : « Các ông không rõ, nhạc gia tôi có nghề dụ địch như vậy, đợi Châu Bưu đuối sức, nhạc gia tôi mới ra tay. » Còn Châu Bưu hết sức đánh hoài, mà đánh không trúng Bảo tự An, vì đánh đầu thì Tự An đỡ đó. Bảo tự An thấy Châu Bưu đã đuối tay, Bảo tự An xuất kỳ bất ý, ráng tinh thần làm bộ đâm mặt Châu Bưu, Châu Bưu hải kinh.

đưa hai tay đỡ mặt, chẳng ngờ Bảo tự An cúi xuống thoi giữa hàng. Chân Bưu trợn con mắt ốc bưu trắng xác, la lên một tiếng, ngã ngửa xuống đài, lặn hơn hai căn nhà mới bót tức ! Bị thoi nhằm chỗ nhược, khỏi chết là may !

Bảo tự An liền nói lớn rằng : « Lặn hai căn nhà bữa nay trừ lặn một căn nhà hôm trước. » Nói rồi lấy mào đội lên lấy áo bọc mười cây bạc, mà nhảy xuống đài. Từ tông Bằng, Lạc hoảng Huân, đồng bái và khen rằng : « Mừng lắm ! Mừng lắm ! » Bảo tự An nói : « Ăn may ! Ăn may ! » Từ tông Bằng biểu gia đình cầm bạc thế cho lão gia mặc áo. Bảo tự An đương mặc áo, xãy nghe trên đài kêu lớn rằng : « Ông già kia khoan bận áo đã, có Tứ lão gia (1) ra thử sức với người đây. » Bảo tự An nghe kêu, liền ngó lên đài, thấy một người cao phổng một trượng ba thước, mập như Di Lạc, mạnh quá Trương Phi, cặp mắt lờm lờm, hàm răng chom chồm ! Bảo tự An nói : « Ta cũng ráng kiếm thêm năm trăm lượng bạc nữa, cho đủ số một ngàn, đừng mua đồ đãi tiệc luôn thể. » Và nói và trật áo ra, thì ngó thấy Bảo kim Hoa đã nhảy lên lôi đài. Bảo tự An nói : « Không xong rồi ! Không xong rồi ! Minh sợ một điều, là nó lên đài thí võ, nay nó đã nhảy lên đó, biết tính lăm sao ? » Nói rồi trách Bộc thiên Điều rằng : « Ta đã giao tẩu tẩu người cho người gìn giữ, sao còn để nó lên đài ? » Bộc thiên Điều nói : « Tẩu tẩu tôi không bàn luận một lời chi hết, thỉnh linh nhảy thót lên đài, tôi cần làm sao cho kịp ? »

Nói về Bảo kim Hoa nhảy lên đài vừa tới, liền mắng rằng : « Đồng thịt kia ! Sao người khi cha thiếp như vậy ? » Châu Báo biết là con gái Bảo tự An, liền nghĩ rằng : « Minh chẳng đá nó xuống làm chi, để vật nó mà đè một hồi trên đài, tuy lăm chi khôngặng mặt lòng, song thoi bậy cũngặng ít chực cái, làm cho cha con mắc cỡ mà chơi ! » Nghĩ rồi nói rằng : « Nàng là gái thoa son giới phấn, há theo người nhảy thấp trèo cao. Nếu bị thầy xuống đài, thì trăm nĩa gãy nát, quần áo lấm lem, ắt là mang xấu. Chi bằng nhảy xuống trước kêu cha già tới số

(1) Tứ lão gia, ông tư.

lên đây, đừng ta thoi vài thoi, rồi dờn cho rãnh, nằng lo liệm xác mà mai táng thì có hiếu hơn. » Bảo kim Hoa nghe nói khích nổi giận đánh liền, vì đã học rút nhiều thầy hay, nên thông thạo các miếng. Phải chi đánh đao thương, thì đã giết chết Châu Báo, bởi đánh quờn nên thắng không dặng, vì tay Kim Hoa nhỏ nhít, tuy dấm thoi, bất kể kỳ số, mà chẳng thấm cái thầy Châu Báo, chẳng khác chi bò chét cắn voi, không ăn thua gì hết. Càng dấm chừng nào, Châu Báo càng lủi lơi nữa. Bảo kim Hoa túng thế phải lui boài, Châu Báo lấn tới hoài !

Bảo tự An ở dưới ngó thấy như vậy, biết con phải thua, liền kêu lớn rằng : « Thôi, con hãy nhảy xuống cho xong, để cha lên đánh với nó mới xứng sức. » Bảo kim Hoa tánh háo thắng, nên không chịu nhảy xuống, nghĩ rằng : « Mình đánh nó như đánh đất, chớ nó đánh chẳng dặng mình, lẽ nào mà trốn ? » Chẳng ngờ bị Châu Báo lấn đường đất, lấn riết Bảo kim Hoa ra phía Tây bắc, còn vài thước nữa thì té xuống đài. Bảo kim Hoa kinh hãi !

Lúc này Bộc thiên Bàng nóng như lửa dốt, Bảo tự An xuất hạn dầm mình, đồng lại dưới đài mà húng !

Còn Bảo kim Hoa tính kể rằng : « Để mình giả đồ té mà tọa xuống, sẽ nhảy qua đầu Châu Báo mà phóng qua phía Đông nam. » Chẳng ngờ Bảo kim Hoa mới tọa xuống, Châu Báo cúi mặt quyết vọt xuống mà đè ! Bảo kim Hoa nhảy vọt lên, hai cái mũi giày bằng sắt xốc nhằm cặp mắt Châu Báo, Châu Báo tròng ngang một cái bị nhào hớt xuống đài, thì đã dính cặp tròng con mắt trên mũi giày, như cặp trứng gà ác !

Bảo kim Hoa nhảy bốc theo, muốn đập bồi vài đập cho chết. Bảo tự An la dút rằng : « Người ta sa cơ còn đập làm chi, không lẽ giết tuyệt nòi tuyệt giống ! » Bảo kim Hoa cũng vàng lời.

Hai bên đều khen Bảo kim Hoa dụng kế mà thắng. Bao nhiêu người coi dưới đài cũng khen giỏi như vậy.

Còn Loan ngọc Phương xem thấy hỡi ôi ! Vì thỉnh bốn tráng sĩ đánh hai trận đều bị thương hết thấy. Té ra tổn bạc

vàng rất nhiều mà không báo oán đặng. Túng phải truyền gia đình khiêng Châu Bửu, Châu Báo, về mà điều trị.

Khi ấy Từ tông Bằng lấy làm đắc ý, sai gia đình vào chùa dắt ngựa ra, ai nấy đồng lên yên, Từ tông Bằng mời Bộc thiên Điều, và vợ chồng Bộc thiên Bằng về nhà đàm đạo. Dư Khiêm với hai mươi vị thánh sai theo sau.

Lúc Báo kim Hoa vào tới cửa, Từ đại nương rước vào, mời ra hậu đường đãi tiệc như đang trước.

Nói qua Loan ngọc Phương về nhà, nghe bốn anh em họ Châu rên rập với nhau, cũng điếc tai, điếc óc ! Loan ngọc Phương buồn bực, nói với Huệ đa Sĩ rằng : « Vậy thì người bảo trẻ nó phá lòi dài cho rãnh, những cây nhỏ thì bổ thí cho chùa làm củi, còn các cây lớn thì đem về. » Huệ đa Sĩ nói : « Cũng nên phá lòi dài cho rãnh, chớ còn để làm chi ? »

Châu Long và Châu Hồ nghe lọt vào tai, lấy làm bất bình lắm ! Châu Long nói : « Việc thắng bại là thường sự, lẽ nào lại ngã lòng thối chí mà phá lòi dài ? » Loan ngọc Phương nói : « Bởi bốn anh em đều bình hết, nên ta mới biếu phá lòi dài. » Châu Long nói : « Vậy chớ hôm trước Lạc hoảng Huân và Dư Khiêm cũng bị thương, mà còn viện người khác đối địch, lẽ nào anh em chúng ta lại hết phe đảng, không biết đi viện người như nó hay sao ? » Loan ngọc Phương nói : « Tự ý muốn thỉnh ai ta cũng chịu hết, song chưa rõ tráng sĩ tính viện người nào ở đâu xa, xin cắt nghĩa cho rõ ? »

Hồi thứ bốn mươi

Thầy trò cùng giúp nhau.

Châu Long thủng thủng nói rằng : « Tôi muốn thỉnh gia sư (1) là Lôi thắng Viễn, ở tại núi Nga mi, lo chi đánh không lại chúng nó. » Loan ngọc Phương cười gằn mà rằng : « Từ đây đến núi Nga mi, cách xa ngàn dặm, bởi Nga mi sơn ở tại tỉnh Tứ xuyên, vừa khứ vừa hồi có nửa năm, khéo nói chuyện giả ngợ ! » Châu Long cười rằng : « Quê quán thầy

(1) Gia sư : Thầy mình.

tôi ở núi Nga mi, bây giờ làm đạo sĩ về ở tại chùa Ân tự, đất Nam kinh gần lắm, như công tử bằng lòng dùng lễ vật mà rước gia sư, thì anh em tôi viết một phong thư, công tử chọn hai người nói năng cho thông, đem thư và lễ vật đến tỉnh Nam kinh, vào chùa Ân tự mà rước thầy tôi, chắc người vị tỉnh ra sức. » Loan ngọc Phương nói : « Ta cũng liêu một muôn lượng bạc, xin cho xong việc thì thôi. Vậy thì tráng sĩ viết thư, ta sẽ sắm sanh bốn món lễ vật, theo bực đạo sĩ cần dùng. »

Châu Long bèn cậy Huệ đa Sĩ viết giùm thư, Châu Long đặt câu nào, thì Huệ đa Sĩ viết câu nấy, trong thư năn nỉ và nói khích động làm cho Lôi thắng Viễn đến đánh lời dài. Loan ngọc Phương nói : « Ta coi bộ hai cha con ông già ấy, không phải kẻ ở Dương châu, thiệt là người xứ khác. Nếu thĩch Lôi đạo trưởng đến đây, có khi cha con nó đã về mất, thì uổng công biết chừng nào ! Vậy thì Huệ đa Sĩ phải qua nhà Từ tông Bằng mà thông tin trước, biếu cha con người ấy ở đó mà chờ. » Huệ đa Sĩ thiệt không dám đi, song nghĩ rằng : « Nuôi binh ngàn ngày, dùng có một thuở, lẽ nào lại từ nan ? Song sợ Dư Khiêm là thằng quĩ sứ, chẳng dựa đánh đập, nó búng một cái cũng văng tới ngoài sân ! Bằng mình không vàng lời, thì công tử giận hờn, hết chỗ nhờ cậy ! » Nghĩ tới nước, phải phụng mạng sửa sang quần áo ra đi.

Khi đến cửa họ Từ, bèn nói với kẻ giữ cửa rằng : « Xin chú vào thưa rằng : Loan phũ sai môn khách là Huệ tam Thiên xin vào ra mắt. » Kẻ giữ cửa vào báo y như lời ấy.

Từ tông Bằng đương đàm đạo, nghe gia đình vào báo như vậy, thì châu mày mà rằng : « Không hiểu nó qua làm chi ? » Dư Khiêm nghe nói thưa rằng : « Thằng khốn ấy hay xui mưu làm loạn gây lăm việc thị phi ; nó đến đây chắc không có sự tử tế, các vị đừng cho nó vào làm chi, để tôi ra thưởng nó vài bạt tai, mà đuổi về cho rảnh. » Bảo tự An nói : « Hai nước tranh đua với nhau mặc lòng, chứ không phép chém sứ. Nó đã tìm đến, chắc cũng có nói việc chi,

Hãy kêu nó vào, coi nói thế nào cho biết. » Từ tông Bằng nói : « Phải. » Rồi truyền gia tướng kêu vào. Lạc hoằng Hoàn sợ Dư Khiêm lỗ mãng, đánh Huê đa Sĩ, nên dặn rằng : « Tuy nó không phải người tử tế, song chẳng nên xúc phạm mà mất lòng. Người đi chỗ khác, đừng ở đây làm chi, cũng chẳng khá đón người mà sanh sự. » Dư Khiêm nghe chữ biểu như vậy, liền ra đứng phía ngoài, tức mình đỏ mặt.

Còn gia tướng, dẫn Huê đa Sĩ đi ngang, thấy Dư Khiêm đứng trước làm mặt quỷ thần ; thì Huê đa Sĩ cũng làm bộ môn trợn bái và hỏi rằng : « Dư đại thúc ở đó sao ? » Dư Khiêm chẳng thèm đáp lễ, mà lại nói hơi quạu quọ om sòm : « Ta bữa nay không đàm đạo với ai đâu, đừng có nói nhiều chuyện ! » Huê đa Sĩ cúi mặt đi xuôi !

Khi đến nhà khách, Bộc thiên Bằng thấy Huê đa Sĩ cũng chẳng đã phải nhóm dậy hỏi rằng : « Chào anh đi chơi. » Bởi có quen hồi chưa cưới vợ, nên phải hỏi thăm chừng. Bão tự An cũng hỏi gọi là... Từ tông Bằng mời ngồi, Huê đa Sĩ xăm rắm làm lễ, Bão tự An căn rằng : « Thôi thì Huê huynh là bạn hữu nhà quan, ra vào cửa phủ, nay hạ mình đến lều cỏ, có chuyện chi xin nói cho rành, lựa là phải đại lễ. » Huê đa Sĩ nói : « Tệ đồng (1) sai tôi qua kính thăm ông và thưa một lời với Từ đại gia. Bởi lệnh hữu lão tiên sanh, cha con vô nghệ vô song, anh hùng đệ nhất, chúng tôi thiết tình kính mến, tức vì gặp muộn mà thôi. Đáng lẽ thỉnh lệnh hữu qua nhà mà chơi, song sợ lệnh hữu không chịu, nay lệnh hữu đánh dẹp anh em họ Châu, tệ đồng chịu sút, mới sai tôi qua kính lời như vậy : Tệ đồng còn một người bằng hữu, vô nghệ cao cường, nội năm bảy ngày cũng đến đây hầu thử tài giây phút, e lệnh hữu về sớm, nên sai tôi đến hỏi thăm, lệnh hữu có lẽ nán lạiặng ít ngày chẳng ? » Từ tông Bằng nghe nói phiến muộn nghĩ rằng : « Nếu không ừ, thì chúng nó chê mình bất lực, bằng chịu đợi e mất lòng Bão tự An. Bởi người vị tình bằng hữu, đã ra sức rửa hờn rồi, không lẽ lóng nhóng ở đây mà bảo họ mãi ! » Nghĩ rồi nói lương khương rằng : « Chuyện ấy còn chưa nhất định. »

(Xem tiếp tập 17)

(1) Tệ đồng : Người chủ chỗ mình ở, gọi là đồng ông (Chủ tôi).

LỤC - MÃU - ĐƠN

Bảo tự An nghe qua hiểu ý họ Từ liền nói rằng : « Tôi đã biết ý lệnh đông rồi, bởi tôi đánh lời dài, lệnh đông chưa chịu phục, quyết thỉnh anh hùng lấy tiếng lại, song người ấy ở xa, sợ thỉnh đến rồi, thì tôi đã về xứ, nên sai người đến đây cầm lời cho xong, rồi mới đi thỉnh tráng sĩ. Ta nói thiệt : Ta chẳng hề sợ tay nào, dầu xuống biển mà thỉnh Ngũ tử Tư hoặc lên trời thỉnh Na Tra, ta cũng liều mạng già, chẳng hề sợ chết. Song ta kỳ cho người mười ngày, nếu quá kỳ thì ta về nhà, đừng nói hành rằng : Ta sợ mà trốn. » Huệ đa Sĩ nói : « Định như vậy cũng rộng ngày, thiệt đáng bực anh hùng can đảm ! Để tôi về thưa lại với tề đông. » Nói rồi từ già.

Khi Huệ đa Sĩ trở ra, thấy Đur Khiêm còn đứng chờ cũ. Huệ đa Sĩ cười mơn trớn, và nói rằng : « Sao Đur đại thúc không ngồi trong, đứng làm chi cho mãi ? » Đur Khiêm nói : « Một người một ý, kẻ tra đứng người tra ngồi, can có chi người mà phòng hỏi ? Vả lại ta đã nói trước với người rằng : Bữa nay ta không muốn chuyện văn với ai, sao người còn hỏi mãi ? » Huệ đa Sĩ nói : « Phải. » Liền bái mà già từ, đi qua khỏi rồi, niệm Phật thầm và nói nhỏ rằng : « Mô Phật ! May phước tôi lắm ! Đã qua khỏi Quỷ môn quan (1), đã giáp cõi dương thế ! »

Đoạn Huệ đa Sĩ về đến phủ, Loan ngọc Phương hỏi : « Người đi việc ấy ra thế nào ? » Huệ đa Sĩ nhắm không ai đi theo mà cãi, liền nói lớn lối rằng : « Môn hạ (2) đến cửa ngõ, biên gia tướng thông tin. Từ tông Bằng và Lạc hoảng

(1) Quỷ môn quan : Cửa ải đầu dưới Âm phủ.

(2) Môn hạ : Kẻ dưới cửa, dưới tay.

Huân liền ra nghênh tiếp. Dư Khiêm đứng trà xong xă, tôi nói chuyện ấy. Lão nọ chịu nán mười ngày, nếu quá kỳ thì không đợi. Tôi nghĩ lại : Đầy đi qua Nam kinh, và khứ và hồi, lâu thế nào cũng không tới mười bữa. Xin đại gia sai vài người tâm phúc, đi thỉnh Lôi đạo trưởng cho mau. » Loan ngọc Phương sai Loan Cần, Loan Cánh, đem thơ và lễ vật xuống thuyền, qua Nam kinh lập tức.

Nói về Bảo tự An ăn cơm chiều xong xă, hỏi con trở về Long đàm. Từ tông Bằng cầm rằng : « Cò nương thuở nay mới đến Dương châu, đề mai tiện nội (1) đem đi xem hoa tại chùa Thiên ninh và các phong cảnh tốt. Ở chơi đôi ba bữa sẽ về, cũng không lấy làm trễ. Lễ nào mới đến lại về liền ? » Bảo tự An nói : « Từ đại gia nói như vậy cũng phải, ngặt nhà tôi không kể cầm quyền, chẳng tin xin hỏi thăm Lạc đại gia thì biết. » Lạc hoảng Huân nói : « Thiệt có như vậy, song không lẽ biếu đàn bà con gái đi đêm. Xin nán ngày mai cũng không muộn. » Bảo tự An y lời.

Bữa sau cơm nước xong rồi, Bảo kim Hoa liền kiếu Từ đại nương, rồi ra thưa với cha mà về. Bảo tự An nói : « Thôi chị em bây đi về trước mà sẵn sóc việc nhà, nếu có đại sự điều chi, thì cho ta hay tin lập tức, bằng vô sự thì đợi mười bữa, ta sẽ trở về. » Bộc thiên Bằng cũng dặn em vài lời. Bảo kim Hoa và Bộc thiên Điều đồng giả từ lên ngựa.

Cách sáu ngày Loan Cần, Loan Cánh thỉnh đặng Lôi thắng Viên về dinh. Huê da Sĩ qua thông tin, định ngày mai, đến Lôi đài thí võ. Bảo tự An liền chịu.

Huê da Sĩ về rồi, Từ tông Bằng sai người đi thám thính, coi Loan ngọc Phương viện ai.

Giây phút gia đình về thưa rằng : « Chúng tôi tra không đặng họ tên, song thấy hai ông đạo sĩ già và hai ông đạo nhỏ. » Bảo tự An nói : « Thôi thôi, chắc là Lôi thắng Viên ở chùa Ân tự tại Nam kinh. » Lạc hoảng Huân và Từ tông Bằng đồng hỏi : « Lão gia có quen với đạo sĩ ấy hay sao ? »

(1) Tiện nội, vợ hiền; vợ mình lời nói khiêm.

Bảo tự An nói : « Tuy chưa biết mặt, song có nghe danh, nội Nam kinh, không ai sánh kịp với Lôi thắng Viên. » Lạc hoẵng Huân, Từ tông Bằng đồng nói rằng : « Anh hùng hảo hớn trong thiên hạ cũng nhiều, lão gia đã quen hết, xin cất nghĩa mấy người hạng nhứt đáng khen ? » Bảo tự An nói : « Chắc còn nhiều người giỏi nữa, song tôi biết Hoa chấn Phương và mấy người em vợ, lại biết Huột diêm la Hồ Lý, Kim tiên Hồ Liễu lại với Hòa thượng đánh ba cọp, là thầy Tiêu An mà thôi. » Từ tông Bằng hỏi thăm sự đánh ba cọp. Lạc hoẵng Huân thuật chuyện lại. Từ tông Bằng khen ngợi hết sức ! Bảo tự An nói : « Tiêu An hãy còn hai người sư đệ, là : Tiêu Kê, Tiêu Nguyệt, nghe đồn Tiêu Kê, Tiêu Nguyệt mạnh hơn Tiêu An. Nhứt là Tiêu Nguyệt cầm một khúc cây lấy hai ngón tay vọt ít lần, nát như củi mục ! Song nghe tiếng mà chưa gặp người, nói chuyện và lấy làm tức tối ! » Ai nấy nghe nói, đều le lưỡi lắc đầu !

Bữa sau ăn cơm sớm, Từ tông Bằng, Lạc hoẵng Huân, Bảo tự An, Bộc thiên Bằng, bốn người cỡi ngựa đi trước ; Dư Khiêm với hai chục thính sai theo sau ; ghé chùa gởi ngựa, rồi đồng ra trước lòi đài.

Bảo tự An ngó lên đài, thấy một ông đạo sĩ già, chừng sáu mươi tuổi, mình cao một trượng hai, mày ngang mắt lộ, vạm vỡ như hùm, ngồi trên ghế ngó ra, coi bộ oai nghi lắm ! Nghe người ta nói : « Tới rồi ! Tới rồi ! Sao không thấy nữ tướng ! » Lôi thắng Viên biết là phe Từ tông Bằng đã đến, liền đứng dậy vòng tay mà rằng : « Chẳng hay vị anh hùng nào thắng lòi đài hôm trước, xin lên đây đàm đạo cùng tôi ! » Bảo tự An nhảy lên đài, vòng tay đáp rằng : « Tôi hôm trước cầu may đắc thắng, thiệt không phải tài chi. » Lôi thắng Viên hỏi : « Chẳng hay đàn việt danh là chi ? » Bảo tự An đáp rằng : « Tôi họ Bảo tên Phước, tên chữ Tự An. » Lôi thắng Viên hỏi : « Hay là Bảo đàn việt ở Long đàm đó chẳng ? » Bảo tự An nói phải. Lôi thắng Viên nói rằng : « Thiệt tiếng đồn chẳng dối, tại liêu đồ không biết mới lắm. » Bảo tự An hỏi : « Chẳng hay pháp danh tiên trưởng là chi ? » Lôi thắng Viên nói :

«Bần đạo họ Lôi tên Thắng Viên.» Bảo tự An hỏi : «Phải là Lôi tiên trưởng ở chùa Ân tự, tại tỉnh Nam kinh chăng ?» Lôi thắng Viên nói phải. Bảo tự An nói rằng : «Tôi nghe danh tiên trưởng bấy lâu, bây giờ mới biết mặt.» Lôi thắng Viên nói : «Bốn đứa tiểu đồ không biết thấp cao, mới tĩ thí với dân việt, nên bị thương đã đáng. Chúng nó lại sai người thỉnh lời đến hầu thử, chẳng hay dân việt muốn chơi chăng ?» Bảo tự An nói : «Nếu tiên trưởng không chê, tôi cũng hầu một chuyến.»

Khi ấy hai người đều cởi áo, nai nịt rồi, đồng bái nhau mà nói rằng : «Xin lỗi ! Xin lỗi !» Xong rồi mới ra sức đánh quờn. (Ấy là người hay thì ở khiêm hòa như vậy, chẳng phải như kẻ hạ sĩ, biết chút đỉnh thì khoe tài, buông lời khiêu khích) ! !

Hai người đã nghe danh nhau rồi, nên ráng hết sức bình sanh mà đánh, khác nào : Cọp đua với cọp, rồng giỡn với rồng. Đánh từ giờ tị tới đầu giờ mùi, không phân thắng bại ! Xảy nghe tiếng dưới đài kêu lớn rằng : «Hai vị anh hùng, khoan đánh đã, có thầy trò bần tăng đến đây.»

Thiệt là :

*Kẻ nho người đạo đánh lời dài,
Cờ gập tay cao há nhượng ai !
Tam giáo trời xui vầy một cuộc ;
Sải thân đến giải thấy an bài.*

Hồi thứ bốn mươi mốt

Tránh gian tặc Hoàng-Huân đến Sơn-đông.

Khi ấy hai người đương mê trận, không dám nháy con mắt, giữ thế với nhau, dầu ai kêu mặc ai, cũng không ngó tới. Tiêu An kêu luôn đôi ba tiếng, thấy hai người còn đánh hoài, nổi giận hét lớn rằng : «Tại không chịu thôi, đừng trách bần tăng đánh hết thầy.» Nói rồi nhảy lên đài, chen vào giữa, xô hai người đứng đàng xa lắc ! Bảo tự An ngó thấy Tiên An, càng ỷ hơi mạnh thế. Còn Lôi thắng Viên biết là Tiêu An hòa thượng ở Ngũ đài sơn, liền hỏi rằng : « Sư

huynh ở đâu mới lại đây ? » Tiêu An đáp rằng : « Pháp đệ (1) ở tại núi Không sơn, thuộc về tỉnh Giang nam, chùa Tam quan. Hôm qua nghe nói Bảo cư sĩ đánh lời dài tại đây, nên bần tăng với tiêu đồ tìm qua trợ lực ; chẳng ngờ người tĩ thí với đạo huynh, cũng là anh em trong tam giác, bần tăng chẳng biết giúp ai, nên phải lên đài khuyên giải. » Bởi Bảo tự An với Lôi thắng Viên đều là người danh tiếng, võ nghệ cầm đông, nên ai cũng giữ mình, sợ sa cơ mang xấu. Ý muốn huê, ngặt không người khuyên giải, nay thấy Tiêu An can gián, lấy làm mừng lắm, nên hai người đồng nói rằng : « Sư huynh đã giải vây, lẽ nào chúng tôi dám cãi lời mà hỗn chiến ! » Và nói và mặc áo lớn. Bảo tự An mời Tiêu An xuống lời dài, Lôi thắng Viên cũng mời Tiêu An về Loan phủ. Tiêu An biết Loan ngọc Phương là bọn gian thần, ý không muốn ghé, nên kiếm cớ từ rằng : « Đáng lẽ bần tăng phải vâng lời, qua Loan phủ đàm đạo, song có việc cần cấp, phải về Long đàm với Bảo cư sĩ, nên chẳng dám vâng lời. » Lôi thắng Viên biết Tiêu An hậu đãi Bảo tự An, nên không dám ép nữa.

Khi ấy Tiêu An và Bảo tự An đồng nhảy xuống đài, Lạc hoảng Huân, Từ tông Bằng, Bộc thiên Bằng, đồng nghinh tiếp. Bảo tự An tạ ơn hai thầy trò, vì có tình tìm qua trợ lực. Ai nấy đều lên yên, trừ ra thầy trò Tiêu An là người tu hành, không dám cỡi ngựa nên đi bộ theo Dư Khiêm và các thính sai, đồng qua Từ phủ.

Đến nơi, Từ tông Bằng truyền dọn riêng tiệc chay, đãi cách trọng thê, còn bao nhiêu đều ngồi chung tiệc mặn. Dư Khiêm coi thết đãi hai chục vị thính sai.

Tiệc rồi, Bảo tự An từ giã. Từ tông Bằng nói : « Bữa nay gần tối rồi, xin nghỉ một đêm, ngày mai sẽ về cũng không trễ. »

Đến tối đồng uống rượu; Bảo tự An nói với Lạc hoảng Huân rằng : « Nay Loan ngọc Phương báo thù chưaặng, nó càng giận hơn xưa. » Lạc hoảng Huân nói : « Phải. » Bảo tự An nói rằng : « Lạc đại gia rộng lượng hay dung, chứ Từ

(1) Pháp đệ, cũng như sư đệ, vai em trong việc tu hành.

đại gia không chịu nhận thua, chắc phải cõ sanh tử. Theo ý tôi, thì Lạc đại gia chẳng nên ở đây làm chi cho chúng nó chọc giận, hãy đi dạo chốn khác cho thanh thoi. Nay Lão thái thái và Quế tiểu thư đều ở Sơn đông, tại nhà Hoa chấn Phương, Lạc đại gia cũng nên qua đó mà thăm viếng. Vả lại Hoa chấn Phương và mấy anh em họ Ba đều là anh hùng hào kiệt, nếu Lạc đại gia sum vầy một bữa với nhau, thì khỏi cô thế, đã không cô thế, lo chi loài gian nịnh hại mình ? » Lạc hoằng Huân nói : « Lão gia luận rất hay, lẽ nào tôi dám cãi ; song còn ngất một điều : Nếu tôi lánh mặt, thì chúng nó ăn thua với anh tôi, sợ anh tôi một mình cự không lại chúng nó ? » Từ tông Bằng nói : « Xin biểu đệ an lòng, người huynh có phương chữa mình đặng. Nếu biểu đệ đi rồi, thì người huynh mượn tiếng góp tiền nhà, thâu lúa ruộng, đi luôn nửa tháng sẽ về. Như vậy thì các người của Loan ngọc Phương thính tới, đợi lâu ngày không lẽ ở hoài, chắc phải lui về quê quán. Không phải mình sợ chúng nó, thiệt là không muốn gây cừ oán với gian thần. » Bảo tự An nghe nói, mừng quá khen rằng : « Thiệt Từ đại gia có võ có văn, có trí có dũng, ở đời nên coi đó mà làm gương. Vậy thì ngày mai, tôi và tiểu tể với hai chục đừa thính sai đều theo thầy trò Hòa thượng mà trở lại Long đàm ; Lạc đại gia với Đư đại thúc hãy đi qua Sơn đông ; còn Từ đại gia cũng đi góp tiền nhà luôn thể. » Ai nấy đồng khen phải, mãn tiệc rượu rồi nghỉ ngơi.

Rạng ngày cơm nước xong xă, Từ tông Bằng đem mười cây bạc giao cho Bảo tự An. Bảo tự An cười ngất nói rằng : « Hồi trước tôi đã nói : Bạc ăn này để mua đồ đãi tiệc, đặng chúng ta ăn uống với nhau. Mà chúng ta ăn uống mấy ngày rày lại Từ phủ, thì cũng nên trừ bạc đó cho rồi. » Từ tông Bằng nói : « Cứ như lời ấy thì lão gia khinh tôi không đủ sức mà đãi anh em. Dầu cho đãi khách mấy ngày rày cũng không tới bấy nhiêu. Xin lão gia thâu năm trăm lượng bạc ấy là phải hơn. Vì lão gia có lòng tưởng chúng tôi, đến dẹp lời đãi cho dặng tiếng tốt, lẽ thì tôi phải đền ơn, dụng lẽ đưa

về mời đáng, có đâu lại lãnh bạc ấy là phần công khó của lão gia ? » Bảo tự An nói : « Lễ nào tôi lấy bạc này mà về nhà ? Dầu dùng làm sở phí đãi tiệc còn dư, thì bạc còn lại tôi xin dùng làm lễ trình nghi mà đưa Lạc đại gia lên đường cũng được. » Tiều An thấy vậy giải rằng : « Bần đạo xử ngay như vậy : Bảo cư sĩ quyết lòng không thâu bạc này, đã kiến cho Từ đại gia và Lạc đại gia thì hai vị phải nhậm lời mà chịu lãnh. Nghĩa là cung kính cho mấy, cũng không bằng vàng lời. » Từ tông Bằng và Lạc hoằng Huân đồng tạ ơn. Bảo tự An và thầy trò Tiều An dẫn hai chực thỉnh sai từ giã về Long đàm, còn Lạc hoằng Huân sửa sang hành lý. Từ tông Bằng đem năm trăm lượng bạc để trước mặt Lạc hoằng Huân mà nói rằng : « Biếu đệ hãy biếu Đur Khiêm thâu bạc này dùng làm phí lộ. » Lạc hoằng Huân nói : « Bạc vàng sở phí đi Ninh ba hãy còn nguyên, nay đem tiền này theo làm chi nữa ? » Từ tông Bằng nói : « Ấy là trình nghi của Bảo lão, em từ chối sao được ? » Lạc hoằng Huân nói : « Như vậy thì tôi phải lấy một cây mà thôi. » Đur Khiêm bèn lấy một cây bạc để vào gói.

Bữa sau Lạc hoằng Huân từ giã, thầy trò đi qua Sơn đông. Từ tông Bằng truyền gia đình coi nhà, rồi đi thâu tiền nhà, lúa ruộng.

Nói về Lạc hoằng Huân đi với Đur Khiêm hơn mấy ngày mới tới phố Khô thủy, là cái tiệm quen khi trước hộ linh cứu về có ghé tại đó. Đur Khiêm nhớ chừng, gánh hành lý đi vào cửa tiệm. Nhiều người quen mặt nghinh tiếp nói rằng : « Có Lạc đại gia đến đây, phải dọn phòng cho tử tế. » Đoạn kẻ thì gánh đồ, người thì dắt ngựa. Lạc hoằng Huân mới ngồi xuống đã có thau nước rửa mặt, và trà ngon rượu tốt sẵn sàng. Kẻ thì làm vịt làm gà, người thì nướng cá xào thịt.

Giây phút dọn ra ế hễ, thiết đãi khuyển mời tử tế. Trong khi ăn uống, Lạc hoằng Huân hỏi rằng : « Có lão gia ở nhà chăng ? » Người coi tiệm nói : « Hôm trước lão gia đi ngang qua đây, có nói rằng : Xuống Giang nam đi rước đại gia,

lẽ nào đại gia không gặp ? » Lạc hoẵng Huân nói : « Nhắm đi đường thủy lâu, nên ta đi ngựa theo lộ phía Tây, chắc là đi lặt. » Người ấy nói : « Phải rồi ! Phải rồi ! Lão gia đi ngõ bên Đông xuống Dương châu, nên đại gia không gặp cũng phải. » Lạc hoẵng Huân hỏi : « Lão gia đi với ai ? » Người ấy nói : « Đi với Nhậm đại gia, và bốn người em vợ. » Lạc hoẵng Huân hỏi rằng : « Từ đây đến trại, còn cách mấy dặm đường ? » Người ấy nói : « Cách hơn tám chục dặm, bữa nay đã tối rồi, ước chừng rạng mai, đi đến đó đèn mới tới trại. » Lạc hoẵng Huân hỏi : « Đường cái hay là bờ con ? » Người ấy nói : « Khó đi lắm ! Khó đi lắm ! Tuy gọi là Bá lý toan táo lâm (1), song biết đường thì đi có tám chục dặm, nếu không biết đường, thì đi lộn vô lộn ra hoài, dầu ba ngày cũng chưa tới. Như đại gia muốn đi để mai tối sẽ sai một người dẫn đường thì nội một ngày cũng tới. » Lạc hoẵng Huân nói : « Đặng vậy thì tốt lắm. » Cơm nước rồi thầy trò nằm nghỉ.

Rạng ngày ăn đồ điểm tâm xong xong, Người coi tiệm sai đưa gia đình cỡi ngựa ô dẫn lộ, Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm từ già, gánh đồ hành lý lên ngựa đi theo. Cách hai chục dặm mới tới Toan táo lâm. Thấy cây táo mọc vô số, hoặc một cây bên Đông, hoặc một bụi bên Tây, không có hàng ngũ chi hết, nên nó sanh ra đường tiêu lộ nhiều lắm, quanh co như thề ruột gà, khó phân biệt Đông, Tây, Nam Bắc. Lạc hoẵng Huân hỏi : « Hay là đường tam cốc đó chăng, nên lòng chông khó đi quá ! » Người ấy nói : « Không phải là ba cái hang, mà gọi là đường tam cốc, thiệt là cái đường này dễ gạt người, nếu ai lạc đến đây thì phải chết. » Dư Khiêm kinh hãi hỏi rằng : « Người quen đi ngõ nào mà khỏi chết ? » Người ấy nói : « Đại gia là người nhà, nên tôi nói thiệt : Bởi cái rừng này trồng gai táo tới một trăm dặm, nên gọi là Bá lý toan táo lâm. Cứ coi chừng mấy cây táo cụt ngọn, đi theo đường nhỏ thì an. Nếu đi theo đường cái là chỗ có nhiều cây táo dài ngọn mọc hai bên, thì không toàn mạng. » Dư Khiêm

(1) Rừng gai táo dài một trăm dặm.

hỏi : « Vì có nào đi đường nhỏ còng hèn, đi đường cái thì bỏ mạng ? » Người ấy nói : « Đường nhỏ là đường thiệt, đường cái là đường giả, bởi mấy đường cái ở dưới có đào hầm, trên gác cây bồ cổ quấy quá, những người đi lăm đường ấy thì phải sụp hầm. »

Giây phút đi tới một cái trại. Lạc hoẵng Huân ngó thấy có một cái lầu bằng đá xanh. Người ấy nhảy xuống ngựa hỏi rằng : « Đại gia muốn đi quanh hay là đi tắt ? » Lạc hoẵng Huân hỏi : « Đi quanh thì đi làm sao ? » Người ấy nói : « Đây là trại Ba lão gia, đi vòng sau trại năm mươi dặm, mới tới trại chánh. Còn như muốn đi tắt, thì đi ngang cửa sau, lần qua trại Ba cừu gia, rồi qua trại Ba thất gia, rồi qua trại Ba nhị gia, thì tới trại chánh ; tuy qua cừu trại, mà có ba mươi dặm đường. Tự ý đại gia muốn đi tắt đi quanh thì nói ? » Lạc hoẵng Huân nóng thắm mề, muốnặng cặp cánh mà bay tới cho mau, nên trả lời rằng : « Ai cũng muốn đi tắt cho gần, lẽ nào đi quanh cho trễ, song sợ đi tắt, Ba cừu gia hay dặng, đâm đạo mất ngày giờ. » Người ấy nói : « Bởi đại gia không rõ, chớ đi ngang qua phía sau nhà bếp, Ba cừu gia ở đầu đó mà hay ? » Lạc hoẵng Huân nói rằng : « Nếu vậy thì đi tắt cho mau. » Người ấy nói : « Như muốn đi tắt, thì phải vô cửa ngõ phía sau, đại gia và đại thúc xuống ngựa nghỉ chơn, đợi tôi vào trại lấy chìa khóa mở ngõ sau, cho đại gia đi lên. » Lạc hoẵng Huân nói : « Phải, song người đi cho mau mau, và đừng nói lậu rằng có ta lên qua trại chánh. » Người ấy gác đầu, buộc ngựa rồi đi vô cửa ngõ lớn.

Còn Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm đều xuống ngựa buộc ngựa nơi cội cây, Dư Khiêm mở gói, lấy chiếu nệm trải trên cầu, cho Lạc hoẵng Huân ngồi nghỉ mà đợi.

Đợi tới giờ mùi không thấy người ấy trở ra, chờ hoài chờ hũy, xót ruột xót gan, vì ăn điểm tâm hồi sớm mai, tới bây giờ đã xế rồi nên đói lắm ! Lạc hoẵng Huân nói : « Kỳ quá ! Người này làm thế gì nín mất, không thấy trở ra ! Vả lại coi bộ nó nói nhiều lời quái gở, không biết hung kiết thế nào ? » Dư Khiêm thưa rằng : « Chắc là người ấy đói bụng,

còn kiểm cơm nguội lớt lòng; đợi ăn uống xong rồi, nó mới ra mở cửa. » Lạc hoẵng Huân nghe nói gặc đầu.

Giây phút thấy mở bát cửa sau, Lạc hoẵng Huân ngỡ là người ấy mở cửa, chẳng ngờ thấy ba bốn mươi người lưng nách, cầm khí giới kéo ra. Lạc hoẵng Huân hải kinh, liền rút gươm ra phòng khi bất trắc.

Hồi thứ bốn mươi hai

Gây họa lánh nạn gặp Hồ-Liên.

Khi ấy có một người cao hai trượng, tóc đỏ mặt đen, phồng chùng mười sáu, mười bảy tuổi, tay cầm trường còn bằng đồng, xông ra hét lớn rằng : « Lạc hoẵng Huân đã tới đây sao ? Tiểu gia đợi ngươi đã lâu lắm ! » Và nói và chạy qua cầu, đập Lạc hoẵng Huân một gậy. Lạc hoẵng Huân trảng khối, đồng côn lún đất gần ba thước mọc ! Tướng ấy giá đồng côn đập nửa, Lạc hoẵng Huân kinh hải nghĩ rằng : « Nếu tránh không kịp, chắc đã nát đầu ! » Còn tướng ấy đập hai côn không nhắm, càng giận hơn nữa, nghĩ rằng : « Lạc hoẵng Huân võ nghệ cao cường, đập hoài cũng không trúng, chỉ bằng quơ ngang cho gãy sườn. » Nghĩ rồi vụt đại. Còn Lạc hoẵng Huân tuy tay cầm gươm, song nhắm đỡ không lại, và trảng bề nào cũng không khối, vì nó quơ ngang, lún phải khòm lưng xuống mà lúi vào, đầu trúng trong cây cũng nhẹ. Chẳng ngờ lúi vào, thì cây gươm xóc vô bụng tướng ấy, tướng ấy la : « Cháu ôi ! » Một tiếng, ngã xuống chết ngay ! Bốn mươi người kia la lớn rằng : « Không xong rồi ! Tiểu gia bị Lạc hoẵng Huân đâm chết. Mau mau phi báo với Cữu gia ! »

Lạc hoẵng Huân nghe nói vậy mới hay người ấy là con Ba cữu gia, ăn năn đã nuốn, nghĩ rằng : « E Ba cữu gia hay đặt chắc chẳng dung mình, song không lẽ con rồng có thể mà ăn hiếp con rắn sa cơ ? » Dư Khiêm nói : « Đại gia đừng tin người rộng lượng, nếu nóng con thì chắc giết mà báo thù, thầy trò mình cứ sao cho lại cũ bấy ăn cướp dữ. Chi bằng lo trốn qua Hoa lão trại mà lánh nạn, tuy không

có Hoa lão gia ở nhà mặc lòng, chớ cũng có Hoa nại nại bình vục. » Lạc hoẵng Huân nói : « Phải. » Tờ thầy bèn lên ngựa thẳng xông.

Bây giờ cắt nghĩa cho rõ : Nguyên Ba cứu gia thứ chín, gọi là Ba Tín, còn tướng chết hồi này là con Ba Tín, gọi là Ba Kiết. Thuở nay Ba Kiết không biết mặt Lạc hoẵng Huân, vì làm sao mà cứu oán như vậy ? Bởi có cớ này : Nguyên Ba Kiết một tuổi với Hoa bích Liên, sức mạnh ngàn cân, mà tánh hay háo sắc lắm. Song cũng có hơi khùng khùng, thứ dòng con ăn cướp, thì trời báo ứng như vậy ! Nội kiến họ Ba đều tuyệt tự, trừ ra Ba Tín sanh đặng một mình Ba Kiết mà thôi. Ba Kiết thấy Hoa bích Liên nhan sắc như tiên, hình dung tợ ngọc, lại thêm có văn có võ, toàn đức toàn trinh, nên Ba Kiết phải lòng, về năn nỉ với cha mẹ xin nói Hoa bích Liên cho mình. Vợ chồng Ba Tín thấy cháu là Hoa bích Liên có tài có sắc cũng thương, nên cậy tám người anh nói với Hoa chấn Phương sự ấy. Còn vợ Ba Tín là Mã kim Định cũng cậy tám người chị dâu, đi nói với Hoa nại nại. Bởi bên Tàu cũ đồng tánh, con chú con bác không dặng gả cưới, chớ bạn dì, con cô, con cậu, thì khác họ, nên cha mẹ chúng nó dặng phép làm sui ; song cũng có tiếng chê rằng : « Thân thượng gia thân », nghĩa là đã bà con còn muốn cầu thân nữa, nên những bậc quan viên il làm sui như vậy.

Bởi cớ ấy nên vợ chồng Hoa chấn Phương tuy chẳng bằng lòng, song vì mặt các em, không lẽ nói dứt. Nhứt là Hoa bích Liên không ưng, thề nguyện ở vậy mà chọn duyên lành vì sợ anh mặt đen tóc đỏ ! Hoa chấn Phương muốn kén rể khác, lại sợ Ba Kiết ghen tương làm hại, mới mượn cớ đi hát võ nghệ, mà chọn rể phương xa, may gặp Lạc hoẵng Huân, vừa lòng đẹp ý, nên vợ chồng đem Quế tiêu thơ về trại, vợ chồng Ba cứu gia biết việc con mình không xuôi, thì bàn luận với nhau rằng : « Hoa chấn Phương kén rể là Lạc hoẵng Huân, Lạc hoẵng Huân không chịu. Hoa chấn Phương quyết làm cho dặng việc, nên rước mẹ và vợ chánh của Lạc

hoảng Huân về trại rồi, lại đi rước Lạc hoảng Huân, chắc ít ngày nữa cũng qua đến trại chánh. » Ba Kiết nghe vậy nổi ghen, nên chọn ba bốn mươi lâu la mai phục, quyết đón đường giết Lạc hoảng Huân. Khi nấy thấy người ở tiệm Khổ thủy đi về, Ba Kiết liền hỏi rằng : « Người đi về có chuyện chi ? » Người ấy không dè sự ghen tương cho chị con cô, mới nói thiệt rằng : « Tôi dắt đường cho Lạc cô gia về trại chánh, vào đây lấy chìa khóa mà mở cửa sau. » Ba Kiết đồ ghè tương, và sợ người ấy nói lậu thì Lạc hoảng Huân trốn đi, nên đánh vào bàn tang, người ấy chết tốt ! Rồi đi kêu bốn chục người phục binh ở ngõ quanh về đủ mặt, mới dấn ra đánh Lạc hoảng Huân. Khi Lạc hoảng Huân đâm Ba Kiết chết rồi, thì bốn chục lâu la đều chạy vào báo tin với Ba Tín. Nhờ diều dấn như vậy, nên tở thầy Lạc hoảng Huân mới chạy khỏi xa xa.

Khi ấy vợ chồng Ba cửu gia hay tin Lạc hoảng Huân giết con mình chết, thì khóc lớn rồi nói rằng : « Nhắm chừng Lạc hoảng Huân chạy chưa bao xa, chắc là nó thối về tiệm Khổ thủy. Vậy thì các đầu mục hãy dẫn binh truy nã, chia làm bốn đội đuổi theo. » Các lâu la vâng lệnh, giống mã la đi qua hướng Nam.

Lạc hoảng Huân đương chạy với Dư Khiêm, xảy nghe tiếng mã la inh ỏi ! Dư Khiêm nói : « Ấy là Ba cửu gia giống mã la đuổi theo, vậy đại gia ráng chạy cho mau kéo khốn. » Lạc hoảng Huân nói rằng : « Đường sá rậm rì, biết ngõ nào mà chạy ? » Dư Khiêm thưa : « Người dẫn đường có nói trước, những cây táo cụt ngọn dựa tiêu lộ là đường thiệt. Vậy ta cứ theo đó mà chạy thì khỏi sập hãm. » Nói rồi dắt đường đi trước, Lạc hoảng Huân theo sau. Lần lần không nghe tiếng mã la, tở thầy mới bớt sợ.

Còn vợ chồng Ba Tín chia binh làm bốn đội đuổi theo hướng Nam, vì chắc là Lạc hoảng Huân thối lại tiệm Khổ thủy. Bởi có ấy nên Lạc hoảng Huân và Dư Khiêm chạy khỏi, tuy thầy trò không biết đường, mà Dư Khiêm tìm tâm chạy qua hướng Bắc, ý tưởng là chạy cho nhắm trại Hoa chấn

Phượng. Chẳng ngờ trại Hoa chấn Phượng ở ném về phía Tây bắc, cho nên Dư Khiêm chạy một hồi qua hướng Bắc, thì thấy đường khó đi lắm, liền chạy qua hướng Tây. Chạy từ giờ mùi cho tới đổ đèn, ngựa không ngừng vó, tính hơn năm chục dặm rồi, mà không thấy trại chánh, thì biết mình đi đã lạc đường, lại thêm đói quá !

Khi ấy Dư Khiêm dừng ngựa thưa rằng : « Đại gia chạy với tôi, cách trại họ Ba đã năm sáu mươi dặm, dầu chúng nó có theo cũng không kịp, còn sợ nổi chi ? Vậy thì coi phía trước có quán cơm hay chẳng, ăn đỡ đói rồi đi mới dặng. » Lạc hoẵng Huân nói : « Ta cũng đói nữa ! » Nói rồi đồng giục ngựa tới rặng cây đằng trước. Xảy thấy một người cỡi ngựa, có một người đi bộ theo sau. Đi đã quá rồi, người ấy mới quày ngựa lại hỏi rằng : « Phải Dư Khiêm cỡi ngựa đó chẳng ? » Tớ thấy nghe kêu tên, nửa mừng nửa sợ ; mừng là mừng chắc người quen mới kêu tên mà hỏi, sợ là sợ phe Ba cứu gia đuổi theo, nên Dư Khiêm hỏi rằng : « Ông là ai đó ? » Người ấy nhìn rồi hỏi lại : « Ông này giống thể đệ Lạc hoẵng Huân thì phải ? » Lạc hoẵng Huân nghe nói hơi quen lớn, liền đáp rằng : « Phải. » Người ấy xuống ngựa, Lạc hoẵng Huân thưa rằng : « Chẳng hay đại ca là ai ? » Người ấy nói : « Tôi là Hồ Liên. Năm xưa tôi qua Dương châu, ở tại nhà thầy học võ nghệ đã ba năm, lúc ấy thể đệ mới bảy, tám tuổi, ít hay ra vô võ trường, nên không quen biết cho mấy. Duy có Dư Khiêm ra vô đem trà nước thường lắm, đã quen mặt nhiều lần, nên bây giờ ngó thấy liền nhớ, còn thể đệ thì nhớ mặt mà thôi. » Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm nghe nhắc mới rõ, đồng xuống ngựa chào mừng. Hồ Liên nói : « Ta mới nghe thể đệ gá nghĩa với cô gái Hoa chấn Phượng, cũng gần đến Hoa trại lắm rồi, nên ngu huynh mới đi qua Hoa trại mà thăm thể đệ, không dè gặp gỡ giữa đường ; song chưa rõ tớ thấy, đương đi đâu đó ? » Lạc hoẵng Huân thuật chuyện Hoa chấn Phượng cầu thân không dặng, nên làm kế độc, trộm mẹ và vợ về Sơn đông, đến nỗi bôn tang, sanh ra sự đánh lộn dài, vau vau, rồi nói rằng : « Nay Bảo tự An khuyên em qua Sơn đông mà tìm mẹ, và

kinh việc như duyên luôn thề, vì sợ ở Dương châu thì bị Loạn ngọc Phương hại thăm. » Hồ Liên nói : « Té ra sự mầu ở tại Hoa lão trại, tôi không hay mà đi thăm, đã đành chịu tội. Còn thế đệ đi ngổ này cũng lạc đường nữa ! » Lạc hoảng Huân nói : « Em đã không thuộc đường đi nước bước, lại thêm mới gây cái họa to, nên chạy chết mà lạc hơn mấy mươi dặm. » Hồ Liên hỏi : « Thế đệ gây họa làm sao, nói cho ta nghe thử ? » Lạc hoảng Huân thuật chuyện mình giết con Ba Tín, vân vân.

Hồ Liên nghe nói kinh hãi, than rằng : « Thiệt họa to, không phải tầm thường ! Bởi trong chín anh em họ Ba chỉ có một mình Ba Tín là có một chút trai là Ba Kiết. Nay thế đệ giết Ba Kiết, thì kiến họ Ba phải tuyệt tự, lẽ nào Ba Tín bỏ qua. Vả lại Ba Tín thứ chín, nên gọi là Ba cứu gia, tánh em út hay nghênh ngang, dầu anh chị cũng khó bề khuyên giải. Còn vợ Ba Tín là Mã kim Định, võ nghệ vô song, không ai đánh lại, nếu nóng con thì khó mười phần. Vậy thế đệ phải trở về nhà ta mà thương nghị mới được. » Lúc này thầy trò Lạc hoảng Huân như cá lọt đáy, đến cảnh lạ may gặp người quen, nên biểu gì nghe nấy, liền lên ngựa đi theo. Hồ Liên quày ngựa lại, chừng vài dặm đã về tới nhà. Đãi trà nước xong xong, Hồ Liên nói rằng : « Từ tiệm Kuồ thủy đến đây, không có quán xá chi hết, chắc là thế đệ đói lắm. » Nói rồi hỏi gia tướng dọn cơm.

Giây phút rượu cơm dọn sẵn sàng, Hồ Liên ngồi với Lạc hoảng Huân một bàn, còn Dư Khiêm ăn mâm khác. Ăn uống xong rồi, Hồ Liên cứ ép uống rượu, Lạc hoảng Huân kiêu rằng : « Em ráng chén này mà thôi, xin cho kiêu vì đương mệt lắm. » Hồ Liên nói : « Thế đệ mê mệt, ngu huynh không dám ép. Đêm nay phải nghỉ cho khỏe, mai sáng sẽ hay. » Lạc hoảng Huân bưng chén rượu ấy uống ráng chưa cạn. Hồ Liên vùng la lên một tiếng, nói rằng : « Châu ôi ! Thế đệ đã mang danh bất hiếu rồi ! » Lạc hoảng Huân nghe nói sảng sốt, để chén rượu xuống đứng dậy hỏi rằng : « Chẳng hay em làm lỗi chuyện chi, xin thế huynh cắt nghĩa cho rõ ? » Hồ Liên châu mày nhăn mặt dăm ngực dậm chơn nói không ra tiếng.

Hồi thứ bốn mươi ba

Hồ-Liên đưa Hoảng-Huân khỏi non Trường-diệp.

Giây phút Hồ Liên nói rằng : « Nay thế đệ chạy thoát, chỉ cho khỏi vợ chồng Ba Cửu nổi giận, đem binh qua Hoa lão trại, làm hại thái thái và Quế tiều thơ ? » Lạc hoảng Huân nghe nói, động lòng khóc lớn, rồi năn nỉ rằng : « Xin thế huynh làm ơn cho một người biết đường dẫn lộ, đem tôi qua trại Hoa lão bây giờ. Tôi tình nguyện thường mạng cho Ba Cửu, xin đừng làm hại mẹ tôi. » Hồ Liên khuyên rằng : « Chắc là Ba Cửu đương lo đám ma, chưa nghĩ tới chuyện ấy. Nếu nó nghĩ tới chuyện ấy, thì đã bắt sự mẫu rồi, đâu có chạy bây giờ, qua trại Hoa lão cũng không kịp, vì đây đến trại Hoa lão cách năm chục dặm. Vậy xin thế đệ hãy an lòng, để ngu huynh sai một người đi thăm tin, chừng canh ba này trả lời, thì đủ biết hung kiết. » Lạc hoảng Huân nói : « Đường đi và khứ và hồi một trăm dặm, lẽ nào canh ba này mà hay tin ? » Hồ Liên nói : « Thế đệ không rõ, chớ ta có một người em ruột là Hồ Lý, mình tuy lùn thấp, song sức mạnh muôn người, nay đã hai mươi bảy tuổi, nhiều người khuyên nó lo việc công danh, thì nó nói : Tôi gian nịnh cầm quyền, anh hùng ra phò vua chắc phải bị khốn. Không lẽ mình vì chức nhỏ mọn, mà theo xu phụ cửa gian thần ? Chi bằng thông thả làm ăn, không ai bó buộc. Bởi có ấy nên nó kết bạn với Hoa chấn Phương và chín anh em họ Ba. Ba năm trước nó lập quán Hồ gia, bán cơm bán rượu. Những kẻ trung nghĩa ghé vào quán, thì hậu đãi mười phần, không tham một mảy. Nếu bọn gian thần vào quán ấy, thì nửa đêm nó giết, xẻ thịt làm nhưn bánh bao, và thâu hết hành lý. Có khi vào ban ngày, nó cũng phục rượu mà giết nữa, nên kêu nó là Huột diêm la (1). Lại còn một sự tài năng này nữa : Tiết tháng mười thì mau tối, mà nó đi hồi mặt trời mọc, cho tới mặt trời gần lặn,ặng bốn trăm dặm đường. Để tôi sai

(1) Huột diêm la : Diêm vương sống.

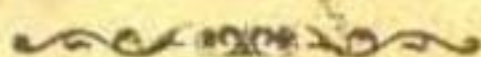
người mời nó đến đây, thế đệ lấy lễ mà đãi nó và cạy đi giùm, thì nội canh ba hay tin lành dữ, sẽ thương lượng mới xong.» Lạc hoẵng Huân nói : « Tôi có nghe Bão tự An khen ngợi Huột điếm là anh hùng, song tôi không dè là lĩnh đệ. » Hồ Liên nghe nói hỏi rằng : « Bão tự An ở Long đàm phải chăng ? » Lạc hoẵng Huân nói : « Phải. » Hồ Liên nói rằng : « Tôi cũng nghe danh Bão tự An là anh hùng, song chưa biết mặt. » Nói rồi biểu gia đình rằng : « Con ngựa của ta cỡi mới về hồi này, có khi chưa mỡ yên, chúng bây hãy cỡi qua nhị gia mà nói rằng : Ta có chuyện cần cấp, nên sai đem ngựa rước nhị gia thương nghị tức thì. » Gia đình vâng ngựa lên yên.

Giây phút gia đình trở về thưa rằng : « Nhị gia đã tới cửa. » Nói vừa dứt tiếng, Hồ Lý đã bước vào. Lạc hoẵng Huân đứng dậy ra mắt, Hồ Lý đáp lễ, rồi ngồi xuống hỏi rằng : « Chẳng hay anh này là ai ? » Hồ Liên nói : « Người này là Lạc hoẵng Huân công tử, con trai của thầy ta là Lạc dư kích lão gia. » Hồ Lý bái Lạc hoẵng Huân và nói rằng : « Tôi bấy lâu nghe tiếng anh hùng, nay mới gặp mặt. » Nói rồi lại hỏi : « Chẳng hay đại ca kêu tôi, có chuyện chi cần cấp ? » Hồ Liên thuật chuyện vân vân. Hồ Lý lắc đầu than rằng : « Việc này rất khó liệu, vì chưng Ba Kiết là người nổi lửa hương của kiến họ Ba, nay đã tuyệt rồi, không lẽ họ làm thỉnh mà chịu, vả lại vợ anh Ba Cửu là chị Mã kim Định, cũng không hiền gì nữa ! » Hồ Liên nói : « Bởi thấy vợ chồng Ba Cửu mạnh như rồng, ta mới mời hiền đệ đến thương nghị. » Hồ Lý nói : « Ba thị là tình minh thế, Lạc huynh là nghĩa thế giao. Anh em mình không lẽ trợ bên nào hết ? » Hồ Liên nói : « Không phải biểu hiền đệ trợ ai. Bởi sư mẫu ở tại trại Hoa gia, e vợ chồng Ba Cửu kiếm thế đệ không dặng, thì đến bắt sư mẫu chẳng ; nên tính sai người đi thăm tin, ngật sợ đi chậm mà trễ việc, nên Lạc thế đệ muốn cảm phiền hiền đệ, xin giúp một phen. »

(Xem tiếp tập 18)

LỤC - MÃU - ĐOÀN

Khi ấy Lạc hoẵng Huân đứng dậy nói tiếp rằng : « Nghe nói Thế huynh đi mau như thần, nên em cậy làm ơn thám thính , xin cúi lạy tạ ơn. » Nói rồi liền làm lễ. Hồ Lý thiết ý không muốn đi, song vị tình anh chỉ đường, và thương Lạc hoẵng Huân hạ mình cầu khẩn, nên chẳng lẽ từ chối, lỡ bề phải nói rằng : « Không hề chi, việc ấy tôi giúp được. » Hồ Liễn biểu đem rượu đãi em. Hồ Lý nói : « Uống rượu là tiêu sự, chuyện này là đại sự. Anh hãy đứng trước với Lạc huynh, tôi đi về uống sau cũng được. »

Khi ấy mới canh một, Hồ Lý nói : « Thôi, tôi đi đó. » Nói rồi đi liền. Lạc hoẵng Huân theo đưa tới cửa ngõ, chẳng biết Hồ Lý đi ngã nào, ngó khắp nơi không thấy tăm dạng. Lạc hoẵng Huân nghĩ thầm rằng : « Thiết là người kỳ lắm ! » Nói rồi trở vào trong.

Hồ Liễn mời Lạc hoẵng Huân uống rượu, và nói rằng : « Anh em mình thũng thảng uống rượu cầm chừng, đợi nó về sẽ uống luôn thề. »

Hai người uống chưa hết bầu rượu. Xảy nghe tiếng rọc rạch trên mái nhà, Hồ Liễn hỏi : « Giống gì đó kia ! » Hồ Lý ở ngoài đáp rằng : « Tôi đi đã về đây ! » Và nói và đi vào, thì nghe trống trở canh ba.

Lạc hoẵng Huân nghinh tiếp, Hồ Lý nói : « Lạc thế huynh hãy an lòng, Lão thái thái và Quế tiểu thư đều vô sự. Vợ chồng anh Ba Cửu hồi ban ngày có đến Hoa trại, quyết bắt Lão thái thái và Quế tiểu thư. Lệnh nhạc mẫu năn nỉ hết lời, hai vợ chồng cũng không chịu, nhờ có Hoa bích Liên nổi giận, trách cậu mợ không vị mợ mình, nên quyết một trận sanh tử. Vợ chồng Ba Cửu biết thế bắt Lão thái thái và Quế

tiêu thơ khôngặng, túng phải trở về, và kiếm thế huynh báo oán. Như vậy nhờ Hoa bích Liên nên Lão thái thái và Quế tiêu thơ mới vô sự ; ngày sau giao duyên, thế huynh chẳng nên khích nó ? » Cười rồi, day lại nói với anh rằng : « Chi Ba mới dặn tôi rằng : Hoa chấn Phương đi Giang nam chưa về, biểu Lạc huynh đừng vào Hoa trại, e Ba Cứu tới rầy rà mà không ai khuyên giải, lại cậy anh em mình báo hộ Lạc huynh. Song tôi nghĩ hoài, luận không ra kể, xin đại ca liệu thế làm sao ? »

Giây phút Hồ Liên nói rằng : « Ta tính khôngặng kể chi hết, trừ ra một điều này thì tiện một chút. Lạc thế đệ về Dương châu mà tị nạn thời xong hơn. Vả chẳng mình cách trại Ba Cứu chẳng xa, kể lại người qua đông đảo, nội ngày mai chắc có người bên Ba Cứu qua dò tin, nếu còn thế đệ ở đây, thì sao cũng biểu nạp, như mình binh vực Lạc thế đệ, ắt là Ba Cứu oán tới mình. Thiệt mình chẳng phải sợ chi chúng nó, song cự với Ba Cứu mà có ích cho thế đệ cũng chẳng hề gì, ngặt không ích chi cho thế đệ, mà làm mất thêm nghĩa thề nguyên, thì lấy làm vô ích lắm. Chi bằng Lạc thế đệ về Dương châu, cậy Bảo tự An đến đây, anh em chúng tôi sẽ hiệp nhau mà giảng hòa với Ba Cứu, thì họa may hết sự oán thù. Ngặt có một điều : Bây giờ không lẽ bay qua Ba trại mà về Dương châu, chẳng biết tính làm sao choặng ! » Hồ Lý nói : « Sự ấy có khó chi, dắt Lạc huynh đi ngang qua núi Trường điệp thì tránh khỏi Ba trại. » Hồ Liên nói : « Sợ đường ấy không ai đi đã lâu ngày, chắc là nhiều rắn lắm ! » Hồ Lý nói : « Cái đó cũng dễ, dùng phép đã thảo kinh xà, nghĩa là đập cổ đuôi rắn ; lấy một cây tre chẻ phân nửa, cầm cây tre ấy ngồi trên ngựa, trở đầu chỏ mà đập trên ngọn cỏ, rắn nghe tiếng tre khua bốp bốp, thì nó hoảng hồn phải tránh xa. Tôi thấy đều dùng cây tre ấy, ắt qua khỏi núi như thường. » Lạc hoàng Huân nói : « Tôi có nghe đồn núi Trường điệp đường cái thông thương, sao gọi rằng ít người qua lại ? » Hồ Lý nói : « Bởi vì Hoa chấn Phương lập tiệm Khổ thủy, cất chợ tại đó mà buôn bán, chặn mỗi hàng tiệm tôi, nên tôi giận mới dùng

đá miềng, mượn thợ xây phụ thêm cho hòn núi Trường điệp lớn hơn, bít đường bộ hành đi khôngặng và tôi kiếm thể nói rằng : Ngổ ấy có rắn và cạp, nên lấp đi cho khỏi hại. Từ ấy đến nay, bộ hành đi tắt khôngặng, phải đi quanh ngang quán tôi, rồi mới đi vòng qua Khô thủy. Nay tôi biều ba bốn mươi lâu la, đem cuốc lớn ra phá chơn núi ấy, cho thể huynh đi qua, hề đi chừng ba bốn dặm thì tới tấm bia đá, đứng tại tấm bia ấy, nhắm ngay hướng Đông nam, đi tám mươi dặm thì tới chợ Huỳnh hoa, có quán Huỳnh hoa của dân lành, ngủ lại quán ấy một đêm, hỏi thăm đường về Dương châu, cứ theo lời người chỉ mà đi thì khỏi bị lạc.» Lạc hoẵng Huân sợ quên, dặn Đur Khiêm nhớ với mình cho chắc chắn.

Khi ấy Hồ Liễn nói với Lạc hoẵng Huân rằng : «Không phải ta thúc hối thể đệ, song sợ nhiều người ngó thấy mà khó, nên phải biều thể đệ đi đêm.» Lạc hoẵng Huân từ tạ. Hồ Liễn lấy những bánh trái vật thực, để vào gói Đur Khiêm, dặng dùng đỡ lòng trong tám mươi dặm. Hồ Lý chẻ hai cây tre dài, đưa cho Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm. Hồ Liễn với Hồ Lý theo đưa, và kèn bốn mươi tên lâu la đem cuốc phá chơn núi dọn đường trống trải. Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm từ tạ, thầy trò cầm tre lên ngựa, đạp cỏ mà đi.

Khi Lạc hoẵng Huân và Đur Khiêm qua khỏi núi. Hồ Lý truyền lâu la xây đá lại như xưa, rồi trở về trại. Thương hại cho Lạc hoẵng Huân với Đur Khiêm đi nửa đêm, ngồi trên ngựa mà cõ bằng dẫu, nhánh cây cọ mặt vương tóc, ráng liều mạng đi tới sáng, mới khỏi đường sầm uất, tới chỗ cỏ rác mọc thấp hơn. Thấy có cái bia đá, thầy trò nhắm ngay hướng Đông nam thẳng tới, dỏi lòng nhờ có bánh trái trong gói, dùng đỡ dạ mà đi. Tới đứng bóng mới thấy bộ hành qua lại, Đur Khiêm nhảy xuống ngựa, bái và hỏi : «Chẳng hay chợ Huỳnh hoa còn cách bao xa?» Bộ hành đáp rằng : «Còn cách hai chục dặm nữa.» Lạc hoẵng Huân nói : «Như vậy thì đã hơn hai phần đường rồi, hãy nghỉ mà ăn lót lòng,

rồi đi cũng kịp. » Nói rồi nhảy xuống ngựa. Đur Khiêm mở gói lấy bánh trái ra, thấy tro ăn dở lòng, rồi lên ngựa đi nữa.

Đến mặt trời chen lặn, mới tới chợ Huỳnh hoa, thiên hạ đông đảo. Thấy quán Huỳnh hoa ở ngang rạp hát, tở thầy xuống ngựa bước vào. Chủ quán dọn cơm thết dài, tở thầy ăn chút đỉnh rồi nghỉ ngơi, vì mắc thức luôn và đi một ngày đêm mệt quá! Trong ý Lạc hoẵng Huân tính ngủ một đêm, rạng ngày sẽ dời gót. Rủi canh tư trời mưa dầm, tới sáng mưa càng lớn.

Rạng ngày tở thầy thức dậy, thấy trời mưa nặng hạt, biết lên đường chưa đúng, vả lại hôm qua đi xa quá, nay đã thấm đôn nên mỗi mẻ, cũng có ý làm biếng. Lạc hoẵng Huân nói với Đur Khiêm rằng : « Người lấy ít chỉ bạc đưa cho chủ quán, biếu mua một khúc thịt, một con gà, một con vịt, với đồ phụ tùng mà nấu nó cho ngon, và mua ba cân rượu mà dọn cơm cho từ tốn. » Chẳng ngờ xừ ấy gà, vịt, cá, thịt đều rẻ lắm, nên chủ quán tính lấy bốn chỉ bạc, còn dư mấy chỉ đưa lại cho Đur Khiêm. Đur Khiêm nói : « Thôi, thôi lại làm chi, để người mua rượu mà uống, miễn là nấu nướng cho thiệt khéo thì thôi. » Chủ quán mừng rỡ cảm ơn, lo dọn cơm kỹ lưỡng.

Còn Lạc hoẵng Huân hôm qua ghé quán thì trời đã tối, chưa kịp dạo chợ Huỳnh hoa, đến khi tạnh mưa, bèn đi ra ngoài một lát. Đi ngang chỗ kia, nhằm lúc có vị viên quan đưa một ông Huyện ra cửa ngõ. Vị viên quan ấy vừa thấy Lạc hoẵng Huân, liền sắp lưng trở vào cửa huyện. Lạc hoẵng Huân vô ý, không ngó làm chi, dạo chợ rồi trở về quán.

Nguyên người viên quan ấy là Hạ thế Lại, nhờ Vương Luân viết thơ gởi gắm, cho nên cha Vương Luân là Vương hoải Nhơn, tra bộ thấy tại huyện Lịch thành có khuyết một chức chủ sự, liền bổ Hạ thế Lại vào đó. Hạ thế Lại lãnh chức chủ sự, đến phó nhậm tại huyện Lịch thành. Cách ba tháng, quan huyện Lịch thành bất lộc, (1) các viên chức thấy chủ sự thông thái, liền cử quyền Tri huyện

(1) Bất lộc : quan thác, gọi là bất lộc ; người văn học thác, gọi là bất hạnh ; chữ dân thác gọi là tử.

mà trị đở ít ngày, đang chờ quan huyện mới. Có quan huyện Ân thành ở gián canh với huyện Lịch thành, tri huyện Ân thành là Đường kiến Tông, ngày ấy đi thăm Hạ thế Lại. Đến khi Đường kiến Tông ra về, Hạ thế Lại theo đưa, tình cờ gặp thấy Lạc hoằng Huân, sợ Lạc hoằng Huân thấy mình, nên trở vào nhà môn lập tức.

Khi ấy Hạ thế Lại trở vào kêu quân mà truyền rằng : « Ta có thấy một người, giống Lạc hoằng Huân ở Dương châu. Nếu quả thiệt vậy, thì có tên Đư Khiêm là đây tở ruột theo tùy tùng. Người bày qua quán Huỳnh hoa, hỏi nhỏ chủ quán coi quả thiệt Đư Khiêm và Lạc hoằng Huân đó chăng ? Như chủ quán nói phải, thì người dặn chủ quán đừng đề cho hai tên ấy trốn khỏi, nếu nó trốn thì chủ quán có tội. » Quân nhơn vâng lệnh đi liền.

Hồi thứ bốn mươi bốn

Thế Lại bắt Hoằng Huân tại tiệm Huỳnh-hoa.

Khi ấy quân nhơn đến nói nhỏ với chủ quán rằng : « Ông Huyện nói có gặp Lạc hoằng Huân và người gia tướng nó là Đư Khiêm ở trong quán này. Dặn người phải cầm chừng, đừng nói lậu ra, e hai đứa trốn hết. Nếu chúng nó trốn khỏi, thì tội về người. » Nói rồi liền về nhà môn thưa lại.

Còn tên chủ quán nghe nói đã đề mờ hỏi, liền vái rằng : « Tôi là Tiểu Nhị, chẳng hề làm việc bắt nhơn, xin trời cho khỏi họa. Miễn là trời mưa luôn ít ngày, thì hai người ấy đi khôngặng, tôi có phước vô cùng ! »

Hạ thế Lại thấy quân về thưa mọi việc quả quyết, thì truyền quân dọn kiệu, đang qua huyện Ân thành.

Đoạn kiệu Hạ thế Lại đến cửa huyện Ân thành. Quân vào báo lại, Tri huyện Đường kiến Tông ra ngoài nghinh tiếp, mời vào đãi trà nước. Hạ thế Lại nói : « Nay tì chức đến ra mắt ông, và thương nghị một điều đại sự. » Đường kiến Tông hỏi : « Hạ huynh có chuyện chi cần cấp, xin cất nghĩa cho rành ? » Hạ thế Lại nói : « Quán Huỳnh hoa là quán của Liện tiểu Nhị, nửa thuộc về huyện ông, nửa thuộc về huyện tôi. Nay có hai

tên ăn cướp ngụ tại quán ấy, bởi huyện tôi ít binh nên không dám bắt, vì sợ động ố nó trốn đi, nên đến xin ông thêm binh, bắt chúng nó mới dặng. » Đường kiến Tông nói : « Dẫn huynh (1) dụ tin cho quả quyết sẽ bắt, nếu hồ nghi làm người lương thiện, tôi e vu phẩn tội đồng. » Hạ thế Lại nói : « Nó là tên ăn cướp có án : Thứ nhất, nó cướp tên tù tại huyện Định hưng là Nhậm chánh Thiện ; thứ nhì, nó phá công đường tại phủ Gia hưng, ăn trộm Mai Thao nội nhà ba bốn mạng. Tôi đã biết gốc, ông còn ngại nỗi chi ? » Đường kiến Tông nghe nói quả quyết, liền sai bốn chục lính, nhập với ba chục binh của Hạ thế Lại, đồng cầm khí giới, đến vây phủ quán cơm.

Nói về Liêu tiểu Nhị dọn một mâm cơm, bưng vào phòng Lạc hoảng Huân, để trên bàn đọc. Lạc hoảng Huân ngồi day lưng ra ngoài mà ăn, biểu Đur Khiêm ngồi ăn luôn thể. Đur Khiêm thưa rằng : « Tiệm Huỳnh hoa là chỗ đồ hội, nhiều người khách quý biết điều, nếu ngó thấy chủ nhà ăn đồng bàn với đây tớ, cười cho khỏi tiếng chê cười. Đợi đại gia dùng rồi, tôi sẽ ăn sau mới phải. » Nói rồi ra sau vườn kiếm chỗ đi tiêu.

Khi ấy bấy mười binh đem câu móc tới quán Huỳnh hoa, nháy nhó chủ quán, Liêu tiểu Nhị biết ý, dẫn binh lên vào phòng Lạc hoảng Huân. Quân lính lên dứt câu móc, kéo căng Lạc hoảng Huân. Lạc hoảng Huân té ngửa, đá nhắm bàn nhào khổng ! Quân ngoài áp vào, thã hèo gậy đè Lạc hoảng Huân, lại lấy cây sắt dần tay dần căng ! Ban đầu Lạc hoảng Huân ngỡ là phe họ Ba bắt mình, không dè quan nã tróc. Trước khi còn vùng vẫy, bây giờ đã nằm ngay ! Quân lính, còng và xiềng, dẫn ra khỏi Huỳnh hoa phố.

Còn Đur Khiêm đi đại tiện rồi, mới trở vào gần tới cửa sau. Xảy đâu Liêu tiểu Nhị chạy tới, coi bộ hơi hãi, nói nhỏ với Đur Khiêm rằng : « Đại thúc đừng đi vô mà khốn ! Bởi Lạc đại gia đã bị quan bắt rồi ! » Đur Khiêm thất sắc hỏi rằng : « Quân binh ở đâu ? Chủ tôi phạm tội gì mà bắt ? » Liêu tiểu Nhị nói : « Lịch huyện Hạ thế Lại lão gia dẫn binh rông đến vây tiệm, nói Lạc đại gia là ăn cướp có án, nên bỏ câu móc kéo

(1) Đồng dân, cũng như đồng liêu. Dẫn huynh : anh đồng liêu.

căng trói mèo, lại hăm đi kiếm đại thúc mà bắt nừa ! Tôi cảm ơn đại thúc cho tiền, nên lên báo tin mà đáp nghĩa. Thôi thôi, tôi xin kiếu, e người ta ngó thấy mà khó lòng. » Nói rồi đi mất.

Dư Khiêm nghe nói kinh hãi, ngẫm nghĩ rằng : « Sức một mình cựa sao cho lại dân binh cả huyện ! Nếu đánh với nó cũng như thề nạp mình ! Chi bằng trốn về Dương châu, mà lo phương cứu chủ. » Và nghĩ và khóc dầm ! Thiệt là :

*Mới biết ghe hư vương bão lớn ;
Cho hay nhà đột mắc mưa dai !*

Dư Khiêm khóc lớn than rằng : « Đại gia ôi ! Chẳng phải tôi sợ chết lánh nạn, quên ơn báo nghĩa. Bởi một mình tôi cứu chủ khôngặng, phải về viện Từ gia và Bão lão gia. » Nói rồi nhảy phóng khỏi vách tường, chạy riết qua hướng Đông nam như tên bắn !

Quân kiếm Dư Khiêm khôngặng, Hạ thế Lại biết đã trốn rồi, nên truyền quân giải Lạc hoẵng Huân qua Ân huyện, còn mình ngồi kiệu theo sau.

Khi đến Ân huyện, Đường kiến Tông rước Hạ thế Lại, nhường ngồi giữa công đường, theo bậc người khách, rồi truyền quân khiêng Lạc hoẵng Huân bỏ trước ghế. Lạc hoẵng Huân không hiểu có gì, Hạ thế Lại mắng rằng : « Sức sanh hùng hảo lắm, bây giờ mắc lấy tay ta, bề nào cũng phải chết ! » Đường kiến Tông nghe hơi nói, biết không phải giọng văn quan tra ăn cướp, thiệt là mượn phép mà báo cừu tư ! Tuy hồ nghi mặc lòng, còn nhóng tiếng tên bợm khai mới đoán chắcặng.

Lúc này Lạc hoẵng Huân đã tỉnh, nghe biết tiếng quen, ngược mặt lên ngó thấy Hạ thế Lại, nổi giận chỉ mặt và mắng rằng : « Ta tưởng là ai, chẳng ngờ con rùa quạ ! » Hạ thế Lại giận quá mắng rằng : « Cường đạo dám cả gan mắng với văn quan ! Quân văn miệng nó ít cái ! » Quân mới áp lại, Đường kiến Tông can rằng : « Khoan đánh đã ! Để ta tra văn vài lời. » Nói rồi nạt lớn hỏi rằng : « Người đà bị bắt, đáng lẽ chịu tội khai thiệt cho khỏi hành hình, sao lại dám mắng

vấn quan, không sợ tội chết vậy ? » Lạc hoẵng Huân nói :
« Tôi không phạm tội chi, cũng không biết vì có nào mà bị bắt, chẳng hay ông quan nào tra vấn chuyện chi ? » Đường kiến Tông nói : « Ta làm Tri huyện Ân thành, còn ông này làm Tri huyện Lịch thành. Bởi quán Huynh hoa giáp ranh hai huyện, nên ta với Hạ lão gia tra chung, vậy chờ phe người đi bao nhiêu, cướp tù tại huyện Định hưng làm sao, bắt Mai Thao tại phủ Gia hưng thế nào, người cứ thiệt khai ngay, ta chẳng hề hành phạt. » Lạc hoẵng Huân thưa rằng :
« Bởi lão gia không rõ : Nguyên cha tôi làm chức Du kích tại huyện Định hưng đã chín năm, mãn phần tại đó. Trong thành ấy có một phú hộ là Nhậm chánh Thiên, khi còn nhỏ học võ nghệ với cha tôi, nên cảm ơn thầy, mới rước mẹ con tôi về nhà mà nuôi dưỡng. » Nói rồi chỉ Hạ thế Lại mà cắt nghĩa rằng : « Còn con em ruột người này là Hạ thị ở tại lầu xanh đất Giang lăng, người này ở lầu xanh theo em mà dung trà bưng rượu. Thế huynh tôi là Nhậm chánh Thiên tánh hay háo sắc, đến chơi tại lầu xanh Giang lăng, thấy Hạ thị ầu nói có duyên, xuất ba trăm lượng chuộc điểm về làm vợ ! Hạ thế Lại cũng đi theo em mà ở, Nhậm chánh Thiên nghĩ tình anh vợ, cho làm quản gia. Sau Hạ thế Lại cờ bạc thua khiếm, ăn cắp đồ trong nhà mà bán, rồi Nhậm chánh Thiên gặp, mới tổng khứ đi ! Hạ thế Lại lưu lạc, không biết nhập vào đâu, túng phải ở trong miếu Thành hoàng, viết xâm và đoán xâm mà chi độ. Ngày kia Vương Luân đi tới xin xâm, Hạ thế Lại đoán giúp, Vương Luân vừa ý, đem về nhà nuôi dưỡng, giúp việc tay trong. Sau Nhậm chánh Thiên với tôi, đến Vương Luân nói giải hòa về vụ người hát võ nghệ rầy rạt, Vương Luân kết làm bằng hữu. Hạ thế Lại cũng dự theo, qua lại nhà Nhậm chánh Thiên. Không dè Hạ thế Lại làm cu mồi cho Vương Luân, phục rượu cho tôi và Nhậm chánh Thiên say tại tiệc, rồi dắt Vương Luân vào phòng tư tình với em mình là Hạ thị. Bị gia tướng tôi là Dư Khiêm ngó thấy, mới gây ra việc oán thù. Tôi hộ linh cứu về Dương châu chôn cất, sau nghe đồn Vương Luân bị ẩn trộm vu oan cho Nhậm

chánh Thiên, làm cho Nhậm chánh Thiên bị cầm tù, tán gia bại sản, Vương Luân dùng dịp ấy mà rước Hạ thị về mà giữ vợ người luôn! Sau tôi không biết ai cướp ngục mà cứu Nhậm chánh Thiên, án ấy còn hồ nghi, biệt tam biệt tích, sao Hạ thế Lại dám cáo gian cho tôi? Tôi chắc là Vương Luân dõ dàu, Hạ thế Lại mới đặt chức phận, ngày nay quyết vu oan giá họa cho tôi mà báo thù, xin lão gia thăm xét phân minh, thì biết chơn giả. »

Hạ thế Lại bị Lạc hoẵng Huân khai khí tiết nữa đời, tức mình giận quá, hồ thẹn vô cùng, liền vỗ ghế hét lớn rằng : « Quân ! Đem kệp ra mà kệp, thì nó mới chịu khai ngay ! » Đường kiến Tông can rằng : « Không aen ! Hạ dần huynh ôi ! Lạc hoẵng Huân xưa không có án, nay chẳng có tang, lẽ nào hành hình như vậy ! Để lấy khẩu cung rồi sẽ hay. » Nói rồi truyền đưa giấy, viết và mực biểu Lạc hoẵng Huân viết lời khai. Khi ấy quân mở công, Lạc hoẵng Huân cầm viết, viết như bay, nội giây phút đã đầy một tờ giấy.

Quân lấy tờ khai dâng cho Đường kiến Tông. Đường kiến Tông xem lời khai, cũng y như khai miệng hồi nầy, Hạ thế Lại biểu Đường kiến Tông đưa khẩu cung cho mình coi thử. Đường kiến Tông cắt vào tay áo và nói rằng : « Ông coi làm chi cho mất công, tôi cắt đây cũng đủ. Để giam Lạc hoẵng Huân lại, đợi bắt Dư Khiêm sẽ tra vấn phân minh. » Tuy nói xuôi như vậy, thiệt chánh ý sợ Hạ thế Lại mắc cớ mà xé tờ khai ! Nói rồi truyền giam Lạc hoẵng Huân lại và sai đòi Liệu tiều Nhị đến hỏi rằng : « Hai thầy trò Lạc hoẵng Huân ghé tiệm cơm hời nào, có phe đảng với ai nữa chẳng ? » Liệu tiều Nhị bẩm rằng : « Hai người ấy tới quán tôi hời hòm, không có phe đảng chi nữa. » Đường kiến Tông hỏi : « Người thấy nó có tang vật hay chẳng ? » Liệu tiều Nhị thưa rằng : « Tôi thấy một thầy một tớ vào quán, ở có lẽ có nghi. Người chủ biểu người gia tướng là Dư Khiêm ngồi ăn đồng bàn, Dư Khiêm không dám, nói e thiên hạ xem thấy chê cười, rồi ra sau vườn, kẻ quân lính đến bắt người chủ. Dư Khiêm đi đâu mất biệt, không thấy trở

vào, chắc là hay tin nên trốn mất ! Chớ tôi không thấy tang vật chi, cũng chẳng thấy dấu chi gian giảo. » Đường kiến Tông nói : « Thôi, người từ nầy sắp sau, phải coi người ngay sẽ cho ngủ trong quán, bây giờ người đừng phép về nhà. » Liệu tiều Nhị tạ ơn rồi lui gót.

Đoạn Đường kiến Tông nói với Hạ thế Lại rằng : « Dân huỳnh mau mau cho lính muội trượng Vương đại gia hay tin, đừng giúp tay trong mối vô sự. Bởi Lạc hoẵng Huân là con Lạc du kích khi trước, bằng hứa thân quyền chẳng thiếu chi, lẽ nào mình hiếp nó cho dặng ? Sau ông đừng bắt tử như vậy nữa ! » Hạ thế Lại nghe nói nhắm tim đen, liền hồ thẹn từ giã.

Vì có lẽ nào mà Đường kiến Tông coi tờ khâu cung như châu báu, không chịu cho Hạ thế Lại xem ? Nguyên Đường kiến Tông là Tấn sĩ xuất thân, người thông lý luật nhiều lắm, song bởi không có phủ nào khuyết, nên phải bỏ đở tri huyện Ân thành mà chờ. Đường kiến Tông hiểu trong luật rằng : « Vu oan cho dân lành là trộm cướp mà hành hình, thì phải mất chức. Nếu bắt lầm mà không khảo kẹp, bắt quá bị phạt bổng bớt lương mà thôi. » Bởi có ấy nên không cho khảo kẹp Lạc hoẵng Huân, và cũng biết Lạc hoẵng Huân là anh hùng, bề nào cũng không nhịn, chắc sau cũng cáo đến thượng ti, nên người chấp khâu cung làm bằng, phòng ngày sau đồ tội cho Hạ thế Lại. »

Nói về Dư Khiêm nhảy khỏi vách tường, chạy riết qua hướng Đông nam, chạy tới đứng bóng dặng ba chục dặm, thấy có rừng tòng, bèn vào đó mà nghỉ chơn. Bởi ăn ba hột cơm hồi hôm, còn sáng nầy chưa kịp ăn, kể đi xuất rồi chạy chết, nên trong lòng đói quá, phần lợi bún đã đuổi chơn, đau cả mình như dầm, mỗi mệ đói khát, phần thì trong lưng không có một đồng điều, biết lấy chi mua vật thực đở lòng !

Thiệt là :

*Anh hùng cho mấy không qua đói,
Hào kiệt bao nhiêu cũng sợ thời !*

Khi ấy Đur Khiêm muốn đi về Dương châu mà báo tin, ngặt đường xa ngàn dặm, trong lưng không tiền, lấy chi làm lộ phí mà đi cho tới. Còn tính trở lại Huỳnh hoa phố, lại e bị Hạ thể Lại bắt, thì cũng thác oan. Tới lui đều chẳng tiện, tính bề tự ái cho xong. Mỡ dây lưng ra, liền nghĩ lại rằng : « Mình thiệt thất phu lỗ mãng quá ! Nếu mình chết tại đây, chủ cũng không biết, chắc là nói mình quên ơn bạc nghĩa, bỏ chủ mà trốn đi. Thà trở lại quán Huỳnh hoa tìm tới đề lao mà chịu chết với chủ một chỗ, cho khỏi tiếng phụ tình. » Nhứt định rồi, liền quay trở lại.

Đến chiều gần tới Huỳnh hoa phố, bỗng có một ông Hòa thượng cỡi ngựa chạy xom tới, gò cương dừng ngựa, ngó Đur Khiêm mà hỏi rằng : « Người có phải là Đur Khiêm chăng ? » Đur Khiêm mặc cúi đầu lủi lủi mà đi, không có ý nhìn thầy sai làm chi. Xảy nghe hỏi tên mình, ngỡ là quan quân đón bắt. Thiệt là :

*Chim đã bị cung bay sập sập,
Tai nghe tiếng đạn nổ lừng lừng !*

Hồi thứ bốn mươi lăm

Đur-Khiêm vào Địch-phủ qui đơn.

Nguyên Hòa thượng ấy là đường huynh (1) của Lạc hoàng Huân, tên là Lạc tân Vương, năm trước làm chức Thứ kiết sĩ tại Hàn lâm viện. Bối thấy Châu Tắc Thiên là Võ Hậu chuyên quyền, dùng những tội gian định, nên Lạc tân Vương từ chức, vào làm sĩ tại núi Cửu hoa. Đó là thầy tu cấm chường, nên cỡi ngựa như người thế, giống thầy chùa có một cái đầu mà thôi ! Khi trước Lạc tân Vương có kết bằng hữu với Địch nhơn Kiệt. Nay Lạc tân Vương đi dựng hương tại núi Ngủ đài, dựng hương rồi trở về núi Cửu hoa, nửa đường gặp Đur Khiêm mới hỏi như vậy. Đur Khiêm nhìn biết Tân Vương Hòa thượng, liền bái và thưa rằng : « Đại gia ôi ! Không xong rồi ! Chũ tôi đã bị chúng vu oan, nay Tri huyện bắt cầm tù. » Lạc tân Vương

(1) Đường huynh : anh con nhà bác.

xuống ngựa hỏi rằng : « Ai vu oan cho chủ người ? » Đur Khiêm khóc và thuật chuyện Hạ thế Lại liền cứu hậu oan, và các việc Lạc hoàng Huân bị nạn vãn vãn, rồi nói rằng : « Nay tôi tình tìm đến đề lao mà chịu chết với chủ. » Lạc tân Vương nói : « Ta đi dâng hương tại núi Ngũ đài sơn, tính trở về núi Cửu hoa là chỗ an tự của ta, song ta nghe đồn Địch nhơn Kiệt đã lên chức Sơn đông tiết độ sứ, nên ta quyết ghé Sơn đông mà thăm viếng. Vậy thì người theo ta vào Địch phủ mà quí đơn mình oan cho chủ người. Ta nhắm Địch nhơn Kiệt là quan thanh liêm chánh trực, chắc cứu chủ người chẳng sai. » Đur Khiêm nghe nói rất mừng, Lạc tân Vương mở gói lấy áo đạo sĩ đưa cho Đur Khiêm mặc đở. Đur Khiêm mặc áo đạo sĩ ở ngoài, coi bộ như yêu đạo !

Lạc tân Vương lại lấy cơm khô cho Đur Khiêm ăn đở lòng, rồi giục ngựa đi trước. Đur Khiêm chạy theo sau, vì mừng quá nên chạy rất mau, coi ý muốn bỏ ngựa. (Bây giờ có lương rồi, nên mạnh gối !)

Giấy lều đến Địch phủ, quân vào báo rằng : « Có Lạc hòa thượng là Tân Vương ở núi Cửu hoa, dắt đạo đồng xin vào ra mắt. » Địch nhơn Kiệt thỉnh vò, mời ngồi đãi trà nước rồi nói rằng : « Cách mặt bấy lâu, xiết chi hoài vọng, nay gặp nhau mừng biết dường nào ! » Lạc tân Vương nói : « Tôi bấy lâu ở ẩn núi Cửu hoa, khó bề thăm viếng. Nay tôi đi dâng hương tại Ngũ đài sơn, nghe đồn ngài phó nhậm Sơn đông, nên tôi đến kính mừng, vào dâng đạo cho phật nguyện. » Địch nhơn Kiệt truyền quân dọn cơm chay hai mâm, một mâm đãi Lạc tân Vương, Địch nhơn Kiệt ngồi cầm khách, còn một mâm đãi đạo đồng là Đur Khiêm.

Cơm nước xong xă, Địch nhơn Kiệt nói với Lạc tân Vương rằng : « Thầy có tài có trí, đáng trị nước trị dân, mà thầy ở ẩn non cao, lấy làm ồong lăm ! Lẽ thường hết trị tới loạn, hết loạn tới trị, nay loạn đã quá lẽ, cũng có thứ thái bình. Phải chi thầy bằng lòng về tục theo nhó, hạ quan sẽ tâu cho thầy giúp nước trị dân, mà hưởng phần già cả. » Lạc tân Vương nói : « Ngài có lòng tốt tiến cử, bản tăng

cũng cảm ơn. Song đã xa chữ công danh, nên chẳng miễn câu phú quý. » Địch nhơn Kiệt nói : « Tôi rõ biết kiến họ thầy vắn vỏi lắm, nếu không lo kể tự, e mất giống hiền lương ? » Lạc tân Vương nghe nói sự kể tự, động lòng rơi lụy dầm dề !

Địch nhơn Kiệt lấy làm lạ hỏi rằng : « Chẳng hay vì cớ nào mà thầy rơi lụy ? » Lạc tân Vương lau nước mắt và nói : « Bởi ngài nhắc tới sự hậu tự, nên bản lãng động lòng. Nguyên ông nội tôi sanh đặng hai trai, là tiên phụ với tiên thúc. Tiên thúc sanh đặng một trai là Lạc tân Hầu, nên bản lãng đi tu, việc kể tự còn nhờ có nó. Chẳng ngờ tôi đi dọc đường gặp gia đình nó là Đur Khiêm nói : Lạc tân Hầu bị quau huyện Lịch thành vu oan là trộm cướp, đã bắt hồi ban mai. Như vậy bản lãng rủi ro biết chừng nào, nên động lòng rơi lụy. » Địch nhơn Kiệt nói : « Quan huyện Lịch thành đã bắt lặc rồi, chưa bỏ Tri huyện mới, chữ sự Hạ thể Lại quyền thể Tri huyện mà thôi, sao nó dám vô cớ vu oan cho người lành là trộm cướp ? » Lạc tân Vương nói : « Đạo đồng theo bản lãng đó là Đur Khiêm, nó thiết gia tướng của Lạc tân Hầu ; bởi em tôi bị bắt rồi, nó không nơi nương tựa, ngồi than khóc giữa đường. Tôi thấy vậy động lòng, phải cho áo đạo đồng mặc vào, kéo e quân tập nã. Các việc đầu đuôi gốc ngọn, nó biết rõ ràng. » Nói rồi kêu Đur Khiêm mà biểu rằng : « Tự sự làm sao, thì mi bẩm cho ngài rõ ? » Đur Khiêm quì xuống khóc ròng.

Địch nhơn Kiệt thấy vậy nói rằng : « Thôi, người đừng khóc nữa, hãy chờ dậy mà thuật chuyện cho ta nghe ? » Đur Khiêm lay rồi đứng dậy, thuật chuyện từ khi Lạc hoẵng Huân ở nhà Nhậm chánh Thiên cho đến khi bị Hạ thể Lại bắt. Địch nhơn Kiệt nói : « Xin thầy miễn chấp, lệnh độ là giòng trâm anh phiệt duyệt, (1) đáng lẽ thì học văn lập võ lo chữ công danh, sao lại làm quen với ăn cướp cạn là Hoa chấn Phương, ăn cướp thuyền là Bảo Phước. Tôi muốn bắt hai tên chủ trại ấy, ngặt không có dịp mà nã tróc, lệnh độ nhập phe với chúng nó làm chi ? » Đur Khiêm bẩm rằng :

(1) Phiệt duyệt : con quan võ, có công trận.

« Nguyên khi trước Bộc thiên Bàng nghe lời Loan ngọc Phương đi thích khách chủ tôi, chủ tôi bắt đảng không giết, lại cho bạc tha về cưới vợ. Bà tôi thấy Loan ngọc Phương tìm tằm oán hận, nên biếu chủ tôi lánh mặt, đi qua Hàng châu làm rêu. Chẳng ngờ đi nửa đường gặp Bảo Phước đón rước, ân cần thiết đãi, và tạ ơn về sự chủ tôi không giết rêu người. Kể Hoa chấn Phương đến đó cầu hôn không được, mới làm mưu bắt bà tôi về Sơn đông. Đầu đuôi như vậy, nên chủ tôi mới quen với Hoa chấn Phương và Bảo Phước. Vả lại hai người ấy thật là trung nghĩa anh hùng, không phải như loài thảo khấu, coi một sự Hoa chấn Phương cướp ngọc cũng biết anh hùng, xem một việc Bảo Phước bắt Tu thị, Mai Toao, Lão Mai, cũng rõ người nghĩa khí. Hai người ấy hằng cung kính kẻ trung lương, chẳng hề làm hại, trừ ra phe đảng gian nịnh thì chẳng tha. Bởi thấy nhiều kẻ gian nịnh cầm quyền, nên chẳng chịu ra giúp nước, ẩn mình có ý trừ gian. Xin ngài xét lại, kéo oan người lương thiện. »

Địch nhơn Kiệt nghe Dư Khiêm khen Hoa chấn Phương và Bảo Phước là trung nghĩa anh hùng, thì động lòng muốn chiêu an về trào, vì bộ hạ hai người ấy nhiều kẻ anh hùng, đáng dụng phòng ngày sau đảng trừ gian phục quốc, liền nói với Lạc tân Vương rằng : « Dư Khiêm mới tố sự Tu thị không chồng mà sanh thai, vì cớ nào vậy ? » Lạc tân Vương nói : « Sự ấy từ xưa cũng có, hoặc thấy vật chi cấm động thành thai, hoặc chiêm bao mộng mị mà thành thai cũng có. Như sanh ra mà nuôi không được, gọi là quĩ thai, nếu nuôi được thì là tiên thai, quý trọng hơn hết. Tuy cổ tích có nói, mà ngày nay ít có nên hóa hồ nghi. » Địch nhơn Kiệt nói : « Tôi thật ít nghe ít thấy, chưa dám xưng thông cổ thông kim, xin thầy chỉ bằng chứng cho rõ ? » Lạc tân Vương nói rằng : « Bà Ngọc Nữ không chồng hồi tam tuổi, thọ thai tám mươi một năm mới sanh ông Lão tử sau làm tổ đạo tiên. Mẹ Bao Tĩ mấy có chồng, sanh nó ra lại hại nhà Châu dời dời. Mẹ ông Vương Thuyền đến hang quỉ giật mình mà có nghén ; sau sanh ra đặt tên là Quĩ Cốc, Mẹ Cam

La uống nước Cam lộ (1) mà có thai. Đó là bằng chứng rõ rệt đó. » Địch nhơn Kiệt hỏi : « Mấy đứa nhỏ như vậy có khác người thường chăng ? Nếu như người thường, thì những gái chưa hoang, cũng có chỗ đồ thừa, mộng寐. » Lạc tân Vương nói : « Cũng có chỗ phân biệt : Tay nó có hình, mà yếu đuối như không xương sống, đến năm bảy tuổi mới đi đứng như người thường. » Địch nhơn Kiệt khen rằng : « Thiết thầy thông việc cổ kim, nên bực trí tri bác học. Để mai tôi sai một tướng kỳ bài, cầm lệnh tiễn đi với Đur Khiêm, đòi Bảo Phước và kinh tượng cái hình đứa nhỏ đến đây, tôi sẽ xử án ấy và vụ lệnh đệ luôn thể. Song phải biểu Đur Khiêm viết một lá đơn minh oan, chờ mai tôi ra khách, nó vào kêu oan thì tôi chấp đơn mà xử mới phải lẽ. »

Khi ấy Đur Khiêm bẩm rằng : « Nếu tôi về Giang nam kêu Bảo Phước, ở Hạ thế Lại nó làm hại chủ tôi chăng ? » Địch nhơn Kiệt nói : « Chúng ta chấp cái đơn minh oan của người, thì ta cho bắt Hạ thế Lại, nó đã có tội, còn quyền chi mà hại chủ người ? » Đur Khiêm tạ ơn.

Còn Lạc tân Vương viết đơn minh oan, giao cho Đur Khiêm, biểu rạng đông lên ra ngoài, đừng cho ai thấy. Đur Khiêm vâng lời, đêm ấy buồn bực vì thăm thương chủ mình, nên không nhắm con mắt, rạng đông bần đồ đạo sĩ, trà trộn ra ngoài, liền cởi áo ấy ra, đứng ngoài dinh mà đợi.

Một chặp Địch nhơn Kiệt ra khách, Đur Khiêm vào trước vương phủ kêu oan, nói mới dứt lời, bốn tên kỳ bài bắt Đur Khiêm trói lại, đem ra giảng nọ, quyết đánh một trăm hèo theo lệ thường. Địch nhơn Kiệt biểu đừng đánh, bốn tên kỳ bài mới thả Đur Khiêm ra. Địch nhơn Kiệt đòi lại hỏi rằng : « Người tên họ là chi, dẫu có việc ức oan thì vào phủ huyện mà cáo, cớ sao dám đến chốn này mà kêu nài ? Có đơn từ chi hãy trao cho ta xem thử ? » Đur Khiêm bẩm

(1) Cam lộ là mồi, nước mù sương đọng trên ngọn cỏ. Tuy mẹ Cam La có chồng, song chẳng chưa ghen chi hết, sau uống nước Cam lộ mà tho thai, lấy cớ mà nói, chớ không liết tại nhờ Cam lộ mà có thai hay là tại Cam Mộng.

rằng : « Tôi có đơn minh oan. » Nói rồi lấy đơn dâng lên. Định nhơn Kiệt chấp đơn, xem thấy nói sơ lược như vậy :

« Tôi là Dư Khiêm hai mươi ba tuổi, quê ở tỉnh Giang nam, « phủ Dương châu, huyện Giang đô. Vì quan huyện Hạ thổ « Lại hiếp đáp dân lành, vu oan chủ tôi là trộm cướp, mà báo « cứu riêng, nên tôi minh oan cho chủ. Nguyên chủ tôi là Lạc « hoảng Huân, con của Lạc du kích, khi Lạc du kích còn « sống, nhậm tại huyện Định hưng, có một người học trò là « Nhậm chánh Thiên. Đến khi Lạc du kích từ lộ, Nhậm chánh « Thiên trưởng thành thấy trò, nuôi mẹ con chủ tôi mà đáp nghĩa. « Anh vợ Nhậm chánh Thiên là Hạ thổ Lại, tham của Vương « Luân, đem Vương Luân cho tư tình với Hạ thổ là vợ Nhậm « chánh Thiên. Tôi ngó thấy liền nói ra, mời sanh thù sanh « oán. Sau thấy trò tôi về Dương châu có ghé chùa Phổ tế ; « nửa đêm chủ tôi nghe Tu thị hô hoán, chủ tôi lật đật đến « cứu, Mai Thao là đứa gian phu lại vu oan mà cáo chủ tôi, « nói rằng chủ tôi tư tình với Tu thị, vì Tu thị không chồng « mà sanh thai. Bởi có ấy nên Bảo Phước lấy làm lạ, bèn vào « ăn trộm thấy đứa nhỏ, và bắt gian phu, dâm phụ là Mai Thao « với Lão Mai, lại cũng bắt luôn mẹ con Tu thị về mà tra « vấn, song tra cũng không ra án. Đó là Bảo Phước ăn trộm « mấy người đó, chớ chủ tôi không biết. Hạ thổ Lại vu oan « cho chủ tôi, đem quân vây quán Huỳnh hoa mà bắt. Xin ngài « xét lẽ, kéo oan kẻ hiền lương. »

Định nhơn Kiệt xem đơn rồi, hỏi sơ vài lời, Dư Khiêm nói cũng hiệp như vậy. Định nhơn Kiệt rút lệnh tiên kêu kỳ bài Đồng Siêu mà truyền rằng : « Người cầm cây lệnh tiên này đến phủ Trấn giang, đòi thủy khấu Bảo Phước, và dạy phải đem cái thầy đứa nhỏ, với đôi Tu thị, Mai Thao, Lão Mai, kinh tương nội vụ đến cho ta xử. »

(Xem tiếp tập 19)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Hồi thứ bốn mươi sáu

Đồng-Siêu đến Long-dâm đòi chứng.

Khi mới kêu kỳ bài Đồng Siêu mà giao lĩnh tiền, Đồng Siêu hăm hở vui mừng. Đến chừng nghe truyền đi đòi Bảo Phước tại Long đàm, Đồng Siêu đứng chết đần ! Địch nhơn Kiệt quở rằng : « Đồng Siêu, người không tuân lệnh hay sao ? » Đồng Siêu quì lạy bẩm rằng : « Tôi làm chức kỳ bài là tay sai, lẽ nào dám nghịch với ngài ? Song thuở nay nhiều tên kỳ bài mấy năm trước, vâng lệnh đòi Bảo Phước đều bị giết luôn luôn, đến nỗi quan binh đi bắt cũng phải chết, vì Bảo Phước là tay hùng cứ tại Long đàm, không phải như các thủy khấu tầm thường mà dễ bắt. Thương hại cho tôi còn một mẹ già tám mươi hai tuổi, lại trơ trọi một mình không có anh em, nếu đến Long đàm, như vào hồ huyết, lấy ai nuôi dưỡng mẹ tôi ? Xin ngài rộng dung, cả nhà tôi đều cảm đức. » Địch nhơn Kiệt nói : « Người hãy an lòng, không chết đâu mà sợ, ta sẽ sai một người bảo hộ người. » Nói rồi kêu Dư Khiêm mà dạy rằng : « Người muốn giải oan cho chủ, phải đòi Bảo Phước đến đây mới xong. Nay ta giao Đồng Siêu cho người, dắt đến Long đàm mà đòi Bảo Phước và các nhơn phạm. Nếu đòi được về đây, thì chủ người khỏi tội, bằng Đồng Siêu bị thương tích, chắc người chẳng còn hồn. » Dư Khiêm nói : « Xin kỳ bài đừng lo, có tôi bảo hộ. » Đồng Siêu không dám kêu nài nữa, lãnh lĩnh tiền đi với Dư Khiêm.

Còn Địch nhơn Kiệt phóng một cây lĩnh tiền, sai tên kỳ bài khác đem cho Ân thành tri huyện Đường kiến Tông, truyền bắt Hạ thế Lại cầm ngục dựng hầu tra. Sai bắt xong xă, bèn trở vào đàm đạo với Lạc tâu Vương.

Kỳ bài cầm lĩnh tiến tới huyện Ân thành, truyền cho Đường kiến Tông hay việc ấy. Đường kiến Tông y lời, đi theo kỳ bài qua bắt Hạ thế Lại cầm ngục, và truyền mở trống xiêng cho Lạc hoằng Huân, biểu quân lính phải cấp đường cơm nước cho mạnh giỏi, sau sẽ hầu tra. Lạc hoằng Huân chắc là Đur Khiêm minh oan, mới dựng như vậy.

Nói về Đồng Siêu dắt Đur Khiêm về nhà, thưa cho mẹ hay, vợ con đều than khóc, gói gấm cho Đur Khiêm. Đur Khiêm nói : « Xin bác và chị an lòng, bề nào có tôi đi cũng vô sự. » Nói rồi từ giả đồng đi.

Khi ấy Đur Khiêm dẫn Đồng Siêu tới nhà Bão tự An, dặn Đồng Siêu đứng ngoài cửa mà đợi. Đồng Siêu căn dặn rằng : « Xin đại thúc vào cắt nghĩa cho rõ, sẽ trở ra mà rước tôi vô. Nếu đề người khác ra kêu, tôi thấy mặt cáo cha, chắc kinh hồn chạy mất. » Đur Khiêm cười rằng : « Đồ đạc bao nhiêu mà sợ chúng giết. Hãy đứng đó đợi, đừng làm bộ thổ mà hư danh. » Dặn rồi bước vào, nghe ai nấy đồng nói rằng : « Đur đại thúc đã về đây ! » Đur Khiêm hỏi : « Có lão gia ở nhà hay chẳng ? » Người giữ cửa nói rằng : « Lão gia đương đàm đạo với Từ đại gia, Nhậm đại gia và Hoa lão gia, ở trong nhà khách. » Đur Khiêm mừng rỡ nghĩ thầm rằng : « Mình ngỡ là qua Bão gia, rồi sẽ nhận tin cho Từ đại gia hay, nay gặp tại đây, thiệt là may lắm ! » Nghĩ rồi chạy a vào nhà khách, ai nấy ngó thấy đều kinh hãi, hỏi rằng : « Vì cớ nào mà người về có một mình ? Vậy chớ Lạc đại gia ở đâu ? » Đur Khiêm khóc lớn nói rằng : « Đọc đường gây thêm họa lớn ! » Hoa chấn Phương nóng nảy, nắm tay Đur Khiêm mà hỏi nguyên do, Đur Khiêm thuật chuyện rằng : « Con trai Ba cửa gia là Ba Kiết đón đánh chủ tôi hai cái, lần sau chủ tôi bị quờ ngang, nên lùi vào mà tránh, chẳng ngờ rủi xóc gươm nhằm Ba Kiết chết đi ! »

Bốn anh em họ Ba nghe nói, nổi nóng hét lớn rằng : « Chín anh em tôi có một mình Ba Kiết là trai, sau việc lừa hương nhờ có nó. Nay bị Lạc hoằng Huân giết thì kiến họ Ba tuyệt tự còn gì ! Để giết đây tớ trước mà trả thù, rồi sẽ

kiếm chủ nó ! » Nói rồi xốc lại muốn thộp Đur Khiêm, Đur Khiêm thất sắc ! Bảo tự An can rằng : « Các hiền đệ đừng vội giận, chuyện nào cũng lấy lý phải quấy mà nói, chớ nóng nảy làm chi ? Vả lại tại trong nhà tôi, chẳng nên dụng võ. Muốn báo thù cho cháu, đến chỗ khác sẽ tranh hành ; bữa nay cho tôi xin, chẳng nên hồn chiến. » Bốn anh em họ Ba, thấy Bảo tự An bình vục Đur Khiêm như vậy, nhắm bệ không lẽ làm lung, túng phải trở về chỗ mà ngồi, song cứ ngó Đur Khiêm chằng chằng, muốn nhai xương mới đã giận.

Bảo tự An nói : « Vả chớ các hiền đệ không nghe Đur đại thúc thuật chuyện hay sao ? Bởi lệnh diệt dần bốn chục người cầm khí giới vây phủ, xách đồng còn đập Lạc hoẵng Huân đã ba lần. Nếu Lạc hoẵng Huân không ra tay, thì phải bị lệnh diệt đập chết ! Theo ý các hiền đệ, thì mạng Lạc hoẵng Huân không đáng một đồng tiền hay sao ? Vả lại lời xưa có nói rằng : Đương trường bắt nường, cữ thủ bất dụng (1). Hai cộp cấn với nhau, phải nhứt sanh nhứt tử. Tôi có nghe nói lệnh diệt lỗ mãng, sao biết điều cho bằng Lạc hoẵng Huân. Bởi Lạc hoẵng Huân mới tới, cũng không biết mặt lệnh diệt mà chừa ; cũng không phải thù oán chi mà quyết giết, bắt quá lủi vào mà tránh, rủi xóc gươm nhắm bụng lệnh diệt chớ không phải quyết đâm. Dầu cho cố ý mà đâm chết, cũng không lỗi gì, vì không phải tìm lệnh diệt mà đâm, tại lệnh diệt hành hung đón đường, biết đâu mà tránh ? Dầu rõ là bà con, cũng không lẽ bỏ tay mà chịu chết, sao các hiền đệ không xét tại cháu mình lỗi, nữ nào nói hiếp cháu rề mà giết cho đành ! Như vậy cậu vợ chẳng là ử công bình lắm ! Xét lại Lạc hoẵng Huân đã làm phạm cháu rề, lẽ nào chẳng vị cô bác anh em ? Đó là sự rủi tình cờ, không biết trước mà ngừa mà tránh. Nếu ngày sau Lạc hoẵng Huân không cung kính cô bác, thì làm tội mới ưng. Còn Đur đại thúc là kẻ vô can, lẽ nào giận lây mà giết ưc ? Tôi nói ngay như vậy, các hiền đệ xét lại phải chăng ? » Bốn anh em họ Ba,

(1) Ra trận không lẽ nhịn, giá tay chẳng lẽ dụng. Ấy là luận theo luật đấu võ.

thuở nay cũng rõ Lạc hoẵng Huân là người biết điều, không phải lỗ mãng. Nay nghe Bảo tự An cắt nghĩa như vậy, thì xét lại tại cháu mình lỗi, nên hết giận làm thinh.

Còn Hoa chấn Phương sợ mang tiếng bình rồ, mà bỏ cháu vợ nên không dám hờ mồi. Sau ngó thấy Bảo tự An khuyên giải, các em vợ đã biết lỗi và hết giận rồi, mới dám hỏi thăm Đur Khiêm rằng : « Lạc hoẵng Huân ngộ thương (1) Ba Kiết, không phải cố sát, (2) rồi chuyện ấy ra thế nào ? » Đur Khiêm thuật hết các việc tới lúc qui đơn mình oan, rồi thưa rằng : « Nay Địch nhưn Kiết dạy tôi dứt Kỳ bài Đồng Siêu, đem lệnh tiễn tới mời Bảo lão gia, kính tương nội vụ đến cho người phân xử. Bởi có ấy nên Đồng Siêu còn đứng ngoài cửa ngõ, chưa dám bước vào, xin Lão gia nhậm ngôn, đừng Địch nhưn Kiết xử mình án ấy mà cứu chủ tôi, và làm tội Hạ thế Lại. » Hoa chấn Phương, Nhậm chánh Thiên và Tư lòng Bằng nghe nói chuyện Lạc hoẵng Huân bị tai nạn, ba người ấy đều rơi nước mắt.

Còn Bảo tự An nghe nói kỳ bài đêc triệu, liền nổi nóng nạt lớn rằng : « Thỉnh sai ! Bày mô bụng kỳ bài, lấy tâm can vào đây cho ta uống rượu ! » Đur Khiêm mặt mày thất sắc !

Hoa chấn Phương nghe nói hể Bảo tự An kính tương nội vụ tới cho Địch nhưn Kiết xử, thì Lạc hoẵng Huân khỏi tội, nên gượng gạo nói lớn rằng : « Cái anh già này dị kỳ lắm, mới khuyên giải người ta biểu đừng nóng nảy lỗ mãng, sao bây giờ tới việc mình lại nóng nảy lỗ mãng bằng mười, không biết suy đi xét lại kia ! Địch nhưn Kiết mời mình tới mà làm chứng, đừng xử vụ chữa hoang, chớ không phải ai bắt buộc chi, mà làm bộ quỷ sứ ? Và lại mình tới đó làm chứng, thì Lạc hoẵng Huân khỏi bị hàm oan, thầy trò nó đều cảm ơn, can chi mà giận dữ như vậy ? » Bảo tự An nói : « Bởi hiền đệ không rõ. Ta từ hai mươi tuổi, hùng cứ tại chốn này, hề quan quân đến đây, đều phải chết hết thầy. Nếu

(1) Ngộ thương : giết lầm, cái mà dám nhảm.

(2) Cố sát : cố ý giết.

ngày nay chịu phép như vậy, thì mất danh tiếng bấy lâu, chỉ cho khỏi chúng cười rằng : Già rồi hết oai linh, nên bị chúng hiếp đáp. »

Dư Khiêm thấy Bão tự An, nói quyết như vậy, vội vàng quì lạy thưa rằng : « Khi ra đi, Địch nhơn Kiệt có nói : Nếu Đồng Siêu vô sự mà về, thì thầy trò tôi đều khỏi tội, bằng Đồng Siêu bị thương tích, thì giết hết từ thầy. Nay lão gia thanh nộ mà giết Đồng Siêu, cũng như giết chủ tôi và tôi hết thầy. Vậy tôi xin thế mạng cho Đồng Siêu, dặng cứu chủ tôi khỏi hại. » Nói rồi quì lạy khóc ròng. Ai nấy đều rơi lụy.

Bão tự An thấy Dư Khiêm tình nghĩa như vậy, xem cũng động lòng, liền bước xuống đỡ Dư Khiêm dậy mà nói rằng : « Người đã thương chủ hết tình, ta há bỏ bạn quên nghĩa. Thôi, ta cũng liều cái mạng già, cho trọn niềm bằng hữu, Đại thúc hãy ra mời kỳ bài vào đây. »

Dư Khiêm mừng rỡ tạ ơn, rồi ra ngoài dẫn dò Đồng Siêu, biểu vào trại phải thủ lễ cho lắm. Đồng Siêu kinh hãi rãng đi theo Dư Khiêm. Khi đến thính đường, các anh hùng nghinh tiếp, Đồng Siêu bái sát đất, không dám làm mặt nhà quan. Các anh hùng mời ngồi như đãi khách. Đồng Siêu đứng dậy bái và thưa rằng : « Tôi vâng lệnh Địch lão gia mời lão tiên sanh, xin kính tương nội vụ Tu thị đến, cho lão gia tôi tra kẻ gian phụ, dâm phụ, và xử án hoang nhơn kiệt. » Bão tự An nói : « Tôi cũng nghe danh Địch lão gia chánh trực trung thần, trị dân vì nước, hằng muốn ra mắt ngật không dịp đến hàn. Nay đã vời tôi, tôi lấy làm toại chí. Vả lại tôi đã nuôi Tu thị làm nghĩa nữ, cũng muốn cho rành rẽ án này. Địch lão gia thông việc cổ kim, chắc xử vụ này minh bạch. Song tôi có một việc trọng lắm, nên đi bây giờ chưa đặng. Nếu bữa nay xong việc, thì ngày mai sẽ đi, mai xong việc thì một sẽ đi, nếu năm nay xong việc thì năm tới sẽ đi, xin người chịu phiền nan đợi. » Đồng Siêu thấy nói kỳ chương liền thưa rằng : « Như vậy xin lão tiên sanh đi cái vụ này rồi, về sẽ làm việc ấy cũng được. » Bão tự An nói :

« Tôi tính dọn nhà về Sơn đông, ở chung với anh Hoa lão là anh này, cho gần Trường an, sẽ dọ tin vào giết gian thần mà trừ hại trong nước. Làm việc ấy rồi mới rảnh mà đi hầu, xin róng chịu phiên mà dọ. »

Khi ấy Đồng Siêu sợ quá, không dám hỏi việc gì, liền nói rằng : « Tôi ở đây cũng an thân lắm, ngất trong nhà tôi còn mẹ già tám mươi hai tuổi, không ai nuôi dưỡng ; nên chưa biết làm sao ? » Bảo tự An nói : « Sai quan đừng lo việc ấy, ta đã khuyên người tham thỉnh rồi, như việc ta gần xong thì thôi, nếu còn lâu dài, thì ta sẽ sai người mỗi tháng đem hai mươi lượng bạc cho lão thái thái chi dùng, sai quan có bằng lòng hay chăng ? » Đồng Siêu ý không muốn ở, ngất sợ hai tên chủ trại, nên chẳng dám chối từ ! (Thiệt là lý bất cập thế !)

Bảo tự An thấy Đồng Siêu không dám cãi, thì truyền làm tiệc đãi đãi. Uống vài tuần rượu, ngó thấy anh em Bộc thiên Bàng ở ngoài đi vào bước lại nói nhỏ với Bảo tự An,

Hồi thứ bốn mươi bảy

Từ đại-gia bán rượu thuốc trừ gian.

Khi ấy Bảo tự An nghe Bộc thiên Bàng nói nhỏ rằng : « Tôi tham thỉnh Vương Luân đã lên chức và đi phó nhậm phủ Kiến khương, thuộc về tỉnh Kim lăng, song nó không dám đi ngổ thủy, vì sợ mình làm hại, nên mai nó đi bộ đến Long đàm, đi ngang qua vàm ấy. » Bảo tự An mừng rỡ nói với Đồng Siêu rằng : « Sai quan đừng nóng nảy, mai người ấy đi ngang qua đây, xin ở nán một đêm, rồi ta sẽ đi với sai quan, không trễ đầu mà sợ. » Đồng Siêu hỏi : « Chẳng hay người ấy là ai ? » Bảo tự An nói : « Người ấy là Vương Luân, con quan Lại bộ thượng thư, khi trước nó ngồi Tri phủ Gia hưng, nay lên chức Kim lăng Kiến khương đạo ; ngày mai nó đi phó nhậm, sẽ đi ngang qua đây. » Đoạn thuật chuyện Vương Luân với Hạ thị gian dâm vân vân, rồi nói rằng : « Ta có hứa với Nhậm chánh Thiên, bắt cho dặng gian phụ, dâm phụ, nay

phải làm cho y lời, kéo thất tín với bằng hữu. » Đồng Siêu nghe cắt nghĩa mới rõ. Bảo tự An bèn dặn Bộc thiên Điều dẫn thính sai đi thăm chừng mà báo tin, đừng để Vương Luân đi thoát. Bộc thiên Điều lãnh mạng, dẫn thính sai đi liền.

Còn ai nấy nghe tin ấy, chẳng uống rượu nhiều, lo ăn cơm cho qua bữa mà thôi, cơm nước xong xă, Bảo tự An dặn thính sai các việc.

Khi ấy Dư Khiêm hỏi Từ tông Bằng rằng : « Chẳng hay đại gia đến đây bao giờ ? » Từ tông Bằng than rằng : « Từ khi chủ người đi rồi, ta lo gặt lúa ruộng hơn mười mấy ngày, đến khi về nhà, thấy lời dài đã đẹp. Cách vài bữa, Trương lão gia sai người đem thiệp đến mời. Ta hỏi mời chuyện chi, người đi thiệp nói : Trương lão gia có một người công tử, muốn bỏ nghề văn, học qua nghiệp võ, nên rước ta đến dạy côn quờn. Ta nghe nói như vậy thì nghĩ lại không muốn ở nhà gây với Loan ngọc Phương làm chi, thà đi dạy cho khuất con mắt. Nghĩ như vậy nên cỡi ngựa đi theo. Khi ta mới bước vào nha môn, thì thấy cả trăm người đứng hai hàng, ta ngỡ là những kẻ nha dịch, nên không đề phòng. Chẳng dè chúng nó thấy ta vào rồi, liền đóng cửa ngõ và cửa cái lại, tức thì có mấy người ở trong chạy ra bắt ta còng lại, dẫn tới trước mặt Trương lão gia. Trương lão gia hỏi ta rằng : Sao người dám oa trử lữ ăn cướp, là Hùng thiết Đầu và Phương Lang, khiến chúng nó qua đánh nhà Ngô nhơn Phụ tại núi Cam tuyền, bắt người thiệp của Ngô nhơn Phụ là nàng Chi Hoa ? Ta nói : Tôi chẳng hề biết chuyện ấy, và cũng không quen mặt với lữ ăn cướp đó bao giờ. Trương lão gia lại nói : Chúng nó đã bị bắt và khai rằng là bạn hữu với người, có thể nguyên là minh huynh minh đệ, người có thù tạc với nó, danh thiệp còn đây. Nhơn vì chúng nó qua nhà người mà viếng thăm, người cầm ở tới nửa đêm, mới đi đánh nhà ấy, người còn chối làm sao ? Nghe sự cáo gian như vậy thì ta xin dẫn dâng ăn cướp ấy ra đối nại với ta, cho biết ai chơn giả. Trương lão gia bèn dạy đem chín tên ăn cướp đến. Hai tên đầu dâng là Hùng thiết Đầu với Phương Lang thấy vọi ta xa xa thì đã nói lầu như

vậy : Cha chã ! Người sung sướng lắm, chúng ta phải khai ngay ! Bởi người lòng độc ác bạc tình, đã chia của tang, người lại giành phần con gái ! Chúng ta bị bắt mấy bữa rày, người chẳng hề ngó ngang thăm viếng ! Chúng ta bị tra khảo chịu không nổi, nên phải khai ngay cho người chịu khổ với chúng ta ! Nghe nó khai xán xã như vậy, thì ta cứ lấy lời thiệt mà đòi chối. Trương lão gia hồ nghi, song ta là võ sanh, không phải thuộc về văn mà cách chức, cũng không phép hành hình, nên truyền quân giam lại, đợi chạy tờ cho quan trên, có truyền tra mới dám kẹp khảo. Khi ta bị giam vào ngục, có một tên lính quen săn sóc tử tế, lúc vắng vẻ nó nói nhỏ với ta rằng : Công chuyện này là tại Loan ngọc Phương nó biếu môn khách nó là Huê đa Sĩ đem ba ngàn hai trăm lượng bạc, cho người nhà dịch lớn hơn hết là Mã Kim biếu lấy phân nửa bạc ấy mà mượn hai tên đầu đảng khai xã cho đại gia. Huê đa Sĩ sợ Trương lão gia không tin, bèn viết danh thiệp tên đại gia, đưa cho ăn cướp làm tang mà kết họa cho đại gia đó. Nghe tên lính nói như vậy, thì ta mới hay Loan ngọc Phương cố oán, mượn ăn cướp khai xã cho ta, nên ta lấy làm nóng nảy. Thì may ở nhà đại nương biếu gia đình đến Long đàm thông tin cho Bão lão gia hay. Bão lão gia liền đến ngục cướp ta ra, tính bề ở Dương châu không tiện, nên cho gia đình bạc tiền, hầu đầu về đó, còn vợ chồng ta gói đồ tể nhuyển qua đây. » Đur Khiêm nghe cắt nghĩa mới rõ, liền hỏi Hoa chấn Phương rằng : « Còn Hoa lão gia với Nhậm đại gia qua đây hồi nào ? » Hoa chấn Phương nói : « Khi trước ta rước lão thái thái với Quế liễu thơ về Sơn đông, e Từ đại gia ngỡ thiệt là mắc nạn mà ưu phiền, nên ta đi với Nhậm đại gia qua nhà Từ đại gia mà thông tin. Chẳng ngờ đến đó, thấy cửa ngõ* đã khóa và đóng con dấu son, hỏi thăm lối xóm mới hay sự vu oan và vượt ngục. Ta chắc là Bão lão lên cứu, nên ta mới tìm đến đây. » Mấy người chuyện trò với nhau, rồi đồng đi ngủ.

Rạng ngày nghe kẻ thám thính báo rằng : « Chắc chiều nay Vương Luân đi tới Long đàm. » Bão tự An truyền thính

sai dọn tám chiếc thuyền lớn, đem gia tài xuống ghe, trừ ra bàn ghế hư thì bỏ lại, còn đồ tốt thì dọn hết, quyết chớ về Sơn đông. Bão tự An truyền rồi nói rằng : « Vải trời xui cho tối này nó sẽ tới đây, thì ta khỏi mất công bày bố. » Rồi lại truyền cho các thính sai rằng : « Các người hãy giã đồ người săn bắn, cầm điều thương và bốn mặt mã la, đợi Vương Luân gần tới sẽ giống mã la mà ó lớn như vậy : Đường này có ba con cộp quá dữ, chúng tôi bắt nó chưa được. Ai nấy đừng có đi đêm mà khốn ! Nói như vậy thì chắc Vương Luân không dám đi nữa, phải đóng binh trong chùa Tam quan. » Rồi day lại nói với mấy anh em rằng : « Chúng nó đông lắm, vì có binh đưa, và quân Kiến khương đi rước, với gia dịch nó cộng cũng dư trăm. Dầu mình làm hồn, chúng nó cũng không hơn mình, song đông người e hư việc. Chỉ bằng dụng kế như vậy : Vợ chồng Từ đại gia và con gái tôi cắt hai cái quán với chơn núi Không sơn, sẽ gia thuốc mê vào rượu, để con gái làm chủ quán, thì quân lính tra mua ; vả lại bán rượu thịt cho rẻ, thì chắc là đắt lắm. Hoa lão với rể tôi, hãy coi chừng chúng nó say mê thì quăng xuống hầm, xuống rạch, làm cho Vương Luân bớt vây cánh. Còn ta thì hiệp với bốn vị họ Ba, Nhậm đại gia, Đồng sai quan, Dư đại thúc, Bộc thiên Diêu, chín người đồng đến chùa Tam quan mai phục, bắt Vương Luân, Hạ thị mới an. » Ai nấy đồng khen kế nhiệm. Bão tự An sai người cắt hai quán rượu và dọn đồ ăn cơm nước sẵn sàng.

Giây lâu nghe thính sai báo rằng : « Vương Luân đi gần tới, còn cách chừng ba chục dặm mà thôi. » Bão tự An nói : « Chúng nó tới đây, chắc mặt trời đã chen lặn, không gặp chi đó, chúng ta ăn điểm tâm uống rượu rồi sẽ qua chùa. »

Đoạn ăn uống xong rồi, ai nấy đều giắt dao vắn sau lưng, đi qua chùa Tam quan, thấy hai quán cơm đã cắt đặt xong xă.

Khi ấy thầy trò Tiên An nghinh tiếp chín người vào chùa mời ngồi đãi trà nước rồi hỏi rằng : « Các vị dân việt đi có chuyện chi ? » Bão tự An nói : « Trường lão cũng có hay hai lần phá Gia hưng mà không nên việc ! Nay Vương Luân lên

chức Kiến khương đạo gần đi ngang qua đây, nên chúng tôi phải đi hầu đón ! » Tiều An nói : « Mô phật ! Oán cừu nên mở không nên buộc. Đã biết Vương Luân cũng đáng tội, song cũng tại Nhậm đàn viết vụng tính, mới sanh ra sự oan gia, mình đã giàu có, thiếu chi chỗ cầu hôn, lại chuộc điểm đem về làm vợ ! Ấy cũng tại mình sơ tính, nên sau có việc chẳng an. Nếu các đàn viết không cho tôi hay thì tôi có biết đâu mà can ? Nay đã nói cho tôi rõ, tôi là người tu niệm, không tra việc sát sanh. Vậy thì các đàn viết noi lòng từ bi, cho tôi xin hai mạng ấy. » Nhậm chánh Thiên nói : « Hai đứa nó làm cho tôi tán gia bại sản, thiếu chút nữa mà tánh mạng không còn, lẽ nào không báo cừu cho đặng ? Xin lỗi với thầy, chuyện nào tôi cũng vâng lời, trừ ra sự này không lẽ gặp mặt mà bỏ qua cho đặng ! » Tiều An nghe nói giận đỏ mặt ! Bao tự An rằng nói : « Trưởng lão thuở nay không xin chuyện chi. Nay mới xin một việc, Nhậm đại gia chẳng nên nóng nảy, hãy tha chúng nó đi khỏi chốn này. » Tiều An thấy Bao tự An đã hứa cho, nhắm một mình Nhậm chánh Thiên không làm chi đặng, liền nói giã ơn rằng : « Cám ơn các vị đàn viết bố thí, bần tăng khó nỗi đền bồi. » Liền sai Huỳnh Bang chăm tra nũa. Các người ấy cố ý ở đó mà chờ.

Nói về Vương Luân đi với quân lính tới Long đàm, thì mặt trời đã chen lặn, ý muốn kiếm quán mà nghỉ, xây thấy một lữ hơn hai chục người cầm điều thương và trường côn, coi bộ như đi săn bắn, và nghe tiếng mã la inh ỏi, rồi lại có nhiều người la lớn rằng : « Bộ hành nghe cho rõ : Tại chốn này có ba con cọp lớn, ban đêm bắt kẻ đi đường. Bộ hành đừng đi đêm mà khốn ! » Quân lính nghe nói hãi kinh, đều đứng lại hết thảy. Vương Luân nói : « Mình đi đông dư trăm, dầu có cọp cũng phải tránh đường, can chi mà ngại ! » Hạ thị ngồi trong kiệu mà nói rằng : « Chuyện nào cũng dè dặt đề phòng mới đặng. Làng xóm đã nói ban đêm có cọp, dầu không làm hại được, thì ta cũng hết hồn. » Vương Luân thấy ai thiếp nhất quá, nên vừa ý hỏi rằng : « Chúng bây biết gần đây có chỗ nào nghỉ đặng chẳng ? » Có một người khiêng

kiệu qua đường đất, nay đi cả ngày cũng đã mỏi, nên muốn nghỉ chơn, liền bẩm rằng : « Đây có chùa Tam quan, chùa ấy nhiều nóc hiêm liêu, ước hai trăm người cũng có chỗ trú. » Vương Luân nói : « Như vậy thì xong lắm ! » Bèn truyền kẻ Bang đầu đến chùa, nói cho trụ trì hay mà dọn chỗ.

Hồi thứ bốn mươi tám

Bảo-tự-An ba lần bắt đũa gian.

Khi ấy Bang đầu đi trước, Vương Luân dần binh theo sau, Bang đầu đến cửa ngõ chùa, thấy sãi ở trong đương đóng, thì gõ cửa. Huỳnh Bang hỏi rằng : « Ai gõ cửa đó ? » Bang đầu nói : « Kiến khương đạo là Vương đại lão gia đi ngang qua đây, bởi trời tối không nơi tá túc, nên mượn chùa này làm công quán mà nghỉ đờ một đêm, các người hãy dọn chỗ cho sạch sẽ. » Huỳnh Bang nói thăm rằng : « Đồ tới số ở đâu ! Cô Hung thần ngũ đạo đương đón đầu người, nhờ có thầy ta can gián, ai dè người lại tìm đến nạp mình ! » Song không lẽ nói ra, liền trả lời rằng : « Chùa hư vách nát, không chỗ nghỉ ngơi. Hãy tìm chỗ khác mà làm công quán. » Huỳnh Bang nói vừa dứt tiếng, Bang đầu nạt lớn rằng : « Đây còn chỗ nào nữa mà kiếm, có chùa này rộng rãi mà thôi, hãy mở cửa cho mau, quan lớn đi gần tới ! » Huỳnh Bang nói : « Nhảm tai quá ! Ta đã nói chùa hư không chỗ trú, người cứ nói dai hoài ! » Bang đầu thấy không mở cửa, túng phải trở về bẩm lại. Vương Luân nói : « Có khi thiệt chùa hư, mình biết trú đâu choặng ! » Hạ thị cười rằng : « Hay cho ông quan tam phẩm, oai thế mười phần, mà ngủ nhờ cái chùa hư khôngặng ! Bất quá tá túc một đêm, không phải trường cửu. Vả lại trời không mưa gió, dầu chùa dột cũng vô can. Thiệt thầy chùa đáng ghét quá chừng, không phải ai đội chùa đi, mà chúng nó làm ngật như vậy ! » Vương Luân nghe lời Hạ thị, liền nổi nóng tới cửa chùa.

Khi ấy Huỳnh Bang vào nói nhỏ với thầy, Tiêu An châu may nghĩ rằng : « Mình đã xin rồi, mà nó tìm đến, nếu các anh lòng ngó thấy gay con mắt, chắc là nóng giận không kể lời.

xin ! Vậy thì mình mời các anh hùng ra sau liêu đãi trà, đừng cho thấy mặt Vương Luân, Hạ thị, họa may có lẽ bình an. » Nghĩ rồi nói với mấy anh hùng rằng : « Nhờ ơn các đàn việt đã cho xin hai mạng, song bản lãng còn hồ nghi. Như thiết tình chịu cho, xin các vị đàn việt đừng về, mời vào sau liêu thầy trò tôi mà uống trà đàm đạo một đêm, đề chúng nó đi qua cho rảnh, thì tôi mới an lòng. Tôi xin lần này mà thôi, nếu sau gặp lại nơi nào, giết tha tự ý. » Bảo tự An nói : « Tôi đã hứa rồi, lẽ nào lại nuốt lời nói ? Nếu không tin thì chúng tôi đồng ra ở sau liêu. » Nói rồi đồng theo Tiêu An vào liêu, thấy phòng hai căn cũng rộng và sạch sẽ. Ngồi uống vài chén trà, Tiêu An nghe tiếng gõ cửa chùa, biết Vương Luân đã tới, liền kêu ra ngoài giã đồ đi liêu, bước ra rồi khép cửa phòng lại, lần qua khỏi cửa mạch, rồi cũng khóa cửa mạch lại, đoạn ra cửa ngõ chùa mà hỏi rằng : « Ai phá cửa đó ? » Nghe người ngoài ngõ nói rằng : « Đại lão gia đợi đã lâu lắm hãy mở cửa cho mau. » Tiêu An mở ngõ, Vương Luân, Hạ thị và quân lính đều kéo vào chùa. Hai người lạy Phật rồi, đến phương trượng ngồi nghỉ, kêu trụ trì đến. Tiêu An thũ lễ, quì lạy vừa rồi, Vương Luân quát rằng : « Hòa thượng cả gan lớn mật, ta phó nhậm lở đường trời tối, cho người tới hỏi người mà tá túc, người lại không mở cửa rước vào, người chẳng biết rằng hễ qua thì trị dân cả thấy hay sao ? Hay là người tưởng : Kiến không đạo trị không dặng dân ở Trấn giang chẳng ? » Tiêu An nói : « Khi này tôi ở sau liêu, học trò tôi bất thông, không mở cửa lại trả lời như vậy. Dầu chùa rách vách nát đi nữa, há nghĩ dỡ một đêm không dặng hay sao ? Công sai đi rồi, nó nói lại tôi mới hay, nên ra đây mở cửa mà rước. » Vương Luân nghe nói phải lý, nên bớt giận mà rằng : « Người chẳng biết thì ta không chấp chi, thôi, người vào liêu mà nghỉ. »

Đây nhắc lại, khi Tiêu An đi ra xa xa, Nhậm chánh Thiên nói nhỏ với Bảo tự An rằng : « Lão gia cực lòng nhiều phen, quyết bắt gian phụ, dâm phụ, nay nghe lời Hòa thượng mà bỏ qua, lấy làm uổng công bấy lâu lắm. » Bảo tự An

nói : « Các ông không rõ, chớ thầy trò Tiêu An sức mạnh hơn hùm, tánh nóng như lửa, khi nấy nghe Nhậm đại gia không hứa, Tiêu An đã đổ mặt rồi, nên tôi nói xuôi mà định kể. Nếu mình không hứa, thì Tiêu An thông tin cho Vương Luân hay, hoặc là báo hộ Vương Luân, thì mình làm chi cho nổi ? » Ai nấy nói nhỏ rằng : « Tiêu An ra vô cứ giữ cửa phòng và khóa cửa mạch, mình đi ra sao đặng mà tung hoành ? » Bảo tự An nói : « Dầu vách tường cao muôn trượng, cũng ngăn không đặng chúng ta. Đợi canh ba sẽ tỉnh. » Đoạn day lại nói nhỏ với Bộc thiên Điều... Bộc thiên Điều gặc đầu cười chúm chím !

Giây phút Tiêu An xò cửa bước vào, biểu Huỳnh Bảng đem đồ ăn nước uống.

Đây nói về quán lính của Vương Luân, chúng nó có đem củi lò, nồi, chén, đến đâu thì nấu ăn đó. Bởi cơ ấy, chúng nó tuy không đói, song thiếu có một món rượu mà thôi. Có mấy bợm rượu, bàn luận với nhau rằng : « Chúng tôi thấy cách chùa không bao xa, có hai cái quán rượu. Nay các anh nấu cơm rồi, để mấy đứa tôi đi mua rượu về khuyñh khoản một bữa. » Ai nấy đồng khen phải. Mấy cậu ấy đến quán, thấy con gái bán rượu, nhan sắc như hoa, nên không đem rượu về, ngồi đó liếc qua liếc lại mà uống rượu. Uống rượu vào hôn mê ngã ngựa, bị chúa yêu vác bỏ sau khe ! Tốp khác tới cũng bị như vậy nữa. Mấy cậu ở nhà bàn rằng : « Có gì đi mua rượu ba bốn tốp mà không thấy đem về, chắc là mê coi con gái ! » Đợi hồi lâu rồi đi mua nữa, cũng bị như vậy luôn luôn ! Hai quán hại lần mòn, gần chín chục mạng ! Còn mười mấy người mắc hầu cận Vương Luân, nên không đi mua rượu, với vài ba người lính già năm ngũ mà thôi.

Đến canh hai, Bảo tự An nghe ngoài chùa vắng tiếng ồ ào, biết là hai quán đã dãi yến bầy chuột, nên mới ít kêu ! Bảo tự An thấy hai thầy trò ngồi kèm một bên, nên ra tay chẳng dặng, thì làm bộ buồn ngủ ; cứ dụi con mắt và ngáp hoai ! Tiêu An thấy Bảo tự An tuổi già, ngỡ là mỗi mệt,

liền nói rằng : « Vậy thì Bảo đàn viết nằm nơi giường tôi mà nghĩ. » Bảo tự An nói : « Tôi ngồi lâu cũng mỏi lắm, song không lẽ ngủ một mình mà bỏ anh em ! » Ai nấy nghe nói hiểu ý, đồng nói rằng : « Chúng tôi mai phải đi về nhà, đêm nay thức sáng đêm cũng không nổi ! Này giờ uống nước cũng nhiều, xin cho nghĩ một lát. » Tiểu An nghe nói nghĩ thăm rằng : « Mấy người ấy ngủ trong liêu, thầy trò mình ngồi giữ cửa phòng, nhắm cũng vô sự. » Nghĩ rồi liền nói rằng : « Nếu các vị buồn ngủ, thì nghĩ tạm trong liêu cũng nên, song lại e chỗ nằm không xứng đáng ! » Ai nấy đồng nói : « Hai cái giường rộng thênh, mấy người ngủ cũngặng. » Và nói và đi nằm. Tiểu An tắt đèn bước ra, rồi khép cửa liêu lại. Hai thầy trò lấy hai cây gậy, và nhắc hai cái ghế, đồng ngồi chặn cửa liêu, quyết thức canh cho tới sáng !

Còn Bảo tự An nằm ngủ dòm giây phút, rồi lên dậy lại gần cửa liêu. Bờ đêm rằm tháng ba trăng tỏ dọi bóng, vả lại Tiểu An kéo cửa khép lại cũng còn hở, nên Bảo tự An dòm ra ngó thấy hai Hòa thượng cạo ngồi canh ! Bảo tự An lấy hương xông mệ thắp một cây, dứt ra kết cửa, miệng thời thôi nhẹ nhẹ cho khói bay ra.

Giây phút hai thầy trò nhẩy mũi hai cái, đều nghèo đầu dựa vách, mà ngáy pho pho ! Bảo tự An kêu anh em dậy, mở cửa liêu lên bước ra ngoài, đoạn khép cửa liêu lại. Rồi mở cửa mạch cho các anh em ra, cũng khóa lại như cũ ! Ai ấy đều nhẩy qua khỏi vách tường, Đồng Siêu kinh hãi cũng nhẩy theo. Bảo tự An ngó vô chùa thấy chẳng mấy người, nên không xông hương mệ, vì sợ trễ nãi. Đồng hè với nhau phá cửa sau mà xông vào, giết hết a hườn, tử tấ.

Khi ấy Vương Luân và Hạ thị đã ngủ mơ màng, nghe tiếng động cửa, thì ngỡ là ăn cướp. Tới chừng ngó thấy tám người cầm đoản đao xông vô, có Nhậm chánh Thiên tới trước, thì hai người kinh hãi, biết phen này tánh mạng không còn. Nhậm chánh Thiên thấy mặt cừu như, giá đao muốn chém, Bảo tự An đỡ và can rằng : « Đại gia giết chúng nó làm chi, để tôi bắt sống mà tra vấn. » Nói rồi truyền

bắt Vương Luân và Hạ thị trối lại ; tám tên lính chạy lại tiếp cứu đều bị chém. Bảo tự An lấy hết đồ tế nhuyễn của Vương Luân, gói đựng sáu gói lớn, biểu Nhậm chánh Thiên, Dư Khiêm với bốn anh em họ Ba, mỗi người vác một gói. Còn Bảo tự An hai tay cặp nách Vương Luân và Hạ thị mà đi ! Thương hại cho Đồng Siêu thấy vậy hãi hồn, chơn run lập cập, đi mình không mà theo chẳng kịp, chạy sau rốt mọi người.

Đoạn ai nấy ra tới quán, Dư Khiêm nói : « Lạ này ! Anh Bộc thiên Điều sao đi chưa tới ? » Bảo tự An nói : « Dư đại thúc đừng hỏi, nó cũng theo tới chớ chẳng không. Chúng ta xuống thuyền cho chóng. » Mấy người ở hai quán, đều vầy đoàn đi thẳng xuống thuyền.

Giây phút Bộc thiên Điều vác hai gói đồ tới, Bảo tự An truyền kéo neo.

Đến rạng đông, thầy trò Tiêu An mới hết mê, tỉnh dậy đồng nói rằng : « Bực ác quá ! Đêm nay thế gì ngủ mê như chết ! » Nói rồi đồng ra trước mà hầu Vương Luân, đi tới cửa mạch bị khóa phía ngoài, nên mở không được ! Thầy trò lấy làm lạ, trở lại xô cửa liên coi thử, không thấy một người ! Trở ra cửa mạch, ngó lên bên kia thấy cửa sổ còn mở, hai thầy trò nhảy theo cửa sổ thoát ra, lại nhảy khỏi vách tường, tới cửa sau thấy thấy a huân đầy đất ! Tiêu An nổi giận nói rằng : « Ta chẳng hề dung lũ này ! » Bèn trở lại mở cửa mạch vào tới liêu mà lấy gậy, ngó thấy cái rương của mình đã mở tanh bành, coi lại y khâu phải đẹp và áo mào đều mất hết !

Hồi thứ bốn mươi chín

Bảo-tự-An làm mưu chớ thầy sai.

Khi ấy Tiêu An thấy mất đồ, hoảng kinh la lớn rằng : « Thất phu đại bất nhơn ! Ăn trộm gia tài ta hết, ta quyết theo cho được mới nghe ! » Nói rồi hai thầy trò vác gậy chạy thẳng qua nhà Bảo tự An, thấy gia tài dọn hết hồi nào không biết, còn nhà hoang và đồ bỏ mà thôi ! Tiêu An chưa chắc là

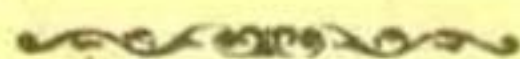
Bảo tự An dọn đồ mà trốn, bèn đi cùng mấy cái nhà không thấy một người, mới tin là thiệt, liền báo rằng : « Chắc Bảo tự An dọn hết gia tài xuống thuyền lớn, mà đi về Sơn đông với mấy anh em họ Ba. » Thầy trò bèn chạy theo dựa mé sông, được bốn dặm đường mới thấy mấy chiếc thuyền lớn đương chèo. Bảo tự An đương ngồi trước mũi thuyền uống rượu với mấy người bạn hữu ! Tiêu An giận quá kêu lớn hét rằng : « Bảo tự An ! Người làm điều trái lẽ lắm ! Người cứu oán với Vương Luân, Hạ thị, ta xin dầu không chịu thì thôi, sao lại lấy phái điệp gia tài của ta mà trốn ? » Bảo tự An giả dò không nghe, cứ việc ngồi nói chuyện, và hỏi mỗi chiếc thuyền trương buồm mà chạy như bay. Chạy được năm sáu dặm đường, buồm cuốn buồm lại, chèo cầm chừng mà đợi thầy chùa ! Thầy trò Tiêu An ráng chạy gần tới, kêu lớn nói rằng : « Bảo tự An ! Người thiệt là độc ác, ta với người quen biết đã lâu lắm, sao kêu hoài chẳng chịu trả lời ? Ngày sau gặp, lẽ nào nhịnặng ? » Bảo tự An cũng làm thính, truyền trương buồm chạy nữa !

Bởi phái điệp y bát của thầy chùa, như bằng cấp và ấn của quan không lẽ bỏ qua choặng, nên thầy trò chạy theo kêu nữa. Bảo tự An cứ như vậy, thấy tới gần thì trương buồm mà chạy, chạy cách năm sáu dặm thì cuốn buồm, thầy trò theo gần tới thì trương buồm chạy nữa, tính năm lần trương buồm, năm lần cuốn buồm, hai thầy trò Tiêu An chạy theo một đả hã hợng ! Cọp đuổi hơi còn hết dũ, người mệt sức cũng thâu oai, nên Tiêu An xuống nước, không dám kêu tên nữa, liền năn nỉ rằng : « Bảo sư sĩ ! Lão đàn việt ời ! Bần tăng bữa nay đã biết mưu thần chước quỷ, chịu thua kẻ trí người tài ; xin đàn việt nghĩ tình quen lớn bấy lâu, trả phái điệp y bát cho tôi kéo tội nghiệp ! »

(Xem tiếp tập 20)

LỤC - MÃU - ĐÓN

Bảo tự An thấy Tiêu An đã hết giận, mà xuống nước nhỏ rồi, liền biểu quày thuyền lại, đứng trước mũi bái mà nói rằng : « Cơ khổ thì thôi, hai thầy trò đó sao ? Tôi cam thất lễ ! Hồi hôm tôi đã vàng lời, ngật các anh em không bằng lòng, đồng ra tay bắt Vương Luân Hạ thị, và sát nhơn cũng nhiều, báo hại tôi ở Long đàm không an, vì sợ mắc họa, cùng chẳng đã phải bỏ nhà bỏ cửa, dọn tài vật xuống thuyền. Bối trời sáng rồi, sợ nhiều người ngó thấy, nên không dám đến chùa mà từ giã. Vậy thì sau tôi sẽ đến Ngũ đài sơn bái tạ mà chịu tội, chớ nay thuận buồm xuôi gió, e ghé vào bờ chẳng tiện, tôi xin chịu lỗi đi luôn. » Tiêu An nói : « Tôi không dám bắt lỗi đàn việt, xin trà phái điệp y bát cho tôi ! » Bảo tự An giũ dạng không hay, làm bộ kinh hãi nói rằng : « Phải điệp y bát nào kia ! Ở ở, hay là hồi hôm trề lấy đồ của Vương Luân nên quơ lăm lộn vào mấy gói đồ thì phải. Đề về Sơn đông soạn mấy gói đồ, tôi sẽ ra tay lựa từ món, chắc là phải kiểm định, tức thì dâng tới Ngũ đài sơn, gửi cho Sư phụ không mất đâu mà lo. » Tiêu An nói : « Lão đàn việt về Sơn đông cũng thuận đường đi Ngũ đài sơn, xin cho thầy trò tôi quá giang với. » Bảo tự An sợ sức hùm chưa giảm, xuống thuyền thì ắt ra oai, nên vào mũi dạn nhỏ Bộc thiên Điều.... rồi trở ra nói rằng : « Tay thuyền không đựng rộng mặc lòng, chớ cũng có chỗ cho hai vị nằm nghỉ. Đưa nào đó, đem tam bản mà rước thầy cho mau. » Bộc thiên Điều bước ra phụng mạng, nhẩy qua chiếc tam bản chèo vô bến rước hai thầy trò Tiêu An rồi ra giữa giòng chèo theo gần tới ghé lớn, liền giũ đồ vô ý, nhóm quai chèo đẩy một cái trật ra, miệng la : « Châu ôi. » Tay nắm cây chèo nhào hốt xuống sông, thả chèo trôi mất ! Lặn dưới nước lộ lên mà coi chừng, thấy chiếc tam bản giăng quay như trứng vịt thả dưới sông,

ba chìm ba nổi ! Thầy trò hồn vía lên mây, vì sóng lớn quá, mà không có chèo, lại thêm sóng gió ầm ầm, sợ dưới Thủy tinh cung rước đi chứng đấm ! Tiêu An thất sắc la lớn rằng : « Bao cur sĩ ôi ! Cứu thầy trò tôi với ! » Bao tự An cũng làm bộ lảng xãng, kêu trời van đất, và nói rằng : « Tôi biết tính làm sao bây giờ ! Thiệt rủi ro quá ! »

Giây phút Tiêu An nghĩ ra việc, liền cười và nói rằng : « Tôi đã chạy Dạ xoa La sát mà cứ theo nhát Hòa thượng tiều tãng ! Tôi đã chịu phục rồi, xin đừng khuấy nữa ! » Bao tự An thấy chịu phép, liền tãng hắng một tiếng. Bộc thiên Điều nghe khẩu hiệu, liền lặn xuống lườn tam bản, ló hai tay vịn lại bên thuyền. Thầy trò Tiêu An bước qua ghe rồi, Bộc thiên Điều nhảy lên theo lập tức !

Khi ấy Bao tự An bái hai thầy trò mà nói rằng : « Tôi xin cam lời ! Cam lời ! » Rồi day lại quở Bộc thiên Điều rằng : « Tại nhà ngươi vô ý quá, làm cho trưởng lão giật mình, ta cũng hết hồn hết vía ! » Tiêu An cười rằng : « Thôi thôi, tôi biết rồi, đừng có nói hơi nữa ! » Bao tự An truyền đem trà nước, mà đãi thầy trò. Tiêu An uống trà, rồi hỏi thăm rằng : « Thiệt tình Bao cur sĩ muốn đi đâu ? » Bao tự An thuật chuyện Lạc hoảng Huân mắc nạn, đến nỗi Đồng Siêu đi đòi, nên nay dọn về Sơn đông và đi hầu kiện.

Tiêu An nghe rõ liền cười và hỏi rằng : « Hồi hôm cur sĩ dùng chước nào mà ra khỏi cửa liêu, lại lấy phái điệp và y bát của tôi làm chi vậy ? » Bao tự An nói : « Tôi xin thú thốt, bởi thầy xin tha Vương Luân Hạ thị, Nhậm đại gia không chịu, tôi coi thầy có sắc chẳng vui. Nếu dần dà sợ lặn tiếng ra, bắt không dặng gian phụ, dâm phụ, nên tôi chịu đỡ cho xuôi. Sau hai thầy trò canh cửa rất nghiêm, tôi lên lấy hương thuốc xông mê, mới ra khỏi cửa liêu dặng mà tới chỗ Hạ thị, Vương Luân. Lúc ấy quân lính tiếp cứu, nên phải giết hết thì làm mới xong việc. Sợ thầy trò ở đó mắc án sát nhưn nên biểu Bộc thiên Điều ăn trộm phái điệp y bát đem đi, làm cho thầy trò nổi giận chạy theo, dặng rước qua Sơn đông luôn thể. Bởi thấy thầy trò còn đương nóng giận, nên phải

làm lãng mà chạy một hồi, làm cho hai thầy trò bết trần lồi đĩnh, mới dám đàm đạo. Đến khi tỏ ý chịu xuống thuyền, chắc cũng ra oai, hay là sợ giận tôi mà không chịu đi theo, lênh cúa rồi có khi bỏ tôi mà trở lại, nên phải làm ngật, không ghé vào mé, đem tam bản mà đưa, lại khuấy một hồi cho mệt mới dám rước lão hồ lên thuyền. Nay thú thiệt rồi, xin hai vị Kim cương từ bi hoan hỉ ! » Nói rồi biểu Bộc thiên Điều tra hai gói đồ cho Tiên An. Ai nấy ngó thấy mới hay, hồi hôm Bảo tự An nói nhỏ với Bộc thiên Điều, Bộc thiên Điều cười chúm chím là cười sự ăn trộm đồ thầy chùa ! Thiệt Bảo tự An « nhứt dạ sanh bá kể ! »

Khi ấy Tiên An bói rằng : « Tôi hồi hôm thấy quân lính dư trăm, mà sao giết bỏ thầy chừng mười mấy người nơi chùa mà thôi, vậy chớ còn bao nhiêu quân gia đi đâu hết ? » Bảo tự An thuật chuyện Hoa chấn Phương và vợ chồng Từ lòng Bằng bán rượu thuốc mê, quăng quân say xuống khe xuống rạch. Tiên An nghe cắt nghĩa mới rõ, dường như tỉnh giấc chiêm bao, nghĩ rằng : « Thiệt là hai tay đầu đang hạng nhứt, lỗ ăn cướp bộ và lỗ ăn cướp thuyền ! Hèn chi thiên hạ đồng vang danh Hoa chấn Phương là hạn khẩu, Bảo tự An là thủy khẩu, thiệt cũng phải lắm ! »

Rồi đò thuyền qua khỏi sông Dương châu, đến sông Dương tử, vào sông Vận hà, qua sông Hoài an thẳng tới địa hạt Sơn đông là vàm Tể nam, đỗ thuyền tại đó. Khi gieo neo rồi, Dư Khiêm nói : « Đầy đi thuyền tới Lịch thành thì xa lắm, còn đi bộ thì mau quá, vì có hai ngày. Vậy tôi xin đi bộ tới Lịch thành trước, đặt thông tin cho chủ tôi hay, kéo chủ tôi nhọc lòng trông đợi. Còn các vị đi thuyền đến sau thì khỏe lắm. » Ai nấy đồng khen phải. Có một mình Đồng Siêu không chịu, liền nói rằng : « Dư đại thúc ! Khi trước Địch lão gia có hứa : Bề nào cũng bảo hộ Lạc đại gia vô sự. Nay đại thúc nóng đi bộ làm chi, hãy ngồi theo ghe luôn thề ? » Bảo tự An biết ý, liền cười rằng : « Ta biết ý sai quan rồi, bởi Dư đại thúc là người bảo hộ sai quan, nếu Dư đại thúc đi rồi, e ta không dám ra mắt Địch lão gia, nên sợ ta có làm mưu chi

mà hại sai quan đi chẳng ? Sai quan nghĩ như vậy không trúng, vì nếu ta không dám ra mắt Địch lão gia, còn chờ gia quyến đi đâu đây ? Xin lỗi với sai quan, trước chừng khi trước ta không chịu đi, thì sai quan lại làm chi ta dặng ? Nay ta không sợ mới dám đến đây, nếu sai quan có hồ nghi sự thiệt hại cho mình, thì hãy đi bộ theo Đur đại thúc, rồi đợi chúng ta tại Lịch thành, ghe ta cũng theo sau lập tức. » Đồng Siêu nghĩ rằng : « Nếu nó không thêm đi, thì mình lại làm chi dặng nó ? Nay đã chịu đi thiệt là không sợ, lẽ nào lại trốn cho thất danh. » Nghĩ rồi nói rằng : « Lão gia là đại anh hùng, không phải người nhút nhát, tôi chẳng hề nghi ; vậy thì thuyền lão gia theo sau cho lệ, tôi với Đur đại thúc đi bộ trước, đợi tại huyện Lịch thành. » Bảo tự An biểu Kim Hoa lấy bốn cây bạc (hai trăm lượng), dùng giấy đỏ gói lại, đưa cho Đồng Siêu và nói rằng : « Sai quan đã đi trước, tôi xin kiến đa thiều, về mua đồ cho lão thái thái dùng. Bởi lão thái thái cũng vì việc sai quan đi đòi tôi, mà sợ hết hồn hết vía ! » Đồng Siêu thưa rằng : « Tôi thỉnh dặng lão gia, cảm ơn chẳng xiết, lẽ nào tôi dám lãnh của này ? » Bảo tự An nói : « Xin sai quan hãy an lòng. Ta thuở nay chẳng hề lo lót với ai. Nay cậy sai quan một điều, về chia chút đỉnh cho nha dịch mọi người, dặn chừng ta tới, phải làm cách lịch sự cho ta, đừng kêu hai chữ thủy khấu, vì sợ hư thể diện mà thôi, bấy nhiêu đó cũng cảm hơn vàng ngọc. » Đồng Siêu tạ rằng : « Cung kính cho mấy cũng chẳng bằng vàng lời, tôi xin phụng mạng. » Nói rồi cắt hai trăm lượng bạc vào gói. Bảo tự An lấy hai trăm lượng bạc giao cho Đur Khiêm làm tiền phí lộ. Đur Khiêm lãnh bạc, hai người, từ giả lên bờ. Đi hai ngày đến huyện Lịch thành, Đồng Siêu mời Đur Khiêm về nhà ăn cơm. Đur Khiêm nói : « Ăn cơm hồi sớm mai đến bây giờ chưa đói. Vậy thì sai quan về nhà mà thăm lệnh đường và bữa quyến, để tôi đi vào huyện dò tin chủ tôi coi ra thế nào, rồi đồng tới nha môn Sơn đông hội lễ. » Đồng Siêu nói : « Tôi tính như vậy : Để tôi về nhà dọn cơm, rồi tôi đi nạp lệnh tiền cho Địch lão gia, sẽ rước đại thúc lại nhà ăn uống với nhau luôn thể. » Đur Khiêm gặc đầu, Đồng Siêu về thẳng.

Còn Dư Khiêm từ ngã ba rẽ qua Ân huyện, đi qua đi lại, không có một người quen biết mà hồi tin, bèn nghĩ rằng : « Chỗ này hình chẳng phải để thăm viếng. Chỉ bằng mình đi tới quán nước gần nhà môn mà ngồi đợi Đồng Siêu đến nhà môn nạp lĩnh tiền, sẽ cậy Đồng Siêu dẫn vào ngục mới xong. » Tính rồi liền đi tới nhà môn Sơn đông, ngồi uống nước trong quán, cầm chừng cho có cớ mà đợi Đồng Siêu.

Còn Đồng Siêu từ khi đi đòi Bảo tự An, thì mẹ Đồng Siêu và vợ con khóc ròng, chắc mười phần phải chết. Nay Đồng Siêu về đến, nội nhà mừng quá, xúm giềng bằng hữu đều chạy tới hỏi thăm. Đồng Siêu phần thì mắc thuật chuyện, phần thì bị con đánh nứ, nên chưa kịp đến nhà môn mà nạp lĩnh tiền, báo hại Dư Khiêm đợi hết hơi !

Hồi thứ năm mươi

Lạc-hoảng-Huân bị giải gặp người cứu.

Nói về Dư Khiêm ngồi đợi hoài, uống nước không biết mấy bình mà kể ; trong lòng nóng nảy mười phần. Xảy thấy một tốp hơn năm sáu mươi người, cầm khi giải theo giữ hai cái tù xa, sau có một ông quan cỡi ngựa theo nữa. Hai bên thiên hạ nói rằng : « Nay mới giải án vụ lương ! » Dư Khiêm cũng chạy ra coi, thấy trong tù xa có chữ mình, biết là bị giải với Hạ thể Lại, song chẳng rõ giải đi đâu, sau thấy tới nhà môn Địch Nhon Kiệt mà không ghé, liền hỏi thăm chúng rằng : « Chẳng hay đám ấy giải về đâu ? » Người ấy nói : « Hôm trước Địch lão gia phụng chỉ về Kinh, có truyền Ân huyện Đường lão gia phải giải đám ấy về Kinh cho Địch lão gia xử. Nhon vì Đồng Siêu đòi Bảo Phước chưa đến, nên đợi mấy ngày rày, bữa nay nhắm chúng Đồng Siêu cũng về, nên mới giải tốp ấy. » Dư Khiêm nghe nói mới hay Địch nhon Kiệt về Kinh, thì nghĩ thầm rằng : « Chắc Hạ thể Lại có gởi thư cho Vương hoai Nhon hay rồi, e nó độc lòng báo Ân tri huyện làm mưu hại chủ mình dọc đường, rồi chạy tở rằng : Chủ mình mang bệnh mà chết, thì còn ai mà đối chứng, chắc Hạ thể Lại vô can. Thế này mình phải đi theo mà bảo hộ chủ mình mới dặng. »

Dư Khiêm tỉnh rồi, liền chạy theo sau, hoặc đi bên tả hoặc ở bên hữu. Đến khi đám ấy ghé vào quán lớn mà ăn cơm, thì Dư Khiêm vào tiệm nhỏ lót lòng, rồi cũng theo giữ khít rịt. Tối ngủ gần theo tù xa mà coi chừng, hễ tù xa đi thì đi theo, tù xa nghỉ mới nghỉ. Bởi đông người nên đi chậm, mỗi ngày chừng năm chục dặm đường. Đi được hai ngày, tới chợ nhà quê là Song quan trấn, chợ búa leo heo quá, có một cái tiệm cơm mà thôi ! Đường tri huyện với quân lính vào quán ăn cơm, thì Dư Khiêm ở ngoài mà đợi. Ai nấy ăn uống rồi ra hết, Dư Khiêm bước vô tiệm biên dọn cơm. Chủ quán mời ngồi, Dư Khiêm ngồi hèn lâu, cứ hỏi cơm hoài, đừng ăn rồi lên đường, song chủ quán nói cầm chừng mà không dọn. Dư Khiêm đợi lâu quá, nổi giận nói rằng : « Thế gì mà không dọn cơm cho mau, ta còn đi chuyện gấp. » Chủ quán cười rằng : « Tôi chẳng nói giấu : Chốn này ít bộ hành lắm, nên không dám nấu cơm nhiều. Khi này sáu chục người mới ăn hết cơm, tôi lo nấu lớp khác cũng gần rồi, nên tôi nói cầm chừng mà đợi cơm sốt. » Dư Khiêm nghĩ rằng : « Nếu mình không ăn cũng được, song lại e đằng trước không có tiệm cơm, vì tại chợ mà tệ như vậy, thì dù biết trong đồng không quán xá ! Vả lại nó nói cơm gần chín, mình đợi một chút nữa, nó sẽ dọn chẳng sai. Ăn uống rồi, mình sẽ chạy theo cũng kịp. »

Giây phút cơm nước xong xong, Dư Khiêm trả tiền rồi, liền cong lưng chạy theo như tên bắn ! Chạy được năm dặm đường, ngó cũng không thấy đám ấy ! Dư Khiêm nói : « Chắc tại cụm rừng tòng đằng trước che khuất. » Liền chạy một hơi nữa phóng chừng nửa dặm tới khỏi cụm rừng. Ngó thấy tù xa đã mở rồi, thấy năm cỗ đồng ! Dư Khiêm nói : « Cháu ôi ! Không xong rồi ! Chắc là Ba Cửu đón chủ ta mà giết báo thù ! » Liền khóc kể rằng : « Đại gia ôi ! Thiệt là thời suy vận xấu, mắc nạn chưa dứt, lại bị vu oan, cầm chốn lao tù cực khổ gần chết, tôi liệu mình đi mình oan, mới gần khỏi tội, rồi bị Định lão gia về kinh, nên phải giải đi xa cách, giữa đường bị cừu nhơn giết hại, vô cớ mà thác oan ! Uống công tôi lo

lãng bầy lâu, thiệt là vô ích quá ! Bây giờ mình còn mười mấy lạng bạc, đề đem thầy chủ về Song quan trấn, mua quan tài lần liệm mai táng, sẽ về thương nghị với các anh hùng báo cứu mới đặng. Song còn lạ một điều, vì cứu nhơn giết chủ mình thì thôi, nghĩa gì lại hại quan quân hết thầy ! » Và nói và lựa từ thầy mà coi, kiểm hoài không thấy ! Chẳng những không thấy thầy Lạc hoẵng Huân, mà cũng không thấy thầy Hạ thế Lại !

Lúc này Đur Khiêm bàn ra : Chắc là bị chúng cướp, song chưa rõ là ai. Ngó qua phía Bắc, thấy có xóm nhà lớn ở gần, cách chừng vài dặm, Đur Khiêm quyết vào xóm ấy mà thám thính. Đi mới lối phía ngoài, thấy có một cái am, tính vô am hỏi thăm cho biết. Mới lối cửa am, thấy có một cái ghế lớn nư, đã gãy hết hai cẳng, nên đề dựa phía cẳng gãy vào vách tường. Trên ghế ấy có đề một cái lu đầy nước trà, và trên bàn có đề ba cái tượng, đều đựng đầy nước trà. Đur Khiêm hiểu là chỗ thí nước. Xảy thấy một ông hòa thượng cao lớn dị thường, coi bộ mạnh bạo lắm. Hòa thượng bước ra, ngó Đur Khiêm một cái, chẳng nói điều chi, liền bưng ba tượng nước trà uống rốc ! (Hòa thượng rống !) Lại xách lu nước đề trên bàn tay mặt, còn tay trái thì nưng cái ghế hư, đem vào am để ghế hư dựa vách tường, rồi để cái lu trà trên mặt ghế theo ba tượng ấy !

Lúc này Đur Khiêm kinh hãi nghĩ rằng : « Lu nước trà ấy nặng ước bốn trăm cân, mà Hòa thượng để trên bàn tay đi hều hều, thiệt sức mạnh hơn voi ! »

Khi ấy Hòa thượng trở ra hỏi rằng : « Trời đã gần tối, sao cư sĩ chưa đi, còn ở làm chi đó ? Xứ này không phải hiền lành đâu ! » Đur Khiêm bạch rằng : « Tôi là Đur Khiêm, ở viễn phương, không biết chốn này là xứ chi xin hỏi thăm cho rõ ? » Hòa thượng nói : « Đây là làng Tứ truật, thuộc về tỉnh Sơn đông, làng này có danh hơn hết. » Đur Khiêm nghe nói làng Tứ truật, thì hãi kinh hồn vía lên mây, bèn khóc lớn rằng : « Ôi thôi ! Chắc chủ tôi bị tay cứu nhơn mười phần kẻ chết ! » Hòa thượng hỏi : « Lịnh chủ nhơn là ai, bị cứu nhơn là người nào, mà cư sĩ than khóc đến thế ấy ? » Đur Khiêm

thuật chuyện rằng : « Bởi Hoa bích Liên bắt khỉ tại Tứ vọng đình, nên Loan ngọc Phương cừu oán, thỉnh anh em họ Châu ở làng Tứ truật, lập lời dai mà báo thù ! Song chúng nó đánh không lại, mới viện thầy nó là Lôi thắng Viễn. Lúc ấy có Bảo tự An ở Long đàm đến cự với Lôi thắng Viễn, gặp thầy trò Tiêu An trưởng lão giải hòa. Vì cớ ấy nên chủ tôi là Lạc hoàng Hoàn đi tị nạn Sơn đông, đến huyện Lich thành bị Hạ thế Lại vu lương vi đạo (1). Nay Đường tri huyện giải chủ tôi và Hạ thế Lại về kinh, cho Định lão gia xử đoán ; mới đi tới làng này, bị kẻ cường bạo giết hết quan quân. Tôi đến sau kiểm không được thấy chủ tôi, mà cũng không có thấy Hạ thế Lại, nên tôi chắc bị cừu nhưn là họ Châu bắt rồi, chủ tôi ắt không toàn tánh mạng. Bởi chủ tôi ở có nhưn lắm, nên tôi thương nhớ khóc than ! » Nói rồi khóc mướt.

Hòa thượng nghe nói khen rằng : « Như vậy thì người này là nghĩa bộc, tuy là đầy tớ mà trọn nghĩa thủy chung ! Mô Phật ! Bần tăng phải phạm tội sát sanh mớiặng ! » Dư Khiêm nghe nói hoăng hồn, nhảy thối ra ngoài, lấy cặp búa đồng mà thủ ! Hòa thượng cười ngất nói rằng : « Dư Khiêm, người đừng sợ hãi. Tiêu An là sư huynh của ta, sư huynh ta là bằng hữu với chủ ngươi, nay mắc nạn lẽ nào ta bỏ ? » Dư Khiêm nghe nói mới mừng, bước vào làm lễ mà kêu bằng ali sư phụ. Hòa thượng nói : « Bần tăng tên là Tiêu Kế ; còn tam sư đệ pháp danh là Tiêu Nguyệt, còn đi du phương nơi ải Đồng quan. » Dư Khiêm nghe nói, biết Tiêu Kế đại tài, nếu có lòng cứu chủ mình, thì chắc là vô sự, liền bái và bạch rằng : « Nhờ ơn sư phụ hứa cứu chủ tôi, song phải ra tay cho mau, nếu để lâu sợ nó giết trước. » Tiêu Kế nói phải, liền cởi áo và xách cặp đao ra ; lại lấy phái điệp và y bát hành lý mà chôn dưới đầu nằm.

Khi ấy Dư Khiêm chờ trực sự Bộc thiên Điều ăn cắp điệp phái của Tiêu An, biết Tiêu Kế có ý tứ lắm, song chẳng dám nói ra ! Hai người bước ra ngoài. Tiêu Kế đứng sau kéo cửa khép lại, dặn Dư Khiêm rằng : « Lũ nó là ăn cướp có

(1) Vu oan cho dân lành là trộm cướp.

danh, hay đào hầm mà gặt chúng. Những đường trồng trái mình chẳng nên đi nếu đi thì phải bị sập hầm, cứ đường có cây mà đi thì vô sự, người coi ta đi trước mà nói theo, phải nhớ đường mà trở lại. » Đur Khiêm thưa rằng : « Tôi nhớ. »

Giây phút Tiêu Kê dắt Đur Khiêm đến cầu Hộ trang, thấy cầu đã rút. Tiêu Kê nói nhỏ rằng : « Người hãy núp tại đầu cầu này mà đợi, ta vào thám thính rồi sẽ hay. » Dấn rồi nhảy qua mương, kéo cầu bắt lại, có ý phòng khi trở ra mà chạy cho dễ.

Hồi thứ năm mươi mốt

Tiêu Kê đốt lầu ngựa cứu người.

Khi đến nhà, thấy vách tường rất cao, nhắm nhảy không khỏi, lấy làm nóng nảy mười phần ! Đi vòng qua phía Đông, thấy có cây dương khô, leo lên cây mới vào được. Bởi Tiêu Kê có tới lui, nên quen thuộc đường đất, bèn lên lên nóc thờ phòng, dòm xuống nhà khách, thấy bốn anh em họ Châu ngồi đồng bàn với một người lạ, thì chắc người ấy là Hạ thế Lại. Xảy nghe trong phòng có tiếng rên lớn, không rõ là ai, lại nghe Châu Long hỏi rằng : « Chảo dầu đã sôi hay chưa ? » Có tiếng trả lời rằng : « Chưa sôi. » Châu Long nói : « Đợi dầu sôi thì kêu ta, ta sẽ mổ lấy tim bỏ vào chảo dầu tức thì, mới là có vị. Nếu mổ tim sớm để lâu nó mất ngon ! » Tiêu Kê nghe nói, biết Lạc hoẵng Huân chưa chết, song chảo dầu gần sôi, nhắm đợi lâu không được, trong ý chắc người rên ấy là Lạc hoẵng Huân, muốn xuống cứu tức thì, lại e động ố nó hay, thì Lạc hoẵng Huân phải chết sớm, tính làm thế cho chúng nó đi tan, thì cứu mới êm. Ngó thấy trong lầu ngựa có ba bó cỏ khô, lại sẵn đèn chong leo lét, không có ai tại đó, Tiêu Kê mừng thầm nghĩ rằng : « Chi bằng mình lên lấy đèn ấy, mà đốt cỏ này, chúng nó áp chữa lửa lầu ngựa, mình sẽ thừa cơ cứu Lạc hoẵng Huân, thì lưỡng toàn vô hại. » Nghĩ rồi lên xuống lầu ngựa tức thì.

Khi ấy Tiêu Kê đến lầu ngựa, đốt hết mấy bó cỏ, lửa cháy tung bừng. Bởi mấy tên giữ ngựa mắc bầu coi chủ trại sửa soạn mổ tim, không có ai trong lầu ngựa, cho nên Tiêu Kê đốt mới được.

Tiêu Kê đột rồi nhảy lên nóc nhà ngó xuống, thấy Hạ thế Lại với một tên đui còn ngồi nơi nhà khách ; bởi Hạ thế Lại là một người lạ, không biết đường mà chữa lửa, nên ngồi ngó bơ thờ, còn tên đui ấy càng thái bình hơn nữa ! Tiêu Kê biết hai người ấy vô dụng nên không sợ, liền lên bước xuống vào chỗ người rên, thấy người ấy bị treo ngược. Tiêu Kê hỏi nhỏ rằng : « Có phải là Lạc hoẵng Huân ở Dương châu chăng ? » Lạc hoẵng Huân nói nhỏ rằng : « Phải, mà ông là ai đó ? » Tiêu Kê nói : « Tôi là Tiêu Kê, em của Tiêu An, có Đur Khiêm báo tin, nên tôi đến giải nạn, xin đừng có rên, thì tôi cứu mới được. » Nói rồi đỡ Lạc hoẵng Huân mà cắt dây, không kịp mở trói, vác Lạc hoẵng Huân mà nhảy lên nóc nhà.

Nói về Châu Báo tuy đui mặc lòng, mà tỏ tai hơn người sáng, nghe nói thất hỏa, trong lòng nóng nảy mười phần, ngất không thấy đường mà đi chữa lửa, lại nghe tiếng vắng vắng chỗ Lạc hoẵng Huân, ngỡ là mấy đứa canh giữ nói chuyện ; sau nghe tiếng nhảy lên nóc nhà, ngói bề rộp rộp, thì Châu Báo hỏi Hạ thế Lại rằng : « Hạ lão gia ôi ! Giống gì khua trên nóc ? » Hạ thế Lại ngó lên thấy rõ, liền trả lời rằng : « Có một Hòa thượng, công người ta mà chạy trên nóc nhà. » Châu Báo biết là Hòa thượng trộm Lạc hoẵng Huân rồi, liền kêu anh lạc giọng ! Bởi chúng nó mắc hệ hội chữa lửa nên chẳng nghe, Châu Báo và chạy và réo ! Châu Long nghe kêu, tức thì lại gần mà hỏi. Châu Báo nói : « Hạ lão gia ngó thấy Hòa thượng công một người, mà chạy trên nóc nhà. » Châu Long đem đèn lại chỗ treo Lạc hoẵng Huân mà rọi, thấy còn nửa sợi dây tồn ten ! Châu Long nói rằng : « Không lẽ Tiêu An với Huỳnh Bàng hay tin mà đến cứu ? » Ba anh em dần gia tướng, vác mác thong chạy theo.

Còn Tiêu Kê nghe nó vỡ ồ, thì cũng Lạc hoẵng Huân nhảy xuống. Chạy tới cầu Hộ trang, kêu Đur Khiêm mà dặn rằng : « Người hãy công chủ mà chạy trước, để ta thử đoạn hậu cho. » Đur Khiêm thấy chủ bệnh quá, thì nghĩ rằng : « Nhắm chừng mở trói ra, chủ mình chạy cũng không được, còn như

minh công mà chạy, lại e chúng nó đuổi theo, thì làm sao mà cự địch, chỉ bằng thừa dịp chữ còn bị trói, mình tròng hai tay chữ ra trước cổ, công mà chạy, rãnh hai tay cầm cặp búa đập đồ thương. » Nghĩ rồi làm y như vậy.

Kể ba anh em Châu Long đuổi tới cầu, Tiêu Kê cầm cặp đao nói lớn rằng : « Lạc hoẵng Huân là bằng hữu của sư huynh ta, vậy xin ba vị đàn việt cho bản tăng xin nhứt thứ. » Ba anh em coi lại là Hòa thượng am Thí trà ; vốn am ấy anh em họ Châu hay cấp dưỡng, nên nổi giận nói rằng : « Sãi Thí trà, bấy lâu anh em ta hằng cấp dưỡng gạo củi cho người, người đã không trả ơn thì chớ, sao lại cướp cừu nhơn của ta ? Sư huynh người là ai mà là quyến thuộc với Hoẵng Huân, sao bấy lâu ta không nghe nói ? » Tiêu Kê cười rằng : « Nay phải nói thiệt, ta là Tiêu Kê, sư huynh ta là Tiêu An, đều là đệ tử Hồng Vân trưởng lão ở Ngũ đài sơn. » Ba anh em Châu Long nghe nói mới rõ rằng Tiêu Kê bấy lâu nay giấu tên mà ở, liền nổi giận nạt rằng : « Ác tăng ! Nếu người là sư đệ của Tiêu An, thì cũng cừu oán với chúng ta, quyết bắt người luôn thể. » Nói rồi dần dần la vầy Tiêu Kê mà đánh, Tiêu Kê chẳng sợ chút nào, múa cặp đao mà cự.

Châu Hồ ngó phía trước thấy có một người công người ta mà chạy qua hướng Nam, tuy đèn đuốc không tỏ mà coi cho rõ ràng, song chắc là người ấy công Lạc hoẵng Huân, liền nói rằng : « Đại ca và tam đệ, ráng đánh với ác tăng, để tôi dần vài mươi lâu la, theo bắt Lạc hoẵng Huân lập tức. » Nói rồi chạy theo một hồi, coi lại quả là Đur Khiêm công chữ. Châu Hồ nhớ sự mình bị nó đá khi trước, nên nổi giận mắng rằng : « Đur Khiêm thất phu ! Nay mi tới xóm ta, bề nào cũng phải chết ! » Đur Khiêm làm thinh, giá búa cự địch. Đánh đập mười mấy hiệp, mồ hôi ra đã đầm mình, nghĩ rằng : « Mình mắc công chủ nên thất thế, nếu đánh lâu thì phải bị thương, chỉ bằng chạy vào am Thí trà đóng cửa, đề chủ xuống nghĩ một hồi, rồi sẽ cự mới đặng. » Tính rồi va đánh và chạy, nhắm chừng gần tới am, liền chạy riết vào, đóng cửa lại chặc cứng ; đoạn bước vào

trong, chống tay trên ghế trà mà thở dốc, rồi mửa ra ba búng máu !

Khi ấy Lạc hoàng Huân còn ở trên lưng Đur Khiêm, ngó thấy như vậy liền nói rằng : « Hiền đệ ôi ! Hãy bỏ anh ở đây, thì em mới rảnh rang mà đánh, như cựa không lại chúng nó thì trốn về mà thông tin với Từ biểu huynh và Bảo lão gia, sau sẽ đánh báo thù. Nếu em cứ bịn rịn anh, chắc là phải chết hết, không còn ai mà báo tin ! » Đur Khiêm bị thồ huyết nên trả lời khôngặng, cứ lắc đầu hoài, Lạc hoàng Huân thấy vậy, động lòng lụy nhỏ như mưa !

Nói về Châu Hồ đuổi theo tới am ấy, thấy Đur Khiêm vào chùa đóng cửa mà trốn, liền biên lâu la rằng : « Bấy nời lửa đốt am, mà thiếu chúng nó cho rồi đời, kéo mất công tranh đấu. » Đur Khiêm nghe nói, biết thế trốn không khỏi, lên cổng Lạc hoàng Huân ra cửa am, vùng mở ngõ chạy đại ! Châu Hồ hăm hăm đuổi theo, Đur Khiêm va đánh và chạy.

Đây nhắc lại : Từ khi Bảo tự An đưa Đur Khiêm với Đồng Siêu lên bờ, rồi xuống thuyền kéo neo rúi gió nghịch nên chạy buồm khôngặng, chèo hoài mà đi chẳng bao xa, song ai nấy không lấy làm lo, vì chắc ý Đur Khiêm đi thông tin rồi, vả lại có Định nhưn Kiệt bảo hộ Lạc hoàng Huân và có Đồng Siêu săn sóc, nhằm không đến nỗi gì, dầu có trễ vài ngày cũng vô hại. Duy có một mình Hoa chấn Phương nóng nảy như ngồi trên nệm nhồi kim, nghĩ mình đi qua Giang nam mỗi một năm ba phen, mới tính gần xuôi việc chồng cho con, nay nghe nói bị chốn li tiết, thì thương rề vô cùng, phải chi có cánh như chim,ặng bay đến Lịch thành mà thăm viếng. Bởi thấy trời gió nghịch, trong lòng nóng nảy quá chừng, ngỡ là gió một hai giờ mà thôi, không dè gió ngược sáng đêm, nên xoắn xang trong lòng, ngủ không an giấc !

Rạng ngày ai nấy ngồi uống nước trà, còn Hoa chấn Phương ngồi chao vao, buồn không nhích mép ! Bảo tự An thấy vậy, cười và hỏi chơi rằng : « Ai chọc nên ông buồn, xin nói raặng tôi báo thù cho ; tội gì ngồi nhau nháu như

vậy ! » Hoa chấn Phương nói : « Ta bình sanh đi bộ thành thoi, chưa từng ngồi trong quan tài lúng túng ! Phần thì ngọt hơi, phần thì gió ngược, khó chịu biết chừng nào ! Không phải cốt là đi bè, mà thả trôi hoài, tới đâu hay đó ! Nếu người trông tình bằng hữu, thì lo đi bưng bả, kéo người mắc nạn ngóng chờ ngó chừng. Nghĩ nào sợ đi bộ mỗi chơn, cứ lục đục trong hòm mà chờ gió ? Chốn này là chợ Tế ninh, thiếu chi ngựa, lừa, xe, kiệu, ta chịu tiền sở phí cho người mượn mà chở đồ, có bằng lòng thì tính cho mau, bằng không thì ta kiên mà đi trước kéo trễ. » Bảo tự An thuở nay thương Lạc hoẵng Huân lắm, nên thấy gió nghịch cũng nóng nảy mười phần, nay nghe Hoa chấn Phương cãi nghĩa, thì mừng rỡ nói rằng : « Ý ta tính ngồi thuyền đến huyện Lịch thành mà đậu, dựng lên hầu tra xong rồi sẽ liệu bề khác. Nay muốn đi bộ cũng phải đến Lịch thành mới xuôi. » Hoa chấn Phương nói : « Nếu người bằng lòng đi bộ thì dễ tính lắm, đây đi bộ khỏi Lịch thành, qua Song quan trấn, không bao xa thì tới Khô thủy phố là quán của ta, từ đây đến đó nội năm ngày hãy dọn đồ về Khô thủy phố, rồi ta sẽ đi với người trở lại Lịch thành mà hầu Định lão gia thì hay hơn, chờ đợi gió thì bất tiện lắm, cầu nửa tháng cho tới Lịch thành lâu bằng ba đi bộ ! » Bảo tự An khen phải, liền mượn ngựa, lừa, xe, kiệu, chở chuyên gia tài và người, trù ra ghế đặng đồ nặng thì để dưới ghe, bắt Mai Thao, Lão Mai, Vương Luân, Hạ thị. bỏ vào bốn bao bố cột lại để lên xe, như bốn túi gạo, đến chỗ nào vắng vẻ, thì mở chúng nó ra mà cho ăn cơm cầm thực trong lúc ban đêm, rồi cũng bỏ vào bao mà cột lại ! Bữa nào cũng đi hồi rạng đông, cho đến hết canh hai mới nghỉ.

Ngày kia đi khỏi Song quan trấn, tới rừng lũng thì gần nửa canh hai, thấy thấy nằm chật đường ! Hoa chấn Phương nói : « Anh em họ Châu trúng to lắm ! »

Xây nghe trong làng Tứ truyệt, tiếng ó như sấm dậy, đèn đuốc tợ ban ngày, thấy một sãi bị hai chục người vây, không biết có gì lạ vậy ! Tiên An với Huynh Bang động lòng thương xót vì người đồng đạo với mình !

Thiệt là :

Thổ thức cáo thương đồng loại thú,

Tăng vì sôi lụy động lòng thiên !

Hồi thứ năm mươi hai

Làng Tư-truật, Tiều An giải nạn.

Khi ấy Tiều An và Huỳnh Bàng đồng nói rằng : « Xin các vị dân viết thư thả mà đi, đợi thầy trò tôi ghé coi đám này một chút. » Bốn anh em họ Ba nói : « Anh em tôi cũng đi theo xem thử. » Sáu người đồng xuống xe chạy tới. Huỳnh Bàng thấy Tiều Kê, liền nổi nóng kêu lớn rằng : « Sư thúc, có Huỳnh Bàng ứng tiếp đây. » Châu Bư thấy Huỳnh Bàng xông vào, liền bỏ Tiều Kê mà đánh với Huỳnh Bàng, hị Huỳnh Bàng đập một gậy chết tốt, bởi cày gậy nặng quá !

Còn Châu Long thấy Châu Bư bị hại, hãi kinh bỏ Tiều Kê mà chạy theo lâu la ! Tiều Kê không đuổi theo, để đám đạo với Tiều An và Huỳnh Bàng.

Nói về Bảo tự An ngồi xe cứ việc thăng tới, xẩy thấy xa xa có một người đương cự địch với vài mươi người, bèn khen rằng : « Khách thương nào cũng là tay anh hùng, dám cả gan cự với xóm ăn cướp ! » Từ tông Bằng nghĩ thầm rằng : « Hèn chi người ta đồn đường Sơn đông thiệt khó đi lắm. » Coi lại người ấy giống dạng Đur Khiêm, mà trên lưng thì công ai không biết, liền nói rằng : « Xin các vị ngừng xe, trước là đợi sáu người kia trở lại, sau thừa dịp đến xem người nào công ai mà cự địch với cường nhơn, tài sánh Triệu tử Long phò Á Dấu ! »

Từ tông Bằng chạy trước, ai nấy theo sau. Từ tông Bằng coi rõ là Châu Hồ dẫn chúng đuổi theo Đur Khiêm, liền nạt lớn rằng : « Châu Hồ đừng ý mạnh, có gia gia đến đây ! » Châu Hồ ngó thấy Từ tông Bằng đến, biết có cứu binh, nên bỏ Đur Khiêm mà chạy ! Từ tông Bằng thừa thắng đuổi theo.

Ai nấy chạy đến thấy Đur Khiêm đương tập võ một mình, chém Đông chém Tây, chặt tả chặt hữu ! Lúc này Đur Khiêm đồ ngáy mê trợn, làm như mấy người ghien cờ tướng mà không tay đánh, cũng làm nhăng một mình đi hai bên !

Nhậm chánh Thiên chạy tới nói rằng : « Đur Khiêm, chúng ta đã đến đây ! » Đur Khiêm đã say máu ngà, đổ con mắt, chém đại Nhậm chánh Thiên ! Nhậm chánh Thiên kinh hãi, nhảy ngược như tôm bắn lùi ! Hoa chấn Phương nói : « Nhậm đại gia không xưng tên cho rõ, nên Đur Khiêm không biết ai, mới chém lầm một búa. » Nói rồi bước tới kêu lớn rằng : « Đur đại thúc, ta là Hoa chấn Phương đến tiếp cứu đây, đừng có chém nữa ! » Vừa dứt lời thì Đur Khiêm thường cho một búa ! Hoa chấn Phương nhảy trái nói rằng : « Nó đã ngây rồi, biết nói làm sao cho đặng ? » Bảo tự An nói : « Tuy Đur Khiêm đổ con mắt ngó chẳng thấy người, bưng lỗ tai nghe không biết tiếng, chớ Lạc đại gia còn tỉnh, cứ kêu người tỉnh mà thôi. » Hoa chấn Phương nghe lời kêu lớn rằng : « Lạc đại gia ! Chúng tôi là : Hoa chấn Phương, Bảo tự An, Nhậm chánh Thiên đồng đến tiếp cứu, Châu Hồ đã chạy mất rồi. Đại gia biểu Đur đại thúc đừng chém nữa, mà làm phe của mình ! » Bởi Lạc hoẵng Huân khi bị cầm ngục đã mang bệnh, sau bị anh em họ Châu đánh kháo, mình mẩy đau như dằm, lại lúc này ở trên lưng Đur Khiêm, bị vung lại vung qua, xây bở bở đã chóng mặt, nên nhắm mắt mà chịu, kè chết mà thôi, chớ không dè có người ứng tiếp, nay nghe kêu như vậy, liền mở con mắt ra, thấy rõ đủ mặt, bèn động lòng khóc lớn, rồi nói rằng : « Đur Khiêm biến độ ôi ! Có Bảo lão gia, Hoa lão gia và các vị lão gia đến tiếp cứu đây, Châu Hồ đã chạy mất rồi, em đừng đánh liên nữa, hãy bỏ cặp búa để anh xuống mà nghỉ ngơi. » Đur Khiêm nghe nói bên tai, liền nhường con mắt mà nhìn, thấy quả như vậy, la lên một tiếng, té nhúi nằm dài !

Khi ấy ai nấy chạy lại đỡ Lạc hoẵng Huân mà mở trối, thấy Lạc hoẵng Huân mặt xiều, thở hơi hóp mà thôi. Rồi đỡ Đur Khiêm mà coi, thiệt đã chết giắc. Hoa chấn Phương đỡ Lạc hoẵng Huân, Nhậm chánh Thiên đỡ Đur Khiêm, Hoa chấn Phương kêu lớn rằng : « Hoẵng Huân ! Hoẵng Huân ! Hãy tỉnh dậy ! »

Giây phút Lạc hoảng Huân tỉnh hẳn, mở con mắt và hỏi rằng : « Em tôi là Đư Khiêm ở đâu ? » Nhậm chánh Thiên nói : « Thế đệ ôi ! Đư Khiêm nằm trên tay anh đây. » Lạc hoảng Huân ngó thấy Đư Khiêm mặt đã xanh dờn, không còn hơi thở, liền khóc lớn kể rằng : « Hiền đệ ôi ! Khi ta mắc nạn tại Lịch thành, nhờ người kêu oan không nài ngàn dặm đường xa, đi báo tin và báo hộ, rồi ta bị cừu nhơn bắt về, quyết mồ tìm nấu dầu, cũng nhờ người cậy thiền sư giải cứu, người cõng ta lời an, ta biểu người bỏ ta mà cự địch mớiặng, người cứ lắc đầu hoài, một hai cũng quyết đồng sống thác. Nay người vì ta mà thác, ta còn sống làm chi một mình ! Khiêm ôi ! Em hãy chậm xuống tuổi vàng, đợi anh đi theo với. » Ai nấy nghe Lạc hoảng Huân khóc kể Đư Khiêm, thì người nào cũng rơi nước mắt ! Hoa châu Phương nói : « Hoảng Huân gượng gạo làm khuấy, chẳng nên khóc quá ! Bởi Đư Khiêm ráng hết sức, nên ứ huyết chặn họng mới hôn mê, giây phút nữa huyết ra, tự nhiên tỉnh lại, không phải chết thiệt dầu, ấy là chết giả. »

Khi ấy Bảo tự An nói : « Lạc đại gia, ông thầy giải cứu khi này, bây giờ ở đâu ? » Lạc hoảng Huân nói : « Hòa thượng ấy là Tiêu Kế, sư đệ của Tiêu An. » Đoạn thuật các việc lại, rồi nói rằng : « Nay chưa rõ Tiêu Kế thiền sư thủ đoạn hậu, thắng bại thế nào ? »

Xây thấy Từ tông Bằng trở về, thuật chuyện rằng : « Châu Hồ đã chạy mất. » Một chập các Hòa thượng với bốn anh em họ Ba đều trở lại, ngó thấy thầy trò Lạc hoảng Huân như vậy, thấy đều thâm thương ! Đư Khiêm la lên một tiếng, nữa hai cục máu bầm, cứ rên hoài chẳng nín ! Bảo tự An truyền đem hai người lên xe, lấy huyết dè rùng, cho tở thấy đều hớp một hớp, để nằm nghỉ trên xe.

(Xem tiếp tập 21)

LỤC - MÃU - ĐƠN

Ai nấy đều ra mắt Tiêu Kế, tỏ sự cảm ơn. Tiêu Kế nói : « Cũng là bằng hữu, ai đó mà tạ ơn ! » Bảo tự An hỏi thăm Tiêu Kế rằng : « Lạc đại gia khi trước bị giam tại Ân huyện, vì cớ chi lại đến chốn này ? » Tiêu Kế cứ theo lời Dư Khiêm nói với mình mà thuật chuyện lại, và tỏ sự mình làm trí mà cứu Lạc hoằng Hoàn, rồi nói : « Nay Hạ thế Lại cũng còn ở trong trại Châu Long, Châu Hồ. »

Bảo tự An nghe rõ, mừng quá nói rằng : « Trong vụ Nhậm đại gia, còn thiếu có một mình Hạ thế Lại, nay nó ở gần một bên, cũng nên nã tróc luôn thể. Vậy thì Nhậm đại gia hãy đi với tôi. » Nhậm chánh Thiên và Bảo tự An mỗi người xách một cặp đao, nhắm đường bước tới, Tiêu Kế kêu và nói với rằng : « Hai vị đàn việt nhớ cho kỹ : Cứ đi theo dựa gốc cây, nếu đi đường trống thì sụp hầm mà khốn. » Hai người đồng cảm ơn chỉ về.

Lúc đi gần tới cầu Hộ trang, thấy một người đui với một người trai, đứng trên cầu mà ngó chừng. Bảo tự An bối rối nên không biết, Nhậm chánh Thiên chỉ mà nói rằng : « Tên ấy là Hạ thế Lại. » Bảo tự An nói : « Nhậm đại gia đợi tôi bắt nó rồi giao cho, song đừng có giết nó, để mà tra khảo cho phân minh, nó ở trong tay mình, giết chừng nào cũng dặng. » Dặn rồi lên lặn xuống rạch men men lại cầu.

Nói về Châu Báo trông ba anh em không thấy trở về, nên rủ Hạ thế Lại ra ngoài cầu mà ngó chừng. Châu Báo vịn vai Hạ thế Lại và nói rằng : « Hạ lão gia ôi ! Việc ở đời kẻ chắc không dặng ! Phải chi bắt Lạc hoằng Hoàn thì đâm chém cho rãnh, nó chết biết mấy thầy ? Tại các anh tôi bày đặt treo mà đánh một hồi, rồi cũng chưa chịu giết, lại bày

đặt mỡ tim gan nó, chiên mỡ mà uống rượu, bởi có ấy mới bị Hòa thượng trộm đi. Song một mình Hòa thượng cự sao cho lại, không hiểu có gì mà trẻ như vậy ? » Nói vừa dứt tiếng, Bảo tự An lên vịn vai Châu Báo ! Châu Báo hỏi : « Ai đó ? » Bảo tự An nói : « Người làm việc lệ làng đã tới ! » Nói rồi liền cắt đầu Châu Báo. Hạ thế Lại hoảng hồn chạy đại, Bảo tự An nhảy theo kéo lại hỏi rằng : « Con chạy đâu cho khỏi ? » Liền bắt sống giao cho Nhậm chánh Thiên, và đi và nói rằng : « Chúng ta sẽ cột nó bỏ trên xe, cho nó ăn mặc đồ cùng mặt, rồi đem em nó và em rề nó, mà cho hội ngộ với nhau. » Hạ thế Lại nghe nói mới hay Vương Luân, Hạ thi đều đã bị bắt trước.

Khi ấy bốn chị em bạn đầu, là vợ bốn họ Châu, đứng trước cửa ngõ ra ngoài, thấy một người ở dưới sông nhảy lên cầu, chém Châu Báo và bắt sống Hạ thế Lại, cặp nách mà chạy đi. Vợ Châu Báo là Lưu tổ Nga khóc chồng, kêu ba chị em bạn đầu sửa sang khí giới rượt theo đánh báo thù, song đuổi theo chưa kịp.

Bảo tự An và Nhậm chánh Thiên đi ra chưa khỏi xóm, xảy gặp Từ tông Bằng, Hoa chấn Phương, anh em họ Bộc, với anh em họ Ba chạy tới. Bảo tự An hỏi : « Các ông đi chuyện chi đây ? » Hoa chấn Phương nói : « Chúng ta ngồi không, lấy làm vô vị, nên đề lệnh tế và Dư Khiêm đàm đạo với Tiêu An và Tiêu Kế, bởi Dư Khiêm đã mạnh rồi, còn chúng ta đến Châu trại mà giết cả phe, trừ chúng nó cho an lành thứ. » Bảo tự An nói : « Vậy thì càng hay lắm ! Thôi, Nhậm đại gia về trời quách Hạ thế Lại mà bỏ lên xe, để tôi theo Hoa chấn Phương luôn thể. » Nói vừa dứt tiếng thì thấy đèn đuốc sáng lòa, bốn nữ tướng dẫn lâu la, chạy theo rần rộ !

Khi ấy Lưu tổ Nga chạy tới trước mừng rằng : « Lũ ăn cướp ! Bày giết chồng ta, đổ chạy đâu cho khỏi ? » Bốn anh em họ Ba hốt tới, cự với bốn nàng : Ba Long đánh với Lưu tổ Nga, Ba Hổ đánh với vợ Châu Long, Ba Bưu đánh với vợ Châu Hồ, Ba Báo đánh với vợ Châu Bưu.

Hồi thứ năm mươi ba

Ba-gia trại, Hồ-Liên giải oán.

Còn Hoa chấn Phương rữ Bảo tự An và Từ tông Bằng xông vào trại, gặp ai thì giết nấy, không còn sót một người, rồi lấy đồ nổi gói lại, đốt trại cháy rụi, vác gói chạy ra, thấy bốn anh em họ Ba đã giết bốn nữ tướng rồi, bèn vẫy đoàn chuyên cửa lên xe, đồng kéo qua phố Khổ thủy.

Nói về Châu Long, Châu Hồ núp ngoài xa, thấy lửa cháy nhà, ngỡ là lửa hồi nãy cháy lại, trong lòng nóng nãy, song chưa dám lộ ra. Đến khi nghe tiếng xe đi, biết đảng ấy đã lui hết, anh em trở về, thấy người nhà bị giết sạch, thì nghĩ rằng : « Tuy cháy nhà, song còn tiền của. » Chẳng ngờ coi lại rương tráp mất hết trơn ! Châu Long, Châu Hồ khóc một hồi, rồi vô núi cạo đầu làm sãi ! Quả là ăn cướp bị ăn cướp, đúng phải đi tu !

Nói về đám Hoa chấn Phương đi sáng đêm không nghĩ, qua bữa sau thì tới Khổ thủy phố, là tiệm cửa mình, mới dọn đồ hành lý và gia tài xong xă, trăn liễn xe, ngựa, người, kiệu cũng an.

Ở đó dừng bảy ngày, Lạc hoảng Huân với Dư Khiêm đã thiết mạnh. Bảo tự An nói : « Nay tớ thấy lành bình, phải lo việc giải oán cho xong, chớ chúng ta ở đây hoài sao được ? » Nói rồi ngó Hoa chấn Phương mà bàn rằng : « Lạc đại gia có nói : Khi trước ở tại nhà họ Hồ, anh em họ Hồ có hứa : Đợi tớ đủ mặt, sẽ gởi tin cho hai anh em qua mà nói giúp. Vậy thì hãy sai người đi thỉnh anh em họ Hồ lập tức. » Hoa chấn Phương y lời.

Bữa sau Hồ Liên, Hồ Lý đồng tới, ai nấy nghinh tiếp mời ngồi. Anh em họ Hồ thấy Lạc hoảng Huân với Dư Khiêm bình và ốm, thì lấy làm lạ, bèn hỏi duyên do. Hoa chấn Phương thuật chuyện, rồi dọn tiệc đãi đảng. Bảo tự An nói : « Đạo làm bằng hữu thì phải đỡ sự ngặt nghèo, giải việc cầu oán. Chúng tôi là bạn thiết nghĩa với Lạc hoảng Huân,

lại là bằng hữu với Ba Cữu nữa. Nay Ba Cữu cứu oan với Lạc hoẵng Huân, chúng ta phải tính phương pháp chi mà giải hòa cho xuôi việc ? » Ai nấy đồng nói rằng : « Bảo lão tuổi cao tác lớn, nghe rộng thấy nhiều, văn võ kiêm toàn, trí dũng cụ túc, xin bày kế nhiệm, chúng tôi đâu dám cãi lời. » Bảo tự An nói : « Lời cồ ngữ rằng : Hữu chí bất tại khinh niên, vô mưu không trường bá tuế. (1) Vả lại trí một người sao sánh lại hai người. Chi bằng hiệp trí với nhau mà bàn luận mới chắc ý. » Ai nấy đồng nói rằng : « Xin Bảo lão bày một kế, đừng chúng tôi bàn thử coi thế nào ? » Bảo tự An nói : « Theo ý tôi tính, thì phải sắm lễ cho Lạc hoẵng Huân, đừng ngày mai đến nhà Ba Cữu mà điều tế. Chúng ta vào trước mà khuyên giải cho hết lời, nói rằng : Lạc hoẵng Huân không biết nên làm, chớ chẳng phải là cố ý mà giết, nay lĩnh nguyên đến tế lạy trước linh cữu. Xét lại : Giết người bất quá là đầu rơi xuống đất, nay Lạc hoẵng Huân lạy lục, đầu đã chấm đất, cũng như giết lại rồi. Tôi tưởng làm như vậy thì Ba Cữu cũng vị tình dung chể. Ngặt có một điều này, xin lỗi với bốn vị họ Ba, bởi nghe đồn vợ Ba Cữu rất hung, nên Ba Cữu sợ lắm, hề vợ nói gì thì nghe nấy, không dám cãi lời. Anh em mình là đồn ông, lẽ nào ngồi khuyên hoài cho đừng ? Phải có kẻ đồn bà thiết nghĩa khuyên giải mới xong. Tôi lấy làm lo vì không có người đồn bà đi du thuyết. Nghĩ lại Từ đại nương thì không quen với vợ Ba Cữu, mà Từ đại nương là chị dâu của Hoẵng Huân, nhằm nói giùm cũng không mạnh cho mấy, nên phải chọn người nào thiết nghĩa với vợ Ba Cữu, đến nói giúp mới êm. »

Hồ Lý tánh ỡ chơn chất, nghe qua liền nói rằng : « Chuyện ấy dễ lắm ! Chị dâu tôi với Ba cữu tẩu là chị em bạn thiết, cháu gái tôi thì cũng là cháu Ba cữu tẩu, cũng dường như con, nếu chị dâu và cháu tôi đồng qua nói giúp lời, thì xuôi việc ấy. » Còn Hồ Liên là người có ý tứ lắm, đã biết vợ con mình là thân thiết với vợ Ba Cữu, ngặt nay đương lúc nóng con, e chẳng vị tình chị em bạn, thì việc ấy không

(1) Có chí chẳng luận nhỏ người, không mưu uổng xưng lớn tuổi.

giải đặng, chỉ cho khỏi tiếng chê cười. Song em mình đã hứa đỡ rồi, không lẽ từ chối, túng phải nói rằng : « Tôi cũng muốn biếu như vậy, song lại e Ba Cửu lâu nóng con quá, không kè lời khuyên giải, thì chắc là mang tiếng cười chê ! » Bảo tự An nói : « Có giải đặng thì tốt lắm, bằng không đặng cũng có công lao, ai dám chê cười mà sợ ! Vậy thì ngày mai Từ đại nương với con gái tôi cũng đi theo mà giúp lời cho nên việc. » Ai nấy đồng nói phải. Hoa chẵn Phương sắm lễ xong xă, định ngày mai đồng qua Ba gia trại mà giảng hòa. Hồ Liên cơm nước rồi từ giã, về nhà tổ lại cho vợ con hay.

Bữa sau Bảo tự An dặn rằng : « Chúng ta đi nói xong xă, rồi sẽ biếu Lạc hoảng Huân đem lễ tế vào trong. Nếu mình nói không xiêu, thì Lạc hoảng Huân thôi lui trở lại. Bởi tớ thấy còn yếu, e thấy sự tranh đấu mà giựt mình. Còn Bộc thiên Bàng, Bộc thiên Điều phải giả làm gia tướng theo bảo hộ hai thầy trò. » Dặn xong rồi, mấy người đòn ông đi trước, Từ đại nương với Bảo kim Hoa đi giữa, Lạc hoảng Huân, Dư Khiêm và anh em họ Bộc ngồi một cỗ xe, chở lễ vật theo sau ; trừ ra Tu tổ nương ở lại phố Khô thủy.

Đến trưa ai nấy đi mới tới trại Ba gia ; Hồ Liên với vợ con cũng cỡi ngựa đến đó. Bảo tự An nói : « Việc nào cũng phải giữ lấy phần chắc, nếu đồng đến ngõ, sai kẻ vào báo tin, e Ba Cửu biết chúng ta đến giảng hòa, thì nói trở là đi khỏi, chúng ta phải lo láo trở về ; chỉ bằng bốn anh em họ Ba vào trước mà thông tin, dầu chịu hay không cũng phải mời vào đàm đạo, chẳng nên bắt chúng ta giữ cửa mà hầu ? » Ba Long nói : « Bốn anh em tôi vào trước, sẽ sắm sửa tiếp nghinh. » Nói rồi xuống ngựa đi thẳng vô nhà, thấy quán tài của Ba Kiết, tình chú cháu cũng động lòng, bốn anh em đều khóc lớn.

Vợ chồng Ba Cửu thấy vậy, liền bước lại khóc kể rằng : « Con ôi ! Mấy bác con đến đó, con có biết chẳng ? » Ba Long khuyên rằng : « Hiền đệ với đệ phụ hãy gượng gạo làm khuây bởi cháu đã thác rồi, dầu khóc mãi cũng không sống lại. Nay có Bảo tự An, anh em họ Hồ và các bằng hữu qua thăm,

hãy ra mà nghinh tiếp. » Vợ chồng Bà Cửu nói : « Chắc là mấy người ấy đến giải hòa, em không muốn ra mắt, xin đại ca trả lời rằng : Vợ chồng em đi khỏi. » Bốn anh em Ba Long nói : « Bão tự An là bạn thiết với chúng ta, chúng ta hằng qua lại chơi bời, một lần ghé ở hơn mười bữa, người cũng hậu đãi vuông tròn. Nay người chẳng nài đường xa ngàn dặm đến thăm, nếu không ra mắt thì là vô tình lắm. Vả lại có anh em họ Hồ cũng là bằng hữu mà từ chối làm sao, huống chi có Hồ đại nương qua thăm, lẽ nào thất lễ mà không nghinh tiếp ? » Vợ chồng Ba Tín tưng phãi ra rước vào. Ba Tín ngó Hoa chấn Phương lờm lờm, Hoa chấn Phương làm lãng !

Khi ấy Ba Tín hỏi rằng : « Chẳng hay Bão huynh với Hồ huynh đến tôi có dạy chuyện chi ? » Bão tự An thuật việc Lạc hoẵng Huân bị vu cáo tại Huỳnh hoa phố, Dư Khiêm đi minh oan, Địch lão gia sai người đi đòi làm chứng, vãn vãn, rồi nói : « Bởi cớ ấy nên tôi dờn qua Sơn đông ; lại nghe nói lịnh lang bị Lạc hoẵng Huân ngộ thương, nên tôi hẹn với anh em họ Hồ, đồng đến đây an ủi. Nay Lạc hoẵng Huân cũng có đem lễ vật đến tế, lạy trước quan tài, dần có chém Lạc hoẵng Huân thì cũng chấm đầu tới đất, nay đã lạy lịnh lang, cũng chấm đầu tới đất, nó đã chịu tội, xin hiền đệ vị mặt bằng hữu mà rộng dung, ngày sau Lạc hoẵng Huân làm con hiền đệ mà báo hiếu. » Ba Tín nói rằng : « Các ông đã nói giúp, đáng lẽ thì tôi phải vâng lời. Song cái cừu giết con, không phải như chuyện khác mà dung dặng. Ý tôi quyết bắt Lạc hoẵng Huân bó lại, lăn đèn mà tế con tôi, thì vợ chồng tôi mới hết tức. Nay vị tình các ông phân giải, thì chề cách nhẹ nhân, chém Lạc hoẵng Huân mà tế. » Hồ Liên nói : « Lăn đèn cũng chết, mà chém lại còn gì ! Hai lẽ cũng đồng hại, có nhẹ chút nào ? Xin mở lượng hải hà một chút nữa. » Ba Tín nói : « Sự này đòi lại ai cũng vậy, hãy lấy lòng mình mà độ lòng người. Nói tí : Các ông giết con tôi, tôi cũng không vị dặng, chẳng lựa là ai ! Thôi, đừng nhắc chuyện ấy nữa, để hỏi thăm việc khác xong hơn. Nay Bão huynh đã dờn về Sơn đông, chẳng ;

hay cất nhà tại chốn nào, xin chỉ cho rành, đừng tới đến tiếng.» Hoa chấn Phương tiếp lấy nói rằng : « Bão huynh mới đến chưa kịp cất nhà, hãy còn ở ngụ tại phố Khố thủy. » Bởi Ba Tín lờm lờm muốn cự với Hoa chấn Phương, ngặt không có cớ, nay nghe nói như vậy, nổi giận mắng rằng : « Lão thất phu ! Con ta cũng vì người mà thác, nay người cậy người đến can gián, ta vị tình không thêm nói tới người, ấy là may phước, sao người còn dám đối đáp với ta ? Ta nói thiệt : Ta quyết liều sanh tử với người ! » Nói rồi xốc lại. Hồ Liên bước tới can, bị Ba Tín xô một cái gần nhào xuống đất ! Ai nấy đồng xúm nhau khuyên giải mớiặng. Hoa chấn Phương là người có danh tại Sơn đông, thuở nay không nhin ai, nay thấy Ba Tín hành hung. Hoa chấn Phương giận cũng đỏ mặt, song muốn hòa nên phải nhin thua, ngồi một bên làm thinh làm thế !

Hồi thứ năm mươi bốn

Trại Hoa-lão, Tự-An trà án.

Còn Hồ Lý thấy Ba Tín xô anh mình gần té, thì nổi nóng hét lớn rằng : « Ba Cửu ! Người ý có thể gia tướng, nên khi anh ta sao ? Người cừu với Lạc hoẵng Huân, chớ chúng ta là vị tình bằng hữu nên giải hòa, không phải cừu thù chi với người. Người không chịu hòa thì thôi, sao lại xô anh ta té nhủi ? Người hãy coi Hồ nhị (1) đánh có lại người chăng ? » Nói rồi xắn tay áo lướt tới. Bão tự An khuyên rằng : « Hồ nhị đệ chẳng nên chấp nhứt, ấy là tại Ba cửu đệ vô ý dụng nhằm linh huynh, chớ cừu oán chi mà xô đẩy. Chuyện này tại Hoa chấn Phương bất thông lắm, đáng đánh ít bạt tai ! Bởi Lạc hoẵng Huân ở Giang nam, mà người một hai cũng mới thỉnh qua Sơn đôngặng làm rề. Nếu không có vụ ấy thì làm sao mà gặp Ba Kiết, đâu có sự giết lầm mà sanh cừu hận ? Có đâu mà gặp Hạ thế Lại vu oan, đến nổi tù tội, rồi bị anh em họ Châu đón bắt ? Tôi xé

(1) Bởi Hồ Lý thứ hai, nên xưng Hồ nhị. Thứ hai của Tàu, là thứ ba của ta.

lại tại Hoa chấn Phương làm cho Lạc hoẵng Huân mắc tội này họa khác. Thôi, xin Ba cứu đệ đừng chấp làm chi mọi già lơ mãng, hãy dung Hoa lão tặc một phen. Dầu có giết Chấn Phương, thì linh lang cũng không sống lại. Nay Lạc hoẵng Huân là cháu rề của hiền đệ, biểu nó lạy cậu mà chịu tội cho xuôi. » Ba Tín nói : « Cháu anh em tôi, không ai có con trai, đầu đuôi có một mình nó. Nay nó chết rồi, thì kiến họ Ba tuyệt tự. »

Khi ấy Bảo tự An nói tiếp rằng : « Mấy anh em còn tơ, lo chi tuyệt tự ? Ví dầu chín anh em ngày sau không sanh đặng con trai, thì bắt con của Hoa tiểu thơ theo họ Ba cũng đặng, bởi Lạc hoẵng Huân còn vợ chánh là Quế tiểu thơ, có sanh con sẽ theo họ Lạc. » Ba Tín thấy Hồ Liễn, Hồ Lý lờm lờm, nhắm thế không ừ cũng khó, cùng chẳng đã phải nói xuôi rằng : « Nếu tôi bỏ qua, thì thẳng súc sanh có phước quá! »

Ai nấy nghe Ba Tín nói xuôi, liền đứng dậy bái và nói rằng : « Cám ơn Cứu gia nhậm ngôn. » Ba Tín phải đáp lễ.

Còn bên kia Hồ đại nương và Hồ thại Hoa, hai mẹ con cứ năn nỉ với Mã kim Định. Bảo kim Hoa và Từ đại nương cũng hết lời khuyên giải. Mã kim Định không lẽ từ chối mãi, vì sợ mich lòng, túng phải nói rằng : « Cám tình các vị chẳng nài ngàn dặm mà đến đây, tôi cũng phải vâng lời, song sợ chuyết phu không chịu. Nếu chuyết phu không chịu, thì tôi không lẽ cãi qua. » Bảo kim Hoa nói : « Xin Cứu nài nài đừng ngại, miễn là nài nài chịu, chừng nào Cứu lão gia không chịu thì thôi. » Nói rồi liền bái tạ. Mã kim Định phải đáp lễ, song trong dạ không vui !

Bảo tự An thấy đã xong rồi, liền ngó Hoa chấn Phương mà nháy một cái. Hoa chấn Phương hiểu ý, sai người kêu rề vào. Lạc hoẵng Huân, Dư Khiêm, Bộc thiên Bàng, Bộc thiên Điều, đồng đem lễ vật vô, Lạc hoẵng Huân tế lạy xong xă. Ba Tín, Mã kim Định, đồng khóc kể rằng : « Con ôi ! Con thác oan quá chừng, cha mẹ báo cừ không đặng ! Nay các bác trai, bác gái và các chú, thiêm đến can, nên cha

mẹ phải vì mặt mà tha tội cừu nhơn, cầu cho con siêu thăng, đừng ở dưới suối vàng mà phiền cha mẹ bất tài, không báo thù trả oán. » Còn Bảo tự An kêu Lạc hoẵng Huân đi lạy cậu vợ với mợ vợ. Ba Tín, Mã kim Định không chịu lạy, ai nấy chẳng nghe, cứ níu ngồi lại cho Lạc hoẵng Huân lạy. Bảo tự An nói : « Như vậy thì đã xong rồi, từ này sắp sau không còn cừu oán nữa. »

Lúc này khách đờn ông ở trước, khách đờn bà ở sau, Ba Tín truyền dọn tiệc thết đãi, mãn tiệc rồi ai nấy kiệu về. Hoa chấn Phương nói : « Tôi muốn thưa một việc, chẳng biết các vị chịu hay chẳng ? » Ai nấy đồng hỏi : « Chuyện chi xin cắt nghĩa cho rõ ? » Hoa chấn Phương nói rằng : « Từ đây đến trại tôi chừng ba mươi dặm, tôi muốn mời các vị về tiểu trại, nghỉ đờ một đêm, mai sẽ đi với Bảo huynh qua phố Khổ thủy, sẽ dọn nhà cho Bảo huynh, thì lấy làm dễ lắm ; nếu bây giờ trở về phố Khổ thủy, chắc là nửa canh một, bất tiện quá chừng ! » Bảo tự An nói : « Tính như vậy thì hay lắm, ngặt có một mình Tu tổ nương ở trong tiệm, biết liệu làm sao ? » Hoa chấn Phương nói rằng : « Tại tiệm Khổ thủy cũng như trong nhà tôi, có kẻ làm đầu đãi đằng săn sóc, chẳng hề thất lễ mà lo. »

Hồ Liên nói : « Tôi thừa dịp này, viếng sư mẫu luôn thể. » Hồ Lý nói : « Tôi chắc theo hầu không vắng, vì anh chị tôi đi hết, thì không ai ở nhà, vả lại bốn năm bữa rày không biết trong tiệm tôi buôn bán thế nào, nên tôi phải về mà coi sóc. Nếu các vị có chuyện chi cần dùng thì cho kêu, tôi sẽ đến lập tức. » Hoa chấn Phương nói rằng : « Hồ nhị đệ đã nói thiệt tình, tôi không lẽ ép. Nay về sau sẽ cho mời. » Bảo tự An có ý bần cùng, muốn về phố Khổ thủy. Hoa chấn Phương nói : « Lạc hoẵng Huân cảm ơn Bảo huynh nhiều phen, chưa đến một điểm, vậy xin với các vị về tiểu trại, mai sẽ dời chơn. » Ai nấy bằng lòng, giã từ vợ chồng Ba Tín, rồi lên xe ngựa về trại Hoa chấn Phương.

Khi ấy người ở tại Hoa lão trại nghe tin, liền báo với Hoa mai nãi rằng : « Vụ Lạc cô gia đã hòa rồi, không bao lâu ai

này cũng đến đây thăm viếng. » Hoa bích Liên nghe nói mới mừng. Hoa nải nải thông tin cho Lạc thái thái và Quế tiểu thư hay, mẹ chồng nàng dâu đều mừng rỡ. Hoa nải nải truyền dọn tiệc rượu sẵn sàng.

Gần thắp đèn, ai nấy đồng về nhà khách, đều ngồi uống trà, trừ ra Lạc hoẵng Huân vào nhà sau lạy mẹ, Hoa chấn Phương cũng đi theo.

Lúc này mẹ con gặp nhau, có Hoa bích Liên và Quế tiểu thư đứng sau lưng Lạc thái thái. Quế tiểu thư không biết mặt Hoẵng Huân, có một mình Hoa bích Liên biết rõ liền nói nhỏ với Quế tiểu thư rằng : « Chị ôi ! Oan gia đã vào đó ! » Quế tiểu thư nghe nói, liền đi theo Hoa bích Liên mà vào phòng ! (Con gái hay làm thói mắc cỡ !)

Còn Lạc hoẵng Huân vào lạy mẹ, khóc lớn mà thưa rằng : « Con là đứa bất hiếu muôn phần, nay mới gặp mẹ ! » Lạc thái thái cũng khóc mà nói rằng : « Từ khi mẹ nghe tin con ngộ thương Ba Kiết, thì mẹ hằng giựt mình hồi hộp ! Nay mới hay con đến Ba gia trại mà giảng hòa, song không rõ con về Giang nam hồi nào mà thỉnh được các vị ấy ? » Lạc hoẵng Huân thưa : « Con thiệt về không tới Giang nam, mới đến phố Huynh hoa, bị Hạ thế Lại vu cáo..., nhờ Dư Khiêm mình oan... gian nan nhiều nỗi.. kể giải về Kinh mới nửa đường, bị cừu nhor là anh em họ Châu ở làng Tứ truyệt làm hại. Nhờ ơn Dư Khiêm thỉnh người giải cứu, công con và đánh và chạy, cực khổ vô cùng, đến đổi chết đi sống lại. May gặp Bảo lão gia và các vị cứu mạng. » Lạc thái thái nghe nói, khóc than rằng : « Con thâm khổ như vậy, mẹ chẳng hay một điều ! Còn con ta là Dư Khiêm ở đâu ? »

Dư Khiêm đứng ngoài cửa, nghe kêu tới, liền chạy vào quì lạy thưa rằng : « Tôi tới được thấy mặt thái thái, cũng như dầu thái kiếp khác mà gặp đây ! » Lạc thái thái đỡ Dư Khiêm dậy và nói rằng : « Nhờ người nên con ta mới còn tánh mạng, từ này sắp tới đừng giữ lễ chũ nhà dầy tớ, con hãy kêu Hoẵng Huân bằng anh, kêu ta bằng mẹ mà thôi. » Dư Khiêm lạy rồi đứng dậy. Lạc thái thái thấy Dư Khiêm ốm quá, động lòng rơi lụy chứa chan !

Giây phút có người vào mời Lạc hoàng Huân dự tiệc. Tiệc rồi, Hoa chấn Phương truyền dọn phòng cho lữ tể, ai nấy酣 đạo rồi nghỉ ngơi.

Bữa sau cơm nước xong rồi, Hoa chấn Phương và bốn họ Ba đồng đi với Bảo tự An ra phố Khô thủy, rước Tu tổ nương, và chở gia tài của Bảo tự An về trại, lại cho mời Ba Nhơn, Ba Nghĩa, Ba Lễ, Ba Trí, Ba Tín, mời đủ năm vợ chồng đồng đến ăn tiệc. Hoa chấn Phương tạ ơn xong xả.

Cách năm ngày, thầy trò Tiêu An từ giả. Bảo tự An nói : « Xin lão sư nán lại, để đợi xong cái vụ của tôi rồi sẽ đi. » Tiêu An lấy làm lạ hỏi rằng : « Hay còn tâm sự chi nữa ? » Bảo tự An nói : « Còn đàm gian phu, đàm phụ chưa xử cho xong. » Tiêu An nói rằng : « Tôi là Hòa thượng, ăn thua chi đến chuyện ấy mà cảm ? » Bảo tự An nói : « Bởi vụ này có nhiều chuyện điên đảo, nên tôi phải cảm thầy. » Nói rồi kêu Hoa chấn Phương mà biểu rằng : « Mai phải dọn tiệc đãi bên nam bên nữ, mà coi vụ hầu tra, phải dọn công đường, ta ngồi cao mà xử. » Hoa chấn Phương nói : « Bảo tự An là người hay làm phách, song ta cũng chịu lòng. »

Bữa sau, dọn tiệc bên nam bên nữ, ban ngày mà chong đèn, hai bên có hai mươi người vạm vỡ hầu hạ, chính giữa dọn công đường tề chỉnh. Bảo tự An đứng dậy kiêu rằng : « Xin các vị miễn chấp, tôi lên công đường mà xử vụ này. » Nói rồi lên ngồi nghiêm nghị, truyền hai mươi dân đồng, dẫn các phạm đến hầu tra. Quân ấy vàng lệnh mở các bao bố ra, Bảo tự An truyền dẫn Hạ thế Lại lên trước. Hạ thế Lại thấy như vậy, biết bề nào cũng chết, liều mạng không quì, lại còn mắng rằng : « Chúng bây là đảng ăn cướp, dám bắt quan viên của triều đình, người vô lễ như vậy, tội đáng dường nào ? » Bảo tự An cười ngất nói rằng : « Mi bữa nay sẽ bị xử tử, cả gan dám cự với ta ! Người thiệt nghịch mạng không chịu quì sao ? » Hạ thế Lại nói : « Ta là quan thất phẩm, lẽ nào lại quì lủ lâu la ? » Bảo tự An nói rằng : « Để ta coi thử người làm quan lớn bọc thế nào cho biết ! Chúng bây

lấy đoản côn mà đánh nó, coi nó có qui chẳng ? » Quân ấy vàng lĩnh, lấy đoản côn đánh vô nhượng Hạ thể Lại. Hạ thể Lại té qui xuống, la : «Châu ôi ! » Và năn nỉ rằng : «Xin lão gia dung còn tánh mạng. » Bối đứt gân rồi, đứng không vững nên té qui, lại sợ đau đòn nên không dám cứng nữa ! (Ấy là lý bất cập thể !)

Lúc này Bảo tự An vinh mặt hỏi rằng : « Vạy chớ chức thất phẩm của người ở đâu ? Sao còn cầu ta dung mạng ? Song người có lạy lục cho mấy cũng vô ích, vì người cừ của người ở đây, người hãy cầu người ấy, họa may có dung thứ cùng chẳng ? Vạy thì Nhậm đại gia lại mà vẫn tội nó. » Nhậm chánh Thiên nổi giận, xách đao lới trước mặt Hạ thể Lại nạt lớn mắng rằng : « Hạ tặc ! Ta ở điều chi lỗi với người, mà người báo hại ta tán gia bại sản, chết đi sống lại nhiều phen ? Nay đã về tay ta, người chạy chối ngỗ nào cho khỏi ? Ta quyết mổ bụng người, lấy tâm can coi thử ra thế nào ! » Nói rồi cầm đao xông lại.

Hồi thứ năm mươi lăm

Lạc-hoảng-Huân hiệp-hòa hai vợ.

Khi ấy Nhậm chánh Thiên mổ bụng Hạ thể Lại, móc trái tim cắn mà ăn sống vài miếng, rồi mới quăng đi, trở về tiệc uống rượu ! (Làm sốt dẻo như vậy mới chắc ý, đừng có bắt chước Châu Long mà hổng ăn !)

Bảo tự An truyền kéo thầy Hạ thể Lại ra ngoài, rồi truyền dẫn Hạ thị với Vương Luân vào nữa. Vương Luân, Hạ thị thấy gương Hạ thể Lại cũng ghê, nên không dám cự địch, đồng qui lạy khóc than, xin dung toàn tánh mạng. Nhậm chánh Thiên nổi hành hung, xách đao ra nữa ! (Bộ ăn chưa đã thém, nên còn hura miệng !) Bảo tự An nói : « Nhậm đại gia không đáng làm ngang như vậy, hãy về tiệc mà ngồi, nghe tôi tra vấn, làm án rồi sẽ hay. » Nói rồi liền hỏi rằng : « Hạ thị ! Người nhờ ơn Nhậm đại gia không tiếc tiền bạc, đem chuộc người về, đáng lẽ người cãi tà qui chánh mới phải. Bối Nhậm đại gia là nhà hào phú, người còn thiếu món chi. Sao

lại tư tình với Vương Luân mà hại chồng như vậy ? Người hãy cứ thiệt khai ngay ! » Hạ thị thưa rằng : « Bề nào tội tôi cũng đáng chết, xin cho tôi nói lự sự cho rõ, dầu thác cũng an lòng. » Bèn ngó Nhậm chánh Thiên mà nói rằng : « Trước khi mình tính chuộc tôi, tôi có nói : Bởi tôi mồ côi cha mẹ, còn có một người anh, mà anh tôi tệ quá, bưng xách không nổi, gánh vác không xong, chẳng biết nghề nghiệp chi hết, cứ theo tôi mà ăn nhờ lỗ miệng ; nếu mình muốn chuộc tôi về, thì phải nuôi anh tôi mới được. Mình nói : Không hề chi, trong nhà hiếm việc mà không có người coi, để anh về giúp việc cũng được. Sau anh tôi về với mình một năm, anh tôi làm nhẵn ăn trộm cái huy hiệu, bị mình bắt được, đáng lẽ mắng nhiếc mà dung nhứt thứ, mới là độ lượng trượng phu. Tại mình hẹp lượng đuổi anh tôi đi, thất thốn thất nghiệp ! Tuy là tại anh tôi làm lỗi, mà cũng tại mình không rộng lượng. Bởi có ấy nên anh tôi ở với Vương Luân, kiếm ăn qua ngày tháng. Đáng lẽ mình đừng làm quen với Vương Luân mới phải, sao lại giao kết bằng hữu, dẫn cộp vào nhà. Bởi vậy cho nên Vương Luân mượn anh tôi một ngàn lượng mà làm tay trong, bị Dư Khiêm ngó thấy, bề việc ra không lẽ để vậy mà chịu chết, sợ mình giết tôi, nên tôi phải nghe lời Vương Luân, làm mưu hại mình cho tôi khỏi bị hại. Tuy là tôi đáng tội, song cũng tại mình : Trước hẹp lượng, sau thấp trí, mới có sự này. »

Nhậm chánh Thiên nghe nói tức mình, trả lời không dặng, nổi nóng xách đao lại, muốn chém cho mau ! Bảo tự An nói lớn rằng : « Tôi đã nói trước rồi, không dặng lỗ mồm, mà loạn phép công đường, sao Nhậm đại gia khinh dễ tôi như vậy ? Khi ở Định hưng sao không giết, sau về Gia hưng sao không chém, để nay tôi bắt sẵn mà hăm hăm, không kịp tra hỏi. » Nhậm chánh Thiên nói : « Tôi đâu dám khinh dễ lão gia, song thấy cừu nơn nói trả treo, nên dẫn lòng không dặng. » Bảo tự An nói rằng : « Thôi, người hãy ngồi vào tiệc, để tôi xử cho. » Nhậm chánh Thiên về chỗ, Bảo tự An nói : « Ý tôi muốn tra vấn

Vương Luân, song Nhậm đại gia không cho tra thì thôi, tôi chẳng hề hỏi nữa. » Nói rồi ngó Tiêu An mà hỏi rằng : « Lão sư, khi trước lão sư xin cho Vương Luân và Hạ thị, nay lão sư muốn tha giết tự ý, lẽ nào tôi cũng vâng lời. » Trước khi Tiêu An với Tiêu Kế thấy Nhậm chánh Thiên ăn tim Hạ thể Lại, thì hai anh em ngồi nhắm mắt mà niệm Phật. Này Tiêu An nghe hỏi đến mình, liền mở mắt ra mà nói rằng : « Bần tăng khi trước xin đừng giết hai người ấy tại chùa, chớ bây giờ bần tăng không dám biết sự ấy. » Nói rồi nhắm mắt niệm Phật. Bảo tự An ngó Vương Luân, Hạ thị mà nói rằng : « Luận tội hai người, đáng lột từ miếng thịt, song vị tình Tiêu An trưởng lão xin cho hai người, ta chẳng nỡ phân thân, xẻ thịt, cho hai ngườiặng chết toàn thân. Chúng bây hãy đem Hạ thị với Vương Luân mà chôn sống. Còn Mai Thao và Lão Mai đã tra rồi khi trước, bây giờ chẳng hỏi làm chi, chúng bây hãy trói hai đứa vào cột cây mà bắn cho tới chết. » Hai mươi lâu la vâng lời, kẻ thì dẫn Vương Luân, Hạ thị ra ngoài đồng mà chôn sống, người thì đem Mai Thao với Lão Mai trói nơi cột cây mà bắn cho tới chết ! Thiết là : Chứa lành gặp lành, chứa dữ gặp dữ !

Khi ấy Bảo tự An bước xuống công đường, ai nấy đồng đứng dậy. Bảo tự An chấp tay nói rằng : « Này giờ tôi vô lễ. » Nói rồi ngồi vào tiệc. Mãn tiệc, thầy trò Tiêu An từ giả đi về Ngũ đài sơn. Tiêu Kế cũng vậy.

Còn Hoa chấn Phương dọn ba cái nhà sau, Bảo tự An với con rể ở chung một cái, vợ chồng Từ tông Bằng ở chung một cái, còn mẹ con Lạc hoẵng Huân ở chung với Nhậm chánh Thiên và Bộc thiên Điều, bởi hai người ấy không vợ nên ở chung một thờ phòng. Tuy là chia ra ba bốn nhà, mà cũng ăn uống của Hoa chấn Phương hết thấy. Vợ chồng con cái Hồ Liên từ giả về nhà.

Cách một tháng, Lạc hoẵng Huân và Dư Khiêm mạnh mẽ như thường. Nhắm đêm mừng bảy tháng bảy, gọi là Thất tịch, ai nấy đồng ăn tiệc uống rượu, nói chuyện Chức Nữ, Ngưu Lang. . . .

Khi ấy Bão tự An nhớ trực lại việc hôn nhơn của Lạc hoẵng Huân, liền nói rằng : « Tôi xin thừa một điều cho các ông rõ : Nguyên hồi tháng mười năm ngoái, Lạc đại gia đi qua phủ Ninh ba mà làm rể, vừa đến Long đàm, bị tôi cầm cọng mới sanh sự trẽ nãi hôn nhơn. Hôm trước tôi muốn tính việc ấy, ngặt vì Lạc đại gia chưa thiết mạnh, nên tôi phải làm thỉnh. Nay Lạc đại gia lành mạnh như xưa, thì phải lo việc cưới Quế liễu thơ và Hoa liễu thơ cho rồi, kéo trẽ kỳ hôn giá. » Nhậm chánh Thiên, Từ tông Bằng đồng nói phải. Hoa chấn Phương dở lịch coi ngày, chọn đặng ngày hai mươi bốn tháng bảy rất tốt. Hoa chấn Phương lo sắm sửa đám cưới cũng ngất ngờ, đồ nữ trang đủ hết. Có cho mời anh em họ Hồ, và Hồ thối thái, chín ông cậu và chín bà mợ, đồng đến nhóm họ lại bữa hai mươi hai. Đãi đằng trước vài bữa.

Đến ngày hai mươi bốn Lạc hoẵng Huân ở giữa, Quế liễu thơ bên tả, Hoa bích Liễu bên hữu, đồng lạy trời đất, rồi lạy Lạc thái thái và vợ chồng Hoa chấn Phương.

Đến tối động phòng hoa chúc, việc ấy bởi không thấy mà dám nói rõ ràng. Luận chắc một điều, Lạc hoẵng Huân chết đi sống lại, nay đã gặp mẹ, lại cưới đặng hai nàng, lấy làm toại chí.

Cách ba bữa, Hoa chấn Phương dọn tiệc phần bái, mà đãi họ hàng. Trong lúc ăn tiệc, Bão tự An nói rằng : « Chúng ta lưu lạc giang hồ, làm nghề này không phải kể trường cửu. Song lão phu với Hoa lão đệ đều già cả, chẳng nói làm chi. Thương cho các vị xuân xanh, đang lẽ lo công danh và lập cơ nghiệp. Nay Lư lăng vương còn ở tại Phòng châu, bởi gian thần chuyên quyền lắm nên Lư lăng vương chẳng dám về trào. Chúng ta cũng nên đến đó hàng đầu, báo giá về trào mà lập công, thì cũng đặng chức lớn nhỏ. Nếu làm nghề này lâu có giàu cho mấy, ngày sau con cháu cũng mang tiếng dòng giống ăn cướp, thiên hạ chê cười. » Các anh em đồng nói rằng : « Ai cũng quyết chí đi học hồi nhỏ, đặng đến lớn làm quan. Ngặt sanh nhằm đời ỷ loạn, nên phải ăn dật cho qua ngày. Tuy lão gia biểu đầu Lư

lãng vương cũng là kẻ cao lắm, song mình không có công lao chi hết, e người chẳng chịu dùng. » Bảo tự An nói : « Ta cũng lo như vậy. » Liễn ngó Hoa chấn Phương mà rằng : « Lúc ta còn ở Giang nam, một ngày có đôi ba đứa báo tin, nên tuy ở trong nhà mặc lòng, mà biết việc triều đình hết thấy. Từ khi qua Sơn đông đến nay, như ngồi trong hủ, chẳng hề nghe việc triều đình. Lẽ nào người không sai người đi thám thính ? » Hoa chấn Phương nói : « Ngày nào cũng có kẻ thám tử báo tin. Nếu nghi ta nói gian, đề kêu ra cho biết. » Nói rồi biểu tên quân hầu rằng : « Phàm có tin chi lạ, thì báo cho mau, không được trễ nãi. Hôm trước mấy ông đây là người khách, nên chẳng dám vào báo tại thính đường. Từ này sắp sau, các ông ở đây cũng như người một nhà, vào báo tin tại thính đường mà nghe chung, chẳng nên giấu nử. Người hãy truyền lại với thám tử như vậy. » Tên ấy vàng lời đi một chút, kể tên lính thám thính bước vào, bái Hoa chấn Phương mà nói rằng : « Tôi thám thính tại Trường an, nghe Vô tam Tư đi ngoài biên, kiếm những cỏ cây lạ, gặp đặng một thứ Lục mẫu đơn (1), bưng về trồng tại vườn Thượng uyển. Vô hậ thấy mẫu đơn trở bông màu lục, nên thương nghị với Trùng thiên Tả rằng : Từ xưa đến nay, Trung quốc không có giống bông ấy, nay mới sanh bông lạ, chắc trong nước có điềm lành. Bởi hoa thuộc âm, về phần con gái, mẫu đơn trở sắc lạ, chắc là có con gái tài cao. Cũng nên truyền chi treo băng, rao cho thiên hạ đồng hay, bắt luận con gái giàu khó sang hèn, phàm có nghề văn nghiệp võ, thì rằm tháng tám đến cung Tiêu diêu mà xem hoa, thừa tiết Trung thu thi tài văn võ mà phong chức, ngõ hầu chẳng phụ gái tài. Bởi cơ ấy nên thiên hạ đi trù trù điệp điệp, quyết dẫn con gái xuống Trường an mà ứng cử cho kịp tiết Trung thu. » Hoa chấn Phương thưởng rượu, thám tử uống rồi lui ra, lo đi thám thính phiên khác. Bảo tự An nghe rõ mừng rỡ nói rằng : « Ta tính đặng việc rồi ! »

(Xem tiếp tập 22)

(1) Với cơ ấy nên mượn ba chữ « Lục mẫu đơn » mà làm tên truyện.

LỤC - MÃU - ĐÓN

Hồi thứ năm mươi sáu

Bảo-tự-An diu dắt ba nàng.

Ai nấy đồng hỏi : « Tính làm sao ? » Bảo tự An nói : « Nay Võ hậu mở khoa này, thiên hạ đi thi như coi hội, chúng ta giả đồ đưa con đi ứng thí, trà trộn đến Kinh đô, sẽ lén bắt ít đũa gian thần, mà làm lễ vật ra mắt Lư lăng vương. Vả lại có Định nhơn Kiệt ở tại Kinh, mình cậy người dẫn đi cũng dặng. Như vậy thì chúng ta xuất thân như chơi. » Mấy người đồng nói : « Nếu chúng ta đi, thì ai coi gia quyến và sự sản ? » Bảo tự An nói rằng : « Ta có phép tính dặng, song nói miệng không bằng cớ, hãy lấy một tờ giấy đồ ra đây, Lạc đại gia cầm viết, biên tên những người đi Trường an, rồi ta tính mới dặng. Sẽ cử một người làm đầu, ai nấy đồng tâm vâng lời, thì làm việc này mới thành sự. » Anh em nghe nói đồng đáp rằng : « Chúng tôi bằng lòng tôn Bảo lão gia làm đầu, sau anh em tôi tình nguyện đứng vào giấy. » Bảo tự An nói : « Như vậy thì Lạc đại gia biên tên Bảo Phước đứng trước, rồi kế đó là Hoa chấn Phương, sau ai tình nguyện thì khai tên biên vào luôn thể. » Giấy phút Lạc hoẵng Huân biên giấy rồi như vậy :

1. Bảo Phước, 2. Hoa chấn Phương, 3. Hồ Liên, 4. Hồ Lý, 5. Ba Long, 6. Ba Hồ, 7. Ba Bưu, 8. Ba Báo, 9. Ba Nhơn, 10. Ba Nghĩa, 11. Ba Lễ, 12. Ba Trí, 13. Ba Tín, 14. Nhậm chánh Thiên, 15. Từ Linh, (1) 16. Lạc tân Hầu, (2) 17. Bộc tỵ Vân, (3) 18. Bộc hành Vân. (4)

Bảo tự An xem rồi, nói rằng : « Ai nấy đều có lòng trung nghĩa, song Đur đại thúc cũng là người trung nghĩa,

(1) Từ Linh là Tông Bằng, (2) Lạc tân Hầu là Hoẵng Huân, (3) Bộc tỵ Vân là Thiên Bằng, (4) Bộc hành Vân là Thiên Diệu.

Mời bạn xem tiếp phần cuối

Cảm ơn quý khách đã ủng hộ: www.timsach.com.vn

Timsach
A.C.T.A

sao chẳng biên tên vào ? » Mấy người đồng biên tên Đư Khiêm đứng kể sau rồi ; cộng là mười chín vị anh hùng. Bão tự An nói : « Những người đứng tên vào sổ, thì sống thác chẳng bỏ nhau, hoạn nạn phải cứu nhau, mới gọi là trung nghĩa. » Ai nấy đồng khen phải. Bão tự An nói : « Thám tử báo rằng : Ngày Trung thu mở hội nữ khoa, nay đã hai mươi sáu tháng bảy rồi, phải lo sửa sang cho sớm, những ghế đẩu đồ nặng thì bỏ lại nhà, khóa cửa đề đó. Góm góp những đồ nổi, đem hết gia quyến xuống Kinh đô. Các lâu la nào muốn theo thì theo, bằng không ham công danh thì thưởng mỗi đứa một trăm lượng bạc, về xứ sở đi buôn làm ruộng mà ăn, cấm không cho trộm cướp nữa. Còn đàn bà con gái, ai có võ nghệ thì theo xuống Kinh đô ; bằng không biết võ nghệ thì theo lâu la đến ải Đồng quan mà đợi. Phải chọn một vị anh hùng cho xứng đáng làm tướng, bảo hộ lâu la với nữ quyến ở tại Đồng quan. Hết chúng ta làm xong việc nơi kinh sư, rồi chạy ra ải Đồng quan, thì nhờ có tướng ấy phá ải và mở cửa cho chúng ta tẩu thoát. Chắc phải cử Hồ Lý làm chánh tướng mới xong, còn Hồ Liên thì làm phó. » Anh em Hồ Liên vâng lời.

Bão tự An truyền Lạc hoằng Huân biên riêng hai tờ giấy đồ : Những đàn bà con gái biết võ nghệ thì đi xuống Trường an ; còn những người không thông võ nghệ, thì biên tên giao cho Hồ Lý, bảo hộ xuống ải Đồng quan. Lạc hoằng Huân viết như vậy :

Mười bốn vị biết võ nghệ xuống Trường an, là :

1. Hoa nữ nữ, 2. Hồ đại nương, 3. Ba đại nương, 4. Ba nhị nương, 5. Ba tam nương, 6. Ba tứ nương, 7. Ba ngũ nương, 8. Ba lục nương, 9. Ba thất nương, 10. Ba bát nương, 11. Ba cửu nương, 12. Bảo kim Hoa, 13. Hoa bích Liên, 14. Hồ thái Hoa.

Còn bốn người xuống Đồng quan, là :

1. Lạc thái thái, 2. Từ đại nương, 3. Tu tổ nương, 4. Quế hoa Phụng. (1)

Bữa sau, ai nấy về nhà, sửa sang hành lý. Bão tự An sai người qua Tể nam đòi một trăm mười tên thính sai về.

(1) Quế hoa Phụng là Quế tiên thơ.

Cách sáu ngày, ai nấy lễ lạy đủ hết. Anh em họ Hồ cộng dặng sáu trăm lạng la ; chín anh em họ Ba, cộng hai ngàn một trăm lạng la ; Hoa gia trai dặng bảy trăm ngoài. Tính gộp ba ngàn bốn trăm có lẽ. Định ngày mừng ba tháng tám lên đường. Bảo tự An nói : « Chúng ta đông người, lại nhiều xe kiệu, chẳng nên đi một lần. Hãy chọn những lạng la tài năng, theo ta xuống Kinh đô , còn bao nhiêu lãnh lương tiền, đi một tốp một ngã, định kỳ nhóm tại ải Đồng quan. Nếu đi một lượt, thì thiên hạ sanh nghi, lấy làm bất tiện. » Ai nấy cũng vâng lời.

Đến bữa mừng ba, khởi sự lên đường, kẻ sau người trước, nội ít ngày ai nấy đều đi hết.

Ngày kia Bảo tự An đến Kinh đô, thấy thiên hạ đi ứng thí trùng trùng, không biết bao nhiêu mà kể. Bảo tự An mới bước tới cửa hoàng thành, quân đón lại hỏi rằng : « Người đi đâu đây ? » Bảo tự An nói : « Chúng tôi đưa con gái đi thi, nên kiểm quân mà nghĩ. » Quân giữ cửa nói rằng : « Kiểm quân nghĩ thì kiểm ngoài thành, chứ quân ngũ ở đâu trong thành vua mà kiểm ? Nếu người đem con đi thi, thì đến tại nhà công hội, đã sẵn cơm nước, buồng the rộng rãi, người khỏi tốn hao. Người điên hay sao mà kiểm khách phòng cho tốn ? » Bảo tự An nói : « Tôi là người ở phương xa, nên không hiểu việc ấy, xin cậu làm ơn chỉ giùm. » Tên lính chỉ và nói rằng : « Nhà công hội đằng kia, người đến đó nói đem con đi thi, thì có người tiếp rước. » Bảo tự An từ giả, dần nhau đến nhà công hội, thấy có cái bàn đề trong cửa ngõ, hai người đương soạn bộ trên bàn. Bảo tự An bước vào, hai người ấy hỏi : « Đi kiểm ai ? » Bảo tự An hỏi lại rằng : « Đây có phải là nhà công hội chẳng ? Tôi đem con gái đi ứng thí. » Hai người ấy hỏi : « Có ai đi với người chẳng ? » Bảo tự An nói : « Có bà con tôi đi theo cũng đông. » Hai người ấy biểu : « Hãy khai tên dặng chúng ta ghi vào sổ. » Bảo tự An nghĩ thầm rằng : « Cái danh mình với Hoa chấn Phương ai cũng biết là chủ trai, nếu khai ra chắc chúng nắm đầu ! Phải nói dối mới dặng. » Nghĩ rồi nói rằng : « Tôi họ Bao, tên Vạn Tượng, ở tại phủ Kiến khương, tỉnh Kim lăng : còn người em vợ tôi đây

họ Hóa, tên Thiện, tự là Động Ác, ở phủ Tế nam, tỉnh Sơn đông. Hai người ấy nghe không kịp, liền viết chữ Hoa. Bảo tự An nói : « Không phải đâu, họ Hóa chứ không phải họ Hoa, chữ hóa là đi xin kla, bôi bớt thảo đầu mới phải, để một khúc dưới mà thôi. » Hai người ấy liền sửa lại. Hoa chấn Phương mắng thăm rằng : « Thằng mọi điểm dàng quá, họ nó lấy một bên, họ mình để khúc dưới, lại đặt tên chữ là Động Ác mới kỳ ! » Hai người ấy hỏi rằng : « Có mấy cô đi thi ? » Bảo tự An nói : « Ba nàng. » Hai người ấy lại hỏi : « Mấy người theo đưa ? » Bảo tự An nói : « Nội đòn ông tính và kẻ đẩy xe, cộng hai mươi ba người. Còn đòn bà con gái tính gộp mười bốn người. » Hai người ấy hỏi rằng : « Có ba nàng đi thi, sao theo đưa đông quá ? » Bảo tự An nói : « Trường an là đất đồ hội, chúng tôi nhà quê chưa từng thấy, nay thừa dịp đưa trẻ đi thi, nên bà con theo coi cho biết. » Hai người ấy nói : « Đông bao nhiêu cũngặng, ngặt một điều không dám phát lương quá số, bởi có ba nàng đi thi, không lẽ phát tới bốn mươi phần thực, e quan trên sanh nghi. » Bảo tự An : « Miễn có chỗ nằm thì thôi, sự cơm nước chúng tôi tự liệu. » Hai người ấy nói : « Vậy thì ba cô ứng thí phải trình diện khai tên, đặng tôi đem vào sổ. » Bảo tự An nói : « Ba chị em bày vào đây mà khai tên. » Bảo kim Hoa đi trước, Hoa bích Liên theo sau, Hồ thại Hoa đi chót. Hai người ngó thấy ba nàng xinh tốt như tiên, nhất là nàng đi trước nhan sắc hơn hết, hai người ấy rất mừng, liền hỏi tên mà biên vào sổ. Bảo tự An chỉ và nói rằng : « Con tôi là Bao kim Hoa ; nàng này là Hóa bích Liên ; còn nàng kia là Hồ thại Hoa. » Hai người biên sổ rồi, điểm từ người, liền cho vào trong, biểu quân dọn chỗ cho rộng, đặng mấy mươi người ấy ở.

Vì có nào mà hai người này thấy nhan sắc Bao kim Hoa mà mừng như vậy ? Bởi Trương thiên Tả và Trương thiên Hữu là anh em ruột, song một mình Trương thiên Tả có một trai là Trương Tam, hứa cưới con gái Võ tam Tư, chưa kịp cưới mà nàng ấy phát bệnh liền thác yếu ! Nàng ấy xinh,

tốt, Trương Tam có biết mặt rồi, nên nhớ thương sanh
bịnh. Trương thiên Tả nói : « Ta làm chức Thừa tướng, lẽ
nào không kiếm dâng dẫu xinh tốt cho con sao ? » Bởi cớ
ấy nên thừa dịp Lục mẫu đơn, tâu với Võ Hậu xin lập
trường thi tài nữ, còn mình thì làm nhà công hội, sai hai
đứa tâm phúc là Trương Đắc và Trương Hưng coi việc vào
sờ, dặn hễ thấy nàng nào nhan sắc như Võ tiểu thư thì phi
báo, chúng nó sẽ dâng trọng thưởng. Nay hai người ấy thấy
Bảo kim Hoa giống như Võ tiểu thư, nên mừng hết sức,

Khi ấy Trương Đắc nói với Trương Hưng rằng ; « Người
hãy coi sờ, đề ta về báo với lão gia, mời công tử đi coi mặt
màng ấy. » Nói rồi và đi và cười.

Hồi thứ năm mươi bảy

Vào công-hội, già ý hứa hôn.

Trương Đắc đi khỏi nhà công hội, đến tướng phủ. Lúc
ấy Trương thiên Tả đương khuyên con trong thư phòng
rằng : « Con hãy bỏ qua việc ấy, đừng phiền muộn làm chi.
Lẽ nào trong hội nữ khoa, không có con gái tốt như Võ
tiểu thư mà ngại ! » Trương Tam nói ; « Dẫu có mỹ nữ,
dại e nó đã hứa anh ! » (1) Trương thiên Tả cười rằng :
« Dẫu nó đã hứa gã nơi nào, nay mình dùng nó cũng phải
chịu. » (Đầu kẻ ngu phu, ngu phụ cũng chẳng nói như vậy
thay, huống chi là Tể tướng mà nói phi phép dường ấy,
Nghe bấy nhiêu lời, cũng đủ hiểu thuở nay nó ý thế quyền
môn, làm nhiều điều trái lẽ !)

Trương thiên Tả nói vừa dứt tiếng, thì Trương Đắc
bước vào bẩm rằng : « Nay là bữa mồng mười, hồi giờ
ngọ có ba nàng vào xin dự thí, tuy ba nàng ở hai tỉnh, mà
bà con với nhau ; ba nàng ấy nhan sắc như tiên, hình
dung tựa ngọc, mà nhất là con gái Bao vạn Trọng, ở phủ
Kiến khương, là Bao kim Hoa, nàng ấy xinh tốt hơn hết.
Tôi hằng thấy Võ tiểu thư, nay xem nàng này cũng như

(1) Hứa anh : hứa gã. Con gái Tàu hễ có chịu lẽ sinh, thì cườm tay có buộc
chỉ xanh.

Vỏ tiêu thơ sống lại, nên vẽ bầm cho Thừa tướng rõ, mời zông tử ra xem thử thể nào ? » Trương thiên Tả cười rằng : « Ta biết hễ trong muôn người mà kén có một, thì bề nào cũng có người xinh. Nay thiệt quả như vậy ! Nay con không tin, thì đi xem thử ? Nếu con vừa ý, cha sẽ cậy người quyền thế làm mai. » Trương Tam nghe nói mừng quá, biểu rằng : « Trương Đắc, người hãy về công hội, đợi ta đến sẽ điếm danh. »

Trương Đắc đến nhà công hội, thuật chuyện lại. Trương Hưng nói : « Minh phải tỏ trước cho Bao lão hay, lo chi nó không chịu làm sui với Tề tướng ? Hãy biểu nó dặn con thay y phục cho mới, điếm trang nhan sắc cho chỉnh lễ, vì hễ :

Người nhờ y phục thêm xinh tốt,

Ngựa cậy kiêu yên mới rỡ ràng.

Nếu việc này xong, thì tướng gia và công tử hậu đãi hai đứa mình. Nàng ấy biết anh em ta giúp việc này, chắc cũng cảm ơn, hậu đãi vợ mình nữa. Ngoài thì anh em mình giúp tướng gia và công tử, trong thì chị em họ nhờ Bao thị tân nương. Vả lại cuộc này xong thì anh em mình cũng dặng lên chức chẳng sai ! » Trương Đắc nghe nói khoái chí, liền đến nhà Bảo tự An mà gõ cửa.

Lúc này Bảo tự An đương chỉ chỗ này đờn ông ở, chỗ kia đờn bà ở, sắp đặt vừa an, xảy nghe tiếng gõ cửa liền hỏi : « Ai đó ? » Trương Đắc nói : « Tôi đây ! Mời Bao lão trượng ra ngoài nói chuyện. » Bảo tự An mở cửa ra thấy tên biên sô, mà lại kêu mình bằng lão trượng, biết cũng có ý chi, liền nói rằng : « Trông ai đâu, chẳng ngờ là đại thúc. » Xảy thấy Trương Hưng chạy đến, nhắc ghế mời Bảo tự An ngồi. Bảo tự An hỏi rằng : « Chẳng hay hai vị đại thúc kêu tôi mà dạy chuyện chi ? » Hai người nói : « Lão trượng có hiểu vì có nào mà mở khoa này chẳng, nhà công hội này của ai lập chẳng ? » Bảo tự An nói : « Nhà nước mở nữ khoa mà kén tài, lập nhà công hội mà đãi sĩ, phải vậy hay chẳng ? » Trương Đắc cười rằng : « Lão trượng biết một mà chẳng biết hai, hiểu ngọn không hiểu gốc. Để tôi nói thiệt cho mà nghe : Nguyên

hai anh em Thừa tướng giàu sang cực phẩm, mà một mình Tã thừa tướng sanh đặng một trai, là Trương Tam công tử, nay mười tám tuổi, văn võ song toàn ; bởi ốm yếu, nên người kêu hiệu riêng là Sấu tài lang. Năm ngoái đi nói con gái Vô hoàng thân, nàng ấy dung nhan đệ nhất, chẳng may nàng ấy thác yếu chưa kịp vu qui, nên Trương Tam công tử thương nhớ mà phát bệnh. Bởi có ấy nên Thừa tướng lâu xin lập hội nữ khoa. Thừa tướng lại không tiếc ngàn vàng lập nhà công hội, chịu tổn hao mà nuôi dưỡng gái tài, truyền anh em tôi hề thấy nàng nào nhan sắc như Vô tiểu thơ, thì bầm cho Thừa tướng rõ, đặng Thừa tướng cậy mai nói cho con, đến khoa thì nàng ấy sẽ đậu cao hơn hết. Nay tôi thấy lệnh ái, hình dung mừng tượng Vô tiểu thơ, cốt cách xứng đôi Trương công tử, nên tôi vào phủ bầm với Thừa tướng. Công tử lại không tin, muốn đi mượn cờ điểm danh, mà coi cho rõ. Nếu xem vừa ý, thì lão gia sẽ làm sui với Thừa tướng, đặng một rể tài danh. Vậy thì lão trượng hãy biểu lệnh ái điểm trang và thay đồ mới, chắc là công tử bằng lòng. Như đặng việc này, xin chớ quên công chúng tôi tiến cử ! » Bảo tự An nghe nói mắng thầm rằng : « Ta đến đây quyết tìm gian tặc, ngặt không có thể mà gần, nay gian tặc muốn tìm ta, ấy là mạng căn nó đã đứt. » Nghĩ rồi nói rằng : « Khi mới sanh nó ra, tôi có đi coi số thầy đoán rằng : Sau nó sẽ có chồng sang. Tôi cũng không lấy làm chắc, nay hai vị nói như vậy, thì số ấy thiệt rồi, ngặt tôi là thứ dân, đâu dám làm sui với Tể tướng ! » Hai người ấy đáp rằng : « Lời tục nói : Người thanh chọn dâu rề, kẻ tục luận ngàn tiền. Ấy là tại Thừa tướng muốn làm sui với ông, miễn đặng dâu tốt, không ngại sui hèn, lão trượng lo làm chi sự ấy ? Hãy biểu lệnh ái điểm trang cho chóng, kéo công tử đi lời bây giờ. » Bảo tự An gặc đầu, trở vào đóng cửa lại.

Trước khi ai nấy thấy quân ấy kêu Bảo tự An thì lấy làm lo sợ, nay thấy Bảo tự An thuật chuyện lại... Bão kim Hoa vội vã hỏi rằng : « Cha trả lời làm sao ? » Bảo tự An nói rằng : « Cha nói : Hồi mới sanh con, cha có coi số, ông thầy đoán

rằng : Lớn lên sẽ lấy chồng sang, nên cha chịu hứa, nay nó gần đến coi mắt, con hãy sửa sang trang điểm cho mau. » Bảo kim Hoa nghe cha nói như vậy, ngó thấy có chồng đứng một bên kia, thì hồ thẹn đỏ mặt mà rằng : « Cha nói chuyện gì lạ vậy ? Thiệt lười thôi quá chừng ! Để cho chúng coi mới tốt mặt chớ ! » Bảo tự An nói : « Con đừng phân như vậy ! Chúng ta vì chuyện chi mà bỏ nhà cửa, chẳng nài ngàn dặm đến đây ? Có phải là quyết giết gian thần làm lễ ra mắt chăng ? Nếu không vào hang cọp, bắt sao được con hùm ? Cha thừa dịp này mà giết gian tặc. Bởi Trương Tam nó mượn có đi điểm danh, bề nào con cũng phải ra mặt, nên cha chịu phứt cho rồi. Vậy chúng bày trang điểm cho mau, đến chừng ấy con sẽ làm như vậy...như vậy... » Liền kẻ miệng vào tai Bảo kim Hoa mà nói nhỏ. Bảo kim Hoa cười chúm chím, rủ Hoa bích Liên và Hồ thại Hoa đi trang điểm.

Giây phút nghe tiếng gõ cửa. Bảo tự An nói nhỏ rằng : « Chắc là Trương Tam tới, chúng bày hãy ẩn trong phòng, để ta ra đàm đạo. » Nói rồi mở cửa bước ra, coi lại là Trương Đắc ! Trương Đắc nói : « Công tử đã ngồi ngoài nhà khách, mời ba cô ra dựng điểm danh. » Bảo tự An nói : « Tôi thưa với đại thúc rõ : Bởi con tôi mồ côi mẹ hồi nhỏ, nên cứng dướng đã quen. Mấy bữa rày đi đường xa, nên nó bị cảm mạo. Tôi mới biểu nó sắm sửa đi điểm danh, nó nói : Chờ nhỏ và mỏi quá nên đi không nổi ! Vậy xin mời công tử vào đây mà điểm danh, lấy làm tiện lắm ! »

Khi ấy Trương Đắc trở ra thưa với Trương Tam rằng : « Nàng ấy nói chờ nhỏ mà đi mấy bữa rày đã mỏi đuối, nên bước ra nhà khách không nổi, xin mời công tử vào phòng mà điểm danh. » Phải chi Trương Tam thiệt đi điểm danh, nghe phân như vậy thì giận lắm. Bởi Trương Tam mượn có mà coi mắt, nay nghe nói chờ nhỏ lại càng yêu, liền nói rằng : « Như vậy thì thôi, để ta vào điểm danh cũng được. » Nói rồi biểu Trương Đắc đi trước, mình đi theo đến cửa. Trương Đắc cầm sổ kêu tên rằng : « Bao kim Hoa ở phủ Kiến khương, ra điểm danh lập tức ! » Trương Tam ngồi trên ghế,

ngó thấy Bảo kim Hoa bước ra, ngó mình một cái ! Trương Tam thấy nhan sắc như Võ tiểu thê, đã động lòng ái sắc, lại thấy liếc mình một cái, động tình hồn vía lên mây ! Xảy nghe Trương Đắc kêu tên Hóa bích Liên, Hồ thại Hoa, hai nàng ấy bước ra nữa. Kế Trương Đắc nói : Các người thân quyến đưa thi. . . » Trương Tam lắc đầu. Trương Đắc hiểu ý nói tiếp rằng : « . . . Các người ấy khỏi điem. » Trương Tam cười hì hì, trở ra lên kiệu lui về.

Trương thiên Tã thấy con về, liền hỏi rằng : « Con coi đặng chàng ? » Trương Tam làm thinh cười chúm chím. (Đó thiệt là đi coi vợ của chúng !! Khen cho con mắt tinh đời!) Trương thiên Tã thấy con cười, biết ý đã chịu, liền kêu Trương Đắc mà dặn rằng : « Người về công hội, ân cần hậu đãi đám đó, ta sẽ lo cây mai. »

Hồi thứ năm mươi tám

Đến Vương-phủ, thiệt tình tự sự.

Trương Đắc vâng lệnh, về mời Bảo tự An ra mà nói rằng : « Nội gia quyến ông ăn theo của công hội, đừng sắm riêng làm chi. » Bảo tự An nói : « Tôi đông người lắm, e khó nổi biên lên, sợ đại thúc mang tiếng. Đề tôi sắm riêng thì tiện hơn. » Trương Đắc cười và nói rằng : « Công tử tôi coi mắt lệnh ái đã phải lòng rồi, Thừa tướng sẽ cây mai đến nói, không bao lâu ông sẽ làm sui với Thừa tướng. Bây giờ mỗi ngày ông tính chi dụng bao nhiêu, thì sai người đi lãnh, muốn bao nhiêu tôi phát bấy nhiêu, chẳng luận chi theo lệ. » Bảo tự An cười rằng : « Ngày nào mà không ăn cho đặng, song lương thực cũng có chừng, lẽ đâu muốn lãnh bao nhiêu thì lãnh. Đại thúc muốn cấp mấy ngày cũng đặng, liệu chừng hết sẽ phát thêm, chớ lãnh từ ngày thì mắc công lắm. » Hai người cười và nói phải, về sai người đem lương thực rất nhiều, ước sức dùng hơn nửa tháng, Bảo tự An khỏi lo !

Nói về Trương thiên Tã thấy con phải lòng nàng ấy, liền cây hai ông quan đến làm mai, mời Bảo tự An ra mắt, mà nói vào nói ra. Bảo tự An chịu gả, hai quan ấy về thuật chuyện

lại. Trương thiển Tã mừng rỡ, nói rằng : « Nay là mừng mười, rằm vào khoa, mười sáu là ngày lành sẽ dùng lễ cưới. » Bèn sai Trương Đắc thông tin như vậy, Bảo tự An nói : « Bữa mười sáu cưới cũng đặng, song tôi đi bán lộ, biết dọn dẹp nghi tiết làm sao ? » Trương Đắc nói : « Bao lão trượng đừng lo chuyện ấy. Thừa tướng muốn đặng dâu tốt không luận chi dọn dẹp, hễ đem lễ cưới thì lão trượng thâu lễ vật rồi đưa dâu mà thôi. » Bảo tự An nói : « Vậy thì phiền đại thúc trao lời rằng : Chúng tôi đem tiền chi phí không nhiều, chắc không có mà thưởng người khiêng gánh nữa ! » Trương Đắc nói : « Xin lão trượng đừng lo, có tôi gánh vác, dầu lão trượng không thưởng, chúng nó lại dám nói chi. Để tôi bẩm cho Thừa tướng hay, thưởng trước chúng nó thì tiện lắm ! » Bảo tự An nói rằng : « Như vậy thì tôi cảm ơn hai chú, và sẵn dịp xin hai chú cải nghĩa một điều : Các cửa thành vì có náo mà quân lính canh nhứt nghiêm quá ? » Trương Đắc nói : « Bối ăn cướp làm lộng lắm, tại Giang nam, phủ Trấn giang có báo rằng : Ăn cướp bắt con Lại bộ thượng thư là Kiến khương đạo Vương Luân, và nàng thiếp là Hạ thị giết mười mấy tên quân. Ông ở phủ Kiến khương chắc có nghe tin ấy. Còn tại phủ Tế nam thuộc về Sơn đông, cũng có chạy tờ rằng : Một đảng ăn cướp án vu lương, giết quan giải và Tri huyện Đường kiến Tông. Người em vợ của ông ở phủ Tế nam chắc cũng nghe sự ấy. Nay triều đình đương sai hành thiếp đi bắt khắp xứ, mà xét chưa ra. Bởi có ấy nên Thừa tướng sợ đạo tặc thừa dịp hội thi này, trà trộn vào Kinh đô làm loạn, nên phải sai quân canh nhứt, cho vào thành chớ chẳng cho ra. Còn dân tại Kinh, đều có mang yêu bài trong lưng, nên vào ra tự ý. Nếu người nào muốn ra khỏi thành, phải đến đây mà lãnh yêu bài, thì xuất nhập bất cấm. » Nói rồi chỉ mà cười rằng : « Yêu bài đề đó cả đồng, như lão trượng hoặc người tùy tùng muốn đi đâu thì lấy ít cái đi, hay là tôi theo lão trượng mà nói với quân canh, thì tiện hơn nữa. » Bảo tự An nói rằng : « Tôi cảm tình hai chú nhiều lắm, chẳng biết

lấy chi đèn ơn. Đề tôi dẫn tiểu nữ, ngày sau nó vu qui rồi, sẽ nói với công tử đèn ơn cho hai chú. » Hai tên ấy nghe nói trúng ý, mừng rỡ vô cùng, càng trọng đãi hơn nữa, lo dọn mừng mền tử tế, đèn đuốc rõ ràng.

Rạng ngày cơm nước xong xă, Bảo tự An nói : « Nay mới là ngày mười một, không có chuyện chi, tôi với Nhậm đại gia, Lạc đại gia, Dư đại thúc và anh em họ Bộc là sáu người, chúng ta hãy biếu một đứa đem cái ống tre con nít theo, vào chỗ ngụ của Dịch công mà đứng, đặng Dịch công xử cho mình cái oan của con nuôi tôi ; sẵn dịp sẽ cạy Dịch công dẫn mình đến Phòng châu mà ra mắt Lư lăng vương thì lưỡng tiện. Còn Hoa lão ở đây, nếu bên Trương thừa tướng sai người qua tính chuyện chi trong việc hôn nhân, thì cứ nói xuôi hết thấy. » Dẫn rồi đồng đi. Hoa chấn Phương đóng cửa lại.

Trương Đắc, Trương Hưng thấy Bảo tự An bước ra khỏi cửa, liền đứng dậy hỏi rằng : « Chẳng hay lão trượng đi đâu ? » Bảo tự An nói : « Một là đi xem Kinh thành cho biết, hai là cũng mua sắm chút đỉnh cho con tôi ; tuy nói khỏi sắm nữ trang mặc lòng, chớ cũng phải có ít nhiều, lẽ nào không ngờ cho phải ? » Trương Đắc nói : « E lão trượng chưa quen đường, để tôi dẫn lộ cho. » Bảo tự An nói rằng : « Thôi thôi, chẳng theo làm chi cho mất công, chúng tôi đi cũng đặng. » Nói rồi đi thẳng.

Giây phút Bảo tự An hỏi thăm kẻ đi đường rằng : « Chẳng hay Dịch lão gia ngụ tại chốn nào ? » Kẻ đi đường nói : « Dịch lão gia có vương phủ tại Kinh đô, ở phía Đông kia kia ; khi trước ngài vâng chỉ đi khám sai tại tỉnh Sơn đông, không mấy ngày ngài cũng về rồi. » Bảo tự An đi qua phía Đông, thấy có tòa nhà lớn, trên biển đề ba chữ « Khám vương phủ » song không biết phải vương phủ của Dịch nhơn Kiệt, hay là của vi phan vương nào. Bảo tự An hỏi thăm, người ta nói phải. Bảo tự An dẫn mấy người đi theo rằng : « Các vị hãy đứng ngoài mà đợi. Để tôi vào trước một mình, nếu vô sự thì sẽ ra mà mời vào, dầu bất trắc thì tôi nói đi một mình, giết tha tự ý Dịch lão gia. Song Dư đại thúc là người vâng lệnh đến đòi tôi, nên phải đi theo mới đặng. » Nói rồi đi với

Dư Khiêm đến cửa ngõ ; thấy cửa ngõ đóng, có lính đứng trong. Dư Khiêm hỏi rằng : « Chẳng hay có lão gia ở trong vương phủ chẳng ? » Lính canh cửa hỏi : « Các người ở đâu đến đây ? » Dư Khiêm nói : « Tôi là nguyên cáo Dư Khiêm kiện vì án vu lương vi đạo, vâng lệnh lão gia đi với Kỳ bài Đồng Siêu, qua Giang nam đòi Bảo Phước làm chứng, ngày nay mới về đến đây. Xin ông bẩm lại với lão gia rằng : Có Bảo Phước đến hầu. » Người ấy nói : « Đám giải án vu lương bị cướp. Đồng Siêu về Kinh báo rằng : Các người sẽ đến sau, sao hai tháng rồi mới tới ? Thôi, hai người đứng đó, đợi ta vào bẩm lại cho. »

Giây phút thấy mở cửa, kỳ bài Đồng Siêu chạy ra, chào rồi nói rằng : « Bữa nay lão gia đi mới tới hay sao, và vì có nạn mà Dư đại thúc cũng đến một lượt ? Từ khi tôi đi với Dư đại thúc tới Lịch thành, hẹn kỳ nạp lệnh tiền thì hội ngộ. Té ra tôi nạp lệnh tiền thì nghe nói Định lão gia đã về Kinh, dạy tôi phải lai Kinh với các vị. Tôi đi kiếm Dư đại thúc mà không gặp, trở về mà đợi năm ngày cũng không thấy. Lại nghe tin : Đường tri huyện với quân giải đều bị giết, mà không có thấy Lạc đại gia và Hạ thế Lại. Không biết vì có nạn mà làng Tứ truật bị chết nhiều người. Tôi ở đợi ít ngày, không thấy đại thúc và Bảo lão gia, sợ quá kỳ nên phải về Kinh mà bẩm với Định lão gia. Định lão gia biểu tôi ở đây mà đón, ngày nào Định lão gia cũng hỏi thăm, nay ngài cho đòi vào ra mắt. » Bảo tự An với Dư Khiêm nghe nói lâu cũng mệt, liền theo Đồng Siêu vào trong, hai người lay ra mắt. Định nhơn Kiệt hỏi rằng : « Dư Khiêm người đi với Đồng Siêu một lượt, sao không về với Đồng Siêu ? Chắc là người biết ai giết giải quan, hãy cắt nghĩa cho rõ. » Dư Khiêm bẩm rằng : « Khi đó tôi ngồi tại quán trà, đợi Đồng Siêu về thăm nhà rồi sẽ nạp lệnh tiền mà hội ngộ tại nha môn, xảy thấy Đường tri huyện giải chủ tôi về Kinh, nên tôi lên theo sau mà báo họ, không kịp trả lời cho Đồng Siêu hay. Đến làng Tứ truật bị cướp nhơn là anh em họ Châu dần lâu la ra giết quan quân bắt chủ tôi đem về, quyết mồ tim mà uống

ruợu. Tôi thỉnh Hòa thượng Tiểu Kê, đốt trại họ Châu đặng cứu chủ tôi, tôi công chủ tôi mà chạy, bị anh em họ Châu đuổi theo, may gặp Bảo Phước giải cứu, tuy tôi với chủ tôi khỏi chết, song bị bệnh gần hai tháng mới lành, nay đem Bảo Phước ra mắt lão gia. » Địch nhơn Kiệt nghe nói mới rõ, mừng thầm cho Lạc hoảng Huân khỏi chết, không mất lòng bằng hữu của mình là Lạc tân Vương. Nghĩ rồi hỏi Bảo Phước rằng : « Ta nghe cái danh dữ của ngươi đã lâu lắm ! Ngươi làm nghề ấy đã mấy năm, giết hết bao nhiêu khách thương, phải khai cho thiệt. » Bảo tự An bầm rằng : « Tôi ra nghề hồi hai chục tuổi, nay đã sáu mươi hai ; ở tại giang hồ bốn mươi hai năm, giết hộ hành và quan viên rất nhiều, không nhớ bao nhiêu mạng mà khai cho hết ! » Địch nhơn Kiệt nói : « Ta nghe quan quân bắt ngươi nhiều phen không đặng, sao nay ngươi dám lời mà nạp mình ? Hay là tướng gươm ta không bén ? » Bảo tự An bầm rằng : « Vì bọn gian thần chuyên quyền, nên tôi khó nổi xuất thân giúp nước, phải dùng nghề ấy mà nuôi ngày. Tôi thường nghe cái danh trung trực của lão gia, nên ghe phen muốn đến mà khai sự bình sanh tâm chí của tôi, ngặt không có dịp. Nay nhờ ơn lão gia cho đòi, nên tôi liều mình đến ra mắt trung thần, đầu lão gia có giết cũng bằng lòng, chớ không chịu cho kẻ gian thần động tới. Phải tôi sợ chết, thì không dám đến đây. » Địch nhơn Kiệt nói : « Đời phải đạo thì ra mặt làm quan, đời vô đạo thì lánh thân thũ phận, ấy là cái chí của thánh hiền. Đáng lẽ thì ngươi ăn tích mai danh, lo bề sĩ, nông, công, cổ, ngư, tiều, canh, mục, cho qua ngày, sao lại làm ăn cướp sát nhơn, giăng sông mà lấy của thiên hạ ? » Bảo tự An bầm rằng : « Tuy tôi làm nghề ấy mặc lòng, song không phải tham lam mà cứ giết người cướp của. Nếu tôi gặp kẻ khách thương, hay là người trung trực, tôi càng kính trọng, đưa đón qua sông, chẳng hề dám động tới. Tôi từ khi ra nghề đến nay, giết những bộ hạ phe đảng gian nịnh là : họ Trương, họ Loan, họ Vương, họ Tiết mà thôi. » Địch nhơn Kiệt nghe nói tới bốn họ ấy, liền thộp một cái cắt, truyền quân dẫn Dư Khiêm

và Bảo Phước ra hậu đường thăm vấn, truyền rồi đứng dậy lui vào. Bảo tự An nghĩ thầm rằng : « Có khi biểu ra hậu đường, đừng bắt mình cho dễ, chớ ở trước rộng đường sợ trốn chẳng ? » Song bị quân giặc đi như kem, nên phải đánh liều đi theo, không lẽ sợ chết mà chạy !

Hồi thứ năm mươi chín

Trung-lương vì nước chịu người nghĩa.

Khi ấy Bảo tự An với Dư Khiêm mới vào hậu đường, có tên lính ở trong, đuổi quân ấy ra ngoài, rồi đóng cửa lại. Bảo tự An không thấy Địch nhơn Kiệt lại càng nghi lắm : « Chắc là đóng cửa mà bắt mình.

Xây thấy tên lính khác đi tới, cười chúm chím và nói rằng : « Địch lão gia mời hai người vào thư phòng đàm đạo. » Bảo tự An nghĩ thầm rằng : « Thư phòng không phải chỗ xử kiện, lại nói tiếng cho mời, chắc là vô sự. » Nghĩ như vậy nên theo vào thư phòng. (Phải sai bắt, chắc là phá nhà mà chạy !) Đến nơi thấy Địch nhơn Kiệt đang ngồi đàm đạo với một ông Hòa thượng. (Ông ấy là Lạc tân Vương) Địch nhơn Kiệt với Lạc tân Vương đồng đứng dậy nghinh tiếp, Bảo tự An bái và bẩm rằng : « Tôi không dám ! » Địch nhơn Kiệt mời Bảo tự An ngồi, Bảo tự An khiêm nhượng nhiều phen mới dám ngồi xuống.

Còn Dư Khiêm lại làm lễ Lạc tân Vương, Lạc tân Vương nói : « Ta mới nghe rằng chủ người còn sống, ta rất an lòng. » Dư Khiêm thuật chuyện nhờ ơn Bảo tự An tiếp cứu tại làng Tứ truật, vân vân. Lạc tân Vương đứng dậy tạ ơn Bảo tự An rằng : « Nhờ ông cứu em tôi nhiều phen, không biết lấy chi báo đáp. » Bảo tự An đáp lễ nói rằng : « Việc bằng hữu thì cứu giúp, ai đó mà tạ ơn. » Địch nhơn Kiệt nói : « Bảo tự An hãy ngồi, đừng ta bàn luận : Sao người nói tên họ gian tặc, làm cho ta phải lui vào ! Tuy Tắc Thiên nương nương hoang dâm vô đạo mặc lòng, mà người có tài năng minh mẫn ; thấy bốn họ gian thần chuyên quyền ngang dọc, e ngày sau xã tắc không còn. Song bốn đảng ấy

đều có tình riêng với Tắc Thiên, nên Tắc Thiên khó lấy luật nghiêm mà răn chúng nó. Vả lại tuổi người đã sáu chục, không sức mà coi việc triều chánh, ý muốn triệu Lư lăng vương về trào mà nhường ngôi báu, lại e lủ nịnh không dung ! Người biết ta là trung trực, nên trước khi có đòi ta vào tư điện (đền riêng), mà trao mật chiếu ; sai đến Phòng châu rước Lư lăng vương về trào. Chẳng ngờ lủ nịnh hay tin, giữ gìn nghiêm nhặt, chẳng cho ta đi. Bởi đây qua Phòng châu, thì phải đi ngang ải Đồng quan mớiặng, mà chủ tướng Đồng quan là Võ Mão, cháu ruột Võ tam Tư, chú cháu nó đồng tâm hiệp lực với nhau, nên ta đi khôngặng, vì chẳng có ai bảo hộ mình. Khi Dư Khiêm đi cáo trạng, có khen người và Hoa chấn Phương là anh hùng trung nghĩa, cùng chẳng đã mới lưu lạc giang hồ, chớ không phải mền nghề đạo tặc. Bởi vậy nên ta sai Đồng Siêu mượn có đòi người làm chứng, chớ thiệt ý muốn dụng hai người bảo hộ, mà ra cho khỏi Đồng quan. Ta trông người đã mỗi con mắt, ngày nay mới gặp, mừng biết chừng nào. Song ta còn nghi tánh người nghinh ngang, nên tra vấn mà thăm tình ý. Không dè người nói lộ bốn họ gian thần ! Nếu người ngoài ngheặng, thì lậu tiếng ra, chắc việc ta phải hư hết ! Nên ta giả giận, đem người vào thư phòng,ặng tỏ bày mặt sự. Bởi ta già yếu, lại có một mình, chẳng hay ăn sĩ có kẻ chi mà rước Lư lăng vương về trào, thì công lao lớn lắm ! » Bảo tự An thừa rằng : « Chúng tôi đã lập kế đưa con đi thi, quyết giết gian thần làm lễ ra mắt. Tôi đã sai Kim tiên tướng Hồ Liễn, đem nghĩa binh phục tại Đồng quan. » Đoạn thuật chuyện Trương thiên Tả cầu thân, rồi nói rằng « Nó đã định ngày mười sáu rước dân, ⁽¹⁾ vậy thì ngày mười bốn, tôi sai người bảo hộ lão gia ra thành, ngày mười sáu chúng tôi sẽ giết gian thần, rồi chạy theo lập tức. » Định nhưn Kiệt mừng quá nói rằng : « Ta ở Vương phủ mà đợi tin người. Nhứt là phải kín đáo mười phần, nếu sơ lậu cho lủ gian thần hay thì là khó lắm ! » Bảo tự An thừa rằng : « Xin lão gia đừng lo, tôi biết giữ gìn, chẳng hề lậu sự. Còn một việc

Tu tổ nương không chồng mà có nghén, sanh ra một đứa nhỏ đã chết rồi, còn đứng trong ống tre, không biết lấy lý gì mà nghiệm ! » Địch nhơn Kiệt nói : « Nếu nó không tự tình mà có nghén, thì là quĩ thai. Bởi chiêm bao thấy hồn chồng nó về, thương yêu nhau mới có nghén, thì sau sanh đứa nhỏ ấy yếu đuối như không xương. Hoặc là hai đứa đờn bà con gái ấp yêu nhau, khí bầm thuần âm, (1) cũng sanh như vậy. » Bảo tự An thưa rằng : « Tôi có biểu người đem ống tre theo, xin nghiệm thử cho minh bạch, kẻo Tu tổ nương bị hãm oan. » Địch nhơn Kiệt nói : « Thôi, chẳng đem vô làm chi, e nhiều người ngó thấy, ăn sĩ nghiệm cũng dặng. » Bảo tự An liền từ tạ.

Khi ấy Lạc tân Vương nói với Dư Khiêm rằng : « Hãy về biểu chủ người lo đại sự cho xong, chớ ta ra mắt chẳng tiện. » Địch nhơn Kiệt cũng căn dặn Bảo tự An ráng sức cho thành công. Bảo tự An lãnh mạng ; Địch nhơn Kiệt đưa hai người ra khỏi cửa thơ phòng.

Bảo tự An và Dư Khiêm ra khỏi cửa ngõ, thì các bạn hữu xúm lại hỏi thăm. Bảo tự An đọc đủ các chuyện, rồi đi mua lễ vật chút đỉnh về cho Trương Đắc, Trương Hưng. Hai người ấy không dám lãnh.

Đoạn mấy người vào nhà đóng cửa, thuật chuyện cho nhau nghe, ai nấy đều hơn hữ. Bảo tự An truyền đem ống tre ấy đổ ra xem thử, thấy những nước dơ thì có, chớ không chút gân xương, mới tin Tu tổ nương là trinh tiết.

Còn Địch nhơn Kiệt đưa Bảo tự An ra khỏi thơ phòng, rồi trở vào viết sớ cáo bệnh, xin phép miễn triều, Võ Hậu y lấu.

(Xem tiếp tập 23)

(1) Khí âm rất không có khí dương.

Nhà in TÍN ĐỨC THƯ XÃ xuất bản

25, đường Sabourain, 25

SAIGON

Điện thoại : 20.678

LỤC - MÃU - ĐƠN

Rạng ngày Trương thiên Tả sai đem lễ vật nhiều lắm, hai tờ giấy đỏ, biên các lễ sính như vầy :

1. Hàng giề một trăm cây, 2. Mười xâu chuỗi minh châu.
3. Nhon sâm một trăm cân. 4. Lễ sính một ngàn lạng bạc.

Sau biên những thứ nữ trang và y phục, với lễ vật bốn mươi quả ; mã não, san hô vô số. Bảo tự An nói : « Tôi ở ngụ bạc, mà quan trên đi lễ vật rất nhiều, tôi càng thêm hổ thẹn ! » Nói rồi thâu hết lễ vật, để lại nơi qua những trái vải trái táo mà thôi ! Trương Đắc, Trương Hưng lãnh quả đem về thừa lại.

Bữa mười ba, Bảo tự An dặn con đếm nhon số của mình, lấy hàng giề may mỗi người một cái túi, để đựng cơm khô, và chia nhon sâm ra, phòng ngậm giải khát. Nhờ có Trương thiên Tả giúp thêm nhon sâm, chớ sâm của Bảo tự An đem theo ít lắm. Bảo kim Hoa lo sắm sửa.

Tối mười bốn, Bảo tự An sai Đư Khiêm và Bộc thiên Diêu đến Địch vương phủ, mời Địch nhon Kiệt ra Đồng môn. Bảo tự An dặn hai người ấy báo họ Địch lão gia đi trước, và có gởi một phong thư, dặn Địch lão gia cứ đó mà làm, tự nhiên có người đưa ra khỏi.

Khi ấy hai người vâng lệnh qua Địch vương phủ. Còn Bảo tự An nói với mấy anh em rằng : « Mình phải biểu quân đem xe ngựa ra trước, cách thành ba mươi dặm, núp trong rừng tòng, để phòng ngày mai trừ gian mà chạy. Chúng ta đi bộ đặng, song dùng ngựa cho đôn bả con gái đỡ chơn. Nếu Địch lão gia đến trước, thì đưa một con ngựa hay, còn bao nhiêu thì để đó mà chờ mình. » Nói rồi lựa ít người sai về việc xe ngựa. Sắp đặt xong xă, liền ra nói với Trương Đắc, Trương Hưng rằng : « Ông chú của con tôi, cũng quyết

đưa dầu luôn thể. Không dè đau chứng phát phổi sang độc nặng quá, e chịu không nổi, nên phải tính sai người đưa về. Xin hai vị cho tôi lãnh ít cái yêu bài, mà dùng trong việc ấy. » Hai người nói : « Thiếu chi yêu bài, lão trượng muốn lấy bao nhiêu cũngặng. » Bảo tự An nói : « Hôm trước tôi lấy sáu cái mà đi mua đồ, bữa nay lấy thêm mười cái nữa thì đủ số, vì kẻ đánh xe và ông chú nó, cộng mười sáu người. » Nói rồi lấy yêu bài về phân phát xong xã, dắt mười lăm con ngựa, kéo xe ra đồng môn. Bảo tự An cũng đi theo làm bộ nóng nảy !

Nói về Địch nhơn Kiệt xem thơ Bảo tự An truyền kể, liền dán thuốc dán đầy mặt và bẹn đồ dân già, năm trước cửa đồng môn mà rên, già đồ đau ghê. Bảo tự An đi tới, giậm chơn nói rằng : « Tôi biểu đừng có đi, một hai không chịu ! Quyết theo mà bao hại tôi ! Nay thân thể ra thế này, làm cho mất công người đưa về, không aiặng ở lại mà coi hội ! » Địch nhơn Kiệt nực cười, cứ việc rên mãi ! Bảo tự An làm bộ giận mà mắng rằng : « Sao chưa ráng dậy mà về cho rảnh, còn đợi chừng nào ? » Địch nhơn Kiệt làm bộ ráng dậy. Bảo tự An đỡ lên xe, đồng đi tới cửa thành, trình những yêu bài, quân coi rồi liền mở cửa. Mấy người ấy đi tới rừng tòng, lựa một con ngựa hay cho Địch nhơn Kiệt cỡi mà đi qua Đồng quan, có Bộc thiên Diên với Dư Khiêm đi bộ theo mà bảo hộ.

Còn Bảo tự An trở về công hội mà ngủ, mừng thầm vì không ai nhìn được Địch nhơn Kiệt, nhờ hai miếng thuốc dán thần thông !

Bữa sau là Trung thu, canh năm ba điểm, Võ Hậu lâm triều, bá quan văn võ tung hô xong xã. Võ Hậu phán rằng : « Nay trẫm mở hội thi văn võ hai trường, phú cho Binh bộ thượng thư La Hồng làm văn võ chủ khảo. » Phán rồi lui về cung.

La Hồng vâng chỉ về phủ, thấy có gia tướng của Trương thiên Tã đem thơ, trong thơ dặn rằng : « Khoa này phải nhớ lấy chức Trạng nguyên cho Bao kim Hoa ở tỉnh Giang nam. » La Hồng gặc đầu.

Nói về Bảo tự An và mấy người theo, đồng dùng cơm sớm. Ba nàng ấy cỡi ba con ngựa hay, còn bao nhiêu đều già dò kẻ dắt ngựa đồng tới cung Tiêu diêu tại trường thi võ. Đến đó thấy Lục mầu đơn trồng giữa, chung quanh thì hoa tốt phủ vầy, tại trường thi chưng đồ rực rỡ, dùng hàng giẻ ngũ sắc mà điểm trang, có băng vàng đề ba chữ « Võ Giáo Trường. » Nữ sĩ từ dự thi đông đảo.

Thiệt là :

*Muốn xem màu phú quý,
Thì đến chỗ quán vũ song.*

Giây phút chủ khảo La Hồng cỡi ngựa đến, nổi ba tiếng pháo vang trời, La Hồng lên ngồi trên cao, các quan viên ngồi hai hàng tả hữu. La Hồng nói lớn rằng : « Nay hạ quan vàng chỉ, làm chủ khảo nữ khoa, vậy thì các cử nữ phải ráng sức ra tài, nghe kêu theo tỉnh mà đi cho có thứ tự ; nhứt là thi cung mã, và giục ngựa chạy tới bắn ba mũi tên cho trúng hồng tâm, ấy là bậc thường, bằng đảo ngựa bắn luôn ba mũi cho trúng hồng tâm, là bậc thượng. » Nói rồi kêu các cử nữ tại Kinh đô thi trước. Các nàng ấy cỡi ngựa chưa quen, kẻ thì té ngựa, người khởi té thì bắn không trúng ! Tại Kinh đô con gái có tài như vậy !

Hồi thứ sáu mươi

Gian-nịnh cưng con cưới vợ Yếu.

Khi đến các tỉnh khác, có một hai người bắn trúng một mà trật hai, những chị đỡ hơn ngó thấy ghê mình, biết nghề bắn không phải nghề đàn bà, nên lui êm hết thấy !

La Hồng mừng thầm vì các tỉnh đều đỡ hết, liền kêu tới tỉnh Giang nam. Bảo kim Hoa đảo ngựa nghiêng mình, bắn trái ba mũi tên đều trúng hồng tâm cả thấy ! Ai nấy đều khen giỏi ; La Hồng biểu nàng ấy lên mà báo danh.

Khi ấy Bảo kim Hoa chưa kịp xuống ngựa, Hoa bích Liên nói lớn rằng : « Chị khoan báo danh, đợi em báo danh luôn thể » Nói rồi đảo ngựa bắn ba mũi tên đều trúng hồng tâm !

ai nấy cũng khen nữa. Hồ thoại Hoa nói lớn rằng : « Hai chị khoa báo danh để chờ em với ! » Và nói và đăo ngựa cũng bấn luôn ba mũi, đều trúng hồng tâm !

La Hồng khen rằng : « Con gái mà có tài cỡi ngựa cầm cung như vậy, chắc giang hồ nhiều kẻ anh hùng, ngặt chẳng gặp thời nên phải lưu lạc ! » Nói rồi truyền ba nàng lên báo danh. Ba nàng nhảy xuống ngựa, có mấy người tùy tùng dắt ngựa, ba nàng bước lên khai tên họ xong xã. La Hồng nói : « Ba nàng tài bằng nhau, khó định số cao thấp, vậy thì hãy vào nhà thi văn, mỗi nàng làm một bài thơ : « Lục mẫu đơn » lấy tài văn mà định trên dưới.

Ba nàng vâng lời, làm thơ rồi đem nạp cho chủ khảo. La Hồng xem ba bài thơ đều hay, song bài của Hồ thoại Hoa yếu hơn một chút, còn hai bài kia thì ngang nhau. Bởi có lời Thừa tướng dặn trước, nên phải lấy đậu như vậy :

1° Bao kim Hoa : Trạng nguyên; 2° Hóa bích Liên : Bảng nhãn; 3° Hồ thoại Hoa : Thám hoa.

Ba nàng tạ ơn giám khảo, rồi lui về công hội, còn La Hồng thì về trào lâu lại.

Nói về Trương thiên Tả sai người thám thính, trở lại báo tin rằng : « Khoa này chủ khảo lấy đậu ba nàng, đều là người của Bao lão. » Trương thiên Tả rất mừng, sửa soạn ngày mai rước dâu, nên đêm ấy chẳng ngủ. Vả lại tục lệ Kinh đô cưới vợ khác hơn các lĩnh, đáng gái không dãi, bên trai dãi hai họ mà thôi. Bởi có ấy nên Trương thiên Tả lo dọn tiệc nhiều lắm, và mời sáu người có danh, kể ra sau này :

1° Lại bộ thượng thư Vương hoài Nhơn; 2° Hình bộ thị lang Vương hoài Nghĩa; 3° Tây đài ngự sử Loạn thủ Lễ; 4° Lễ bộ bình mã tư Tiết ngao Tào; 5° Quốc cụ Vỗ tam Tư; 6° Bình mã đại nguyên soái Vỗ Khải.

Song Tiết ngao Tào có bệnh nên kiếu, còn chú cháu Vỗ tam Tư sợ đến đó thấy đám cưới thì động lòng tủi phận nên không đi.

Đêm ấy Bao tư An ăn tiệc, bàn luận với nhau rằng : « Chúng ta từ khi đến Kinh tới nay, chưa làm chánh sự. Nhưng

chức Trạng nguyên ban ngày là thi cho có có, chứ chẳng ích chi. Ăn thua tại ngày mai, làm xong việc thì nên, bằng không xong thì khổ. Ngày mai đám cưới, bên ta mười mấy người đàn ông, còn đàn bà con gái cũng vậy. Ta phải tính như vậy: Hồ thoại Hoa giả làm a huân với Hoa bích Liên. Hồ thoại Hoa phải đem pháo lên theo, coi chừng con ta làm đặng việc thì đốt pháo lên, đặng chúng ta ra tay trừ gian tặc. Ta chắc nó thính họ Vương, họ Loan, họ Tiết, đều là quan văn, sức trói gà không chặt, chẳng lấy chi làm lo; sợ chú cháu Võ tam Tư võ nghệ cao cường, nên trong lúc ra tay, phải trừ hai người ấy trước. Ta phải làm kế như vậy: Giờ thìn, giờ tị, nó qua rước dâu, mình hãy đóng cửa lại mà nói rằng: Tục lệ Sơn đông: Phải chịu tiền mở cửa, và phải dùng thêm tài. Dâu nó chịu bạc bao nhiêu cũng cứ xin thêm ba bốn lần, làm đục đặc cho tới xẽ sẽ đưa dâu, đến mặt trời lặn mới nhập phòng, thì ra tay rất dễ, thừa dịp trời chưa tối, mình thấy đường mà chạy với nhau. Còn Lạc đại gia, Nhậm đại gia, Từ đại gia, ba vị tuy có tài, mà chưa từng đánh trận dữ, e thất cơ khó lòng. Vậy thì ba vị hãy chờ thần trong cửa Đông môn, nếu chúng ta làm xong việc còn sớm mà chạy, chúng nó chưa kịp đóng cửa thành thì thôi, bằng trễ nãi đến giờ nó đóng cửa thành, thì ba vị cứ đứng giữ cửa hoài, đừng cho nó đóng, phải chờ ngô ấy cho chúng ta chạy.» Ba người vâng lời. Bảo tự An phân phát cơm khô thịt khô nhưn sấm, và nói rằng: « Ai nấy phải giữ phần thực, chẳng khá dễ người. Bởi đây ra Đông quan xa lắm, nếu không có nhưn sấm mà ngâm cho giải khát, thì cũng như thề không cơm, phải giữ gìn lương thực cho lắm.» Ai nấy đồng vưng lịnh lãnh lương.

Đến giờ thìn nghe tiếng nhạc gần tới, Bảo tự An biết họ rước dâu, liền biểu Hoa chấn Phương đóng cửa lại, rồi nhắc ghế ngồi trong cửa.

Khi ấy Trương Đắc, Trương Hưng gõ cửa nói rằng: « Xin Bao lão gia mở cửa.» Hoa chấn Phương nói: « Ta làm theo lệ tỉnh Sơn đông: Bữa rước dâu thì đang gài đóng cửa,

gọi là cửa bể tài ; đáng trai phải chịu liền trọng thể ; nếu chịu ít thì đáng gái nài thêm, gọi là thêm tài, chừng nào đủ lễ mới mở cửa. » Trương Đắc, Trương Hưng, dòm thấy Hoa chấn Phương, liền hỏi rằng : « Phải cự lão gia đó chăng ? » Hoa chấn Phương nói : « Hóa đây chứ ai !! » Trương Đắc nói : « Vậy thì xin Hóa cự gia để chịu hậu, ngày mai hãy đem tiền ấy. Xin cho rước dâu bây giờ. » Hoa chấn Phương nói : « Thì ngày mai sẽ rước dâu. » Hai người thấy nói gắt như vậy, bèn sai quân chạy về báo lại với Trương thiên Tả. Trương thiên Tả nói : « Nếu vậy thì phải đem cho nhiều mới dặng. » Liền trao bốn cây bạc là hai trăm lượng. Quân lãnh bạc đem cho Trương Đắc, Trương Đắc đưa cho Hoa chấn Phương. Hoa chấn Phương lấy bạc rồi biếu thêm cho khá khá. (Không phải là di lộ chi đạo, thiệt là thảo khấu chi đạo, ăn cướp ban ngày : Bày đặt tiền khai môn, quá mười tiền mãi lộ). Trương Đắc từng phải sai người về lấy thêm hai trăm lượng nữa. Hoa chấn Phương nài thêm tới bốn lần như vậy là tám trăm lượng, hiệp cộng với lần đầu, là một ngàn lượng, rồi mới chịu mở cửa. (Gã một đũa cũng đủ làm giàu).

Khi ấy Trương Đắc, Trương Hưng vào nói với Bảo tự An rằng : « Bao lão gia biếu nàng dâu diễm trang lên kiệu cho chóng ; kéo trễ giờ lành. » Bảo tự An nói : « Bối vợ tôi qua đời đã lâu, con tôi mồ côi còn nhỏ, bấy lâu cho con hủ hĩ một khắc không rời, nay gần biệt li, nó bịn rịn khóc hoài. Bây giờ còn nằm khóc trong phòng, để biếu cậu nó khuyên dỗ mới dặng. » Trương Đắc nói : « Nếu qui như trúa mển lão gia lắm, thì gã rồi sẽ ở theo con, công tử nuôi không nổi hay sao mà sợ ? Chờ việc hôn nhơn là chung thân đại sự, chẳng nên để quá giờ lành. » Bảo tự An nói : « Giờ nào mà không tốt, con dâu vào cửa thì là giờ lành. » Trương Đắc nói : « Luận như vậy cũng phải, xin lão gia biếu trang diễm cho mau. » Bảo tự An làm bộ thúc hối, mà lần lựa trời đã xế chiều, chừng đó Bảo kim Hoa mới chịu lên kiệu, song nhứt nhỏ mày mặt như tuồng bịn rịn cha ! (Bịn rịn cha mà có đem đoan đao trong tay áo rộng) Hoa bích Liên giả làm a huân theo hộ tống, Hồ thoại Hoa cũng giả như vậy và có đem pháo lớn để trong tay áo.

Lúc này nội phe Bão tự An đều đem binh khí theo mình, kẻ thì giắt đoản đao nơi túi quần, người thì giấu đoản đao trong áo, đồng đi đưa dầu ; đàn ông đi chơn, đàn bà ngồi kiệu.

Khi đến dinh Trương thiên Tã, bên trai rước họ vào đãi đằng, còn dầu rế đồng lay mâm tơ hồng, rồi lay ông bà cha mẹ. Xong rồi nhập phòng, thì trời vừa tối. Trương Tam từ ngày mừng mười ngó thấy Bão kim Hoa, muốn ôm ngang mà không dặng, đợi năm sáu bữa đã khát khao, nay mở một bên mèo, không lẽ cầm treo mà để heo nhịn đói, tính bề hoa cho sớm ; không đợi đến quá canh. Còn Bão kim Hoa nghe tiếng Trương Tam võ nghệ cao cường, nên thủ thế ngó chừng, quyết làm cho chắc việc. Trương Tam mới khoát màn, đưa tay mà ôm Bão kim Hoa, Bão kim Hoa liếc thấy, đâm trái một gươm lũng ruột ! Trương Tam la : « Châu ôi ! ! » nhào xuống giường nhập thổ tức thì ! (Nhập thổ chớ không phải dộn thổ).

Hồ thoại Hoa thấy Trương Tam nhào xuống giường chết tốt, biết sự đã thành rồi, liền lấy pháo châm ngòi vào đèn mà đốt, rồi rút đoản đao chạy ra khỏi phòng, Bão kim Hoa và Hoa bích Liên cũng vậy. Còn phe Bão tự An nghe pháo nổ và thấy ba nàng ra ngoài, thì mỗi người đều rút khí giới ra, họ đàn ông thì giết đám đàn ông, họ đàn bà thì giết đám đàn bà. Trương thiên Tã, Vương hoài Nhơn, Loan thủ Lễ là quan văn, đều bị giết hết, tuy có gia tướng tiếp cứu rất đông, mà cự sao lại cả bầy cộc đực với cộc cái. Lũ gia đình chạy báo với Võ Khải, Võ Khải cầm quyền ngươn soái, e mình can hệ, nên phải dẫn binh đến phủ vậy.

Phe Bão tự An đương giết người, xảy nghe tiếng binh ó vang trời, biết là bọn Võ tam Tư ứng tiếp, liền kêu lớn rằng : « Binh mã đã vây phủ, mà chưa chạy còn đợi chừng nào ? Chúng ta hãy nhảy lên nóc nhà cho mau ! » Nói rồi nhảy lên trước, phe đảng đồng nhảy theo.

Hồi thứ sáu mươi mốt

Náo trường-an, Tự-An cự địch.

Khi ấy nội phe Bảo tự An đều nhảy lên nóc nhà, ngó xuống thấy binh mã phủ vây vô số, gươm đều rút vỏ, cung đã lên dây, đèn đuốc như ban ngày, không ngỗ nào mà chạy ! Bảo tự An nói : « Phải gỡ ngỗ mà liệng chúng nó. » Ai nấy vâng lời, cạy ngỗ liệng chúng chạy dang ra rồi đồng nhảy xuống mà chạy ra Đông môn.

Lúc này Võ Khải kinh hải, truyền quân đi rao bốn phía thành phải đóng cửa mà bắt ăn cướp. Các nơi đều vâng lời đóng lại chặc cứng. Trừ ra thành đông, quân lính nghe truyền như vậy, liền hỏi thăm ăn cướp ở đâu, quân nói : « Phe đảng bên gái ăn cướp bên trai là Trương thừa tướng, chúng nó giết nhiều vị quan viên, nên nguơn soái truyền đóng cửa thành mà bắt chúng nó. » Những quân lính cửa ấy nghe rõ, chơn run lập cập, liền chạy ra mà đóng cửa, thấy ba người vạm vỡ, mà có một cậu mặt đen râu đỏ như yêu, cứ đứng giữ cửa thành, trợn mắt mà ngó. Quân lính hỏi rằng : « Ba người này lạ quá, làm sao mà đứng đây hoài ! Ăn cướp sát như đánh dinh Thừa tướng, nên Võ nguơn soái truyền lệnh đóng cửa thành kéo cường đạo chạy thoát. Ba người có muốn vô thì vô, hay là ra thì ra, đừng cho ta đóng cửa, thế gì đứng đó mà không đi ? » Nhậm chánh Thiên hét lớn rằng : « Thừa tướng bị ăn cướp sát như, các người cũng không mắc tội, can chi mà đuổi chúng ta, nếu các người đóng cửa này thì chúng nó chạy ngỗ nào cho đặng ? » Quân lính nghe nói hỏi rằng : « Nếu vậy thì các người cũng là phe đảng ăn cướp phải chăng ? » Nhậm chánh Thiên nói : « Người đã biết rồi, sao còn dám ra đây đóng cửa, muốn nạp mạng hay sao ? » Lũ quân ấy nghe nói hải kinh, và la và chạy mà trốn !

Giây phút Bảo tự An và phe đảng chạy tới, ba người ấy nghinh tiếp. Bảo tự An hỏi rằng : « Cửa thành đóng hay chưa ? » Ba người nói : « Ba chúng tôi không cho đóng. » Bảo tự An hỏi chạy ra khỏi cửa thành, thì nghe pháo nổ trống rung,

biết là đại binh theo đuổi. Bảo tự An chạy tới mé rừng thì có bảy ngựa mình tại đó. Bảo tự An nói : « Nhưng ngựa cho đờn bà con gái cỡi, còn đờn ông thì đi bộ, để phe gái cự cho phe trai chạy, chừng nào phe gái mệt thì phe trai cự cho phe gái chạy, thay tay như vậy thì được nghỉ khỏi mệt và ăn cơm khô. Chúng nó mắc nghĩ mà ăn cơm thì mình chạy xa lắm, lo chi không tới Đồng quan. » Ai nấy y kế thay tay, và đánh và chạy.

Chạy một ngày hai đêm thì gần tới Đồng quan, cách chừng năm chục dặm. Lúc ấy phe trai đương đoạn hậu cho phe gái chạy, Bích Liên và Kim Hoa ngó thấy một tốp sáu người ẩu đã với nhau đang trước, không biết là ai, liền giục ngựa tới, coi lại là một ông Hòa thượng với Dư Khiêm và Bộc thiên Diêu, ba người hỗn chiến với ba đạo sĩ ! Hoa Bích Liên kêu lớn rằng : « Dư Khiêm đừng sợ, có ta đến tiếp đây ! » Và nói và giục ngựa tới.

Bảo kim Hoa cũng giục ngựa tới kêu lớn rằng : « Thưa thúc hãy nghỉ, để chị bắt nó cho. »

Còn Hòa thượng ấy đánh đặng mấy hiệp, đập đạo sĩ già một gậy chết ngay.

Khi ấy Dư Khiêm với Bộc thiên Diêu thấy có hai nàng đánh với hai đạo sĩ nhỏ, liền nghĩ tay ra mắt sãi ấy mà hỏi rằng : « Chẳng hay trưởng lão pháp hiệu là chi ? » Hòa thượng nói : « Bần tăng là đệ tử thứ ba của Hồng Liên trưởng lão, ở núi Ngũ đài, pháp danh bần tăng là Tiêu Nguyệt. » Hai người lay tạ ơn cứu mình và thuật chuyện có quen với Tiêu An, Tiêu Kế. Tiêu Nguyệt nói : « Bần tăng du phương đến đây, nghe đặng gian đồn bắt Định công nên ra tay cứu người trung nghĩa, rồi phạm tội sát non. » Định non Kiệt nghe nói, liền bái tạ, đồng ngồi dưới đất mà đàm đạo với Tiêu Nguyệt, Dư Khiêm nói : « Lôi thắng Viên khi trước đến nhà Loan ngọc Phương nay lại rữ đồ đệ đón đường, chắc là tại họ Loan xui giục chó chúng tôi với Lôi thắng Viên không oán cừu chi. » Nói rồi liếc thấy trong rừng có người lấp ló, người ấy dòm rồi chạy vô rừng !

Dư Khiêm nói : « Chắc là phe đảng họ Loan ở trong rừng 10 ra thám thính ! » Và nói và xách cặp búa chạy vào rừng, coi lại là Loan ngọc Phương với lũ gia tướng nó. Dư Khiêm nổi hành hung, chém không cần một mạng ! Chém rồi nghĩ rằng : « Chắc Huê đa Sĩ cũng có trong đám này ! Chớ lẽ nào quân sư mà không theo bày bố ? » Nghĩ như vậy nên xách búa đi kiếm Huê đa Sĩ, ngó qua phía Bắc thấy một người đang đi liêu vưa rồi đứng dậy. Dư Khiêm coi rõ lại là Huê đa Sĩ, liền ẩn mặt trong rừng mà đợi nó vào sể tít.

Khi ấy Huê đa Sĩ và đi và cúi mặt ngẫm nghĩ rằng : « Lẽ nào Dư Khiêm với tên kia mà cự cho lại ba thầy trò Lôi thắng Viễn ? Chắc lần này nó phải chết chẳng sai. » Và nghĩ và đi vào rừng. Dư Khiêm hét lớn rằng : « Còn đi đâu đó ? » Huê đa Sĩ ngó thấy Dư Khiêm đang giận đỏ mặt, giá búa như thiên lôi, nên mặt vía bay hồn liêu bề chạy đâu không khỏi, liền quì xuống lạy và thưa rằng : « Xin Dư đại thúc đừng mạng. » Dư Khiêm nói : « Ta chẳng giết đâu mà sợ ! Ta hỏi người khai thiết thì còn hồn : Vì có nào mà các người đón ta, phải cắt nghĩa cho rõ ? » Huê tam Thiên nói : « Tôi theo Loan đại gia về Kinh, không dè gặp Đại thúc bảo họ Địch lão gia ra Đồng quan e làm hại nên phải ra tay trước. » Dư Khiêm hỏi : « Còn ba thầy trò Lôi thắng Viễn ở đâu mà đến đây ? » Huê tam Thiên nói : « Từ khi Tiêu An giải hòa, thì Loan đại gia cảm thầy trò Lôi thắng Viễn ở trong nhà mà bảo hộ, mỗi năm chịu một ngàn năm trăm lượng bạc ; nay về Kinh cũng đem ba thầy trò theo vì e đường sá bất trắc. » Dư Khiêm nói : « Chúng bây là gian hùng, lại cậy thế bày mưu mà hại người trung trực, nay ta không sẵn lòng tìm người, tại các người đón đường mà sanh sự. Té ra hại ta chưaặng, mà ta đã giết cả bày, thiệt là lưới trời rộng thính, thưa mà chẳng lọt. Nay còn một mình người, dầu có sống cũng không nơi nương dựa, ta hãy đưa người theo Loan nhứt Vạn mà phò tá dưới suối vàng, vì người có tài miệng lưới lắm ! » Nói rồi chém đầu Huê tam Thiên, rồi kéo lưới ra mà cắt, lại nói rằng : « Cái chót lưới người hại nhiều lắm ! » Huê tam Thiên tuy

chết mà không nhắm con mắt. Dư Khiêm lại nói : « Cặp con mắt mi hay dòm hành sanh sự, còn chưa nhắm hay sao ? » Và nói và đăm con mắt, rồi trở lại thuật chuyện cho các người phe mình nghe.

Giây phút Bảo tự An và ai nấy đồng chạy tới, Hoa bích Liên thấy chồng đến thì nghĩ rằng : « Từ khi động phòng hoa chúc đến nay, chồng chưa thấy tài mình, cũng nên thừa dịp này giết đạo sĩ cho chồng biết lực. » Nghĩ như vậy liền trá bại, gạt đạo sĩ lướt tới, Hoa bích Liên chém trái một đao, đạo sĩ hóa làm hai đoạn ! (Chắc là Lạc hoảng Huân khen lắm !)

Còn Bảo kim Hoa thấy Hoa bích Liên chém đạo sĩ, cũng nung chí, nghĩ rằng : « Nếu mình không ra sức mà chém đạo sĩ này, thì người ta cười lắm ! » Nghĩ rồi liền ráng sức bình sanh, chém đạo sĩ chết tốt.

Ai nấy thấy vậy mừng rỡ, hỏi thăm cho biết có náo mà ba đạo sĩ cự địch. Dư Khiêm thuật hết các chuyện.... Ai nấy nghe nói đều vui lòng, liền bái tạ Tiêu Nguyệt và thỉnh ra ải Đồng quan. Tiêu Nguyệt nói : « Chẳng qua là gặp tình cờ, cũng chẳng đã phải sát mạng mà cứu mạng, chớ ải Đồng quan mấy lần hơi, các vị anh hùng cũng đủ, lựa là tôi phải sát hơn nữa làm chi ? » Nói rồi liền từ giả. Ai nấy cảm không đặng, Tiêu Nguyệt quảy gói lên Ngũ đài sơn.

(Vì có náo Dư Khiêm bảo hộ Địch nhưn Kiệt đi trước đã hai ngày, mà đám Bảo tự An theo kịp ? Bởi Địch nhưn Kiệt đã già, nên đi chẳng đặng mau, lại bị Lôi trưởng Viễn cản trở làm cho trễ nãi. Còn phe Bảo tự An như rồng bay cộc chạy, bất luận ngày đêm, cho nên theo kịp.)

Khi ấy Bảo tự An dạy Bộc thiên Điều và Dư Khiêm rằng : « Hai người hãy đi trước, tới ải Đồng quan mà dặn Hồ đại gia phải đem binh tướng tiếp cứu cho mau, chớ chúng ta buồn ngủ và mệt quá chừng, không còn tinh thần mà cự địch nữa, lại biết Hồ nhị gia phải mở cửa ải Đồng quan cho đặng, nếu không ráng sức, để chúng ta chạy tới đó thì chẳng ngộ mà thoát ra, trước mắt ải Đồng quan ngăn trở, sau bị binh tướng đuổi theo, chắc uổng công bấy lâu lao khổ. » Hai người vâng lệnh dời chơn.

Hồi thứ sáu mươi hai

Cướp Đồng-quan, Hồ-Lý bị tên.

Khi ấy Bảo tự An phò Hịch nhưn Kiệt đi trước với các tướng đồn ông, còn các nữ tướng đi sau, phòng khi cự địch. Đi tới mặt trời gần lặn đang ba mươi lăm dặm đường, còn chừng mười lăm dặm nữa thì tới ải Đồng quan. Xảy thấy ba vạn nhưn mã với năm trăm người đông sĩ ở trước mặt xa xa. Bảo tự An kinh hãi hỏi rằng : « Không xong ! Không xong ! Chắc là chủ tướng ải Đồng quan là Võ Mạo dẫn binh ngăn trở ! Biết tính làm sao bây giờ ? » Lạc hoảng Huân tỏ con mắt, coi rồi nói rằng : « Xin lão gia đừng sợ, không phải Võ Mạo đâu ! Đó là Kim tiên Hồ thể huynh đó. » Bảo tự An nói : « Hồ Liên làm gì mà có binh mã đông vậy ? Bởi lâu la có ba ngàn bốn trăm mấy mà thôi, không lẽ sanh sâu mau như vậy ? » Lạc hoảng Huân nói : « Tôi coi rõ ràng là Hồ Liên, xin đi đến đó thì tường. »

Giây phút Hồ Liên kéo binh lại gần, ai nấy cũng đi tới. Bảo tự An coi lại thiệt là Hồ Liên dẫn năm trăm lâu la, còn ba vạn binh mã đi quanh lại Đồng quan, là binh Võ Mạo đi bao ải mình. Bởi Ngươn soái Võ Khải tên tộc là Võ Đan anh ruột Võ Mạo, có sai quân cỡi ngựa ra báo tin dặn em phải đem binh thù ải, kéo ăn cướp trốn đi, nên Võ Mạo kéo ba vạn binh giữ ải nghiêm ngặt.

Bảo tự An thấy Hồ Liên dẫn năm trăm lâu la đến, tên nào cũng xách trường côn, thì lấy làm mừng. Hồ Liên nói : « Tôi nghe Dư Khiêm truyền lệnh lại, nên tôi đem binh đến mà thay tay cho lão gia. » Bảo tự An nói : « E binh ở hạp chưa thông đồ trận, đánh sao cho lại Võ Khải và binh trào ? » Hồ Liên nói : « Lão gia không rõ, từ khi tôi dẫn lâu la đến gần Đồng quan, cách ải mười dặm, có một cái chùa hư, tôi chọn năm trăm lâu la mạnh bạo, tập tại đó đã lâu ngày, nên biết bố trận, sợ chi mấy vạn binh trào ! Vậy thì các ông hãy đi qua Đồng quan để một mình tôi cự địch. » Nói rồi dẫn năm trăm lâu la lướt tới.

Nói về Dư Khiêm với Bộc thiên Điều từ hồi gặp Hồ Liên thì báo tin như lời Bảo tự An dặn, rồi đi gần tới ải Đồng quan, Hồ Lý gặp liền hỏi thăm tin tức. Dư Khiêm nói : « Chiều này thì ai nấy đồng tới, có trề cũng lổi nửa canh một mà thôi, nên biểu tôi nói trước cho Nhị gia hay phải lấy ải cho sớm, nếu đề ai nấy đến đây không ngỏ mà chạy, thì sau có binh trao đuổi theo, ắt là không có cánh mà bay cho khỏi. » Hồ Lý đem hai người lại chơn núi, nói rằng : « Binh lâu la ba ngàn năm trăm, nay anh ta dần đi hết năm trăm, thì còn lại ba ngàn, bởi ải sau núi nên chủ tướng ải Đồng quan không hay. Vậy thì hai người ở đây, đợi tối ta vào cướp ải mở cửa, nếu nghe tiếng ta kêu, thì các người ở ngoài kéo vào mà giết nó ; bằng không nghe hiệu lệnh, các người chẳng khá lên tiếng mà khó lòng. » Dặn rồi đi một mình, kiểm thế cướp ải.

Còn tại ải Đồng quan, từ ngày Võ Mão nghe quân báo thì giữ gìn rất nghiêm, bàn luận với hai tên phó tướng rằng : « Chúng ta phải đề phòng, vì cường đạo đông lắm ! » Phó tướng nói : « Không can chi sự đó, dầu Ngươn soái bắt lũ cường đạo ấy khôngặng, thì chúng nó cũng chạy ra ngỏ này. Ví dầu mấy trăm cường đạo anh hùng đệ nhứt mặt lòng, song không lẽ có cánh mà bay qua Đồng quan cho khỏi. » Võ Mão nói phải, truyền dần binh lên mặt thành, đóng đèn đuốc mà thủ, lại truyền quân đem mấy chục bó tên, giấu tại cửa ải, dặn có cường đạo tới thì bắn cho già tự nhiên chúng nó phải thối lại, đừng khai thành cự địch làm chi. » Binh tướng đều vâng lệnh.

Nói về Hồ Lý ở dưới ngó lên, thấy đèn đuốc sáng như ban ngày, binh tướng đều lên mặt thành đông đúc. Hồ Lý nghĩ rằng : « ải này khó qua lắm, vì từ bề những non núi có một cái đường lớn thông thương nên cất ải Đồng quan chặn đường, làm cho không thể mà điặng ! Song phía tả có một cây cao, gần hòn đá trong núi dẽ ra, leo lên đó thì dẽ chuyễn vào ải. » Nghĩ rồi leo lên cây chuyễn qua tới hòn đá, thì mề hồi ra đã dằm mình ! Phải trèo dử thì té

xuống, chắc là nát thịt tan xương ! Hồ Lý ngầm nghĩ rằng : « Nếu mình vào ải, sao chúng cũng bắt hỏi tra lấy làm bất tiện lắm. » Nghĩ như vậy liền chuyển qua phía ngoài, không dám vào trong, núp ngoài cỏ mà đợi dịp. Xảy nghe tên lính hỏi : « Người đi tiêu đó sao ? » Hồ Lý tung phải lên tiếng rằng : « Tôi đi tiêu gần rồi. » Tên lính ấy đi gần tới. Hồ Lý xuất kỳ bất ý, rút cặp đao chém tên lính ấy, đoạt y phục mà mặc, lấy gươm và yều bài mà đeo, lên vào ải đến sau lưng Võ Mão. Thấy Võ Mão đứng với tên phó tướng, Hồ Lý tay mặt chém một đao Võ Mão bay đầu, tay trái xáng một đao phó tướng rớt thủ cấp. Còn một tên phó tướng hãi kinh, la lớn rằng : « Có giặc ! Có giặc ! » La vừa dứt tiếng, bị Hồ Lý chém đầu ; bao nhiêu quân trên ải hãi kinh chạy hết. Hồ Lý xách cặp đao nhảy xuống dưới ải, bị lũ quân giữ cửa bắn vài như mưa. Hồ Lý múa cặp đao mà giữ mình, tên vừa tới đụng gươm rớt hết, không nhằm mình một mũi tên nào. Những tên ấy rớt cả đồng mặt liền cao hơn hai thước ! Xảy nghe lũ quân khác nói rằng : « Các người ráng bắn cho hết tên, ta sẽ mở kho lấy thêm cho các người bắn nữa ! »

Khi ấy Hồ Lý thấy tên đã hết, còn không bao nhiêu, thì nghĩ rằng : « Cũng nên thừa lúc này hết tên, mình chặt khóa mở cửa ải cho bọn mình vào, nếu để nó đem thêm tên thì mắc đở hoài, mở ải sao đặng ? » Nghĩ rồi liền chặt khóa, mở cho đặng cửa, thì trên chầu vai bị ba mũi tên. Hồ Lý la lớn rằng : « Tôi mở cửa rồi ! Ai nấy xông vào mà giết nó ! » Nói rồi mọp xuống mà rên, vì bị tên nặng quá. Lúc này ai nấy đã tới cửa ải thấy mở cửa đồng xông vào, giết quân binh chết hết ! Bảo tự An thấy Hồ Lý bị tên rên như tiếng sấm, truyền khiêng vào trong và giết hết gia quyến Võ Mão. Nhậm chánh Thiên công Hồ Lý vào giường, Bảo tự An nhổ ba mũi tên, thấy sâu hơn hai tấc mọc, đã sứt mẻ tên vào thịt rồi, mà tên ấy có lâm độc được, nên sưng nặng lắm ! Kế Đur Khiêm bảo hộ các đàn bà vào trong.

Giây phút Hồ Liên và vợ con đến thấy Hồ Lý bình nặng đều than khóc vang tai ! Định nhưn Kiệt khóc và kêu rằng :

« Nhị tướng quân nghĩa đồng song toàn, đáng thương đáng kính ! » Bảo tự An thoa thuốc mà không lại, qua canh năm Hồ Lý bỏ mình ! Lúc ấy mới được hai mươi bảy tuổi ! Hồ Liễn ôm thầy em mà khóc than, ai nấy đều rơi lụy. Địch nhơn Kiệt nói : « Hãy tần liệm Nhị tướng quân, đợi rước chúa về đền, sẽ phong lịnh và tống táng ! » Hồ Liễn vâng lời.

Bữa sau Bảo tự An nói : « Võ Dàn tuy bị hao quân song nó chẳng nhận thua, chắc đem binh lấy ải lại. Bởi chúng ta binh không đầy bốn ngàn, khó bề cự địch, phải bế cửa thành mà thủ vài ngày, chờ rước chúa về sẽ đấu chiến. »

Nói về Võ Khải khi trước đem hơn ba vạn binh ngự lâm theo đuổi ăn cướp, té ra bị cướp cái hại hơn một muôn, sau bị Hồ Liễn hại một muôn nữa, còn hơn một phần ba mà thôi ! Võ Khải nghĩ rằng : « Minh làm Đại nguyên soái Kinh đô, nay đem hơn ba vạn binh mà đuổi ăn cướp, té ra bắt không được một tên lâu la, mà hao quân hơn hai vạn, nếu về viện thêm chắc là bị tội nặng, chỉ bằng dẫn binh này ra tới ải, có em mình ngăn trở và trợ chiến, thì chúng nó không ngỗ lời lui. » Nghĩ như vậy nên kéo binh tới ải, lại nghe Võ Mão đã chết, còn Võ Dàn mới kinh hồn, túng phải đồn quân ngoài ải, sai người về đưng số viện binh thêm.

Lúc này Bảo tự An bàn rằng : « Bữa nay để vài tướng ở lại thủ ải với các nữ tướng ; còn bao nhiêu theo Địch lão gia qua Phòng châu rước chúa về trào. Ai muốn ở lại thủ Đồng quan thì phải lên tiếng ? » Ai nấy cũng muốn rước vua mà lập công, nên không chịu lên tiếng, cứ ngó Dư Khiêm. Dư Khiêm cũng chẳng dám phải nói rằng : « Thôi để tôi ở lại. » Bảo tự An nói : « Dư đại thúc có công bảo hộ lão gia, lẽ nào không theo đến Phòng châu ? » Dư Khiêm nói : « Bây giờ có các ông bảo hộ Lão gia cũng được. » Địch nhơn Kiệt nói rằng : « Dư Khiêm đi làm chi, để ta đến Phòng châu lâu lại cũng đủ. » Bảo tự An nói : « Lão gia có lòng như vậy, thì Bộc thiên Diên cũng khỏi đi, bây giờ ở lại đây mà thủ. Song hai người phải giữ cửa ải cho lắm kẻ chúng nó mở được thì khó lòng. Dầu Võ Khải khiêu chiến thế nào, hai người cũng cố thủ,

đội chúng ta trở lại sẽ hay. Nếu mở cửa ải thì ta ăn theo quân pháp. » Hai người vâng lệnh thủ thành ; còn ai nấy đồng đi ra Phòng châu hết thấy.

Đêm ấy Đur Khiêm thấy Võ Khải nổi đèn đuốc sáng lòa bình đông hơn mấy vạn !

Nguyên Võ Khải đứng sợ, Võ Hậu ngỡ là ăn cướp làm loạn, nên sai Lý tự Thành dẫn thêm năm vạn nhơn mã, ra ứng tiếp Võ Khải.

Bữa sau Lý tự Thành là Trấn quốc tướng quân, dẫn binh khiêu chiến. Hai người cứ bẻ thành, không chịu ra trận. Lý tự Thành khiêu chiến hơn mấy ngày, Đur Khiêm cũng bẻ thành hoài, Lý tự Thành túng phải về dinh. Võ Khải nói : « Chúng nó bẻ thành hoài, không ngờ nào mà phá ải, biết tính làm sao ? Chờ như lâm hỏa mà chặt khóa, e nó bắt mình, chắc là hao binh mà vô ích. » Lý tự Thành nói : « Còn một phép : Ngươi soái phải đứng sợ về kinh, xin lãnh ba bốn vị đại pháo, treo đại pháo trên chót núi mà đốt, một vị phá không nổi thì đốt hai vị, hai vị không nổi thì đốt ba vị, lẽ nào phá không được ải Đồng quan ? » Võ Khải mừng quá, viết biểu dâng liền.

Cách ít ngày thỉnh đặt bốn vị đại pháo, tính không thể đem lên chót núi mà treo, nên chúng nó lo xây đá làm pháo đài, quyết phá ải Đồng quan cho được.

Đur Khiêm với Bộc thiên Điều nghe tin kinh hải, không biết tính làm sao, xây nghe quân lâu la báo rằng : « Lư lăng vương đã ngự gần đến ải, cách chừng một trăm dặm mà thôi ! Có Tiết ngươi soái đến mười vạn binh, đi với chư tướng. » Hai người nghe báo rất mừng, nhắm chừng binh tới, nó xây pháo đài cũng chưa rồi.

Sau nghe quân báo rằng : « Lư lăng vương còn cách hai mươi dặm thì tới ải. » Hai người truyền các vị nữ tướng nai nịt tề chỉnh, đồng ra tiếp giá. Ngó thấy Bào tự An, Hoa chấn Phương, Lạc hoàng Huân, Nhậm chánh Thiên, đều đội kim khôi, mặc giáp vàng rực rỡ. Các nữ tướng với Đur Khiêm và Bộc thiên Điều, đồng quì lạy tiếp giá.

(Xem tiếp tập 24)

LỤC - MÃU - ĐOÀN

Hồi thứ sáu mươi ba

Địch-nhơn-Kiệt nghênh vương, tru di gian lạc.

Khi ấy Lư lăng vương ngộ thấy gái rồng trai cọp, mạnh bạo khác thường càng đẹp ý, phán hỏi Địch nhơn Kiệt rằng : « Khanh bảo tấu hai tướng hộ khanh ra khỏi kinh đô, là Dư Khiêm với Bộc thiên Điều, có phải là hai tướng nầy chăng ? » Địch nhơn Kiệt tâu rằng : « Thiệt là hai người ấy. » Lư lăng vương phán rằng : « Ta phong đờ cho hai tướng, làm chức Hành dinh tổng binh, đọi ta lên ngôi sẽ thăng thưởng, còn các nữ tướng đều theo phẩm chõng. » Địch nhơn Kiệt truyền ai nấy tạ ơn.

Giây phút đến ải, Dư Khiêm, Bộc thiên Điều đồng ra mắt Ngươn soái. Ngươn soái Tiết Cương nói : « Hai vị tướng quân trấn ải Đồng quan, mà Võ lạc nó có động tới hay chăng ? » Hai người bẩm rằng : « Võ Khải viện thêm binh triều năm vạn, khiêu chiến đã ba ngày, chúng tôi bẽ thành mà thủ. Chúng nó dăng sớ, thỉnh bốn vị đại pháo, đương xây pháo đài mới dặng phần nữa. » Tiết Cương nghe nói kinh hãi than rằng : « Ta nghe tại kinh đô có hai mươi bốn vị đại pháo, ấy là vật đề trấn nước mà thôi, chớ thuở nay chưa hề động tới. Bởi mỗi vị đại pháo đưng một tạ hai thuốc súng, sức đi xa bốn chục dặm đường, ải Đồng quan tuy chắc mặc lòng, chớ chịu sao nổi bốn vị đại pháo. Thừa dịp nó xây pháo đài chưa rồi, mai sáng khai thành cự chiến. » Nói rồi truyền quân sửa sang đội ngũ đề sáng mai ra binh.

Rạng ngày cõm nước đã rồi, Tiết Cương tâu rằng : « Tôi nghe Dư Khiêm và Bộc thiên Điều nói : Ngoài ải có tướng dữ. Trước phải bắt tướng ấy, thì về kinh mới dặng. »

Lư lăng vương phán rằng : « Tự ý khanh điều binh khiển tướng, thành công ta sẽ gia phong. » Tiết Cương vâng chỉ, liền lên trước, nhóm tả hữu rồi nói rằng : « Tướng nào dám ra trận đầu mà bắt Võ tặc ? » Hối vừa dứt tiếng, phó-tiền-phuông Tiết Quì thưa rằng : « Con xin ra trận đầu. » Nói rồi cầm chùy nhảy lên ngựa, phát ba tiếng pháo, dẫn binh mở cửa thành, kéo qua Võ dinh khiêu chiến.

Khi ấy Lý tự Thành dẫn binh ra, thấy mặt Tiết Quì thì đã bay hồn mất vía ! Vì nghe danh cọp đã lâu, nên run lập cập nói rằng : « Tôi nghe Ngươn soái với tướng quân phò tá Lư lăng vương tại Phòng châu, sao nay lại giúp ăn cướp mà cự với binh ngự lâm của Hoàng thượng ? » Tiết Quì nói : « Bởi gian thần theo phe đảng, chuyên quyền làm loạn triều đình, nên Địch lão gia đi mộ binh là các vị hào kiệt ở giang hồ, làm kế vào dinh giết gian nịnh, và báo họ Địch lão gia đi rước Lư lăng vương về trào. Như người biết điều thì xếp giáp hàng đầu, vào thành yết kiến chúa, nếu người còn trợ Kiệt vi ngược, thì ta lấy thủ cấp bây giờ. » Bởi Lý tự Thành vâng lệnh bắt ăn cướp, chứ không phải ngăn chống với Lư lăng vương, vả lại sợ oai Tiết Quì nên chẳng dám cự địch, liền nói xuôi như vậy : « Hạ quan vâng chỉ bắt ăn cướp, không dè là tướng của Chúa công, nay có Chúa công ngự về, lẽ nào tôi dám cản trở, xin cho vào ra mắt tức thì. » Nói rồi liền nhảy xuống ngựa, xách giáo chạy vào ái Đồng quan, bỏ giáo vào lạy chúa.

Còn Tiết Quì kéo binh tới. Võ Khải nghe báo phải dẫn binh ra, mắng rằng : « Cha con mi phạm tội bất xá, may nhờ Lư lăng vương miễn tội, cho ở Phòng châu, lẽ thì cảm ơn chúa vô cùng, sao lại trợ chiến với ăn cướp, mà làm phản với triều đình ? Ấy là muốn chuồn vào lưới sắt. » Tiết Quì nói : « Phải người là trung nghĩa, thì không nhập phe đảng với gian tặc mà lộng quyền, nay đã gặp ta chạy đầu cho khỏi ? » Nói rồi đập một chùy. Võ Khải nhào xuống ngựa chết tức !

Tiết Quì bèn nói lớn rằng : « Ta giết gian thần, chứ không hại binh lành mà sợ. Nay có Lư lăng vương trong ái,

các người chưa qui thuận, còn đợi chừng nào ? » Quân lính nghe nói liền qui xuống hàng đầu. Tiết Quì truyền đồn binh theo trại cũ, rồi trở về bẩm lại.

Bữa sau Chánh nguyên soái là Tiết Cương, Phó nguyên soái Tiết Cường, sai Phó tiên phuông Tiết Quì dẫn binh lấy Trường an, truyền Chánh tiên phuông Tiết Giao dẫn binh ứng tiếp, và bắt các gia quyến của gian thần. Lư lăng vương phong Nhậm chánh Thiên làm Tổng binh trấn ải Đồng quan. Bảo tự An đưa mấy gói đồ của Vương Luân mà bắt đền sự sân cho Nhậm chánh Thiên. Hoa chấn Phương biếu mấy anh em họ Ba lấy đồ ăn trộm của Vương Luân năm trước, sai người đem qua phủ Định hưng mà cất chùa miếu lại, Nhậm chánh Thiên ở lại trấn ải, không dặng sum vầy cùng bằng hữu, trong dạ chẳng vui. Lạc hoằng Huân khuyên rằng : « Thế huynh đừng bịn rịn làm chi, cũng có ngày về châu gặp mặt. »

Giây phút Chánh nguyên soái Tiết Cương truyền Tiết Cường dẫn binh đi trước, các tướng mới hộ giá đi giữa, còn mình cầm binh đi sau.

Nói về Phó tiên phuông Tiết Quì dẫn binh đến trước, thấy binh đi bộ lâu quá, thì nổi nóng hét rằng : « Các người phải ráng chạy theo cho mau, nếu trì hoãn án y quân lệnh. » Quân lính đồng bẩm rằng : « Con ngựa của lão gia là thần mã, chúng tôi chạy thế nào cũng không kịp, xin lão gia xét lại kẻo oan ! » Tiết Quì nói : « Như vậy cũng phải, để ta đi trước, còn chúng bây ráng chạy theo sau. » Nói rồi giục ngựa chạy như tên bắn, đến Trường an thì đã canh hai. Tiết Quì đợi binh không dặng, liền giục ngựa đến Đồng môn hét lớn rằng : « Binh trên thành nghe cho rõ : Nay có Lư lăng vương về trào, các người mở cửa cho mau nếu trễ lâu thì chết hết ! » Quân canh cửa nghe nói như vậy, liền hỏi : « Người là ai đó ? » Tiết Quì nói lên rằng : « Ta là Phó tiên phuông Tiết Quì. » Quân lính nghe đều rung mình rợn ớn, liền bàn luận với nhau rằng : « Thà mở cửa thành cho xong, để phá cửa vào đây, chắc chúng ta chết hết. » Có kẻ khác nói rằng : « Phải bẩm cho hoàng thân hay, rồi sẽ mở cửa mới dặng. » Nói rồi liền chạy phi báo.

Còn Tiết Qui không nghe trả lời, cũng không thấy mở cửa, tức thì nổi nóng nạt rằng : « Sao các người không mở cửa, giã cầm mà chẳng trả lời ? Nếu chúng bây không khai thành, ta phá cửa vào Đông môn, chắc không còn một mạng ! » Quân trả lời rằng : « Xin thiếu gia đừng nóng nãy, chúng tôi có biểu người bấm lại với hoàng thân rồi, không bao lâu sẽ mở cửa. » Tiết Qui nghe nói nghĩ rằng : « Hoàng thân là Võ tam Tư, nếu nó nghe quân báo, chắc không mở cửa cho ta vào, có khi đem binh mà thủ thêm nữa ! Nếu nó bắn vãi, thì ta khó nổi lại gần, chỉ bằng mình ráng sức bình sanh, phá cửa mà vô lập tức. » Nghĩ như vậy, liền đập cửa rầm rầm, bởi cặp chùy nặng quá, nên phá cửa không lâu. Quân lính thấy Tiết Qui mở cửa xông vào thì chúng nó rũ nhau chạy hết.

Hồi thứ sáu mươi bốn

Đường Trung-lông tức vị, phong tặng công-thần.

Khi ấy Tiết Qui vào Đông môn, thấy quân canh chạy mất, xây gặp Võ tam Tư hỗn chiến.

Nói về binh của Tiết Qui, qua canh tư chạy mới tới Đông môn, tuy thấy cửa mở mặc lòng, mà không biết chủ tướng mình ở đâu, nên chẳng dám vào, phải đóng trại ngoài cửa ải mà đợi.

Giây phút Tiết Giao kéo binh tới hỏi : « Chủ tướng chúng bây ở đâu ? » Binh của Tiết Qui thưa rằng : « Chủ tướng tôi chờ chúng tôi đi chậm, nên giục ngựa tới trước. Khi chúng tôi đến đây, thấy cửa thành đã mở rồi, chắc là chủ tướng tôi vào trong thì phải. » Tiết Giao kinh hãi nói rằng : « Chúng ta vàng chiếu về kinh mà trừ gian giết nịnh, lẽ nào dám làm hại quan hiền. Tiết Qui tánh lỗ mãng, chắc là gặp đầu đánh đó, chẳng luận nịnh trung. Nếu làm cho Hoàng thượng hải kinh, thì tội ấy chẳng nhỏ. Vả lại Võ tam Tư anh hùng đệ nhất, một mình nó e khôn chẳng ? » Nói rồi liền dẫn binh vào thành ứng tiếp, thấy Tiết Qui đương kiếm người mà giết. Tiết Giao nói lớn rằng : « Tại hoàng thành không phải ngoài ải,

chẳng nên làm loạn ! » Tiết Quì thấy Tiết Giao đến, liền dừng ngựa mà đợi. Tiết Giao lướt tới hỏi rằng : « Làm sao mà người vào đây được ? » Tiết Quì nói : « Tôi kêu cửa chúng nó không mở, tôi giận quá phá cửa mà vào, gặp Võ tam Tư đón đường, tôi đánh nó một chùy chết tốt. » Tiết Giao nói : « Võ tam Tư đã chết rồi, em đừng giết ai nữa, hãy lo vây phủ các nhà gian tặc là : Tiết ngao Tào, Võ thừa Tự, họ Loan, họ Vương bắt cho hết gia quyến chúng nó. » Tiết Quì y lời, bắt hết lũ gia quyến gian tặc, không sót một người, đem giam ngoài trại. Trừ ra kiến họ Trương khỏi bắt, vì bị lúc đám cưới đã rui mìn rồi !

Rạng ngày đại binh đến, bá quan đồng hay Lư lăng vương về trào, đều ra thành tiếp giá. Lư lăng vương vào đến ngõ môn, Địch nhơn Kiệt vào trước, tâu cho Võ Hậu rõ. Võ Hậu truyền vời Lư lăng vương vào. Lư lăng vương vào quì lạy tâu rằng : « Thần nhi cách xa đã lâu, nay thấy mặt mẫu hậu thiệt là may lắm. » Võ Hậu phán rằng : « Bởi khi trước hoàng nhi thơ ấu, nên mẹ thế ngôi con, nay mẹ đã già, con lại khôn lớn, nên triệu về mà nhường ngôi. » Lư lăng vương tạ ơn. Võ Hậu đòi Địch nhơn Kiệt lên mà khen rằng : « Nhờ có sức khanh mới rước chúa về đền mà thiện vị. » Địch nhơn Kiệt tâu rằng : « Khi trước Bệ hạ thế vị, đề hiệu Đại châu, nay nhường ngôi cho Lư lăng vương, thì trở lại Đại đường mới phải. » Võ Hậu phán rằng : « Tự ý khanh toan liệu, và trách nhứt tôn vương. » Địch nhơn Kiệt tâu rằng : « Nay là hai mươi bốn tháng chín, tôi sẽ truyền quan Thái sử, chọn ngày trong tháng mười. »

Bữa sau Địch nhơn Kiệt vào tâu rằng : « Quan thái sử chọn ngày mừng hai tháng mười tốt hơn hết. » Võ Hậu y tâu, đòi Lư lăng vương vào đền thương nghị.

Đến ngày mừng hai nhường ngôi, Lư lăng vương tức vị, xưng hiệu Đường Trung tông. Bá quan văn võ tưng hô xong xã, Tiết Cương xin khai Thiết khưu phần, vắn vắn, và xin vua truyền chỉ chém bốn bọn gia quyến gian tặc, Vua Trung tông phán rằng : « Tự ý khanh toan liệu. »

Bồng thấy nội thị chạy ra qui lạy tâu rằng : « Thái hậu nương nương đã tự ái băng rồi ! » (Có một mình Võ Hậu, mà mỗi truyện cho chết mỗi cách.)

Đường Trung tông nghe tâu liền khóc lớn, lo tẩn liệm chôn cất, lễ ra mới ban chỉ tức vị, rồi liền ban chiếu tang, nội mấy bữa mà có hung có kiết.

Cách vài ngày Đường Trung tông truyền dọn ngự yển, thết đãi bá quan. Bởi Thiên tử có tang, nên không dự liệc, truyền Địch nhơn Kiệt là Khâm vương đãi đằng.

Xây thấy thái giám đem chiếu đến, Địch khâm vương và bá quan đồng qui, nghe nội thị đọc chiếu như vầy :

« Phụng thiên thừa vận, Hoàng đế chiếu rằng : Tội
« không chúa như áo thiếu bầu, chúa không lời như chim
« chích cánh. Tiên hoàng đế giá băng trăm còn thơ ấu,
« Tiên thái hậu kế trị dân đảng bình an. Bởi Thái hậu nhu
« nhược nên gian tặc lộng quyền, đuổi trăm ra Phòng châu, khó
« về Kinh địa. Ngờ là mất nước, may dựng nổi ngôi. Cũng
« nhờ công trung lương, nên phải tặng phong mà nung
« chí ; còn phạt tội gian tặc, đã dành tru lục để răn đời.
« Lành thì gặp lành, dữ thì gặp dữ. Trừ gian nịnh hành hình
« đã đủ, phong công lao thứ tự như vầy :

« Địch nhơn Kiệt, trước phong Khâm vương nay thêm
« lộc muôn chung ;

« Tiết Cương, phong Bình liên vương, kiêm binh mã đại
« ngươn soái ;

« Tiết Cương, phong Bình quốc công, kiêm binh mã phó
« ngươn soái ;

« Tiết Giao, phong Vô lượng đại tướng quân, kiêm Chánh
« liên phuông ;

« Tiết Quì, phong Vô địch đại tướng quân, kiêm Phó
« liên phuông ;

« Bảo Phước, phong An quốc công ;

« Hoa chấn Phương, phong Định quốc công ;

« Hồ Liễn, Ba Long, Ba Hồ, Ba Bưu, Ba Báo, Ba Nhơn,
« Ba Nghĩa, Ba Lễ, Ba Trí, Ba Tín, Từ Linh, Lạc tôn Hào,
« Bộc thiên Bàng, đều phong chức Tổng binh hết thấy.

« Dư Khiêm và Bộc thiên Điều, cũng phong chức Tổng
« binh, bởi có công phò tá đại thần của trẫm, nên gia phong
« cho Dư Khiêm là Vệ nghĩa tướng quân, cho Bộc thiên Điều
« là Vệ vô tướng quân;

« Các nữ tướng có chồng đều tùy theo phẩm chong:

« Bảo kim Hoa khi trước thi đỗ Trạng nguyên, Hoa bích
« Liên đỗ Bảng nhãn, Hồ thoại Hoa đỗ Thám hoa, nay ba nàng
« có công báo giá, đều gia phong Nhất phẩm phu nhân;

« Tu tổ nương tiết liệt mà mắc hàm oan, nay có công
« theo tiếp giá, phong làm Tiết nghĩa phu nhân, còn đưa con
« dợi lên khôn sẽ phong chức;

« Hồ Lý một mình cướp ai, trọn trung với chúa, sắc tặng
« Trung vô hầu, chôn cất trọng thể.

« Còn các quan tại Kinh đô, cũng y theo chức cũ.»

(Kính thay).

Nội thị đọc chiếu rồi ai nấy đồng tạ ơn, đầu lui về đó.

Bữa sau Địch nhưn Kiệt vào rằng « Tại núi Ngũ đài có
ba vị Hòa thượng trung nghĩa là Tiêu An, Tiêu Kế và Tiêu
Nguyệt, lại còn Huỳnh Bang là đệ tử Tiêu An cũng có tài
võ nghệ, khi tôi ra Đồng quan bị giặc đánh, nhờ có phe ấy
cứu giải. Tôi có hứa dợi Bệ hạ vào trào, tôi sẽ tâu mình, xin
Bệ hạ phong thưởng.» Đường Trung tông truyền chiếu chỉ với
bốn sãi về kinh để phong chức. Phán rồi sai sứ đem chiếu đi mời.

Nói về Tiêu Nguyệt từ khi cứu Địch nhưn Kiệt xong rồi
về núi Ngũ đài, thuật chuyện cho hai vị sư huynh hay. Tiêu
An mừng rỡ nói rằng « Thấy tịch diệt (1) đã lâu, đáng lẽ
chúng ta ở chùa mà nối nghiệp cho thầy và hương khói mới
phải. Bởi khi trước thiên hạ chưa an, nên phải giúp người
trung nghĩa. Nay gần thái bình thanh thế, chúng ta hãy ăn
đặt tu hành. »

Sau thấy thiên sứ đến chùa, bốn sãi đồng ra nghinh tiếp
vào hương án, rồi quì mà nghe đọc chiếu. Nghe rồi liền tạ
ơn và dọn đồ chay đãi thiên sứ.

Bụng ngày bốn sãi theo thiên sứ về kinh, đi hên lâu mới
tới Đế đô, Thiên sứ biên bốn sãi đứng ngoài, còn mình vào

(1) Thầy chùa chết kêu bằng tịch diệt, nghĩa là vắng vẻ.

trước tàu lại. Đường Trung tông truyền chỉ đòi vào, bốn sãi đến trước sân châu tung hô xong xă. Đường Trung tông phán khen rằng : « Bốn thầy trò là người tu hành, mà có lòng trung nghĩa. Khi trước nhờ thánh tăng ra tải trừ gian mà cứu Dịch khanh, Dịch khanh khỏi nạn mới đi rước trăm dặm. Nếu không có thánh tăng giải cứu thì biết ngày nào trăm dặm về tráo ? » Tiêu Nguyệt tâu rằng : « Chúng tôi là kẻ tu hành, song cũng nhờ tác đất ngọn rau, biết nghĩa quân thần là trọng, ngày trước chúng tôi thấy Dịch thiên tuế bị gian tặc đón đường, thì đánh liều trợ chiến với Dư Khiêm cùng Bộc thiên Điều, vì phe nó tới ba người, nên hai tướng cự không lại, may nhờ hồng phước của Vạn tuế mà trừ diệt gian tặc, chớ bản tăng chẳng có tài chi. Nay Bệ hạ ban khen nhiều lời, chúng tôi phải tâu ngay, chớ chẳng dám tham công ấy. » Đường Trung tông phán rằng : « Thánh tăng đừng khiêm nhượng từ chối, hãy nghe trăm sắc phong :

« Tiêu An, phong làm chức Anh vũ hộ quốc đại thiên sư,
« ban một cái bình bát bằng vàng, một cái áo ca sa, và một
« cây tích trượng ;

« Tiêu Kế, phong làm chức Thần oai nghĩa đồng hựu quốc
« phó thiên sư, ban một cái áo ca sa, và một cây tích trượng ;

« Tiêu Nguyệt, phong làm Hưng quốc lệnh đàn thiên sư,
« ban một cái áo ca sa, và một cây tích trượng ;

« Huỳnh Bàng, phong làm chức Bàng sĩ trưởng lão, kiêm
« chức Tăng cương chưởng giáo, cũng ban tích trượng ca sa. »

Bốn sãi đồng tạ ơn lãnh thưởng. Bãi châu bốn sãi vào Dịch vương phủ tạ ơn Dịch nhưn Kiệt. Tiêu An, Tiêu Kế đồng bẩm rằng : « Có một mình Tiêu Nguyệt cứu nạn sao lại phong thưởng đến ba thầy trò tôi ? Hay là Thiên tuế bão tẩu đó chẳng ? Chúng tôi vô công mà hưởng lộc thịnh không, rất lấy làm hổ thẹn ! » Dịch nhưn Kiệt nói : « Tôi bão tẩu như vậy là phải, nếu phong một mình Hưng quốc lệnh đàn thiên sư, thì chắc người không chịu lãnh chức, vì phận em không lẽ trên anh. Vả lại ba vị tánh trung nghĩa thuở nay, cứu Lạc

hoảng Huân và trừ đảng Châu Long, song sự ấy không đáng phong thưởng cho trọng, nên tôi nói chung rằng trừ gian tặc mà cứu tôi. Tưởng lại nếu khi ấy có đủ mấy vị tại đó, thì cũng ra tay trừ gian như vậy, xin đừng ái ngại làm chi. » Bốn sãi đồng tạ ơn.

Giây phút có quan nội thị với bốn vị thiền sư dự tiệc chay. Mãn tiệc rồi, đồng đi thăm viếng người quen.

Cách vài ngày, bốn vị thiền sư vào tạ ơn vua, xin trở về núi. Đường Trung tông y tấu, ban thưởng nhiều vật quý, sai quân đưa bốn sãi về chùa.

Nói về Lạc hoảng Huân đăng bổ làm Tổng binh tại ải Lang sơn, liền sai người qua phủ Ninh ba, rước mẹ vợ là Quế thái thái về dinh nuôi dưỡng. Hoa bích Liên cũng thương Quế thái thái như mẹ đẻ, hiếu thuận mười phần. Vả lại có Lạc thái thái ở chung một nhà, sui gia chuyện trò vui vẻ, gần gũi con rể, dẹp dạ an lòng. Sau Quế thị phu nhơn, Hoa thị phu nhơn đều có con, Quế thị phu nhơn sanh hai trai là : Lạc văn Long, Lạc văn Hồ ; Hoa thị phu nhơn sanh ba trai là : Lạc văn Phụng, Lạc văn Loan, Lạc văn Ngao. Lạc hoảng Huân cho Lạc văn Hồ theo họ Quế, gọi là Quế văn Hồ, lập tự cho ông gia, lại cho Lạc văn Loan theo họ Hoa, gọi là Hoa văn Loan, kể tự cho ông gia nhỏ. Còn Lạc văn Ngao cho theo họ Ba, gọi là Ba văn Ngao, lập tự cho Ba Tín mà thế cho Ba Kiết ngày xưa. Năm đứa con của Lạc hoảng Huân sau đều vinh hiển, đến đời nay họ Lạc cũng còn sang.

Nói về Nhậm chánh Thiên làm Tổng binh tại Đồng quan, hề có quyền thì có duyên, dầu mặt đen râu đỏ như yêu, cũng kiếm được má phấn môi son như ngọc xưa vậy, lẽ ấy chẳng sai. Bởi đó, Nhậm chánh Thiên cướiặng Phương thị là thất nữ, (1) nhan sắc như tiên ; sau sanh một trai, một gái ; trai là Nhậm ứng Long, gái là Nhậm tố Anh. Rồi lại làm sui với Lạc hoảng Huân, gã Nhậm tố Anh cho Lạc văn Long. Nay họ Nhậm, họ Lạc cũng còn làm sui như họ Châu, họ Trần đời trước.

(1) Con gái đồng trinh, cũng như xứ nữ.

Còn Đur Khiêm cưới con gái Quốc công là Tần Anh, sau sanh ~~đặng~~ bốn trai, hai gái. Bốn trai cũng đều văn võ song toàn ; còn con gái lớn gả cho Lạc văn Phụng ; con gái nhỏ gả cho Nhậm ứng Long. Sau Đur Khiêm lên tới chức Bình mã đại nguơn soái. Người sau xem tới tích Đur Khiêm, có tặng danh là : Nghĩa bộc ; tặng Địch nhơn Kiệt là : Trung thần ; tặng Lạc hoẵng Huân là : Hiếu tử ; tặng Tu tổ nương là : Tiết phụ.

Còn vợ chồng Hoa chấn Phương ở với rề hiên cũng như ở với con trai, bởi Lạc hoẵng Huân có lòng hiếu kính. Còn con trai Tu tổ nương lớn khôn học hành thi đỗ, nổi dòng giống họ Mai. Bảo tự An với Hoa chấn Phương tuy trước hành hung như họ Ba, nên trời phạt tuyệt tự, sau ăn năn chữa lỗi, đều trường thọ vinh hoa, nên người sau có làm bài thơ khen rằng :

*Lung lẫm có nghĩa đưng chẻ đư,
Áo mào không nhơn khó gọi ngay,
Hoa, Bảo, ăn năn chữa lỗi củ,
Lập công đề tiếng đến đời nay.*

Bộ Lục mẫu Đơn đến đây là hết, qui vị muốn xem tiếp thì có truyện Tiết đình San Chính tây, Phần đường. Bộ truyện Lục mẫu đơn này không nói qua Lý Đăng, vì có ý nói về sự họ Lạc, họ Bảo, họ Hoa, họ Đur, nghĩa khí mà thôi.

Hồng Dân

4-54 ĐAI LƯU KHUẾ-TU CHOLU

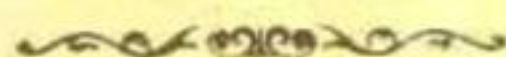
Nhà in TÍN ĐỨC THƯ XÃ xuất bản

25, đường Sabourain, 25

SAIGON

Điện thoại : 20.678

Quý ngài có mua truyện tàu để đọc giải trí nên nài
cho được truyện của TÍN ĐỨC THƯ XÃ xuất bản.
Không thiếu đoạn nào mà giá lại rẻ.

Mỗi nhà nên có một cuốn

MINH-TÂM BỬU-GIÁM

của nhà thâm nho Huyền Mặc đạo nhân soạn

*để cho em cháu học lấy lời hay lẽ tốt của người xưa mà sửa mình.
Có chữ Tàu dịch ra tiếng Việt và giải nghĩa rất rõ ràng.*

Một cuốn sách khai tâm phổ thông về khoa
TU THÂN LUÂN LÝ.

Một tấm gương báu soi tỏ lòng người.

*Khác hẳn với các thứ truyện Kiều
đã xuất bản xưa nay,
chúng tôi cho phát hành cuốn*

Dẫn giải truyện KIM-VÂN-KIỀU

của Huyền Mặc đạo nhân soạn rất công phu, một bên văn
văn, một bên văn xuôi, phía dưới trang có phần chú thích
những điển tích rất rành rẽ. Có thêm phần phụ trương: Lịch
sử và thân thế cụ Nguyễn Du, Gương bạc mệnh, Diễn các bài
thi ca từ khúc chữ Hán trong nguyên truyện Thanh Tâm
Tài Nhân ra tiếng Việt và phụ lục một tập thơ vịnh trích cảnh
nhơn vật trong truyện Kiều. Sách dày trên 300 trang in
chữ rất đẹp và có nhiều phụ bản in nhiều màu các nhơn vật
trong truyện Kiều.

Hỏi tại TÍN-ĐỨC THƯ-XÃ 25 Sabourain, SAIGON

NHÀ IN — ĐÓNG SÁCH

TÍN - ĐỨC THƯ - XÀ

25, Đường Sabourain — SAIGON

Điện thoại : 20.678

LÃNH IN

Tất cả các thứ : báo chí, sổ, sách,
giấy viết thư, thiệp, đủ hạng, v. v...
Đến viếng một lần, quý ngài sẽ
được vừa lòng.

ĐÓNG SÁCH

và in chữ vàng đủ các loại
đóng thường hay đóng đặc biệt
có da và giấy đủ màu

Tính giá đặc biệt về sách đóng cho những
người mua truyện nơi nhà in chúng tôi

NHỮNG SÁCH CỦA « TÍN-ĐỨC THU-XÃ » XUẤT

TRUYỆN T. U

Phong Thần	4 cuốn	88
Đông Châu Liệt Quốc	5 »	25
Chung Vũ Diêm	4 »	72
Xuân thu anh liệt	1 »	16
Phong kiến xuân thu	3 »	50
Tây Húc	3 »	60
Đông Húc	2 »	30
Tam hạ hữu kiếm	1 »	20
Tam Quốc	5 »	100
Hậu Tam Quốc	4 »	80
Thuyết Đường	2 »	44
La Thông tảo Bắc	1 »	14
Tiết Nhơn Quí	1 »	22
Tiết dinh Sơn	3 »	54
Phấn Đường	2 »	40
Phấn trang lâu	2 »	40
Tây Du	4 »	88
Tần Đường	1 »	14
Hành-Nguyên công-hồ	1 »	18
Lục mẫu đơn	2 »	40
Phi Long	3 »	60
Bắc Tống	2 »	28
Tam hạ Nam Đường	2 »	28
Thập nhị quốc phụ	1 »	14
Dương vận Quang	1 »	14
Vạn Huê Lâu	2 »	30
Ngũ hồ binh Tây	3 »	48
Ngũ hồ binh Nam	1 »	20
Bao Công kỳ án	1 »	20
Tống từ Vân	2 »	30
Quần Anh Kiệt	1 »	14
Thất Hiệp Ngũ Nghĩa	2 »	44
Tiêu-Ngũ-Nghĩa	3 »	72
Tục Tiêu ngũ nghĩa	4 »	72
Thủy Hử	8 »	200
Nhạc Phi	4 »	80
Tái sanh duyên	3 »	60
Hậu Thái sanh duyên	3 »	60

TRUYỆN T. A

Dại hồng bào	2 cuốn	20
Tiểu hồng bào	1 »	20
Bạch	1 »	40
Hải-Minh	2 »	4
Anh hùng báo	1 »	2
Hàn anh hùng	1 »	2
Thất kiếm thập tam hiệp	1 »	8
Chánh-Đức du G. N.	1 »	1
Mộng trung duyên	1 »	1
Tao thiên Trĩ quả giang	1 »	1
Cần Long hạ G. nam	3 »	6
Song-quang hữu kiếm	1 »	1
Bắc du Chơn Võ	1 »	1
Nam du Huê Quang	1 »	10
Đông du bát tiên	1 »	10

KINH

Hồi dương nhơn quả	1 »	14
Vĩnh mạng kinh	1 »	8
Phật ngôn thiết lục	1 »	10
Kinh đẩu khổ	1 »	2

SÁCH HỌC

Đẫn giải truyện Kim		
Văn Kiều	1 »	70
Minh Tâm hữu giám	1 »	80

LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Lý Thường Kiệt	1 »	
Việt Nam anh kiệt	1 »	
Tiên Lê vận mệnh	1 »	
Lê Triều Lý Thị	2 »	

TRUYỆN HỒI VÀ CÔI TAY

Truyện mưa mộng	1 cuốn	40
Tam nguyên đại trọc	1 »	60
Tam nguyên điều hòa	1 »	
Tam nguyên đồ hình	1 »	5
Đại diệp toàn bộ	1 »	65

Mua ở đây hoặc ở

ở nơi đây phát hành

HONG-DAN

Truyện Lục Mẫu Đơn đến đây là hết
 TimSachGroup rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến để chúng tôi ngày càng phục vụ quý khách tốt hơn. Liên hệ email: info@timsach.com.vn hoặc phongvi102@yahoo.com

LỤC - MAU - ĐƠN

Giấy phép số 1514/XB của
 T. T. N. P. ngày 12-9-57

Tìm sách
 ở C.T.T.A

Giáo

Nam-Phân	20
Ngoài Nam-Phân	20